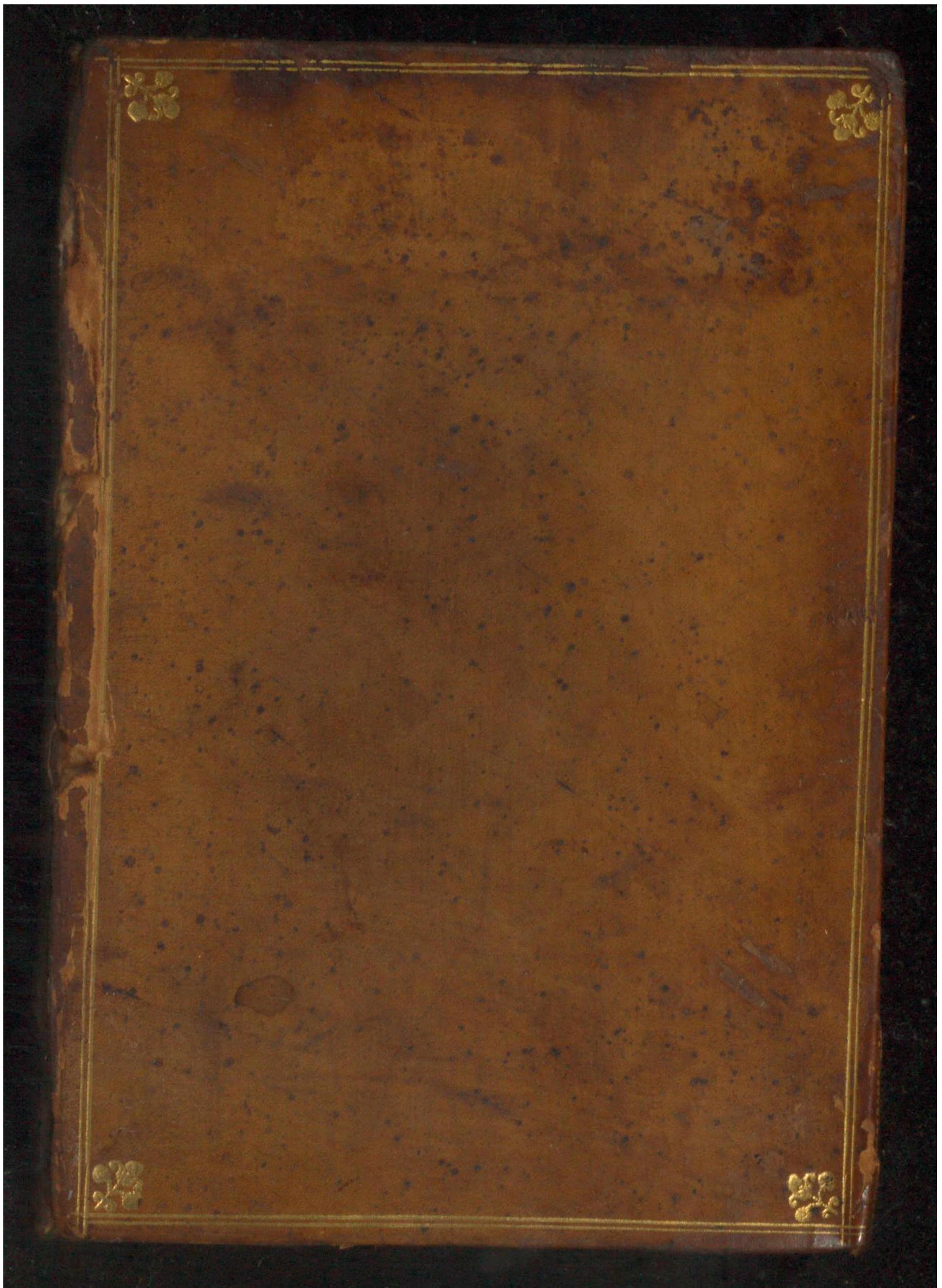
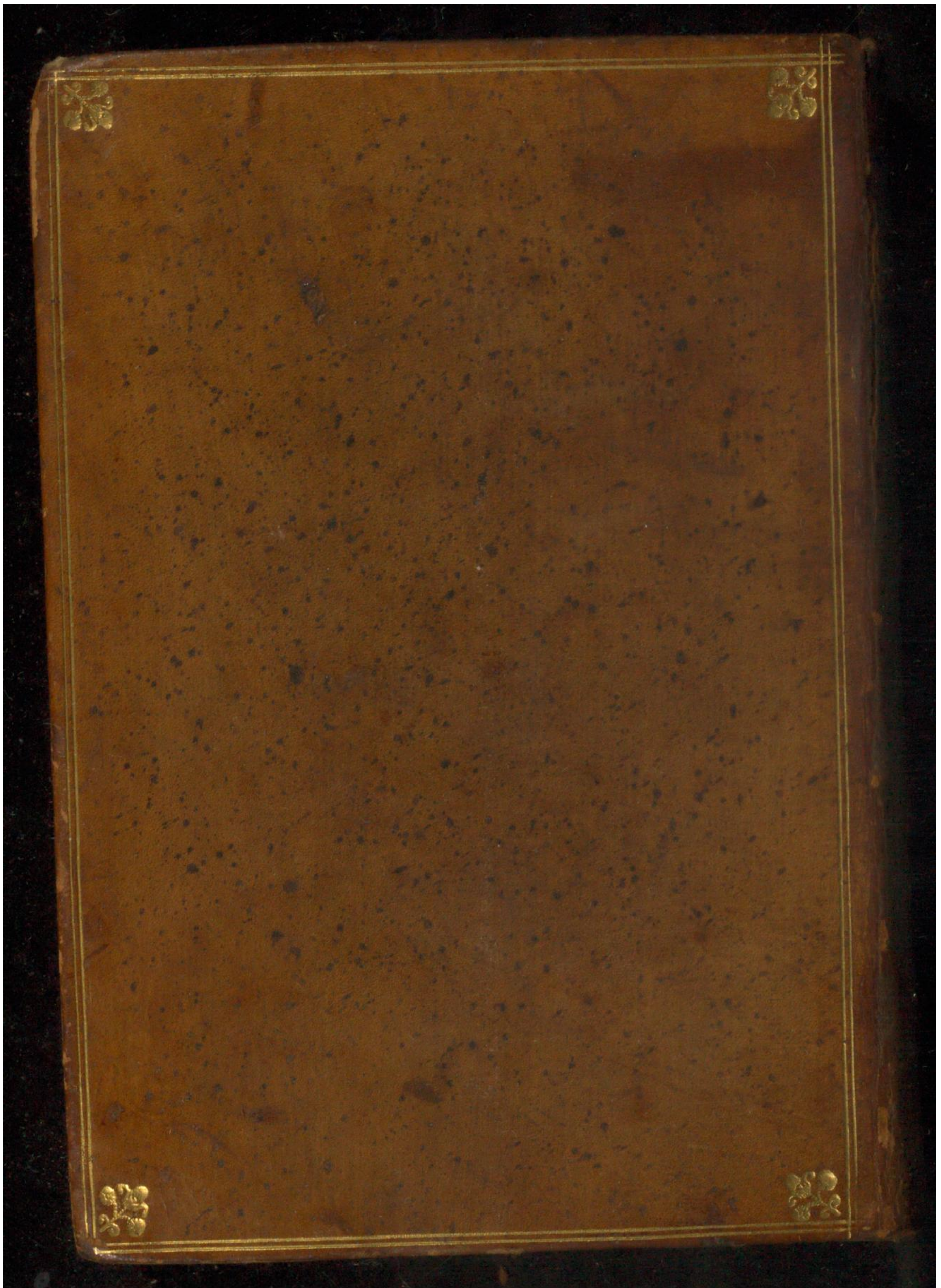

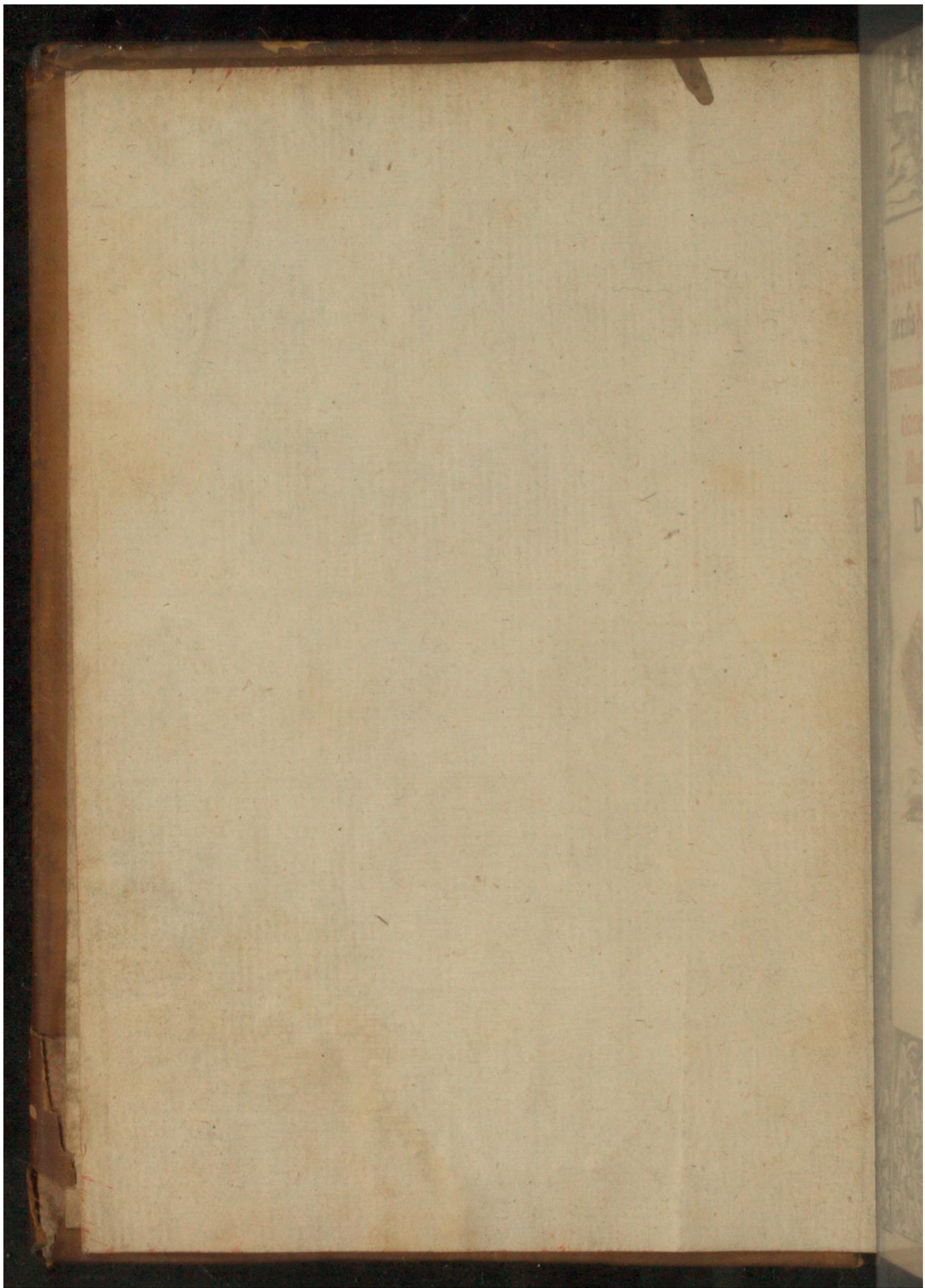

COCLES

TRICASSI CERASA
tiensis Mantuani, Super Chy-
romantiam Coclytis, Dillucida
tiones Præclarissimæ, Ad
Illustrissimũ Dominum
D. Fœdericum Gon
zagha. Mantuæ
Marchio
nem.

M.D.XXV.

✠

Cum Gratia.

Thomas Baldwin
is the trew own^e
of this Booke

¶AD ILLVSRISSIMVM. D. DOMINVM FOEDERICVM GONZAGA MANTVAE MARCHIONEM. PATRICIVS TRICASSVS CERASARIENSIS MANTVANVS. SALVTEM. Q. P.

Vxta phylosophi sententiam primo cæli, & mundi. Illustrißime Domine. Principium est plusq̃ dimidium. Quæquidem doctrina non solum in speculatiua cognitione primatum retinet, uerum etiam & in ipsa operum executione. Quapropter cum multorum præcibus ac rogatu, libellum siue opusculum quoddam Chyromantiæ artis in lucem prodierim, & quod penes me singulare fuerat omnibus effectum esset commune, conspiciensq; quorundam uesania, huiusce operi uerbulis insanis maledici, eorum ignorantiam admiratus animo proposui, ut si quo modo, tandem, ueritatis ianuam omnibus aperire ualerem. Hæcq; mihi cogitanti, fuere aliqui, qui me plurimum subrogarunt, ut eis peculiari gratia Coelitem Bononiensem uulgariter exponerem. Quorum præcibus (non inuidiæ zelo fessus, magis autẽ uirtutis ac scientiæ huius amore promotus) q̃libentißime annui, arbitrans illos non proprio aut naturali instinctu sed afflatu diuino adductos fore. ut opinioni meæ ac desiderio commodius satisfacerẽ. Quo cœpto, expositionis meæ modum plurimum admirati, arbitrabantur me eorum amicitia ac rogatu prægrauari, ne scilicet

ſi Coclitis Doctrina accreſceret Chyromantiæ meæ depreßio
ne prægrauarer. Mea autem intentione percepta, admodum læ
ti, quæ cœperant ſummo cum deſiderio perficere conabantur,
nempe gloriam meam non quæro, magis autem huius Doctri
ne excellentiam proſequor oſtentandam. Modus itaq; proce-
dendi, Illuſtriſſime Domine talis eſt, ut primo quidem ipſius
Coclytis textus premittam, ſigillatimq; poſt unumquemq;
capitulum mea ſequitur declaratio, ſiue Dillucidatio ſm uni-
uſcuiuſq; capituli exigentiam aut neceſſitatem. Si nempe ip-
ſius Chyromantiæ principia ſingulari opere perficere uoluiſ-
ſem (ſicuti & primo practicam peregi,) & adhuc omnis
Chyromantiæ doctrina in maxima confuſione perſiſteret, cũ
ipſe Cocles inter omnes Chyromanticos, (apud inſontes & fa
tuos) præcipuus habeatur. Oppoſita autem iuxta ſe poſita ma
gis elucеſſent, Enimuero non ipſum Coclytem me exponere, aut
directe impugnare confiteor, ſed tantummodo huius ſcientiæ
ac artis ueridicam Doctrinam declarare. Audeo tamen dice-
re ipſum Coclitem, nõ huius doctrinæ (aut ſcientiæ) ignarum
inexpertum ue. Deſtructorem autem magis. Omnia namq; ob
ruit, omnia inſimul mixta confundit Philoſophorum, ac hu-
iuſcemodi artis doctorum ſententias in contrarium ſenſum ex-
torquet, ac deprauat. Omnibus quoq; cuiuſcunq; ſexus condi-
tioniſue, ac ſtatus, detrahit maledicitq; Doctos pariter & in-
doctos proſequitur, tantummodoq; maledicis uerbis, ac tur-
piloquiis maledica illa lingua oblectatur. Quantum autem
hec uera ſint, eius doctrinam perſcrutantibus (illis in uolumi-
nibus primo impreſſis) conſiderandum permittitur. Suis ue-
ro maledictionibus abiectis, & in partem relictis, ea tantum-
modo quæ neceſſaria ſunt accipiens ſm Chyromanticam do-
ctrinam expoſui ac declaraui. Attamen, quoniam hanc prouin

¶INCIPIT LIBER PRIMVS CHIROMANtiæ Bartholomei Coclitis Bononiẽn. Cũ Dilucidationibus Tricaßi Cerasariensis Mantuani. Ad Illustrissimum Dominum. D. Fœdericum Gonzaga Mantuæ Marchionem.

¶Prohemium Coclitis.

Ribus in libris nostræ Anastasis locuti sumus de physionomia quantum putauimus ad eam attinere, & quantum ẽm imbecillitatem ingenii nostri pro uiribus inuenire potuimus ab antiquis uariis scriptoribus annotatu;, scientiãq; huiusmodi deo adiutore nõ parum ampliauimus. Nunc uero intentio nostra est in hoc libro & in duobus aliis sequẽtibus ad huius artis professorum utilitatem de Chyromãtia ample admodum & copiose disserere. Sciant autem omnes chyromantiam physonomiæ subiici & ab ea quodãmodo tanq̃ mẽbrum a corpore depẽdere, ut tenet in problematibus Conciliator. Hinc est ꝙ Albertus in lib. I. de aĩalibus uocat chyromãticos physonomos. Ego dico etiam ꝙ physionomia nõ solum uersatur circa homines, sed etiã circa cætera animalia, chyromantia autẽ solum est in hoĩbus & in manibus tãtum, physionomia uero ad uniuersa membra totius corporis extẽditur. Stolidi uero sunt illi qui existimãt Chyromãticũ sine physionomia, & physionomum sine chyromãtia perfectũ esse. Vnde dici potest ꝙ physionomia est firma radix, chyromantia uero est tanq̃ ramus. Quẽadmodũ enim geometria ab astronomia ꝓpter diuersum

modum cõsiderandi circa idem subiectum (quoniam primus cõsiderat cœlum, prout est quãtitas, nõ habendo respectum ad motum, secũdus uero, prout in tali uel tanto tempore quelibet sphera mouetur) tamẽ altera ab altera depẽdet. Nõ secus etiã dicẽdum erit de Chyromãtia & physonomia, quæ circa idem quoq; subiectum uersantur. s. corpus humanum. ¶ In isto igitur libro introducetur discipulus meus Augustinus, igenio quidem ac fide præclarus, qui mei amãtissimus ac integerrimus extitit cum diuersis enigmatibus & quesitis, & erit tanq̃ cõmẽtum secũdi libri, hic etiam cõuincemus falsa principia, & quasdam inanes multorum opiniones refellemus, & maxime Antiochi Cesennatis, ne recẽtiores in arte in eis erroribus submergãtur. Hac autem de causa opus istud peregi, quoniam hõ cõsiderans (ut inquit Auerroys in prologo physicorum) paruitatem uitæ suæ ad respectum & comparationem temporis sempiterni, debet esse audax ex necessitate, & ut sciẽtiã acquirat debet deponere propriam uitã, cũ mediãte sciẽtia speculatiua hõ fœlicitetur, & nostra fœlicitas, ac perfectio esse nõ potest, nisi hõ insudet in libris phylosophorum. et eorum dicta recipiat, & memoriæ mãdet, ac detineat, & eorum cõcordãtias simul componat. Vnde acquirẽdo tales habitus & componendo, immortalis fœlicitatur. Nam ex parte sciẽte immortalitatem acquirit, & diis ipsis similimus efficitur, Fœlicitatem autem adipiscitur, quoniam aĩa sua dum tales habitus acquirẽdo disponit, efficitur fœlicior, ac beatior. Quo circa oportet hominem qui se uirum præstare uult, scientiis oĩbus insudare. Et ex dictis Auctorum, qui naturaliter locuti sunt libros componere, nec huiusmodi sint, ut multi sunt loquaces, ac nebulones, qui nõ solum, nec sciũt, nec ualẽt componere, sed componẽtium sciẽtias ob earum crassitudinem, tanq̃ fastidiẽtes, minime in-

telligere ualent. Cum enim incœpi me istis facultatibus peni-
tus totum tradere, ferme oẽs me deridebãt. Si quid in uigilan
do adeptus sim, posteritas iudicabit. Imitatusq; sum illud lau
dabile carmẽ. Multa tulit fecitq; puer sudauit & alsit. Mul-
tum laboris, plurimum incõmodi lachrymãs/ac sudãs passus,
ut hãc cœleberimam sciẽtiam penitusq; sepultam, e carceri-
bus obscurissimis in clarissimam lucem educerẽ. Nocuit mihi
paterna radix, quæ si aduimẽto fuisset, melius de me speran-
dum erat. Dicit enim Iuuenalis, & dictum est uerissimum &
expertum. Haud facile emergunt, quorum uirtutibus obstat.
res angusta domi. Memini me multa scripsisse, quæ cum dictis
diuersorum auctorũ cõcordarunt, quos (ita me deus adiuuet)
nunquam antea uideram, & nõ mihi ascribẽdum puto, sed po
tius cœlestibus influxibus, qui ad hoc me ĩclinarũt. Vt in mea
natali figura Astronomica, licet aliqui negẽt iudicialem astro
logiam, qui dum multum se intelligere, uolunt uulgo ostẽdere,
nihil penitus intelligũt/ac seipsos ignorãt/ Multum in me qui
dem ualuit cõiunctio mercurii & capitis draconis in quarta
domo, cum aliorum planetarum mixtione. Et si quis diligẽs uo
luerit hoc perscrutari, hic annus est mẽsis et dies et hora meæ
nataliciæ/ Cocles enim natus est. 1467. Die. 19. Martii. Hora
3. noctis ad Bononiæ meridianum.

¶ Tricassius Mantuanus.

PRo clariori notitia huius sciẽtiæ. Sciẽdum q
iste liber primus cõueniẽtius post secundum li
brum sequẽtem, & sequẽs poneretur loco hu-
ius, & quicũq; uult hunc librum primum i
telligere, post secũdum librum sequẽtem con-
uenienter relegat & hunc primum. ¶ Secundo, sciendum q
intentio mea nõ est principaliter Coclitem impugnare, nec cõ-

liatorem, aut aliorum quępiam doctorum, nec ecōtrario eorū quępiam defendere, sed solūmodo ipsam ueritatem oibus aperire, & uiam huius sciētiæ ueridicam ostēdere, si qui fuerint qui eam agnoscere uelint. Si quis autem clarius intētionem meam scire uelit Epistolam meam prohemialem legat Ad Illustr. D. Dominum Fœdericum Gonzaga Marchionem Mātuanum.

¶ Tertio sciēdum est ꝙ forsitan quis admirari possit, huiusmodi causæ ignarus, qua. s. de causa ita uidear in oibus Coclitem impugnare, & eo magis mirari, ꝙ nō solum rationibus ipsum arguam, uerum etiam & cōuitiis maledicam. Sciat autem quicūq; huiusmodi cōtradictionis causam quærit, ex sola ipsius lingua maledica me prouocatum. Vidēs namq; ipsum tot iniustissimis increpationibus, ac maledictionibus in tot eximios, ac præclarissimos uiros sceuire, ac ueluti aial immūdum in turpiloquiis uolutari, seq; met ad usq; sydera tolli, zelo uirtutis astrictus in tātorum iustificationē uirorum, me obicē obtuli, ne marcidus stipes, ueluti diuinū cœlesteq; numē hēretur.

¶ Siquis autem Natale meum (ut ipse de se exponit) scire desiderat. Natus sū in patria mea, Anno Domini. 1491. Die. 17. Septembris, Nocte. s. præcedēte post quintam horam & citra dimidiā Huiusceq; natiuitatis noticia habita ab omni admiratione desistet.

¶ Quæsitum primum Augu. Disci. ad eūdem Coclitem.

E collocatione planetarum in chyromātia, o magister mi, insurgunt mihi multe dubitationes, quas in quodam libello cuiusdam Chyromātis noui & inexperti (ut arbitror) uidi. Inquit eni policis tuberculum Marti dedico, nam oibus robore & fortitudine præstat, quemadmodum Mars cæteris planetis est fortior.

¶ Tricassus Mantuanus.

N hoc prio quesito unusquisq; p semetipsum cõprehẽdere ualet, cuius momẽti ac utilitatis uniuscuiusq; partis sint rõnes. Mirorq; ad qd Cocles ipse ĩ utili ſmone uerba pmulget, & demũ intẽtio principalis ipsius Quesiti insoluta persistat. Rationes quoq; aductas, nec phylosophicas, nec physonomicas, nec chyromãticas dicere possumus: sed uerba in uanũ plata, et si adhuc alicuius ualoris essent, nil aliud, & hoc est nisi incõueniẽtia multiplicare, & dubitata nõ soluere. Quapropter oĩbus suis fabulis in partẽ relictis, ipsãq; tãtummodo ueritatem amplexus, situm/ac collocationem Planetarum huiusceq; causam (ſm Chyromãticam ueritatem) propalare decreui, Enimuero ego ipse & Cocles (in huiusmodi locationibus) cõformes sumus (ut uidebitis) sed tamẽ in principiis Chyromãticis nec minimam declarationem ostẽdit, immo & aberrat, quãuis in hoc cõtradicere Antiocho uideatur. In huiusmodi autem principiorum declarationẽ pro notitia clariori aliquãtulum diutius immorabor, et sicuti ipse in hoc primo Libro capitula sua distinxit per modum quesiti, et per modum quesiti & interrogationis, in hoc unico quesito pcedam.

¶ Primo igitur scire uellem (ab ipso Cocle & aliis, qui ſm perfectionem/aut imperfectionem partiũ manus planetas deponunt) quid per huiusmodi Planetis intelligere uelint, Fortassis me/Planetæ isti fuerũt aĩalia, sicuti & nos hoĩes mortales? Et ad hoc (uerum respõsuri) dicẽt nõ esse hoĩes mortales, nec fuisse, sed Sydera quædam, dicta Erratica, habẽtia unũquodq; suum cœlum particulare, Hisq; syderibus imposita sunt noĩa ista particularia. s. Iupiter, Saturnus, Mars, Mercurius, &c. quæ fuerũt noĩa quorũdam hominum præclarissimorum unusquisq; ſm operationes suas particulares. ¶ Adhuc autem et

ſcire uellem, qua de cauſa iſta noia particularia fuere ſibi im-
poſita? Et interrogationi huic dicēt (ſi uerum fateri uolūt) ꝙ
cum tales homines (huiuſmodi nominibus nuncupati) fuerint
eximii/ac/præclariſſimi gubernatores/ac/moderatores mul-
torum populorum, eorum quoq; noia ob eorū immortalem ſem
piternamq; gloriam huiuſmodi ſyderibus impoſita fuiſſe/ue
luti ipſimet inter immortales deos trāſlati perſcriptiq; ſint.
¶ Quequidem reſpōſio ꝗuis ueridica probari ualeat, attamē
intētioni noſtræ ſatiſfactoria nō eſt, Quapropter adhuc ſcire
uellem, qua de cauſa eorum noia huiuſmodi ſyderibus impoſue
rint, ut uel ſic ipſarum operationum memoria haberetur eter
na? Et tādem in hoc eorum reſpōſio deueniet. Quod cū fuerint
hoies præclari & ingenioſiſſimi, ac quodāmodo diuini, noua-
rum rerum ac operationum inuētores, legumq; ac populorum
moderatores, poſt eorum mortem etiam ſuper iſta inferiora in
ter deos (ſm̄ uariam uulgi opinionem) collocati ſunt, & ſicu
ti cum adhuc uiuerēt, populis diuerſis, ac nationibus domina-
ti ſunt, ita et ſyderibus præditi, nūc quoq; moderētur. ¶ Qui
bus pro maiori reſolutione dicam. Quare ex ipſorum operatio
nibus quas operati ſunt adhuc mortales, uelint nunc illos eſſe
qui in nos mortales influāt inclinationem in eorum ſimiles ope
rationibus, cum mortales extiterint? Et reuera dicēt primam
reſpōſionem ueridicam eſſe, cæteras autem, opiniones/fabulas
& deliramēta. Ex hoc autem talium noium impoſitio proue-
niſſe, ꝙ. ſ. experimēto habuerūt, & ſic inuētum eſt, ꝙ ſm̄ do-
minationem & exaltationem talium planetarum, eorūq; aſpe
ctus, in inferioribus iſtis, uarii effectus operationeſq; diuer-
ſæ cauſantur. Cum autem Iupiter, Saturnus, Mars, Mercu-
rius, Luna, Venus, et Phœbus, huiuſmodi diuerſarum operatio
num fuerint inuentores (ut dicitur) ac præcipui operatores ex

eorum nominibus prædicta sydera nuncuparũt, ſm q͏ ex eorũ influxu operationes exequi uidebantur. ¶ Vltimo autẽ ut principalis quæſiti ſolutiones habeamus, ſcire uellẽ Ad quid in ipſorum nominum impoſitione ac Planetarum in cœlis collocatiõe huiuſmodi ſydera, nomine uno magis q̃ alio duxerint nũcupandaː Fortaſis ne hac de cauſa actum eſt, q͏. ſ. repererint qualitatem aliquam aut accidens aliquod uni cœlorum ineſſe quod nõ in altero, Ita q͏ huiuſmodi paſſionibus ducti, primum cœlum Lunæ atribuerint. 2. Mercurio. 3. Veneri. 4. Soli ſiue Phœbo. 5. Marti, 6. Ioui. 7. Saturnoː Sed hoc falſiſſimum eſſet. ¶ Neq; hoc dicere ualent ſibi accidiſſe, ut. ſ. ſm eorũ proprietatẽ & excellentiam, ita collocandi eſſent. Nam (ut dicitur) Iupiter Saturnum patrem, e Regno expulit (licet in hoc uariæ ſint opiniões) ſibiq; proprietas, ac uirtus Dominandi conceditur, & tamen in collocatione Planetarum iſerior eſt ipſi Saturno. Alia quoq; multa adducere poſſem quæ breuitatis cauſa obmitto. Et ideo dicere neceſſe eſt, q͏ in illiuſmodi ordine, ac ſituatione poſiti ſunt, non aliquo quouis accidẽte, ac uirtute intrinſeca, aut ordine ſed ſolum ex longeua Aſtrologorum experientia, qui experimento habuerũt, & p̱barũt, q͏ ſcilicet quãdocũq; Sydus illud quod in. 2. cœlo locatur in ſua exaltatione & dominatione inuenitur: etiam inueniũtur tũc homines in tali excellentia nati, influxu ipſius ſyderis. Ingenio ac Sagacitate. calliditateq; maxime uigere, ſimulq; eloquẽtiæ ac ſtudio operam dare. Vnde & illud Mercuriũ appellarũt quoniam Mercurius dicitur fuiſſe ingenioſiſſimus, elloquẽs, aſtutus, & ſagax. Et ex hoc ẽt dicitur fuiſſe Deorum nuncius. ¶ Et quando Sydus illud quod in. 6, cœlo poſitũ eſt, in exaltatione ſua ac dominio habetur Homines etiam dediti ſunt honoribus ac dignitatibus. Et qui eius ſunt domino nati ad Honores & dignitates perueniunt. Vnde

& illud Iouem appellarũt, quoniam ipse Iupiter fuit maxime fortunatus in sua dominatione ac principatu, & honaratus ac amatus, a populis. Et hoc idẽ unicuiq; Siderum nomina atributa sunt, ꝭm uniuscuiusq; proprietatem ac influentiam uel uirtutẽ. Et hec est uera & ultima resolutio. ¶ Si igitur in ipsorũ propria ac scientia particulari, ipsa Sydera his de causis talẽ ordinẽ ac nomina sortita sunt, & non proptr aliqua accidẽtia intrinseca, aut nobilitatẽ mate[illegible] magis autem ex effectuum experientia, ex eorum dominio alternatisq; aspectibus. Similiter etiã collocandi sunt Planetæ, eorumq; Dominium situãdum in hac Chyromantiæ sciẽtia, non ꝭm qualitatem aut accidentia aliqua ipsarum partium manus sed (prout continua experientia, docet) per signa in huiusmodi partibus inuẽta cognosci, effectusq; particulares (ꝑut ad præsentis difficultatis attinet speculationem) ꝭm ipsorum Planetarũ naturam indicare. ¶ Hæc autem est ueridica sententia locationis Planetarum. Et omnia quesita sequentia, cum ad istiusmodi difficultatẽ incurrerint in hoc resoluũtur, prout successiue patebit.

¶ Secundum quæsitum Augu. Disci.

Ctiones etiam Marti subiectæ quemadmodu; sunt ille que ferro & ui fiunt, per hunc potissime digitum exercent, est enim ars totius manus.

¶ Secũda responsio Magistri ad eũdẽ discipulũ.

Ico ꝙ hoc Quæsitum ostendit auctorem illum nec esse chyromantichum, nec astronomum, nullus enim chyromanticus iudicat unico mediante signo, sicuti nec per montem unum nec per lineam unam, sed attenta proportione multorum adinuicem, considerando q̃ꝫ efficatius sit. Et ita faciunt astronomi. geomantici & physonomi. Oẽs enim isti considerãt in genituris septem

erraticos

erraticos planetas, & .12. signa cum suis proportionibus amicitie & inimicitie seu in magistriis seu in reliquiis. iquit enim Albubater in cap. de magisterio nati. Quãdo mars & saturnus in aliquo angulorũ maxime ĩ medio cœli ac in signo igneo fuerit. natus erit faber, & si sol aspexerit, enses, & loricas de lãcearũ ferra fabricabit. Si iupiter eo aspexerit. natus erit faber speculorũ, &c. Si ergo tuũ dictũ est uerũ talis mons attribuitur chyrurgicis restauratoribus facture & dislocationis ossiũ, & tamẽ suũ magisteriũ nõ requirit fortitudinẽ, sed potius indiget ingenio. Et cũ hoc etiã isti incẽdũt. cauterizãt. cõburũt, & incidẽdo extrahũt testiculos &c. Inquit Albubater in cap. de medicis chirurgicis. Quãdo mars & uenus iuncti fuerint, & se aliquo aspectu aspexerint aut ꝙ sint recedentes. talis natus erit medicus. Et quãdo mars & mercuris in domo ueneris fuerint aut unus illorũ. natus talis erit medicus, & nigromãticus. ac experimẽtis suis hoĩes decipiet, & ait Almansor in suis propositionibus. Perfectos medicus erit cui mars & Venus fuerit in sexta.

¶ Tricassius Mantuanus.

Eminem cuiusuis facultatis Auctorẽ deterius in uanũ uerba proferre cognoui. Et miror quo modo quisppiã queat seipsum a risu ꝓhibere, cũ sibi occurrerit legere presens. Quæsitũ. ac respõsionem Coclitis applicare tali Quæsito Ipse enim Antiochus opinionem suã inceptam (in quæsito præcedenti) prosequẽdo sic inquit Amplius autem & Artifices ac Mœchanici omnes actiones subiectas Marti (quẽadmodum sunt ille quæ ferro, aut & ui proprie fiunt) per hunc potissime digitũ exercẽt. Ipse. n. Polex Digitus est ars totius manus. idest ipse polex est ille qui omnes huius operationes dirigit ac gubernat. Cocles autem noster respondet. ꝙ in arte Chyromã

tichã nõ indicatur quispiã ex solo signo, aut linea, uel loco, sed pluribus locis & signis ꝓportionatis & cõformibus. Et ideo Anthiocus ostendit se nec esse Chyromantichum, nec Astronomum. ¶ Ego autem dico ꝙ Cocles, (siue ipse qui librum hũc scriptitatuit nomine ipsius Coclytis) ignorauit quid Anthiochus ex hoc inferre uellet, imo nec ipse sciebat quid ex sua responsione cõcludebatur. Et ideo ostendit se nec Chyromãtiam, aut Grãmaticam scire, nec ingenium aut rationis discursum habere. ¶ Responsio autem huius quæsiti cõtribuere possumus quæsito sequenti, & ibi directe uadit cõtra opinionem Anthioci. Cesennatis. ¶ Ego autem addo hoc, & dico ꝙ illud quæsitum falsum est. Nam & aliis in locis signa significatiua offensionem ferri reperiuntur, & etiam aliquando offensionem ignis, aut rei ignite. Vnde & plærunq; percussiones, aut etiam suffocationes ignis demonstratur implicite, sicuti libro sexto capitulo, 307. Nam ẽm ueram scientiam Chyromãtie, non magis dicuntur suffocationes procedere ex una causa q̃ ex alia. Et ideo propositio illa merito dicitur falsa; esse. ¶ Amplius autem, dico ꝙ proprius effectus uniuscuiuscunq; Planetæ, est illud ad quod (ẽm propriam naturam) operandum inclinat (sicuti etiã ipse Cocles innuit quæsito. 7. Not. 2. uel talis doctor, a quo ipse sniam illã assumpsit.) nõ aũt ad patiẽdũ, offensionẽ aliquam, q̃uis aliquibus aspectibus, aliquando offensionẽ minari cõtingat. Vnde euidẽter apparet illã ꝓpositionem huius quæsiti nullius esse ualoris, similiter nec rationes per Coclytem in contrarium adductas, nihil enim cõcludit, sed omnia confusa reliquit, ut clare patet intuenti.

¶ Quesitum tertium Augustini Discipuli.

N hoc etiam Tuberculo chyromantici obseruauere. si qui igne comburẽdi ustulãdi ue sint, uel aliã

quis actionem per ignem effecturi quæ omnia martis natu-ram sapiunt.

¶Tertia responsio Magistri ad eundem Discipu.

Iximus supra ꝙ boni chyromantici nõ debent indicare per unam simplicẽ lineã, nec etiam boni euẽtus aut mali ipsius nati attribuũtur uni soli Planete, Albubater in cap. de cõbustione nati inquit. Quando luna septime domina fuerit, & mars ac sol ipsam ex septima & decima domo aspexerint natus comburetur. Ergo simpliciter non est uerum.

¶Quæsitum quartum Augustini Discipuli.
Ars insuper ipsi superponitur soli orbæ cõtigno, hic linee uitæ coniungitur quæ soli uite data est.

¶Quarta respõsio. Magistri ad eũdẽ Discipu.

Vod Sol sit dator uitæ duobus modis intelligitur, Vno modo quia gubernat fœtum in utero a primis mensibus usq; ad partum uniuersaliter. ex quo uniuersaliter oĩbus planetis & stellis lumen influit, Alio modo quia est hylec nati. Quouis eunq; intelligas falsum est. Et ex ẽtpte situs Dicitur. n. sol quasi solus ĩ operatiõibus, quia astronomi regulãt se ad inueniẽdũ motum aliorum planetarum erraticorum per motum solis.

¶Et ẽt dicũt aliqui astronomi & philosophi, ꝙ oẽs alii planetæ recipiũt lumẽ et uirtutẽ a Sole, et iõ Haly amberagel appellat ipsum cãdelã mũdi, alii lucem mũdi, alii lucernã totius orbis. Et deus sublimis, & creator omnium situauit ipsum solem in medio aliorum planenarum, Sicut cor in medio totius corporis homnis sicut autem. Cor in medio hominis existit, ut melius & equalius influat uirtutem suam aliis membris. Et ita sol in medio existit. ut distribuat diuersas proprie-

tates aliis planetis lumine mediante. ❡Si autem tu intelligis primo modo cōtra. inquit Albertus in libro de secretis mulierū. Ab ultimo .n. orbe qui motu diurno oēs spheras inferiores rapit, influūtur materie prīcipaliter & radicaliter uirtutes essendi & mouēdi, & ab orbe stellarū fixarū fœtus recipit uirtutē ac distinguitur in esse ꝑm diuersas figurationes & accidētia, & illud cōuenit ei in quātū forma & etiam contrahit uirtutem ab hoc orbe que dat esse, & ꝑm diuersas naturas huius orbis post sphærā stellatā ponitur spæra saturni ꝑm astronomos, & ab illa influuntur aie uirtutes discernendi & ratiocinandi, & post est spæra iouis. & ab illa influitur anime magnaminitas &c. Et magis inferis inquit. Nunc uero ex parte corporis consimiliter notandum est. Et primo de creatione uel formatione corporis quod est ex embrione, creatur enim & formatur per effectus & operatiōes stellarum, quæ planete dicuntur, Planeta autem dicitur a planos idest quasi error eo ꝙ a cursu suo aberrant & ad inuicem in montibus & effectibus Primo enim materia embrionis uel hominis generandi compressa & coangulata per frigiditatem & siccitatem saturni disponitur, & huic scilicet materiæ a Ioue uirtus influitur uegetatiua, & motus naturalis ascribitur. Et tunc patet in tali materia operatio aliqualiter debita, & ideo medici dicunt ꝙ post lapsum spermatis in matricē, ꝙ primus mensis in generatione & temporis successione (ꝑm exigentiam nature ac seminis) Saturno ascribitur scilicet primus mensis conceptionis, secundus uero mensis Ioui, tertius mensis Marti, quartus Soli, quintus Veneri, sextus Mercurio, septimus Lune, octauus iterum, Saturno, & nonus Ioui. Et hinc est astronomi & philosophi, & precipue Alexander problematæ. 163. Inquit ꝙ qui nascitur mense octauo non uiuit quia Saturnus sua frigiditate

constringit & comprimit comprehensione forti, & ideo interficit fœtum. Et idem testatur Ptholomeus & Halyamberage. ¶ Et si tu diceres, quod sol sit dator uitæ. secondo modo quia sit hylec. Hoc uidetur esse contrarium astronomis. Nam Ptholomeus & almansor in suo centilquio dicunt. Vita omnium animantium est secundum gradum Solis & Lune, & hoc ab altissimo datum secundum Astapham. Item inquit Albumater, Et scias quod sapientes extrahunt ylegia ex quinque locis, primo a sole, secundo a Luna, tertio a gradu ascendentis, quarto a parte fortune, quinto a gradu coniunctionis. uel præuentionis natiuitatem præcedentis. Cum ergo natiuitas diurna fuerit a sole nocturna a Luna &c. (sicut ante diximus) non simpliciter uni planete attribuēdum est. Manifeste enim & aperte uides quod concurrunt eximiæ differētiæ secundum diuersa tempora, & horas, & ita est de lineis itelligēdū. Et per hæc appet quod sol solus nō est dator uitæ.

Tricassus Mantuanus.

Ex hac responsione Coclitis. manifeste patere potest, & ipsum Coclitem, propriam uocem ac intentionem ignorare. Obmissis autem quæ ab eo dicuntur in expositione huius nominis (Sol) suisque met manifesta contradictione, proprie intentiones. Conclusionem'que ac similitudinem in fine aductā, si ipsum quæsitum scrutabimur, nihil ad propositam inueniemus, immo nec secundum scientiam Chyromantiæ dictum Vnde quæstio hæc in hoc non fundatur scilicet quod Sol sit dator uitæ, aut nō sit dator, sed precipue fundatur in hoc quod cum Mars sit immediate super Solē, ita quod hi duo Planetæ in spæris suis sint contigui conuenienter quoque & mars in monte Policis locabitur, quia ipse Mons policis immediate unitur lineæ uitæ. ita quod sibi superior est & contiguus. Hancque conclusionem hoc modo probat. Sol est da-

tor uitæ, Mars & Sol in suis sphæris contigui sunt, & Mars est superior. Igitur Mars in locandus est in Monte Policis, qui est superior & contiguus ipsi lineæ Vitali. ¶ Pro dilucidatione huius quæsiti sciendum est ꝙ quamuis, Sol tantum non sit dator uitæ, tamen dicitur esse principalis, eo ꝙ lumen cæteris planetis tribuat. Vnde & Philosophus dicit a Sole & homine cætera propagari. Et ipse Cocles in principio suæ responsionis dicit ꝙ Sol in medio Planetarum positus est, ut unicuiq; suas tribuat proprietates, proprio lumine concurrente. Attamen nihil ad propositum hæc conferunt, neq; hoc ab auctore intelligitur, pro principali proposito, sed tantummodo locationem planetarum perquirit. Et ideo aduertendum est ꝙ unum falsissimum præsupponitur in hoc quæsito, siue accipitur ab ipso Antiocho (ut ex uerbis ipsius conicere possumus). s. ꝙ linea uitalis sit ipsi Soli deditata, & in hoc fundat rationem ponitq; fundamentum suum uolens ꝙ Marti mons Policis dedicetur, quia (ut dixi) Mars est superior contiguusq; ipsi Soli. Et ideo huic falsæ opinioni, ac præsupposito, ex dilucidatiōe primi quæsiti facillima responsio patet. Quoniam situs, ac locatio Planetarum, siue ipsorum nominum attributio non aliquo ordine, sed sola experientia effectuum terminum seruant. Et hoc idem seruatur in Manus positione, ex experientia per linearum cognitionem eorum effectus, ac operationes significantium ſm uniuscuiusq; Planetæ naturam. Vnde non ualet consequentia. Mars est superior & contiguus. Soli, ergo similiter in manus collocatione ponendus est superior & contiguus Soli (ut dicitur infra in dilucidatione decimi quæsiti, circa quarto, Not.) quamuis (ut dixi) suppositum illud falsum sit, scilicet ꝙ Vitalis linea sit Soli tributa. Et hec est uera expositio & solutio quæsiti ſm ueridicam scientiā Chyromantiæ, ut clare patet ītuēti.

¶ Quæsitum quintum Augustini Discipuli.

Eprehensum est, quod illi qui Martem genitu re dominatorem habent, quasdã in hoc tuber culo expressas & cauatas lineas gerunt.

¶ Quinta responsio Magistri.

Vm sit ꝙ considerando dicta aliquorum antiquorũ & modernorũ in theorica & pratica reperiantur qui dicant ꝙ illi qui habent martem dominatorẽ in sua genitura habeãt lineã talẽ qualẽ dicis esse in tuberculo pollicis, ideo tuũ assumptũ nego, & ĩfra in alio loco mẽtionẽ faciemus de martis collocatiõe ſm uerã & rectam opinionẽ. ¶ Tricassus Mantuanus

noster Cocles animaduertisset expositionem quarundã linearũ in cap. 109. lib. 3. & cap. 103. non tã facile huius quesiti asumptũ denegasset. Vnde sciẽdũ est. ꝙ quãdo Auctor ille dicit, deprehẽsum esse ꝙ qui Martem geniture Dominatorem habent, expressas & cauatas lineas in montem Policis gerunt, non intendit propter hoc. ꝙ quicũꝙ sunt nature Martis huiusmodi lineas habeãt sed intendit hoc. ꝙ multi reperiuntur qui sunt nature Martis, & habent huiusmodi lineas, quę significant actus & operationes ipsi Marti atributas, aut naturæ ipsius. s. Crudelitatem. Ingratitudinem, & forte, prædones, & Siccarios quando scilicet habent Martem infortunatum. Et in huiusmodi lineis multos cognoui, qui & adhuc habẽt Angulũ supremũ disiunctũ, aut alios angulos male formatos. quæ oĩa naturã martialẽ significant, sed infortunatam ac miserã. Vnde asumptũ huius quæsiti uerum est, & sua propria responsio ac solutio, est illa ratio quã adducit in principio responsionis, 2. quæsiti diligẽtius ꝗ pscrutari põt in sequẽti responsione. 6. quæsiti in principio.

& sua propria responsio/ac solutio est illa rõ quam adducit in principio respõsionis secũdi Quæsiti, diligẽtiusq; perscrutari potest in sequenti respõsione sexti Quæsiti, in principio.

¶ Quæsitum sextum Augu. Discipuli.

On igitur in ĩfima cauea collocãdus est Mars, sed Mercurius. nam minutulus digitus minime ei cõgruit, sed Veneri potius, cum eo in loco chyromãtici quot uxores, quæq; cum mulieribus fortuna sit habẽda inspiciãt. Nullus enim in tota palma debilior, aut effœminatior locus est, qui Veneri magis conueniat.

¶ Sexta responsio Magistri.

Onceditur ꝙ minimus tuberculus est locus effœminatus, nec tamen ex hoc sequitur ꝙ sit locus Veneris. Optimus enim chyromanticus, theoricus, & praticus rationalis nõ debet simpliciter exprimere aliquem cõceptum, nec de cõsorte, nec de cõcubitu, propter lineas existẽtes in aliquo uno simplici Mõte sine eminẽtia illarum linearũ & colore, aut situ, aut forma, lænitate, aut rigiditate antedicti tuberculi, & sine cõuenientia & ꝓportione Mõtis policis. Item simile iudicium de cõsorte explicatur per montem Veneris. i. policis similem, Monte minimi. ¶ Inquit Albertus & Cõciliator, Si Mõs policis sit decenter mundus & lænis bene coloratus bonam complexionem ostẽdit, & hoĩem diligentem mulieres/ac pulchra indumenta, & dicunt quidam ꝙ si quædam lineæ extẽsæ fuerint a radice policis per mõtem ipsius, tot amicos ostendit, in manu uero mulieri tot cõcubinos, & si istæ lineæ extensæ & pulchræ, cum istis mulieribus uel uiris significant copulationem. Et si quædam stella reperiatur, uel quid simile, risum & lætitiam notat, & intentio

cocubitus, propter qđ nilipensio accidit. ℂEt ego dico ꝙ alio qui Moderni senserunt bene, ꝙ quãdo iste mons est eleuatus & bene fortunatus, significãtur musici & phylocapti, ꝙ multo tiens probaui, & inueni ueritatem. ℂItem inquit Albertus & Conciliator, Quædam linea notabilis multum rubra & scindens fortiter digitum policis, cõcubitum cũ cõsanguineis ostẽdit. Et aiunt in Cap. de digito policis. ℂQuædam lineæ existẽtes infra primam & ultimam iuncturam huius digiti parẽtelam magnam & paruam ſm multitudinem linearum. Et si in dorso policis iuxta unguem fuerit stella, erit luxuriosus ualde. Et si figura ueluti crux cuius ramus sit adintra talis matrem aut sororem corrũpet, Et multæ aliæ rationes possent adduci, (quæ breuitatis causa omittãtur) ad indicãdũ ꝙ iste locus sit effœminatus, sicuti de linea sorore lineæ uitæ, quæ demõstrat luxuriam nephãdissimam, et puerilem cõcubitum, & in isto mõte ostẽduntur cynœdi, et illi qui pollutionem ꝓpriis manibus patiuntur, & illi qui dicũtur pati alluminati. Isti enim sunt hoĩes qui nõ possunt actiue coire nisi patiãtur. Et propria causa allegatur ab Auicẽna in Cap, proprio. lib. iii. ut dicitur in primo libro physonomiæ Cap. 41. Cõsideratis antiquis et modernis chyromãticis oẽs cõueniunt in unũ, ista attribuẽda sunt loco Veneris, & etiã in digito paruo collocãt Mercurium, licet locus antedictus sit aliqualiter effœminatus. Cã hæc est, quia ut dicũt poetæ, Mercurius est nuncius Deorũ, & Astronomi dicũt, Mercurius est scriba planetarũ et cõuertibilis, & dicit Albertus Magnus in de secretis mulierum, ꝙ Mercurius agit in fœtu uirtutem gaudẽdi & delectãdi. Et quidam cõmentator super libro ipsius Alberti, inquit, Mercurius quasi mercatorum chyrios, idest, dominus, sicut enim mercator dicitur esse gaudiosus & affabilis, sic & ille planeta est beniuolus, gau-

ctum & delectationem infundens. Dicit Isidorus septimo ethi mologiarum. capitulo undecimo. Mercurius sermo interpretatur. Nam ideo Mercurius, quasi medius currens dicitur appellatus quod sermo currat inter homines medius. Ideo et Hermes graece, e quod sermo uel interpretatio, quae ad sermonē utiqꝫ pertinet hermenia dicitur. Ideo & mercibus praeesse, quia inter uendentes & ementes sermo fit medius. ¶ Aliqui dicunt Mercurium esse haermafroditum. Nam cum bono planeta existens cum bonum facit, & cum malo malum, cum sit conuertibilis ad utrunqꝫ sexum. Ideo dicitur planeta neuter. Unde Mercurius habet congruum locum in minimo monte, & ipse ostendit rem esse, & nedum inclinat, immo incitat. ¶ Inquit Albertus & Conciliator. Si in digito minimo reperiantur lineae pulchrae, & clarae, erunt loquaces & musicalia scientes, pictores & sermocinatores, ingeniosi arismetici, geometrici, augures, rectores optimi, & ualde cupiunt laudem & memoriam suorum laborum, fictores, & speculatores profundorum secretorum, & quid habeant tales in corde nullus potest cognoscere, & tales lineas ego uidi in pluribus secretariis & scribis principum cum proportione montis anularis. ¶ Linea cordis & media naturalis si habet mõtem Iouis optimum facit excelsos platonicos & peripateticos et famosos phylosophos quãdo habẽt talem ꝓportionem et talia liniamẽta. ¶ Et similiter istud idem reperitur in multis scholaribus artistis. Legistae uero habẽt mõtem Iouis cum minori proportione, quoniam indigẽt sola memoria ad allegãdum paragraphos solummodo. ¶ Cum autem uiderim paucissimos hoĩes habere triãgulũ ſm tuam extraneam sententiam, o Antioche pauci reperientur hoĩes ingeniosi, quod falsissimum est, sicut experientia docet, quae contraria est tuae falsae at obliquae chyromantiae.

¶Tricassus Mantuanus.

Oc in loco primum admirari cœpi huius Coclitis doctrinamq; percœpi ipsum nexibus ignorantiæ maximæ inuolutum fore, aut maxima stultitia imbutum. Promittit namq; se uiam ueritatis ostẽdere, huiusq; scientiæ principia manifestare, uerũq; modum huius scientiæ declarare. Insuperq; in responsione primi Quæsiti Antiochum reprehendit, eo ꝙ uelit in monte policis Martem locare ex fortitudine ipsius policis, nunc autem in collocatione Veneris & Mercurii, differentiam ponit inter unum & alium locum. s. ut magis effœminatus, & ut minus effœminatus. ¶Amplius autem & anteq̃ ostenderit quid sit triãgulus, et quid digitus auricularis, aut alia quælibet pars manus, uel quid sint lineæ, incipit ostendere ipsas partes manus, & loca planetarum, immo & ipsas lineas particulares. ¶Attamẽ ut huius quæsiti clariorem noticiam habeatis (nam hæc sunt principia & fundamenta huius sciẽtiæ) oẽs dubitationes persoluam, q̃uis & in. 3. lib. adhuc declarentur. ¶Sciendum igitur est, ꝙ hoc nomen quo in hoc quæsito utitur (. s. effœminatus, siue effœminatior) non assumitur hic ẜm suum proprium significatum (prout in. 3. lib. cap. 200.) immo hoc in loco effœminatus idem significat ꝙ luxuriosus, ita ꝙ cum dicit locus effœminatior, intelligitur esse locus in quo magis ostenduntur operationes luxuriosæ q̃ in alio loco ipsius manus. Si autem aliter locus iste, siue nomen exponeretur ipse Cocles (ut dixi,) sibimet contradictionem apponeret. ¶Quantum autem ad hoc, quod ex Alberti, ac Conciliatoris auctoritate dicit / sciendum esse, ꝙ talis Linea per ipsum Digitum inuenitur extensa Radice / principium trahens.

¶ Alias autem lineas in prima & secunda iunctura positas per transuersum, accipiatis uersus dorsum. Videatis in secundo libro. capitulo nono tertiæ partis. signo decimo sexto. ¶ Et similiter quãdo iterum (auctoritate eorundem) dicit, lineas in Auriculari digito repertas &c. in lõgum ipsius digiti accipiuntur. ¶ Et quãdo dicit, Quum linea uitæ & naturalis habẽt mõtem Iouis, fortunatum significãt, &c. intelligẽdum est hoc modo. s. ꝙ cum linea uitæ & naturalis uniuntur in Angulo supremo in opposito spatio inter Indicem et Medium uersus mõtem Indicis, significat &c. ¶ Cum autem dicit ꝙ Legistæ nõ tenent istam positionem, sed habẽt minorem proportionem ipsius Anguli, Dico ꝙ hoc est falsum, Immo & multi legistæ hãc positionem habent, & aliquãdo melior inuenitur in legista q̃ in Artista, unde & multi ipsorum sunt ingeniosissimi, & qui dicunt ꝙ in legistis nõ ita exquiritur ingenii excellentia sicuti in Artistis, hi ingenio/ac ratione carent. Nam & in ipsis requiruntur, ut optimam collationem habeãt/ac discursum, ne pars aduersa methodis suis cõtraire ualeat. Vnde talis positio/siue situs linearum, est regula uniuersalis ad oẽm excellentiam ingenii cuiuslibet sciẽtiæ & artis. ¶ Notãdum est autem ꝙ nõ quilibet Angulus coniunctus (in loco supradicto, uel circa) nõ significat optimam ingenii perfectionem, sed adhuc requiritur ꝙ talis angulus nõ sit acutus, & angulus sinister debet esse rectus/uel quasi rectus. Multi autem dubitãt, quid Cocles intelligat, cum dicit se paucos inuenisse qui triãgulum habeãt ſm positionem Antiochi, ¶ Vnde sciendum est ꝙ huius dubitationis solutionem, cõsiderãda sunt uerba huius Quæsiti. s. textus ipsius Antiochi, et responsio ipsius Coclitis, & sic intelligẽtiam huius dicti comprehendetur. Sensus namq; ipsius Quæsiti, ſm Antiochum est, ꝙ Mercurius collocãdus sit in

Not. 2 (margin, beside "piuntur. Et quãdo dicit")
Not. 3 (margin, beside "lentiam ingenii")

Triangulo & non in auriculari, immo Venus ibidem locatur. Nam semper chyromãtici hoc in monte lineas obseruãt/ac concubitus coniugatorum (uel similium) & in tota manu nõ est locus effœminatior. Veneri ipso auriculari .s. cum mõte suo, Cocles autem dicit, ꝙ etiam est alius eo effœminatior. s. polex cum suo monte. Deinde subiungit contra aliam partem Quæsiti. Amplius autem & Mercurius facit hoĩes summo ingenio/ac sciẽtia præditos, lineæq; hoc ostẽdentes inuenũtur in digito auriculari (ut iterum auctoritate Alberti, et Cõciliatoris probatur) & non in triangulo, sed requiritur, ꝙ adhuc angulus ille supremus (qui & ipse bonitatem ingenii indicat) habeat montem Iouis forunatum/ Igitur si. ẽm positionem tuã Mercurius collocaretur in triangulo, nullus pene reperiretur/qui ingenio/ac scientia præditus esset, cum pauci sint qui habeant triangulum perfectum cum oĩbus suis requisitis/ Igitur falsum est ꝙ Venus in Auriculari/& Mars in triangulo collocẽtur. ¶ Quicunq; autem diligenter considerare uoluerit istorum uerba (illius quidem in Quæsito, alterius autem in responsione) de necessitate expositionem meam affirmabit, non solum in hoc Quæsito, sed etiam in primo, scilicet/in collocatione planetarum, quamuis (ut superius dixi) multotiens aberret noster Cocles.

¶ Quæsitum septimum Augustini Discipuli,

Vm sensu diiudicatur Mons policis maior cæteris, & locus ille magis musculosus cæteris locis repertis in manu, & mœchanici semper eo utantur in suis operibus, his duabus de causis recte iudicatur fortior cæteris montibus.

¶ Septima responsio Magistri.

Eritas est quod quantum membrum est maius in eo necessario musculi sunt maiores. Quoniam musculus non est aliud quam locus carnosus in quo contexuntur uilli neruei, in principio cuius musculi nerui contexuntur, & iniiciant cordas, & ratio est, Rasis in primo ad Almansorem, inquit. Neruus enim si per grandi membro coniungeretur/uel nullo modo/uel debiliter, ipse nerus anteq̄ ad membrum perueniat/quod per ipsum moueri debeat, diuiditur. Et subtiles & minime partes carnis & ligamēti in ipsis diuisionibus cōtexuntur, & quod ex toto prouenit musculus uocatur. ¶ Et in. ii. Cap. de rasceta inquit. Rascete quoq; ossa sunt octo, & ossa pectinis sunt quattuor, & quattuordecim sunt digitorum quinq;. Os autem policis primum superioribus furculis extremitati cōtinuatur in loco iuncturæ amplæ & laxæ. Quod ideo factū est, quia magno indiguit motu, ut reliquis quattuor digitis coniungi posset. ¶ Igitur fuit necessarium ibi esset magnus musculus duabus de causis, una ut seruiat magno membro (ut dixi) quale membrū est polex. Alia de causa, ut bene coniungeretur aliis quattuor digitis & eos substētaret, quoniam si non fuisset magnus, aut fuisset frustratorie factum uel disbocatum in sui officio ad quod est ordinatum a natura. Ideo aliqui phylosophi & chyromātici appellant ipsum digitum policem, clauem digitorum. Causa est quoniam ipse seruit aliis, & circumuoluitur s̄m oēm positionem a dextris & a sinistris, superius & īferius, ut cooperaretur et iuuet ad capiēdum in oī oportunitate, tam res magnas q̄ paruas. Ideo natura regitiua corporis fecit ipsum magnum, tam s̄m os q̄ s̄m musculum, cum magna distātia inter ipsum indicem, ut melius possit dilatari & cōstringi. Nam si aliter esset

& aliam haberent figuram fuisset inconuenienter factum ad finem consequendum. ¶ Ait etiam Antiochus capi.3.q; quattuor elementis respondere dicuntur quattuor digiti. Index igni, Medius aeri, medicus aquae, Auricularis autẽ terrae, Policem uero cui attribuet, nisi essentiae quintae attribuat. ¶ Non nulli uero opinionem Alchindi profitẽtes. Policem Saturno adhibent. Eo ui indicem. Impudicum, seu infimem, uel medium marti, medicum Soli, auricularem Veneri, trigonum mercurio, percussionem lunae. Ab hoc quidẽ Saturno polex attributus est, quia ipse inter caeteros digitos tardissimus, ẽ motu, quemadmodum Saturnus in suo cursu & operationibus. Et etiam propter situm eidem Saturno ab eo attributus est, quia ipse polex in manu tã q̃ superior existit in ordine. Impudicum uero marti dedicarunt, cum & mars impudicitiae, ac infortunii pater existat. quoniam per lineas in hoc digito infortunia iudicantur, ut per lineam praecipue capitalem, quae uulnera capitis demonstrat. praedictae autem opinioni contradicitur. Nam si quis stellarũ posituras uniuscuiusq; genesis anotauerit, tales manus tuberculos insigniores lineas obtinere conspiciet, quales planetas in horoscopo, aut coeli medio, aut alibi fortiores obtinuerint. Cui obseruationi permaxime antiqua experientia, ac moderna consonare in dies uisa est. ¶ In hoc loco uidetur mihi respondendum falsae opinioni quorundam, qui dixerunt lineas in manibus reperiri per constrictionẽ eius in pugnũ, quod quantũ ueritati inimicum sit, patet, Nam in omnibus si sic lineae orirentur simi les essent. Sed cum in oĩbus maxima sit dissimilitudo, ideo lineae tales propter constrictionem manus causari non possunt, sed diuersimode a natura generantur. ¶ Et ad confirmationẽ huius rei uidemus etiam in pedibus quasdam apparentes lineas, qui pede minime constringi possunt, nec in eis illã quam No.2.

dicunt neruorum crispationem fieri potest.

¶ Tricassius Mantuanus.

Sciendum est quod quæsitum istud uerum est, & hoc idem Cocles confirmat in responsione. Attamen nihil ad propositum ualet, sed solum folium implet, pro ut est consuetudo ipsius Coclitis, & hoc contrariatur omnibus suis rationibus, quas in primo quæsito adduxit. ¶ Similiter opiniones Antiochi et Alchindi quas adducit non sunt ad propositum huius quæsiti, licet in chyromantia aliquid conferre uideantur. ¶ Secundo sciẽdum est quod opinio Alchindi falsa est, & reprobatur ea ratione, qua et opinio Antiochi in primo quæsito, & maxime in mea dilucidatione. ¶ Quantum autem ad id quod dicit. s. martem impudicitiæ patrem esse, & infortunii, hoc etiam falsum est. Vnde sciendum est quod impudicitia deriuatur ab impudico, quod idẽ significat quod uitiosus, inhonestus, siue luxuriosus. Quas tamẽ operationes nullo modo marti attribuendæ sunt, immo omnes opirationes suæ in militaribus ac bellicis consistunt, ostendunt que audaciam, præsumptionem, & fortitudinem, & hominem proprii capitis, prout magis & minus fortunatus habetur. Posset autem quispiam adducere, ex hoc. s. martem impudicũ eum appellasse, eo quod uirginem illã uiolasset (ut dicitur) quæ tamen ratio pro nullo haberetur, quia ad hoc operationes marti dicatas non appropriantur. Veneri autem magis, nisi forte simul iuncti. Attamen aliud est iudicare secundum chyromãtiam et Astrologiam. ¶ Quantum etiam ad quod dicit martem infortunii patrem esse, similiter et hoc falsum est. Nõ enim mars infortunium uotat. nisi cũ infortunatus habetur, illas autem dicimus proprias operationes alicuius planetæ (ut ad quæsitum secundum

tum secundum dictum fuit) ad quas dum fortunatus habetur inducit. Vnde Mars inconuenienter dicitur infortunii pater. ¶ Dubitari autem a plærisq; solet qua de causa medius digitus infamis siue impudicus appelletur, cum sit quod nullo pacto Saturnus tali denominatione perscribi possit, ita quod hac ratione uideatur (iuxta opinionem Alchindi) Mars in hoc loco collocari debere, et non Saturnus. ¶ Vnde sciendum est quod hoc nomen infamis, siue impudicus medio digito attribuitur, non propter aliquam proprietatem siue operationem, aut significationem in hac scientiæ habitam, magis autem propter operationem siue exercitium alterius negocii. Non est autem præsentis speculationis; huiusmodi pertractare, ne mea disciplina hæc ignorantes adiscant. Ego autem quosdam semetipsos in hoc redarguentes cognoui, sicq; illa didici. Siquis autem Ouidium in Ibin perlegerit, et hæc et alia absq; declaratione intelliget. ¶ Hoc etiam in loco unusquisq; percipere ualet, et Coclitem et Antiochum et Alchindum, et alium quemq; Chyromanticum de necessitate concedere collocationem planetarum, secundum linearum significationem quæ in locis eisdem reperiuntur et non alia de causa. Vnde ipse Cocles narrans opinionem Alchindi, sic inquit. Impudicum Marti dicarunt, et infra quando per lineas in hoc digito infortunia indicantur, hæc illæ; quamuis (ut dixi) hæc positio falsa sit. ¶ Quoniam autem dicit, maxime hoc in loco lineam capitalem notari, Sciendum est quod hæc linea capitalis dupliciter accipi potest. Primo per lineam capitalem accipiendo illam quæ proprie dicitur linea capitis s. Media naturalis, et hoc modo quamquis per ipsam offensionem capitis etiam percipere ualeamus (ut in tertio libro sequenti. Capitulo quadragesimo habetur,) attamen hic non accipit lineam capitalem hoc modo dictam. Secundo autem modo po-

test decipi linea capitalis, quædam alia linea quæ ascendit in ter indicem & Medium ab angulo supremo, uel circa, & ali quando est ramus uel quasi ramus ipsius mensalis, & signi ficat uulnera in capite (ut habetur libro.3.capitulo quadrage simo.& decimo Quæsito.Not.tertio.& Not.secundo) & sic accipit lineam capitalem hoc modo dictam, quæ tamen non est proprie in digito medio, nec eius in monte, immo aliquando (& sepius) inuenitur uersus montem indicis. ¶ Quarto au tem aduertendum est circa id quod dicit de obseruantia astro
No.2. nomica, siue conformitate astrologorum, quod, scilicet, quotiẽs cunq; alicui quispiam planetarum fauorabilis inuenitur, fauo rabiliores quoq; lineas suis in locis ostendunt, Vnde sciendum est ꝙ hac de causa in principio huius dilucidationis dixi, ꝙ eo in loco proprie quilibet planeta locari dicitur ubi sunt lineæ significantes operationes ſm suæ naturæ influxum attributas quis ſm se & propriam suam operationem malæ sint, ut Ve nus in Lasciuia, & Mercurius in latrociniis, & animi mali gnitate, qui tamen & adhuc alias operationes habent, quæ de se non sunt malæ, ut Mercurius in scientia / ac speculatione & astucia, Venus autem in iocis / ac canticis & affabilitate, quã do autem aliquid contrarium futurum est, sunt quoq; signa huiusmodi mala, planetas & alios similiter infortunatos esse significatiua, utpote quando tales lineæ sunt intersecatæ, aut discontinuæ. & similia, & econtrario, quando tales lineæ sunt in aliqua multiplicitate, eo magis sunt perfectiores, et ex hoc ueritas maxima patet. s. Martem patrem non esse infortu nii, ut diximus superius, ¶ Et quando dicit, igitur falsum est lineas in manu causari ex constrictione, & non a natura & in fluxu cœlorum, & confirmando adducit ꝙ pedes huiusmodi plicaturas non habent, sunt tamen lineati, fortassis & melius

frontis exemplum ac lineas adduxisset.

¶Quæsitum octauum Augustini Discipuli.

Liqui chyromantici dicunt & persuadent ut in manu sinistra inspiciatur, ibiq; aiunt geniti horoscopum inueniri suis argumētationibus. Hoc quoq; aiunt, si formam inuenies, ut est maleus, ille talis erit faber ingeniosus.

¶Octaua responsio Magistri.

Riuola & inanis ratio est, ut horoscopus natorū considerare seu cognoscere uelis. in qua re astronomi multum laborant supputando numeros, ut gradum diuersitates inueniant. Omne enim signum in se cōtinet triginta gradus, preterea omne signum in tres diuiditur facies, & quælibet facies decem habet gradus. Quælibet etiam facies suum habet dominatorem, ut apparet apud Alchindum libro de signorum faciebus, & Ptholomeus & Haly, & alii, utputa, mihi decimus tertius scorpionis gradus ascēdit, eius dominator est Sol in forma corporali, et mihi producit uarios effectus a dominio primæ faciei, ita in omnibus, sicut in corporalibus habitudinibus, impossibile est Chyromanticum posse diuisibiliter comprehendere, ergo falsissimum & erroneum est, & hoc dico de qualitatibus signorum per physonomiam, ut putant aliqui. ¶Cum dicis, eos qui malcum habeat &c. dico quod fabri dicuntur etiam hii qui ferramentum equorum, Asinorum, Mulorum, & etiam bouum pro eorum pedibus conficiunt, & etiam carpentarii maleo utuntur etiam librarii, & qui calceos suunt, & multi alii mechanici homines eodem maleo utuntur, peto te qua uia omnia supra notata discernes, quod cum impossibile sit, ideo falsissimum est.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ac ratione ac regula uniuersali fallaciæ ac delyramenta quorundam agnoscuntur qui se chyromanticos fantur & oĩa iudicia sua & effectuum cognitionem per chyromantiam habitam, dicunt prouenire ex aspectibus planetarum, aut exaltationem eorum, quando sunt fautores & fortunatos aut infortunatos. Ex lineis autem nihil in iudiciis suis exponunt. Nominãt autem huiusmodi planetas & signa (ẽm sapientum senttentiam) ut a uulgo ignaro ac rudi attollantur. Hi namq; (qui chyromantiam non profitentur, nec chyromantiæ principia habent) pronosticationes eorum considerantes, audientesq; tales effectus ab eisdem planetis deriuari, stupent & mirantur, eorumq; dicta Euangelium credunt, In hac societate ac secta est quidam, fama quidem magnus, nuncupatus. M. Alexãder, & alter quidam dictus. P. Franciscus. V. qui dicit se scientiam hanc habuisse quodam Reueren. Domino, qui multis iam annis elapsis Romæ ex hac luce migrauit, quorum scientia ac doctrina omnes sunt fabulæ. ¶ Enimuero si quispia; bonus Astrologus aut aliqualiter expers Astrologiæ ac Astronomiæ, chyromantiam quoq; profiteretur, posset ex planetarum cognitione, siue eorum natura, etiam in Chyromantia quoq; multa per lineas cognoscere, non ex aliqua regula habita in chyromantia, sed solum proprio ingenio ac speculatione, & in hoc aliqualiter expertus, simplici iudicio multa cognoui, sed maxima cum, difficultate & physonomia concurrente. Attamen cum his omnibus impossibile est, ita in particulari, Mensem diemq; præuidere, sicuti isti boni uiri non erubescunt uelle determinare iudicare. Vnde & multa mendacia ab ipsis audiui, mutato tamen noĩe ab eis agnoscerer. ¶ Sunt etiam alii qui cum suis Sortile

giis, Magicisq́ aut auguriis multa futura prædicunt, & ne eorum malignitas detegatur, autumnãt se chyromãticos esse, manumq́; apertam suscipiunt, lineasq́; se fingunt aspicere, sicq́; sua Sortilegia aut auguria proferunt. ¶ Multa tamen essent declaranda circa id quod dicit de illis Lineis in modum malei, quoniam Fabri sive Fabri, non solum intelliguntur illi tantum qui opera ferrea faciunt (ut ipse Cocles exponit) sed etiam quicunq; artifex qui maleo utitur, aut aliquo simile. At tamen quoniam opinio illa falsa est, ad reliqua transeamus.

¶ Quæsitum nonum Augustini Discipuli.

ANtiochus posuit lineam quam ipse appellat cingulum Veneris. & uiam combustam, et uiam lacteam scire cupio, quomodo de ipsis sentias. Vnde inquit, Via lactea ea uocatur quæ est ꝓpe discriminalem, uel ab ipsa discriminali exoriens per confinia tuberculi ad ueniẽtem, idest, a minimo digito usq; ad tuberculum proficiscitur, quam ideo lacteam appellamus, quoniam homines lacteæ & delicatæ naturæ esse demonstrat. Ea si capitali connectitur, bonam cerebri complexionem, & mentis agilitatem significat. Si eam intra uel infra triangulum dimiserit, mentis stupiditatem sine deliberatione. & hæc Antiochus.

¶ Tricassius Mantuanus.

PRopter intricationem textus huius Quæsiti necesse est expõnem ipsius aggredi anteq̃ ad declarationem responsionis progrediamur. ¶ Vnde primo sciendum est ꝙ Antiochus digitum auricularem Veneri tribuit. ¶ Secundo sciendum ꝙ quando in expositione uiæ lacteæ, glosat sententiam propriam, dicens, idest, a minimo digi

to usq; ad tuberculum proficiscitur. Ista expositio mala est et falsa, sicq; debet exponi. i. ad tuberculum digiti minimi proficiscitur aliter namq; ois processus in ruinam abiret. ¶ Quantum autem ad sitationem quam ipsæ lineæ lacteæ attribuit. sciendum est ꝙ talis situs, siue locatio falsa est. Immo ascendit a Rascetta uersus partem inferiorem, & transit per mõtẽ manus, & maxima differentia est inter utranq;, & multi in hoc decipiuntur, sicuti etiam dixi in quadragesima septima figura tertiæ partis meæ Chyromantiæ. ¶ In hoc autem ꝙ dicit Viam lacteam, siue lineam illam ideo lacteam appellari eo ꝙ significet illos homines esse naturæ delicatæ. Hoc quoq;, falsum est, immo significat homines lasciuos / ac uoluptuosos, oisq; laboris / ac exercitii inimicissimos. ¶ Tertio quoq; sciẽdum est ꝙ quando inuenitur illa linea quam describit Antiochus ſm suam positionem. s. ꝙ talis linea ascendat a rascetta uersus Auricularem, talis linea ea ipsa significata retinet quæ sibi per eundem Antiochum attribuuntur, sicuti & in dilucidatione sequentis responsionis declarabo.

¶ Responsio eiusdem Magistri.

Mirandum est ꝙ iste homo præsumat collocare naturas ostensiuas Planetarum retrogrado modo. Iam in præhabitis probatum est sua fuadamenta esse uaniloqua & deformia, & nullius substantiæ. nam accipit Lineam Cerebri pro Linea Epathica. Non est dubium ꝙ ipsa epatica in paucis reperitur / Sed Linea quam nos appellamus mediam naturalem, omnes semper habere testor, nisi sit maximum præsagium. Ab Epate oriuntur spiritus naturales, a Corde, Vitales, a Cerebro, animales. Detur ꝙ sit magna quæstio inter Phylosophos & Medicos, ut præallegatum fuit. Libro secundo Physonomiæ. quæsito quin-

quagesimo tertio, tamen ingenium & speculatio non causatur, nisi sit proportio inter Cor & Cerebrum cum debito organo, ut supra tactum fuit, & etiam debita distantia inter Cerebrum, & Cor, & ipsi spiritus Vitales conuertuntur in animales spiritus, Et Cor est fons & origo spirituum. Ita etiã in Manibus hominum natura ligauit, & situauit Lineam mediam naturalem, seu Cerebri in principio Lineæ cardiacæ, seu Cordis. Et ita intus post primam pelliculam in uola manus, quando pellicula excoriatur in apostematibus uolæ, uidi Lineas principales latentes in profundo ad terminationem suarum uenarum. Et si corpus est bene organizatum, idem in suo loco reperitur Linea ie&uralis. Concludendum est igitur ꝙ ex parte rationis superius dictæ, aut Anothomica experientia, & uetusta antiquitate, & ab effectu, debemus imitari principia uera, ut dicetur infra in secundo Libro, Linea Epatis (quam ipse appellat cerebri,) non ita est necessaria, quia non accidit proportio ita immediata inter Iecur & Cerebrum, quia Cor est medium inter ipsos, & est primum in nascendo, & ultimum in deficiendo, Ideo indicamus a conditione cardiacæ & cerebri uitia, & uirtutes uniuersaliter in indiuiduorum natura, & ẜm rationem suam in paucis uersaretur ẽt suum iudicium, (ut in secundo & tertio Libro intuemur,) ideo sententia sua a me reprobatur qua attribuitur natura dictæ Lineæ per falsam appositionem Veneri. ¶Alii dicunt, ꝙ talis Linea, (scilicet, quam ipse appellat lacteam,) significat uulnera, aut periclitationes in negociis de natura Martis, præcipue, quando porrexerit se ad minimi montem. Vnde Conciliator & Albertus Magnus dicunt, Quando Linea oriatur a prædicta Linea Vitæ, & extendat se usq; ad Digitum, aut Opio Mod.

riculdrem, uel prope, & sit qua si flexa uulnerabitur, uel periclitabit, & ita ego teneo, Quãdo dicitur de uia Solis, bene dicit, & hoc in libro secundo. capitulo uigesimo quarto secundæ partis declarabitur. Et ita de cingulo Veneris & uia combusta. De quibus in suis locis dicendum est.

¶ Tricassus Mantuanus.

Atio Coclitis quam aduersus Antiochum in hoc quæsito sustinet, hæc est, scilicet, ꝙ ipse Antiochus accipit lineam capitis pro linea epatica. ¶ Et ego dico, accipiat Antiochus lineam illam sub qualicunq; sibi denominatione habita. Vnum est, ꝙ hoc quod dico linea capitalis unusquisq; accipit ipsam lineam esse, quam nos mediam naturalem siue capitalem appellamus, & sicuti ego dixi in declaratione textus huius Quæsiti, quando inuenitur aliqua linea iuxta descriptionem ipsius Antiochi, accipiẽdo proprie lineam capitalem ẜm ueram significationem, scilicet pro ipsa linea media naturali, retinet illosmet effectus quos Antiochus sibi attribuit, ut etiam infra habebitis, et ipse Cocles primo capitulo huius ultimi libri adducit, signo duodecimo. ¶ Quantum autem ad id quod dicit ẜm opinionem modernam ex auctoritate Alberti, ac Conciliatoris, sciendum ꝙ Cocles in hoc, & prædictam auctoritatem Antiochiq; intentionem se ignorasse ostendit, similiter & modernorum opinionem. Nam ipse Cocles sub nomine tantum istius lineæ lacteæ tres perstringit, quæ tamen in forma, ac situ perscriptioneq; multum differunt, similiter & in effectibus. ¶ Harum autem

No. 1. prima est illa quæ ꝓprie dicitur lactea, quæq; nullo pacto unq̃ unitur ipsi lineæ uitali, sed solum cum saturnina quãdoq; inuenitur, & tunc suæ malignitatis diminutionem ostẽdit. ¶ Se-

cunda est illa, quã Antiochus describit (accipiẽdo lineã naturalẽ ẽm suã uerã significationẽ (ut dixi) & hoc quãdoq; unitur cũ saturnina aut cũ uitali. Et quãdo unitur cũ uitali semper unitur circa Angulum dextrũ, i. ubi locari debet. ℂ.3. est illa quã describit Albertus & Conciliator, & hæc semper aut unitur Vitali; aut apparet ab ipsa oriri in concauo. Et hoc est quod ipse affert ex opinione quorundam. ℂQ uoniam autem obicere quispiam posset. non rectæ me uoluisse Anthiocum sustinere. cũ ipse Auctor dicat ad mentem ipsius Antihioci illam quam nos appellamus Lineam Epathicam. Lineam Capitis seu Cerebri esse Idcirco dico me nunq̃ Anthiocum in propria sua Chyromantia perlustrasse Attamen accipiendo dictum ipsius prout ab ipso Coclite naratur. necesse est etiam eius dictum iuxta expositionem meam interpretari. Dicit namq; sic (Ea si capitali cõnectitur boodam cerebri complexionem & mentis aggilitatem significat si eam (s. capitalem) intra uel infra triangulum dimiserit, mentis stupiditatem, & sine deliberatione ostendit. Si igitur ista est Positio Anthioci. Q uomodo potest talis conexio fieri: nisi aut per mutuam intersecationem ipsarum linearum, aut per mutuam discontinuitatem? Accipiendo, scilicet lineam capitalem pro Epathica. ut ipse dicit ad mentem Authioci. Omnes autem Chiromantiæ Auctores in hoc conueniunt, ꝙ quandocunq; aliqua linea alicuius membri principalis scilicet Cordis, aut Capitis, Aut Cerebri fracta est aut discontinua, significat imperfectionem. & malam complexionem talis membri cuius est linea. Cum autem (ut ipse narat) Anthiocus dicat ꝙ quando talis linea connectitur ipsi Capitali significat bona Cerebri, complexionem. Igitur falsum est ꝙ talis linea connectatur cum illa quam nos appellamus lineam Epatis, ut Cocles exponit. ℂAmplius autem: quomodo potest

Not. 2

talis linea Capitalem intra uel infra Triangulum dimittere si usq; ad Auricularis Tuberculum dicitur ascēdere? igitur ipse Cocles falso exponit, intentionem ipsius Anthioci. ¶ Notandū quoq; est, q̄ ista in linea, & ipse Anthiocus deceptus est. Vnde sciendum q̄ ultra illam triplicem diuisionem huius linee siue triplice; modum, quo aliquādo inuenitur aut summi potest (ut dixi in primo. Not.) est adhuc ipsa linea Epathica quæ proprie circa eadem confinia situatur Itaq; in numero sunt lineæ quæ uersus eundem locum ab Auctoribus concluduntur inueniri, sed sub nomine duarum illas comprehendunt. s. Via lactra siue Linea lactea, & Linea Epathica. quæ tamen (ut dixi) sunt maxime differentes Harum autem linearum due sunt quæ in eodem loco possunt reperiri. s. illa linea quam secundo loco adduxi, & linea. Epathica. Raro autem aut nunquam, simul inueniūtur, & una gerit uitem alxius. s. illa quam Anthiochus lacteā appellant, prout Cocles narat. Epathica autem raro suplet uices alterius, quia lineam Capitalem. siue naturalē non transit. omnis autem sententia est, q̄ quando talis linea (quā nos lineam Epathicam appellamus) non unitur Capitali in angulo Sinistro significat stultitiam, & fatuitatem naturalem, simi liter quando non unitur in Angulo Dextro. Itaq; per hanc maxime cognoscimus fatuitatem & dementiam hominum, & quotiens non format angulum Sinistrum, & Angulus supremus est separatus fatuum iudicamus. Et fortasis hac ratione motus est Anthiocus lineam hanc appellare lineam Cerebri, ignorans hoc nomen, Cerebrum, uocabulum esse commune, nec proprium esse alicui organo, huiusq; membri debilitatem offuscationemq;. ex Epatis in dispositione ac mala cōplexione, ac in digestione prouenire, propter fumositatum frigiditatem ac uiscositatem, meatus spirituales obturantium. Vnde & con

nientius dicitur linea Epatis q̃ Linea Cerebri.licet etiam alia de causa fatuitas ꝓuenire possit, scilicet ꝙ quis dicatur (aut sit) fatuus ut etiam in hoc tertio libro sequenti clarius ac diffusius habebitur, scilicet cap, 154. Et ꝙ hæc sit ad mẽtẽ ipsius Anthioci, patet ex hoc, ꝙ dicit, ꝙ quando talis linea unitur capitali, scilicet Medie naturali (scilicet itaꝙ causetur angulus sinister cum ipsa naturali) significat bonam Cerebri complexionem, Si autem eam intra uel infra Triangulum dimisserit (scilicet ꝙ angulus sinister non sit coniunctus sed separatus) significat mentis stupiditatem. Et ideo interpretandus est Anthiocus ẞm expositionem meam. Et non ẞm ꝙ istæ præuaricator totius ueritatis exposuit. ℭ Non est autem mirum si Cocles. in hoc, sensum auctoris non percepit. quia propiam uocem (& aliorum etiam Doctorum sententiam) sepius ignorauit. ut clare patere potest.

ℭ Quæsitum decimum Augustini Discipuli.

E linea mensali multi confuse loquuntur, unde te peto ut declares mihi quantum hæc linea potest ẞm te.

ℭ Responsio decima Magistri.

Inea mensalis moralem aliqui appellant, quia per ipsam mores indicantur. Aliqui uesicalem dicunt seu renalem quia ostendit egritudines circa renes & uesicam. Alii generatiuum. eo ꝙ generandi potentia per ipsam exprimantur. Aliqui recẽtiores chyromãtiæ ipsam epidimialẽ seu pestiferã uocãt, quia natũ tali morbo seu apostemate moriturũ ostẽdit, qđ etiã manifestat, ut sunt bubones pestiferi. antraces, et istis similia. ℭ Aliqui chyromãtici inter quos est Anthiocus noster ipsam totalem appellant, Alii uero martialem, quia quando est crassa & rubea scindens indicis

tuberculum, facit natum crudelem, proditorem, interfectorem inuidum, frandulētum, & auidū, & circa excelsa occupatum imperia, & sciciētē qua de causa erit insidiator & interfector duplici se induens ueste. Ideo a copulatione eorum est cauendu;. Et ratio est (ut ait doctor gallicus) quoniam talis elongatio prouenit ex calore nō naturali dominātc super humidū, cui humiditas nō potest resistere, & tunc causatur magna disproportio, & magna desiccatio cerebri. Et significat hominem superbum. uolentē in hominibus dominationem, & uitæ hominum insidiantem, & uocāt martialē lineam quia sub martis imperio collocetur, qui dicitur deus belli, & iracūdie, & prælii. ¶ Sed alii dixerūt ꝙ si linea talis uadat se elōgādo inter indicem &
Not.1 medium intrans & recte diuidēs significat idē propter dictā causam allegatam. ¶ Respondit gallicus doctor & dicit ꝙ quādo linea mensalis intrat inter tales digitos significat percussionem in capite de qua morietur. Et allegat rationem quoniam cacumina digitorum demonstrant caput hominis tanq̄ partem magis altam corporis, & hoc intelligitur de his qui, sunt in ascensu manus datis ad dignitatem & honorem, ut puta de Indice. Nam cū & percussio manus sit indescensu ibi quæruntur inimici qui quærūtur in linea mēsali. Signū est.n.ꝙ inimici nostri sunt in descēsu, ſm mentē nostrā, nec uelimus eos nobis præponere secundum cursum naturæ. ¶ Inde est ꝙ talis inimicus dominatur cum sit in descensu & ignoratur. & fit fortis, quia linea illa in qua quæritur inimicitia ascēdendo a descēsu uidetur exaltare inimicum super caput habētis tale signum & super honorē. Et quoniā ut supradiximus, Quando aliqua linea montē sic diuidit super abundantia cholere significat, & humoris non naturalis cui humiditas non potest resistere &c. Per montē diuisum intelligimus recisum caput qđ per mōtem

indicis significatur, & dicit magister Franciscus quod uiderat hominem cui dixit, quod nullo pacto bellū cum inimicis faceret quia tale signum habebat, & noluit credere ex quo uictus est ab inimico & mortuus. Inquit etiam gallicus auctor. Ego uidi plures habentes huiusmodi signum de quibus indicaui, qui mortui fuerunt in factionibus priuatis. ¶ Inquit Cocles. Ego credo quod sit ita quod significat hominem crudelem per superabundantiam cholere & inordinationem cōplexionis, sed talis homo mala morte peribit. ¶ Nota quū linea mēsalis fuerit recta & lata cum decenti forma, ita quod non transeat saturninum locum, & sit cum colore non intenso signum est bone uirtutis & etiam bonæ dispositionis & uitam diuturnā significat, & hoc si lineæ correspondent. Et huius rei ratio est, quia talis linea sumitur a toto corpore & significat bonum calorem naturalem existentem in toto corpore, & demonstrat hominem fortem et bene dispositum, ut in capitulo contra Pliniū dictū fuit ¶ Miror autem quod multi celeberimi doctores parū examinauerūt chyromantica arte locum tuberculorum absolute & simpliciter, qui non donotat caput nec per descensum inimicos. Nam effectus tales nō semper procedunt ratione loci. sed mensure, & ex testimonio & īfluxu seu signo aliarum linearum ut in quæsito. 19, dicetur. Cōcedēdū est quod caliditas est causa extensionis & cholericā complexionem arguit, & quando porrexerit inter ambos digitos denotat lesionem capitalem. Negandum est quod inimici ledant. quia est cōditio secūdum quid & ideo nō ualet nisi annexe lineæ nō porrexerint auxiliū. Quia dū essem in tēplo diui Iacobi de Bononia ad sacrificium, puer quidam pulsauit paruam nolam, ipsa cecidit super caput unius uiri, & uulnerauit ipsum letali uulnere. Ego uero eum curaui. Aliis ambulando in uia publica, lapides & ligna ceciderunt super eorum

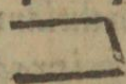
Not. 2

Not. 3

capita. Et hoc accidit quodam tempore super caput meum. ¶ Iudicaui quendam Thadeum quod caueret sibi a magna percussione capitis. & in paruo temporis interuallo cecidit ex equo magni precii, & totum caput suum contussum est Impossibile autem est habere fixam normam de conditione offensionis, quoniam de particularibus percussionibus a causa efficienti impossibile est per aliquam scientiam illas determinare nec legittimorum chyromanticorum & phisionomorum prolatio debet esse procliuis. ¶ Aliquis posset arguere illum esse locum lesionis capitis, quod propter hoc caput significat. Negatur circa particularia indicia, quia non nulli auctores dicunt Si talis linea est extensa inter Indicem & medium fueritque pallore suffusa fluxu uentris moriturum hominem protendit, si est subtilis in pectore & precipue quando est rubra, ut patet a Conciliatore, & Alberto. Dicunt recentiores quod talis linea in muliere sic collocata grauedinem partus ostendit (ut expertus sum persepe) si subtilis & rubra apostemate uberale ledetur ut uidi & curaui ut chyrurgicus. Simile indicium proferendum est quando linea Saturnina extenditur una cum mensali linea inter ambos digitos equitando ipsam mensalem ut aiunt recentiores sicut experientia certificat, licet raro reperiatur. Quidam moderni dixerunt. si linea Mensalis est sic extensa bubones pestiferos aliquando indicat, ergo semper non ostendit caput ut in processu patebit. ¶ Dixit Gallicus auctor, Si alia linea & non Mensalis uenerit per modum rami, ita quod quasi ramus predicte, inter Indicem & medium collocetur, hominem ex percussione moriturum ostendit. Sed si Linea mensalis est bene continuata & iter se recta significat quod talis homo percutietur & non morietur, & rationem allegat, quoniam licet ille ramus significet malam complexionem caloris non naturalis.

non tamen est tantus ut interficiat quoniam humiditas & ca
lor naturalis complexionatus equaliter temperat malitiam
suam. ¶ Scias mi discipulæ q̃ istæ doctor est uir magni præ-
cii in Philosophia, sed parum speculauit in ista arte. Dato q̃ ta
lis linea ita ostendat naturalem complexionem, talis comple-
xio non euitat lesionem capitalem quia procedit uel causatur
ab alienis manibus, aut causatur ab infortunio, ut supra dixi-
mus. ¶ Quacunq; linea reperta inter Indicem & Medium le No. 4
sionem capitalem autumat intensiue & remissiue s̃m condi-
tionem linearum. ¶ Inquit gallicus auctor Sed si linea men-
salis ipsi digito Medio se deuiat, ascẽdens ad lineam capitis,
tunc significat hominem adulatorem, mendacem, qui publicæ
dicit bona uerba sed retro facit oppositum. nam pungit, &
murmurat Ratio est quoniam significat defectum caloris na
turalis in proportionando lineas debite modo, & significat ca
liditatem extraneam destruentem humidum, & quando talis
linea adiungitur lineæ. Capitis, significat desiccationem ma-
gnam cerebri, & hominem fraudulentum demonstrat, quoniã
omnes cholerici sunt eius naturæ, & cum humidum non resi-
stit talis est quasi furiosus in dictis, & ueniunt sibi multæ im
maginationes deceptoriæ, & est homo qui quærit honores &
cupit oẽs decipere proptr nimiam inordinationem complexio
nis. Et magister dixit q̃. sunt proditores Nam tales homines
non sunt recipiendi in societate, & de his ego tot uidi q̃ mi-
rum est dicere cum quibus in diuersis regionibus me conferen
do eorum penetralia perspexi. Cogita mi discipulæ si talæ ui-
tium est in regionæ aut patria ab influxu cœlesti sic uitiata,
tunc dicas uitium essa imensum s̃m loci & situs pportionem
¶ Ait gallicus auctor Si linea mensalis ueniẽs ad percussionẽ
manus se in duas partes diuiserit uel in plures faciẽs apertu rã

a parte post & ex parte lineæ facientis angulum sicut hic est

signum q qui habet talem lineam habet inimicos, & si non facit nisi unã lineam ex una parte & aliã ex altera significat multos inimicos. Et ratio quare ista linea est indicatio de inimicis multiplex est s̃m diuersos doctores.
Not. 2 Quidã dicũt q causa est, quoniã ut diximus linea mensalis est data toti corpori & indicat de his quæ toti corpori tribuũtur & quia inimicitia toti corpori datur, ideo ista est causa. Alii dicunt q ppropium lineæ mẽsalis est splen. & quoniam splen est receptaculũ totius melancholiæ quæ principium est totius discensionis ideo inimici iudicantur in ipsa linea quæ a splenæ sumitur. & licet utraq; ratio sit euidens, secunda tamẽ ab ipsis auctoribus magis q̃ prima approbatur. Dicunt. n. q sicut sanguis, & ipse calor naturalis, est principium bonæ cõplexionis hominis ita est etiam causa totius amicitie. ¶ Sed mihi uidetur esse dicendum inquit. D. Galicus. q in homine sunt duæ naturæ sicut in quolibet animali, quas naturas potentias uoco. s. irascibilitatem et cõcupiscibilitatẽ. Cõcupiscibilis potentia naturalis, est inclinatio ad utile quid prosequẽdum & naturale, & per cõsequẽs ut sic ista potentia est quasi intrinseca nature cuiuslibet animalis, ad hoc ut in esse perfecto conseruetur & istud uocatur necessarium sine quo aliquis uiuere non põt. Alia uero potentia uocatur irascibilitas, & est naturalis inclinatio ad inutile & inconueniens fugiendũ. Et ista potentia non est tã necessario intrinseca quonia; prouenit ex obiecto extrinseco representat, & quia ĩ manu est ascensus & descẽsus, & in ascẽsu uidetur quæri quæ sint cõcupiscibilia quæ in intrinseco nature sunt. & in descensu queruntur & irrascibilia sine quibus homo potest uiuere, ideo in percussione significantur ista prædicta. cum. n. percussio manus dicatur illa pars quæ apta est ad

percutiendum

percutiendũ & est descensus manus, & ista linea sumitur a saturno quia frigidus est & siccus destẽperatus a quo procedit humor melancholichus, qui per talem lineam significatur, iõ ex tali effectu iudicamus. ¶ Inquit Cocles. Mirandum est. ꝙ istæ auctor posuerit præsumptuose collocationẽ Saturni ĩ linea mensali seu in percussiõe. Nã nulli illustres auctores cõcedunt propriæ Mercurium esse in fine mensalis, & lunã ab ipso amplecti in percussionæ manus. Tamẽ cõcedendu; est humorẽ melancholicum a Saturno gubernari. nõ tamẽ ob hoc quia melancholiæ dominatur est collocandus in descẽsu manus. quia ordo inferiorũ superiorum sequitur ordinationẽ. Et ratio est, nam quẽadmodum se habet ordo sphærarum in cœlo ẜm cõtiguitem, ita se habet eorum in manu collocatio. Sed lunæ locus Mercurii sphærã cõtingit. ergo eorum loca in manibus debent se ad inuicem cõtingere. ¶ Et ut inquit gallicus auctor. Si linea hæc inimicos demonstrans sit delicata in percussione, & discõtinua & in ascensu grossa, & recta significat inimicorũ uictoriã, et ratio est quoniã significat fortem ascensum, & fortem complexionẽ potẽtem cõsumere humidum, & cũ delicata superius est significat inimicum debilẽ & nõ uictoriosum nec fortem propter discõtinuitatem lineæ. Sed si per oppositum fuerit. iudicabis oppositũ. Sed si linea mensalis uadat inter indicem & medium stante prædicto signo ut dixi (significat ꝙ habens talæ signum debet uinci a suo inimico, & morietur ex percußionæ, sed si linea fuerit proportionata ex utraq; parte & equalis in großitiæ tunc benæ resistunt & pugnant inter se, sed postea facient pacem. ¶ Sed cum hoc nota qui non posuerit istum modũ dicendi, & uoluerit tenere primum modum iudicandi potest facere. sed istæ mihi uidetur magis conueniens. ¶ Item nota q; linea mensalis generat duas lineas unã circa auricularẽ aliã ue-

Not. 5 (beside "Mirandum est")
Not. 6 (beside "Item nota")

ro circa percussionem, quæ inimicorũ significationem ostẽdunt sed linea circa auricularem signicat inimicum fortem. si linea fuerit grossa de primo timendum est magis q̃ de alio, si tamẽ unam lineam habet unum inimicum Et ita tenet Hieronymus de manfredis in suis problematibus quæ intitulauit ad. D. nostrum Ioãnem bentiuolũ, Cognoui ipsum in uita attamẽ non sciuit iudicare in actu pratico. quia oppositũ inuenisset si habuisse praticam. In præhabitis in pluribusq; locis in phisionomia & chyromantia dictum est, ꝙ nõ iudicandum ex unico signo sed plures ad inuicem proportionando, & a prædominãtibus iudicãdum est. Quãdo ego iudico de amicis & inimicis primũ locum teneo in quadrangulo manus ad inspiciẽdũ amicorũ & inimicorũ cateruam. ¶ Dicũt hyllares auctores, & præcipue Hermes Albertus, Cõciliator, nec non Morbeth cardinalis, & Btholomeus philosophus. Si in mõte medii reperiũtur lineæ per se extẽse, labores, angustias & afflictiones significãt, & carceres & affletiones & oppræssiones, ut ꝓbaui, & præcipue quãdo extẽduntur a radice digiti, & si tales oriãtur a cõcauo manus, & extendãtur ultra per iũcturã; in uinculis illũ poni ostẽdũt, & quãdocunq; ibi moriturũ. si fuerint ultra multũ extense. ¶ Si in pulpa manus sint lineæ arcuales & angulares flexẽtes ad rascettam inimicos cõsanguineos aut affines indicat, & ecõuerso quãdo aliq; lineæ tẽdũt ad digitos ut dicũt aliqui & bene exptus sum. Et breuiter si residuũ lineæ correspõdẽt cũ cõcordãtia tuberculorũ. ¶ Et si linea mẽsalis est nuda i. fæneramis infortuniũ attestatur, & grauiter uulnerabitur, si contrariũ cõtrariũ dicitur, aliter uacillabis. sicut faciunt retrogradi persuasiuiq;. ¶ Si linea mẽsalis sit discõtinua significat impo ẽtiã coitus, & ratio huius est quoniã significat impotẽtiã caloris naturalis & superabũdãtiã frigiditatis improportio

nabilis, & quia calor naturalis est principiũ mouẽs & cã generatiõis. dicitur ꝙ cessante tali cã cessat generatio & potentia cocũdi, et tales hoĩes ut diximus naturaliter sunt timidi et mẽdaces, ut dicit gallicus auctor. ¶ Iam bis notaui in quibusdã Effeminatis, qui habẽt lineã mẽsalẽ ĩ uno loco fractã ac diuisam, & residuũ lineæ est continuũ & ꝓportionatũ, tamẽ sunt sanguinei & potẽtes in coitu. Quid significet talis separatio usq; ad istũ diẽ ignoro, ꝙ semp significãt frigiditatẽ quãdo est discõtinua, & ꝙ ostẽdat impotẽtiam ad coitũ nõ est cõsiderãdũ. nec de ipsa est simpliciter ꝓferẽdũ, quia ꝓhibitio coitus a multis causis esse potest, ut patet ab auctoribus præsertim ab Auicẽna uigesima tertii, tractatu primo. capitæ. xv. dũ inquit. Facta aũt cã mẽbrorũ principalium, aut ex parte cordis quia abscinditur materia spermatis. Aut ex pte cerebri quia abscinditur materia uirtutis sensibilis. Aut ex parte renũ & frigore ipsorũ & egritudinibus eorũ notis, & cõplexiõibus eorum. At ex pte stomaci pp maliciã digestiõis, & totũ illud aut est cã principii aut cã oppilationũ meatuũ inter mẽbra coitus, & multotiẽs quidẽ est debilitas facta cã cerebri sequẽs casu; aut ꝑcussionẽ. Necesse est igitur ĩtueri qualitates earũ linearũ pricipaliũ. s. lineæ cordis Epatis, & cerebri una cũ mẽsali anteq̃ ꝓferas idiciũ. ¶ Si linea mẽsalis ẽ rubra et semicircularis apd ꝑcussionẽ manus. egritudinẽ circa uerẽda arguit, et ꝑcipue circa loca mẽbrorũ gẽitaliũ ut pluries notaui. ¶ Dicũt aliqui moderni. Si linea mẽsalis habet semicirculos egritudinẽ circa res denotat. Si ĩ mulieribus hoc repiatur. fœtus difficultatẽ at debilitatẽ arguit. Dixit Hermes trimigestus, si linea ẽ bñ ꝓportiõata cum pricipaliũ linearum testimõio. et triãgulus ex concursu aliarum trium linearum principalius causetur. bonam complexionem significat, indicatq; sanitatem & uirtutes cor

No. 6.

poris bonas, uētrem & renes, & uesicā bonā, & bonā uirtutē
mēbrorū generatiuorū in hoīe ostēdit. Itē extra naturā sui sub
iecti significat iniustitiā intēperātia & incōtinētia. Licet for
te mala sugestiōe facta ad istātiā aliquorū. Si aūt peruenit ad
finē palme uersus indicē signū est nequitiæ & iracūdiæ, & ut
inquiūt moderni denotat crudelē & diuini cultus inimicū. Et
si hæc linea in directo indicis uel medii biffurcata fuerit cæla
ti animi & occulte cōsciētiæ uirū indicat, & addit Morbeth
No.7 ꝙ sint hypocritæ & spāliter uersus parētes amatos quia nō
diligūt eos. ¶ Nota quādo multū ascēdāt uersus indicē demon
strāt laborē, et si in hac linea plura pūcta ineneris rubea cū ꝓ
funditate lineæ, ēt si rubra fuerit frequēter in mēbris generati
uis dolorē ꝓpter eorū frequētē cōmotionē ad luxuriā ostendit
Notādū est ꝙ signa i manu mulieris nō debēt esse ita potētia.
sicut in manu uiri ꝓpter debilitatē caloris naturalis, & uirtu
tē in eis, & ideo pauciora signa sufficiūt ad indicādū in ipsis
q̄ in uiris. Ex hoc patet ꝙ uir habēs molles manus subtiles &
lineas pallidas & multas, est quasi effeminatus & deficiēs in
calore & uirtute ꝓpter qđ est inuidus detractor uerbosus &
cupidus, nec cū eo habitare est securū. Patet similiter quia mu
lier habēs manus duras & euidentes lineatiōes & rubeas &
paucas est uirago & meretrix cōtētiosa oībus cupiens nocere
gaudēs litigiis & effusione sanguinis ꝓpter se. ¶ Scias mi di
scipule ꝙ si multiplicitatē pūctorū in digito minimo reperies
illā audacter meretricē iudicabis. Si unū cū uno. Si duo cū duo
bus. Si tria cū tribus aget meretricia, & hoc si in radicæ digi
ti pūcta fuerint. Et ſm earū profunditatē & colorē de illis iu
diciū ꝓferas, & ēt in tuberculo, licet nō tātū operētur, nisi testi
monia aliarū iustificētur. Et si tuberculū indicis est bene cōdi
tionatū est pellex unius religiosi uel est religiosa in meretricio

lupanario, & si cū hoc tuberculum Veneris fuerit intersectū ex diuersarū linearū cōcursu, idem cōtinget si uitæ linea sororem sociam habuerit. Si in radice Iouis est unū pūctum tēdēs intra habet filiam spuriā. Si tendit uersus extra. scilicet ad siluestrē partem masculum nothū habet. Et si uir talia pūcta habet dicas ipsum habere filios naturales seu spurios si plures, ut in pratica nota inspexi ueridicū iudiciū. ¶ Item si linea mēsalis fuerit satis lata rubea et discōtinua luxuriam significat cū debilitate, & cito finiendam. Si pallida fuerit & granata siue punctuata calorem naturalē debilem ostēdit. ¶ Dixit Hermes dicunt quidam cu; palma extensa fuerit, & hæc linea mēsalis recta & regularis habeat fossam sub digito Medio longum indicat studium ꝙ amare p rsonas secretas ut sunt religiosi & ecclesiastici. Et quando sub medio & auriculari fossule siue grana rubea fuerint, patitur in renibus, & si pallidæ fuerint & in fossulis uirgulæ præcedentes pallide patitur in uesicca aut matrice. Item mensalis profunda et paru; secta, idest per diuersas lineas siue lineolas discontinua, & inequalis significat uentris dolorē, & dolor est in inferioribus partibus quia linea mensalis uentrem significat. ¶ Dixit formica ualde utilis, linea ebruticon, idest quando terminatur inter indicem & medium talis homo dispositus est ut moriatur subitanea morte, si uero eam intersecat aliqua linea angulos rectos causans. talis est dispositus ut apostemate moriatur. ¶ Si linea obrusticon fuerit recta sine curuitate talis significatur esse uerax in uerbis. Si autem est interrupta tunc falsitatis arguit signum si linea obrusticon extenditur & paruæ lineæ cadant super ipsam talis est prouidus & cautelosus, & ait formica ualde utilis. Iudicandum est ꝭm plura, & fortiora quia illa præualent minoribus. ¶ Dixit Morbeth cardinalis. Linea mensalis si ob

liqua fuerit uersus triangulum iniustitiam ostendit, si uero rectā iustitiam, si in parte superiori exierit superiorē partem anguli possidēs & aliū triangulū ex cōcursu aliarū linearum nō essentialium cōstituat triāguli.iracundiā ostēdit & detractorem. ¶ Si aliqua linea ueniēs a triāgulo scindēs ipsam mēsalē & uersus Medium digitū ascēderit, ut crux laborē cum uictu sufficiēti significat, & si lineā pdictā riuule aliquæ scinderint uel ab ea peruenerint uersus indicē multa uulnera ille talis ab inimico patietur, & si fuerint grosse, erūt peiores. quia in capite uulnerabitur, si subtiles in partibus inferioribus. si aūt rubee in pectore. ¶ Si aliquæ rimule exierint a Mēsali uersus spaciū medii labores & angustias ostēdunt. Si autem prædicta linea mēsalis protēsa fuerit subtilis & rubea prædicta mala diminuit, si autē grossa sic protēsa adauget Si eadem ueniēs in pluribus locis fuerit intercisa labores & angustias ostēdit. ¶ Et si aliqua linea fuerit inter digitū Mediū & indicē, significat mortē per fluxū uentris. Et si talis linea fuerit multū acuta & procedat secus primas iuncturas uersus indicem. significat mortem per febrē specialiter si continua sit, & quāto acutior in fine tanto acutior febris eū tāget, & si multū rubea fuerit timebitur de frenesi. ¶ Si istam lineā mēsalem scinderit quædā linea descēdēs & subscendēs, per se diu exiet per terras & parum curabit de parentibus. ¶ Si hæc linea mensalis sub Medio digito foramen cum ramusculis disiunctis habuerit plu-

·No·8 res regiones ambulabit, & si habent multas lineas infixas uersus lineā superiorem trianguli tendentes et non eam tangentes cū multis mulieribus cōcubet si nō tangunt concūbet. si tangūt concubuit, & si superius & interius fuerint lineæ grosse tunc ad aliud factum uel opus paratur assidue & ad coitum. &c. Et si hæc linea respiciat digitum Medium iuuabitur a fortuna

& si intrat in mediu; .i. inter medium & indicium. nunquam erit sine aliqua angustia. ¶ Dicunt aliqui Quādo in pricipio lineæ mēsalis ipsa reperitur sicut chatena .s. in forma multorū semi circulorum. extra patriā moriturum esse minatur. ¶ Anthiocus ait. Quando pallidulæ lineæ thoralem scindentes .i. mensalem lineam debilitatem arguunt stomaci. Maculæ uel in thorali uel iuxta, duritatem stomaci & dolorem in costis denotant. quod nō credo, quia ab auctoribus antiquis nec a recentioribus reperio hoc dici. ¶ Aliqui dicunt indiciū sumi in linea Epatis & profiteri duriciem stomaci & costarū. ¶ Inquit Albertus & Conciliator. Si hæc linea mensalis cōiungatur cū linea uitæ & faciat angulum cum ea & non sit ibi media naturalis, talis decapitabitur illico uel ex improuiso, aut si uulnerabitur cadet. Multi male intelligunt istū textum, uult autem dicere auctor, aliquando sunt interfecti de improuiso ab inimicis, & si habent aliā proportionē (ut est) quod sint fures aut homicide, tales sunt decapitati iussu regie maiestatis. ¶ In ciuitate nostra Bononiēsi quidā uir migebat ī quodā angulo & corpus eius totū erat armatū excæpto collo, inimici ei absciderūt caput suū, & nō poterat ledi ī alio loco, et fuit ī cauite offēsus ab ipsis suis inimicis. ¶ Et subdit auctor. Si hæc linea respiciat mediā naturalē erit ī piculo et timore mortis, sed bene euadet, et hoc mulierū cā euenict, itelligit auctor. eē, si capitalis subest. iminet ei piculū sed euadet, & istud accidit ut plurimū pp pellices et lupas. Ego respexi ī decē īdiuiduis et inueni tuberculū pollicis Effeminatissimū cū oī cōuenientia eū adiūctis & omnibus illis in phynosomia prædominatur cū pulcherrima habitudine, & erāt audaces & bellicosi cū aīositate, & corū litigatiōes habeāt originē pp coitū. & ego indicaui ut dictū ē, & hodie uiuunt & expientiā affirmo, & sic est finis de ista sublimi linea.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ropter maximam difficultatem ac controuersiã Doctorum in ista linea, & maxime in hoc ꝙ cõiter ab oĩbus conceditur. s. per ipsam ostendi uirtus & potentia caloris naturalis, ideo necesse est & in lõgum sermonem protẽdere. Vnde sciẽdum est ꝙ oĩum huius scientiæ doctorum sentẽtia una est, ꝙ s. propter superexcedẽtiam caloris naturalis mẽsalis linea in lõgitudine successiua fieri necesse est, similiter & in latitudine, & quãdo istiusmodi est, significat hoĩes martiales, & etiam (ut Cocles adducit. D. Gallicum in quarto loco, significat bilingues & infi-

No.1. deles. ¶ Not. est autem ꝙ calorem naturalem superexcedere humiditatem, siue qualitates illas naturales. põt intelligi dupliciter, Vno modo, ꝙ talis calor supernaturalis superexcedat totaliter illas qualitates, ita ꝙ supradominetur oĩ humiditati. Et hoc quoq; duobus modis potest intelligi, Vno modo quãdo perfecte dominatur. i proportionaliter, & facit hoĩem audacem, fortem. & potẽtem uirtutis genitiuæ. Alio modo quando nõ perfecte dominatur, immo supercedit, adeo ꝙ humiditatem naturalem cõsumit, ita ꝙ ueluti agitatus quodãmodo furiosus efficitur, & ex tali sanguinis ebulitione iam ambit, aliisq; dominari præconcipit, hacq; forti imaginatione continuata, fantasmata resoluuntur, & cerebrum debilitatur ꝓpter maiorem caliditatem in huiusmodi parte operatam, (ut dicitur libro tertio, cap. 200.) fitq; ut nec minimam cõtrarietatem sustinere ualẽs (qua sibi in tali ambitione impedimentum afferatur) aliorum mortem & interitum insidiãdo perquirat. ¶ Alio autem & secũdo dicitur calor naturalis superexcedere humiditatem quãdo imperfecte dominatur, itaꝙ calor⁹ quidem naturalis superexcedit humiditatem, sed tamẽ

& ipse impeditur ab humiditate, & remisse operatur, nec tamē humiditas præualet ipsi calori, immo et ipsa remissio persistit, quis calor naturalis perfecte ei nō dominetur, & hoc est ꝙ dicit. D. Gallicus. ❡ Not. quarto ꝙ. s. facit hoīes bilingues & infideles, Ego aūt & huic significationi aliud quoq; significatū adiūgo, dicēs, ꝙ in signum huius, s. ꝙ talis loquacitas aut infidelitas ꝓueniat ex imperfectiōe caloris naturalis modo supradicto, manifeste cōspicimus ꝙ tales hoīes sua nimia loquacitate simul & præsumptione multotiēs dāna & persecutiones patiūtur, eo ꝙ nō ualeāt finem uerborum suorū trutinare. Quātum aūt ad primum modum intelligitur id quod dicit in prima auctoritate. ❡ Quo aūt ad illū quod exponit ipse Doctor in. I. Not. circa ipsam mēsalem, Sciēdum ꝙ talis linea dupliciter pōt intelligi inter mediū & indicem ingredi, Vno modo quādo in opposito digiti medii uersus eūdem locum inclinatur, ita tamē ꝙ nō subito. i. directe. sed quasi ueluti arcualiter inter ipsos digitos flectatur. Alio aūt modo est quādo mensalis extēdit se ueluti per directū mōtis indicis. deinde quasi subito īter ipsos digitos inclinatur. Id aūt ꝙ hoc in loco dicit D. Gallicus, intelligitur secūdo mō, non aūt primo, īmo primo modo sumpta significat curas & fastidia, & quotiēcūq; huiusmodi lineæ inueniūtur sic īterpretādæ sunt. ❡ Quo aūt ad id ꝙ adhuc exponit de Inimicorum cognitione, ꝙ. s. in descēsu manus indicātur, Sciēdum ꝙ hoc male expositum est, īmo inimici indicātur in descēsu siue percussione manus. quoniam in tali loco reperiūtur signa significatiua corū quæ sub dominio lineæ cōstituūtur. s. fortuita & mutabilia, bona siue mala, īter quæ amicos & inimicos recte cōnumeramus. unde ēt ibidem amicos indicamus, quod tamē ab ipso Doctore nō accipitur.
❡ Quātum aūt ad opinionē Coclitis in fine illius Not. primo

adductam. s. semper morte uiolenta periclitari, falsum est, immo necesse est talem lineam ꝯm modum diuersum, quo reperitur ita & diuersimode indicare. ℂCirca auctoritatem. D. Gallici. Not. 4. Sciendum ꝙ id quod dicit de naturali calore, intelligitur de calore naturali superexcedente. secundo modo (ut exposui in principio huius dilucidationis. Et ideo quãdo dicit tales lineas significare caliditatem extraneam destruentem humidum, debet sic dicere, significat caliditatem extraneam impedientem, siue diminuẽtem humidum, ita ꝙ utrũq; simul sunt improportionata & distemperata, & tamẽ humiditas quodãmodo principari dicitur, & ipsa est causa malignitatis significatę. ℂIn isto quoq;. 4. Not. ubi Cocles, D. Gallicum exponẽdo eo signo quo mẽsalem figurat, Sciendum est ꝙ signum illud falsum est, debet aũt sic figurari, eo autẽ quo angulus maiori latitudine formatur, significat inimicos minus mortales ac nociuos, & ecõtrario quanto angulus est acutior, & talis ramus magis profundatur uersus percussionem, magis nociuos ac mortales significat. ℂEt quãdo in huiusce rationem distinctionem facit inter irascibilem & cõcupiscibilem, talis distinctio falsa est, immo cõcupiscibilis est uirtus, siue potentia aĩę qua appetimus res placidas & delectabiles, istaq; fugimus triste ac nociuum, Irascibilis autem est uirtus siue potentia aĩę qua appetitur & desideratur aliquod arduum ac difficile, sustẽtanturq; nociua & cõtraria sensui proprio. Unde canis hac potentia & uirtute leporem insequitur Dux prælium ac uictoriam, Infirmus quoq; hac de causa medicinam sumere dici potest. ℂCirca id autem quod Cocles. 5. Not. dicit. D. Gallicum collocare Saturnum in mensali & in percussione, falsum est. Unde ꝗuis dicat mensalẽ Saturno, dari nõ tamẽ ꝑ

pter hoc dicit ꝙ Saturnus collocetur in percussione, immo ſm ipsum (ut patet auctoritate prima & quarta) uocasse est dicere ꝙ mensalis originem ac principium habeat in monte medii qui est proprius locus Saturni, & ſm istam opinionem omnes rationes ipsius Doctoris saluari possunt ad omnia significata ipsi lineæ per ipsummet attributa in iudiciis ac pronosticationibus discutiendis, Quasquidem rationes ac significationes ipsis ingeniosis ac speculatiuis relinquo, ne intentũ principale relinquere uidear. ¶ Sciendum quoq; est ꝙ ratio quam Cocles contra istum assummit, falsa est. Nam ipsi planetæ aliquo ordine aut contiguitate collocationem non obtinent, iuxta ordinem aut collocationem quam in cœlis reseruant. Vnde q̃uis ratio sua ueritatem habeat quo ad collocationem Mercurii & Lunæ, non tamen ueritatem habet quo ad reliquos planetas, Et hoc manifeste patet in Sole, qui in manu locatur inter Saturnum & Mercurium, & tamen in cœlis inter ipsum et Saturnum locantur Iupiter & Mars, & inter Solem & Mercurium locatur Venus. Hoc idem & in Marte dicemus qui inter Lunam & Venerem locatur, cum tamen omnia contrario modo in cœlis collocentur. Vnde patet Coclitem nostrum ut Pica loquax significata uerborum ignorasse & etiam insciũ existere significationis textus Antiochi in Quæsito quarto, immo nec sciebat quid in illa sua responsione contra Antiochum inferre uellet. ¶ Quo ad Notandum sextum aduertendum ꝙ illa est expositio illius auctoritatis Doctoris Gallici, ubi Cocles illud signum finxit siue formauit q̃uis Cocles multum obloquatur. ¶ Circa medium huius sexti Notandi ante auctoritatem Auicennæ, ubi ipse Cocles dubitat propter significationem fractionis Mensalis. Sciendum est ꝙ in hoc ostendit se principia Chyromanticæ artis ignorasse

Nam talis discõtinuatio, sicut etiam & multæ aliæ nõ habet unum tãtum significatum, sed plures. ut ostẽdi in chyromantia mea. 2. parte. cap. 5. Quapropter cum reperitur talis discõtinuatio quæ significat impotẽtiam coitus, eo tamẽ quia sũt sanguinei ex natura cõtra talem significationẽ prævalere, & potẽtes esse in coitu (ut dixit lib. 3. cap, 271.) ulterius quoq; cõsiderãdum est ꝙ propter hoc nõ sequitur quoniam sint debilis complexionis, prout per talem discõtinuationem significatur, complexio autem frigida & debilis facit hoiem iniquum & malignum aio. Et in signum huius uidemus hoies huiusmodi rubeos quidẽ esse natura, sed palidos, talisq; rubedo permixta est aliquali terrestritate, et quãdo magis appropinquatur albedini q̃ offuscatiõi, sunt peioris naturæ, ac iniquiores. ¶ Ulterius quoq; sciẽdum est ꝙ mẽsalis linea quãdo cõtinua est, lõgitudinem uitæ significat. Igitur si discõtinua reperitur, breuitatem indicat uitæ, proportionaliter tamẽ eam uitali cõparãdo, ita ꝙ quãdo uitalis in aliqua sui parte, periculum uitæ ostẽdit, & mẽsalis est discõtinua, maiorem periclitationẽ minatur. Et ista est expositio talis discõtinuationis. ¶ In fine aũt 6. Not. et auctoritatis Hærmetis, ut claram noticiam talis bifurcationis habeatis. uideatis in Chyromantia mea. figura. 49, littera. K. ¶ Quo ad Not. 8. sciẽdum est ꝙ quãdo dicit lineæ infixæ in mẽsali tẽdẽtes uersus naturalẽ, significant coitũ cũ pluribus mulieribus, imo & q̃uis tales lineæ essent intercisæ, significãt labores et fastidia propter uirtutes acquirẽdas, & quãdo nõ sunt interseccatæ, significãt hoies lingua sua multos offendere, in secreto tamen, & quando uniuntur ipsi naturali, ipse patietur damnum propter linguã suam, & hæc est uera expositio talium linearum.

¶ Undecimum Quæstum Augustini Discipuli.

Vid iudicãdum sit si nephãdæ luxuriæ signa in manus reperiantur mulieris.

¶ Vndecima Responsio Magistri ad eundem Discipulum.

Ciẽdum est ꝙ qualitates subiecti manus in dupli ci differẽtia ex parte subiectorum reperiũtur, ita ꝙ si pedicationis signa in subiecto reperiatur muliebri, ꝙ aliud debet esse iudicium ex parte sexus declinationis, nam in subiecto fœmello arguit illicitam luxuriam ad utrãq; partem, & etiam hoc ex parte agẽtis. Et uidi quãdam phylocaptam in puero quodã qui erat famulus meus, & multas alias uidi huiusmodi naturæ. ¶ Per nephãdam aũt luxuriam intelligitur puerorum, sororum, matris propriæ. religiosarum, & religiosorum, & pollutionem cum manibus, & coitum cum bestiis, & oẽ genus concubitus præter ordinem. ¶ Nota etiam ꝙ nephãda luxuria in mulieribus, põt etiam intelligi quãdo mulieres inter se fricãdo uuluam cum uulua coeũt, & tales mulieres antiquo uocabulo dicuntur tribades. Qua luxuria dicitur Sapho Puellæ Lesbiæ et uates se oblectasse.

¶ Tricassus Mantuanus.

Mne gaudiũ ac solatium huius aialis immũdi in sola imũditia ac spurcitia ihõestateq; persistebat, & maxĩe puerili, & si bestia ista deteriores in huiusmodi operationes agnouisset ẽt illas adduxisset ut uel sic saltẽ ipsius mulieribus detraxisset, quas quidẽ operationes in trãslatione uulgari prætermitto, alia aũt quadã adũbratiõe cooperio, ob ipsius bestiæ honorẽ. ¶ Quoniã aũt dicit hmõi luxuriam illicitã ad utrãq; partẽ ostẽtare, sciẽdũ est ꝙ mẽtitur ĩ caput suũ, quoniã signa hmõi quæ sunt uniuersaliter

significatiua, luxuriam cōtra naturam nō indicāt, nisi forte esset aliquod signum particulare in huiusmodi materia Ipsarum autem mulierum reperiūtur quæ talia signa habēt, & tamē illiusmodi operationes penitus ignorāt. Verum aūt in aliis operationibus multotiēs detinētur: quorum tamē operationum in nullo penitus ab ipso Cocle habetur sermo, quoniam in illiusmodi expers nō extiterat. Si autem ista Bestia immūda illorū noticiam percepisset & oīum finem declarasset. ¶ Cum aūt hoc nomē luxuria nephāda in Chyromātia perscribitur, intelligēdum est oē genus luxuriæ (aut lasciuiæ) quod operari potest, exempta uia naturali. Nō est autem incōueniēs (imo multotiēs accidit) ꝙ aliqui in uno uitio impliciti sint, & non in aliis, Vnde nō ualet Ista mulier habet signa significatiua luxuriæ nephādæ, Igitur luxuriosa est ad utrāq; partē, pluribus nāq; modis luxuria nephāda intelligitur, Iuxta autem suum proprium significatum, quādo huiusmodi signa significatiua in manu mulieris reperiūtur, significāt talem mulierem multis præcibus dedignari, sed ex sua propria natura humanam ac placidam esse. ¶ Quādo aūt dicit ꝙ luxuria nephāda adhuc potest intelligi ꝙ simul cum cōsanguineis cōmixtionem significet, hoc etiam falsum est. Nam talium operationum sunt signa particularia. Enimuero si simul oīa reperiātur maiorem efficaciam præstāt in huiusmodi incæstu, & hoc idem intelligitur de oībus aliis particularibus signis.

¶ Duodecimum Quæsitū Augu. Discipu. de Angulo supremo.

Ariæ in auctoribus inueniūtur opiniones de angulo supremo quæ ī actu pratico sunt ambiguæ ex quo ingenium multorum in diuersas trahitur partes, ergo de hac re ut aliquid dicas uehementer cupio.

¶ Duodecima responsio Magistri.

Cias difficultatem anguli supremi esse maximam atq; arduam, quoniam tanq̃ ramusculi aliæ multe lineæ ad ipsum cōferuntur. Ideo ignorato ipso cætera oia ad ipsum & ad cæteras attributa ignorantur. Vnde & ne auribus audiētium tedium tribuamus diuersorum auctorum sententias cōmittemus. ¶ Prio igitur per ipsum acumē ingenii indicatur. Vnde nō habētibus ipsum, ipossibile illis est esse ingenium in rebus speculatiuis, licet illud in rebus malis habere uideātur, nisi alia proportio obstet. ¶ Ideo notādum est q̃ qui habet triāgulū equilaterū & bene dispositū peripateticū est, si linea solaris nō obstat. ¶ Inquit auctor parisiēsis, q̃ multi dicūt triāgulū manus per se significare, & nō sumere significationē a suis lineis. Sed triāgulus est quoddā totū respectu suarū partiū, ergo sapit naturam suorū cōponētiū, ergo nō simpliciter significāt partes ipsū cōtinētes & cōponētes, sed s̄m q̃ magis accedūt ac distāt inter se lineæ sic significāt. ¶ Si igitur triāgulus sit equilaterus significat hoiem famosum amabilē, & dēmōstrat lōgā uitā. Et rō est quoniā tūc per ipsū demōstratur q̃ in corpore sit bona cōplexio dās unicuiq; quod suū est, quia bona cōplexio præsupponit bonū intellectū, & bonus intellectus bonū regimē. Vnde Aristoteles i. 2. polyticorū, hoies intellectu uigētes naturaliter sunt domini. ¶ Et Porphyrius dicit q̃ spēs Priami dignissima est imperio propter bonā cōplexionē. ¶ Ob istā causam solet dici q̃ hō cuius mēbra sunt bene proportionata, sic q̃ caput cōformet se corpori & unum membrum alteri, signū est q̃ boni effectus causas sibi correspondentes manifestant, ergo ex effectibus in causam, ducimur in cognitionem bonæ complexionis, & ex bona complexione, ducimur in cogni-

tionem bonarum operationum, sed quando membra inter se non correspondent est signum monstruositatis & malignitatis. Et hoc est quod dicit Aristotiles in libro de phisionomia de qua superius, & istud dictum de membris reduco ad lineas in ista arte. ¶ Dico igitur quod si angulus non fuerit coniunctus ex linea uitæ & linea capitis constitutus significat hominē miserū uel insipiētem uel stupidum, inuidum & modici ualoris. Et ratio huius est quia cū linea nō sit indebita proportiōe significat malū intellectum, & malus intellectus malum præsupponit regimē. Et dicit Aristotiles secundo polliticorum homines hæbetes naturaliter sunt serui & miseri. ¶ Sed nota quod quando istæ lineæ iugūt se in cōcauitate manus quasi in opposito digiti Medii & in obliquo digiti Indicis, tunc significant miseram uitā & captiuitatem (ut notaui in Thoma fratre meo,) & magnum desiderium erga pecunias & ratio huius est, quoniam significat impotētiam caloris naturalis qui nō potest superfluitates humiditatum temperare, & significat submersionem ipsius caloris naturalis & superabūdantiam cōtrarii frigidi, & timorem inducit quoniam omnes tales sunt timidi & insidiētes & hæc gallici auctoris annotationes sunt. ¶ Istæ rationes magis sunt persuasiue q̄ ueræ & tamē notaui in remēdis seruis tales angulos talem habere figurationem, tamē fuerūt & erūt bellicosi & homicidæ, quod proueniet ex abundātia caloris, & hoc quādo lineæ nō sunt tenues. Et tales res attribuēdæ sunt magis ad planetarum cōmixtionem i genituris q̄ ad sui rationem superius dictam, ut in alio loco exposuimus, Et doctores dicunt quod tales sunt fatuoli & nullius boni. ¶ Si tales lineæ cōiunguntur supra concauum manus inter pollicem & indicem tūc est signum bonæ complexionis. Et ratio est quoniam significat quod calor naturalis præualet super frigidum & regit habens

& regit, habēs maiorem uigorem in ascensu, & significat hominem subtilem, sapiētem, & rectum, & bonitatem in suis negociis, quoniam ut diximus, bona complexio facit & inducit bonum intellectum, quod est principium totius subtilitatis & totius sapientiæ bonitatis & nobilissime dispositionis. ¶ Aliqui dicunt ꝙ talis semper erit in ascensu honoris & dilectionis quando cōiuncta correspondēt, & in pratica inspexi. Et intelligendum est, quādo angulus minus q̄ circuli quartam intercipit, ꝙ si plus iudicium debilitatur. ¶ Item quādo dictæ lineæ distant modo superfluo & nō equali nec rectæ sunt, tunc est malum signum, & significant ꝙ calor naturalis est multum consumens humidum, & significat improportionem & uirum malitiosum & astutum, callidum sibi placentem, inuidum, bellicosum, crudelem, fatuos sermones loquentem, detractorem, prodigum, & mendacem, & tales homines martiali radio illustrantur & hoc si profunditatem lineæ habuerint ¶ Et dixit Doctor cuius nomen ignoro. Ego dicerem, ꝙ Mars bene concurrit in talibus genituris, sed ipsi sunt magis saturnini, cum sibi conueniant tales probationes, ut inferius dicetur. Item nota ꝙ ratio huius probationis est superius assignata contra Doctorem Gallicum. Multos a primeua ætate adiscere incipientes litteras inspexi, & præcipue Logicam & phylosophiam qui nō habuerunt angulum supremum. qui non secuti fuerunt studium, ut patet in Bononiensi ciuitate nostra. Immo pellices, ludos & omnes lasciuias. homicidia, & similia sequuntur. Non est turpe signum hoc armigeris, quia est signum omnium astutiarum & animositatis. ¶ Vnde in quodam milite notaui. de anno. 1502. qui ob hoc timebat ascendere ad dignitatem, quæsiuit a me utrum haberet, uel ne. Dum inspicerem ambas manus, inueni tuberculum solarem dupli-

ratum eminentem & coloratum, tubercula Veneris duplica-
ta, similiter etiam lineam cordis, porrexentem se ad terminum
suæ radicis & mediam naturalem continuam, non transeun-
tem proprium locum. Mercurius quoq; lineatus erat & cum
decenti colore. Saturni tuberculum satis erat lineatū cum cor-
respondentia Iouis &c. Ego dixi ꝙ in breuibus mensibus ascē
deret ad dignitatem Tertio mense ab instanti prolationis mor
tuus est frater suus, & habuit locum suum. Tamen desidebat
ꝙ non haberet angulum supremum, & ipse intelligit Chyro-
mantiam, & ego instruxi ipsum, ꝙ locus coniunctionis dicti
anguli est in directo tuberculi Iouis, & talis segregatio fa-
ciet illum militari disciplina decoratum. Et propter istud &
locum Solis, habuit dignitatem in militia, & dixi ꝙ actiones
suæ in arte militari erant causa promotionis sui ad alias di-
gnitates quas petiit in futurum. Et erit baculum & quies suæ
senectutis, & ita fuit & est tempore meo. ¶ Si linea Vitalis
sit in debita distantia cum linea capitis, tunc significat ho-
minem moralem cum inuidia, (ut dicunt quidam) quod asse-
ro. ¶ Dicunt etiam quidam, ꝙ cum ibi sit disproportio non
Not. rectæ proportionis humidi & calidi, & superabundans ma-
gis calidum fuerit, significat hominem indiscretum & non
deliberantem in suis factis, & subtilem, & fatuum, & non re
cte se gerentem. Sed si non sit angulus ibi, significat uarieta-
tem animi & mutationem. Et ratio est, quoniam calidum de-
ficit, (ut iam diximus superius,) & ideo fit discontinuatio
in assensu maiori, & significat hominem sine fide, idest, sine
ueritate, cum quo non est communicandum consilium nec secre
tum. ¶ Et quidam Doctores dicunt ꝙ tales sunt latrones. No-
taui esse uerum dūmodo ī minimi monte sint lineæ obscuræ, ut
patet in suo loco. ¶ Sed ego dicerem ꝙ isti sunt cum mixtio-

ne Saturni,(ut dixi,)quoniam ſiccitas eſt cauſa diſcontinua
tionis cum defectu humidi complexionati Cuius cauſa eſt Sa- No.4
turnus & Mars, & tales dixerem ꝙ ſunt inuidi & inſtabi-
les,& proditores. Et ego uidi de quodam qui per inuidiam ſo
cium ſuum interfecit,& habebat prædictam diſcontinuatio-
nem. Ego non ſum ſecurus de fine illorum,nec uellem per men-
ſem iſtis uti,niſi coactus ui,uel neceſſitate,nam ſemper id quod
bono opponitur imaginantur. ¶Item angulus cauſatus a li-
nea Epatis,tunc ſi ſit bene diſpoſitus bonam diſpoſitionem ſi-
gnificat,(ut ſuperius dictum eſt)& ſi non,ſignificat homi-
nem infortunatum in ſuis negociis, & inſipientem, & ra-
tio eſt quoniam ſignificat humidum & frigidum ſuperabun-
dantem ex parte Epatis,(ut dictum eſt,)Aliqui dicunt ꝙ ta-
les ſint breuis uitæ. ſi annexa non coadiuuant. ¶Aiunt qui- Opio
dam Si ſpacium ubi eſt diſgregatio anguli ſupremi multum
diſtat, & ſpacium ſit ſubtile & ſuaue,ſine rugis aut uirgis
promptitudinem & agilitatem ſignificat & amatorem bo-
næ ſocietatis, & facit pulchrum & uariis ueſtimentis orna-
tum,mulierem pulchram,& deditam cantionibus muſica-
libus,propter quod dicunt aliqui ꝙ in continentiam, ſignifi-
cant duæ dictæ lineæ quando ſic angulum nõ concludũt. ¶Di-
xit Morbeth Cardinalis,ſi linea capitis, & epatis,& cordis
adinuicem non formant triãgulum,& quod in nulla ſui parte
coniungantur ſtultitiam & luxuriam oſtendit. Et ſi in me-
dio triãguli ſit una linea interſecãs lineas principales,diſcre-
tũ illũ oſtẽdit,in rebus dãdis & oĩbus uitiis. Si triãgulus fue
rit latus cum prædicta linea,tũc ſignũ expreſſum eſt ꝙ ha-
bet magnam uolũtatem largiendi ratione leuitatis. Et cum ex
tẽſa ſit,tũc ille talis refrenat ſe ab huiuſmodi,ratione diſcretio
nis. Et ſatis dictũ eſt de triangulo & angulo ſupremo,in iſto lo

eo. ¶ Si uis ad plenum scire recurre ad præceptorem nostrum in proprio capitulo inferius in suo libro sequenti .capitulo decimo tertio secundæ partis. ¶ Concludẽdum est q͂ illi qui nõ habent angulum supremum, de ipsis non est confidẽdum, & raro uel nunq̃ proficiunt in litteris, & maxime in illis quibus mediãtibus naturæ secreta pãduntur, uerum eorum ingenia martialibus operationibus occupãtur. poeticæq; facultati subiiciũtur, & mulieres utplurimum non habẽt supremum angulum & tuscis naturam mulierum, ideo dicẽdum nõ est amplius de illis, & si habuerint hoc signum sunt bonæ dispositionis, et sic in hoibus iudicandum est. ¶ Quidam senex qui cecidit a magna dignitate (quãdo dominus Lodouicus Sfortia fuit a Gallia captus & carceratus) quæsiuit si iterum dignitatem aggrederetur. Inueni in primo intuitu in monte medici lineas cũ eminẽtia subiecti & cum conuenienti colore. Iupiter quoq; & Venus eminẽtes lineas habebãt montiũ dispositiones, & lineæ principales optime erant, adeo q͂ talis ꝓportio indicabat dignitatẽ & honorẽ, Miratus fui & iterũ inspexi & inueni lineã mẽsalem cum ramusculo in ascẽsu & desinebat usq; ad indicẽ cum rubedine, quæ est signum crudelitatis & homicidii Ego timebam, & quæsiui ab ipso si nunq̃ interfecit aliquẽ, dixitq;, Ego tradidi duo hoium millia / fere / ad suspẽdium, Et habebat angulũ supremum infimũ in opposito digiti medii. et ultima ætas in ordine digitorũ erat infortunata, & talis ꝓportio fuit causa indicatiua descẽsus honoris & uigore principis, lucrum suum in tota uita frustatũ fuit, sicut hodie patet, et talis est conterraneus noster. ¶ Item cum de anno. 1497. essem Arimini fuit quidam Dominus, qui se alienaᵗ induit ueste, ut mihi incognitus esset qui coram me loco ipsius famulum introduxerat suo indutũ habitu in meam derisionem, Talis qui

dem supremum angulum in concauo manus habebat, & quæsiuit a me ꝙ aliqua dixerem, physonomizando ipsum inspexi, & uidi caput eius sphæricũ cum colore liuido, & nasum aquilinum, & cum latitudine pectoris & eminẽtia mãmillarum, & cum aliis partibus effœminatis, tunc dixi ꝙ ipse erat fatuus, & ꝙ caterua uitiorum in ipso erat mersa, & ꝙ misera morte debebat mori, Et iterum petiit me ut manus suas inspicerem. Vbi inueni Martem bene dispositum & lineam mẽsalem nudam sine ramis usq; ad indicem & angulum supremum infimum. Iterum affirmaui dictum physonomicum intẽsiue. Et de mense Octobris anni. 150. fuit expulsus e dominio suo, & hodie uiuit. ¶ Si Rex habuerit eũdẽ angulum supremum infimum, dicas eius exitum miserrimum futurum. De aliis uero rebus cum finem capitulo hic impositurus sim, recurre ad Cõciliatorem nostrum inferius si ad plenum uis scire. Vt tamen tibi Discipule mi magis satisfaciam, hæc audi, & menti tene memori. Not.

¶ Tricassius Mantuanus.

IN hac responsione aduertendum est. ꝙ ista bestia multotiẽs allegat opinionem aliorum Doctorum & ipsemet eorum sentẽtias cõfirmat, demũ aũt reprobat illas ueluti nullius sint ualoris, ꝙ autẽ hoc uerum sit patet in. 2. allegatione, ubi Aristotelem adducit, sicut ipsum superius exposuit in libris physonomiæ, & postea in propria opinione dicit illas ratiões magis persuasiuas q̃ ueras. Attamẽ ex se rationes illæ ueræ sunt. ¶ Quãtum ad propriam opinionem cũ dicit se reperisse in seruis emẽdis ꝙ angulum supremum disiunctum habebant, Sciendum est ꝙ iste pauper homo adeo depressus erat in passione proprii desiderii, ut suam iniquam ac pessimam linguam in aliorum laxaret in

iuriam, nec minimam ueritatem huius scientiæ, aut aliarum percipere poterat. Ipse namq; pluribus in locis huius capituli seu responsionis, dicit Angulum supremum pluribus modis reperiri, ex consequenti autem ꝙ plura significata habet. ¶ Et inter reliqua dicit in quarto Notando, ꝙ talis discontinuatio prouenit propter aspectum Martis & Saturni, & ꝙ huiusmodi homines sunt inuidiosi, instabiles, & infideles. ¶ Et ſm opinionem Modernorum, dicit tales homines delectari in iocis, & gaudiis ac consolationibus, & cantilenis, ac musicalibus. ¶ Et Not. quarto dicit siccitatem esse causam discontinuationis cum intemperantia ac defectu humidi naturalis. ¶ Et etiam ipse dicit, (& est sententia omnium aliorum Doctorum) ꝙ angulus supremus si in concauo formatur, uitam miseram & animi captiuitatem significare. ¶ Cum autem dicit ꝙ tales effectus & signa attribui debent ipsis planetis, & nō rationibus supradictis. In hoc cognoscere potestis ꝙ ipsemet propriam uocem ignorat. Ipsi namq; planetæ sunt causæ talis abundantiæ, aut debilitatis caloris naturalis, magis & minus, prout ſm mutuum aspectum sortiuntur. Et omnia hæc per illiusmodi signa percipimus. Videatis etiam ipsum in quæsito decimo octauo. in Not. tertio. ¶ Quo autem ad illud quod dicit in Not. secundo. uideatis libro tertio. capi. 232. & 234. ¶ Quando uero in illo exemplo narrat se declarasse situm anguli supremi. ibi in. 3. Notando. Sciendum est ꝙ cum angulus supremus pluribus modis reperiatur (ut dicitur capitulo. 13. secundæ partis libri sequentis) inter reliquos unus est quando reperitur largus in concauo paulatimq; ascendendo magis cō stringitur uersus montem indicis, licet non coniungatur. Quod quidem signum significat audaciam cum præsumptione, attamen in operationibus suis hoīem moderatum ostēdit. Et iō hoc

signum, facilẽ honoris ascẽsum ostẽdit quãdo illiusmodi lineæ proportionatæ inueniũtur. Vnde & ipsum dicit aiasse ad talẽ dignitatẽ, eo ꝙ angulus uersus locũ prædictũ appareret uniri si tamẽ uniretur ¶ Quo ad. 4. Not. Vellem scire ab ipso Cocle, ad quid ualeat illa similitudo, ex qua cõcludit disiunctionẽ & separationẽ anguli supremi propter siccitatẽ. Hoc nãq; uerum esse põt ꝙ. s. siccitas causet discõtinuationem in aliqua linea, sed nõ sequitur. Igitur siccitas est cã disiunctionis & separationis anguli supremi. Et hoc magis apparet in ipsis significatis anguli supremi quãdo est separatus nam significat hominẽ proprii capitis, prodigum, uanagloriosum, instabilem, et similia, qui tamẽ effectus nullo pacto possunt ex siccitate ꝓuenire. Quãuis enim siccitas faciat hoiem fantasticum & chymericũ, nõ tamen ꝓpter hoc facit ipsum infidelẽ, sibi quoq; cõtradicit in respõsione quæsiti. 15. Not. 5. loquẽdo de linea capitis. & ibidem Not. 6. Vnde ratio sua nõ ualet. ¶ Se quoq; in uanum uerba ꝓferre demõstrat, eorũ significata nõ trutinãs, Dixit nãq; superius ꝙ angulus supremus disiũctus fauorem in martialibus ostẽdit, & in. 1. Not. D. Gallicum reprehẽdit, qui dicit significare debilitatẽ caloris naturalis: & adducit exẽplum in quibusdam seruis & sclauis. & in hoc. 4. Not. dicit Saturnũ & Martẽ in eorum genituris cõcurrere. Ex quo manifeste patet eius doctrina ueridicã nõ esse. ¶ Id aũt qđ sequitur de angulo causato a linea epatis põt intelligi de angulo dextro & sinistro. ¶ Quo autem ad id qđ dicit de opinione Modernorum significare bonã societatem, intelligẽdum est ꝙ erit amator quietis, & curarum inimicus, & delectabitur iocis & gaudiis, ac lasciuia, aliter illa expositio falsa eßet. ¶ Circa finem illius tertii Exempli, ubi dicit, ꝙ ſm ordinem Digitorum in ultima ætate, intelligas infortunium illi

comminari. Sciedũ est ꝙ põt huiusmodi ordo tripliciter consi derari. ℂ.1.cõsiderãdo lineas in.1.&.2.iunctura.& etiã.in. 2.prout ascẽdunt ẜm lõgitudinẽ Digitorũ,& Maxime Medii, & Anularis,Hic autẽ modus cæteris debilior est.ℂ2. quando reperiuntur quedã lineæ quæ reperiũtur quodamodo a Natura li uersus Indicẽ.aut Mediũ,aut,Anularẽ. Et Medius quidẽ.pri me.Etati deseruit. Anularis,2.Etati. Auricularis autẽ.3.Etati, & sicuti in ipsis digitis ascendunt ita & AEtatẽ demonstrant fortunatã ut etiã ipse in cap.8.2.ptis libri sequẽtis ostẽdit,si gno.6.similiter & in iuncturis .ℂ.3.ordo consideratur in fi gura ipsorum Digitorum prout.s.ipsi Digiti sunt male forma ti.s.quando in iuncturis sunt grossi & gibbosi subtiles autẽ in fine,huiusmodi namq;,finem, Vitamq; miseram significant. q̃uis etiã actualiter in prosperitate reperiantur. Et hoc est ꝙ ipse dicit.Et fortassis.3.modo digitos esse reperit.

ℂQuæsitum.13.Augustini Discipuli.

Vare est ꝙ in hominibus aliquando reperitur pars sinistra dextra lineatior,& econtra.

ℂTertiadecima responsio Magistri.

Vm planetæ duplici sexu atq; diuisione partiã tur.uidelicet.in masculinum atq; femininũ,& ex primi diurni secũdi uero nocturni efficiãtur & istis duplices corporis partes correspondẽt, Primis uero dextera.Secundis sinistra.ℂIdeo si in nato pars sinistra uigorosior comperiatur natũ illũ effemi natũ physionomus absq; dubio habet indicare. Et hoc maxime si manus percussio in qua luna collocatur eminẽs fuerit atq; li neata.Si uero mõtiũ planetarũ primorũ tubercula fuerint emi nẽtiora,natum illum nõ imbecillem,neq; effeminatum indicat. ℂSi uero reliqua præter Martis foueã eleuata fuerint atq; li

neata, natum illũ sine dubio effeminatum pronũciabit. ¶ Si uero martis fouea bene lineata fuerit, atq; cũ planetis nocturnis bene proportionata facit homines impuros libidinosos & omne genus luxuriæ exercẽtes. Si uero cum acuminibus montium diurnorũ proportionem habuerit. facit homines strenuos ac in arte militari disciplinatos. Verũ si primorũ signorũ in manu mulieris signa reperiantur meretrices. Si secundorum uiragines existũt. ex supradicta ratione discipule mi saluari poterit eorũ opinio qui dicunt ꝙ in iudicando de chyromãtia sinistra mulieris dextera uero uiri inspiciẽda est. Licet ut sepæ dixi & sic puto esse uerum, ꝙ efficacius est iudicium si tam in uiris q̃ in mulieribus ambe manus inspiciantur.

Tricassus Mantuanus.

Onclusionem quam ex ipsis principiis ellicit, q̃uis aliqualem apparentiam habeat, attamen falsa est. Vera autẽ cõclusio est hæc. Quando quispiam reperitur, cuius sinistra uigorosior sit q̃ dextera, significant esse nocturnũ. s. natum in nocte aut in hora propinqua. ut clarius habetur in Chyromãtia mea. 2. parte Not. 4. ¶ Et quãdo dicit ꝙ si Triãgulus inuenitur depressus & residuũ Montiũ sit eleuatum, significat Effeminatum. Sciendum est. ꝙ Effeminatus. non intelligitur Luxuriosus aut Lascinus, sed ꝙ est homo timidus, rudis, & insipiens, magis & minus ƀm eorum proportionem. Videatis. li. 3. cap. 76. & cap. 200. ¶ Et quãdo dicit ꝙ montes Planetarum diurnorum si fortunati sunt significant (in muliere) meretricem, si aũt nocturnorũ significant uiraginem, hæc sunt deliramenta, & semetipsum in uocabulis confundit. Videatis superius Quæsito Decimo. Notando. septimo. quia huiusmodi utitur tamq; nomine uno.

¶Quæſitum.14.Auguſtini Diſcipuli.

PRopter quid eſt ꝙ in aliquibus manibus reperitur linea epatis in aliquibus uero non.

¶Decima quarta Reſponſio Magiſtri

QVia data medietate latitudinum, cum quibus ſtat ſanitas a uirtute formatiua cum tali temperamēto prouenire poteſt huiuſmodi linea fortis uel debilis, ſed ab extremis latitudinum non, propter uirtutis debilitatem cum materiæ indiſpoſitione.

¶Tricaſſus Mantuanus.

IVxta ſentētiam phyloſophi libro.2.de anima. In qualibet creatura poſitus eſt terminus paruitatis magnitudinis et augmēti, Ita ꝙ ſm ipſum poſita eſt una regula et menſura, uniuſcuiuſq;, ut uſq; ad terminum quēdam in propria natura perſiſtere poſſit (ita in diminutione, ſicuti & in ſuperexcedētia) ultra quem terminum a propria perfectione deficit. Vnde & in nobis ſimili modo inter alias regulas & proportiones unam mēſuram habemus circa uirtutem informatiuam corporis noſtri.ſ.circa calorē naturalem uſq; ad certum gradum, ad quē exiſtere pōt (ita in augmēto, ſicuti in debilitate) & ſemper in ſua ꝓpria ac naturalī perfectione perſeuerare, ex qua quidē perfectione prouenit ꝙ hō ſemper in ſua ſoſpitate perſiſtere dicitur, & ſi quando talis temperātia propter aliquod infortuniū diſſoluitur .ſ. ꝓpter ſuperexcedētiam aut debilitatem ipſius caloris naturalis ac uirtutis formatiuæ, ſubito infirmatur & egrotat. Quoniam autem aliqui ſunt qui naturaliter ſemper infirmātur.ſ.qui ſunt debilis naturæ ac cōplexiōis. Aliqui uero ſūt bonæ cōplexiōis, et aliqui minus bone cōplexionis. ſequitur etiā ꝙ corū aliquā notā

tiã habere possimus aliquo signo exteriori. Hoc autem in Chyromantia cognoscimus per lineam Epatis, quod est organum siue instrumentum quoddã in quo congregatur, prima substantia cibi & bone digestionis, & deinde unicuiq; mẽbro pars ꝓpria datur iuxta uniuseniusq; conditionẽ. ẽm perfectionẽ caloris naturalis. Et quãdo calor naturalis ĩ sua propria perfectione persistit, uel circa, ita ꝙ nõ egreditur gradũ siue mẽsuram cõstitutã ẽm ꝙ semper (q̃uis aliquãdo deficit a ꝓpria excellẽtia) superat oẽs alias qualitates cõtrarias, semp ẽt ĩuenitur talis linea Epatis, magis & minus ẽm ꝓpriã perfectionẽ, aut ꝓpiquiorẽ graduũ ipsius excellẽẽtie, & perfectiorẽ sanitatẽ retinet naturalẽ inuenitur etiam linea Epatis perfecta. Et quãdo calor naturalis est extra terminos suos pp debilitatẽ. tũc linea Epatis nõ ĩuenitur pfecta & significat ipsam malã cõplexionẽ & in dispositionẽ naturalẽ, quia uirtus informatiua siue calor naturalis non est tante potentiæ, ꝙ ualeat talẽ lineã ad pfectionẽ adducere. Et hoc ẽ, ꝙbreuibus uerbis ĩuitur ĩ hac respõsione huius quæsiti Visa autẽ respõsionẽ quæsiti sequẽtis et nostri pcedentis, et huius dilucidatiõis clariorẽ noticiã pcipictis.

¶ Quæsitum. 15. Augustini Discipuli.

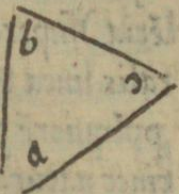
Rogo te ꝙ me introducas in modo iudicandi in chyromãtia de longitudine & breuitate uitæ.

¶ Decimaquinta responsio. Magistri

CV'm apud phylosophum primo. cœli & mundi sex sint positionis differentiæ, & in rebus cũctis uere distincte, has manui applicamus. Radicem igitur eiusdem uersus resectam inferius appellamus ptẽ uero illi oppositã, superius. s. uersus digitos, partẽ aũt in qua radicãtur idex & polex dextrũ, ptẽ aũt manus pcussiuã sinistrũ, ante aũt palmã, retro uero tergũ

eiusdem/omnem etiã lineã tendentem uersus digitos ascendentem uocamus/Aliã autem tendentem uersus rascettã descendentem. Quilibet autẽ expertus in his scit radicem a sumitate lineæ discernere. Si qua autem linea a percussione uersus indicẽ aut pollicem tendat, quasi ascendere dicitur. quonia; uersus partem manus nobiliorem erigitur/e contra uero quasi descendere sicut hę tres lineæ, a. in radice manus, b. ĩ radice digitorũ quattuor, c. uero pollicis tunc ab. a. in, b. est ascensus. econtra uero descensus. & ab. a. usq; in. c. est quasi ascensus, econtra uero quasi descensus additur ly quasi, quoniã in obliquum tendit linea. aut in trauersum & si. a. b, in. c. est ascensus, & si. a. c. in. b. tendat econtra

Nota ꝙ nos debemus iudicare fortunã ĩ rebus exterioribus ſm ꝙ natura ascendentibus lineis indicat, & econuerso infortunium sicut calamitates calumniam & omnia mala, Diuitias autem honores, officia & certa talia, fortunã uocamus/Ita natura ordinauit ramusculos ascendentes, qui indicant diuitias et honores/& econuerso quãdo descendunt/Et scias ꝙ lineæ principales habent terminos proprios qui uocãtur mensuræ. sicut quãdo linea mensalis terminatur usq; ad digitũ medium. s. in medio digito per directum, tunc dicimus habere terminos suos. s. fortunam/quando uero transit illum locu; est infortunata. Ratio est quonia; in illo loco indicamus percussiones capitales, fluxus/& alia pertinẽtia ad caput/Ita est de linea media naturali quando terminatur usq; ad montem manus, & sit libera tunc est fortunata/& præsertim cum eiusdem ramusculi ascendunt ad dextrum. s. inter indicem & Policem/Nihilominus quãdo & ipsa egreditur terminum proprium. eam nos appellamus infortunatam, præcipue quando uadit per totum montẽ manus nos uidimus tales mori egenos, si non est aliqua proportio quæ con

eradicat, & aliquādo sunt apoplectici aut cataros, et si est nimis lōga et obliq sūt fatui usurarii et falsa cōtractātes. ¶ Et quādo nō est circūscripta, sed obtusa denotat epilēpsiā. Rō ē ꝙ a sua exigua apparētia denotatur debilitas ipsius mēbri, et dominiū frigiditatis de quo sequitur breuitas uitæ, & dū est minus lōga ostēditur materia multa & iobediēs, quā calor naturalis regulare nō potuit, ex quo cōsequitur paucitas itellectus & materia cataralis seu apoplesia, aut epylēpsia, quæ ꝓueniūt ab infirmitatibus frigidis ¶ Inquit auctor incognitus, quidā dicūt (& est pria opinio) uitā indicari ī linea uitæ, quæ cordis dicitur, & hoc quidā indicāt ꝫm eius lōgitudinē, ut si lōga sit linea uitæ ei nō discōtinua ueniēs circa receptā manus, Rō quorū est, quia omne signū est repſentatiuū sui signati, et ideo quia talis linea respōdet ipsi cordi si lōgā emittit est signū bone uirtutis et magnæ dominatiōis naturalis potētis talē lineā elōgare, sicut cā dicitur pfectiorē ꝙ pōt ꝓducere effectū, unde dicimus prima cā est perfectior quia diuturniorē & nobiliorē producit effectū, sed cū uirtus naturalis nō possit lōgiorē causare lineā quæ de extremitate in extremitatē uergat, breuitas uitæ indicatur, ideo hac rōne moti taliter indicāt ꝫm lōgitudinē lineæ uitā hoīs. ¶ Secūda opinio est cuiusdā solēnis doctoris, qui multotiēs dixit uitā esse sumēdā a linea Epatica per recessum a linea uitæ, Ita aūt dicit: ꝙ si linea Epatis uadat uersus descēsum siue pcussionē manus, sic ꝙ in fine faciat crucē significat mortē & uitā breuē, & rō eius est ista. Quoniā linea Epatica descēdit ab Epatæ ubi est sanguis qui dat esse & uiuere ipsi cordi, & ideo quādo linea Epatica est iuncta ipsi lineæ uitæ et cordis tūc est signū. ꝙ sanguis est fortis & cor fortificatur, & significat lōgā uitā, Si uero elongatur linea epatis a linea uitæ tūc significat ꝙ sanguis per quē uiuit cor elōgatur a corde, et

cor defecit, & uita breuiatur. Istud dictū inter Parisienses iu‑
diicali pratica magis usitatur. ¶ Tamē ego Bartholomeus
Cocles dico ꝙ linea Epatis reperitur i paucis subiectis Vnde uel
lē intelligere quō isti iudicāt ubi nō est ista linea. ¶ Alii dicūt,
& hæc est tertia opinio ꝙ uita iudicāda est ſm grossiciem ip
sius lineæ uitalis & rō est ista. principium bene cōplexionatū
generat eff. ctū bene cōplexinatū, & debile principiū ꝑducit de
bilem effectū. Cum ergo linea uitæ sit ꝑducta ab ipso corde, cor
distēperatū producit lineam debilē sicut dictū est, & sic talis
linea significat cor male dispositum, & ꝙ cito deficiet, eo ꝙ
lineam debilē & discōtinuā emittit, & cor dicitur uiuere &
fortificari, eo ꝙ lineā fortem emittit. ¶ Alii pro quarta opi‑
nione dicunt ꝙ uita sumitur a linea capitis. Sed de ista opiniōe
nūc supersedemus. Vidisti tres opiniones solēnes accipe quāuis.
¶ Et inquit auctor incognitus, Ego ex istis quitā opinionē quæ
ex oībus sumitur sepius elegi. Videtur mihi dicēdum ꝙ ad re
ctæ iudicādū nō solum lōgitudinē linæ Vitalis nec solū grossi‑
ciē eiusdē, nec solum Epaticā, sed etiā cōiunctionem uel segrega
tionē lineæ Epatis ad lineam Vitæ pēsandā esse sed hoc ueridicū
est nō solū uitam esse sumēdam per se ex linea cordis quia lōga
est ad receptā tendēs, sed etiā quia grossa & continua est, nō so
lū hæc sibi cōueniūt, sed quia linea epatica sibi ꝓpinqua est i de
bita distātia & cōuenieti. ¶ Ex istis opinionibus nulla per me
acceptabilis ē quia experiētia certificat, Cōeiliator et Albertus
dicūt ꝙ quādo linea cordis est cōtinua lata & profunda et be
ne colorata ostendit audaciā & bonā cōplexionē cordis & lon
gā uitā & sic dicūt de Media naturali Epatis & Mēsalis. Et
dicūt triāgulus bene equilaterus uel fere pulchrarū linearū be
ne coloratarū & rectarū, signū est bonæ naturæ sanitatis lōge
uitæ, securitatis & amicitiæ, uere cōplacētiæ excellētis famæ.

Ratio est q̄ uirtus pportionata est cõueniens ad oẽm effectum pportionalẽ pducẽdũ & inter oẽs effectus pducẽdos qui magis pportiõabilis uidetur ex uita cũ ipsa sit cõmẽsuratio naturæ. Vnde ait nũcius naturæ. prĩo de aĩa, unũquodq; uiuit & ẽ uita ex qua uiuit ipsa autẽ sumitur ex pportione linearũ ut ait nũcius naturæ in. prĩo de generatione aĩaliũ. Adequatio inquit humorũ est cã sanitatis & uitæ. ¶ Triãgulus cõstituitur ex linea uitæ & media naturali & ẽt linea epatis, si essent pportionatę significãt propotionẽ mẽbrorũ regaliũ & principaliũ de quo sequitur proportio humorũ et spirituũ. & per cõsequẽs bonitas intellectus ex lõgitudine uitæ, ex cõsequẽti bone famæ & excellentis ingenii & consciẽ iæ & bene morrigeratus indicatur. ¶ Scias quoq; q̄ in iuditio necessaria est linea mensalis sicut nos probauimus in. 9. quæsito, quia procedit a toto & ostendit innati caloris et totius corporis uigorem, & nos uidemus semper lineam mensalem ostendere qualitates egritudinum, sicut dictũ; est quæsito. 10. Ita si linea Epatis sit continua & bene conditionata & linea media naturalis, & linea cordis proportionatæ. Mensali respondente. optime iudicandum est. Quando etiam linea mensalis fuerit discontinua capillaris seu semicircularis ille homo breuis est uitæ seu plurimarum egritudinũ. Sed quãdo istæ lineæ tres uel quattuor sunt cõcordes idicãt longitudinẽ uitæ, & eandem sentẽtiã tãgit nũcius naturæ in prĩo de aĩalibus. cap. 15. & i pblematibus. ¶ Ego uidi multos hẽre lineas pricipales fractas & lineã mẽsalẽ cõtinuã & bene cõditiõatã & euaserũt ab egritudinibus, & ecõuerso. Ego habeo in manu mea lineam mensalem fractã discõtinuã capillarem, & . 23. egritudines usq; ad hodiernum diẽ passius sum, & . 34. ago etatis annũ, tamẽ ex bonitate aliarũ linearũ euasi et euasurus sũ; cõcludamus ergo q̄ ad iudiciũ cõcurrit maxi

Not. ẽ

ma pportio ex lineis & sororibus pricipaliū. ¶ Sorores quat tuor primis assimilātur. Prima dicitur soror uel socia linea ui tæ. Cuius ortus est a rasectta manus & extēditur per cōcauū manus usq; ad mediā naturalē, & aliquādo extēditur usq; ad digitū saturni, & iō uocatur a quibusdā saturnia. Si aūt dicta linea extēditur usq; ad digitū saturni circa multa sollicitum ostēdit esse. & si hæc linea sit tortuosa grauabitur ab infirmi tatibus. ¶ Alia soror lineæ uitæ seu sotia, idest lineæ uitæ quasi paralella in mōte & significat corroborationē lineæ cordis & maximū auxiliū in egritudinibus. Adeo q̄ si linea uitæ est fra cta seu disc ōtinua, & ista linea sit cōtinua euadit i illo tpe ab i firmitate. Nos in duobus millibus manuū expti sumus, Tamen dicūt aliqui, & bene q̄ significat nefandā luxuriā, & talis in clinatus ē ad cōcubitus puerorū, aliquādo ad sacrilegiū Et ma tris & sororū & generaliter affiniū cōcubitu gaudet, & eorū multos uidimus esse agētes & patiētes, nō obstāte aliqua con tra operātia. Ista linea arguit diuitias & mori uel demorari extra patriā. Multotiēs uidi sororē lineæ mēsalis & nūq̄ soro rē mediæ naturalis. Si lineæ principales sint male & lineæ soro res male duplicabitur eadē malitia. & ecōuerso si principales lineæ sint bone & lineæ sorores malæ, tūc & si principaliū bo nitas minuatur, earū tamē bonitas nō principaliū malitiā uin cit et supat, et similiter lineæ pricipales fractas habētes, & ta mē earū domini bonitate, sororū ab infirmitatibus euaserūt, & præcipue illius qui in cōcauo manus existit. & uidi aliquos me lācholicos habere lineā hāc in cōcauo quā dicūt saturninā, tē dētē a restricta usq; ad radicē medii, et maxime unū qui ereis impssiōibus & architecture. uehemēter. & sculpture deditus erat & historiis antiquis et picture, qui tamē bilinguis ē et lo quax & uaniloquus. Causa erat dissproportio mōtis mercurii,

& cōuenientia

& conueniētia cū Venere tamē retrograda. tamē ista linea cō ditionata ostēdit diuitias imobiles & firmas post cursum Saturni in suis annis, & Vidi multos diuites qui se intromiserūt in agriculturis & fabricis qui habuerūt istam lineam bene dispositā, ¶ Item dicūt Moderni ꝙ significat itinera. Aliqui dicūt si est fracta denūciat egritudines tibiarū, & ista linea est regalis soror. ¶ Si uitā hominis ſm lōgitudinē lineæ uitæ iudicaremus solum caliditatē imensam denunciamus, iuxta uerba Aristote. in lib. de generatione animaliū. qui dicit, fœtus crescit in longitudine nimia ex superabundantia caloris dominātē in embrione quia multū extēdit materiā. Sed si ſm grossiciem iudicaremus nō solū dominationē frigiditatis superabūdātem & defectū caloris naturalis nō potētis extēdere materiā, sed etiā humiditatis cum frigiditate suffocātē calidum naturale. ¶ Et ait in prædicto lib. ꝙ si frigiditatē materia est disposita & impedit lōgitudinē & causat breuitatē, & linea uitæ bene proportionata existēte, proportionē humidi & calidi ostendit. Sed quia nō obliuiscimur cōtinuationis & discōtinuationis cuius memoriā fecimus quæsito. 12. cōueniēs est ſm ipsam iudicare ut quasi perfectionē diceremus ꝓportiōis. ¶ Dico igitur ꝙ per se simpliciter non ostendit hæc linea terminos uitæ, sed egritudinū terminos, & tēpora, sicut ostendemus, etiā lib. 3, in fine cap. 2. Nam principium cōtinuatiōis naturalis est sanguis qui unā partē lineæ cū reliqua parte lineæ per suā uberrimam portionem humiditatis cōiungere debet, & cū sit linea uitæ et cordis cōtinua denūciatur nobis debita proportio humidi & sicci & calidi & frigidi, & hæc est cōueniēs ueritas in modo indicandi, quæ per unam uiā iudicādi sumitur, ¶ Diximus ēt ꝙ ut linea epatis sit propiqua, hoc sic intelligitur, ꝙ sit recta proportionata in longitudine, & latitudine, quoniam cum epar

F

sit sedes sanguinis, quia sanguis est uita cordis decēs est ut sit debite proportionata quod per lineā epaticā debite ꝓportionatā lineæ uitæ ostēditur, cū .n. multū sit lōga calorē suffocātē naturā ostēdit & perditionē uitæ, nec ē coueniēs ut sit multū breuis & subtilis, quia tunc esset signum destructiōis naturæ, et indicaret debilitatē. Sed medio mō dicēdū est, ut se hēat. Istud est quod dicūt intelligēdū esse rōne debitæ ꝓportiōis ad lineā uitæ, & sic est uerū. Tamē in paucis hoibus uidi lineā epaticam. Quādo eā nō reperio ego cogito si locus est bene cōplexionatus idē indico. Et si est male cōplexionatus, ut puta pallidus depsus, & cū lineis capillaribus ꝑcipue hētes hmōi signa, incidūt in egritudines epaticas et stomachales, & præcipue in Hydropisim, Ictericiam. & opilationem Epatis, & alia multa.

¶ Sed nūc de linea capitis est dicēdū, propter quod est scindendū ꝙ linea capitis est una linea principalis, si fuerit grossa & lōga ueniēs usq; ad mōtem manus & linea sit recta .i. cōtinua nec diuisa tunc talis significat bonū intellectū, & bonā cōplexionē cerebri & ingenii, & denotat bene dispositū in suis operationibus. Et ratio huius lineæ est, quoniā cerebrū a quo descendit talis linea capitis est frigidū per se et ꝑ se frigidū semper ꝓducit paruū effectū, ꝓpter defectum caloris, qui est principiū nutrimēti, sed cum cerebrū nō habeat caliditatē nisi quā sumit a sanguine, si linea si grossa & longa significatiua est ꝙ sanguis est bene proportionatus super frigidū, & tunc significat hoiem subtilē & ingeniosum & astutū in negociis suis, si linea est breuis delicata & nō recta & discontinua significat frigiditatē multam & modicū sanguinē non potentem super frigiditatē, & sic significat hominem mali ingenii & rudem somnolentum & stultum, saturninum, auarum, & timidum in suis factis propter frigiditatem quæ ipsum frigidum fa-

cit. Nam ut dicit Ptholomeus omnes homines quorũ ortus est sublunaris pro maiori parte (nisi mars uel sol fuerit in coniunctiõe cum Luna) sunt timidi propter ipsius lunæ frigiditatem & sunt naturæ feminæ, mendaces & inordinati. Et nuncius naturæ de secretis secretorum ad Alexandrum dicit q̄ talis complexio non multum est laudanda nec uituperanda ut dicunt aliqui. Ideo dicimus, & si in manu sunt multe breues lineæ & terminantur in concauitate manus q̄ talis homo cito finiet dies suos. Sed si linea uitæ sit continua cum suis circunstantiis, & si linea capitis sit breuis, quod in paucis accidit indicat ipsum uiuere sed stultum & profugũ, & non moritur in ꝓpria prĩa hæc omnia sumuntur propter dispositionem sanguinis frigidi Not. 6
& frigidum flegma non potentis ipsum temperare nec disponere cerebrum ad bonum eligendum nec deliberandum sed somnolentum. ¶ Inquit nuncius naturæ in libro de sensu & sensato, & in physionomia de membris q̄ tales sunt malãcholici nec dilecti a fœminis. & multa incipient et pauca finient, multa discent & pauca scient, sicut aperte patet in mulieribus & in flegmaticis. Quia cum sint de natura aquæ sic eius natura cito recipit & modicum retinet, sicut aqua, quæ cito speciem figure recipit. & recedente homine immediate dimittit, & nõ est homo secretus & non est confidendum de eo, sicut nec de fœmina, sicut patet per nuncium nature in libro de natura animalium. libro. 9. capitulo primo ubi distinguit de natura fœminina, sicut nos diximus in libro nostro primo cap. 4. ¶ Concludẽdum est q̄ nõ debemus iudicare in longitudine & breuitate uitæ per unã solam lineam, sed de pricipalibus eas ad inuicem comparando sicut diximus in quæsito secundo. Et istud est iudicium de causis antecedentibus non de primitiuis sicut dicimus de suspensione & decapitationibus, & de multis

aliis rebus iustitialibus. ¶ Ego uidi multotiẽs ex lineis significãtibus uitã diuturnã aliquo accidẽte breuiari uitã hominis, De.1494. Iudicaui Ioãnẽ de merlo qui habebat uitã diuturnã quã ostẽdebant lineæ principales, tamẽ habebat signũ suspẽsionis cã homicidii, & predixi omnia præsentibus multis nobilibus. Et dixi ꝙ debebat se cauere ꝙ erat ualde propinqua dies, unde diæ sequẽti cõmisit homicidium in Cornelio brocardo de Imola, & statim fuit incarceratus, & infra tres dies suspensus. Et aliis infinitis prædixi, quorũ unus fuit Petronius Zanchetta qui; eodẽ tẽpore quo hæc scribebã fuit interfectus propter uulnus capitale. Tamẽ ex se debebat uiuere annos solares maiores & p accidẽs fuerũt abreuiati, de quo alibi loquemur.

¶ Tricassus Mantuanus.

N hac respõsiõe. prio sciẽdum, ꝙ primũ. Not. falsum est. Nã sunt multæ lineæ descẽdẽtes & tamẽ significãt bonã fortunã, ut pote illas quas adduxi in quæsito. 13. in. 2. ordine Digitorũ Exẽplo. 2. Et quæsito nono, de opinione Modernorũ. 2. linea. Et etiã illę quæ sunt descẽdẽtes / a / police uersus Anularẽ aut Medium (ut habẽt lib. 2. cap. 8. dela. 2. parte al signo. 6. ¶ Similiter ex his quæ ascẽdunt, multæ significãt infortuniũ, sicuti illa quæ quasi / a / Brachio in Policẽ ascẽdit, quæ significat proditionẽ / a / consanguines. ut dicitur. li. 3. cap. 81. Et hoc idẽ de aliis lineis quæ plura significata habent. ¶ Similiter quæ in quadrãgulo ascendit per Mẽsalẽ uersus Mediũ. ut habetur lib. 3. cap. 155. & i. 2. lib. cap. 17. 2. partis signo. 1. ¶ Quando autẽ in. 2. Not. dicit ꝙ si Mensalis transit per directũ Medietatis Medii Digiti, est infortunata, hoc falsum est, Ratio autẽ quã adducit ꝗuis aliquã apparentiã habere uideatur. attamẽ nõ est ad propositũ Nam etiã aliqui rami sunt qui ascẽdẽtes in Mõtem Indicis si-

gnificant bonā fortunā in honoribus ac dignitatibus. sicut & hoc idē ipse cōfirmat in multis locis et maxime lib. 2. cap. 16. 2, partis signo. 2. ¶ Et quādo in eodē Not. dicit, ꝙ Naturalis pōt habere aliquam proportionē cōtrariantem. prio significato, et significare, applopleſiā aut catarrū, hoc est intelligēdum quādo ipsa esset tortuosa in fine. & male apparēs, & linea Epatis extenderet se uersus percussionē in eodem loco, ipsa similiter existente tortuosa & male apparēs. Videatis quoq; lib. ¶ Circa illas. 5. opiniones adductas, sciendū est, ꝙ pria uerissima, est. Et dicāt Codes & alii quicquid uelint Vitalis linea ipsa est quæ uitæ nostræ terminū discernit Aliæ aūt, sunt coroboratiue, boni siue mali, per ipsam Vitalē demōstrati. Et omnes illas fantasticationes quas Codes adducit in his quattuor uerbis super adictis resoluūtur. ¶ Quātum uero ad id quod in. 3. Not. dicit scilicet se inuenisse quosdam ꝙ tres principales lineas fractas habebant & Mēsalem cōtinuā & perfectā & ex bonitate illius oīa infortunia circa terminū uitæ et infirmitates euasisse Sciatis hoc per certo, ꝙ nunq̄ accidit infortuniū aut periculū aliquod circa Vitā alicuius, nec ēt liberationem ab huiusmodi, quin etiā in ipsa Vitali signa appareāt manifesta. Et talis perfectio ipsius Mensalis nil aliud significat nisi coroboratione illorum signorum quæ etiā in ipsa uitali euasionē ab huiusmodi infortuniis demōstrāt, & maxime per Sororē existente; in cōcauo. Dico aūt in Cōcauo, quia parum aut nihil ꝓfecit, illa quæ in Monte existit. ¶ Quo aūt ad expositionē illā quā ipse adducet in. 5. Not. & est illa superius posita in. 5. opiniōe Dico ꝙ talis expositio extorta est, & cōtra intētionē ipsius Doctoris incogniti. Et ꝙ hoc uerum sit uideatis. 2. opinione/a/qua proponitur talis significatio ipsius lineæ Epaticæ, & experimēto hēbitis, ꝙ expositio istius animalis in nullo conuenit cum propria Not. 2

intentione ipsius Doctoris/Sciendum autẽ ꝙ Lineã Epatis propinquam esse Vitali põt dupliciter intelligi/Vno modo, ꝙ ipsa Epaticha sit unita uitali in angulo Dextro/Alio modo, ꝙ ipsa Epaticha in extẽsione aut elongatione sua nõ se extendat uersus Mõtem manus, imo uersus concauũ. Et ₰m istos duos modos ꝓpinquitatis iudicatur de ipsa Epaticha ₰m ꝙ magis te minus propinqua aut remota reperitur ab ipsa uitali mõis supradictis prout in fine est distãs ab ipsa Vitali, Et ista est uera expositio, & intẽtio proprii Auctoris. ℂ Quãtũ aũt ad id quod in. 6. Not, cõcludẽdo dicit falsum est, & maxime, quãdo dicit ex aliquo accidẽte terminus uitæ cito finiri, & hoc nõ ostẽdi ĩ ipsa linea Vitali. falsissimũ ẽ ut dixi circa. 3. Not. huius respõsiõis. ℂ Quo uero ad illud quod dicit de causis primitiuis & antecedentibus uideatis infra quæsito. 19. Not. 1.

ℂ Quæsitum. xvi. Augustini Discipuli.

Vr natura lineauit manus hominum magis q̃ aliam partem corporis.

ℂ Decima sexta responsio Magistri.

Vm qualitates prime magis ad medium reductę fuerint melius contemperate sunt & propinquiores sunt ad medium ponderale relate, ideo ex eorum temperatiõe nascitur complexio in instrumento instrumentorum, quod manus, est, ubi & apertius detegitur propter membri nobilitatem & apertam correspondentiam. & tactum in ea abundantem Inter ceteras. n. anime uirtutes tactiua immediatus qualitatum primarum temperamentum consequitur. Vnde. Non est mirum ꝙ pueri ex utero ferunt lineas in manibus eorum/Inquit Morbeth, & formica ualde utilis, Si quis uir aut mulier sit nõ habens lineas in manu talis est homo bestialis & naturaliter di

ꝑpositus ad uiuēdū sicut animal brutū, nisi deletæ fuerint lineæ ꝑpter laborem & fatigationē. Manus natura sigillū minime sustinēs est, ubi humidum congruum recedit sicut in luto sicco ubi humidum aqueum diminuitur. ¶ Tricassius Mātuanus.

Vndamentū huius responsionis ꝑuenit ex rōne superius adducta in. 14, Quæsito Ea aūt quæ dicit de Simiīs & huiusmodi animalibus non adduco. quia fatuitates sunt uanumq; esset ex his sermonem habere.

¶ Quæsitum. xvii. Augustini Discipuli.

Iuulgatū est magister mi ꝙ oēs habētes circulationē in ultima pollicis iūctura suspēduntur, & hoc uerū nō uidetur cū aliqui suspēdātur, qui non habēt tale signum, ut in enothomizatorum corporibus apparuit anno domini. 1493. & 1494.

¶ Responsio. xvii. eiusdem Magistri.

Cire debes ꝙ ueritati primæ uniuersalis ꝓpositionis, optime correspōdet ueritas subiectorū per ipsam significatorū nō sue cōuersæ apparēti correspondet ueritas, nec in istarū propositionū duarū est oppositio realis, licet sit quodāmō apparēs ex parte termini. unde prima ꝓpositio euidētē habet i se ueritatē, et eius cōuersa similiter quæ est hæc. aliquis suspēsus habet tale signū licet nō i oībus suspēsis tale signū reperiatur. sed aliqua signa illis equiualētia apparēt, & existūt, ut sunt lineæ cordis et mēsalis cū linearū denudatiōe, et media nālis sit obscura et male termiata, uel ſm excessū. uel ſm breuitatē, et lineæ existentes in tuberculo mercurii sint obscuræ & ꝓfundæ, & tres uel plures lineæ ibi existētes infortunētur cū sui subiecti depressione & hæc oīa iuēta sunt in prīo anothomizato. ¶ Vel ꝙ cingu/ No..

lus sit in altera iunctur arum cum positione cõiunctionis lineaꝝ rum constituentium angulum supremum. ¶ Vel ꝙ habeat circulum in media naturali, quod signum homicidii est, uel ẽt habeat lineas in Saturni tuberculo extẽsas in radice, uel cõglo meratas infortunatasq;, quæ signa oĩa carcerem ostẽdũt. ¶ Et signa hæc habẽt intelligi cum disiunctione, ut eorum ueritas melius propaletur. Notaui plures qui habẽtes principales lineꝝ as tãtum cum residuo infortunatas mala morte mori, & præ sertim quãdo lineæ sunt crassæ. ¶ Qui habet multas lineas et tenues bonum indicãt ingenium, quia sunt generatæ a subtilita te spirituum. ¶ Multitudo uero linearum nõ est detestãda, & arguit ingenium in diuersis negociis, dũmodo ꝙ solaris mõs nõ sit intersecatus, & locus Mercurii nõ sit emersus, licet haꝝ beãt in rebus suis in tẽpore difficiliorem fortunam. Post euẽtũ suum est permãsibilis & fixa, sicut infinitis uicibus notaui.

¶ Tricassius Mantuanus.

AD maiorem declarationem eorũ quæ dicit in Noꝝ tã. 1. de lineis existẽtibus in mõte Mercurii. s. ꝙ sint obscuræ & nõ apparẽtes, & ꝙ sint profunꝝ dæ, uidẽtur enim ista cõtradictoria esse. s. ꝙ sint profundæ, & ꝙ nõ sint apparẽtes. Sciẽdum ꝙ profunditas et inapparẽtia cum aliquali obscuritate composibiles sunt. Ex his autem similitudinem habere possumus, ut pote, quãdo pictores figuram aliquam signãt, postea autem cum penello illas refor mãt. Oẽs quidem eiusdẽ quãtitatis, sunt & primæ quidẽ obscu ræ & male apparẽtes, secundæ autem claræ & uisibiles, eo ꝙ melius possumus percipere quid sint. Hoc idem & de duabus lineis accidere potest. Erunt namq; omnes eiusdem profundita tis, & una quidem dicetur clara, altera obscura, hac. s. de cau sa, ꝙ prima eãdem dispositionem quam habet in profunditaꝝ

te seruat etiam in superficie, altera autem in ascensu superficiei dilatatur. ita ꝙ quis profunda sit, tamẽ iudicatur obscura & inapparẽs. Vnde nõ est aliqua cõtradictio in tali sententia aut expositione. ¶Quãtum autem ad illas lineas quas exponit equiualenter se habere lineæ circulari in digito policis. Sciẽdum ꝙ tales lineæ intelligũtur disiunctim. s. ꝙ nõ oẽs de necessitate requirũtur, sed earum quædam, ꝓut cõspicitis illas quibusdam parafis quadratis esse distinctas in mea expositione. ¶Id autem quod cum dicit de cingulo talis lineæ, ꝙ quando in minima tãtummodo iuncturarum inuenitur, intelligendum est ꝙ quãdo talis linea circularis nõ totaliter intersecat digitum, & angulus supremus est separatus seruare tamẽ eũdem significatum suspẽsionis. Non esse tamen hoc ita directe causatum: sed magis a casu, aut societate, aut debili occasione. ¶Not. autem ꝙ in oibus istis semper cõsiderãdum est, an uitalis subita interruptione frãgatur, aut aliquo simili, & non aliquo moderamine cõfortetur, quoniam impossibile est huiusmodi effectus finẽ habere & nõ in ipsa uitali significatos existere. ¶Id autem qđ dicit in fine Not. 2. intelligẽdum est quãdo tales lineæ sunt subtiles & profundæ, aliter namq; sua expositio esset falsa, & significaret naturam effœminatam. Not.

¶Quæsitum. xviii. Augustini Discipuli.

INquit Plinius, perlõgos digitos plumbeum colorem, pluresq; in manu incisuras, nec perpetuas, cõtra longæ esse uitæ &c.

¶Respõsio. xviii. Magistri.

DE plumbeis prælongisq; digitis apud Aristotelem neq; in problematibus, neq; in libro de aialibus reperio, tamẽ libro. I. dixi digitos longos magnum cpar denotare. ¶De plumbeo colore Gallenus in

primo Afforismorum.commen. secundo.color inquit corporis humorum dominium ostendit, si non in profunditate corporis accubuerint. Color plumbeus liuidus dominatur, & medius
Not. I est inter rubeum & nigrum. ¶ Cum digiti sunt plumbei malam complexionem epaticam significare certum est, & ex cōsequenti ægritudinem. Nihil enim aliud est ægritudo nisi remotio inequationum humorum & inconcordantia membrorum regalium, cum ergo recesserunt a sua latitudine breuitatem uitæ arguit a complexione frigida & sicca. ¶ Inquit phylosophus libro de longitudine & breuitate uitæ, Consistit uita nostra per calidum & humidum, ut ostensum est alio loco, cum econtra sit contrarium. ¶ De incisuris seu lineis Plinius non intellexit, neq; Aristotelis textum exponere sciuit. Inquit phylosophus in primo de animalibus, capitulo decimoquinto, pars interior manus uola dicitur, si carnosa est & incisuris uitæ indicibus distincta longioris.s.uitæ signum affert, singulis aut binis ductis per totam, breuioris uitæ, binisq; non totam longitudinem designant. ¶ Inquit Conciliator præceptor noster in sua chyromantia (ut etiam recitaui in primo libro contra Plinium) quod lineæ habent correspondentiam cum uenis aut arteriis uenalibus, hoc est linea uitæ cum corde, linea media cum cerebro, & linea epatis cum epate, & sic de singulis. Ista sententia nō potest apprehēdi nisi ab hominibus instructis ab anothomiis. Et ego dico quod plures hoies habent uenas apparentes, & præcipue in hominibus bene dispositis apertissime accipitur. ¶ Tēpore meo quidā iuuenis se percussit cum stilo acuto ubi situatur linea cordis, & taliter quod chyrurgici non potuerunt restringere fluxum sanguinis, & signum habuit quod erat arteria seu uena arterialis.s.cum saltu, rubedine, & claritate sanguinis, & causatum est emborisma.i.mater sanguinis, et mor

tuus est ille iuuenis. ¶Et in manu mea post nimium laborem Not. 2
inueni pulsationem magnam in loco lineæ cordis, quod non po
test causari nisi a uenis pulsantibus, & in loco epatis ostendi-
tur terminari uenam epaticam, & in media naturali uenã cæ
phalicam, & in loco ubi se ostendit mensa manus uel linea mẽ-
salis sibi terminatur uena cõis. ¶Ideo dicunt chyromãtici ano
thomisti, & ego cum illis, ꝙ ista linea creatur uel generatur
ex concursu seu fluxu quorundam spirituum eleuatorũ uel pro
cedentium a prædictis membris regalibus, hoc est cor, epar, et
cerebrum. Ideo nõ immerito põt ipsa appellari linea testiculo-
rum seu spermatica siue linea gignitiua, quia ostendit robur to
tius corporis & potentiam gignendi. Quia ſm Hyppocratẽ
& alios medicos, sperma deciditur a toto, sicut patet per ex-
periẽtiam de abscissione uenarum post auriculas ꝙ cessat potẽ
tia gignẽdi seu filiã dil. Et quãdo dicta lineaẽ capillaris aut dis
cõtinua seu semicircularis, denotat caliditatem innati caloris,
quod in infinitis hominibus notaui, & præcipue in manu mea.
Et etiam per istam lineam dignoscitur quantitas & qualitas
ægritudinum. Sicuti uno membro læso cõmunicatur nocumen
tum toti, & ex cõsequenti linea cõmunicat cum toto, ergo ostẽ
dit totum. Ex cõsequenti patet ꝙ oẽ signum est representati-
uũ sui signati. Linea cordis representat cor. Linea epatis epar.
Linea cerebri cerebrum. ¶Quando istæ lineæ essent fractæ &
discontinuæ, ostendunt debilitatem aut maliciam ipsius mẽbri
& ex fortitudine fortitudinem. Si uita nostra stat per equatio
nem humoris & per cõcordãtiam membrorũ radicaliũ, ergo
sequitur ꝙ ex bona dispõne linearũ stat bona dispõ membrorũ
principaliũ, ex quo cõstat lõgitudo uitæ. & ecõtrario cõtrariũ
ẽt itelligimus de paucitate et exuberãtia licarũ. ¶Verũtamẽ
aliqui attribuũt istas lineas influxibus cœlestibus, sicut Mor- Not. 3

beth in sua chyromantia, & multi alii auctores, sicut nos narrauimus in libro. I. capitulo de argumentationibus contra Plinium, tamen corpora cœlestia non possunt agere uel ostendere, nisi mediãtibus congruis instrumentis, quod in Chyromantia est manus hominis, ut loquemur in alio loco. Deus autẽ & natura nihil frustra agunt. primo cœli. textu commenti, trigesimisecundi. Nec deficit in necessariis, nec abundat in superfluis, ergo istæ lineæ non sunt frustatoriæ. Sed indicatiuæ multorum effectuum, ut primo libro dixi cõtra Plinium. ¶ Et hoc incidit quæstio quam soluemus. Sunt aliqui dicentes chyromãtiam scientiam non esse, & hoc per accessum & recessum linearum, Et instant hoc medio. Quia lineæ aliquando recedunt, aliquando nouæ incipiuntur uideri, sed quæcunq; accedunt uel recedunt contingentia sunt, & contingentium scientia non est, ergo ipsarum non est scientia, maior est Aristote. primo posteriorum, minor patet ad sensum, & per experientiam, & maxime in montibus manuum. Ad hoc respondetur ꝙ linearum principalium non est accessus neq; recessus, sed eorum esse perpetuatur in specie, & sic ipsarum pro quanto sunt corpore dimẽsionato trina dimẽsione earum est scientia, & sic de talibus uerificatur primo posteriorum Aristotelis propositio. Et quando dicitur ꝙ aliquãdo lineæ accedunt uel recedunt, cõceditur, sed nõ sunt de principali eßentia ipsius artis, quoniam circa lineas principales chyromãtia uersatur. si uero aliæ lineæ ipsas intersecent, hoc est per accidens, & de talibus non est scientia per se. Not. est autem de mõtibus manuum. Not. 4. ꝙ illud ꝓuenit ex parte planetarum in eorum genituris, & ſm ꝙ planetæ successu temporis fortificãtur uel debilitãtur, nouæ lineæ in ipsis formantur, & aliquando sunt intersecantes alias, & hoc non inconuenit.

Tricassus Mantuanus.

Deo fatuus iste passionibus maledicis detinetur, ꝙ semper in cõtrarium sensum accipit, ut malignitatis suæ satisfacere ualeat, in aliorum infamiam. Vnde sensus huius auctoritatis Plinii, in hoc Quæsito est ꝙ quãdo aliquis habet digitos oblongos, & ipse sit coloris plumbei, aut habeat plures lineas intersecatas ĩ manibus, & principales nõ sunt perpetuæ, s. lõge ẽm ꝑportionem suam, & cõtinuæ usq; ad finem aut terminum ꝓprium significant uitam breuem, & hoc est uerum eisdem rationibus quas ipse Cocles in suis respõsionibus adducit. Attamẽ ista Bestia maledica oĩa in cõtrarium sensum adducit, dicitq; Plinii auctoritatem sic debere intelligi. s. ꝙ quãdo quis habet digitos oblõgos, suntq; coloris plumbei, & nõ habet lineas lõgas, ita ꝙ palmam intersecẽt, breuem uitam significãt. Hæc autẽ expositio falsa est & extorta, & ipse Cocles, nec Plinium, nec Aristotelem, nec etiam seipsum intellexit. Quod autem intẽtio ipsius Coclitis sit ẽm meam expositionem, patet per rationes ipsius cõtra Plinium in hac responsione adductas. Immo dico ꝙ nulla earum Plinio cõtradicit, sed rationẽ Plinii cõfirmant, q̃uis oĩbus uiribus ipsum ruere uideatur, & maxime in duobus primis, & q̃uis Plinius uideatur in multis Aristoteli contrarius, tamẽ in hoc nõ contrariatur, Quo autem ad illud quod dicit de digitis plumbeis complexionem epaticam significare, & ex cõsequenti infirmitatem. Aduertẽdum est ꝙ Cocles in hoc ostẽdit se nõ habere aliquam scientiam nec praticã aut speculatiuam. Digiti namq; plumbei esse nõ reperiuntur, nisi in extremitatibus unguium, & hoc quãdo quis actualiter infirmatur, aut febricitat, & nõ alio tempore, & quãdo ethica laborat ungues sunt giallæ. Vnde patẽter clariusq; inspici

tur Plinii sensum non intellexisse, nec uerba. ¶ Quantum uero ad id quod cōfirmando rōnem suam in .2. Not. s. in semetipso post laborem experimento reperisse pulsationē in loco lineæ uitalis, friuola & innanis est fabula ista. Et miror quod adeo cum esset expers ac speculatiuus (ut de seipso pluries proclamat) eādem etiam speculationem in aliorum manibus non obseruauerit, cum tot millia hominum (ut fatur) inspexerit. Dico autem in multis me reperisse contrarium, & in meipso inuenio in manu mea dextera talem pulsationem proprie coniungi naturali lineæ in opposito digiti medii, & in omni tempore, aut manus sit lassa aut non. In manu autem sinistra inuenio istam pulsationem circa ipsam naturalem in opposito digiti anularis, & per simile communiter reperi in aliorum manibus, & in paucis secundum eius positionem reperio ipsam pulsationem. Differentia autem hæc est, quod .s. in forti & audace, utplurimum est circa naturalem, in timido autem uersus angulum dextrum, ita quod non adeo ad naturalem ascendit. ¶ Quo ad alias rationes necdum manus anothomiam inspexi. Attamen iudicio meo omnes sunt fabulæ. Et si rectius hoc dictum considerare uelimus est contra prima principia huius scientiæ, quæ omnia ad euitādam prolixitatem ingeniosis ac speculatiuis relinquo. Et ad exemplum illius iuuenis dico, quod causa talis fluxus sanguinis fuit propter propinquitatem uenæ pulsatilis, & forte ēt talis uena offensa fuerat, sed propter distātiā a corde nō fecit operationem suā subitaneā. s. cum spasmo aut aliquo simili mortem cāre, sed successiue et cū aliqua distātia tēporis. Vñ patet &c.

¶ Quæsitum xix. Augustini Discipuli.

Vm maximo feruore desidero scire modū clarū & dilucidatum, quō debemus examinare chyromāticam facultatē, & præcipue de terminis &

prolationibus in modo iudicandi ac examinandi.

¶ Decimanona Responsio Magistri.

¶ Commentum.

Ciēdū est q̄ ualde raro est q̄ una linea hēat signi ficatū bonū aut malū rōne sui (ut dictū fuit in. x. quæsito. Not. 3,) ut puta nō sēper linea in mōte Io uis idicat bonū, qa i eodē loco iuenimus lieas ægri tudies aut uulnera significare, ut patebit. Et ita i mōte Satur ni, nō sēper lieæ arguūt malū. Iō nō ualet illud dictū, iste locus est fortunatus, ergo sēper fortuna. ¶ Errat Antiochus ponere Martē i loco Veneris, et Venerē loco Mercurii. et argumētū est Ipse dicit hāc eē opionē recētiorū. q̄ro ab ipso si Hermes fuit recēs uel ne, nō adducit mediū nisi auctoritate, ppria. Attribuit ēt iste lineā epatis cerebro, & quæ est cerebri epati. Talis opio est fugiēda si bene cōtēpletur anothomia uenarū i subiectis ue nosis, ut in uiuētibus reperi pluribus uicibus cū artificioso li gamine stringēdo cū tali strictura & uenæ tumefiūt, ut i præ notatis dictum fuit, & uidebitur terminatio uenarum in lo cis congruis. Apud Indos Caldeosq; inuenta fuit experientia in cadaueribus interfectis, ut & ego etiam ago. ¶ Et noli exi stimare dici accidentia fortunæ minuatim. sicut accidere pos set. & an sit cum ense, aut ferro, ligno, aut ab æquo, uel ab asi no, aut a fortuna, cū isto principe, uel cū illo. ¶ Vidi quēdam de senatu nostro tēpore æstiuo dum staret sine caleis, famulus po suit super scānum cyatum cū quo dedit potū domino suo, dum uellet sedere se posuit super cyatū, & cyatus fractus est, et ma gnū frustū ex ipso uitro itrauit in ano domini, & fecit uulnus per spaciū duorū digitorū cū magno fluxu sanguinis, et illud frustū fuit maxime difficultatis ad extrahēdum. Non chy romantia, nec astronomia descendere potest ad ista particu Not. 3.

laria. Vidi rotã molendini interficere uiros & fœminas. Quis dicere poßit talia infortunia? Eschiles tragicus quãdo aquila testitudinem proiecit super caput suum caluũ, non potuit scire hoc particulare infortunium. Nec puer dum iter faceret, cui frustrum glacciale super caput eius, cecidit hoc prœuidere minime aliquis ualuisset. Quis posset dicere de percussionibus quas faciunt bõbarde & schioppitti, canones & similia. Quis loqui posset de patibulis multis, ut est taxillus, stãghetta, oua ferrea calida sub assellis posita, aut dicere de aereo thauro aut
Noo.2 similibus. ¶ Possumus bene dicere conditionate & non aperte: & manifeste. Vt pote. Video lineã existẽtem inter auricularẽ & medicum arguo uulnera circa brachia. Debeo exprimere tu es procliuis ad lesionem manus, & debeo intelligere de manu magna, idest cõprehendendo ab humeris usq; ad extremitatem digitorum, & sic intelligitur manus, ut dicetur, & nõ dico lesionem distinguendo & comprehendendo causam primitiuam & antecedentem. Primitiuam intelligo, ut casus, contusio fractura, dislocatio, uulnera causata ab ense, lapide, aut similibus, etiã notaui uerificare lesionem manuum aut brachiorum uel patibulum propter funes aut cordas in manibus iustitiæ ad torturam, aut si futura sit punctura neruorum, aut flagellatio cum baccullis aut cũ facculis arena plenis, aut cõbustio ignis. Causa antecedens est humoralis ut bothor, antrax, carbonculus ignis, persicus pruna, fistula, cancer ulceraratio uel ulcera & similia. ¶ Et ita in curibus & per crura fm lesionem intelligit chyromanticus ab anchis usq; ad extrema digitorum, nisi auctores distinguant partes membrorum, quia aliquando accipiunt totum pro parte, & partem pro toto. Et de oculorum infirmitatibus ut est sebel or fileum catharacta tarfati percussiones & quæ currit cursus eorũ. non ad nos pertinet distin

guere

guere species ægritudinum sufficit cognoscere læsiones membrorum, & simile est iudicium circa uerenda laborando, ut an sit hernia carnosa, uaricosa, uẽtosa, aut intestinalis, aut pudibunda, intelligimus partem posteriorem & anteriorem, & circa inguina. ¶ Accidit aliquãdo fractura a causa primitiua, ut ragaide & moroides, cõdilomata, apostema, et fistula, et similia. Vlceratio Virgæ, apostema, flegmon, & sic de singulis, quæ omnia impossibile est nos posse distinguere gradatim, unde ille terminus omnia comprehẽdit, nisi subiectum sit adequatum, ut sunt lænones ad gladios & necæ uiolenta, tamen raro distinguere possumus. ¶ Physonomista & chyromanticus utuntur istis uocabulis, talis homo est dispositus ad talem læsionem aut iacturã, & dicunt istud denotat, declarat, arguit, ostendit, demõstrat, indicat talem dispositionem. ¶ Item reperiemus in mõte Iouis stellas, lineas, & radios cum cæteris proportionibus, debemus exprimere, tu es ꝓnus ad baculum .i. ad ecclesiasticas dignitates: & est ut sunt prothonotarii, episcopi, cardinales, abbates, et Papa. Vtrum si una uel alia dignitas non possumus distinguere, tamen si est cardinalis possumus dicere de papato, tamen raro, & in Hæbreis non, quia non habent tales dignitates. Præterea uideo lineam inclinantem ad læsionem ab aĩalibus quadrupedibus, nõ possum dicere an sit canis, asinus. an equus, sed sufficit ꝙ dicam, tu habebis læsionem ab animalibus quadrupedibus. ¶ Hic non distinguo inter signum & significationem, q̃uis tertio pronosticorum cõmento, uidebatur inter ista differẽtiam duplicem esse. Nam significatio est necessariorum. Signum uero est eorum quæ sunt ut plurimum. Item significatio est ratione comprehensa, signum uero experimento. Sufficit mihi dicere large aut stricte de futura iactura aut offensione, & sic sit finis libri primi. Alia autem di-

Not. 2

Not. 3.

cemus in libro altiorem considerationem. Te autem discipule mi, ut finem faciam, oportet speculari & imitari intellectus auctorum, aliter uaniloquus esset sermo tuus, & penitus inanis. Erubescimus enim, (ut dicūt) cum sine ratione loquimur.

¶ Tricassus Mantuanus.

N respōsione ultimi huius quæsiti parti exponuntur regulæ huius sciæ in iudicādo. Sciēdū aūt ꝙ (ut dixi circa quæsitū .2.) hō iste permaxie delectatur i multiplicatiōe capitulorū. Vnde residuū huius respōsionis hētur in cap. x. 3. partis libri sequētis, & in ultio cap. libri. Attñ oīa ista capitula simul posita adhuc modū iudicādi iperfecte ostēdūt. Quicūq; aūt perfectā notitiā hēre uolūt in hmōi, percurāt et memoriter teneāt. 2. partē chyromātiæ nostræ. ¶ In. I. Not. ubi dicit linea inter auricularē & medicū debet dicere, iter anularē & mediū, aliter nāq; illa expō falsa esset, quoniā linea quā ipse exponit significat uulnera in tibiis, aut in pede, ut pluries experiētia teste cōprobaui. ¶ Q ñ aūt differētiā ponit, iter cās antecedētes et primitiuas. Sciēdū est ꝙ talis differētia est extorta & snīa sua falsissima est. Nā ßm ꝓpriā significationē uocabulorū cā primitiua & antecedēs sunt synonima. i. eiusdē significati, unde quādo ipse dicit, cā antecedēs, debet dicere/cā accidētalis. Illā aūt descriptionē quā ipse tribuit causæ primitiuæ est ꝓpria desciptio causæ accidētalis, & illā quā attribuit causæ antecedēti est ꝓpria descriptio causæ anteced ti et primitiuæ. Nā ꝓprie cā primitiua & antecedēs est ipsa cōplexio & dispō naturalis. Cā aūt accidētalis est illa quæ exterius aduenit qūocūq; sit. Dico aūt cām accidētalē simpliciter & absolute, ita ꝙ totaliter aduenit ab extrīseco. Nō aūt dico cām accidētalē ßm quid, quia hoc esset falsum. Vnde quādo aliquis ex iaduertētia aut irregulatiōe ꝓ

pria īfirmatur, talis īfirmitas nō pōt dici a cā accidētali, sed a cā primitiua et antecedēte, q̄uis causata sit per talē īordinationē ex īaduertētia sua. Nō eñ talis īfirmitas īmediate ꝓuenit ab ipsa irregulatiōe, sed ab ītēperātia humorū ac qualitatū ītrinsecarū, quæ intēperātia ēt ortū habuit ex īpotētia caloris naturalis nō resistētis īordinatiōi illiusmodi. Illa aūt ꝓprie dicitur cā alicuius effectus a qua īmediate ꝓuenit. Vnde patet ꝙ talis infirmitas nō proprie pōt dici a cā accidētali, magis aūt a primitiua aut antecedēti. Hæc quæ sunt propria nōīa ac uocabula cōsueta apud huius sciæ Doctores, nō aūt uti Cocles exponit. ℂIn. 2. Not. ubi dicit talia signa in mōte Iouis esse significatiua dignitatū ecclesiasticarū, falsum est, īmo est dicēdū ꝙ significāt dignitates simpliciter, aut ecclesiasticas, aut seculares, nisi forte actualiter essent clerici & in ordinibus sacris cōstituti, īmo & multotiēs in seculari dignitatē ostēdūt, & talis dignitas est ecclesiastica, & in clerico ostēdūt dignitatē, & talis dignitas est secularis, utputa, officiū aut gradū honoris. Et iō iudicādū ē ſm cōditionē personæ et ītētionē eius.

ℂExplicit Liber primus in Chyromantiā Coclitis.

ℂIncipit secūs Liber Coclitis cū Dilucidationibus Tricassi.

Vm perlegerimus uigītitria librorū uolumina, inuenio ꝙ princeps inter antiquos Indos est Hermes, iter christianos Albertus Magnus. Cuius librum magis dilatauit Cōciliator noster ad ultimāq; perfectionem reduxit, quē nunc præ manibus habemus, Cuius principium erit in. 2. capi. nam in se-

quenti primo cap. quod est pro principio. 2. libri p̄mo, est quædā additio mea pertinēs ad totius operis declarationem, postmodum sequetur ipsius Cōciliatoris chyromātia, diuidēdo librū cum aliis meis nouis et necessariis additionibus, quæ si lector diligens leget, spero (absit tamen inuidia) opus nostrum operāq; mirifice laudabit. Si quis autem est adunci nasi, frustra opus nostrum perscrutabitur, nihil enim inueniet quod reprehēdere aut negligere ualeat.

¶ Capitulum primum quinti Libri & primæ partis, determināns quid sit Chyromantia, & unde chyromātia dicatur, & qui sunt eius sciētiæ auctores, & quis est auctor huius operis. & est additio eiusdē Coclitis ad Chyromātiam Cōciliatoris.

Hyromātia est scientia quæ docet modum indicādi per inspectionem signorum manuum, & dicitur a cyr, græce, quod est manus, & mantia, scientia seu diuinatio, Et hæc scientia docet cognoscere in manu humana & complexiones, pœnas, & dolores, necnon labores, et omnia quæ homini possunt accidere seu euenire. Eius subiectum est pars corporis humani. i. manus ubi signa continentur. Huiusmodi autem signa dicta sunt & nuncupata, Lineæ, propter participationem quam cum ipsa linea habere dicuntur, Linea enim est longitudo sine latitudine, profunditate carens. Cuius quidem extremitates sunt duo puncta, ut per Euclidem patet. Et hoc quia ex huiusmodi lineis eximia speculatio elicitur, ut longitudine, profunditate, latitudine, rectitudine, & obliquitate, necnon intercisione, applicatione, oppositione, cōiunctione, se-

paratione, cõtinuitate, discõtinuitate, proportione, liuiditate, apparẽtia, seu palliditate, rubedine, fuscedine, asperitate, mollicie, situ, colligatione, & forma trianguli, & quadranguli, et circumscriptione circuli, & semicirculi. ¶ Sũt & in ipsa manu stellæ, cruces, radii, rami, ascẽsiones, & descẽsiones, & multa alia, ut alio loco ostẽdimus. Tamen quattuor in manu lineæ reperiuntur principales, & tres sunt quæ incorruptibiles existũt. s. linea cordis seu uitæ. Linea cerebri seu media naturalis & mẽsalis, Aliquãdo reperitur linea epatis in hoĩbus firmis seu bene dispositis. Et ideo a chyromantico minus principalis dicitur. Multotiẽs reperiuntur prænominatarum linearum sorores, & ut in pluribus cordis lineæ, ut apparet in manus cõcauitate, quæ ab aliquibus linea Saturni uocatur. Alia socia seu soror aliquãdo in mõte Veneris prope lineam antedictam inuenitur. ¶ De his diligẽtissima existit speculatio, & per earum quamlibet membrorum dispositiones cognoscũtur principalium. Complexiones cerebri per mediam naturalem agnoscũtur. Cor per lineam cordis, per epatis lineam epar, per mẽsalem totius corporis dispositiones perspiciũtur. Aliæ lineæ nũcupatæ naturales uisuntur in manu (ut inquit Morbeth Cardinalis a natura aut ab influxibus formæ cœlestibus alterantibus,) quæ ꝭm mutationẽ corrumpũtur, cõfigurationum planetarum in reuolutionibus annuatim, ut per experiẽtiam plures uidi & indicaui de colligatione planetarum. Ex hac nostra cœleberrima sciẽtia Hermes librum digniſsimum exscripsit, quem librum Aristoteles inuenit uno in templo super arã Hermeti dedicatam, litteris aureis scriptum, ut idem testatur Aristoteles, quem ad Alexandrum suum discipulum tulit summo cum gaudio, qui liber a Ioãne Hyspano trãslatus fuit ex lingua Arabica, & Hyspaniæ Reginæ dedicatus. ¶ Alber-

tus Magnus quoq; librum de hac sciẽtia edidit, necnõ Ptholomeus phylosophus, & Auicẽna, posteri quoq; de Chyromantia multa tradiderunt non equidem aspernẽda. & similiter Auerrois dicitur in hac etiam arte composuisse. ℂ Aliqui etiam testantur Platonem maximũ philosophorum huic scientiæ se implicuisse, quod opus a me uisum non est. ℂ Vidimus etiam huius artis uigintitria uolumina, quorum nec subtilitatem, nec auctores percipere ualeo. Ex quorum numero elegi Petrum apponẽsem, cuius chyromantia exactissima ac perfectissima habetur. Ex cuius imitatione præsens chyromantia fabricatur, non necessitate aliqua, sed ob quorundam meorum discipulorũ præces. Non enim debet sincerus præceptor discipulo integerrimo aliquid denegare duplici de causa. Primo ne uideatur sodalitatis immemor. Deinde ne subterfugere laborem se ostendat. ℂ Hanc artem Aristoteles sedo de aia tetigit, inquiens, Molles carne, aptos mente dicimus, duros uero ineptos. Idem Auerrois Cõmentator tangit, inquiẽs, Homo boni tactus semper est discretus. Idem testatus Gallenus libro. I. de complexionibus, dum ait, Et palma quidem mollis perscrutationis, sensus melior & aptior est. Dura uero est apta retẽtioni. Auerrois etiam super. I. libro canticorum Auicẽnæ in cõmento. 8. inquit, Cuius manus est subtilis, sensus significat bonitatẽ intellectus. Et Auicẽna lib. 3, Fen. xiii. Capite de anothomia epatis, dicit digitos longiores significare epatis longa aditamẽta. Idem sentit Galleuus in libros Tegni. & Albertus in suo de animalibus. Inquit philosophus decima parte problematum, pblemate. 49. Quicunq; sectionem quæ est in manu habet, longeuus erit. Et idem 24. problematum, problemate. x. hoc idem insinuat in primo de hystoria animalium. capitulo. xv. cum inquit. Pars interior manus uola dicitur si carnosa est, & incisuris uitæ indicibus.

distincta, longioris uitæ signum affert: singulis aut binis du ctis per totum, breuiorisq; longitudine tota designant &c. ¶ Item testatur Albertus Magnus in primo de animalibus. tractatu secundo. Capitulo penultimo, ubi apertissime inquit. ¶ Pars interior manus propter plicaturas ossium Rascettæ & digitorum & pectinis, participat quasdam lineationes manifestas, præter quattuor montes iuncturarum quæ sunt in parte illa ubi est restricta & palma, & ea quæ est per ossium extrema, siue s̃m latitudinem ipsorum, & cum illæ duæ lineæ sunt, uel tres, totam palmam scindentes. Dicunt physonomi, q̃ significant uitæ longitudinem. Et hoc est quando una earum linearum, uadat per longitudinem uolæ & circundet curuaturam policis & uolam interiorem, secunda uadat per latitudinem uolæ, & sit erecta modicum in domestico manus. Tertia autem incipit ab inferiori eiusdem latitudinis erecta a curuatura auricularis uersus manus domesticum. Cum enim istæ semitricæ a uirtute seminatiua optimæ perficiantur, & in extremis longe a corde distantibus, signum est q̃ in propinquis existens, sic posita multum possit super corpus influendo uitam, hæc autem naturalis positio causat uitam, & uitæ longitudinem in continuatione longa. Vbi autem tumuerint duæ breues, significat multitudinem materiæ ex humore inordinato interminato uincere super uirtutem informatiuam, & sic breuiabit uitam. ¶ Guilielmus ẽt Nurice in suis commentariis ait. Signum longæ uitæ sunt secaturæ in palma transeuntes, ut in de problematibus dictum est, si sint bonæ significant bonam dearticulationem & discretionem membrorum quæ longam uitam significant, hoc enim sine dubio significat super fortitudinem uirtutis formatiuæ quæ ad longam uitam disponit. Nam disponit corpus ad melius s̃m formam Not.

& figurã & cõplexionem. ¶ Idem scripsit Cõciliator in lib. de physionomia cap. magnæ manus dicẽs, inquit philosophus. Quorũ manus fuerint palmæ intrinsecus sectione notabili plurima per totũ secante longeuos existere significat. Inquit Iob. xxxvii. cap. Et signa posuit in manibus eorũ ut omnẽ effectum designarent. Itẽ Hieronymus de mãfredis Bononiensis de hac arte satis digna scripsit. Alpharabius & blasius de Parma aliqua problemata super quarto quinto & sexto phisicorũ deprõpserunt. Helenus priami. Et Iulianus ut testatur Albertus magnus in suo libro de chyromãtia. Quãta aũt sit excellẽtissima fama nostri præceptores Petri apponensis lib. de differentiis apparet. Medici peritissimi hunc Cõciliatorem nominãt. Ab hoc enim liber de cholera nigra, & terrapentica Galieni in latinũ sermonem conuersa est, ut ipse in suis differentiis ostendit, nec non problemata Aristotelica transtulit, & in ea commentarios edidit, ut ipse probat prima differentia. ¶ Opus quoq; de uenenis præclarum composuit, Serpsit & super Mesuc. Et antidotarium rem utilissimam excudit, quod perlegis, Totam antiquorum physionomiam compilauit. ut ostendit ipsemet in differentia. 54. Inquit enim, Piliquorum significationem sufficienter demonstraui in tractatu, quem de physionomia construxi &c. Hic floruit anno Domini. 1319. & fuit amicissimus summi põtificis Iani. Cui suas differentias dedicauit. Diu Parisius studuit ibiq; isignia doctoratus accepit. Ibidem philosophiam publicæ professus est, ut idem testatur in compendio sue physionomiæ.

¶ Tricassus Mantuanus.

N isto prio cap. Aduertendũ est (sicut & in principio in admonitionem præbui) ꝙ ruditas ingenii huius animalis (& etiam ipsius scriptoris aut compositoris suis) omnem cognitionem ue-

ritatis ab ipsis secludebat, nec modum alicuius scientiæ poterat percipere. Vnde ut præsens. cap. & additio conuenientius sequeretur post cap. 2. sequens lineæ. prio. ut unusquisque clarius percipere possit huius scientiæ doctrinam ac ueritatem. ℂ Sciendum autem ꝙ si in superioribus capitulis, expositione nostra, opus fuit, nunc permaximæ in isto capi. necessaria habetur Ad euitandam autem prolixitatem, exposui textum in proprio ca. uti esse debebat, & meliori modo, ne postea ipsius errores replicare; Et hoc melius in uulgari percipitur. ℂ Vbi autē in Not. 1. dicit ꝙ quando duæ lineæ breues tumescunt. breuem Vitam significare. Sciendū est ꝙ hæ duæ lineæ sunt. Naturalis et Epaticha. In omnibus autem his semper considerāda est linea Vitalis. ℂ Not. autem ꝙ linea tumida uidetur idem esse ꝙ linea grossa, & tamen maxime differunt. Vnde linea grossa dicitur illa quæ lata & profunda est eandemque proportionem habet in profunditate sicut et in latitudine. Linea autem Tumida dicitur quæ quidem non multum profunda est, attamē magis in superficiæ dilatatur. ℂ Multas alias fabulas, propter breuitatem, prætermisi. Not.

ℂ Capitulum secundum Libri quinti & primæ partis. Chyromantiæ Conciliatoris.

Secantur scientiæ sicut & res ex quibus sunt. Res autem ex quibus sunt scientiæ sunt tres scilicet naturales mathematicæ & diuinæ. Ideoque sunt genera scientiarum principalium sic dicta. Res autem naturales iterum secantur, & secundum diuersos modos considerandi constituuntur ex ipsis diuersæ partes, seu particulares scientiæ naturales. Ex quibus una est. quæ communi nomine nuncupatur. Chyromantia, & est ars cognoscendi inclinatiōes uirtutumque & passionum naturaliū, & fortunam, infortuniū cu-

iuslibet per signa sensibilia manus. ¶ Teneo q; q sic se habent
Not.1. q inclinationes, huiusmodi hæc omnia non est necessitate seu cõ
tra arbitrii libertatem euenire dicimus. Sed ex naturali incli-
natione seu diuinorum influxu, & sic euenire futura contin-
genter indicamus. Virtutem quidem dico, ut iustitiam tempe
rantiam robur prudentiam &c. Passionum, ut iram amorem
tristitiam gaudium &c. Fortunam autem quecunq; ab extrin
seco bona ut diuitias honores &c. Infortunium autem econtra
rio. Signa autem sensibilia dico, lineationes figuras longitudi
nem. breuitatẽ, calorem, asperitatem, lenitatem, pilositatẽ. Ma
nus autem dicitur pars organica humani corporis, in qua ap-
paret sensus tactus. Et a quibusdam organum organorum ap-
pellatur. Manus habet tres partes. Prima pars est, quæ est inter
duas lineas. Vnam existentem iuxta fine; ossis brachii ex una
parte, & alteram secundam existentem iuxa montem policis,
& etiam habet montem manus ex altera. Et dicitur. Rascetta
manus. Secunda pars dicitur palma quæ incipit a linea dictæ
rascette tangens prædictos montes & terminatur ad radices
digitorum. Tertia uero pars digitorũ dicitur. Et sunt quinq;
& quisq; habet tres iuncturas præter pollicem, qui duas ha-
bet. In summitate autem digitorum sunt ungues. Pars uero ex
terior dicitur dorsum palmæ & digitorũ, seu dorsum manus.
¶ Linearum quæ sunt ĩ manu, quædam sunt naturales, & quæ
cunq; ex nullo frigore, uulnere uel labore proueniunt. Et de his
consideratio est in arte. Naturalium autem, quædam sunt uni-
uersales, quædam particulares. Vniuersales quidem sunt, quæ
consequuntur hominis naturam cõmunem, ut puta specificam.
Et tales reperiuntur in hominibus bene dispositis. Particulares
quidem sunt quæ sequuntur cuiuslibet indicii propriam natu-
ram. Et tales in diuersis diuerse sunt. Naturales quidem uni-

uersales quattuor sunt, & unaquæq; diuersimode nominatur. ¶ Prima est quæ dicitur linea uitæ, eo ꝙ per ipsam humana uita meditetur, uel dextra trianguli supremi. Et est illa quæ circuit Policem, Cuius ortus est inter polliœm & indiœm, & terminatur ad rascettam manus. Dicunt anothomici ꝙ hæc linea respondet cordi. ¶ Pars illa quæ est eleuata inter istam lineam & iuncturam primam Policis, mons policis dicitur. ¶ Secunda linea dicitur media naturalis eo quod per mediam manũ extendatur & ẽt. Sinistra trianguli. Et ista sumit principium ab ortu primæ lineæ uitæ inter poliœm & indiœm, quæ ab eius radicæ extenditur per fundum palmæ, Et dicunt anothomici quod hæc linea respondet cerebro. ¶ Tertia linea dicitur tabularis a quibusdam, uel basis trianguli eo ꝙ iungitur prædictis lineis, & basis earum triangulum constituens. Et ista linea quandoq; apparet in manu quandoq; non, & quandoq; non tota apparet. Partes illæ ad quas adunantur istæ lineæ dicuntur coniunctio, uel angulus. Et dicunt anothomici, quod hæc linea respondet epati, & stomacho. ¶ Illud autem spaciũ quod est inter istas tres lineas dicitur triangulus. Et ibi est concauum manus. ¶ Quarta linea dicitur Mensalis eo quod mensam palmæ constituit ex una parte. Vel dicitur moralis quia mores ostendit, uel dicitur linea neœssaria eo quod propter neœssitatem clausionis, uel frexionis digitorum & manus creatur uel dicitur linea martis. Et est illa quæ circuit tres digitos sciliœt. Auricularem Medicum, & Medium. Et dicunt anothomici ꝙ illa linea creatur ex concursu seu fluxu quorundam spiritum eleuatorum uel proœdentium a prædictis membris ex coniunctione prædicta quorum linea generatur. Illud autem spacium quod est inter istas lineas sciliœt inter lineam mẽsalem & ipsam mediam naturalẽ dicitur mẽsa manus eo quod

ad similitudinẽ mensæ facta sit, uel dicitur quadrangulus manus. ℭ Partes autem quæ sunt inter lineam mensalem & radicem trium uel quattuor digitorum prædictorũ dicuntur Montes digitorum. ℭ Illa pars quæ est inter lineam uitæ uel rapitis & radicem indicis dicitur mons indicis. ℭ Illud autẽ spacium quod remanet inter rasecttam & basim trianguli, & lineam mensalem aliquantulum uersus dorsum manus, dicitur mons uel pectus uel uenter uel pinguedo manus. ℭ Pars uero istius montis declinans inferius uersus dorsum manus dicitur percussio uel scissio manus. ℭ Quidam autem hanc partem aliter diuidunt dicentes, ꝙ pars illa quæ est sub uẽtre uel mõte manus inter radicem auricularis & rascettam & dorsum palmæ essentialiter distinguitur a prædicto monte, & dicitur percussio, uel scissio manus. Sed fortassc diuisio hæc non uidebitur tuta cum omnes partes principales palmæ per prædictas lineas & digitos distinguantur. Præterea debuissent ut uidebitur prædictam in duas diuidere, cum ipsa secetur a mensali linea, quæ est ex lineis principalibus diuidentibus palma, Diuisio itaq; manus talis est. ut supra diximus. Et ad faciliorem doctrine intellectum præsens hæc figura subsequitur.

MEDIV
ANVLAR
AVRICVLAR
INDEX
IVCTA
RADIX MONS
RADIX MONS
RADIX MONS
RADIX MONS
L·MENSAL
SVPERIOR
QVADRANG
L·NATVRAL
TRIAN
SIS
L·EPATIS
DEX
LINEAVITE
PERCVSSIO
MONS·MANVS
MONS
RADIX
POLLEX
INFERIOR
RASCETA

❧Tricaſſus Mantuanus.

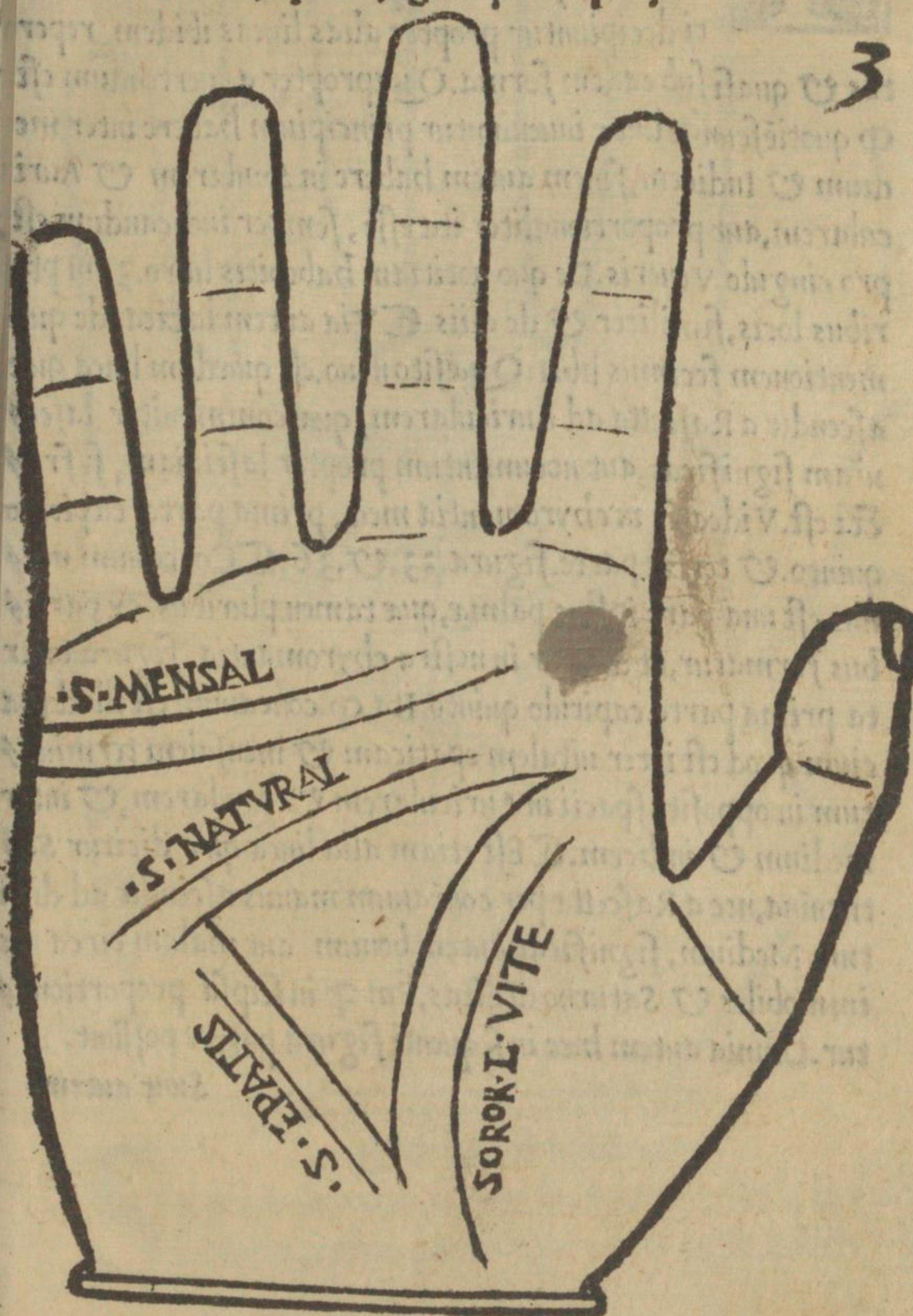
Biectio illa quā Conciliator adducit de percuſſione nulla ē, et rōnes ipſius ſūt nullius momēti. Nā & Cōcauū ſiue Vola manus ſiſtit iter uitalem cpati

chã. Et Mẽsalẽ, & tamẽ totũ istud spatiũ dicitur Vola siue cõ cauũ (ut ostẽdemus ĩfra figura. 3. & ipse ĩfra cap. 21. 2. partis) & Naturalis quæ est una linearũ principalium mediat in ipso Cõcauo. & ẽt percussio est una partiũ ĩfimarũ, & quõlibet põt capi, quoniã quodãmõ includitur Dorsum manus quotiẽscũq; ipsa percussio noĩatur. ¶ Additio. Tricassi Mãtuani.

Voniã aũt Cocles ĩ suis figuris, ĩ aliquo supfluus est (.s. nõ declarãdo, ea quæ figurauit) & in aliquo ẽ diminutus. s. nõ figurãdo ea quæ exposuit. Iõ ad pfectionẽ huius sciẽ oĩa formãdo plures figuras applicabo et expositiõibus adornabo. ¶ Primo igitur (ne oĩa simul cõfundãtur) q̃uis Cõciliator cap. 12. 2. ptis huius hoc exponat, tamẽ hic simul Not. ẽ ꝙ Triangulus (ille de quo supius dictũ ẽ) hẽt tres Angulos (ut ĩ supradicta figura cõspici põt) & ille quidẽ qui cãtur ex linea Vitali & linea naturali, dicitur Angulus Supmus. Alius aũt qui cãtur ex naturali & Epaticha dicitur Angulus sinister. Qui aũt cãtur ex Linea Epaticha & linea uitali dicitur Angulus dexter. ¶ Si aũt & diligẽter cõsideretis ĩ cap. pcedẽti nullã determinationẽ inuenietis circa Planetarũ collocationẽ, & tamẽ ipe oĩa figurat in locis sibi atributis, similiter nec mẽtionẽ facit d' uia lactea (nisi. 1. li. quæsito. 9. & male) & tamẽ hic eã describit. ¶ Similiter & de sororibus linearũ pricipaliũ, nihil loquitur nisi ĩ. 1. li. quæsito. 15. Not. 3. de. S. lineæ uitæ, & de aliis satis cõfuse, hic aũt duas prias describit aliis ĩ tactis. ¶ In pria quoq; figura posuit cigulũ Veneris & nullibi adduc dixit qđ sit nec de eo ſmonẽ hũit. ¶ Qua pp ĩ. 3. figuris pticularibus, oĩa describã ac declarabo. ¶ Sũt igitur lineæ quæ dicũtur Sorores linearũ pricipaliũ, & aliquãdo Vitalis linea duas Sorores hẽt, unã ex utraq; pte, & hæ magis reperiũtur q̃ aliquæ aliarũ, pluries

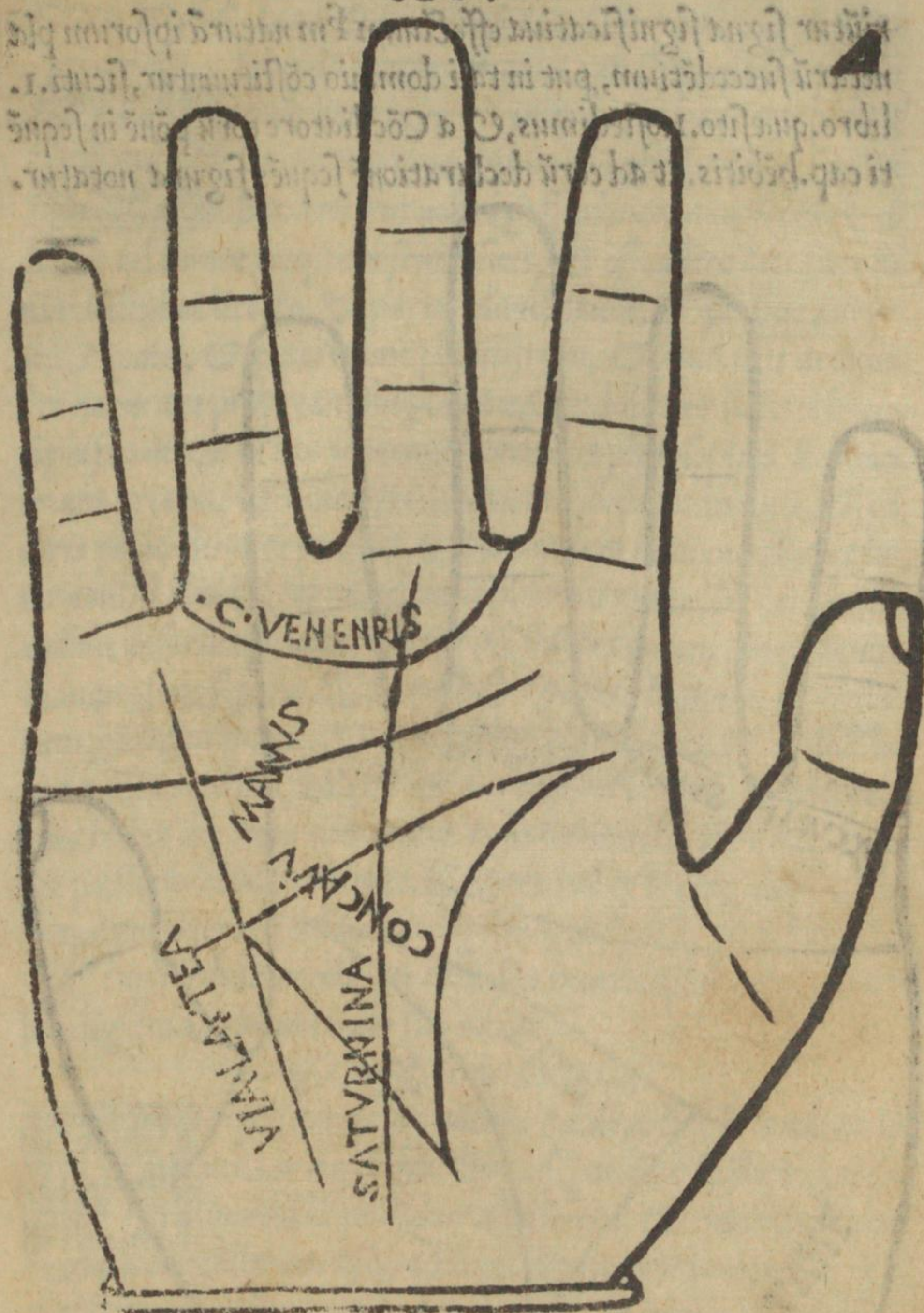
quoq; repi Sororē naturalis q̄ aliarū duarū. S. aūt lineæ Epaticæ difficilior est ad cognoscendū, propter alias lineas quæ ibidē aliquando possunt reperiri ut dixi. lib. 3. Quæsito. 9. Eorū autem noticiam ex sequenti figura patere potest.

¶ Tricassus Mantuanus.

IN prima quoq; figura cingulum Veneris descri bit absq; alia declaratione. Vnde & pro notitia talis lineæ sciendum ꝙ in huiusmodi linea multi decipiuntur propter alias lineas ibidem repertas & quasi sub eadem forma. Quapropter aduertendum est ꝙ quotiēscunq; lineæ inueniuntur principium habere inter medium & Indicem, finem autem habere in Anularem & Auricularem, aut proportionaliter ita esse, semper iudicandum est pro cingulo Veneris. De quo notitiam habebitis libro. 3. in pluribus locis, similiter & de aliis. ¶ Via autem lactea, de qua mentionem fecimus lib. 1. Quæsito nono. est quædam linea quæ ascendit a Rascetta ad Auricularem, quæ communiter lasciuiam significat, aut nocumentum propter lasciuiam, si fracta est. Videatis in chyromantia mea, prima parte. capitulo quinto. & tertia parte. figura. 33. & 36. ¶ Concauum manus est una pars ipsius palmæ, quæ tamen pluribus ex partibus formatur, ut dicitur in nostra chyromantia. figura quarta prima parte. capitulo quinto. Ita ꝙ concauum est illud spacium quod est inter uitalem epaticam & mensalem terminatum in opposito spacii in Auricularem & Anularem, & inter medium & indicem. ¶ Est etiam alia linea quæ dicitur Saturnina, nec a Rascetta per concauum manus ascendit ad digitum Medium, significat autem bonum aut malum circa res immobiles & Saturno deditas, ſm ꝙ in seipsa proportionatur. Omnia autem hæc in sequenti figura patere possunt.

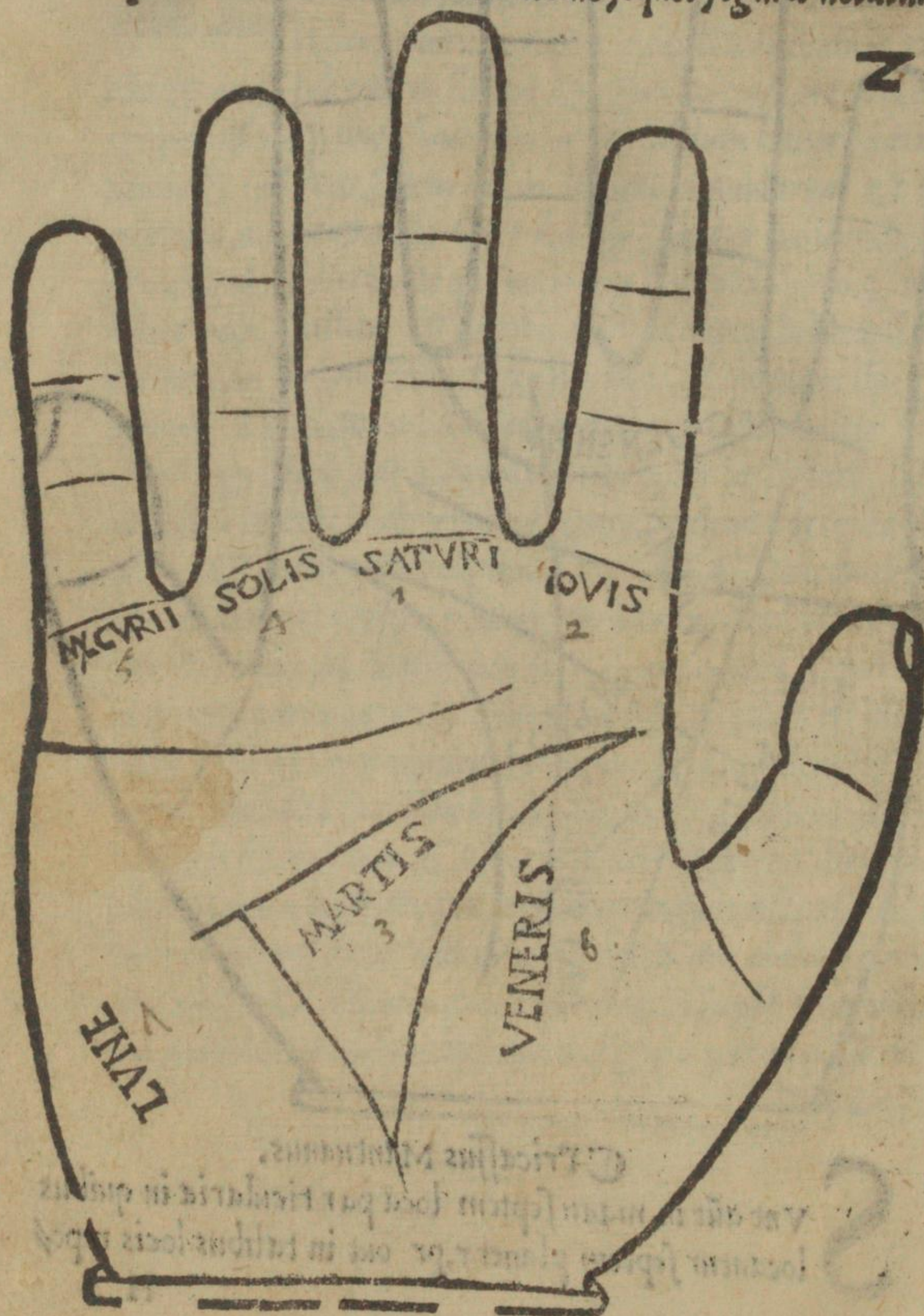
Sunt autem

℄ Tricassus Mantuanus.

Sunt aũt in manu septem loca particularia in quibus locantur septem planetæ, prout in talibus locis repe-

riūtur signa significatiua effectuum ſm naturā ipsorum planetarū succedētium, put in tali dominio cōstituuntur, sicuti. I. libro. quæsito. I. ostēdimus, & a Cōciliatore eorū pōnē in sequēti cap. hēbitis. Et ad eorū declaratione seques figura notatur.

¶Cap.III.sc̃di libri & primæ partis Chyromãtiæ magnæ.

SEd quia fortuna manus cuiuslibet est scripta diuinis litteris, ut ait Iulianus in hac arte peritissimus. Idcirco nobis omnia ostẽdere quæ sunt in hac arte ſm nostri possibilitatem intellectus, et ducere ad lumen ea quæ obscura sunt, & ostendere quæ sunt in manu diuinæ litteræ, & partes planetarum, & qui sint Saturni, & Iouis, & cæterorum planetarum, & quid illis accidit ſm naturam propriam sui planetæ, Quid diuinæ litteræ in eis significent, & in hoc sequemur antiquos philosophos ſm Hælenum Priami, & huic arti diuinæ mirabilia adiunxit, & cæteris peritissime descripsit. ¶Sunt autem in manu diuinæ litteræ nihil aliud q̃ signa uel lineæ planetarum uel stellarum, de quibus inferius plenarie dicetur. ¶Partes autem planetarum in manu sunt septem. ¶Luna habet partes in manu. s. rascettam, montem manus, & quadrangulum manus, & ea quæ iuxta radices eorum sunt, & lineam basis trianguli. ¶Mercurius habet digitum minimum cum suo monte. ¶Venus habet pollicem cum suo monte. ¶Mars habet triangulum & lineam mediam. ¶Sol habet digitum anularem cum suo monte. ¶Iupiter habet indicem cum suo monte. ¶Saturnus habet digitum medium cum suo monte.

¶Cap.IIII.de Saturno,

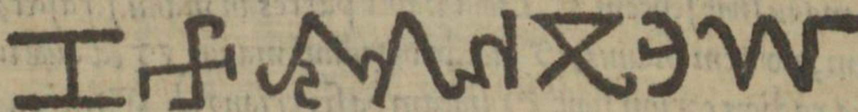
HI qui sunt de natiuitate Saturni habẽt multas lineas in digito medio plusq̃ alibi, et sp̃aliter quãdo quædã linea oritur a rascetta & extenditur per palmam usq; ad hunc digitum. Hi tales sunt cõmunes amici utilia consulentes, graues in mente, & duri in cogitatione, non multum audaces in factis, comestores, superbi, & simulatores, iactatores, cum paucissimis uerbis,

& insaciabiles. In agricultura & in edificiis delectabuntur. & per longas terras erunt peregrini.

¶ Quid diuinæ litteræ significent in loco Saturni.

uero qui diuites sunt usq; ad senectutem in negotiationibus & mercationibus erunt, hi uero qui pauperes in laboribus semper erunt, hi uero qui diuites sunt, læduntur ægritudine neruorum. Illi autem .i. pauperes læduntur a filiis uel a consanguineis, uel a proximis, & in his oībus ingrati uidebuntur, leuiterq; iras sustinebunt. Pingues in senectute sine ægestate habentur. ¶ Si autem aliqua istarum figurarum uel aliquid assimiliāter alicui istarum reperiatur in loco Saturni, erit congregator pecuniæ. Nobilium atq; magnatum tales amici erunt, & incident aliquando in multitudinem ægritudinum. ¶ Signa Saturni.

¶ Tricassius Mantuanus.

N hoc quarto cap. aduertēdum est ꝙ titulus ille qui hunc capitulum diuidit superfluus est, & est una eademq; expō cum superiori, & ꝙ hoc sit uerū uideatis lib. 3. cap. 224. & cap. 218. & . 219. Dico autem amplius ꝙ in loco Saturni nō debent poni litteræ diuinæ, aut caracteres similes. In oībus namq; locis aliqua reperitur præterq̄ in loco Saturni. ¶ Cap. V. de Ioue.

E Ioue sunt qui habēt lineas in radice indicis plures, & specialiter una naturaliter uadit ad prædicti digiti partes. Hi enim ascēdēdo sunt pulchri, sapiētes, iudices iusti, fideles, religiosi, & timor dei est cum illis. Bene morigerati, audaces

in periculis, misericordes, elemosinarum elargitores, ueridici. Gaudent autē risu & multitudine loquutionis & coitu si sunt layci filios habent duos. Diligunt bonum & odiunt malum: et si tales lineæ sunt pulchræ non intercisæ, dignitatem aut prælationem ostendunt.

¶ Quid diuinæ litteræ significēt in monte & loco Iouis.

SI autem figura. A. uel similis sibi reperiatur in loco Iouis, erit diuitiis plurimis abundās, ueridicus, & nobiliū amicus, & si tales figuræ turpes sint patres uiolabunt. ¶ Si figura B. erit fortunatus & diues. Dilectus quoq; & ualēs apud reges, & si talis. B. sit modicum colorata erit religiosus aut cōuersans cum ipsis, uel erit homo honestæ uitæ, & magnus. ¶ Si autem C. a regibus erit dilectus, & Dux uel rector exercitus. ¶ Si autem figura. D. erit infidelis maior oīum in suo genere, & cōmiscebitur nobilibus, & cum uxore ꝓpinqui uel patris eius cōmittet incæstum. ¶ Si autem figura. E. per mulierem habebit bonum, parētes tamē eius quādoq; odio eum habebūt. ¶ Si autem figura. F. cōmixtionem Regum, & rerum ipsorum dispositionem habebit eritq; sapiēs in causis & iudiciis discutiendis. ¶ Si autē figura. G. erit bonæ famæ apud sibi notos. sed in ueritate cum mulieribus luxuriam perpetrabit. ¶ Si autē figura circularis uel quasi circularis, aut ut Scutum, erit hō nobilis qualitatis, sapiēsq;, & discretus in oībus, Nobilis aī, subtilisq; & alti ac penetrabilis intellectus, oīumq; sciētiarū interpretator & expositor erit, et spāliter artiū ꝓfundarū ac occultarū. Eritq; amabilis ultra modū. Et nō hēbit amicos fideles. ¶ Ab ifantia usq; ad ultimā iuuētutē, ſm qualitatē sui erit ægenus, & in iuuētute ultia hēbit sūmū statū & nobilē. Erit dilectus ab oībus ꝓpter diuitias. Et ꝓpter fidelitatē suā

patietur dānū cā seruiēdi amicis in adolescentia. Eritq; apud reges & principes notus & dilectus ab eis & ēt a ꝓpinquis suis, erit ēt ab extraneis extra patriā dilectus. ¶ Si āt aliqua istorū signorū uel aliquid similiter hūerit i loco Iouis erit fortunatus, & bñ lucrabitur, et erit pīguis, sed pauper et debilis ai, a cognitiōe peruersa succumbetur, deuictus dānū patietur.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Illa expositio figuræ circularis nō habet aliqualem ueritatem, & sibimetipsi cōtradicit in hac eadē respōsiōe (ut clare patet perscrutātibus) & clarius hēbit lib. 3. cap. 191. et. 189.

¶ Capitulum. VI. de Marte.

E Marte sunt qui habēt lineā uitæ & mediā naturalē cōiūctas itē so colore, erūt hmōi audaces hoies, faciētes utilia, absq; pinguedie, prōpti ad bella, ꝓ quottidianis incōstātes, ferocesq;, & impii, sine uerecūdia, male sociabiles, fornicatores His quoq; neq; defectus, neq; superabundātia erit usq; quo se poterunt adiuuare.

¶ Tricassus Mantuanus.

Vādo i isto. 6. cap. dicit uitalē et naturalē hēnt cōiūctas, falsum est, imo dēnt esse disiūctæ. Et hæc est ꝓpria figura & situs taliū linearum quādo significāt hoies martiales. ¶ Quando aūt in codē loco sequitur, ꝙ hmōi hoibus nunq̄ aliquid deficit quoad poterūt se iuuare. Sciēdū est ꝙ hoc intelligitur quoad uictū. Et hoc ꝓuenit, quia semper sequūtur hoies superbos, ꝓdigos, et martiales, qui tātū hmōi societatibus gaudēt, abundātesq; in redditibus ac ꝓpriis ꝓuētibus, sicq; sēper

ad illorũ mẽsas ac q̃dros uiuũt. Et senectutẽ suam misẽ cõplẽt.

¶ Quid diuinæ literæ significent in loco Martis.

SI aũt figura. A. uel aliqua similis ei reperiatur ĩ loco Martis. i. in triãgulo, ille erit lapidei cordis, sine misericordia, plenus ira & iniquitate. ¶ Si aũt figura. B. erit diues, familiaris principibus. Aliquãdo aũt erit ductor exercitus. ¶ Si aũt figura. C. erit magnus magister, perfectus, ingeniosus, diligẽs geometriã, aliq̃ñ aliq̃bus iniuriã faciẽs. Dolore occulto, uel casu ab alto lædetur. ¶ Si ãt figura. D. erit paricida, percutietur dolore epatis & iũcturarũ, aliq̃ñ ãt fortũabitur. ¶ Si ãt figura. E. erit cõtẽtiosus, & ide multũ patietur, iũgetq; se uilibus fœmis & raro hẽbit desposatiõẽ optatã, & aliq̃ñ uxoris ppric iter fector. ¶ Si aũt figura. F. erit falsus, calidus, mẽdax, pditor, pp q̃d malũ hẽbit. ¶ Si ãt figura. G. erit pseuerãs cũ malis uiris & latrõibus, et occulte machinãdo maleficia ppetrabit. ¶ Si ãt aliqua figurarũ subscriptarũ erit in loco Martis, erit magnus & audax, pertinax, & incœpti perficiẽs, & usurpator siue dispẽsator paternæ substãtiæ, & fratrum percussor.

¶ Capitulum. VII. de Sole.

QVi sunt d' natiuitate Solis hẽnt licas subtiles ĩ radice digiti solis plus q̃ alibi, hi erũt naturales iuẽtores & imitatores, et oĩum operationũ, et operãtes quæ nõ adidicerũt, hi sunt iuẽtores artiũ. Nũq̃ erũt paupes. Isti pdẽt Buitia, & spãliter quæ faciẽt amicis & pxis. Ab extraneis honorabũtur, iõ extraneis copulẽtur, et hi sunt iracũdi, & liberæ linguæ sup se recurrẽtes. Eritq; amabilis ualde, & semper cõtrariũ erga eũ iueniet. quia nullus erit

eĩ fidelis amicus.eritq; fidelissimus curialis sapiẽs & largus & benignus.Amicis sæpe multis multotiẽs multa dignis dãs & indignis,hic erit a muliere uel propter mulierem lesus, hic habebit inimicos & specialiter suos,& nõ ledetur ab eis hic superabit eos sicut sol nubes.Oportet ipsum oĩa palã facere ea ẽt eque ab aliis occulte fiunt.Hi quãdoq; sublimant homines quandoq; deprimunt.& sunt fideles & magnanimi.

¶Tricassus Mantuanus.

Ineæ quas dicit in Radice anularis existere, intelliguntur esse ascendentes uersus secũdam iuncturam ita ꝙ principiant ab ipsa Radice ad iuncturam ascendendo.

¶Quid diuine litteræ significent in loco solis.

I autem figura.A.reperiatur,erit fortunatus et pater eius similiter,si autem talis figura male sit disposita significat contrarium.¶Si autem figura.B.erit sapiens boni ingenii,dilectus a magnatibus & uniuerso populo,& aliquãdo nisi sunt exaltari ad regias dignitates.¶Si autẽ figura.C,distructionem et infirmitatẽ oculorũ et stomachi ostendit,nec nõ ferri & ignis periculum,ingratũ facit & peregrinatũ ostendit.& moriturum subito atq; patris interfector erit.¶Si autem figura.D erit diues magnus & fortis et adipiscetur diuitias ab alienis, & aliquãdo talis exaltabitur ad regias dignitates.et si talis figura fuerit male disposita habebit patrem stultum, & cito mortem incurret.¶Si autem figura.E. erit amator mulierũ similium,in paternis rebus habundabit.turpiq; luxuria,& propriæ nefanda sodomitica delectabitur.¶ Si autem figura.F. erit sapiens,& bone memorie,scientiis decoratus uariis.¶ Si autem figura.G.erit letus manens cum principibus & maio-

ribus terræ. Patietur stomachi & capitis infirmitatem, Si autem figura semicircularis uel circularis. fuerit in monte medii uel solis. erit homo honeste uitæ, & diues omnibus diebus uitæ suæ, dilectus quoq; a mulieribus, et propter eas damnum patietur. Et erit subtilis ualde & inuentor artiũ. Dilectus quoq; principibus & omnibus aliis. ¶ Si autem aliqua istarum figurarum subscriptarum fuerit in loco solis erit beniuolus, iocundus & perfectus in multis operationibus, sed cito irascetur & cito a quacunq; regrauabitur tedio.

¶ Capitulum octauum de Venere.

I sunt de Venere quãdo linea tertia uadit uersus digitũ Iouis, & ex alia parte termineтur cũ radice digiti ueneris, talis erit bonæ fortunæ absq; cogitatione & sine cura propter bona, non cognoscentes de propriis delicate uiuẽtes, sine conseruatione, sine labore. Hi dulces fortunati, large expendentes. De facili promouẽtes aiam pro mulieribus. Hi.n. sagaces, quãdoq; mulieres extirpabunt a uitis suis & aliquãdo eorum hereditatẽ. Diligunt risum & coitum. & propter hoc habebũt adulteros filios. Omnes eum diligent; & omnes ei credent. Hi enim pulchritudine uultus & loquelæ, dulces habẽt locutiões. Oĩa uolũt quæ uidẽt.

¶ Tricassus Mantuanus,

N hoc cap. q̃do dicit tertiã lineã ascẽdere uersus indicẽ & terminari uersus radicẽ Policis p tertiã lineã intelligitur Linea naturalis. Nã ascẽdẽdo a radice manus uersus, palmã prio iuenitur Vitalis. 2. Epatica. 3. Naturalis. ¶ Alii autem dicunt q̃ ĩt dici-

tur.3.linea.quia Linea Vitalis est omnium perfectior, & ex ea maiorem cognitionem habemus naturæ et cõplexionis subiectorum, post ipsam autem sequitur Mensalis per quam adhuc magis cognoscitur perfectio ac uirtus caloris naturalis.3.sequitur Naturalis per quam fit comparatio inter Vitalem & Mẽsalem ẜm eorum proportionem. ¶ Sciendum quoq; est ꝙ propria figura & situs huius lineæ est ascendere inter montem Indicis & Tuberculũ Veneris uersus Dorsum. Manus. insimulq; cum Vitali Angulum supremum formare in opposito Montis indicis uel circa (ꝗuis ut dictum est superius) aliquando uersus medium reperiatur ẜm diuersitatẽ naturarum ac complexionum. Dicit autem ꝙ quando aliqui sunt naturæ Veneris, ista.3. linea.s. Naturalis ascendit uersus, Digitum Iouis.s.unitur Vitali in, Angulo supremo in opposito Montis Indicis, & in fine terminatur ad Radicem policis.s.uersus ipsam radicem inclinatur magis, & minus ẜm participationem naturæ Veneris. ¶ Et aduertendũ est, ꝙ hæc linea ut plurimum reperitur ascendere uersus ipsam Radicem circa partem exteriorem, & non per Tuberculum Veneris. Quanto autem magis reperitur uersus exteriorem partem tanto minus dicitur esse naturæ Veneris. Nam propriæ debet esse inclinata ad Radicem Policis per Tuberculum Veneris.

¶ Quid diuinæ litteræ significent ĩ loco Veneris.

I autem hæc figura.A, in hoc loco inueniatur erit talis sine fide diligens mulieres pauperculas, & infirmitate detentas & ab eisdem malum patietur. S autem figura.B.erit significat gaudium, & nobiliũ permixtioẽ & ꝓficuũ ĩ desponsationẽ nobiliũ mulierũ. Et habebit bonum ex causa. & fide religiõis uel mulieris. ¶ Si autem figura.C. Iniuriator erit magnus in luxuria, for

nicator, scelus perpetrans cum consanguinitatis uinculo sibi cõnexis & desponsabit sibi mulierem ante sibi iunctam, & a ferro uel ab igne ledetur, et in oculo patietur. ¶ Si autem figura. D. erit expositor somnorũ, & inuestigator rerũ occultarum. Veridicus, & diligens itinera, & erit turpi luxuria plenus. ¶ Si autem figura. E. gaudiiˀ multitudinem habebit, & delectationem cum mulieribus mirabile officium exercentibus unde uilipendetur, & semper reprehendetur. In cæteris fortunabitur, & bonum adipiscetur in omnibus. ¶ Si autem figura. F. in multitudine habebit opera. Viam & gaudia & sciẽtiarum pertinentiam requiret. ¶ Si autem figura. G. erit amator mulierum & gaudium & bonum habebit cum eis. ¶ Si autem aliqua istarum figurarum subscriptarum fuerit in loco Veneris, & erit fornicator cupiens uxores alienas plusq̃ suas, & maxime uiles, quas faciliter poterit acquirere. Aliquando uxoris propriæ interfectorem significat uel paterni lecti uiolatorem.

¶ Signa Veneris.

¶ Capitulum nonum de Mercurio.

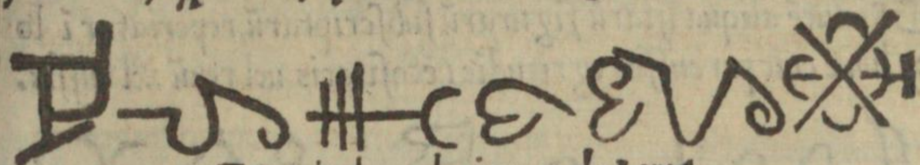
I sunt de Mercurio qui consimiles lineas habent in Digito Mercurii, Et quando non aperte sunt sed obscure, hi erunt fures lineis fortunæ fastidiosi, impuri, inordinati, concubinarii, mencaces expoliatores insidiatores iniusti, omni malo pleniˀ ad maleficia parati. hi enim licet pluribus pœnis plures sint dimissi non tamen intendũt nec considerant, quæ euenire poterũt sed mouẽtur ad perpetrãda mala absq; rõe ipsi

in se neq; stabilitatem neq; fundamentum habebunt. Sunt audaces stulti. ¶Si autem prædictæ lineæ sint pulchre & clare erunt loquaces & musicalia scientes, pictores sermocinatores, ingeniosi arismetrici. geometrici augures, rectores optimi, ualde cupiunt laudem & memoriam suorum laborum, factores & speculatores profundorum secretorum quicquid habent in corde nullus potest cognoscere.

¶Quid diuinæ litteræ significant in loco Mercurii.

SI autem figura. A. fuerit in loco Mercurii erit inquisitor omnium occultorum. Vnde impedimētum habebit, & a se ipso sibi nocumenta eueniēt. Erigit grauis linguæ, & pessimus in animo. Inuident ei homines & loquuntur super eum. operam ei imponēt quam non fecit. ¶Si autem figura. B. erit negociator fidelis habens multam substantiam eritq; forte positus. supra. gētes. ¶Si autem figura. C. erit negligens, ludum amabit, & lucrū ex furto omnibus malis modis procedēs, & scriptor. doctorq; linguarum incognitarum & librorum. falsaq; cartas uel artes componens diuerso suo ingenio excellenter. ¶Si autem figura. D. erit sapiens operator boni, doctor scientiarum, astronomus dilectus a parentibus, & si prædictæ lineæ sine fine fuerint turpes, & male colorate erit pauper, & in iuuentute male opera agens, sed post medium uitæ multis diuitiis habundabit, dolorem stomachi & aliarum partium patietur & grauabitur, & quorumcūq; demoniorum opera exercentibus participabit. ¶Si autē fuerit figura. E. erit coniunctus religiosis et faciet opera mulierū et ornamēta. ¶Si aūt figura. F. fuerit totius erit phylosophiæ excellens indagatori. ¶Si autem figura. G. erit bone uitæ. intelligentiæ magne paruas puellas similes pigmeis amabit, amabit etiam mulieres paruas mamillas

ac strictas uuluas habentes. ℂ Si autem aliqua istarum figurarũ subscriptarũ fuerit in loco Mercurii. erit grauis loquela sine omni suspitione. sapientibus & religiosis commiscetur.

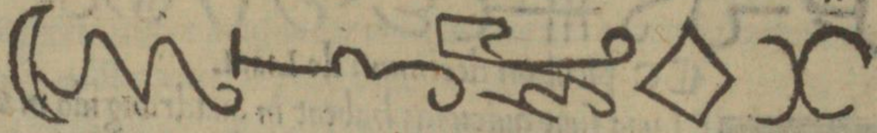
ℂ Capitulum decimum de Luna.

De Luna sunt quicunq; habent in quadrangulo manus duas lineas apparentes & se intersecantes in modum crucis bene disposite. In prima ætate erit egenus in secunda uero ætate diues erit ultra modum, ita ꝙ omnes admittuntur. Sed rursus in senectute ad uel de quo ipse uenit reuertetur consimilis isti planetæ crescẽdo. Non oportet talẽ uxorẽ ducere. sed alicui principi uel prælato se coniungere & sic ditabitur. & pacificã uitam, & quietam diliget. & peroptabit sibi societatem facere.

ℂ Quid diuinæ litteræ significent in loco lunæ.

Si autem figura. A. in loco lunæ fuerit infirmitatem eius. ac substantiæ suæ matris in uita sua significat destructionem. ℂ Si autem figura. B. erit fortunatus & commixtus religiosis. ℂ Si autẽ figura. C. erit nobilis subtilis scriptor profundarũ scientiarum audax in operibus malis pergens in occultis sui corporis malum patietur, & substantiæ multum deuastator erit, in sua uita morte repentina finietur, & infirmitate longa uexabitur. ℂ Si autem figura. D. intromittet se de multis magisteriis. Dolores stomachi ex parte, & ex parte oculorum ultra modum patietur. ℂ Si autem figura. E. erit luxuria turpi inuolutus. paruam stabilitatem in omnibus habens. ℂ Si autem figura. F. erit peregrinus munera quærens, fidelis & bone uolunta

tis. Si autem fuerit femina erit nobilis seu magna, & ab eis bonum recipiet. sana erit & bene temperata. Sed si prædictæ figure non fuerint pulchre diuersis egritudinibus grauabitur. ¶ Si autē aliqua istarū figurarū subscriptarū reperiatur i loco lunæ erit percussus egritudie uētositatis uel renū uel tussis.

¶ Tricassus Mantuanus.

IN hoc. x. cap. Sciendū est ꝙ talis figura siue intersicatio quam ipse exponit in principio. non est itelligenda siue interpretanda iuxta expositionem ipsius. quam falsa est & tale signum pessimæ exposuit. Vnde uerus sensus & significatum illiusmodi intersecationis est hoc, ꝙ patietur maximas curas et labores (ẜm statum ac cōditionem suam) propter honorem hac utilitatem suā. sicuti in figura. 17. & figura. 26. nostræ Chyromantiæ descripsi. Eniuero maxima incomoda ac infortunia in sua iuuentute sustinebit, et forte etiam paupertatem, et in toto tempore uitæ suæ pluribus aduersitatibus fatigabitur,

¶ Capitulum. xi. ꝙ est additio eiusdem Coclitis, ubi ponitur enigma de diuinis litteris.

DE diuinis litteris aliqui arguūt, quia si essent diuine litteræ ad oēs natiōes corresp̄ōderēt. Cū sit ꝙ alia est forma littere hebreorū alia est forma litteræ caldeorū grecorūq;, & apud nos illa forma est sicut nostræ litteræ. ergo nō uidetur posse correspondere oībus nationibus, resp̄ōdeo istæ quas nos appellamus diuias litteras apud alias natiōes sunt caracteres, & ille quæ nos sūt caracteres sunt apud hebreos aut caldeos litteræ, et nō simplici-

ter diuersificantur, et methaphoricæ sunt diuinæ litteræ. S̃m diuersas intentiones, & s̃m diuersa apud sensum diuersimode nominantur & sic est finis primæ chyromantiæ Cōciliatoris, et additionum coclitis in ea parte.

¶Tricassus Mantuanus.

Dditio ista superflua est & uana, & Conciliator per semetipsum i.3.cap.huius.5.lib.respōdit dicit nāq;. Sūt aūt i manu. Diuinæ litteræ, nihil aliud q̃ signa uel Lineæ ex qua declaratiōe oīs q̃stio dilucidatur ac soluitur. Et hmōi signa apud nos dicūtur eē litteras qm̄ et nōnulle reperiūtur istis similes in forma ac figuratiōe.

¶Incipit secunda pars.ii.libri chyromatiæ Conciliatoris.

¶Capitulum primum secundæ partis.

N primis quidē diximus tres esse partes pricipales manus. Posuimus ēt quattuor lineas generales & naturales & earū noīa uniuersali s̃mone. Nūc aūt i speciali de ipsis & earū significatiōibus distincte dicemus. et prio de illa pte quæ rasætta manus uocātur de qua nōnulli p quadrāgulū ab aliis ptibus manus ipsā distiguendo aliquid dixerūt. post eā de reliquis dicemus partibus.

N hoc. I. cap. huius. 2. ptis prio sciēdū est q̄ multi errarūt in situatiōe ac terminatiōe ipsius Rasætte. Et hoc pp ipsorū falsa; expositionē, ac ignorātiā sensus auctoritatū celeberimorū huiusce artis Doctorū. ¶Sciēdū quoq; est q̄ ubi i hoc textu Cocles ipse Quadrāgulū scripsit. Triāgulū dicere necesse est. Ita q̄ uerus sensus huius capituli est, q̄ multi sitū ac terminationē Rasættæ formarūt a iunctura. Brachii usq; ad Bassim Triāguli, siue usq; ad lineā Epatis & percussionē siue partē sinistrā Manus. Quæ quidem sentētia falsa est, ut in sequenti cap. patebit.

¶ Capitulum. II. secundæ partis, de Rascetta manus.

Ascetta manus dicitur illud spaciũ q̄d est inter
duas lineas, unam. s. existẽtem ex parte brachii
& alteram ex parte manus. Si illud spacium sit
1 purum bene coloratum significat bonam cõple
xionem &c. Si ecõtra contrario modo signifi-
cat. ¶ Item si linea quæ est ex parte manus fuerit cõtinua de-
2 cẽter recta & bene colorata tẽdẽs ad superius, si sit diues sem
per erit, & si pauper sit & infortunatus, emẽdabitur eius for
tuna, & specialiter quãdo prædicta linea habet ramos rectos
nõ incisos. ¶ Quãdo ab illa linea quæ est ex parte brachii oria
3 tur quædam linea recta cõtinua bene colorata, & extendatur
usq; ad mediam naturalem, in principio competẽtem uitam si
gnificat, in fine uero meliorem, Et si hæc linea oriatur a radi-
ce brachii & extẽdatur usq; ad radicem primam medici a la
tere, auricularis ꝓsperitatem ostẽdit. Et si hæc linea nõ tãgit
digitum medici denotat q̄ uxoribus uel amasiis copulabitur.
¶ Si super radicem brachii in Rascetta fuerint quattuor lineæ
4 scindẽtes brachium per trãsuersum & sint cõtinuæ & cõiun
ctæ bene hoc modo, honorem & statum significãt ex morte al
terius. ¶ Et si in radice brachii prope mõtem policis iuxta li-
5 neam uitæ reperiãtur tres uel plures stellæ, accusationes & dif
famationes per mulierum ostẽdunt, multũ enim eũ conabuntur
mulieres aggrauare, finaliter tamen euadet ab earum mali-
6 tia. ¶ Si quædam linea a medio brachii descendat per Rascet-
tam manus, talis non habebit fideles amicos, licet fidelis sit,
humilis, sapiens, amabilis ualde, & morigeratus, & dilectus
in colloquiis amicorum, ideo non confidat in amico, nec alicuĩ
associetur, sed per seipsum negocietur. Et si prædicta linea
oriatur desuper a radice brachii, & sit tortuosa & male di-
sposita, talis libertate priuabitur, & ad seruitutem redige-

getur, et fortasse cōdēnabitur. ¶Item si quædā lineæ ueniat a rascetta desuper, & ascēdāt per montē pollicis, & tales lineæ sint disperse & tendant in pollicē digitū in ultima parte sui, a cōsanguineis uel ꝓpinquis depredabitur, uel capietur, & exul forte uidetur. ¶Et si quædā linea perscurrat a brachio per rascettam in finem montis pollicis, uel in finem lineæ uitæ uel iuxta eam nobilitatem animi significat. ¶Et si quædā linea cō 8
tinua bene colorata descendat a brachio in policē, producet ad finem leuiter quæcunq; inceperit. Et si hæc linea sit incisa uel dispersa contrarium significat. ¶Item si quædam lineæ orian 9
tur a brachio & ueniant per rascettam ad manū, & imediate ipsarum sint incise uel discontinue, & in extremitate earū sint coniunctæ hominem senescētem & moriētem in atria & i domo propria ostendit. Et si tales lineæ ad inuicem se respexerint, q̄to maior distantia fuerit inter eas tanto maiori tempore in locis extraneis talis morabitur, ¶Si quedam lineæ a medio ra 10
dicis brachii per rascettam transierit. non morabitur talis in uno loco, sed uitam habebit uiatoris & serui. Si uero talis linea tangat lineam uitæ uel mediam naturalem erunt mutationes in lucro, si non tangit aliquam istam erunt sine lucro, & si hæc linea uadit per montem manus significat nauigationes & itinera maris & in aquis in uno loco consumet uitam suā. ¶Si
quædā linea ueniat a brachio, & uadat ad inuicem, ad longam 11
peregrinationem mittetur. Et si talis linea uadat ad digitum anularem uersus auricularē bonum uenturum ex improuisio denotat. ¶Et si sint quædam lineæ parue & curue in radice bra 12
chii respicientes de foris, quot lineæ fuerint, tot breues peregrinationes ostendunt. ¶Et si quædam linea oritur a radice bra 13
chii, & transit per rascettam & pectus manus ad auricularē 14
significat liberum & seruum fugitiuum, & si plures tales li

neæ fuerint ut.supra.ibi plures fugiet.Et si talis linea sit ma-
gis lata ꝓfunda & rubea significat furibūdū & specialiter
seruū:Et si sit pua et subtilis significat uigilē.Itē si talis linea
nō extēdatur ad auricularē sed ꝓpe susurrationem & murmu
3 rationē significat.¶Itē si quædā lineas oritur a cōcauo ma-
nus iuxta lineam uitæ, et habuerit ramum uel punctum ten-
dentem ad brachium similem radio procædenti ex aliquo in-
fra sex annos infirmabitur.Et si partes quæ sunt circa brachi
um sunt grossiores et quæ uersus manum sint subtiliores ī spa
tio duorum annorum infirmitatem.patietur.Et hæc de prima
parte manus dicta sufficiant.

¶Tricassius Mantuanus,

In ista diffinitiōe seu descriptiōe Rascettæ.quā po
nit Cōciliator,sciēdū est ꝙ talis descriptio siue
dispositio extorta est & falsa.Et rō est quoniā nō
oēs habēt talē lineā existētē ex parte manus, quā
Cōciliator exponit.Et ēt.Hi in quorū manibus talis linea inue-
nitur nō uniformiter illā habēt.imo aliqui habēt illā in maiori
latitudine a radicæ brachii,alii aūt in minori,ita ꝙ quodamō
immediate talis linea simplici(ut ita dicā)spatio elōgetur/a/
Radicæ Brachii.Attamē nō est intelligēdū,ꝙ Rasætta tātum
mō intelligatur esse illud paruū spatiū quod iter. ueraq; lineā
situatur(nā & Rasætta aliquātulū palmā ascēdit)nec etiam
quādo talis linea est ualde ītra Mōtē manus affixa nō est ītelli
gēdū ꝙ Rasætta usq; ad illud spatiū protēdatur. Et iō ista de
scriptio Cōciliatoris facilime falsam esse ꝑscribitur quoniā nō
oībus est uniuersalis,nec uniformis.Vera aūt ipsius Rasættæ de
scriptio illa est quā breuibus uerbis nostræ in chyromātia expo
sui.cap.1.Et ꝓpter malā exspositionē & interpretationē istius
Rascettæ,ignorātiamq; ueræ descriptionis,multi in hoc decæ-

pti sunt (sicuti & Cōciliator in cap. præcedēti declarauit) dicentes Rasettā ab aliis partibus Manus per Triāgulū distingui. Vnde/inueniebant quidē in scripturis doctorū hmōi expositiōes, sicuti & Cōciliator narrat. s. q Rasetta illis duabus lineis figurabatur ac formabatur, ppria aūt experiētia nō inueniētes illā quæ ex parte Manus dicitur existere (nā pauci sunt in quibus talis linea reperiatur) nō ualētes uerā determinationē Rasettæ percipe, arbitrabātur spatiū Rasettæ ad Trianguli per quadrū extēdi nā cōiter in eodē loco inenitur, aut linea Epaticha aut aliqua alia linea, Et ēt quis talis linea nō reperiatur attamē facilime percipitur locus ipsius lineæ (si tamē existeret) ex qua dicūt Rasettā terminari. ¶ Sciēdum quoq; est q linea ista quā Cōciliator dicit ex parte manus persistere, ē quædā linea quæ oritur ex percussione siue a Dorso Manus in fine Montis manus ipsum Montem ascendens, uersus Vitalem, Et habet illud significatum quod Conciliator exponit in. 2. signo huius cap. ¶ Not. est autem q s'm diuersitatem situationis ac figuræ talis lineæ, retinet etiam diuersa significata. Vnde quando multum est elongata a/Radice Brachii uersus Montem Manus, significat talem in sua iuuentute fortunari. Quanto autem propinquius eo magis/idem in senectute fore significat sicq; proportionaliter, semper indicandum est. ¶ Tertio quando in Primo signo dicit, significat bonam complexionem &c. Sciendum est q sunt aliqua significata quæ se inuicem consequuntur, ita q posito uno ponitur & reliquum, & sunt hæc scilicet Bona Complexio. Caput siue Cerebrum bonum. Bonum Intellectum & Ingenuum. Et ideo quando dicit, bonam complexionem & cetera, insimul omnia ista significata intelliguntur. ¶ Quarto Quando in secundo signo dicit lineam illam ex parte manus debere ramos non intersicos habere. Sciendum

No.

cptalis ſm ſuam propriã naturã nõ debet eſſe ramuſculoſa imo integra et cõtinua & ſine ramis. Enimuero ſi cũ aliquibus ramis inueniretur, tales interciſæ eſſe nõ debẽt, nec tunc eſt tante uirtutis ſicuti eſt. quãdo ſine ramis inuenitur. & ſi tales rami adhuc eſſent iterciſi. eo peiorẽ ſignificationẽ haberẽt Illo quoq; ramo duobus mõis inueniri contingit. Aliquãdo. n. inueniuntur inclinati uerſus Palmam. Aliquãdo uero uerſus Raſcettã. Et quidẽ quãdo in palmã inclinantur ſignificant, multotiẽs in ſua iuuẽtute leui pſperitate fortunari, ſi aũt uerſus Brachiũ hoc idẽ ſignificant in ſenectute futurũ, ſemper proportionaliter indicãdo de huiuſmodi effectibus ſm proportionẽ ramuſculorum.

¶ Quãdo aũt in. 7. ſigno dicit lineas illas / a / parte ſuperiori, per mõtem Policis ſignificare proditionẽ / a / cõſanguineis. Sciẽdũ eſt q ſunt due ſpecies linearũ quodamodo circa eodẽ effectũ uerſatur. Vna quidẽ eſt illa quã hic Cõciliator exponit. Altera aũt eſt quãdo aſcẽdunt a Raſcetta per Cõcauũ manus & in fine per Mõtem in ipſum Policẽ iclinãtur. Et ſicuti in figura ſunt diuerſe ita & in ſignificatione. Prima nãq; ſignificat proditionem in propriam perſonã, ut pote, ſi iuuenis quædã aut Mulier, ab aliquo propinquo ſuo dolo ac fraude proderetur luxuriãda, per quod / a / propria ipſa artia affugeret, aut ſimili negotio honorẽ & ſubſtantiã ammitteret. Altera autem ſpẽs huiuſmodi linearũ, ſignificat tãtũ proditionẽ in propriã ſubſtantiam ac hereditatẽ paternã, Et hæc quoq; ſunt in duplici differẽtia. Quædã namq; ſunt quæ multũ per Cõeauum extenduntur. Quædam aũt ſolũmodo circa Angulũ Dextrũ Prime nãq; ſignificant decipi ac falli / a / conſanguineis ad lõgũ tẽpus, itaq cõtinue ſibi machinãtur malũ. Alie aũt, ſignifcãt proditionem quidẽ ſed magis occultã & ſubito factam & non ſucceſſiue.

Not. ¶ Et Not. q aliquãdo eadẽ ſigna apparẽt (quo ad iſtã ſecũdã,

spẽm)in Vxore,sicuti ẽt i Viro.quãdo.s.unũ decipitur in bonis aut Hereditate alterius Vt uir in dote Vxoris,& filius in Hereditate paterna,aut in Dote Matris Immo dico ẽt, ꝙ quãdo quis offenditur immediate,cognoscitur ẽt per illas lineas quæ sũt in mõte Policis.si aũt in aliis immediate, & nõ in ꝑpriam personã cognoscitur per istas secũdas lineas solũmodo,& nullo modo per primas,ut uir per uxorẽ &c. ℂNot.quoq;, ꝙ quanto magis huiusmodi lineæ initiãtur uersus Brachiũ tanto occultius defraudãtur. ℂQuo ad.9.signũ.Sciẽdũ est ꝙ illa expositio falsa est ac deprauata,debet aũt sic dicere/Linea/a parte superiori Montis policis uersus Brachiũ & dorsum Manus descẽdẽs per mõtẽ ipsius Policis,significat faciliter quæq; peragere. ℂQuo aũt ad.11.signũ.Sciẽdũ est ꝙ tales lineæ sunt in parte inferiori ipsius Rasætte circa mediũ Brachii & facilime possent accipi pro linea Saturnina,& maxime quãdo ascẽdũt aut aliqua ipsarũ ascẽdit uersus naturalẽ.Inter istas autẽ & Saturnina hæc est differẽtia, quoniã he quidẽ in principio male apparent/Saturnina autẽ quodamõ uidetur uersus partẽ superiorẽ ascẽdere per Rasecttã. ℂ Quãtũ uero ad.13.signũ. Sciendum ꝙ tales lineæ non solum inueniuntur extendi uersus inferiorem partem Manus,sed etiã aliquando inueniuntur extendi in ipsam partem inferiorem per longum Mortis manus uersus Dorsum.

Not.

ℂCap.3.secunde partis manus De linea uitæ:

Nunc dicamus de secunda parte manus, & de lineis existentibus in ea.Quæ quidem pars incipit a linea rasætte & terminatur ad radices digitorum & uocatur palma,& primo de linea uitæ dicamus. ℂDico autem ꝙ si hæc linea uitæ sit satis longa ita ꝙ extendatur usq; rasættam uel

prope uel iuxta & sit continua & recta eiusdem latitudinis
per totum decenter lata & profunda & bene colorata longitu
nem uitæ securitatem animi & audaciam animi.atq; cor opti
mum & dispositum ostendit. Et si fuerit discontinua uel nimis
breuis, talis uir uel mulier nunq̃ aut raro ad finem optatum ali
quid adducet. Et si hæc linea sit stricta & subtilis & bene co-
lorata et specialiter uersus mediam naturalem, hominem sani
consilii, subtilitatem intellectus & legalitatem animi ostendit.
Et si fuerit bene lata & male colorata & pallida contrarium
significat. & hoc intelligendum est de omnibus lineis principa
libus quæ si sint idem continuæ & bene coloratæ &c. significãt
bonitatem &c. Contrario modo dispositio contrarium signifi
cat. Quis autem sit bonus color uel malus in manu uel in lineis
2 inferius dicemus cap.4.3.partis. ¶ Et quãdo lineauitæ est ꝓ
funda grossa terrestri colore tincta ruditatem & bestialẽ uitã
significat. Et fuerit nimis rubea fortem iram. Et si liuida, ira
cundiam notat. & quãdo hæc linea est nimis grossa influe uer
sus mediam naturalem, naturam rusticanam ostendit. Item si
2 prædicta linea fuerit magna & rubea tam uersus rasettam
q̃ uersus naturalem mediam crudelitatem ostendit. ¶ Quan
do hæc linea est furcata in parte superiori uagabundum & cõ
silii mutabilem innuit. Et si hæc linea sit ualde rubea uel liuida
3 et tortuosa uersus mediam naturalem deceptorem luxuriosum
atq; animi peruersitatem ostendit. ¶ Et quando hæc linea ha
bet ramos extensos supius uersus mediã naturalẽ ex utraq; pte
diuitias & honores ostendit, si autem uersus iferius rasecttam
habeat tales ramos paupertatem notat & talis deteriorabit.
Et semper erit deceptus a seruis. Si autem tales rami extense
uadant ad mediam naturalẽ tantũ per Triangulũ, hominẽ bo-
ne spei demõstrat. Et bonum habebit, sed primo malũ sustinebit.

ℭTricassus Mantuanus.

N primo signo huius cap. cum dicit q linea Vitalis debet extendi usq; ad Rasettam uel prope hoc falsum est, imo quãdo Vitalis significat longitudinẽ Vitæ extẽditur usq; ad Brachiũ flectẽdo se in finem uersus partẽ superiorem circa Mõtem Policis. ℭEt quando in eodem signo dicit, q linea Vitalis si discontinua fuerit aut breuis, significat talem Virum aut Mulierem, raro aut nunq̃ aliquid ad finem optatum adducere, hoc falsissimum est nisi forte figuratiuũ loquatur. s. q non poterit aliquid ad finẽ aducere, morte præuentus. nam huiusmodi linea breuem uitam significat. ℭEt cum ibidem adhuc sequitur, q quando uitalis est stricta & subtilis uersus naturalem indicat bonitatem ingenii. Sciẽdum q hoc uerum est sed pauci sunt qui signũ istud cognoscant quoniam difficile est natura talis linea nõ debet esse subtilis, simpliciter (quoniam expositio ista falsa esset) sed debet esse subtilis proportionaliter. s. in comparatione reliquæ partis ipsius lineæ Vitalis. Itaq; debet esse itegra profunda, et subtilis. Et ista subtilitas non solum requiritur q sit in principio, uerum etiam non debet aliquo pacto esse uersus Concauum Manus. Quando autem Vitalis bifurcata inuenitur, in hoc iudicio accipiendus ille ramusculus qui est uersus Triangulum siue Cocauum manus. Ratio autem huius significati est, quoniam quando talis lineæ non existit grossa nec dilatata in principio significat temperantiam caloris naturalis, similiter & aliarum qualitatum, in ipsa prima Etate (immo pueritia) & ex consequenti bonam complexionem. Bonum Cerebrum & Ingenii sublimitatem. ℭQuantum autem ad. 4. signum. Sciendum est q Vitalis potest esse bifurcata dupliciter. Vno modo

quando est bifurcata, ita q̄ extendit ramusculos suos uersus naturalem. Alio modo quādo extendit ramos suos uersus partem exteriorem, aut unum uersus naturalem, & reliquum uersus partem superiorem extraneam. s. uersus dorsum. Hoc autem in loco intelligēdum est non quo ad primum, (sic namq; fidelitatem significat) sed quo ad secundum. nam eo modo instabilitatem ac infidelitatem arguit.

¶ Capitulo quarto secundæ partis, & est additio eiusdem Coclitis de linea uitæ.

1 Nquit Ptholomeus. & Morbeth, & aliqui recentiores, Si linea uitæ sit grossa inter pollicem et di
2 gitum sibi pximum significat inclinatos ad homicidium. ¶ Si in linea uitæ iuxta receptam manus sit crux uel stella, diuitias significat in senectute. ¶ Dixit
3 formica ualde utilis. Si quæratur linea obrupticon quæ est sub police, si ista fuerit cōtinua sine intersectione, talis in propria patria morietur. Si autem disiūcta fuerit, talis diuersis infirmitatibus morietur, si exeunt paruæ lineæ, talis trāsibit mare, & uix uel nunq̄ redibit. ¶ Si autem in extremitate ipsius
4 obrupticon fuerit lineæ se intersecantes, in quibus sint duæ quasi stellæ, talis erit gloriosus s̄m statum in quo est. ¶ Interdum extremitas ipsius obrupticon est bifurcata, aut trifurcata, et tales transibunt tria uel quattuor climata. ¶ Si inter policem & obrupticon sint multæ lineæ quasi perpēdiculariter uersus obrupticon, talis diues erit, si ibi fuerint multæ paruæ cruces
5 nō perpendiculariter, iste multa patietur p diuitiis. ¶ Scribit
6 Morbeth cardinalis, q̄ linea uitæ uel cordis, si fuerit recta bene & acuta superius & cōiuncta, significat hominem subtilis imaginationis & boni cōsilii, & fidelem, & si oēs bonas conditiones habebit quas debet habere, præter hoc, q̄. s. non sit in

superiori parte cõiuncta, tunc cæteras uirtutes habet, sed non
cælat. Et si talis linea multum protẽdat uersus brachium, sa- 7
num & audacem significat habẽtẽm. ¶ Si ista linea iuxta se
habuerit unam figuram circularem, significat ꝙ ille talis
amittet unum oculum, si uero duæ, duos oculos, si superius qui
dem signa dicta habuerit, significat in præteritum, si iferius 8
in futurum, si uero in medio, in media ætate. ¶ Si in eadem li
nea uitæ multæ rimulæ apparuerint superius, tanto magis in
præteritum terras circuiuit, quãto uero inferius, tanto in futu 9
rum circuibit. ¶ Et si i hac linea uersus brachium figura cir
cularis apparuerit, uel sint lineæ adinuuicem se intersecantes
ad modum crucis, bonum finem ostẽdit. Et q̃to plures tãto me
liores conditiones finaliter expectabit, & bene finiet cum glo 10
ria. ¶ Si extra lineam istam uersus angulum superiorem tale
signum apparuerit, uel si in pluribus extiterit in talem figu-
ram, tunc significat dignitatem & diuitiarum perditionem.
¶ Et si iuxta talem lineam talia apparuerint signa. Y. ægri- 11
tudines multas ostẽdunt, si quidem in parte superiori, præteri-
tas, si in inferiori futuras, & mortem propiquare ostendit. Si
uero in medio loco, significat aliquem de suis parẽtibus infir-
mari. & si prædicta signa transfixa sint, tunc mortem ꝓpin 12
quam ostendunt. ¶ Si iuxta prædictam lineam uitæ talia si-
gna apparuerint. Y. dignitates & diuitiarum perditionem cũ
timore demonstrant. Si superius iuxta cõcauum figura appa-
ruerit.. ueluti duæ figuræ semicirculares, tunc infirmitatem
maiorem uel minorem demonstrat illo anno. ¶ Si sub linea ui-
tæ iuxta receptam in mõte manus, uel quasi extra sit quædam
stella, significat diuitias in senectute. Si linea fuerit tumida in
ter policem & indicem, fornicationem significat. ¶ Si in triã 14
gulo tale P signũ apparuerit in hoĩbus, demẽtiã ostẽdit

15 in foeminis uero meretricium. ¶ Si triangulus fuerit latus et excessus, largum hominem significat, & econuerso si strictus.
16 ¶ Si pars superior latior fuerit inferiori, tunc non erit, uelox, & audax, tamen erit bonae perseuerationis, & inflexibilis.
17 ¶ Ait Ptholomeus phylosophus. Si quis habet in palma manus foueas aut puncta quasi nigra tria tantum, significat diuitias & honores apud principes, & statum. Si uero quattuor angustiam & tribulationes ac paupertatem. Qui habet lineã in principio manus iuxta receptam profundam & pulchram uersus principiũ mõtis policis, parẽtes & amici bonũ hẽbunt per cũ, & si torta & discõtinua fuerit, contrarium iudicabit.
18 ¶ Quãdo in linea uitae est aliqua eminẽtia carnis siue porrũ, diuitias significat. ¶ Tricassus Mantuanus.

AD intelligentiam primi signi huius capituli uideatis figuram. 49. in mea chyromantia, littera. F. ¶ Quo ad secundum uideatis. 10. & . 13. signum huius capituli & utrorumq; cognitionem habebitis. ¶ Quo ad. 5. signum sciendum est q tales lineae inueniuntur in fine Vitalis. s. ultra medietatem montis policis. ¶ Quantum uero ad. 6. signum sciẽdum q istud signũ & significatum penultimum capituli praecedentis, idem sunt. Quo autem ad id quod in isto siguo dicit de angulo supremo, falsum est. nisi forte si nulla linea aut ramusculus inueniatur tale spacium intersecans. Verumtamen semper habentur suspecti de fidelitate seruanda, nam (ut plurimum) maxima instabilitate reguntur. ¶ Quo ad. 11. signum sciendum q illa expositio falsa est, haecq; est expõ uera, quãdo tales lineae aut figurae insimul intersecãtur cum uitali, significãt tales infirmitates sibi iminere, & nõ suis ꝓpinquis, & eo tempore quo per lineam percipi põt ſm propriam cõmensurationem. Et quand,

talis figura profundior esset ipsa uitali, significat mortalē infirmitatē. Si autem non esset intersecata cum uitali, sed prope ipsam iaceret signum aliquem (ex propinquis) sibi carum infirmari, et ista est uera expō. ¶ Alia quoq; signa Cocles adducit q̄ prætermitto, qm̄ aliis ī locis cōmodius ipse iterū narrat.

¶ Cap. V. secundæ partis, de linea uitæ.

SI quædā lineæ paruæ secēt lineā uitæ prædictā tēdētes ad mōtē policis, malū prædicāt. Si āt tēdāt ad cōcauū & sint ualde rubeæ, irā significāt. ¶ Et si supradictā lineā uitæ q̄dā grana rubea uel pūcturæ sint iordinatæ, maxīe luxuriosū & cōtētiosū ostēdit. Et talis mouebit lites pp q̄s sanguis effundet, & uita uel mēbra hoīs amittent. ¶ Et si in pricipio prædictæ līeæ oriātur tres paruæ lineæ tortuosæ tēdētes uersus mōtē policis, et q̄dā tortuosa, uel tertia lineā secet eas, est signū uēturæ lepræ. ¶ Et si q̄dā ꝓpulchræ līeæ paruæ secēt prædictā lineā uitæ, et si fuerit bene coloratæ quot lineæ fuerint, tot habet uel hēbit filios, & hoc in manu uiri. In manu uero mulieris si tales lineæ secēt prædictā lineā uitæ & in fine sint iūctæ, idē significāt. ¶ Si līea descēdat a prædicta linea uitæ, & extēdat se usq; ad digitū auricularē uel ꝑpe, et sit quasi flexa, uulnerabit uel piclitabit. ¶ Et si hæc linea uitæ hēt sub ea q̄dā paruā lineā arcualē scidētē ipsū brachiū et iferiorē partē manus, erit in periculo amittēdi ꝑuū in eo ꝙ uellet amittere uitā. ¶ Et si q̄dā linea superius iuxta lineā uitæ in inferiori parte mōtis policis, et sit q̄si cadēs uel iacēs, spei malæ hoīem significat, & si duæ lineæ iacētes iuxta lineā uitæ in fine mōtis policis erūt, significat ꝙ mr̄ sua prio morię. ¶ Et si q̄dā linea descēdēs ab ista linea uitæ iūgat cū media naturali, uulnerabitur, uel periclitabit uulneratus. ¶ Et si ab ista linea uitæ prope iuncturam ipsius cum media naturali descendat

quædam linea ad mediam naturalem descēdens, superius a lancea, uel mißilibus, uel sagitta uulnerabitur. Et si linea uitæ sit furcata superius uersus mediā naturalem, & si sit magis subtilis uersus mediam naturalem q̄ uersus rasettam, signum est hōis amabilis propositi & cōsilii. Et si prædicta linea uitæ sit magis grossa uersus mediam naturalem q̄ uersus rasettam, signum est uagabundi & mutabilis consilii.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ro maiori declaratione huius capituli uideatis figuram. 46. nostræ chyromātiæ. ¶ Quātum autem ad. 3. signum. Sciēdum est ꝙ tales lineæ sunt magis uersus angulum supremum inter tuberculū policis q̄ uersus ipsum policem. ¶ Quo ad. 6. signum sciendum est ꝙ illa expositio est falsa. Hæc uero expositio propria est. s. ꝙ talis debet amittere unam personam carissimam. Et quādo talis linea non multū est arcualis, ita ꝙ forte stringitur uersus uitalē, significat ꝙ talis persona multum attinet sibi quo ad consanguinitatem. Si autem ecōtrario, significat ꝙ talis erit extraneæ cognationis. ¶ Quo autem ad nonum signum sciēdum est ꝙ talis linea nō est unita ipsi uitali, & ascendit ad naturalem uersus montem Iudicis, ita ꝙ quādo auctor dicit ꝙ descēdit a uitali ad naturalem, insimul comparat uitalem & naturalem, nō autem loquitur ſm propriam dispositionem manus, aut palmæ. ¶ Quo ad decimum signum comparandum est cum sexto signo quarti capituli. & utorūq; ueritatem habebitis, & primi signi, 3. capituli.

¶ Cap. VI. de secūda linea. s. media naturali.

Sta linea media naturalis. si sit recta &c. signū est bonæ dispōnis et cōplexionis cerebri, boni ingenii, boni sensus, legalitatis, et ꝓsperitatis. Et quā-

do hæc linea est longa decẽter, ita ꝙ extendatur uersus mon/
tem manus, signum est audaciæ & longæ uitæ. Et si talis linea
sit ualde curta, ita ꝙ nõ exeat cõcauum manus, hominem pa
uidum & auarum, & modicæ rationis ostẽdit. Et si aliquid bo
ni promiserit, id uel illud pœnitet eum promisisse. Et si dicta li
nea adhuc breuior ẽ recte ex opposito medietatis medii & fir
metur ibi, hoĩes paruæ uitæ, & ualde iuuenes morientes osten/
dit, etiam id ostendit si plicetur in medietate prædicti; oppositi
medici, & si prædicta linea ostẽdatur in giro ultra, ita ꝙ trã
seat totum mõtem manus usq; ad percussionem manus uel ul/
tra, hoĩem longæ uitæ ostendit, sed in senectute ægẽtem. ¶ Et si 2
prædicta linea in fine sui uertatus ad digitos, neq̃ & impru/
dẽtem uirum ostendit. Et si multum uadat ad digitos, stultum
indicat. Si autem prædicta linea extendat se prope; uel usq; ad
rascettam, cupidum & impurum indicat. Si aũt ex altera par
te plicetur & tãgat lineam mẽsalem, maximum damnum ostẽ
dit & infortunium. ¶ Si autem hæc linea sit tortuosa et discõ 3
tinua. s. media naturalis, signum est prauitatis & furti et ma
litias tractãtem, hoĩem & uerba nõ timẽtem innuit, & eo ma
gis quo fuerit grauata in medio. ¶ Si autem fuerit continua
boni coloris, & lineæ moueantur ab ipsa, signum est bonæ con/ 4
sciẽtiæ & legalitatis, si sint patẽtes & boni coloris, est signũ
implẽdi promissionem. ¶ Et quando hæc linea est nimis lata et 5
grossa, defectum prudentiæ & ruditatem ingenii denotat, &
si prædicta linea sit satis lata et grossa, et bene colorata, latam
fortẽ aĩam significat, & si sit subtilis & pallida, debilitatem
cerebri & cõplexionis ostẽdit. ¶ Si hæc linea sit grossa ꝓfun 6
da nimis & quædã paruæ foueæ ibidẽ appareãt cũ colore intẽ
so, cũ matre malũ, & inde sanguinis effusionẽ ostẽdit, & si nõ
fuerint ibi foueæ, & duæ lineæ curtæ ipsam secẽt in duobus lo/

eis iuxta.s.pedem lineæ uitæ quasi oppositæ spacii quod est inter
indicem & medium secantes hoc modo A matrē iratam sæpius
7 ostendit, & etiam mater sua primo morietur. ¶ Si hæc li-
nea habeat in se quædam spacia in hac forma quot ibi
erunt spacia tot homicidia ostēdit. Et si talia spacia
8 nō includantur ex toto a prædicta, uulnerabit tantum
sed non interficiet. ¶ Si in dicta linea sint quædam punctu-
ræ grossæ & terrestres, ineptitudinem morum ostēdit, & ca-
9 put debile. ¶ Et si hæc linea hēt in se grossas pūcturas bene colo
ratas, & nō terrestres, bonitatem uirtutis apprehēsiuæ & ma
læ indicatiuæ ostēdit, & si tales pūcturæ sunt asperæ & ualde
rubeæ, hoiem abhōinabilē & absq; grā. ostēdit. ¶ Si hæc linea
tortuosa et discōtinua, pfunda, granosa et diuerso colore tīcta
fuerit in medio, mirabilē aīum latrocinii et falsitatē indicat.
10 ¶ Qn̄ hæc līea ē tortuosa, discōtinua, et pallida, et qn̄ fricatū
modicū rubescit uelociter, debilitatē capitis et dolorē ostēdit, et
maxie ex reumate, et si sint q̄dā pūcturæ iordinatæ, dolorē ocu
11 lorū ostēdit. ¶ Et qn̄ hæc linea est recta et satis bene colorata,
et cū palma extēditur, apparēt ibi quædam puncturæ de latitu
dine lineæ, probitatem, & audaciæ generationem, uirtutis ple
nitudinem ostēdit. ¶ Et si hæc linea sit magis colorata ex una
12 parte q̄ ex alia, dolorē capitis ostēdit. ¶ Et si hæc linea sit q̄si
13 dispersa in inferiori parte sui, ultimū defectū rerū et sanitatis
extremā spe; attestatur. ¶ Qn̄ sub linea capitis iuenit crux,
significat diuitias et honorē magno labore. ¶ Qui āt carebit
14 ista linea percussus cito morietur. ¶ Tricassus Mātua.

D notitiā ultimi significati primi signi uideatis li
bro sequēti cap. 1. signo. 21. ¶ Quo ad illā figura
tionē quā ipse depinxit i. 7. signo falsa est. Debet āt
sic eē q̄ q̄ī repit figura circularis sup nālē sic

tot quot sũt, tot hõicidia. ¶Nota φ signa hæc pñt ĩ triplici dr̃ia reꝑiri. Pria ẽ q̃ supra diximus. 2. qñ nõ ꝓprie sũt circulares, sed sic 3. ẽ qñ nec circulares, nec oblõgæ, sed sic Aliqñ ãt ista ultia dr̃ia nõ sũt ꝑ licas figurate 3 sũt sicuti fossulæ sic, sicut ãt ĩ fora sũt dr̃entes, sic diuersa sigñant. ¶Prio nãq; mõ sigñant hõicidia uolũtaria & a scipsis ppe trata. ¶Scd'o mõ sigñant hõicidia nõ uolũtaria, nec a se ppe trata, casu ãt magis, & q̃to sint oblõgæ tãto iuolũtarie opa ta. ¶Tertio ãt mõ cõtra quẽpiã. qñ ãt mõ sigñant hõicidia illa uolũtarie ppetrata, sed ĩ societate, ut ĩ prælio, aut oẽs cõtra quẽpiã. qñ ãt sũt ut. 4. mõ figurãtur, sigñant hõicidia actua liter ppetrata, sed potius societate q̃ uolũtate, et nõ multũ tali hõicidio ĩsistisse, Et hæc est expõ istorũ signorũ. ¶Ca. VII.

Vãdo una lica ipsã secat ĩ modũ crucis, mortẽ ꝓpiquã & ĩtra annũ sigñat. ¶Et si fuerit ꝓ funda & tortuosa fortis ruboris, irã & cõtur bationẽ sigñat q̃si ꝑ occisionẽ factã seu fiẽdã. Qñ uero breuis est & discõtinua, mutabilita tẽ & leuitatẽ significat ai cũ ĩcõstãtia uerborũ. ¶Si lica me dia torta fuerit discõtinua & uarii coloris, ꝓfunda & graci lis ꝑ mediũ diuisa, latrocinia significat & dolos. ¶Hæc lica male colorata, & male fixa, & diuersificata diuersis lineis, multas ægritudines declarat, et obuiatiões significat, & cito ꝑcipe tpis mutatiões. frigidũ, calidũ, applicationẽ sereni nebu losi aut pluuiosi &c. ¶Crux iter mediã et mẽsalẽ sub medio, ꝑegrĩatiões et labores designat cã amoris, honoris, deuotiõis et utilitatis ipsius uel alterius, ut aiũt q̃dã. ¶Formica ualde uti lis ait, Si lica nãlis fuerit recta sine curuitate, sigñat talẽ cẽ ue racẽ in uerbis. ¶Si aũt interrupta, tunc falsitatis arguitur.

1 2 3 4 5 6

7 ¶Si paruæ cruces fuerint inter Mensalem & mediam lineam
8 talis hēbit magnos honores & in honore morietur. ¶Si natu
ralis bifurcata ī fine fuerit, talis duas uitas ducet uitā. s. secula
9 rē, & alteram religiosam, ut expertus testor. ¶Morbet car-
dinalis ait & si linea capitis fuerit equalis per totum & tem
perati coloris & non multum extendatur usq; ad exteriorem
partem longam uitam & sanam ostendit. Et quanto uelociorē
10 partem manus tanto uelociorem mortē significat. ¶Et si hæc
linea habuerit multas alias lineas quasi riuulas uersus Mensa
lem tendentes boni coloris & apparentiæ significat bonam cō
scientiam, & hominem morigeratum & sapientem & ordi-
11 natorem promissionum suarum. ¶Et si dicta linea ultra ma-
nus fossatum paulatim se profundauerit, ipsum timidi cordis
ostendit. & etiam melancholicum, & profundarum cogitatio
12 num. ¶Si hæc linea simul cum linea cordis superius angulum
strictum efficiat, celatum animum significat & boni cōsilii, se
13 cūdum neophritum. ¶Si inter hanc lineam appareat crux ru
bea & parua, ab inimicis & persecutionibus plurimis oppri-
14 metur. ¶Si hæc linea tangat in puncto uitalem illum signifi
15 cat largum per uanāgloriam. ¶Et si ab ista linea exeat alia
linea uersus auricularem digitum uerecundum significat ha-
bentem. Et si in pede illius lineæ appareat unus paruus Trian-
gulus denotat ꝙ ille appetit studere & est diligens. Hæc etiā
16 significat metum habere ubi nō ē opus. ¶Si appareat ibi crux
factum uotum significat & quotquot fuerit cruces tot fra-
ctiones uotorum fecit, hæc morbeth.

¶Tricassius Mantuanus.

Vo ad. 5. & 7. signum huius capituli videa-
tis figuram. 17. nostr. Chyromantiæ. ¶Quo
ad ultimum significatum noni signi Sciendum

est ꝙ

est ꝙ quando talis linea breuem uitam significat, debet esse recta per transuersum palmæ, & subtilis in fine. Et communiter omnes hi mala morte moriuntur, & sunt homines litigiosi. ¶Quo autem ad decimum signum sciendum est ꝙ tales lineæ debent considerari circa finem ipsius uitalis. ¶Quãtum autem ad. 13. signum sciendum est ꝙ tales lineæ reperiuntur situatæ per transuersum super ipsam naturalem. Et quãdo sunt in principio ipsius, significant in iuuentute, si autem in medio, in media ætate, & si in fine, in ultima ætate. Ita ꝙ semper proportionaliter, de hmõi iudicat̃ ſm ipsius lineæ cõmẽsurationẽ.

¶Cap. VIII. secundæ partis, De lineis circundantibus lineam mediam naturalem.

SI autem quædam paruæ lineæ rectæ, uel rami, oriantur in principio istius lineæ similes arbori palmæ, talis expoliabit alium potentem, & si tales lineæ sint ualde magnæ & curuæ, et tales rami uadant ad inferius, hominem lunaticum ostendit, ſm alios inconstantem & mendacem, & si in muliere, meretricem omnimodam. ¶Et si paruæ lineæ rubræ ueniant a concauo manus hanc lineam capitis. i. mediam naturalem scindentem quasi per mediũ, sigilli, aut monetæ falsarium ostẽdit. ¶Si quædam lineæ quæ oriuntur ex capitis linea uadant uersus mensalem & faciant triangulum cum linea mensali, futuram præbendam notat. ¶Quãdo hæc linea capitis diuiditur a quibusdam obliquis lineis, quot erunt diuisiones tot corporis paßiones ostendit, & si tales lineæ scindentes lineam capitis capillares & recuruatæ fuerint, mutilatæ erũt paßiones. ¶Et si quædam linea diuidens prædictam lineam capitis habet duo capita, uulnera & paßiones ostendit, & si tales lineæ scindẽtes sint tortuosæ, tantum infirmitatem ostẽdunt. Quæ lineæ uero circa

K

ſuperius fuerint diuidentes circa caput, collum, & gulam oſtē
dūt uulnera. Quæ uero lineæ circa mediam lineam capitis ſcin
dunt circa uentrem & dorſum, prædicta oſtendunt. Quæ ue-
ro circa finem lineæ capitis inferiora, prædicta uulnera demō
6 ſtrat. ¶ Si in principio huius lineæ capitis oriatur quædam li
nea recta bene colorata, & extendatur uſq; ad indicem & fi-
niatur ibi, habebit multa bona, fortuna ſibi denegante, & hoc
erit in prima ætate. Si autem talis linea uadat ad digitum me-
dium, habebit bonum in media ætate. Si uero talis linea ad me
dicum uel auricularem uadat, habebit in ultima ætate. ¶ Et di
cunt quidam, ꝙ ſi oriatur ab iſta linea media quædam linea
tertia ex oppoſito medii & uadat uerſus ipſum digitum me-
7 dium, uel uerſus auricularem, reuerēdum, uirtuoſum, & ratio
ne plenum ſignificat. ¶ Si iuxta hanc lineam capitis reperia
tur talis figura C uel ſimilis, crepatum, uel hernioſum ſigni
8 ficat, & dolorem genitalium membrorum demonſtrat. ¶ Si
prope prædictam lineam capitis reperiatur talis figura O be
ne apparibilis & circunſcripta bene colorata, inter feras peri
clitando ſaluabitur, & ſi fuerit obſcura & nō circunſcripta,
9 interficietur a feris. ¶ Si iuxta hāc lineam capitis in fine ipſi
us ſint duæ paruæ lineæ coniunctæ, uulnera ex ferro indicant.

¶ Tricaſſus Mantuanus.

¶ Septimum, & octauum, & nonum huius capituli, debēt cō
ſiderari in quadrangulo manus.

¶ Capitulum. IX. ſecundæ partis, de tertia linea, ideſt, de baſi trianguli.

Inea quæ dicitur baſis trianguli, ſiue epatis ali quando apparet in manibus continua, aliquando diſcontinua, aliquando uero ex ea nihil pœnitus apparet, & ideo uidetur minus principalis.

¶ Quando igitur prædicta linea epatis est satis longa, profunda, & lata, decenter continua, & bene colorata, significat bonitatem stomaci & epatis, insuper lætitia & audaciam denotat. Cõtrario modo, cõtrarium. ¶ Et hoc generale est in omnibus lineis principalibus, q si linea sit bona, significat bonitatem membri cui respondet. ¶ Et si in prædicta linea uel iuxta 2
eam sint puncturæ paruæ, duriciem uentris & costarum dolorem & malitiam significat. ¶ Et quãdo hæc linea est magis rubea uersus lineam uitæ q̃ alibi, dolorem capitis propter uitium epatis seu stomaci attestatur, & si fuerit magis rubea 3
ubi debet tangere lineam mediam naturalem, signum est fœtidi pectoris, oris, & uniuersalis caloris, seu dispositionis ethicæ passionis, & specialiter si manus sit calida, macilenta, & sicca.

¶ Cap. X. secundæ partis, & est additio eiusdem Coclitis, Ad lineam epatis.

It Morbeth, Linea epatis si in superiori parte angulum nõ acutum, sed rectum cõstituit, longam uitam & bonum ingenium ostẽdit. Si uero fuerit acutus, deceptor est & fraudolentus, 1
sed diu uiuet, et erit ingeniosus. ¶ Si prædicta linea erit bene recta & larga in medio aliquãtulum diuisa & 2
riuulosa & boni coloris, tunc ostẽdit bonam dispõnem epatis, & ecõtrario, quando ista linea alba est in colore & grossa, in substãtia multum attestatur super choleram, & si talis linea utrãq; lineam tãgit. s. uitæ & capitis, tunc est signum maioris operationis membrorum principalium. ¶ Si ex his tribus 3
lineis triãgulus in nulla sui parte cõiungatur, stultitiam, & luxuriam ostẽdit. ¶ Si in medio triãguli sit una linea intersecãs 4
lineas principales, discretum illum ostendit in rebus dan-

dis & in omnibus uitiis. Si triangulus fuerit latus cum præ-
dicta linea, tunc signum est quod habet magnam uoluntatem lar-
giendi ratione leuitatis, & cum extensæ sint lineæ, tunc ille ta-
5 lis refrenat se ratione discretiōis. ¶ Si linea epatis uersus bra-
chium fuerit bifurcata, tunc in muliere malam mortem signi-
ficat proter peccatum commissum, ut etiam testatur quidam,
6 & præsertim Ptholomeus paruus in sua chyromātia. ¶ Item
si quædam linea scindat eam & transeat in concauum manus
7 signum est proximæ infirmitatis. ¶ Quando linea epatis &
capitis distant, tunc significat illum hominem sibiipsi placen-
tem, fatuum, crudelem, uanos sermones proferentem, inuidum,
8 prodigum, detractorem, & mendacem. ¶ Quando angulus
causatus a linea uitæ & epatis fecerint crucem, significat bo-
nitatem intellectus, & naturaliter ille inclinatus est ad bonū.
Et si ibi non sit angulus nec iniungatur dictæ lineæ, uanitatem
9 & instabilitatem ostendit. ¶ Et ego dico quod quando ex linea
epatis & saturnina cū media naturali. s. in fine, causatur trian-
gulus, & tunc significat dispositionem ad nicromanticam fa-
tuitatem, ut inueni persæpe, & si in proportionem optimam re-
periantur subtiles indagatores antiquorum negociorum & re-
10 rum arguit. ¶ Ait Hermes, & Aristoteles, & etiam Ioannes
Hispanus, De basi trianguli est dicendum, quod quis in pluribus
manibus non inuenitur (nisi in senectute propter exercitia ope-
rum,) & si in iuuentute cessante labore & causa legitima nō
apparuerit, calorem designat, & cutis subtilitatem, & cum
hoc coleram & eius proprietates, ut sunt, agilitas corporis, nā
uelox est, cito loquitur, amat uina fortia, cibos calidos. Si uero
manus debilis & mollis fuerit, carens hac linea, frigidita-
tem & flegmaticæ complexionis hominem significat, et eius
proprietates. s. pigrum, tardum in loquendo, & impeditum,

libenter dormientem, & somniantem significat. Et cum his defectum uirtutis generatiuæ et digestiuæ. ¶ Si autem a plu- 11
ribus lineis pallidis interceptam fuerit, malam digestionem si
gnificat, & dolores uarios ex ipsa procedentes. ¶ Et quando 12
linea aliqua notabilis non profunda in modum paruæ cicatri-
cis secat dictam basim in medio, ægritudinem præsentem si-
gnificat, propinquam, uel futuram. Si tamen fuerit rubea, sed
si pallida fuerit similis carni iam quasi antiquatæ, significat
ægritudinem iam transiuisse. Et quanto est minoris apparen- Not.
tiæ, tanto iam ægritudo magis præteriit. ¶ Et est bene notan
dum quod omnis ægritudo a linea uitæ procedēs designata a cor
de, pulmone, & dyafragmate trahit originem, & per media
nam a capite & cerebro, per basim ab epate & stomacho, quia
hæc principalia membra per prædictas lineas distinguuntur,
prout Alchindus commētator, in de secretis secretorum ostēdit.

¶ Tricaßus Mantuanus.

Circa nonum signum huius decimi capituli, Ad-
uertatis quod ista expositio est ex propria aucto
ritate Coclitis, & ideo impoßibile est aliquid
boni habere, nec etiam tale signum recte descri
ptum fore. Vnde dico quod impossibile est lineam epatis, & na-
turalem ac Saturninam aliquem triangulum formare uersus
montem manus qui talem habeat significatum. Hæc autem
est uera descriptio talis signi & sui significati expositio, sci-
licet, quod quando a Rasetta Linea ascendit ad naturalem per
transuersum lineæ epatis, ita quod ex ipsa & linea epatis insi-
mul cum naturali formatur quidam Triangulus, significat
hominem dispositum ad omnes illos effectus, quos Cocles de-
scribit. Et talis situs aut figura non potest formari a saturni-
na, quoniam saturnina semper habet trāsitum suum circa ui-

tale. Ista autem linea quæ talem triangulum format præuenit a rasceta uersus finem montis manus, sicuti & in responsione. 9. Quæsiti declaraui. ponẽs differẽtiam illarũ triũ linearũ.

¶ Capitulũ. xi. secunde partis. De lineis circundantibus lineam basis seu epatis.

Vando quedam paruæ lineæ capillares pallidæ secant prædictam lineam epatis diuersimode. signum est male digestionis & doloris ꝓuenientium ex abundantia flegmatis & caloris debitis, ¶ Et quãdo quædam linea bene rubea notabilis secat predictam lineam epatis & transeat concauum manus, signum est proxime infirmitatis. Et si linea prædicta quæ secat lineam epatis fuerit pallida & delecta signũ

1 est præterite infirmitatis.

¶ Capitulum. xii. secunde partis. De triangulo in generali.

Via superius diximus significationes trium linearum generalium specialium & existentium circa ipsas & hoc ab arte. Nũc autem dicimus

2 de ipsis in quantum una coniungitur alteri facientes angulum. Et cum hoc terminabimus significationes ipsius trianguli cum suis præminentiis uidelicet angulis lineis & figuris. Triangulus debet esse equilaterius angulorum uel

3 fere, pulchrarum linearum bene coloratarum et rectarum, sic namq; signum est bone naturæ sanitatis longe uitæ securitatis & amicitiæ uere cõplacentiæ & excellentis famæ ecõtrario cõtrarium denotat. & si spatium trianguli sit satis magnum et latum largitatem & audaciam ostendit, & specialiter si non sit multum rubeum in lineis, et planum sit, si sit paruum significat contrariũ, & si tale spatium sit rugosum aspectu signũ est siccitatis in neruis. Et si ibi fuerit liuor. signum est proxi-

mi doloris, aut q̄ iste est calidus deceptor et iracūdus, & si sit rugosum scilicet & molle flegmaticā cōplexionē demonstrat.

¶ Capitulum. xiii. secūdæ partis. De angulis in speciali. Et primo de angulo supremo.

Ngulus supremus terminatur tribus modis a p̄dictis duabus lineis. Vno mō sic q̄ linea uitæ et media naturalis tangūtur in cōcauo manus quasi ex opposito illius spacii quod est inter indicem & mediū tūc significat miseriā uitæ & captiuitatē animi. et auariciā & sollicitudinē circa cumulationē pecūie. Secūdo modo fit quādo prædictæ duæ lineæ coniungūtur rectæ ex opposito medietatis indicis & faciūt angulū acutū, & tūc est signum subtilitatis ingenii bonæ dispositionis & dantis cū ratione habet facilitatē atq; est inculpabilis uitæ. Tertio modo quādo p̄dictæ duæ lineæ nō bene cōiunguntur simul sed distant ab inuicem prædictæ duæ lineæ, notabiliter purū spatiū dimittētes, & tūc significat impurū uirū sibi ipsi placētē fastidiosum crudelē subsanatorem malū, debitorē absq; laude uanos & inutiles p̄ferentē sermones imundū inuidū detractorē prodigū mēdacē & fatuum ac crudelem, & talis si fuerit seruus uel in captiuitate positus nunq̄ liberabitur. Si fuerit liber aut domus aut rex uel princeps misera finietur uita, et si illud spacium sit callosum aut durum uel siccum ac coloratum, significat deceptorem magnum & absq; causa irascentem. & si tale spatium fuerit læue aut mollæ ualde significat hominem dimittentem bonam conuersationem, & prosequētem malam & talis delectabitur in mulieribus cantilenis & ornamētis pulchris. Et si tale spaciū sit male rogosum inuidū detractorē & cauillatorē & garrulū demonstrat. Aliquādo prædictæ lineæ nō distant notabiliter & sunt ualde propinque, & tūc significāt migra-

tionē in bello cum aliquo, aut morięntem periclitādo cum feris. ¶ Aliquādo prædictæ duæ lineæ nec sic distātes notabiliter colliguntur ab uno uel duobus baculis utrinq; se tangentibus. & tunc significat hominem pænitentem expensarū & largitatis factæ. Aliquādo talis baculus uel baculi oriuntur ex una & uadūt prope aliam & tunc significat uinosum & ebriū. ¶ Aliquādo prædictæ duæ lineæ coniunguntur per quosdam baculos intersecatos ab aliis duobus, & tunc signicant inuidiā destructionē inimicitiā & oppressionem. Aliquando prædictæ duæ lineæ coniunguntur per quasdā cōstantes ad modū retis, & tunc significant hominem uiuētem ex mala uita ad infelicē tamen finem. Si non sit linea impediens. ¶ Et quādo prædictas lineas quædam linea semicircularis scindat locum ubi coniunguntur prædicte duæ lineæ facientes istum angulum & unum caput prædictæ lineæ respiciat uersus partes brachii significant ꝙ ille excæcabitur. & si talis linea semicircularis sit in Triangulo prope supremum angulum & eius cornua respiciunt uersus partes digitorum turbationem familie atq; domus eis significat. ¶ Quando inuenitur linea tortuosa, breuis & apparēs in hoc Angulo. dicitur quod informabatur infra annum maxime si fuerit rubea, & si reperiatur ibi ueluti crux aut Stellas per mulierem hereditatem uenturam denotat uel habitam nota tamē caloris, & quot tales figure reperiantur ibi tot hereditates demōstrant. Et si iste angulus rubeus ibi plus q̄ alibi, gestas, filium si sit mulier prægnans.

¶ Tricassus Mantuanus

Vantū ad. 2, modū siue differētiā Anguli supremi. Sciēdū ꝙ descriptio illa siue expositio falsa est. Ad hoc autē ꝙ uera expositio hēatur, ubi ipse dicit illas lineas debere formare angulū acutū

debet legi non acutum sed aliqualiter largũ ueluti inclinatum ad naturam circularem. Et ista est melior forma quã angulus supremus ualeat habere. Verũtamẽ & adhuc quãdo est acutus aliqualiter participationẽ habet cum illis effectibus præualet autem magis si supradicto modo inueniatur.

¶ Capitulum. xiiii. secundæ partis, & de angulo dextro.

Ngulus iste dexter fit tribus modis a linea uitæ
& bassi trianguli. Vno mõ quãdo fit acutus. Alio 1
modo quãdo fuerit obtusus. Tertio modo quando
fuerit rectus. ¶ Quãdo iste angulus fuerit re-
ctus uel quasi bene apparẽs, & bene coloratus, significat boni
tatẽ cordis & sanguinis & fortẽ uirtutẽ, & talis naturaliter 2
inclinatur ad bonũ. ¶ Quãdo prædictus angulus est acutus si
gnificat auarũ. & quãto acutior est tãto magis auarũ & ecõ 3
uerso. ¶ Quãdo iste angulus est obtusus siue grossius signũ est
male dispositionis naturæ, & ruditatẽ, siue ratione dãtem, nec 4
nõ pigrum negligẽtem, & somnolẽtiã denotat. ¶ Et si ibi non
fuerit aliquis angulus neq; cõiungantur prædictæ lineæ uarie-
tem animi & sine stabilitate & fide hoiem denotat. Talis. n.
est cui nulla fides neq; cõscientia inest. Non. n. curat de aliquo, ni 5
si solum ꝙ possit quæ desiderat implere. ¶ Et quando in dicto
angulo reperitur figura quadrata uel similis, si fuerit ualde
rubea impregnationẽ masculi significat. media quadra. et me
dia semicircularis & si tales figuræ sint pallide aut deletæ, ꝑ
dicta esse præterita denotat, & si fuerint interscise, significat
impedimentum, & si plures tales figure ibi fuerint signũ est
ꝙ plures impregnationes habebit quot tot, aut forte plures, fi-
lios gerit i utero si color sit intensus, et si quædam parua crux
reperiatur ibi bene disposita signu; est honestatis, ut dicunt &
boni finis.

¶ Tricassus Mantuanus.

D claram noticiam percipiendam huius nois siue uocabuli (angulus obtusus) sciẽdum est ꝙ angulus obtusus potest intelligi dupliciter uno modo, ꝑ ut in Mathematica, aut Geometria accipitur. s. sm ꝙ angulum quẽdam tantæ latitudinis, sicuti angulus rectus et aliquid plus, ita ꝙ linea recta cadẽs super aliam lineã rectam & faciẽs angulum unum obtusum, alter angulus est acutus. s. hoc modo ĩ Alio autẽ modo dicitur angulus obtusus, qñ. tali unione linearum aliqua illarũ (& maxime illa de qua quæritur) nõ est apparẽs, immo uidetur quasi deleta, & potius uestigium lineæ esse q̃ lineã. Et quotiẽscũq; uocabulum hoc (. s. obtusum) in chyromãtia reperitur, si hoc de aliquo angulo dicitur, põt intelligi altero istorũ modorum. Cum aũt loquitur solum de aliqua linea uel de pluribus lineis, intelligitur solum de scd'o modo. s. ꝑut scd'o modo aliquid dicitur (obtusum) & sic eorum significata habentur. Si aũt dicatur de aliquo angulo & cõtigerit oĩbus istis modis reperiri, significat adeo efficatiorem effectũ designare. Et quãdo esset rectus aut acutus, sed obtusus secũdo modo, significat minorem efficatiã effectus designati. ¶ Quo ad. 14. signum sciẽdum est ꝙ quotiẽscunq; reperitur ꝙ angulus dexter nõ est unitus, semper malum significat. Et quãdo in eodẽ angulo inuenitur aliqua alia linea ipsi uitali unita ac uersus mõtem & cõcauum manus ascẽdens: aut etiam inueniuntur aliquæ lineæ interseccatæ, in modũ crucis: minuit malignitatem ipsius effectus significati.

¶ Cap. XV. scd'æ partis, de angulo sinistro.

Ngulus ille qui causatur a linea capitis et base triãguli dicitur ãgulus sinister. Si aũt sit rectus

uel quasi significat bonitatē intellectus & sensus atq; lōgitu dinē uitæ. Si autē fuerit acutus maliciosum atq; cauillosum de mōstrat & si fuerit obtusus signū est ruditatis & malæ cōstā tiæ, & si nō fuerit talis angulus debilitatē stomaci atq; hepatis denūciat. Et si i isto angulo. uel aliisangulis uel ī triāgulo īueniā tur aliq̄ lineæ ī modū crucis et linea semicircularis sibiuniatur significat ī crucæ suspēdi. ℂ Cap. xvi.. De. iiii. linea. s. mēsali.

Vando hæc linea fuerit bene cōtinua satis lon ga profunda lata significat bonam dispositio nē naturæ & mēbrorū maiorū. & uirtutē in membris generatiuis necnō iustitiā bonos mo res perseuerantiam in bonis operibus attesta tur. Et si elongetur ultra medietatem indicis signum est crude litatis & magnæ iræ, & maxime si fuerit rubea. Et etiam si gnum inuidiæ & detractionis maxime si in fine eius sit palli da. ℂ Si hæc linea habet ramos rectos ad superius tendentes uersus indicē signū est exaltatiōis & honoris. Et si talis sit pau per ascēdet gradatī ad p̄dicta. ℂ Si dicta linea sit nuda sine 2 ramis ueniēs ad radicē īdicis, infortunatū sine diuitiis & du re uulneratū ostēdit. ℂ Et quādo p̄dicta linea uadit ad radicē ī 3 dicis & in fine eius firmatur et ex altera parte quidā ramus eius respiciat radicē policis significat ut supius diximus sed 4 tādē erit fortūatus dulcis ī aīo largusq;. ℂ Si pes huius lineæ uadit uel rami eius uadūt ad lineā capitis supius, certa sibi p 5 ficua talis capietur adulatiōibus et uerbo mēdaci, eritq; placēs gētibus. Sed ī absentia pūgitut scorpio & murmurat. ℂ Et si hæc linea sit coniūcta cū linea capitis & linea uitæ, ita q̄ iste tres lineæ faciant unum triangulum, in tanto erit periculo & 6 timore q̄ pœnitebit eum huius esse naturæ & q̄ unq̄ natus sit. Et si hæc linea coniungatur cum linea uitæ & faciat angu

lum cum ea, & non sit ibi media naturalis, talis decapitabitur
illico uel ex improuiso, aut uulnerabitur letabitur. Et si hæc li-
6 nea respiciat mediã naturalẽ erit in periculo & timore mor-
tis sed bene euadet, & hoc erit per mulierem. ¶ Et si linea mẽ
salis sit recta & subtilis in fine uersus montem indicis siue in
parte superiori significat diminutionem suæ substantiæ. Si au-
tem in parte inferiori fuerit plana & lata habens bonam radi
7 cem ac bonum colorem significat restaurationem de amissis.
¶ Si talis linea respiciat digitum medium a latere indicis, iu
uabitur a fortuna. Oportebit eum tamen aliquando adulterem
esse, & unico uti amico, a propinquis tamen ledetur. ¶ Si pes
8 huius lineæ finietur infra digitum, nunq̃ erit sine quæstionibus
& angustiis. ¶ Si hæc linea diuidatur prope pedem uel finem
9 eius, & uadat inter indicem & medium et alius ramus sit uer
sus montem significat substantiam in uictu, & in his quæ ne-
cessarie sunt etiam ostendit, & talis habet uitam sine cogita-
10 tione, nam alii lucrabũtur pro eo, & erit diues pro mulieribus.
¶ Si prædicta linea non firmetur iuxta digitos, sed tantũ ter
11 minet digitum medium, sicut auis manebit uita sua cum peri-
culo. ¶ Quãdo hæc linea habet quasdam grossas crepaturas
& inordinatas nefandam luxuriam demonstrat, & speciali-
ter si color eius sit intensus. ¶ Quando hæc linea est conuenien
12 ter profunda bene & continua & ibi appareant quædam pun-
cta aliquantulum subrubea, denotat continentem. & si hæc li-
nea sit satis discontinua pallida uel causata a pluribus lineatu
ris ac lineis capillaribus & sit granosa, debilitatem caloris na
13 turalis & impotentiam coitus demonstrat. ¶ Et dicunt qui-
dam ꝙ si supradictam lineam quædam sit fouea ex opposito
digiti annullaris significat hominem uel mulierem diligentẽ
14 religiosos uel rem cum eis habentem uel cum similibus. ¶ Si

hæc linea ſit magis rubea q̃ aliæ principales, uel aliæ principa-
les ſint palllidiores ipſa dolorem inteſtinorum & inferiorum
uel genitalium membrorum oſtendit. ¶ Signum laboris in ui- 15
ta tota, eſt quando linea menſalis eſt bifurcata uerſus indicem
uel mediũ. ¶ Signum longi ſtudii, & dilectionis eſt quando li- 16
nea Menſalis eſt bene lata profunda & bene colorata & recta
ſub indice in palma extenſa. & etiam eſt ſignum perſonarum 17
ſecretarum dilectionis, ideſt religioſarum. ¶ Item ſi in eadem
linea menſali gradus fuerint, & aſcenderint gradatim ad In-
dicem ſecundum quantitatem graduum, & qualitas eius ha-
bebit honores. ¶ Et ſi in eadem linea in fine eius linea quædam 18
recta ab ea exierit & aſcẽderit, digitumq; indicem recte ſcin-
derit. audaciam rectã figit. Sed ſi inter duos digitos ſe extẽde
rit. per uulnera moriturũ portendit. Si groſſa linea fuerit uul-
nera capitalia indicat ſi ſubtilis inferiora. Si rubea erit erunt
uulnera in pectore. ¶ Si linea menſalis unam lineam inter Me- 19
dium & medicum porrexerit. Labores & anguſtias q̃ plures
oſtendit. Eadem ſi ſubtilis eſt & rubea, minuit prædicta, Si au
tem ſit groſſa & rubea auget, Si in pluribus locis interciſa fue
rit labores cum requie intercidet. Si in pluribus locis a radice.

¶ Tricaſſius Mantuanus.

T habeatis notitiam. 2. ſigni huius capituli &
17. uideatis. 13. figuram noſtræ Chyromãtiæ.
¶ Quo autem ad ſignum. 6. uideatis lib. 3. ca
pi. ſigno ne forte in aliquem errorem ellabami- 20
ni. Et diligenter conſideretis ſi aliquem ſignum
inimicitiæ habuerit, aut non, & ſit indicabitis prout ex tali
apparentia uidebitur expedire ſcilicet aut ſuper inimicos for-
tunari, aut Diuitiarum reſtauratione lætari.

¶ Capitulum. xvii ſecundæ partis, De lineis ſcindentibus &

circundantibus lineam mensalem.

1 Vædam linea intersecans mensalem ueniens ex
quadrãgulo uadens ad superius, & in capite
illius lineæ sit crux parua, signum est uiolẽtæ
2 mortis ex parte bonorum suorum. ¶Si linea
oritur ad uitæ lineam ex parte digitorum trã
3 sierit secando prædictam lineam mensalem, et in fine si crux,
misera morte finietur, & forte nimia culpa. ¶Item si quædã
linea arcualis sit iuxta mẽsalem, infideles amicos ostendit, &
4 cum difficultate acquirit omnia. ¶Si quædam lineæ paruæ
sint iuxta radicem mẽsalis, infirmitates in prima ætate osten
dit, & si tales lineæ sint iuxta medium mẽsalis, significãt in
ultima ætate. Et si tales lineæ procedãt a parte superiori, erit
infirmitas ex cholera. Si autem ex parte media, aut maxime
tẽdit ad superiorem partem erit, tunc ex sanguine. Et si magis
uersus inferiorem partem erit, tunc ex melãchonia, & sic de
causa mortis naturalis iudicare potes, & specialiter si digito
rum lineæ quæ complexionatæ dicuntur (de quibus inferius di
citur cap. 31. signo. 2.) concordant cum istis, specialiter debes
respicere numerum uel significationem istarum linearum. Vn
de si plures tales lineæ reperiãtur a parte superiori q̃ a parte
inferiori si sint in fine mẽsalis, erit mors ex cholera, & specia
liter si linea mẽsalis tendat ad partem superiorem ac propin
quiorem cordi, si linea mensalis uadat a parte inferiori, sed si
linea non sit neq; a parte superiori, neq; a parte inferiori sim
pliciter, considera cui parti magis inclinetur. Quia si superio
ri parti linea mẽsalis incedat recte inclinando se magis supe
rius q̃ inferius, erit mortis causa ex sanguine. ¶Si autem ecõ
uerso, erit ex melanconia, ut dicunt.

¶Capitulum decimum octauum secundæ partis, De Soro-

ribus Linearum.

POstq̄ determinatum est de quattuor principali bus lineis generalibus & de existentibus circa ipsas. Nūc breui ꝑmone de quattuor aliis minus generalibus quæ quattuor primis assimilantur dicemus, quæ quidem lineæ sociæ siue sorores linearum principalium uocātur. Prima dicitur soror uel socia lineæ uitæ. Cuius ortus est a radice prædictæ lineæ uitæ, & extēditur per cōcauum manus usq; ad mediam naturalem, aliquādo extenditur usq; ad digitum Saturni, & ideo uocatur a quibusdam saturnina. Si autem hæc linea extendatur usq; ad digitum Saturni circa multa, sollicitum ostēdit esse. Et si hæc linea sit tortuosa, grauabitur ĩfirmitatibus. Et si soror lineæ mediæ sit pulchra, significat hereditatem uenturam. Et q̄to melior sit tāto meliorem ostēdit hereditatem. Et debes scire uniuersaliter ꝙ in oībus lineis generalibus si sorores earum sint duplicate, duplicatur earum benignitas. & si lineæ principales sint malæ, & lineæ sorores male, duplicatur eorum malitia. Et si principales lineæ sint bonæ, & lineæ sorores malæ. nō habetur ꝙ decedant de sua bonitate. Et si lineæ principales sint malæ & sorores earum bonæ, deprimunt malitiam principalium. Not. 1 Noo. 2

¶ Tricassus Mantuanus.

SCiendum est ꝙ multi decepti sunt in hoc ꝙ dicit sororem uitalis, siue saturninam habere prīcipium suum a radice ipsius uitalis, dicuntq; lineam uitalem principium suum habere a brachio siue ab ipsa rasceta. Hoc autem prouentum est ex ignorātia huius sciētiæ, & propter malam expositionem huiusmodi saturninæ. Debet autem sic exponi, ꝙ. s. saturnina habet principium suum circa uitalem, sicuti a propria radice, & per cō

cauum ascendit ad naturalem. Et hac de causa (si bene aduertatis) superius declaraui in .x. cap. huius .2. partis circa .9. signum. ꝙ saturnina semper situatur circa finem uitalis & nō in monte manus aut circa ipsum montem, ꝙ autem hoc uerū sit ipse Conciliator in .2. cap. primæ partis huius .2. libri dicit ꝙ uitalis originem habet inter policem & indicem. Ex quo facile apparet expositionem huius cap. a ueritate alienam existere. Posset tamē & expositio ista saluari ex ratione in mea dilucidatione adducta circa .5. signum .9. cap. 3. partis huius libri. ¶ Quādo autem dicit ꝙ saturnina quando est tortuosa, infirmitatem significat. Sciendum est ꝙ communiter talis infirmitas debet interpretari, esse Morbum Gallicum, quando s. est subtilis & tortuosa in concauo, & eo magis quo in eodem loco habetur duplicata. ¶ Vel etiam significat infirmitatem (ex catarro, uel aliquo simili) per totum corpus diffundi.

¶ Cap. XIX. secundæ partis, de quadrangulo.

1 SI iste quadrangulus sit rectus bene coloratus, rectitudinem & legalitatem ostendit. ¶ Et si sit latus & planus & bene coloratus, audaciam et largitatem demonstrat. Et si sit arctus & strictus,

2 significat auaritiam & deceptionem. ¶ Et si in prædicto quadrangulo reperiatur quædam crux male disposita, male colorata, & tortuosa, inequalis, discōtinua, significat

3 oppositum. s. uitam infortunatam. ¶ Et si in eodem loco reperiatur quoddam signum simileq; cuidam stellæ bene coloratum, iustum, legalem, fidelem, uerecundum denotat, & emendabit seipsum cum peccauerit, & corriget se, et etiam increpabilem uitam ducentem significat. Et si ad paupertatem deueniet tādem postea dilatabitur, & finaliter nihil sibi deerit. Valde ēt diliget mulieres, & forte lædetur ab eis, & timendum est sibi

ne obscuretur

ne obscureretur eius bonitas & lumē ab eisdē sicut lumē stelle
a nebulis. ¶Et si reperiatur quidā paruulus circulus i quadrā 4
gulo predicto significat perfectionē i sciētia & moribus ut di
cūt. Sed si triāgulus opponatur illi circulo destruit illud & in
ducit oppositū, et medietas circuli mediā perfectionē innuit, et
duo circuli illud augmentāt nisi a triangulis destruatur op-
positis, quia unusquisq; triangulus destruit signum unius cir-
culi. ¶Et dicunt ꝙ triangulus hic angustiā inimicos & i ꝓ 5
speritatē significat, nisi sit alius oppositus scilicet, ita ꝙ sit di
recte oppositus angulo alterius angulus unius. ¶Et si reperia 6
tur hic quidam quadrangulus significat bonā bonitatē in uno
tēpore, & malū in alio, & si sint ibi duo quadrāguli superabit
bonū, et si tres sūpabit malū & si quatuor sūpabit bonū. ¶Et
quidā eorū puus cōstrictus ex una pte & media naturalis ex
altera pte triāgulus adueniēs ex media linea significat morta
les inimicos, & si tūc linea media tāgit lineā uitæ sūpabitur
ab eis, & si nō tāgit sūpabit, & si pdictus triāgulus nō tāgit
lineā naturalē hēbit inimicos sed nō mortales. Si media tāgat
lineā uitæ, et si nō tangat .nō ¶Quædā crux pulchra i hoc 7
loco ex opposito illius partis quæ est infra mediū & auricula
rem peregrinationes seu labores ostendit, ut dicunt.

¶Tricassius Mantuanus.

IN. 2. huius capituli. Sciēdum est ꝙ istud est resi- 1
dnū expositionis. quinti & septimi signi septimi
capituli. 2. partis cap, 2. libri huius. Et ideo pro-
portionaliter aptādi sunt in quolibet iuditio.

¶Cap. xx. secūdæ ptis. Et est additio eiusdem
Coclitis. De quadrāgulo uel mensa manus.

SI quadrāgulus equaliter rectus & amplus fue
rit bonā naturam fidelitatem & liberalitatem

cum hylaritate significat. Qui tale signũ habuerit suis gau-
2 debit laudibus & gloria. ¶ Qui latum in principio erit in pri
ma etate prodigus. In ultima uero parsimonia utetur ob quam
rebus iam datis pœnitebit. Si equalis equaliter dispensabit lar
gitatem suam, & si finis est angustus, declarat auaritiam in
ultima sui etate si in medio in media etate. ¶ Si nullus trian-
3 gulus aut crux, aut transuersalis linea apparuerit perseueran-
tiam & gloriam in operibus & optimum statum usq; ad ui-
tæ finem demonstrabit. ¶ Lineæ & crux in medio quadran-
4. gulo inopiam, & ob mentis leuitatẽ parari facinus qua de cau
sa a patria exultabit, ut dicunt recentiores. ¶ Triangulus ad
5. modum pinaculi domesticos & familiares inimicos demon-
strat. ¶ Dicit Morbeth. Si mensa manus fuerit ampla & la-
6 ta largitatem & amicitiam ostendit. Si uero stricta oppo-
situm, & discordiam cum multis, ¶ Et scias ꝙ quando qua-
7 drangulus est lineis et pulcher & sine impedimẽto bonam fa-
mam præstat, & nobilitatem ingenii cum seruauerit propor-
tionem.

¶ Tricassus Mantuanus

AD clariorem noticiam percipiendam. Quadranguli manus. Sciendum est, ꝙ quotienscunq; inuenitur Quadrangulus latus & amplus, & aliqualiter tortuosus. uersus percussionem scilicet in latitudine habet omnes effectus in primo signo huius capituli expositos, attamen significat leuitatem capitis, & Fatuitatem Naturalem, & hominem infidelem. ¶ Quo ad quartum signum, Sciendum est ꝙ crux illa siue lineæ nõ uniuntur simul cũ Vitali aut cũ Naturali. Et si forte unirentur minuitur mali

tia talis significati. ¶ Quo autem ad quintum signum. Sciendum est quod talis Triangulus debet considerari prope ipsam Mensalem. ¶ Sextum autem signum est residuum primi signi huius capituli.

¶ Capitulum uigesimumprimum secundæ partis.
De monte policis.

Voniam concauum omnibus montibus circundatur ut iam diximus. Nunc de ipsis specialiter dicamus. Et primo de illo monte qui a prima linea scilicet uitæ terminatur, & dicitur mons policis. ¶ Si mons iste sit rotundus decenter & lenis bene coloratus bonam complexionem ostendit, nec non indumentorum ornamenta, atque mulieres diligentem. ¶ Et si quædam linea in hoc loco iacens iuxta lineam uitæ secundum longitudinem a quibusdam soror lineæ uitæ dicta inueniatur, maxime si fuerit rubea, luxuriam omnem significat, & maxime talis naturaliter inclinabitur ad concubitus masculorum & multum delectabitur manibus propriis, & quidam dicunt quod si hæc linea sit una continua a rascetta usque ad illum locum ubi coniungitur linea uitæ mediæ naturali & in ea sit pulcher color. significat diuitias in tota uita. Et si hæc linea non apparet in primo loco, & apparet in medio & in fine habebit paupertatem in prima etate, & diuitias in secunda & tertia. Et similiter quæcunque pars prædictæ lineæ deficit, in illa parte diuitiarum defectum pariet. ¶ Ptholomeus quoque philosophus ait quando prædicta oritur naturaliter inter policem et indicem et descendit per montem policis prope lineam capitis & uitæ, & transit usque ad rascettam significat ut est dictum supra de sua significatione et hoc ue

3 rius. ¶ Et dicunt philosophi, ꝙ si in latere montis policis uer
sus brachium uel recaptam inueniãtur quattuor lineæ eque di-
stãtes uenientes uersus eminentiores partes montis prædicti, si
gnificãt diuitias, & honores in prima parte suæ ætatis, & si
hæ lineæ sint prope iuncturam policis, significãt prædicta in
secunda parte suæ ætatis, et si iuxta unguem policis in senectu
te, & ad hoc ut compleatur sermo de istis, trãseamus aliquan
tulum ordinem, dicentes, ꝙ si prædictæ lineæ reperiãtur iu
xta iuncturam policis, significãt prædicta euenire in ultima
ætate. Et quanto prædictæ lineæ sunt longiores, grossiores, &
profundiores, tanto significant maiores honores & diuitias,
& si sint intercisæ, significãt impedimentum. Et si sint dele-
4 tæ, præteritas. ¶ Si quædam lineæ extensæ a radice policis per
mõtem ipsius, quot lineæ fuerint tot mulieres uxoribus similes
ostẽdunt, & in manu mulieris, tot homines uel amicos similes
maritis notant. Si sint rectæ, extensæ, & pulchræ, tot prædi-
ctis mulieribus aut uiris culpabitur, & prædictæ lineæ par-
uæ & furcatæ, tot pueris coniungetur, et si infra prædictas li
neas sit aliqua maior altera, signum est habere talem mulie-
5 rem aut talem hoiem maiorem in diuitiis siue genere. ¶ Si li
nea subtilis uenit ab ultima parte radicis policis & descẽdat
per montem ad lineam uitæ & mediam naturalem, plagas et
6 læsiones ostẽdunt. ¶ Si quædam lineæ rectæ bene coloratæ ue-
niunt quasi a radice policis & scindãt lineam uitæ, lõgas uias
& peregrinationes atq; diuersas patrias quærentem notat.
7 ¶ Si quædam lineæ ueniãt a radice policis usq; ad lineam ui-
tæ a parte lineæ postremæ, quæ est uersus angulum supremum,
cupidum honoris, & laudis, & inanis gloriæ, & luxuriæ ple
num indicãt, & si tales lineæ sint ex altera parte montis poli
cis uersus rascettam, sollicitum esse circa cumulationem pe-

cuniæ, & si tales lineæ sint intercisæ, aut fractæ, aut deletæ, si
gnificãt impedimentum. ¶Et si quædam linea notabilis mul 8
tum rubea extendens se per mõtem policis et scindens fortiter
digitum policis, consanguinearum concubitus ostendit, & sm 9
alios fortem iram. ¶Si multæ lineæ grossæ, latæ, inordinatæ
sint in monte policis, ingratum amicis, & mutuãtem libenter
ostendunt. ¶Et si tales sint subtiles, intercisæ, glomeratæ, subti-
les, conuersæ, instabilitatem, defectum, inlegalitatem, menda- 10
cium, & omnimodam fornicationem ostendit. ¶Et si quædã
stella reperiatur uel similis in hoc loco, risum, & lætitiam no
tat, & interitum cõcubitus propter quod uilipensionem incur
rit. ¶Et si figura ueluti crux cuius ramusculus sit reflexus 11
ad intra reperiatur ibi, honores et dignitates ostendit. ¶Quã 12
do in mõte policis reperitur aliqua linea semicircularis iuxta
uitalem, in cuius cornu unitur (quodammodo) quæ figura cir
cularis & quædam alia linea uidetur ipsam semicircularem
intersecare, maximam infirmitatem futuram significat.

¶Tricassius Mantuanus.

N.4. signo huius capituli sciendum est ꝙ mul-
tæ lineæ reperiuntur in hoc mõte, & omnes pene
uniformiter se habentes, & etiam in significatis
suis, unde & multi in earum acceptione, nullam
differentiam exhibent, cum tamen multum inter se differant.
Vnde istæ lineæ in hoc. 4. signo expositæ (sm ueritatem hu-
ius scientiæ) solũmodo intelliguntur illas esse quæ a medio mõ
tis uersus principium uitalis et indicem. Et etiam quicunq; ser
uare uoluerit regulam illam quã exposui in. 12. figura nostræ
chyromãtiæ, ꝓportionaliter eundem locum diuidẽdo, & iuxta
situm ipsarum linearũ figuratarũ cognoscẽdo tempus in quo
uenerea quis cœperit exercere, inueniet ꝑfecto etiam tempus,

n quo tales uxores aut amicos uel amicas habuerit, aut uiros.
Et in illa figura eo in loco ubi posita est illa littera. B. signifi-
catur tempus uigintiquinq; annorum, a quo consequēter si fiat
diuisio talis partis usq; ad annos quadraginta deuenietur etiā
ad tēpus determinatum, semper tamen accipiendo minus spa
cium talis, eo magis quo uersus montis medium, & quando
multum ascendunt uersus montem, significant effectum talem
in maiori ætate futurum, quando autem uersus percussionem,
tanto magis in puerititia. Ille autem lineæ quæ inimicitias si-
gnificant sunt magis uersus mensalem & percussionem.

¶Cap. XXII. secundæ partis, de monte indicis.

Vando Mons indicis est lenis, & mundus, &
bene coloratus, honestatem uitæ, & conuersa-
tionem laudabilem innuit, necnon legalitatem
2 & iustitiam. ¶Et si quædam lineæ paruæ ꝓ
tendant se a radice digiti bene coloratæ & re-
ctæ tendentes ad superius, bonum significant. Et quanto ꝓpin-
quiores sunt digito, tanto plus bona ostendunt. Hi enim augmē
tabuntur in bonis, & ab excellentibus personis honorabuntur.
Et dicunt quidam, ꝙ quot sunt lineæ tales, tot præbendas, uel
dignitates ecclesiasticas ostendunt. Et si tales lineæ flectantur
3 ad inferius, uel intercisæ sint, aut deletæ, significāt oppositum.
Et ſm alios, significant uulnera circa cerebri partes. ¶Et si
quædam lineæ eque distent uenientes a capite mediæ naturalis
4 tendentes ad radicem indicis, uerecundum, promissa tenentem
significat. ¶Et si quædam linea recta satis lata, bene colora-
ta oriatur ex hac parte, & firmetur in eiusdem digiti men-
suram, excellentem, audaciam, & ꝙ talis sit sine timore osten
5 dit. ¶Et si quædam linea naturalis oriatur ex mensali, &
scindat recte digitum indicem, audaciam rectam significa-

re dicemus. Et si talis linea secetur iuxta radicem indicis a qui
busdam lineis uel linea, scito significare plagas, uel plagam
circa frontem, uel circa caput. ¶ Signum mortis per fluxum 6
est quando certa linea oritur inter indicem & medium, nec con
tingit mensalem si talis linea sit grossa & rubea. Et si fuerit
mulier, scias illam ex partu morituram, & sm quosdam, ta-
lis habens, ex uulnere periclitabitur. Idem significant tales li-
neæ si ueniant ex monte digiti, ut dicunt. ¶ Signum mortis 7
per febres acutas est quando prædicta linea extenditur uersus
medium & acuitur. ¶ Signum guttarum est quando ab ista 8
linea exeunt multæ lineæ uersus finem eius. ¶ Item si quædam
linea parua oriatur ex fine mensalis & uadat ad radicem in 9
dicis, illum habentem ipsam ex subitanea morte periclitare cõ
gnoscemus, & specialiter de hac notitiam habemus, quan-
do quædam linea ueniens ex angulo supremo iungitur cum di
cta linea paruula iuxta radicem supradicti digiti, scilicet, in
dicis. ¶ Et multi dicunt ꝙ quædam linea ueniens a superiori 10
parte montis & sit cadens supra lineam mensalem uel iuxta,
& illa talis linea sit nimis rubea, mortem per fluxum uen-
tris nobis ostendit. Et si talis linea extendatur uersus mediam 11
naturalem & acuitur, habens morietur febre acuta. ¶ Et si
quædam linea quasi centura sit iuxta supremum angulum &
respiciat ad supradictum indicem, furiosos, bellicosos, murmu
ratores, & naturaliter seruos esse ostendit, & tales propriis
linguis semetipsos lædentes. ¶ Et multi dicunt ꝙ si crux be- 12
ne disposita & multum colorata fuerit reperta in monte in-
dicis, multas excellentes dignitates & multos honores osten-
dit. ¶ Et dicunt ꝙ lineæ non intricatæ seu scissæ in hoc monte,
diuitias multas ostendunt. ¶ Et idem significat equilaterus 13
triãgulus bene coloratus, & specialiter in clericis et religiosis

¶Quando in mõte indicis inuenitur figura ut crux cum qui
buſdam conglomeratis lineis ſe cuſtodientibus, uitam miſeram
& ambulationem, & debile cerebrum oſtendit.

¶Cap. XXIII. ſecundæ partis. Et eſt additio eiuſdem Coclitis
de monte Indicis.

1 INquit Morbeth, Si ſuper lineam menſalem uerſus
indicem fuerit crux bene formata & rubea, præ-
laturam demõſtrat, & quãto magis rubea erit,
itãto maior erit dignitas. Et ſi ꝓpe ipſam apparue
rit O cum baculo, & ſi apparuerit medius circulus, ſic C ha
bebit ſine baculo, & ſi inferius futura erit talis dignitas. Si ſu
perius iam fractum eſt: & ait præfatus Morbeth. ¶Et ſi ſit
2 aliqua linea a police ueniens uerſus indicem extendatur, & in
ultimo ſui crucem faciat, ſignificat dignitatem baculi, & ſm
minorationem ſiue maiorationem, ſic dignitas adiudicabitur.
3 ¶Et ſcribit Hermes, Si duæ lineæ coniungantur adinuicem et
faciant ut crux in monte indicis, honorem ſignificat, et in me
dio monte, nobilitatem generis perſonæ, & ꝙ ad magnum ſta
tum uenturus ſit, & oſtendit magnam prælaturam & hono-
4 rem. ¶Item plures lineæ per hunc montem trãſeuntes capiti
aſcribuntur, & idem capitur per tribulationem & cõmotio-
nem cerebri, & ſignificat ꝙ tales maniaci poſſunt pati quan
5 do turbantur. Vnde apparẽt quaſi furioſi. ¶Si linea menſalis
in indicem tranſeat, ſignificat audaciam & ꝓbitatem, & ſi
linea ipſa ſecat iuxta indicem, plagas ab inimicis ſignificat,
6 hæc ille. ¶Breuiter quãdo mons Iouis eſt eminẽs cum radiis
aut cum ſtellis, & lineæ longitudinales aut tranſuerſales, de-
notat honores, diuitias, et prælaturas cũ ſublimitate. ¶Quã
7 do in principio anguli ſupremi oritur una linea & porrexerit
ſe apud indicem uel eius radicem, illa linea eſt iouialis, & præ-

sertim quãdo non est impedita. Et iterum quãdo una linea nasci tur ad siluestrem partem montis & transuersaliter se exten- dat per montem indicis, similiter Iupiter fortunatus est. ¶Et 8
ita si duæ lineæ pulchræ uel tres oriuntur a radice indicis usq; ad medium tuberculi, prælaturam innuit, aut fortunam cum prælatis, si primæ duæ lineæ se equitant adinuicem ut crux et sit eminens locus cum una uel duabus stellis, denotat sublimita tem cum baculo. ¶Errant stolidi quando crux attribuitur in loco Iouis, quoniam sunt intersecationes linearum & impedi- 9
menta præter duarum linearum, quæ Iouis fortunam osten- dunt (quando adinuicem sunt cõnexæ) quia crux denotat de- trimentum patibuli sicut sunt hodie furchæ in quibus suspen duntur homines. ¶Et quando in radice indicis oritur una li- 10
nea uel plures, arguunt prælaturam, quia radii appellantur a recentioribus & sunt obliqui intus & extra manum.

¶Tricassius Mantuanus.

Irca finem primi signi huius capituli sciẽdum est ꝙ quãdo Cocles dicit, ꝙ si tales figuræ in ueniantur a parte superiori, significãt tempus futurum, si in parte inferiori, significant tem- pus præteritum, hoc falsum est. Propriam autem significatio nem situs ac formationis talium figurarum talis est ꝙ.s. quã do huiusmodi figuræ sunt in parte superiori, significant digni tates magnas, paruæ tamen utilitatis, (nisi aliquo signo ad- iuuaretur, qui diuitias ꝓmitteret ex fortuna & nõ a natura) si autem in parte inferiori inueniantur, significãt dignitatem & utilitatem, & utilitas honorem superexcedent. Si autem inueniãtur circa partem superiorem mõtis indicis, aut circa medium mõtis, significãt maximam dignitaeem & magnã utilitatem. Debẽt autem huiusmodi clare et apparẽter uideri,

Et hæc est uera expositio talium figurarum, ut experientia do cebit. ¶ Quo ad. 7. signum circa secundum significatum ipsi us sciendum est quod talis linea debet esse circa medium montis & in principio aut in fine nō debet esse bifurcata & debet ascē dere uersus angulum supremum. Et hoc ualde notandum est, quoniam hoc in loco sunt nō ullæ lineæ quæ infirmitates signi ficant, & maxime quartanam febrem propter superabundan tiam humorum ac qualitatum ex melancolia, quarum indica tiuæ sunt, & habent principium suum uersus principium uita lis, uel circa. Vnum est autem quod semper, aut in principio, aut in fine sunt bifurcatæ, & in fine inclinantur ad medium uer sus radicem indicis. ¶ Circa. 9. signum sciendum est quod istud est unum ex ludibriis ipsius Coclitis, qui cum esset insanus & omnium scientiarum ignarus, semper tamen alios mordere nō desistebat. Clare namque patere potest, suas huiusmodi fabulas superflue fuisse appositas, attamen & cum his omnibus falsi tates multas adiunxit. ¶ Quod autem hoc superfluum sit ap paret. 12. & . 13. 14. signis præcedentis capituli, ubi Concilia tor dicit, Crux bene disposita & bene colorata reperta in mon te indicis, dignitates & honores ostendit. Lineæ quoque nō intri catæ seu non incisæ, diuitias ostendunt. Crux autem male di sposita et quibusdam lineis conglomerata, uitam miseram ac laboriosam significat. Ex quibus signis ac expositionibus cla re patet quod non crux (siue lineæ repertæ in modum crucis) in monte indicis, bonum significant, nec etiam quælibet linea in tersecata sub tali uocabulo, (scilicet quod sit crux) nuncupari. ¶ Quod autem ibidem multas falsitates adiunxerit facili me apparet ex hoc quod dicit, quod tales cruces in loco Iouis sunt intersecationes linearum & impedimenta, præter duarum li nearum quæ Iouis fortunam ostendunt, quæ quidem sententia

falsissima est. Et ꝙ hoc uerũ sit apparet ex dicto Hermetis in 3. signo huius capituli. ubi dicit tales lineas itersecatas i modũ Crucis posse duobus in locis in ipso Monte indicis reperiri & adhuc ex experiẽtia multotiẽs perceptũ ẽ alias cruces reperiri ĩ eodẽ loco quæ dignitates aut officia ostẽdũt cũ utilitate, ac honore. Et adhuc aliæ significantes Honorem cum labore ac periculis magnis, sicuti reperi in. M. Domino. D. Ioãni Corado Vrsino. Et adhuc inquit Morbeth (ut ab ipso Cocle in. I. signo huius capituli allegatur) tales lineæ posse diuersimode reperiri in dicto Mõte Indicis. & tamẽ nulle earum sunt ille lineæ quas Iouis appellat, quoniã nulla earum terminatur uersus Mensalem, aut ubi Mensalis debet terminari. ¶ Quod autẽ ista expositio Coclitis fabulæ sint, ex hoc apparet quod ipse in fine huius noni signi adiungit, dicens. Crux denotat detrimentum & angustiam ꝑpter quod fuerunt instrumenta patibuli sicut hodie furche. O. Cocles fatuus ac Demẽs si crux Dãnum et detrimẽtum significat, ex hoc ꝙ est instrumentum patibuli aut fuit. Igitur et figura Circularis, quæ de se perfectionẽ includit bonum significabit, & tamen (etiã ẽm tuas expositiones) significat aliquãdo offensionem oculorum, periclitationem aut offensionẽ animaliũ quadrupedũ. Igitur falsa est expositio tua. Igitur omnes sunt fabulæ. In hoc autẽ omnis conclusio sistit, ꝙ scilicet, non ex proprietate figurarum aut Karracterum iudicandum est. sed ex habita experiẽtia, ac effectuum cõsequutiõe. ¶ Quo ad. x. signum. Sciendũ ꝙ expositio illa falsa est illo nã ꝙ lineæ quæ uersus superiorem partẽ ipsius Montis indicis ascendunt ab ipsa radice prælaturas siue officia notant. Quæ autem ascendunt a ipsa Radice uersus Medium, uulnera in capite notant & etiam quædam earum quæ ascendunt & maxime si sunt aliqualiter tortuose.

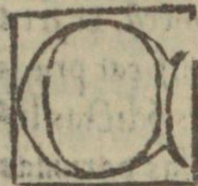
¶Capitulum.xxiiii.secundæ partis, De monte medii.

I mons medii digiti sit sine lineis, bene coloratus,
1 simplicem & quietam uitam sine colligatione &
calumnia demonstrat. Econtrario contrarium no
2 tat. ¶Si quædam linea ueniat a mensali usq; ad
radicem prædicti digiti extendit se signum est la
borum multorum curæ magnæ & angustiarum. Et si plures
lineæ sic ueniant a mensali & extendant se ad radicem digiti
labores angustias & temptationes ostendunt, & talis sustine-
bit multotiẽs uincula & captiones. & si tales lineæ sint quasi
nigre tormenta notant. & si tales ueniant a concauo manus se
cantes mensalem & extendant se ad radicem medii, & finien-
tur ultra iuncturam. si dux uel rex fuerit in uinculis morietur
& si tales lineæ sunt subtiles quasi de lete, negligentem & pi-
3 grum denotant. ¶Et si quædam lineæ grosse curte & profun
de reperiantur in loco signum est quieti uiri quãdoq; Et si quæ
4 dam linea ipsa interseca, labores significat. ¶Et si quædam li
neæ parue descendant a radice medii per montem ipsius plagas
ostendunt in uentre & pectore, & si sint rubeæ futura. Si pal-
lide aut delete præterita incidant uulnera. ¶Et si quædam li-
nea aspera & tortuosa descẽdat inter medium & medicum ab
5 earum radicibus stultitiam & temeritatẽ ostendit. ¶Si quæ
6 dam lineæ coniungantur in hoc monte medii ueluti crux respi-
cientes prædictum medium futurum bonum demonstrant. Hoc
idem significant in monte indicis. ¶Fecerũt quidam hunc ser
7 monem comportabilem & probabilem dicentes. Quod si mulie
res plures lineas meliores & maiores habent inter medium et
medicum q̃ inter medicum & auricularem significat aptitu
dinẽ generãdi & cõcipiẽdi masculos. Et si lineæ ille quæ sunt
ĩter medicũ et auricularẽ sint plures & maiores et meliores il

lis lines existẽtibus inter medium & medicum. significat aptitudinem & potẽtiam generandi seu gerẽdi fœminas. De significationibus cuiuslibet lineæ principalis uel accidentalis diligenter tractabimus particulariter in. 3. lib.

¶ Tricassius Mantuanus,

Irca finem, 2. signi huius capituli. Sciẽdũ est, ꝙ quãdo dicit ꝙ talis incarcere est moriturus, põt dupliciter intelligi. Vno mõ. s. ꝙ in carcere morietur quia nunq̃ liberabitur sed perpetuo degebit, aut in seruitutẽ uiolẽtã terminũ Vitæ suæ cõplebit. Alio modo. ꝙ. s. incarceratus, ex iustitia ad mortẽ cõdẽnabitur, & occidetur. Vnde in hoc et similibus, semp ad uitalẽ recurrendũ est. ¶ Et in eodẽ signo. Sciẽdũ ꝙ talis linea sit subtilis et tortuosa aut discontinua, significat tãtũ in periculo fore. Et si tamẽ effectum Carceris sequatur, nihilominus euadet mortis periculũ. Hoc idem significat, quando esset grossa et discõtinua aut male apparẽs apud ipsã Radicẽ Medii primã iũcturã ĩgrediẽdo.

¶ Capitulum. xxv. secundæ partis. Et est additio eiusdem Coclitis. De monte medii uel saturni.

Vando una linea oritur a mẽsali & extẽditur per montem medii usq; ad radicem digiti sine impedimento maximo denotat post periodum saturni augmentum in rebus de natura saturni & præcipue in agricultura & in ornamentis domorum sine dubio. ¶ Si aliæ lineæ conglomerantur in ipso monte malum denotat sicut dixi in lib. I. Quæsito. x. Not. 7. circa finem & si sint in radice digiti pœnitus carceres ostẽdunt, intensiue et remissiue secundum formam linearum.

¶ Capitulum uigesimum sextum secundæ partis. De monte medici.

1 SI duæ lineæ paruulæ cõcurrũt ex linea mẽsali ad radicẽ medici subtilitatẽ ingenii et inuestigationẽ diuersarũ artiũ et eloquẽtiã, et arrogãtiã et inanẽ gloriã demonstrãt, & secũdũ alios honores et dignitates & seculares uel ecclesiasticas. Et si q̃dã linea grossa & rubea scindat p̃dictas significat ĩpedimẽtũ. Et si tales lineæ paruulæ sint ualde subtiles aut deletæ, significat prædicta esse debilia aut præterita. Et si lineæ impediẽtes p̃dictas lineas paruulas ueniãt prope ipsam et nõ tãgant ipsas paruulas lineas prædictas signũ est ꝙ talibus impedimẽtis uicinus erit tamẽ nõ impedietur sed suos pauperabit inimicos.
2 ¶ Et si prædictæ lineæ parue non procedũt equaliter a mẽsali neq; appropinquent equaliter ipsi digito, sed una magis q̃ alterã mutationẽ status & uitæ significat. Et si sint quædã lineæ scindentes unã illarũ, & illa quæ scinditur sit melior. mutabitur ad peius. Si autẽ peior scindetur erit mutatio ad melius.
3 ¶ Et si quædã lineæ parue descendũt a radice medici, & sint pulchre significat sapiẽtẽ letũ & libenter mutuantem. Et si tales lineæ sint grosse & recte in renibus uulnera demõstrãt, ut dicunt. Si sint rubeæ quasi præsentia notat uulnera. Si autẽ pallide aut delete præterita.
4 ¶ Et si quædam linea naturaliter bene disposita & grossa & bene colorata inter medicum & auricularem descẽdat quasi a radicibus prædictorum digitorum, & tendat uersus mensalem excellẽtẽ naturã & largitatem designat.

¶ Cap. XXVII secũdæ partis. De monte auricularis,

1 SI spacium sit purũ bene coloratũ stabilitatẽ animi castitatẽ & continẽtiam demõstrat.
2 ¶ Et si quædã linea notabilis recta subtilis decenter colorata oriatur a mẽsali & uadat ad radicem auricularis significat auaritiã in uiris & sceleris in alicuiu

conscium facit. Si in muliere uirginitatem seu castitatem. ¶ Si obliqua seu grossa fuerit, largitatem famosã, & ĩ muliere corruptionẽ & luxuriam. ¶ Si quædam lineæ reperiantur in hoc 3
loco quarum quædam sit magna, & quædam parua, quædam uero mediocris, signum est luxurie & amoris & auaritiæ. Et dicitur ꝙ si lineæ ille sint recte bene colorate erit amor iste a natura circa nobiles & ualentes personas. Et si sint inordinate & tortuose erit amor circa uiles & malas personas magis inclinatus. Et si intra uel infra prædictas lineas reperiantur una uel due uel tres uel plures lineæ notabiliores aliis tot homines uel mulieres. naturaliter super alios uel nobiliores aliis dilexit. Et secundum ꝙ una illarũ linearum fuerit maior altera sic dilexit unum magis q̃ alium, uel nobiliorem aut ditiorẽ alio. Et si tales lineæ sint rubeæ significat hoc in præsenti uel in breui futurum. Si sunt delete hoc erit præteritum, & si sunt intercise interciditur earum significatio, & hoc notandum est regulariter in omnibus. ¶ Si quædam lineæ ueniant quasi ex dorso manus existentes inter lineam mensalem & auricularem nuptias 4
denunciant, quia secundum earum numerum erit numerus nuptiarum. Dico autẽ quod tales lineæ aut sunt recte aut tortuose aut oqliquæ aut flexe super supremam partem decenter. Si sunt recte significant ꝙ talis ẽm numerum prædictarum linearum habebit uxores non malas. Si fuerint flexe habebit uxores uiduas uel nõ puellas, & grandeuas, & si quædã illarũ linearũ sit flexa ibi & tortuosa, et quædã recta significãt quãdã malã, & quãdã bonã uxorẽ et si inter prædictas lineas sit quædam linea maior altera significat quod uxor illa figurata per illam lineam erit maior aliis diuitiis uel nobilitate, et si tales lineæ sint delete prætritas nuptias uel uxores demonstrat, & si intercise fuerint impeditas uxores ostendit, & si sint

rubeæ præſentes aut proxime futuras indicat. ¶ Et ſi quædam
lineæ groſſe & rubeæ procedant a radice auricularis, & exten
dant ſeper montem ipſius uel iuxta, mendaces, fures & inſidia
5 tores oſtendunt, & ſecundum aliquos plagas in genu inferius
innuit. ¶ Et ſi quædam linea ſemicircularis procedat a radice
prædicti digiti reſpiciens medicum mutationem ſtatus ad bo
num demonſtrat. Si autem hæc linea reſpiciat ad inferius uer-
ſus dorſum manus denotat contrarium hoc eſt mutationem ad
6 malum.

¶ Capitulũ. xxviii. ſecũdæ partis de monte manus.

SI mons manus ſit lenis purus & bene coloratus le-
galem hominem & pacificum demonſtrat. ¶ Et
ſi quædam lineæ oriuntur ex parte inferiori mon-
tis uerſus dorſum manus & uadant ad ſuperius.
& earum caude flectantur uerſus menſalem ſignificant ami
cos extraneos. Et ſi tales lineæ ſint prope raſcettam amicos de
natione aut de parentela oſtendunt. Et ſi prædictæ lineæ flectan
tur ad raſcettam ſignificant impotentes amicos credentes ta-
men prodeſſe ſibi & non poſſunt. Et quanto maiores & notabi
liores fuerint dictæ lineæ, tanto maiores & notabiliores ami
cos oſtendit, & ſi ſecentur prædicte lineæ a quibuſdã lineis trã
ſuerſalibus non habebit amicos, & ſi habebit non erunt fideles
ſed erunt amici fortune. Et ſi ſunt delete erunt præteriti. ¶ Et
ſi quedam lineæ ueniant a percuſſione manus facientes angulũ
acutum in hoc monte mortales inimicos oſtendunt, aut ꝙ tales
a caſu uel præcipitio peribunt, Et ſi quædã lineæ facientes præ-
dictam figuram uenientes ex parte ſuperiori ita ꝙ Angulus
unius uadat ſuper angulum alterius figuræ iſte habitabit in-
ter inimicos aut erit eis equalis, & ſecundum approximationẽ
huius ad lineam menſalem uel ad raſcettam ſignificant inimi-
cos eſſe

cos eſſe

eos esse extraneos uel priuatos. ¶ Si sint aliquæ lineæ tortuosæ 4
simul concurrẽtes, uel si sint recte et per quadrũ intersecate, aut
sint aliquæ quodãmodo simile, huic figuræ. M. significãt in a-
quis perire patebit in aquis. ¶ Et si quædã lineæ oriantur a ra 5
dice manus & rectæ extẽdantur per mõtẽ manus si fuerint be
ne colorate, si ad præsens malũ habet letetur quoniã bonũ habe
bit. ¶ Et si quædam lineæ concurrẽtes adinuicẽ obliquæ, in fine 6
& quasi expugnãtes, subito in aliquo cõcursu morietur. ¶ Et 7
si quædam lineæ rubeæ notabiles ueniãt ex monte manus, & ua
dant ad mensalem inimicos ostendunt. Et ſm numerum linea
rum & grossitiẽ erit numerus & uigor inimicorũ, ¶ Si quæ- 8
dam lineæ rectæ duæ uel tres bene colorate in hoc loco reperian
tur imperitiam significãt, & specialiter si quædã parua crux
reperiatur cum eis. ¶ Si quædam lineæ parue capillares inor- 9
dinate sunt in hoc loco, in iuuentute perfectionẽ naturæ & po-
tentiam ostẽdunt, & specialiter si sint inordinate multe, & si
tales lineæ paruæ sint uersus rasettã signũ est frigide & fleg
matice naturæ, & fluxũ uentris indicant, & si tales lineæ sint
rubeæ aliũ morbũ ĩdicãt, & si ps illa sit leuis mollis erit mor
bus ex flegmate. Si sit aspa et sicca erit ex melãcholia uel cho
lera. ¶ Si quædã crepature uel lineæ similes crepaturis repiã 10
tur in hoc loco prope mediã naturalem, distinctionem naturæ.
in senectutẽ (aut frigus) denotãt. ¶ Quædã linea respiciẽs
inferius ad brachiũ significant mutuãtẽ & debitorẽ semper. 11
¶ Et si quædã figura talis. A. respiciẽs ad inferius inueniatur 12
famosum uirũ & cresentẽ ad melius indicat, & si hæc figu-
ra. C. reperiatur in hoc loco patricidam uel fratricidã osten- 13
dit, et in muliere forte idẽ. Tamẽ mulier nequissima erit. ¶ Et 14
si quædã stella in hoc loco reperiatur significat incremẽtum.

¶ Tricassus Mantuanus.

N.3.signo Circa.2.significatum.Sciẽdum est ꝙ quando talis lineæ, constituentes angulum in Monte, & significantes præcipitium, aliquantulum elongantur uersus Dorsum Manus & formatur angulum aliquantulum obtusum & non acutum, & quando non reperiatur aliqua linea quæ per longum talium linearum intersecat prædictum angulum significat, ex tali præcipitio moriturum. ¶Et quando talis linea fortiter intersecat prædictum angulum. (quomodocunq; sit præcipitum) significat mortem euasurũ. & in tali casu adiuuari aliquo modo. ¶Sciẽdum quoq; ꝙ iste lineæ quæ significant casum ab aliquo præcipitio sunt in percussione, uersus Montis medium, & quãdo multum ascendunt uersus Montem significant effectum talem in maiori etate futurum, quando autem uersus percussionem tanto magis in pueritia. Ille autem lineæ quæ inimicitias significant sunt magis uersus Mensalem & percussionem.

¶Capitulum.XXIX.secundæ partis.Police.

Ostq̃ de duabus primis partibus & de lineis et figuris existentibus in istis tractauimus. Nunc de ea quæ est digitorum parte uidetur conueniẽs expedire. et primo de police eo ꝙ tanq̃ clauis digitorum & manus esse uidetur. Dico ergo quod si quædam lineæ notabiles rubeæ integre scindant fortiter primam iuncturam policis & uadant ad ipsum digitum denotant secundum numerum & notabilitatem fratrũ, aut sororum, & si sint fracte, aut delete mortuos fratres indicant. ¶Quædam lineæ existentes infra primam & ultimam iuncturam huius digiti parentelam magnam & multam aut paruam ſm multitudinem & magnitudinem seu paucitatem & paruitatem linearum ostendunt. ¶Et si quædam linea circuit policem iuxta su-

premam iuncturam eius suspensionem denotat. ¶Et si linea arcualis quæ est in dorso digiti uersus iuncturā coniūgatur cū quadam alia arcuali existēte ex parte ungulæ suspensionem denotat, ac hominem dolosum & nequam ostendit. Et hæc linea arcualis sic disposita in eadem iunctura in īferiori parte digiti indicat submersionem in aqua. Et si prædicte lineæ non coniungūtur sed prope sint erit prope suspensionem uel submersionē. 5 6
¶Si linea arcualis quæ est in interiori parte in ipsa ultima iunctura coniungatur cum illa linea arcuali, quæ est per dorsum digiti in eadem iunctura significat suspensionem. ¶Si figura circularis per medium ab alia linea fissa, reperiatur iuxta supremam iuncturam submergetur. Et si multum sit prope & talis figura uersatur iuxta unguem suspendetur uel strangulabitur, & leprosum & odiosum furem & adulterum hominem denotat. ¶Si in dorso policis iuxta unguem fuerit lineæ ut stella erit luxuriosus ualde. & si fuerint ut crux matrē aut sororem corrumpet, ut dicunt. ¶Tricassus Mantuanus. 7

Lineæ expositæ in secundo signo huius capituli debēt esse in prima de iūctura ipsius digiti per trāsuersum equaliterq; adinuicem distare. ¶Videatis lib.3.cap.305.& cap.308.

¶Capitulum.XXX, secundæ partis. Et est additio eiusdem Coclitis. De digito policis.

Iam expertus sum ꝙ quando in prima iunctura policis sit linea continua & sine intercisione, decapitabitur ille uel suspendetur. ¶Et similiter dico ꝙ quando sunt duæ uel tres lineæ semicirculares inter primam & secundam iuncturam rubicunde Indicant ēt ut dixi. & præcipue carcerem præsertim si annexa sunt in fine. Non distinguas inter suspensionem, & amputationem capi-

tis, quia apud auctores nō sunt distinctę, & in diuersis regiōi bus diuersificatur genus mortis. Sed sufficit nobis lesio capi-tis, si sint incisi uel cōpreßi cum funiculis aut manibus ut fue-
3 runt multi. ¶ Et si cum circa ultimā iūcturam digiti policis sint lineæ capillares denotāt materiam cattaralē exuberare, aut si nanchiā, & similia, dūmodo medie naturalis obseruetur proportio. Aliqui dicunt periculum in aquis.

¶ Capitulum. XXXI. secundæ partis. De indice.

Quidā aūt hāc scientiam describētes solum de police tractauerūt aliorūq; digitorū linearū figurarū & signorū indicia inutilia reputātes neglexerūt, aut forte ignorātes nō scripserūt, & fuit mirabile de istis, quoniam uiderūt quasdā lineas & quasdam figuras in quibusdam digitis aliquorū & in quibusdā aliquorum nō uiderūt, & certā causam diuersitatis non inuestigauerūt. Vel quare magis in police habeāt lineas & signa aliquid ostēdere q̄ in aliis digitis, cum unusquisq; digitorū habeat attributionē sui planetæ. & etiā reperiantur in ipsis in radice & media uirtus tactus potissime, & ideo sapiētie tātū ipsorū relinquo, & reuertor ad tractādū de neglectis aut ignorātis ab
1 eis in quibus pulchra utiq; est cōsideratio. ¶ Primo icipiā ab indice, & dico q̄ si quędam linea notabilis recta bene colorata oriatur ex radice indicis & uadat usq; ad mediā iuncturā uel prope. significat audaciā et honores & si fuerint duæ lineæ & scindāt fortiter digitū matrē suā uiolabit, ut quidā dicunt. ¶ Et si quędā lineæ parue oriātur ex radice indicis, & uadāt
2 trāsuerse per ipsum digitum quasi ad superius uersus dorsum digiti significat cholericū & suas cōditiones, & si tales lineæ uadant ad inferius arcuales, significant melancholicū & suas conditiones si hęc lineæ oriantur ex latere indicis, & currant

rectæ equæ distantes ad illud latus. significant sanguineum et suas conditiones. Et si quædam illarum linearum uadãt ad superius & quædam ad inferius est signum flegmatis et suæ cõditionis ut patet hic. ℭ Et si quædã crux reperiatur in hoc digito significat adulterium. ℭ Si super dorsum istius digiti reperiatur figura stelle, luxuriosum demõstrat, & forte ad aliquod beneficium & honore proueniẽtem ex causa mulieris.

ℭ Capitulum. XXXII. secundæ partis. De digito medio.

SI in isto digito scilicet medio reperiantur lineæ complexionarie sicut superius dixi, & sint similes illis existentibus in indice in. 2. signo cõplexionẽ & conditionẽ talem confirmant, & hic sermo intelligatur de medico, & auriculari. Tamen raro reperiuntur lineæ contrarie in hoc digito aut in medico. ℭ Et si quædam linea sit ad pedem illius digiti iste erit sufficiens & ad bella prõptus & durus dominus. ℭ Et si quædam linea sit notabilis reperiatur in hoc loco in medio huius digiti nunq̃ proficit talis. ℭ Si quædam linea obliqua sit, quicquid habuerit ex bonis fortunæ amittet, & si fuerit pugnator in pugna succumbet. ℭ Si quidam triangulus male formatus reperiatur in hoc digito infortunium, & semper deteriorem fore & peiorẽ demõstrat.

ℭ Capitulum trigesimumtertium. secundæ partis. De medico.

SI quædam linea recta bene colorata oriatur ex radice medici, & extendat se per medietatem digiti sapientem & subtilem hominem demonstrat, & talis est gratiosus & magnus, in anima. & si ibi due tales lineæ fuerint illud fortius denotant & si talis linea secetur a quibusdam lineis illud destruunt et secundum aliquos uulnera in coxa indicant. ℭ Si quædam linea

semicircularis grossa reperiatur in hoc loco pessimum debitorem male morigeratum infœlicem, & animæ suæ malum denunciat. Et si talis linea reperiatur sub radice ipsius digiti in monte eius scilicet digitum ascendendo per industriam suam euitabit lesiones & damna, et sermo iste de prædictis duabus lineis

2 tenet in omnibus digitis. ¶Si quædam lineæ similes crepaturis. aut quædam crepaturæ reperiantur super ultimam iuncturam huius digiti, & in interiori parte ubi potissime uigeat ta-

3 ctus passionem naturæ, aut debilitatem. aut destructionem significant, & hoc est generaliter in omnibus digitis, cum ibi locutus debeat esse purissimus. & leuis.

¶Cap. xxxiiii. secundæ partis. & est Additio eiusdem Coclitis. De digito medico.

Refata linea quam ponit auctor principio capituli est optima & sublimis linea, & est sol fortunatus & præcipue quando se extendit ad radicem digiti, & si sit in diametro digiti arguit dignitates seculares, & si sunt duæ & subiectum sit præparatum, denotat augumentum regni & dominium, Aliqui appellant ipsam lineam solarem, & diuitiarum & magisterii, & denotat septem artes liberales, & præcipue philosophiam, indagatorem diuersarum artium. & optimam in ipsis artibus induit dispositionem, & si sequitur proportio denotat diuitias apud princeps uel reges si est impedita aut glomerata a pluribus lineis fuge dominium principis, quia finis est detestabilis ut notaui, si impeditur ab una linea & ipediēs sit minus fortis, euat ab infamia aut periculo, & quot sunt lineæ tot sunt impedimenta, & est celeste minus in quibus talis linea est fortunata.

¶Tricassius Mantuanus,

IN ista additione Coclitis, sciendum est quod iste fatuus & etiam insanus propriam uocem ignorauit, nec excusatione opus est, scilicet, hoc ex impressionis defectu contigisse. Nam modum excedunt excusationis. ¶ Vnde primo sciendum est, quod ipse loquatur in dicto loco de quadam linea quæ in ipso digito inuenitur a Radice usq; ad secundam iuncturam ascendens. Cocles autem exponit illam lineam quæ inter digitum & mensalem inuenitur. Quod autem hoc sit uerum, apparet in hoc quod ipse Cocles narrat. Inquit enim, & si talis linea sit in Dyametro digiti, arguit Dignitates seculares. Igitur de ista linea de qua loquitur Cocles debet esse per Dyametrum ipsius Digiti anularis, sequitur quod non est illa quam Conciliator asserit ascendere a radice per medium Digiti. Igitur illa linea quam exponit Conciliator, et illa quam adducit Cocles sunt duæ lineæ & adinuicem diuersæ. ¶ Secundo quoq; sciẽdum est, quod nulla istarum linearum quas Cocles & etiam Conciliator adducunt, potest dici illam lineam Solarem fore, quæ proprie Solaris linea nuncupatur. immo linea Solaris ascendit de concauo, aut a quadrangulo in ipsum digitum anularem. Et quando est bene formata, significat hominem ingeniosum & ualde fortunatum apud Reges, Principes, & Nobiles. ¶ Si autem in principio, (scilicet in concauo aut quadrangulo) esset intersecta aut discontinua, aut circumflexa, & similiter circa Radicem ipsius anularis, significat hominem infortunatum cum principibus & Dominis, & fortaßis decipi ac prodi ab illis, prout magis ac minus talis linea est infortunata & maxime uersus cõcauum. Vnde tales fugiant familiaritatem principum. Hæcq; est uera descriptio lineæ solaris, & etiam stante illa linea quam Cocles adducit, retinet significatũ sibi attributũ in principio.

¶Cap.XXXV.ſecundæ partis,De digito auriculari

1 N iſto digito ſunt lineæ complexionariæ ſimilis ef-
ficaciæ illis exiſtentibus lineis in indice. ¶Quæ-
2 dam lineæ cicatricibus ſimiles non apertæ,ſed ob-
ſcuræ. Leues, & inordinatos, & fures, & cætera
quæ diximus inter Mercurii caſus (cap.9,1.partis.)demon
3 ſtrant. ¶Et ſi quædam linea ſit in hoc digito obſcura & pro
funda, & reſpiciat ad inferiorem partem ſui deſcendendo, ui-
tioſum,furem demonſtrat, & ſi talis linea reſpiciat ad ſupe-
rius uerſus medicum,ſi talis non furatur,uerberabitur ,ꝓpter
ſuſpitionem,et ſi talis linea ſit rotunda uel circularis aliquãtu
lum,utilem furem,ſed a furto abſtinentem oſtendit, ¶Quædã
4 linea ualde groſſa,ita ꝙ non uideatur linea,ſed quædam inci-
ſio,uel longa fouea reperiatur ad radicem digiti,fatuum et fu
rem oſtendit, & ſimiliter ſi eſſent binæ lineæ in modũ crucis.

¶Cap.XXXVI. & ultimum ſecũdæ partis,Et eſt additio eiuſ
dem Coclitis,De digito auriculari.

1 Liquotiens in iſto tuberculo reperitur in radi-
ce digiti una linea pulchra extendens ſe ultra
ad ſecundam iuncturam, & tunc arguit nobili
tatem ingenii in diuerſis facultatibus applica
ti,præſertim quãdo tuberculum eſt clarum cũ
2 lineis nitidis. ¶Quando ego uolo inſpicere qualitatem & quã
titatem filiorum inſpicio quot ſunt lineæ inter primam iunctu
ram & ſecundam, & ex ꝗtitate illarũ iudico filios, & ſi ſint
obliquæ,filias,ſi uero impeditæ ſint,nullum filium uel filiam.
3 Si erunt paruæ,nõ uicturos indico,ſi longæ,permãſuros. ¶Et
quot ſunt lineæ inter auricularem et ſolarem,tot læſiones in ma
nu magna oſtẽdunt.ſ.quãdo ſunt in fine pulpæ.ſ.circa princi-
pium digitorum.Et ſimiliter in pede magno,quot ſunt lineæ in

ter mediũ & medicũ digitũ, infallib liter inueni oĩa prædicta.

¶ Tricassus Mantuanus.

Irca. 2. signum huius capituli sciendum est ꝙ tales lineæ nõ sic simpliciter accipiendæ sunt, ut in littera apparet, immo sunt ꝑpe radicem, aliter nãq; ipsa expositio falsa esset. ¶ Quo ad. 3. signum sciendum ꝙ oĩa falsa sunt, & oĩa in cõtrarium habent significationem suam q̃ ipse exponit. Nam illæ quæ sunt inter medium & anularem, uulnera in brachio significat, aut (qđ uerius est) circa partes inferiores pectoris. Illæ autem quæ sunt inter anularem et auricularem, significãt uulnera in pede magno. s. ab anchis usq; ad basses pedum. Quicunq; autem iudicare uoluerit, ut ipse Cocles exponit, semper se falso iudicare percipiet, nisi forte in his duobus locis lineas tales haberet, quæ & in illis duabus partibus uulnera ostẽdunt. Dicit quoq; Conciliator. 5. signo. 26. cap. præcedẽtis, ꝙ lineæ in radice auricularis, significãt uulnera in pede magno, a genubus ad inferius, Videatis autem figura. 49. chyromantiæ. littera. D. poteritis etiam uidere lib. 3. capi. 46. signo. 1. & . 2 ubi manifeste sibi contradicit.

¶ Explicit secunda pars Chyromantiæ Conciliatoris.

¶ Incipit. 3. pars libri secundi.

¶ Cap. primum tertiæ partis Chyromantiæ Conciliatoris, De quantitate & qualitate manus.

Ostq̃ determinata sunt ea quæ de lineis & figuris existentibus in manu dicta sunt. Nunc de quibusdam aliis, ut puta, de qualitate & q̃titate, & cæteris dicemus. Et primo de q̃titate, quia imediatius ĩheret substãtiæ. ¶ Di-

eo ergo ꝙ q̄titas perfecta et pulchra manus in tribus. Primū est ꝙ in suo genere manus sit satis magna, & decēter ꝓportionata. Scd'm est ꝙ hæc eadē sit respectu corporis cuius est manus. Tertium est, ꝙ unaquæq; pars debite det ꝓportionem alteri. Quicunq; ergo habet tales manus, erit bonæ naturæ et com

2 plexionis, & audax &c. Cōtrario modo cōtrarium habebis. ¶Quicūq; habet manus maxime nimis breues respectu aliarum partium, & respectu sui corporis, cauillatorem, & sagacem, & fortem indicāt. Et si manus sint nimis curtæ respectu aliarum partium sui corporis, & digiti ipsarū sint nimis curti respectu manus talium, trāsgressorem, furem, insidiatorem et oi nequitia plenum indicāt. Et manus satis magnæ respectu corporis cuius sunt manus, subtilem, calidum, subdolum, loquacem, & subsānatorem demonstrāt. Patet in uariis. Lōga palma cum grossis & curtis digitis, pigrum, neglig ētem, fatuum demōstrant. Et si digiti huiusmodi palmæ breues uel longi sint, multum hæbetati, & obtusi. flegmaticam complexionem &

3 suas cōditiones confirmāt. ¶Mulieres habentes curtam palmam, difficultate partus grauabuntur, & hoc ꝓpter curtam lōgitudinem scissuræ Vuluæ, quæ quidem lōgitudo est similis lōgitudini quæ est in dorso medii digiti iuxta primam iuncturam ueniēs per palmam usq; ad rasettam, & dicitur, licet sit

4 fabulosum, ꝙ duplicata erit mēsura pedis. ¶Qui autem habet palmam lōgam & digitos ꝓportionabiliter, ingeniosus in

5 multis operibus erit, & specialiter in his quæ fiunt. ¶Manus carneæ cum bona soliditate, & bene articulatæ, lōgam uitam significāt, cōcauæ uero manus tamen male dearticulatæ, breuem uitam notāt. Manus lōgæ et graciles, tyrānidem indicāt. Manus tenues & curtæ, loquacem & uoratorem demōstrant.

6 ¶Quādo manus cum brachiis sunt ita lōgæ, ꝙ erecto toto

corpore genibus appropinquēt fortitudinem animi, & aptitu
dinem ostēdunt. Et Rasis addēs dixit sublimitatem, & arrogā
tiam, & cupiditatem regēdi. Si autem ad femora infra me-
dia desināt, maliuolum, discordem, & ignorātem demōstrat.

¶ Cap. II. tertiæ partis, De digitis & de modo tractandi.

I digiti sint temperatæ magnitudinis & hone 1
stæ speciei, mores optimos indicant. Et quādo di
giti sunt parui & tenues, stultum, inuidum, au
dacem, & ferum indicāt. ¶ Quando nimium 2
tenues, & nimium proximi fuerint, stultitiam demōstrant.
& si immoderato spacio a se distēt, loquaces & leues hic indi
cabis. ¶ Et quādo digiti sunt erecti & cōiuncti ita ut aer, nō 3
trāspareat notabiliter inter ipsos, signum est curialitatis ma
gnæ. Et quādo digiti sunt collecti, ita ꝙ nō transpareant, &
sint cōglobati, auarum ostēdunt. ¶ Digiti recti si flectantur
uersus dorsum, inuidum, & subtilem, & ingeniosum indicant, 4
maxime si subtiles sunt, et flectūtur in ultia iunctura. ¶ Quā
do digiti sunt dispersi, paupertatem, & miseriam ostēdunt, et 5
loquacem, patet hoc in medicātibus. ¶ Quicunq; percutit di 6
gitos ac si uellet timpanizare, signum est uariæ cogitationis.
Qui habet cōsuetudinem percutiēdi palmā dū loquitur, et nō
possit abstinere, signum est imperfectionis & passionis aīæ, et
si abstinet denotat oppositum. ¶ Quādo quis extendit manū 7
ad capiēdum aliquid, & manus eius moderate tremunt, si-
gnum est uelocis redditus ab ira ad intellectum, et ꝙ talis sit
iuuenis, sanus, & satis fortis, & si sit iuuenis, & non sit for-
tis, erit melancholicus, timidus, tristis, & malæ cogitationis,
et si cōedēs uadit obuiā cibo, maliuolus, gulosus, et discors erit:
et si ambulās tenuerit manū clausā mouēdo brachiū, īpetuosus
est, & si cōsueuerit policē claudere īter alios digitos auarus ē.

¶ Tricassus Mantuanus.

N hoc cap. quo ad. 2. signum sciendum est quod talis proximitas digitorum cōsideranda est quādo quis manum extendat in loquutione aut aliquo simili. Similiter quoq; & de distantia digitorum, aut spacio, indicandum est. ¶ Quo ad. 5. signum ubi loquitur de digitis dispersis, sciendum est quod loquitur de digitis quando sunt grossi in iuncturis siue articulis digitorum & subtiles in medio. Hæc nāq; est ꝓpria descriptio siue significatio.

¶ Cap. III. tertiæ partis, De unguibus.

1 Ngues lati & longi decētes, tenues, albi, et splēdidi, subrubentes, signum est ingenii optimi, & bonum notat. Oblōgi autem et angusti soliditatem, aut firmitatem demōstrant. Inflexi autem & tardi, impudētem, rapacemq; ostendunt, et similes sunt ancipitri. Et si in talibus unguibus reperiātur digiti ualde macri, Ethicam passionem & soliditatem demonstrāt, & ungues ualde breues, maliuolum & discordem indicāt, & hoc idem, pallidi, nigri, asperi, quasi rotundi, luxuriosum & promptum in Venere, ut dicunt quidam. ¶ Quædam

2 puncta alba reperiātur in unguibus, amicos, et benedictionem indicant. ¶ Quædam puncta nigra, inimicos, & persecutiones, & maledictiones ostendunt, aut noua damna.

3 ¶ Cap. IIII. tertiæ partis, De colore.

1 Olor albus & quasi ꝑspicuus, clarus, & subrubeus equaliter, qualitate cōmunem & bonitatem ingenii ostendit. Talis enim color debet esse in toto corpore naturaliter bene disposito. Imaginatur enim quod corpus ꝑspicuum album extēdatur super corpus sanguineum, & apparebit color, nisi ꝓpter estatem, aut fri

gus, aut laborem et cætera, mutetur color iste. Si autem colori quem diximus superest rubedo & claritas minor in manu, signum est sanguineæ complexionis & suarum cōditionum, & si talis color sit flāmeus, ociosum ostēdit, & maxime si ei insit mobilitas oculorum, & si talis rubedo sit fusca, signū est grossi sanguinis et deceptoris. ¶ Si autem talis color rubeus appro 2
pinquat uiriditati, uel quasi glaucedini plusq̄ albedini, nigram choleram & suas cōditiones ostēdit. Si autem ꝓximus fuerit citrinitati cholericum ostēdit. Si autem citrinitati subtili quasi albedini qualis solet esse in cōualescentibus, et hoc sine magna materia, signum est emissionis spermatis & spirituum, & tales detinētur amore heroum, alias equorum, & specialiter si eius oculi sint ꝓfundi & mobiles. ¶ Si autem albedo superet 3
& rubedo sint in tātum diminuta et uix appareat, signum est flegmatis & suæ cōditionis. Talis enim color solet appellari gliscus. Et si huic colori sit admixta uiriditas mali flegmatici, signum est & suarum & cōditionum. Et ille color dicitur color plumbeus, & hic cōmixtus cum fusco citrino & uiridi, ultimum gradum maliciæ complexionis ostendit.

¶ Tricassus Mantuanus.

SI quis horum colorum claram notitiam habere desiderat, uidere poterit. 1. quæsitum. 2. lib. physonomiæ. Quātum autē ad præsentem speculationem, sciēdum est q̄ ꝓprie capitulū istud physonomicum est, attamen & hic positum est ad maiorem perfectionem huius doctrinæ. ¶ Sciēdum tamen q̄, 1. signum pōt cōsiderari, & a physonomo et a chyromātico. 2. autem & 3. ꝓpria sunt Medicorum cōsideratione discutienda, ut clarius præcipere ualeāt dispōnem ac complexionem naturarum ac infirmitatum qualitatem cum trutinatione auctoritatis Ga-

leni in.1.lib.huius.cap.8.siue.8.quæsito. Enimuero sci dũ quoq; ꝙ chyromãtici cõsiderationem nõ subterfugiunt, cum cõtĩgerit alicuius infirmitatis signa reperire, ut.s.scire ualeãt, ex qua causa magis occasionem sit perceptura. ¶Quo ad finem 2.signi ubi loquitur de illa rubedine fusca, sciẽdum est ꝙ talis color rubeus est, de quo dicitur, hoĩes rubei pessimos existere. nam oẽs qui sunt talis coloris pessimæ sunt naturæ ac cõditionis ꝓpter suffocationem caloris naturalis qui in sua ꝓpria uirtute eleuari nõ potest, ut dictum fuit in.1.huius quesito.x.Not. 1.in dilucidatione mea, & circa.4.Notandum.

¶Cap.V.tertiæ partis, De tactu.

TActus temperatus & bonus cõsistit in debita ꝓportione primaru; qualitatum. Qui magis appropinquat caliditati & lenitati q̃ frigiditati aut asperitati, et magis carnositati q̃ macilẽtiæ, talis tactus significat bonitatem cõplexionis, & optimũ ingenium. & intellectum. Tactus enim calidus lenitati admixtus calidã & humidam cõplexionem ostendit. Si autem asperitati admiscetur, calidã et siccam innuit cõplexionem. Si aũt tactus sit frigidus lenitati admixtus, signũ est flegmatis. Si uero asperitati, signum est melancholiæ.

¶Cap.VI.tertiæ partis, de neruis, iuncturis, & uenis.

NErui grossi & iuncturæ fortes hoĩes indicãt subtiles, et lassi, et occulti, debiles ostẽdũt hoĩs. Venæ multũ latæ & apparẽtes, cholericum et suas cõditiones ostẽdunt. subtractæ, melãcholicum. Profundæ flegmaticum. Indebita ꝓportione apparẽtes & notabiles: sanguineum indicãt.

¶Cap.VII.tertiæ partis de pilis.

Vicunq; pilos decẽter in debita q̃titate habuerit

super dorsum manus, & specialiter circa partem inferiorem & circa policem, & super digitos in.I.et.2.iunctura, signum est bonæ complexionis & naturæ. Nimia pilositas instabilitatem notat, & si talis pilositas sit inordinata & dispersa, inordinatam complexionem & aium ostendit, & paucitas pilorum, animum fœmineum ostendit. Et si in manu non sunt pili, signum est malorum morum, & stulti, prosumptosi, & effœminati uiri, & deterius, sicut non habens barbam assimilatur eunucho &c.

ℭ Tricassus Mantuanus.

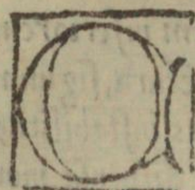
N hoc cap. comprehēdere possitis qualem significationem habere pōt hoc nomen siue uocabulum (effœminatus) Non enim ꝓprie uult dicere naturā fœmineā, sed aliquid deterius ipsi naturæ fœmineæ. In uno nāq; signo dicit, aiu; fœmineū significare, i alio aūt dicit hoie; effœminatū ostēdere. Videatis tn̄ lib.3.ca.200.

ℭ Cap. VIII. tertiæ partis, de modo iudicandi.

Iuersitas aūt et modus iudicādi apud chyromāticos est magnus, sunt enim quidā qui uolunt nō nisi certis tēporibus anni et certis manibus iudiciū cernere, uerbi gratia, uolunt ꝙ dextera uiri respiciatur in estate, et uere in die dominico, uel Iouis. Sinistra uero mulieris in autūno & hyeme, die Veneris, tamē horarū diuersitatē nō dederūt, forte sciūt cā ipsi. Alii aūt fuerūt magis auctētici qui dederūt diuersitatē tātū in manibus & ætatibus. Voluerūt enī ꝙ tā in uiris ꝙ̄ in mulieribus respiceretur manus dextera. s. qn̄cūq; lineæ in fine mōtis policis ex una cōprehēsæ et glomeratæ reperiātur in manu. Et si nō reperiūtur uolūt ꝙ ifans respiciatur, eo ꝙ in paruis signa appareāt manifesta non delata a labore, uel a frigore, uel infirmitatibus, ut in nobis, & forte isti bene.

ℭ Tricaßus Mantuanus.

Apitulũ istud incõpletũ est et ĩperfectũ. Et q̃uis in fine dicat opinionẽ secũdã fortassis bonã existere. attamen ponit ipsam dubitatiue. quoniam non uniuersaliter in hac scientia seruatur. Pro
5
his aũt oĩbus sciendum est ꝙ heæ duæ opiniões pœnitus falsæ sunt, nec aliquam probabilitatem habent. Et q̃uis secũda sit magis Moderna. attamen, semper & ubiq; in omnibus seruanda est. Vnde ẽm ueritatem in omni subiecto semper Sinistra manus in omnibus cõspici debet, & Dextera simul Immo ẽm Almadelẽ. Sinistra manus permaxime est consideranda, quoniam Cordi propinquior est. & cõmuniter habent signa euidentiora. ¶ Et q̃uis ista opinio. 2. sit falsa, attamen pro clariori noticia sciendũ, ꝙ qñ dicit ꝙ ẽm ipsorũ opinionẽ semper dextra seruanda est, quando. s. lineæ in fine. Montis Policis sunt unite, ista expositio intelligẽda est de tribus primis lineis, Triangulum constituentibus. Dicebant nanq;, ꝙ si Triangulus inueniatur perfectus ex illis tribus lineis in manu Dextera, tunc Sinistra non erat conspicienda, si autem nõ inueniebatur Triangulus perfectus, considerabant sinistram Manum, & proportionaliter compando, in simul lineas. Trianguli ex ipsis duobus unum perfectum immaginabantur, & ut cõmode succedebat, sic indicabãt, prout perfectiori modo poterat formari. Et hac de cã fortassis, opinio. 2. nõ falso loquuta fuisse dicitur. cap, 9.
6

¶ Captulum. IX. tertie partis. de quattior lineis naturalibus.

Ineæ naturales sunt quattuor in planitie totius manus. Linea a pede superioris lineæ. s. Vitales, alia linea recta. s. naturalis uersus eundem. s. locũ triangulum facit. ¶ Superior linea ipsius trianguli uitam pro quantitate sua mentitur. ¶ Si obliquæ inde habeat apertum finitum est argumentum. ¶ Si strictum anguli uacuum

guli uacuum fuerit, signum est honestæ mortis. Si uero ex trãs
uerso ante finem trianguli linea transierit, & ab illa linea usq;
ad finem dirigatur, armis mori ostendit. ¶ Si uero superius 3
fuerit longum uersus, aqua morietur. Si uero fuerit inferius lõ
gior, in igne morietur, ¶ Si in latitudine trianguli fuerit hæc
figura uirgo permanebit, nisi linea eam 4
findẽdo uariauerit. Si paruæ, subtilitatem
animi. Si magnæ, loci mutationẽ. ¶ Si iu 5
xta lineam uitæ a pede superiori alia linea dirigatur equalis,
signum est matrimoni. Si inequalis, adulterii. ¶ Si aliqua linea 6
rum prouenientium ad mediam naturalem ex prima natura
li ueniens dirigatur, suspẽdetur. ¶ Item si circa pedem primæ 7
naturalis lineæ fuerit hoc signum. E. episcopus erit. ¶ Item si 8
iuxta ipsam aliam rimulam extensam in summitate sui uersus
foueã tale habuerit signu; erit (ẽt si fuerit rusticus)
in dignitate superius dicta ¶ Itẽ si ab ipsa linea uitæ p
cedũt rami iferius respiciẽ tes uersus lineã capitis, diui 9
tias nunciant. ¶ Item si iuxta radicem ipsius uersus rasettam
fuerit hæc figura O O amissionis oculorum signum est. ¶ Itẽ 10
tres uirgæ ipsi lineæ capitis assignantur. Et si una uirga per
medium sciderit, lepram denunciat. ¶ Si a pede primæ natu- 11
ralis ueniente rimula pcedens exiuerit, peregrinabit. ¶ Si me
dia naturalis a sui medietate uersus pedem eius rubuerit, colli 12
dolorem manifestat. ¶ Si linea uitæ ab ipsa pcedens in princi
pio similiter sui exarcuerit, cordis dolorẽ notat. ¶ Si in fouea 13
manus quasi duo. ( ) cõnexa fuerint, hoiem interficiet. ¶ Si 14
mons policis plenus rimulis fuerit, infirmitatum causas osten- 15
dit. ¶ Si inter duas iuncturas policis in latere ex transuerso
multæ & forte rimulæ transierint, multam & magnam pa- 16
rentelam ostendunt, si paucæ fuerint & paruæ ostendunt pau-

citatem parẽtum, si uero fuerint inter policem & indicem respi-
17 ciẽtes ostẽdit patrem & matrem, si ex trãsuerso transierint,
18 patrem matri præponit. ¶ Si lineam policis parentelam indi-
cantem duæ lineæ fortiter sciderint, matris lectũ uiolabit. ¶ Si
pedes harum linearum iũcti sine corruptione totaliter policem
cinxerint, suspendetur. Eadem linea si fere cingat digitum, infi-
19 dum & sine fide denunciat. ¶ Vnguis policis naturaliter re-
curuus, animosum denotat. Si fuerit plana uel pallida, infortu-
20 natũ facit. ¶ Si in tota percussione manus ab intus uel ecõtra-
rio multæ lineæ implicitæ exeuntes fuerint, honestatem notant.
21 Si uero paucæ & implicitæ, parcitatem denunciant. ¶ Item
quot lineæ mediam naturalem diuiserint, siue inferiorem tan-
22 gant siue nõ, tot pueros nunciant. ¶ Rimulæ eidem naturali ad
herentes, siue superius, siue inferius, & lineæ arcuatæ & nimis
apparentes, grauem litem & ecclesiasticam rem manifestant.
¶ Si in media naturali linea quasi pũctum apparuerit, unum
23 oculum amittet, si duo, duos. ¶ Si uero supra in fouea hoc si-
24 gnum sic. G. apparuerit & per ipsam transiens mensam cor-
nua posuerit, nota est conuersionis in quacunq; sui parte magis
ab ultima distinguit, eo tempore tempus fœlicitatis ostendit.
¶ Si in superiori circa finem seu in ipsa mensa sit hoc signum
25 uim demonstrat dominandi, & corruptionem uel lu-
xuriam notat. ¶ Si ultima linea naturalis gradatĩ
26 uersus indicẽ descẽdat, gradatim honores et fœlicita-
tẽ accumulat. Si uero subito præcipitauerit, subito bona accu-
mulabit. Si uero subtetẽderit, cõtrarium operatur, nisi alia sub
tus ꝓhibeat. Hæc eadẽ sursum tendẽs, labore ꝓprio degere nõ
27 negat. ¶ Si ipsam uersus descẽderit tale signũ. Y. mori in itine
re ostẽdit. Sed si ipsa in mẽsa quasi triãgulus adiaceat, præben
28 dã idicat. ¶ Si a media ad ipsam mẽsalẽ fortes uirgæ trãsceãt

i modū crucis,i uiro tot captiões,et i muliere,tot partus demõstrat. ¶Et si in mēsa hoc signū sic ☊ appareat,humani sāguinis fœnus ꝓbat. 29
¶Si hoc signū sic. G. in mēsa mulieris cõsistēs,illam meretricem esse significat. 30
¶Si aliquæ lineæ non directæ,sed obliquæ per mēsalem uadāt ad ultimā lineam naturalem in opposito auricularis,aut ibidē sub mēsali sint rimulæ paruæ,& inde nõ ex trāsuerso,sed ex directe plātæ, uulnera brachiorū uel manuum denotāt. Hoc idem significāt & affines eorum a minimo usq; ad finē tertii. 31
¶Si rimulæ paruæ iterū sursum sint tendētes,uulnera capitis ostendūt. 32
¶Vbi autem illi tres digiti palmæ iungūtur si rimulæ eorum medietatē diuiserint,uulnera in lateribus indicāt. 33 34
¶Si linea aliqua ab ulteriori digito usq; ad quartum porrectionem fecerint, magni ingenii signum est.

¶Tricassius Mantuanus.

Stud.9.& ultimū cap.huius.3.partis est difficillimū totius chyromātiæ Cõciliatoris ac ēt totius libri,nõ ꝓpter maxias difficultates emergētes,sꝫ ꝓpter magnā noīu; cõfusionē et ſmonē icõgruū, unde maximā declarationē poscit. ¶Quo ad.1.signū sciendū est hāc esse principalē regulā in hac sciētia obſuatā apđ sapiētes circa terminationē finis uitæ nostræ,illaq; obliquitas itelligit uersus mõtē policis,ut in.49.figura nostræ chyromātiæ. ¶Quo ad.2.signū sciendū ꝙ cā.2.significati ꝓuenit ex effectibus demõstratis i ca.5.2.partis huius.fig.9 ¶Quo ad.3. signū sciēdū est hāc esse ꝓpriā expõnē.s.ꝙ āgulus sinister duobus modis iuenit esse lõgus,uno qñ se extēdit i mõtē manus uersus rascettā et ꝑcußiõe;,alio qñ uersus percussiõe; i fine mõtis manus et mēsalē, ergo cū Cõciliator dicit,Si uero superius fuerit lõgū uersus finē,aꝗ morieſ,dicit đ āgulo sinistro,qñ primo mõ ē lõgus,dicitq; cē lõgū supius,ꝑ eleuationē mõtis manus,

Nota

et qm̃ ex illa pte dr̃ cẽ dextra triãguli. Qñ aũt dicit, si uero i ferior longus, igne morietur, intelligit de angulo sinistro secun do modo. ¶ Quãdoq; autẽ huiusmodi anguli diuersimode cõ tingunt habentq; diuersam significationẽ. iõ ne in aliquẽ erro rẽ decidamini uideatis primũ huius quæsito. 15. circa in Not. 4. ¶ Quãtum uero ad. 4. signum, sciendum est ꝙ multotiẽs reperiuntur in triangulo uersus angulum dextrum & mõtem manus aliqua signa & caracteres, lineæ similes caracteri si ne signo huic, & significat infirmitatem rænum, aut matri cis, aut aliquam grauem infirmitatem propter constrictio nẽ sanguinis, aut huiusmodi immunditiarum per mensem, iu xta Lunæ cursum non purificatam. Et aduertendum est ne unũ pro alio capiatur. ¶ Quo ad. 5 signum, sciendum ꝙ ex hoc potest haberi solutio quorundam uocabulorum maximæ dubi tationis in ista scientia. Vnde sciendum ꝙ duo uocabula sunt, per quæ multi decepti sunt ac decipiuntur propter ipsorũ igno rantiam ac huius doctrinæ imperitiam. Et sunt hæc, Pes, et ra dix, quæ quidem omnia eundem habent significatum, ac diuer simode accipi poßunt. s. tam pro principio linearum q̃ p fine, siue ipsius trianguli aut quadrãguli. Quapropter Cõciliator differentiam ponens circa utrunq; pedem, in hoc. 5. signo di cit. Quando apud uitalem a pede superiori &c. innuẽs propter hoc, ꝙ hoc nomen siue uocabulum (Pes) non semper uniformi ter accipitur quãdocunq; in aliqua expositione reperitur, im mo hac differẽtia (. s. inferior, aut superior) semper debere ter minari. Et hoc idem in. 9, signo huius cap. de hoc uocabulo, Ra dix ostendit cum dicit, Si iuxta radicem ipsius uitalis uersus rascettam &c. innuens ꝑpter hoc: ꝙ quotiẽscunq; in aliqua ex positione inuenitur hoc uocabulum (Radix) lineæ uitali attribu tum, aut alteri cuipiam linearũ, nõ semper uniformiter debere

intelligi,sed ſm eorum ſitum aut figurationem comprehendi. Quapropter quãdocunq; hmõi uocabula comprehenduntur, nõ ſic ſuperficialiter ſunt accipiẽda.ſed penetrare ꝓpriam ipſorum ſignificationem ac uerum ſenſum diſcernere. Ex hac autẽ declaratione quilibet perfacile põt apprehẽdere uerum ſenſum 7.et.11.ac.12.ſigni huius cap.ac declarationẽ principii iſtiuſmet cap.& Not.1.cap.18.2.partis huius lib. ¶Quo ad.6.ſignũ, ſciendum ꝙ (ſicuti habetur in titulo huius cap.)principale intẽtum auctoris in hoc cap.eſt circa declarationẽ quattuor linearum principalium, quæ dicuntur cõi uocabulo, Lineæ naturales(ꝗuis poſtea oĩa ſimul cõfundat)& ideo in hoc ſigno & aliis pluribus utitur hoc uocabulo.ſ.prima naturalis,et in.26.ſigno dicit,ultima naturalis,intelligẽs per primam naturalem ipſam uitalem,per ſcd'am naturalem intelligẽs illam quæ proprie dicitur naturalis,ſiue media naturalis,& per tertiam,intelligẽs lineam epatis,per.4.autem & ultimam,ipſã menſalem.Et ideo in iſto ſigno dicit,Si aliqua linearum proueniẽtium ex prima naturali ad mediam naturalem dirigatur &c.ut utriuſq; cognitionem afferre uideatur. ¶Circa ſignũ 11.Sciendum eſt ꝙ ex hoc habetur clara noticia expoſitionis meæ circa.5.ſignum.Vnde hoc quod dicit,Si a pede primæ naturalis procedẽs linea &c. ibi noĩat pedem primæ naturalis finem ipſius uitalis uerſus raſcettam.Et cũ dicit(alterius pedem)intelligit principiũ lineæ mediæ naturalis,Ita ꝙ ſenſus eſt.Quãdo a uitali uerſus raſcettam aſcẽdit linea quædam uerſus principiũ ipſius mediæ naturalis & procedẽs exierit.ſ.& interſecãs ipſam naturalẽ aſcẽderit uerſus mõtem indicis, ſignificat peregrinationẽ. ¶Circa,31.ſignũ cum dicit,Hoc idẽ ſignificãt & affines eorũ a minimo uſq; ad finẽ tertii,ſciẽdũ eſt ꝙ in hoc intelligit digitum auricularẽ,et anularem et me-

dium.in medio ſpacio uerſus anularem. Videatis autem uos ul timum cap.2 .partis huius ſcd'i libri.Oia tamen falſa ſunt, ni ſi intelligantur, ut expono in.49.figura meæ chyromãtiæ, ut dictum eſt, & hoc idem de duobus ſequẽtibus. ¶ Id autem qđ in.13.ſigno de illis rimulis dicit, intelligẽdum eſt tãtummodo eſſe apud radicem medii uerſus anularem.

¶ Cap.ultimum tertiæ partis, & eſt additio eiuſdem Coclitis, de modo iudicandi in chyromantia.

DIxit Ptholomeus in uerbo duodecimo cẽtiloquii. Amor & odium remouẽt hoies a recte iudicãdo.Idẽ ſentit philoſophus rethoricorũ.1.dum dicit, Amor, & odium, & ꝓprium cõmodum, ſæpe faciunt iudicem nõ cognoſcere, & ideo in huiuſmodi nõ ineſt cognitio iudicandi hoibus, quia uirtus aiæ non poteſt recte iudicium exercere ꝓpter cognitionẽ ab illa paſſione impeditam. Sed ut ad ꝓpoſitum redeam Reperio diuerſos modos iudicandi ſm diuerſas opiniones, tamen hic oſtendam rectam ſemitam, qua uſus ſum, & eſt mihi experientia clara, doctos uiros nõ excludendo, quos tempore meo noui intelligere chyromãtiam atq; phyſonomiam, præcipue cõterraneum noſtrum D. Franciſcum de Panzaraſis hoiem doctum & peritum inter modernos, chyromãtiam & phyſonomiam intelligentem, q̃uis multi loquaces & garruli putantes ſe ſcire, cum nihil ſciant, huic ſe facultati applicauerunt. ¶ Ad propoſitum

Not.I. igitur redeundo, ut recte iudicemus, iſta prima eſſe debent.ſ. prius debet eſſe facta optima manum lotio, & per aliq̃tulum temporis ille de quo iudicaturi ſumus debet quieſcere, & eſſe ieiuni ſtomaci.i.non crapuloſus, neq; ebrioſus. Tempore æſtiuo in loco calori oppoſito reſpiciendus erit. Tempore autem hyemis in loco ubi frigus non adſit, aer ſit radioſus, ac etiam manus

minime sit defatigata nec corpus. Quia calefactio extrahit sanguinem a centro ad circunferẽtiam. Nõ est inspiciendum in radiis solaribus, quia caliditas naturalis extrahitur a caliditate Solis & rubefacit cutem, & spiritus uisiui resoluuntur a radiis solaribus, quia ut dicit Aristoteles in. 2. de aĩa, Excellentia sensibilis corrumpit sensum, quoniam natura extrema non patitur. ¶ Masculo autem dextrã, sinistram fœminæ pro principalioribus cõspiciendã cẽseo, si bonus chyromãticus quis esse uelit. Et cum hoc qualitas & q̃titas manus, tactus, & forma eius cum suo situ aduertenda sunt. Et cum istis eminentiam tuberculorum, & depressionem, rubedinem, et palliditatem antedictarum lineationum mãdare obliuioni nõ decet. Considerare etiam debemus aggregationem & disgregationem digitorũ trãsparẽtiam, & figuram, & formam eorũdem articulorum & claritatem. & fuscedinem unguiũ, ac eorum formam, cõiunctionem, aut disgregationem supremi anguli cũ suo situ & figura. Præterea quoq; aduertenda est cordis & epatis linea & media naturalis cũ mensali linea, necnõ quælibet soror lineæ cordis illa. s. mõtis policis & cõcaui. Inspice etiã solarem lineã & Mercurii cõditionem cum ꝓportione lineæ mediæ naturalis. Talis enim ꝓportio ostẽdit qualitatem ingenii, sicut facit astronomus in natiuitatibus a cõditione Mercurii. Et multitudinẽ uniuersalium linearum cõsidera, necnõ cõsanguineos inspecta filios, diuitias, & calamitates, mortem uiolẽtam, aut quædam illius hoĩs quem iudicas uidebis, cum ægritudinũ qualitate tempora notabis cum annorum reuolutione, & mensurãdo cum instrumẽto, aut cum aliqua alia re, aut cum cõpassu de quinquennio in quinquennium, hoc etiam est de necessitate cœlorum motus rimari. ¶ Cogita ẽt lõgitudinem & bonitatẽ uitæ, et causam prouenietem, & a qua causa, antecedẽte aut primitiua bo-

No. 2.

No. 3.

nam fortunã aut malam in prima secũda & tertia ætate quis
No. 4 suscepturus sit. ¶ Aduerte etiam quæ sit clymatum natura, & regionem & parentes si possibile fuerit, si non consideres supra dicta a recto tramite deuiabis ꝑcipue quoq; notabis exercitiũ circa ꝙ uersatur homo iudicandus. diuersimode. enim iudicare debes atq; aliter in hispano, aliter in gallo, aliter in ethiope, aliter in thrace, aliter in lenone, aliter in cynedo, aliter in nobili, aliter in plebeo, aliter rustico, & sic de reliquis, aliter masculo & aliter in muliere. Nec aspicias hominem extenuatum quia calor naturalis est exhaustus, nec aliquem ante annorũ nutritionẽ ut in. I. lib. physionomie tactũ est. Nec craspulosi inspiciẽdi sunt sicut ante diximus quia fallax erit iuditium. Ego quidem decẽ milia hominum post prandium, & ad lumẽ lucerne inspexi, quorum ueridice fortunas prædixi. &
Not. 5 Inquit. Hermes in sua chyromantia. signa ipsius manus sunt eius grossities tenuitas sudor uel humiditas siccitas asperitas lenitas pilositas scissure & lineationes. Ibi autẽ omnia sunt signa naturalia, & ideo hæc ars se nõ extẽdit ad indicãdum de accidentibus anime quæ nõ habent signa in manu, quia non sunt a natura ut ars sutoria uel fabrilis & huiusmodi, et non negligas cõsiderare ambas manus ad inuicem proportionãdo, quia natura frustra non lineauit sinistram sunt aliqui ignorantes qui unam manum tantum aspiciunt errantes in iudicando, caue ne manus callos patiãtur quẽ admodũ sunt manus carpẽtariorum fabrorum, & differentiã non facias (si uis recte iudicare) inter dextram & sinistram nisi ut dixi. Et sic finis est scd'i libri de chyromantia magna, ubi est chyromãtia Conciliatoris cum additionibus nostris quæ nullo pacto sunt cõtẽnende. Lector igitur accuratus omnia per legat sine liuore ac inuidia. Et in iudicandis rebus nostris odiũ præcipue absit, si autem sunt qui uelint maledicere lectione ope

ris huius digiti sunt.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ste pauper homũtio, adeo assuetus est, confuse ac inuanum uerba proferre ꝙ nec propriis uerbis sit conceptum exprimere, semperq; in suis capitulis hincinde uagat. Vnde Sciendũ est, ꝙ pricipale intentum siue propositum huius hominis in hoc cap. est (ut etiam in Titulo declaratur) ostendere ac exponere regulas ac modum iudicandi inter reliqua autem hoc unum est, ꝙ scilicet non odio aut amore quempiam iudicare scilicet quandocũq; aliquis chyromanticus uult, iudicium proferre de aliquo subiecto, non debet adulari nec alicui applaudere. sed solum iudicare, prout est Karatteribus aut signis demonstratur. Similiter neminem iudicare debet, aut, odio aut animi malignitate. Et nõ sicuti quadam (his diebus) qui se Chyromanticum fore policetur. Nam cum ex fortuitu cuiusdam inimici sui manum inspiceret, ipsum iudicauit determinate suspendi totius autem rationis sue fundamentum uanum & chyromanticum, erat, ob quorundam linearum significationem. quam ipse modo suo apropiarat. Demum autem cum rationes suas sustinere non posset ipsa ueritate coactus sponte confessus est malignitatem suam dicens. Iudicaueram quidem id quod uidere cupiebam. Vnam igitur regulam formare constituit neminem. s. odio aut amore iudicare. ¶ Quo ad. 2. Not. Sciendum est ꝙ regula illa quã ipse ibidem exponit falsa est Vera aut regula huiusmodi obseruantiæ est illa quam in. 2. parte meæ Chyromãtiæ proposui. Et ad coroborationem huiusmodi meæ Doctrinæ adduci potest respõsio ipsius Coclitis in primo huius. Questo. 12. Attamẽ & ipse in fine huius cap. intẽtionem suam aliqualiter exponit quomõ intelligenda sit opinio sua. ¶ Quum autẽ in fine huius. Not. 2.

dicit aliquo instrumēto (ut puta Circino siue cōpassu uel aliquo simili) lōgitudinem aut breuitatem uitæ nostræ cōsiderādā fore, iuxta commēsurationem ipsius Lineæ Vitalis de quinquēnio in quinquēnium, sciēdū est istud falsissimum esse, nec ullo pacto ueridicum existere posse. Multis autem iam annis elapsis uerū modum huius cognitionis obseruaui circa cōmēsurationem ipsius Vitalis, talemq; esse reperi, qualē in. 2. parte nostræ Chyromantiæ cap, 2. declaraui. Et nullo pacto in tota scientia Chyromātiæ. Circinum aut compassus operatur, nisi ut in eadē parte Chyromātiæ cap. 4. exposui. Et hoc propter incipiētes, ut artis ac sciētiæ huius ueritatē adipiscere ualeāt. ¶ Quo ad Not. 3. Videatis qualiter intelligēdum sit illud q ipse obloquitur de causa primitiua & Antecedēte sicut. Ego exposui in. I. lib. huius. Quæsito. 19. Not. I. ¶ Quo ad. 5. Not. sciēdum est q illa sententia Hermetis est una regula uniuersalis in tota scientia chyromantiæ. Et q̄uis ab aliquibus incomprehensibilis quodamodo sit, attamē, & adhuc s̄m ipsius Coclitis expositionem magis incomprehensibilis omnino efficitur. Vnde sciendum est, q ubi cocles dicit (illa signa naturalia fore) debet sic legi. Illa signa uniuersalia sunt. Et quādo dicit, q illa accidētia nō sunt, a natura, debet sic legi. (Non sunt uniuersalia & omnibus cōmunia) Ita q propria & uera expositio hæc est. s. Signa illa quæ reperiuntur in manibus sunt uniuersalia, & omnes effectus suos uniuersaliter demonstrant, & in uniuersali & non in particulari (sicuti etiam diximus loquendo de causis & effectibus per huiusmodi lineas significatis. li. I. Quæsito. x. Not. 3. & Quæsito. 19. Not. I.) & ideo ista scientia non indicat de accidentibus particularibus, & actibus ac operationibus particularibus, quæ omnia operari cōspiciuntur s̄m uniuscuiusq; beneplacitum ac uoluntatem. Vtpote. Reperio Karacterem aut fi-

guram siue lineã aliquam in aliquo subiecto, eũdem mihi osten-
tantem, aptum et idoneũ fore Philosophari. Ex hoc iudicare nõ
possũ quod talis uir, quicũque sit ille, magis sit futurus philosophus
quam Theologus, aut Canonista aut Iurisconsultor, aut Astrologus,
aut aliquid simile, uel in quacunque alia sciẽtia profecturus, quo
niam huiusmodi operationes particulares sunt uolũtati huma
næ subiectæ, aut parẽtum obeditiõe præpeditæ. Simili quoque mo
do, reperio hominum quempiam, arti Mechanicæ deditũ, et
excellentiori modo in huiusmodi operaturum. Ex hoc iudicare
non possum, quod talis, magis futurus sit Faber quam Architector
aut Sutor, uel aliquid simile. quoniam omnia ista sunt exerci-
tia uoluntaria, et operationes particulares de quibus non pos-
sumus habere cognitionem (quamquis aliquando aliqualem conie-
cturam) quoniam scientia ista est tantummodo circa uniuer-
salia et effectus suos uniuersales ostendit et uniuersaliter. Et
hec sufficiant quo ad secundum librum.

¶ Explicit. 2. liber Chyromantiæ Coclitis cum Tricasso Mantuano.

¶ Incipit liber tertius. Cum Dilucidationibus Tricassi Mantuani.

Vm mihi in animo erat. Tertiũ librũ
scribere. Liber quidã chyromãtiæ cum
multis mãibus ac lineis ad manus meas
peruenit. Qui quidem ab Andrea quon-
dam coruo compotus fuerat. Quẽ cum
uere eorum esse dignoscerem miratus
sum quo pacto hic Pauõis pennis suscæ-

ptis se eorum non esse uoluit ostẽdere. Et cum laborum aliorum fur & latro existat merito damnandus est. Dicet quispiam illud Terentianum, nihil dictum quod non dictum sit prius. Hoc ego quidem concedo ac confiteor, sed eos uituperatione dignos censeo, qui aliena pro suis absq; auctorum nomine audent in medium afferre. & eos magis reprehendendi tales sunt, quo minus sententias & intentiones auctorum non modo male intelligunt. sed pessime scribunt, Ego autem in opere meo summa cura cuigilaui auctorum nomina nec nõ eorũ auctoritates legẽtibus et aperire & manifestare. hic Andreas (nam uerũ fateri licet) satis bonus est praticus longeue ætatis auxilio, licet in theorica nihil pœnitus ualeat.

¶ Si aliquibus uidebitur me aliqua ab eo excerpsisse, sciant me nõ ab eo sed ab illis quos ipse imitatus est omnia sumpsisse. Qui enim a fonte aquam scaturientem suscipiunt melius sitim extingunt q̃ si ad riuulos accedant.

¶ Tricassius Mantuanus.

IN hoc. 3. uolumine, q̃uis Cocles in aliis uoluminibus, se maxima passione animi affici ostenderit, at tamen in hoc permaxime excedit. Virtuosorum enim non interest, tam turpiter aliorũ scripta aut facta cõuitiari. Nec minima tamen admiratione quispiam indignari uelit. nam ex sua propia naturaliq; inclinatione, summo cum studio ĩ aliorum obprobriis cõuitiisq; oblectatur. Hoc autem, non ut pro Coruo propugnaculum afferam, dico (q̃uis & multotiens sustentari ualeat, ut ipsemet. Cocles, ipsa ueritate coactus. cõfitetur) sed ut oĩbus, & in omnibus, ueritas ipsa manifestissime ĩnotescat. Nec sibi auxiliũ afferre ualet id quod obicem ponit scilicet ꝙ Coruus ipsarum linearum ac signorum declarationem proponat, aliorum omnium Doctorum auctori-

tate neglecta. Nam prima ac pricipalis pars Doctrinæ ac sciē-
tiæ huius & immo ipsa propria doctrina in ipsa consideratio
ne practica exercitioq; sistit, & non in speculatione. Hocq;
nec Cocles ipse, nec alius quispiam, ualet obumbrare sicuti et in
primo quæsito, primo lib. per optime conici ualet. Quoniam ista
scientia ac Doctrina uersatur circa lineas, & Caracteres quæ
in manibus reperiuntur, nullaq; manus inuenitur alterius ma-
nus esse conformis. sed quelibet (etiam minima linea, seu inter
secatio) uariat effectum aut significationem denotatā, nulloq;
quouis modo notitia aliqua aut scientia firma haberi potest in
hac arte nisi ex ipsa practica aut exercitio. Vnde q̄uis aliquis
speculatiuam cognitionem habeat ex aliquo Doctore, de aliquo
signo aut linea, circa effectum aliquem, deinde experientia pro
pria ueritatem inueniat talis significationis, aut lineæ, auctori
tate propria (merito) dicere potest, effectum illum aut signifi-
cationem ueridicam esse. Immo si talem significationem alio-
rum opinione aut auctoritate comprobare uellet, ipsam ueríta-
tem, ac significationem ueridicam obumbraret. Vnde manifeste
patet oppositiōe allatā, contra Coruum falsam existere.

Capitulum primum de longitudine uitæ.

Rima radix est ꝙ omnes uiuentes ex naturali
quadam inclinatione scire desiderant periodum
ac diuturnitatem uitæ suæ. Primo igitur tracta
bimus de longitudine & breuitate uitæ.

Illi homines diu uicturi sunt, qui habent lineā uitæ satis lon-
gam, extē-dētem se ad restrictam uel iuxta, cōtinuā eiusdem la- 1
titudinis per totū decēter latam profundam ac bene coloratā.

Cerebri linea uel ut melius dicatur sensibilis uel cephalica
quod idē est, quādo est cum bona latitudine & profunditate bo 2
ni coloris & bene articulata usq; ad acumen manus & non ul-

tra, longam uitam significat, simulq; audaciam.

Linea capitis si in superiori parte angulum non acutum sed

3 rectum uel quasi rectum constituit. longam uitam dicunt osten dere. Si uero acutus fuerit diu etiam uiuet, & talis erit natu re astute & uafre. Timidus tamen.

Quando linea Epatis est satis longa scilicet usq; ad medium

4 naturalem, profunda & lata decenter continua & bene colora ta, significat bonitatem epatis atq; digestionis, & per conse quens longitudinem uitæ. Aliqui dicunt. Si bassis trianguli erit bene recta & longa & in medio aliquantulum diuisa, & rimu losa & boni coloris. ostendit bonam dispositionem atq; longitu dinem uitæ attestatur. Experientia non affirmo.

5 Angulus dexter si fuerit rectus uel quasi apparens & be ne coloratus significat bonitatem cordis & sanguinis, et uirtu tem fortem & per consequens uitæ longitudinem,

6 Angulus sinister quasi rectus arguit bonam complexionem & ob hoc uitæ longitudinem. Manus magne & debite pro

7 portionate in quacunq; sui parte in qualitate & quãtitate, ar guunt bonam complexionem, & per consequens longitudinem. uite. Manus carneæ & concaue cum bona soliditate, & bene

8 articulate. longam uitam demonstrant.

Si in medio spatio inter lineas trianguli sit planities bonam

9 complexionem significat (si bene coloretur) & ex consequen ti longitudinem uitæ. Saturnina si cum linea uitæ coniun

10 gatur rectaq; sit et non intersecata, & ad Saturnini digitum uel prope deuenerit, Triangulusq; suam seruauerit proportio nem, diuturnitatem uite dicunt ostendere.

11 Si mensa manus equali sit constituta spacio, bonam in homi ne complexionem indicat, & per consequens uitæ longitudi

12 nem. Linea quædam oriens a rascetta se extendns per conca

uum manus ad tuberculum Mercurii quem aliqui appellant
uiam lacteam quando est continua & cum media naturali con
nectitur extendens se ad minimum tuberculum, bonam com-
plexionem & mentis agilitatem testatur, longitudinemq́; ui-
tæ denotat, ut aliqui referunt.

¶ Quando linea mensalis fuerit bene continua satis longa pro 13
funda lata & recta significat bone dispositionis naturam, &
membrorum radicalium prportionem & per consequens uitæ
longitudinem, ¶ Terminus ipsius lineæ duobus modis perfici
tur. Aliqui tenent bonam terminationem esse quando termina-
tur sub diametro digiti saturnini.

¶ Alii dicunt ꝙ uera terminatio est, quando terminatur in
principio montis indicis præcipue ad radicem ipsius. Ego dico
ꝙ utroq; modo est uera terminatio. Prima enim est equalis.
Secunda est extra equalitatem complexionis.

¶ Si spatium rasectte sit purum & bene coloratum significat 14
bonam complexionem, & per consequens longam uitam.

¶ Linea saturnina in concauo manus, seu soror lineæ uitæ
cum trinaria proportione quæ initium suum habeat prope ra 15
settam uel circa & desinat usq; ad mediam naturalem cum
bono colore, situ & positione, arguit longitudinem uitæ.

¶ Si tuberculus policis sit rotundus decenter & lenis bene co- 16
loratus bonam complexionem ostendit nec non longitudinem
Vitæ.

¶ Quando omnes manus tuberculi sunt bene eminentes &
proportionati longitudinem uitæ declarant, præcipue si lineæ 17
sint bene coloratæ.

¶ Quando Triangulus est bene equilaterus uel proportiona-
liter equilaterus & sit pulchrarum linearum bene colora- 18
tarum & rectarum, signum est equalitatis ipsorũ membrorũ

mineralium & longitudinis uitæ.

19 ¶ Soror lineæ uitæ in monte policis oriens a summitate anguli summi & se extendens quasi ad restrictam uel prope longitudinis uitæ signum est, & Luxuriæ.

20 ¶ Si paucæ rimule in mõte policis fuerint, paucas infirmitates ostẽdere dicũtur, & ex consequẽti uitæ diuturnitatem.

21 ¶ Dicit coruus. Quando mediã naturalis trãsierit mõtem manus longitudinem uitæ arguit cum inopia &c. Cõceditur de lõgitudine uitæ. tamẽ cum mala complexione, & denotat naturã superfluam, & si aliæ principales lineæ correspondẽt ad diuturnitatẽ uitæ. Caueas igitur a tali indicio quoniã falsissimũ est.

22 ¶ Quãdo mẽsalis duos ramos efficit unum in medio mõtis indicis, & alium ad uitalem hominem lõgeuum arguit.

23 ¶ Dentes magni & spissi lõgitudinem uitæ existimantur arguere si causa primitiua non impediet. Quoniam nõ est apud physionomos signum tante excellẽtiæ quãte est illud, per quod simpliciter possit sine alia proportione iudicari, quia ostẽdit uirtutem specificã atq; occultã bene fixã esse, quia utputa humidum radicale atq; spermaticam, uirtutem a principio generationis robustiores representat.

24 ¶ Fatuum est plerũq; tradere iudicium de longitudine uitæ sine cõcordantia multorum signorum adinuicem. Errãt enim et uehemẽter qui existimant ac sibi persuadẽt se posse cognoscere periodum ac terminum uitæ alicuius, cum aliqua mẽsuratione Verum est ꝙ per mẽsuras poterimus imaginari etatem cõmunem quæ ut plurimum peruenit ad annos. 70. Ego iam mẽsuraui cum circino, & secũdum mensuram inueni tempus septuagenarium in linea cardiaca & in aliis principalibus lineis correspondentibus, & tamẽ hi quos iudicaui peruenerũt ad annos octuaginta uel circa, Vidi etiam pluries aliquos qui secundum

lineas

potuissent peruenire ad annos solares seu chronicos, uariis modis fuisse impeditos, utputa ab infirmitatibus, aut uulneribus, aut laqueo, uel alia ui, ex quo dies eius abreuiati sunt. Iudicet ergo chyromāticus pensiculate, & cum erubescentia, & non ut quidam qui honoris ꝑprii curam nō habent, & potius iactabundi sunt, & nō iudicant ſm ueram scientiam. Crede ut plures, scias ut pauciores atq; sapientiores.

¶ Tricassus Mantuanus.

T iunioris Senecæ sciētia utar, Turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum. Cocles autem noster in principio huius. 3. libri reprehendit Coruum ex ignorātia manifesta quam dicit illum ostētasse in interpretatione Doctorum, ac expositione linearum. Deinde ipse Cocles in. 4. signo huius capi. quorūdam opinionem adducēdo dicit, Si basis triāguli erit bene recta & lōga, & in medio aliq̄tulum diuisa & riuulosa, & boni coloris, ostendit bonam dispositionem ac lōgitudinem uitæ, attamen ipse hoc ꝑpria experientia nō inuento, sciētiam hāc affirmare recusat. O optima sententia. Ego autem dico ꝙ ipse Cocles sentētiam non intelligit, ꝑpriamq; uocem ignorat, nec reminiscitur illius sentētiæ ac cōis Doctrinæ superius positæ: & maxime in. 18. cap. 2. partis. 2. libri. s. ꝙ quādo aliqua principalium linearum inuenitur discōtinua siue disiūcta, & ibidem reperiuntur aliæ lineæ siue sorores ipsarum: ipse lineæ siue sorores supplent loco ipsarum linearum principalium, & adiuuant tale subiectum ab illo periculo imminente propter talem fracturam aut discontinuationem. Ita ꝙ tantum ualent ipse lineæ fractæ simul cum ipsis sororibus oppositis in tali fractura, quantum ualerent ipse lineæ si essent integræ. Vnde eadem significatio est cum dicitur, Si basis trianguli erit in

medio aliquantulum diuisa & riuulosa boni coloris, longitudinem uitæ attestatur, ac si diceret ipsammet sententiam quam in eodem quarto signo exponit, scilicet, ꝙ linea Epatis longa & continua & bene colorata usq; ad naturalem, longitudinem uitæ indicat. ¶Quo ad decimumquintum sciẽdum est, ꝙ illa sententia est uerior q̃ ab ipso exponatur, licet male percipi poßit ſm expositionem ipsius. Nam talis linea non solum significat longitudinem uitæ, uerumetiam quando uitalis alicubi terminaretur, scilicet, circa medium ipsius Vitalis, tunc ip a linea Saturnina siue soror lineæ uitalis (eo modo exposita, ut ipse Cocles declarat,) supplet & adiuuat ipsam lineam Vitalem, ita ut tantum ualeat ut ualeret si integra perstitisset, scilicet, non solum pro illo tunc sed etiam & in futuro, prout tamen magis & minus fuerit larga, aut fuerit profunda uersus Rasettam, immo in ipsa Rasectta. ¶Quo ad uigesimumprimum signum ubi ipse Bartholomeus Cocles arguit Andream Coruum, dicentem, tale signum significare quidem longitudinem ui æ, sed cum magna miseria & paupertate. Dicit autem ipse Cocles, ꝙ malam complexionem significat, & etiam significat naturam superfluam & superexcedentem. Circa hoc signum sciendum est, ꝙ male reprehẽdit Andream Coruum, immo sibimet contradicit, & maxime in his quæ secundo libro dicit. capitulo sexto secundæ partis, in fine primi signi, & in signo sexto capituli sequentis. Attamen illorum quilibet optime dicit, si tamen seipsos aliquantulum freno comprimerent. Dico igitur ꝙ uerum est ꝙ tale signum (prout dicit Coruus) paupertatem significat, illud tamen signum aliqualiter inclinatur uersus lineam mensalem, aut aliqualiter est tortuosum. Talis autem paupertas ostenditur esse circa finem uitæ, uel citius, prout magis & minus uersus mõtem initiatur. s.

fractum esse, siue discontinuum. Cocles quoq; bene exponit, attamen tale signum in fine inuenitur (in tali significato,) eleuatum in fine uersus Rasœttam aliquantulum, in monte tamen manus persistendo per transuersum ipsius manus. In his tamen omnibus significat miseram ac infœlicem uitam in sua senectute, & hoc potius ex mala complexione q̃ aliquali alia occasione, scilicet, aut miseria animi, aut pusillanimitate, aut auaritia. Ita ꝙ quamuis adhuc diuitias habeat, non tamen fruetur ex sua maxima infœlicitate. Vnde communi sententia talis tortuositas siue discontinuatio in fine ipsius naturalis, significat in senectute ipsius uel circa adeo ipediri aut occupari in administratione propriæ substãtiæ, ꝙ quodammodo nihil iuxta proprium beneplacitum poterit operare, Videatis libro secundo, capitulo septimo secundæ partis, signo nono. ¶ Quo ad uigesimumtertium signum sciendum est, ꝙ aliquando aliqui reperiuntur qui duos dentes paruulos habent, omnes tamen alii sunt magni. Et tunc iudicandum est ac si omnes essent magni, quoniam illi duo supplent loco unius. ¶ Quo ad uigesimũquartum signum, sciendum est ꝙ quicquid dicit Bartholomeus Cocles, omnes sunt fabulæ, hoc dempto. s. cum dicit, nullo pacto fore possibile uitalem lineam determinate commensurare, sed solum coniecturaliter. ¶ Quo autem ad reliqua, multa sibi contradictoria narrat, & non solum sibi, sed & ipsi chyromantiæ, quoniam impossibile est ꝙ effectus demonstretur circa uitam nostram, aut finem, aut longitudinem, de quo aliquod signum non reperiatur in ipsa uitali, ut superius habitum est.

Cap. II. de breuitate uitæ.

Aracteres picti in monte Mediĩ, ut ostensum est in suo loco in libro. 2. cap. 4. ægritudinũ multitudinem significant, et fortasse breuitatẽ uitæ. 1

3 ¶Linea media naturalis quãdo non transit diametrum in di
4 gito medio, significat talem moriturũ in ætate iuuenili. ¶Li-
nea media naturalis subtilis, et pallida, debilitatẽ cerebri & cõ
plexionis, ostẽdit, & ex cõsequenti breuitatis uitæ signum est.
5 ¶Crux quædam parua in fine lineæ mediæ naturalis ex oppo
sito medii uel auricularis, significat mortem infra annum, uel
6 cito, ut dicunt, hoc tamen a me nunquã fuit obseruatum. ¶Si
sphærica figura uel. Y. sit iuxta lineam uitæ, ægritudines mul
tas ostẽdit. Si quidem in parte superiori. i. in principio, præteri-
tas, si in inferiori, futuras. i. in fine, & mortem ꝓpinquare de-
mõstrant. Si uero in medio loco, significat aliquem de suis in-
firmari. Et si prædicta signa transfixa sint, tunc mortem pro
7 pinquam dicunt ostẽdere. ¶Quãdo linea media transit totam
manum, dicunt breuitatem uitæ significare. Vidi utplurimum
ex reumate capitis infirmari. Et dicunt, q̃to magis tendit uer
sus inferiorem partem manus, tãto uelociorem mortem signi-
8 ficare. T. M. immo ex uulnere. ¶Si mẽsalis cum media natu-
rali angulum caũsant, breuitas uitæ denotatur, ut aiunt recen-
tiores obseruatores. ¶Si linea uitæ fuerit breuis, breuitatem
9 uitæ arguit nisi iuuetur ab aliqua alia linea. ¶Ille Coruus ual
de niger posuit in sua picta chyromãtia lineam uitæ fractam
in medio positionis suæ, & refert talem fractionem termina-
ri ad annos. 25. Ergo ſm ipsum periodus indiuiduorum termi
natur in anno. 50. qđ est falsissimum. unde lucerna sua est male
10 lucens. ¶Si triangulus in manu nõ uidetur in aliqua sui parte
esse, nec aliquam sui affert demõstrationem, uidetur breuitatis
uitæ esse signum, & hoc præcipue corroboratur si lineæ sunt
exiguæ, aut fractæ, siue capillares. ¶Si mensa manus inequa-
11 li spacio a media naturali distare uideatur, malam hois com-
plexionem ostendit, & per consequens breuitatis uitæ est indi-

cium. ¶ Si in medio spacio inter lineas trianguli nõ sit plani- 12
ties, & male locus est ille coloratus, defectum arguit caloris,
& ex consequenti, breuitatem uitæ ostendit. ¶ Si linea mẽsalis 13
non seruauerit trinam ꝓportionem, & ulterius sit male colora
ta, aut fracta seu capillaris breuitatis, uitæ est signum. ¶ Te 14
coralis linea si nõ seruauerit trinam ꝓportionem, & si fuerit
intersecta a multis lineis, uitæ breuitatem denunciant. ¶ Den 15
tes rari & minuti penitus, uitæ breuitatem demõstrare uidẽ
tur. ¶ Caue & præcaue iudicare aliquid de breuitate uitæ, ni 16
si lineæ sint penitus deletæ, nam est opus dicere periodum deter
minatum s[ecund]m terminationem linearum in tempore ægritudi-
num, quæ maxime repræsentantur in cardiaca linea. Quoniam
natura specifica facit aliquotiens actiones quæ impossibiles ap
parent medico & physonomo circa negocia ægritudinum, quia
duplex est complexio, una insequens materiam, alia insequens
formam, quemadmodum scribit ueridicus Cõmentator in. 6.
sui colligeth. cap. 1. loquendo de fine artis medicinæ, dicit enim
Ars aliquãdo deficit ab indiuiduis ꝓpter materiales præpara
tiones quæ sunt in ipsis, quia nõ est impossibile ut duo hoĩes uni
us & eiusdem temperatæ complexionis equaliter, & utuntur
uno regimine, & unus istorum deueniet ad meliorem finem
quem cõsequi poterit per ipsius naturam. In alio uero in eodem
regimine existẽte mali generabuntur humores qui mortem in
ducẽt. Et causa huius est, quia in eius complexione est mala præ
paratio fixa, quæ est causa ut in ipso hæc malitia generetur, q̃
uis hanc præparationem ignoremus. Et causa huius ignorãtiæ
est, quia in naturis tot sunt præparatiões fixæ, ut eas per signa
cognoscere nequeamus, & hoc accidit propter præparationum
infinitatem (sicuti in naturali phylosophia est declaratum)
quia ibi dicitur, ꝙ quælibet materia habet accidẽtia ꝓpria et

fixa in ipsa sine accidentibus quæ manant a forma, & hæc accidentia quæ sunt in materia sunt causæ multitudinis varietatum quæ in naturis indiuiduorum inueniuntur quemadmodum accidētia propria formæ sunt causæ multitudinis uarietatum quæ in moralitatibus indiuiduorum hominum cognoscuntur. Et totum hoc est, quia in hoīe multæ species indiuiduorum uel compositionum inueniuntur, quia ultimum compositum, & ob hoc prouenit occultatio uarietatis proprietatum quæ in naturis et moralitatibus indiuiduorum inueniuntur, q̄uis in sensibilibus particularibus indiuiduorum manifestis quo ad nos communicent. ¶ Ecce aliquantulum egressi sumus ordinem libri nostri, non tamen propter hoc minus sequetur iuuamentum, quia hic remouimus unum dubium quod multi sapientes scire affectant. Ideo chyromanticus non debet desperare de aliquo indiuiduo, utrum moriatur uel ne. Sed debet dicere, tali tempore, anno, & ætate es procliuis ad aliquas ægritudines cum grauamine, & eris in periculo mortis, & non dicere de morte absolute, quia aliquando indicantes decipiuntur propter occultas ꝓprietates indiuiduorum a cœlo causatas. Si quis igitur uoluerit terminare tempora accipiat circinum ferreum uel argenteum, & incipiat mensurare in principio lineæ uitæ ab angulo summo de quinquēnio in quinquēnium & talis mensura sit tanta quanta est linea sic ducta _______ mensurando lineā cardiacam seu cordis, & in quacunq; linea computabuntur quinque anni. Et sic mensurabis usq; ad fractionem quæ cardiacā intersecabit, & si erunt duæ lineæ erunt decem anni, & si tres quindecim, et sic multiplicādo pones numerum annorum infirmitatis quæ per intersecationem uel separationem, facile poterit iudicari. Verbi gratia, linea cordis est continua, lata, profunda, et colorata usq; ad sui medium, tunc mensura modo su-

prædicto, & habebis annos ægritudinis, & si forte talis carẽtia cardiacæ capiet sex de illis paruis lineis, erunt anni triginta, & sic ẜm mensuras indica tempus. Et si sit magna fractio, tunc magnum erit uitæ periculum. Sed si inueniatur triãgulus equilaterus erit minor infirmitas. Si in directo fractionis fuerit una ex duabus sororibus ualde etiam malitiam minuet fractionis. Et præcipue illa quæ est in cõcauo manus. Si uero ambas inueneris, intensius est indicium euasionis. ¶ Et non obliuiscaris lineæ mensalis continuationem, punctuationem, uel fractionem, quia hæc est radix ægritudinum. Hanc igitur mẽsalem in tres ætates diuides, ut fit in aggregatione digitorũ. Etiam considera alias partes, sicut est bona manus consolidatio, pulchra digitorum proportio ac articulorum, unguium colores. Considera etiam qualitates ægritudinum, an sint ex cholera, an ex sanguine &c. & an a dolore seu uulneribus causentur, proportionando singula singulis, & sic recte considerando rectius etiam indicabis.

¶ Tricaßus Mantuanus.

IN secundo capit, circa. 5. signum, admodum miror quo pacto sententia illa scientiæ huic ascribi ualeat, nam per seipsam absq; alia aliqua cõtrarietate falsissimã esse dinoscitur, deprauatãq; cõspicitur. Nusq̃ enim reperitur aliquis effectus (nec in chyromãtia aut physonomia) alicui alteri appropriatus a subiecto proprio, in quo tale quid significatiuum reperitur, & maxime circa infirmitates. Propria autem horum signorum significata, (maxime illius lineæ bifurcatæ,) sunt hæc, scilicet, ꝙ quando inuenitur unita ipsi lineæ uitali, significat talem infirmitatem illo eodem tempore pati quo per ipsam lineam uitalem connotatur ẜm ipsius propriam commensurationem,

magis autem & minus s͞m eiusdem qualitatē aut quantitatē. Si aūt inuenitur iam talis commēsurationis tempora trāsigisse, præteritam fore significat, si autē in futuro, futuram. Hoc idem quandoq; uulneraturum siue percussurum in capite connotat. ¶ Quo ad. 9. signum, mirari non desino, qua temeritate audeat Coruum incusare, cum sit ꝙ ipse in calce huius cap. eo deterius in istiusmodi sentētiā ꝓlabatur. ¶ Vnde pro clariori notitia huiusce dubietatis, sciēdum est ꝙ omnia quæ Cocles in hoc concionatur falsum est ipsaq; experiētia teste omnia in contrarium cōprobantur. Id autem ꝙ Coruus asserit aliqualiter quidem eurere posset, maximis tamē præsidiis ac glosulis fultum. Cum autem & Cocles in illo. 16. signo dicit, ꝙ quotienscunq;. Vitalem lineam discontinuam esse dinoscitur maximum periculum Vitæ indicat, hoc quoq; falsum est simpliciter loquendo. Ne autem in longum hāc protrahamus dilucidationē. Videatis ea quæ diximus i. 2. cap, 2. ptis circa. 5. figurā. ¶ Quo ad signum. xi. Sciēdum ꝙ uerum est. ꝙ Quadrangulus si in medio aut fine strictus inuenitur malam quidem complexionē significat, attamen nec ꝓpter hoc iudicandum est de longitudine aut Vitæ breuitate, immo proprium eius significatum, est ꝙ tale subiectum est naturæ uafre & animo peruersus, ac miserimus. auarusq;, hoc est eius proprium significatum, sicuti, & ipse Cocles hoc asserit. lib. 2. cap. 20. 2. partis ex auctoritate Morbeth, ¶ Quo ad. 13. signum, Sciēdum est ꝙ etiam cum ipsa mala coloratione, Rascettæ, adhuc considerandum est ꝙ ipsa Rascetta sit depressa uersus inferiorem ac exteriorem partem ipsius Manus. ¶ Quo ad. 16. signum etiam sciendum est ꝙ maxima difficultas est circa determinationem. Vitæ attamen regula hæc uniuersalis seruanda est in talibus iuditiis & maxime quando ex infirmitate quis moriturus prænoscitur, et

non ſubita morte aut uiolenta Dico igitur, ꝙ quotienſcunq; re
peritur fracta linea Vitalis & in tali fractione inclinatur uer
ſus Montem Policis, & in fine magis extenuatur aut ſubtilis
efficitur, nec aliqualem correſpondentiam habeat cum reliqua
parte ipſius lineæ. Vitalis. tunc in illo eodemq; tempore ipſius
Vitæ terminus ſignificatur. Et hoc per maxime declaratur in.
2. parte Chyromantiæ capitulo. 2. in figura. 5. ¶ Alias quoq;
multas dicit et maximas fatuitates, quæ tamen non ſunt præ-
ſentis ſpeculationis (licet & falſe ſint pro maiori parte, et ma
xime quo ad illa accidentia & cauſis ipſorum ac effectibus.

¶ Capitulum tertium. De egritudinibus in generali.

Itteram. A. in monte manus uarias ac diuerſas 1
egritudines dicunt Chyromantici demonſtrare
¶ Signa ſeu caracteres in monte medii aut ſa- 2
turni ut in. 2. capitulo. ſecundi libri pictum
eſt capitulo de Saturno aliquando multitudinem egritudinum
denunciat. ¶ Linea oriens in concauo manus iuxta lineam uitæ 3
& habens ramum tendentem ad brachium ſimilem radio, ſi-
gnificat egritudinem infra ſex annos, ſi eiuſdem lineæ partes
ſunt groſſiores quæ ſunt circa brachium infra duos annos ſi- 4
gnificat. ¶ Lineæ paruæ iuxta radicē menſalis egritudines in
prima ætate demonſtrat, iuxta medium in media, iuxta finem
in ultima ætate. ¶ Linea rubea & notabilis ſecans baſſes triā 5
guli & tranſiens per concauum manus egritudinem oſtendit.
¶ Linula tortuoſa prope angulum ſupremum & præcipue ſi 6
rubea extiterit, egritudinem infra annum dicunt ſignificare.
¶ Angulus ſiniſter deficiens in manu debilitatem ſtomachi, et 7
Epatis arguit, & per conſequens multas egritudines. Stoma-
cus enim eſt ueluti lebes corporis in coquendo cibum, & inſtru
mentum primæ digeſtionis. Epar uero eſt minera ſanguinis, &

ibi decoquitur cibus, & alteratur secūda uice. si ergo ista mem
bra sunt debilia debilitatem corporis significabunt, & ad mul
8 tas egritudines corpus præparatum ostendēt. ¶ Linea tortuo
sa & fortiter reflexa in extremitatibus in monte policis iux
ta lineam uitæ egritudinem magnam illo eodem anno futuram
9 ostendit. ¶ Si superius iuxta concauum manus apud cardiacā
talis figura apparuerit linea tortuosa tunc infirmitatem mi-
norem uel maiorem s̄m præsentiam signi demonstrat illo an-
10 no. ¶ Quādo media naturalis diuiditur a quibusdam obliquis
lineis, quot quot erunt diuisiones, tot corporis passiones osten-
dunt. Et si tales lineæ scindentes lineam capitis fuerit capillares
ex reumate infirmitas erit, si uero fuerint mutilate erunt ani-
mi passiones. Et si lineæ scindentes sint tortuose tantum infirmi
11 tatem ostēdunt. ¶ Si soror lineæ uitæ in concauo manus hoc est
linea saturnina sit tortuosa, uel ut aliqui dicunt, lata & tortuo
12 sa grauabitur ab infirmitatibus in copia. ¶ Soror cardiacæ in
concauo manus discontinua aut capillaris exuberantiā egritu-
dinum minatur. ¶ Si mons pollicis plenus rimulis fuerit infir
mitatum multitudinem ostendit, similiter. si orbiculis sit ple-
14 nus. ¶ Scala uel gradus in indicis tuberculo si sint eius cacu-
mina annexa & scissa supra modum a transuersalibus lineis,
15 egritudines corporis denunciat. ¶ Si in medio spatio inter li-
neas trianguli non sit planities & male coloretur defectum ca
16 loris representat, & per consequens copiam egritudinū. ¶ Si
autem linea epatis a pluribus lineis pallidis interæpta fuerit,
malam digestionem significat & dolores uarios ex ipsa pro-
17 cedentes propter malam digestionem. ¶ Si locus trianguli sit
18 cum liuore signum est corporalis doloris. ¶ Quando una linea
per restrictam transierit tendens tortuose in uitæ lineam, pro-
ximam siignificat egritudinem. Si pallida fuerit eam præte-

rüsse notabit. Præcipue autem si in fundo nigrior fuerit, & si
fuerit pallida egritudinem significabit futuram, & hoc intel-
ligendum est si prope restrictam fuerit. ¶ Figura in monte Lu 61
ne similis. C. corporis multas indicat infirmitates. ¶ Si in pri 02
ma iunctura quattuor digitorum sit una tantum linea & sit
intersecata a pluribus lineis longam ostendit infirmitatem, &
cum difficultate, salutis. ¶ Quando media naturalis ab una 12
uel duabus lineis intersecatur methaphorizando ut crux in di
recto digiti medii aut auricularis & sit rubea aut rubeæ. in-
fra anni spatium talis morietur, aut mortiferam ægritudinem
subiturum dicunt denunciare.

¶ Tricassus Mantuanus.

ulta Doctorum uolumina perlegi atq; discussi nec alicubi doctorum quempiam reperi, qui in hac arte aut scientia tempus aliquod determinatum ostēderet, hoc nostro Coclite dempto, qui nec minime erubescit hoc in capitulo determinatum tempus assignare, maxime autem. in. 2. & 8. & 9. ac. 12 signo. Et tamen in aliis in locis, determinate indicare prohibeat. Quapropter. 9. signum ita intelligendū est. ꝙ scilicet ostēdit proximam infirmitatem, magis autem & minus prout grossior apparet aut rubra uersus Brachium, commensurationem tamen temporis & lineæ Vitalis. proportionate comparādo. Et hoc idem intelligendum est de reliquis. ¶ Quo ad. 12. signum considerandum est in qua parte ipsius Naturalis sint tales lineæ intersecantes, & iuxta parte determinatas ipsius lineæ Naturalis, sic indicandum est secundum commensurationem eiusdē lineæ naturalis & ea ætate tales infirmitates futuras pdicere, ac de ipsis ĩfirmitatibus hoc mõ iudicare semp

tamen proportionem Lineæ Vitalis perseruando, & ipsius Li-neæ Mensalis, in quibus semper infirmitates ostendũtur et præcipue in Vitali.

¶Capitulum quartum de his qui erũt beniuoli atq; iocũdi cũ ingenĩ acumine, & cito irascuntur.

Liqua signa picta in loco solis ut in ꝓprio loco manifestatur in. 2. libro. cap. 7. dicitur, arguunt omne illud quod in rubrica supradicta scriptum est.

¶Tricassius Mantuanus,

N hoc capitulo per maxime considerandum est id quod notaui in. 5. cap. 2. partis Chyromãtiæ, quoniam illiusmodi significata non solũmodo habent illas significationes sed & alias q̃ plures. Attamen, cap. hoc, isto in loco non bene conuenit.

¶Capitulum quintum. De egritudinibus capitis.

Inea media naturalis subtilis & pallida debilitatem cerebri & complexionis ostendit. Et si fricata modicum rubescit uelociter, debilitatem capitis & dolorem ostendit & maxime ex reumate. ¶Talis figura. G. in radice anularis egritudinẽ capitis ostẽdere dicitur. ¶Si linea media naturalis est magis colorata ex una parte q̃ ex alia. s, in principio dolorẽ capitis ostendit. ¶Si linea cerebri sint quasi dispersa ita ꝙ quasi non uideatur linea in inferiore parte sui ultimum defectum rerum, & sanitatis extraneam spem attestatur. ¶Q uãdo linea naturalis sit male colorata & male fixa & diuersificata diuersis lineis, multas egritudines declarat, & obuiationes significat & cito percipere temporis mutationes, ut puta frigidum & calidum & applicationem sereni nebulosi aut pluuiosi. ¶Quãdo linea Epatis est magis rubea uersus lineam uitæ aut medam naturalem

q̃ alibi dolorẽ capitis propter uitiũ Epatis seu stomachi. ¶ Cũ 7
linea cardiaca rubet in medio & tendit ad brachium dolorem
capitis dicunt significare. ¶ Si linea uitæ sit rubicundior a pte 8
superiori q̃ a parte inferiori infirmitatem capitis minatur.
¶ Dicunt aliqui recentiores ꝙ quando linea media naturalis
est grossa & nimis pallore suffusa & discontinua atq; ruga- 9
ta debilitatem corporis & capitis egritudinem uel dolorẽ cir
ca tempora ex reumate promittit.

¶ Tricassus Mantuanus.

Duertendum est in hoc cap. & in multis aliis, ꝙ multotiens Cocles ipse ponit illa eadem signa in pluribus locis sed diuersimode illa exponit, & tamen sunt illa eademq; signa, & sententiæ eiusdẽ. Hoc autem prouenit quoniam hæc omnia ab eo adducuntur tanq̃ ab aliquo simplici compilatore prout in exemplaribus aliorum Doctorum scripta reperit, & non ex aliqua scientia aut consideratione siue etiam noticia practica speculatione habita, ipsaq; uerborum ignorans significata. Septimum namq; & .8. signum sunt idem q̃uis ipse ea peruertere conetur. Similiter .5. & .9. signum idem sunt.

¶ Capitulum sextũ. De infirmitatibus oculorũ.

Ittera C. in mõte Policis uulnera in oculis ex fer-
ro uel igne ſm fere omnes ostendere uidetur.
¶ .O. littera uel punctus, iuxta cardiacam & re- 1
strictam quot signa erunt tot erunt lesiones in ocu
lis. ¶ Adhuc. C. littera in radice medici destructionem & in-
firmitatem oculorum ostendunt. Item. O. littera uel fouea seu 2
punctus in radice medici existentes infirmitatem oculorum de
notant. Et si littera .O. perfectum orbem nõ clauserit cecitatem
aut alia in oculis accidentia denotat ſm quosdam, ¶ .D. figu- 3

ra in loco lune oculorum infirmitates ualde intenſas demonſtra
4 bit. ¶ Linea media naturalis habens quoſdam punctos inordi-
natos dolorem oculorum minatur plerunq; ab antecedente cau
5 ſa. ¶ Vidi punctum in media naturali in Alexandro ſcadinari
amico meo in medio loco mouentē ſe a proprio ſitu uerſus ini-
tium cardiacæ, & hic erat in manu ſiniſtra in deſtra uero nō, an
no illo euenit ſibi egritudo magna in oculo dextro & euaſit in
columis quia talis orbiculus non fuit in dextra, Et fuit cauſa an
6 tecedens. ¶ Quando angulus ſupremus nō cōiungitur & quæ-
dā linea ſemicircularis ſcindat locū ubi coniunguntur prædi-
ctæ duæ lineæ facientes angulum, & unum caput prædictæ li-
neæ reſpiciat uerſus partes brachii ſignificat ꝙ ille excæcabi-
7 tur. ¶ Dicunt recētiores. Si in medio lineæ ſolaris aut in medio
tuberculi orbiculus fuerit oculi cecitatem oſtendit. ¶ Dicunt
8 moderni obſeruatores. Si in media iūctura cuiuſlibet digiti tā
tū fuerit una linea hoc eſt in indice, medio, ſido & auriculari,
& in duabus aliis iuncturis fuerint duæ, talis perdet unū ocu-
9 lum. ¶ Aliqui dicunt ꝙ in quocunq; loco lineæ uitæ reperiatur
unus punctus ſeu paruus circulus uel orbiculus amiſſio oculo-
rum ſignificatur, ego per experientiam hoc teſtor. ¶ Alii aſ-
10 ſerunt ꝙ ſi in percuſſione manus reperiatur unus orbiculus aut
plures leſionem oculorum indicari, & dicunt ꝙ iſtud procedit
a cauſa primitiua cuius rei tamen experientiam ignoro. C. lit
tera in loco lune in oculis malum aliquod ꝓtēdere dicitur.

¶ Tricaſſius Mantuanus.

Ertium & ſeptimum ſignum eadem infirmitate laborant, qua & .3. & .8. capituli præcedentis. ¶ Ad clariorem autem huius capituli noticiam ſciendum eſt (ſicut & Cocles innuit q̄uis obſcuro ſermone) ꝙ maxima conſi

deratione uidendū est, an tales infirmitates ex ipsa natura aut accidente aliquo proueniant. ¶ Quo ad .9. signum sciēdum est ꝙ tale signum non est proprie linea siue per modum lineæ, sed est ueluti signum uarole, aut alteris alicuius & quando multū profundatur, significat tantummodo periculum, aut percussionem circa oculos ¶ Quo ad .x. signum, cauendum est, ne forte hoc idem acipiatis, pro illo signo posito in figura .17. meæ chyromantiæ, immo debet esse ueluti linea circularis & nō fossula aliqua, debetq; uersus Montem Manus locari. ¶ Quo ad .x. sciendum est ꝙ aliquando inuenitur tale signum male apparēs & tunc minuitur malicia ipsius significationis, taleq; periculum procedit ex infirmitate naturali.

¶ Capitulum septimum De dolore colli.

SI media naturalis a medietate uersus pedē eius rubea fuerit ut Chyromantici obseruauerūt colli dolorem arguimus. ¶ Tricaßus Mātuanus.

QVo magis Coclitis Doctrinam perpendo eo amplius nauseam & abhominationem patior Ista namq; est illa eadēmet sententia quam ipse adduxit in .3. & .6. signo capituli. 5. huius libri. Nisi forte dicere uelimus ꝙ accipit collum et caput p una parte tantum, iuxta ipsius Chyromantiæ diuisionem quod tamen & eo deterius apparere ostenditur.

¶ Capitulum octauum. De pthisi seu ethica passione.

INquit Messue ꝙ pthisis est detrimētū desicationis & cōsumptiōis cadēs in corpus calore febrium habitudinalium minutarum & exuberatione pulmonis. Et ulceratio quidem huiusmodi causam habet ex præcedēti dispositione, catarro acuto ulceratiuo instillante, & imprimente in pulmonem hora post

horam sicut accidit ex frequenti distillatione super petram.
1 ¶ Raro autem cõtigit hæc passio pueris & senibus, & si interdum talis infirmitas accidat senibus occultari potest in eis & diu uiuere possunt cũ illa. Expositi autem qui cadãt in pthisim sunt habentes cerebrum debile, & habentes pectus strictũ in creatione sua, & habentes humeros alatos, sicut sunt curuaturæ alarum auium, & collum subtile & lõgum, & sit depressus inter alas & humeros, & sibi sit eminentia epiglotis, &
2 nasus sit curuus, & cito ad iram commoueatur. ¶ Si basis triãguli fuerit magis rubea ubi debet tãgere lineam mediam naturalem, signum est fœtidi pectoris, oris, & uniuersalis caloris, seu dispositionis ethicæ passionis. ¶ Si manus sit calida,
3 macilenta, & sicca, & cutis eiusdem sit subtilis, siccitatem et
4 propinquam significat febrem. ¶ Vngues curui cum digitis macilẽtis, denotat ethicam passionem. Dixit auctor incogni-
5 tus. ¶ Quãdo linea stomaci seu epatis aut pulmonis, qđ idem est, finitur in primam iuncturam medii, significat epatis discrasiam, & talis efficietur pthisicus.

¶ Tricassius Mantuanus.

Irca. I. signum huius cap. cum dicit debile cerebrum significare, intelligitur de uirtute fantastica siue ipsius fantasiæ, & tales aliquãdo inueniuntur esse (ex sua ꝓpria natura) hoĩes ingeniosissimi. ¶ Quo ad. 3. signum cum dicit manum calidam inueniri, hoc intelligitur de cõcauo ipsius manus. ¶ Quo ad. 5. signum sciendum ꝙ aliqui inueniuntur habentes talem lineam, sed nõ proprie in ipso medio ingrediẽtem, immo uersus indicem ascendens. Et hi utplurimum fatui sunt, & cholerici, & naturaliter inebriãtur libentissime.

¶ Cap. IX. de passiõne cordis.

Scribit

Cribit Conciliator seu Petrus Appon. aut de Ebano super Mesue ubi loquitur de cardiaca passione. Omnium accidentium aduenientium corpori humano causa intrinseca uel extrinseca, Primus concursus est ad basim, in qua naturalis uigor spirituum & uirtutum omnium sigillatim creatur. Spiritus sapientiæ sedes animarum ac uitæ, naturale principium motus & quietis, quo deficiente nulla amplius corpori dari possunt suffragia. Quo mortuo continuo moriuntur omnia membra. Cor enim est terminus omnium operationum animæ rationalis. In cerebro quoq; omnes hæ & ille incipiunt operationes, & in corpore suscipiunt complementum. Sua uirtus est tanquam forma omnium membrorum irradians & uiuificans uirtutes organicas, in perfectione. In materia uero est non intelligibilis formæ, quia Deus gloriosus sicut diuini decoris ratio postulauit, membrum curis sollicitum rectificare curauit. ℂCorde igitur alterato alterantur cætera mēbra & uir- 1
tutes corporales, eo quoq; confortato, cuncta cōfortantur. ℂSi 2
igitur a principio lineæ cordis procedat linea ut arcus, cordis dolorem minatur, ut aiunt illustres patres Chyromantici & Caldei.

ℂTricassius Mantuanus.

Stud signum huius capituli debet esse uersus montem indicis, immo in ipso monte uersus indicem. Et etiam quando ipsa uitalis esset flexa siue curua in ipso monte uersus indicem, eundem retinet significatum. Talis autem effectus eo amplius uigorem suum assequi dinoscitur, quo huiusmodi signa sunt magis flexa, aut rubra. Videatis quoq; .9. Quæsitum primi libri.

ℂCap. X. de ægritudinibus stomaci.

1 VEnter ſeu ſtomacus eſt organum digeſtionis pri
mi chili generatiuus, unde ſicut meſaraycæ ſunt
præparatoriæ digeſtionis epatis, ita os ſtomaci.
Vnde Auicenna, nutriens in maſticatione ali-
quam habet digeſtionem cui deſeruit Meri ſeu yſophacus &
parte ſuperiori ad ducẽdum cibaria eidem. Et inteſtina cum me
ſaraycis ad expellendum nociua & diſtribuendum utilia dige
ſta & chiloſata in eo. Ideo uocatur lebes corporis, cum enim
ſtomacus lapſus eſt totum corpus labitur. ¶G. littera a radi
2 ce anularis, procliuum hominem facit ad ægritudines ſtoma-
3 ci. ¶D. figura in minutulo tuberculo male colorata, dolorem
ſtomaci arguit, uel circa. Iterum D. littera in loco lunæ, ſtoma-
4 ci quoq; infirmitatem protendit. ¶Linea epatis diſcontinua,
pallida, & male colorata ſignificat infirmitatem & paßio-
5 nem ſtomaci atq; iecoris, & per conſequens, malam digeſtio-
nem. ¶Manus debilis & mollis carens linea epatis, defectum
nunciat. ¶Si in loco ſiniſtro anguli fuerit angulus uel aliquid
ſimile, debilitatem ſtomaci arguit.

¶Tricaſſus Mantuanus.

ADuertendum eſt ualde circa ultimum ſignum huius cap. quoniam cum ſit ſignificatiuum plurium effectuum, facillime quippiam in hoc decipi poſſet. Vnde hoc quod Cocles dicit in iſto loco, intelligendum eſt quando linea epatis eſt ſubtilis aut male apparens, et maxime uerſus naturalem, uel quãdo eſt diſcontinua.

¶Capitulum undecimum, De his qui cum religioſis ſunt coniuncti, & faciunt opera mulierum, Et ædificia, pecuniam, ac uarias picturas ualde diligunt, & etiam Mulierum ornamenta.

Vnt illi qui habent caracteres, ut hic. E. bene dispositos in minutulo. Scias tamen quod nunquam usque ad hunc diem cognoui, neque expertus sum aliquid de caracteribus seu diuinis litteris in manibus, licet uarii uaria de his scribant.

Tricassius Mantuanus.

Otãdum est quod fatuus iste propriæ uocis significatum ignorabat. Quæro namque si quis gentilium hoc signum suis in manibus haberet, quem effectum futuru; prædiceret. In omnibus igitur fides sibi nõ est adhibenda propter maximam ipsius ignorãtiam quæ a quolibet legente facillime conspici potest. Nec sibi in aliquo unquam fidem adhibui, nisi prout ex quottidiana experientia uerum esse probabam, licet raro aliquid boni afferat. Dico igitur tale signum (in quocunque subiecto reperiatur) significare mentis ac corporis aliqualem agilitatem, ac pene in omni operatione exercitioque delectari, ac in rebus curiosis seu placidis, nec dedignari in aliquo, adeo ut & ipsarum mulierculcularum officia familiaria seu quottidiana aliquando exerceat. Et cum his omnibus non sunt magni ingenii aut consilii (nisi forte in operatiõibus malis) quamquis in oĩbus soliciti sint nec tedio, nec indignatione afficiantur. Hoc quoque iudicium haberi potest circa sequens capitulum, quo ad illas significationes ibidem expositas. Vnde dico quod talia signa significant homines boni capitis ac consilii, & in sua senectute catholicos esse futuros, ac ueluti religiosos & bonos in apparẽtia, licet opera ipsa signis ac sermonibus non respondeant.

Capitulum duodecimum, De his qui sunt grauis loquelæ et suspitione pleni, & qui cum sapientibus ac religiosis commiscentur.

Vnt illi qui habent aliquos caracteres pictos
in minimo monte, ut dictum est in.2.lib. cap.9.
Aliqui dicunt quod sunt naturaliter elegantes, hoc
tamen nunquam expertus sum.

¶ Cap. XIII. De signis malæ digestionis.

1 Vtis tenuis et debilis flegmaticam naturam ui
detur ostẽdere, malamq; similiter digestionem
2 declarat. ¶ Lineam mensalem fractam & ca
pillarem, digestionem malam dicũt chyromãti
3 ci ostendere. ¶ Triangulus si in aliqua sui parte deficiat, aut
quod lineæ eiusdem sint tenues seu capillares, malam digestionem
4 indicare dignoscitur. ¶ Linea cardiaca capillaris atq; discon
tinua & male colorata, digestionem perfectam perficere non si
5 nit stomacum. ¶ Linea cerebri male colorata & capillaris, di
6 gestionem bonam uidetur denegare. ¶ Angulus summus ual-
de separatus cum incontinuis atq; capillaribus lineis, digestio
7 nem malam minatur. ¶ Linea epatis in tempore iuuentutis in
manu carens, & locus suus pallidus atq; depressus, digestio-
8 nem minime laudabilem affirmat. ¶ Si basis trianguli sit in
terrupta a lineis pallidis, dolores uarios ostẽdit propter malam
digestionem. ¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Secundum signum huius debet reperiri in principio mensa-
lis.s.uersus percussionem, & talis effectus prouenit ex frigidi
tate ipsius complexionis. ¶ Tertium autem signum & sextũ
idem sunt, & eiusdem significationis & rei.

¶ Cap. XIIII. de signis bonæ dispositionis.

1 Anus autem solida simul cum palma quæ sit boni
tactus, sanguineũ denunciat, & pariter bonam
2 indicat digestionum. ¶ Linea mensalis cum tri-
na sui & laudabili proportione & bene colorata.

bonam arguit digestionem. ¶ Linea cordis cum trina sui pro- 3
portione et bene colorata bona; representat digestionem. ¶ Li 4
nea media naturalis cum trina sui dimensione et bene colorata.
digestionem laudabilē denotat. ¶ Triangulus equilaterus, sum 5
mam atq; laudabilem optimamq; arguit digestionem. ¶ An 6
gulus supremus eminens atq; acutus, digestionem quoq; bonā
denotare uidetur. ¶ Angulus summus ualde seperatus, digesti 7
uam bonam affirmat. Et hoc intelligitur quando ipse lineæ sint
craße & rubeæ. ¶ Linea epatis cum trina sui proportione cū 8
media naturali connexa & bene colorata, digestionem quoq;
bonam promittit. ¶ Linea saturnina in concauo manus cum bo 9
na & trina sui proportione & bene colorata, digestionem bo-
nam declarat. ¶ Soror lineæ uitæ in monte policis cum dimen
sione trina & bene colorata, digestionē bonam arguit. ¶ Ma 10
nus bene tuberculata cum tuberculorum eminentia & in me- 11
dio concauo foueata cum bona soliditate, digestionem bonam
ostendit. ¶ Color manus ex albo & rubeo mixtus & color sit
perspicuus, brunus clarus, atq; castaneis similis, bonam dige- 12
stionem dicitur indicare. ¶ Soror lineæ mensalis quando repe
ritur in manu, potentiam innati caloris arguit, & ex consequē 13
ti bonam digestionem, ut pluries notaui.

¶ Tricassus Mantuanus.

Vo ad.11.signum sciēdum ꝙ q̃uis uideatur contrarium.15.signo.3.cap.attamen nulla cōtradictio uersatur. Nam ibidem dicitur ꝙ triāgulus non debet esse depressus, hic autem dicit ꝙ q̃uis triangulus sit depressus & tuberculi sint eleuati ꝓpter eminētiam ac bonitatem tuberculorum minuitur malitia siue depressio trianguli, retinetq; ꝓpriam significationem, bonamq; digestionem demonstrat. Videatis etiam.8.&.9.signum.1.cap.

¶Signum autem. 13. eo magis efficaciam propriam retinet, quo ipsa mensalis magis continuatur in principio. Et si mensali deficiẽte soror eiusdẽ supplet, adhuc ipsa digestio in suã perseuerat perfectionem.

¶Cap. XV. De ægritudinibus rænũ.

1 Raticula uel scala seu craticulus ĩ tuberculo Saturni, dolorem rænum denotat. 2 ¶Signa seu caracteres in monte lunæ (ut in lib. 2. capi. x. pictum reperire potes) dolores rænum uidentur indicare. 3 ¶Sine dubio linea mensalis cum semicirculis uel semicirculo in diametro digiti medi, aut inter medium & medicum in diametro, rænalem morbum indicat, ut sæpe notaui. 4 ¶Quando sub auriculari uel sub medico foßulæ siue granæ rubeæ fuerint, siue pũcti uel gradus, dolorem in rænibus præparat, ut aliq̃bus placuit, et præsertim Vgoni, hoc tñ ego nõ uidi.

¶Cap. XVI. De signis yliacæ passionis, & de colico dolore.

Yppocondria sunt a latere sub costis, ylia uero super anchas. Yliaca autem passio est in intestinis gracilibus. Colicus dolor seu colica paßio est in intestinis grãdioribus, & præcipue in illo intestino qui dicitur colon. ¶In hoc autẽ loco large sumitur ꝓ utraq; passione. ¶Scala uel craticulus seu craticula in tuberculo Saturni yliacos dolores, ut dicunt multi ostendit.

¶Tricassus Mantuanus.

Vintumdecimum et. 16. cap. circa eãdem materiam uersantur. et. 1. signũ. 15. cap. est illud met qđ in. 16. adducit. Verũtamẽ aliud est dolor colicus, aliud yliacus, et aliud dolor rænum, in chyromãtia aũt ꝓ una parte corporis oẽs accipiuntur, & uno tãtum uocabulo utimur. s. rænum. Vnde dolor yliacũ (ut Cocles etiam adducit) est dolor in intestinis gracilibus colicus aũt in

maioribus, dolor aũt rænum eſt ille qui ꝓprie aduenit circa inferiores partes dorſi. ℭ Quartũ aũt ſignum licet uerum ſit. tamẽ aliquãdo ẽt ſignificat infirmitatem circa genitalia, Et hoc intelligitur quando ſunt rubeæ aut multum profundæ.

ℭ Capi. XVII. de his qui de natura ſui ſunt ingrati et aſinini.

Ngrati inter oẽs hoĩes maxime euitandi ſunt cũ ingratitudo oĩa deſtruat bona, quos ut cognoſcamus nihil debemus prætermittere. Igitur qui habẽt figuram. C. in loco Solis, ingratam atq; aſininã naturã præ ſe ferunt.

ℭ Cap. XVIII. de dolore uẽtris.

Inea mẽſalis ſi ſit magis rubea q̃ aliæ lineæ pricipales, uel aliæ principales ſint pallidiores ipſa. dolorem inteſtinorum et aliarũ partium inferiorum ſignificabit. 1
ℭ Et eſt ſẽtẽtia Hermetis & oĩum Caldeorum qui multũ in hac arte ualuerunt, ꝙ linea mẽſalis teſtimoniũ affert ſuper rænes, ueſicam, matricẽ, uẽtrem, ſplenẽ, anum, uirgã, teſticulos, femora, ſeu inguina. Ideo diſiunctiua ſentẽtia datur. Linea ergo mẽſalis malã diſpõnem uentris certificat ſi fuerit fracta, aut iterſecta, et palida. 2
ℭ Q ñ linea epatis habuerit punCturas paruas uel iuxta eam fuerit duriciẽ uẽtris, & coſtarũ dolorem atq; malitiã ſignificabit. 3
ℭ Linea mẽſalis nõ ꝓfunda, ſtricta, pallida, diſcontinua, ſecta per alias inequales, dolorẽ uẽtris & eius fluxũ, ut Vgoni placet, ſignificat. 4
ℭ Linea uitæ ſi ſit rubicũdior in parte inferiori, infirmitatẽ uẽtris uel partium inferiorũ, ut dicũt ſignificat. 5

ℭ Tricaſſus Mantuanus.

Ignũ. 2. et. 4. ſunt quodãmodo eiuſdẽ ſentẽtiæ. Lineæ aũt ille quæ iterſecare dicũtur ipſã mẽſalem debẽt eſſe in principio ipſius ubi ꝓprie conſiderantur infirmitates partium inferiorum

illiusmodi. ¶ Quo ad. 5. aduertendum est ne Vitalis sit nimis larga aut profunda, quoniam tunc significaret habundantiam cholere, & etiam eodem tempore plus solito in rebus martia/libus occupari.

¶ Capitulum. XIX. De egritudinibus Epatis.

Vltum delectatus sum egritudines quantum mi hi possibile est omnibus denunciare, ut hi qui talia habituri sunt medicos consulant, ac sanitatem con seruent. Figura igitur talis. D. in loco Matris do/lorem Epatis minatur.

¶ Tricassus Mantuanus.

Vanta sit fatuitas ac ignorantia huius uiri, ex isto cap. ac illo. xi. q̄ facile cōspici potest Vn de in. xi. cap. dicit se, nusq̄ reperisse ex aliqua experientia, nec minimam ueritatem Diuina/rum litterarum. In hoc autem capi. iactat ac laudat seipsum, & superexcellēti fama gloriatur futuras in/firmitates prædicere, et in reliqua hoc signum adducit. s. ꝙ lit tera. D. in loco Martis futuram infirmitatem assignat. non per pendens sibi metipsi contradicere in loco predicto. Ex quo sequi tur sententiam meam ueridicam esse, quam in quinto capi. hu/ius libri proposui. ¶ Coclitis. aūt sentētia in hoc cap. falsa est.

¶ Cap. XX. De egritudinibus uirge & testiculorum.

Inea mensalis si sit obsessa & contigua ex duo/bus semicirculis aut uno tantum in dorso lineæ & sit connexa sub auriculari tuberculo uel cir/
1 ca infortunia in testiculis atq; priapo minatur, ut infinitis uicibus ipse notaui. ¶ Figura. C seu forma spheri/
2 rica iuxta mediam naturalem dolorem genitalium indicat.
¶ Linea mensalis si sit magis rubea q̄ alie principales dolorē :-
3

ſeu egritudinem in genitalibus ſignificat. ℭ Linea mẽſalis pal 4
lida debilitatem arguit genitalium atq; teſticulorũ, & etiã
anominatur. ℭ Quãdo mẽſalis fuerit in ſuo principio ramoſa
atq; obtuſa, & maxime ſi forma ſpherica aut ſemicirculus cũ
eadem reperiatur, egritudinem in teſticulis & in genitali mẽ
bro. prout dicunt chyromantici ſignificabit ℭ Quando men- 5
ſalis linea exiguam foſſiculam in diametro digiti minimi ha- 6
buerit uel circa eam fuerit egritudinẽ in genitalibus ſeu in par
tibus inferioribus dicunt ſignificare.

ℭ Tricaſſus Mantuanus.

PRo declaratione huius cap. ſciendum eſt, ꝙ ta
les infirmitates intelliguntur cum plagis ſiue
ulceribus, aut torſione aliqua, aut etiam ex ni-
mio coitu. uel nimia abſtinentia & calidate ſi-
mul ſiue iritatione prouocata. ℭ Quo ad. 2. ſignum aduerta-
tis, ꝙ debet eſſe circa finem ipſius naturalis. ℭ Tertium au-
tem ſignum illudmet ſignum eſt quod &. 1. cap. 18. ℭ Quar
tum autẽ fundatur in illa uniuerſali regula. ſ. ꝙ imperfectio
ipſius Mẽſalis ĩ principio. ſ. uerſus percuſſionẽ, ĩpotẽtiã coitus ſi
ue caloris naturalis oſtẽdit, in forte ex nã ſanguinea exiſterẽt.

ℭ Capitulum. XXI. De hernioſis.

POma Venetia, Mediolanum, Florentia, Bononia a
cœleſti influxu recipiũt paſſionem quãdam quæ
uulgariter dicitur chila uel ramix ſeu ernia. Di
cunt ergo quidam ꝙ iuxta lineam capitis, repe
riatur talis figura. C. uel ſimilis crepatum ſeu
herinoſu; ſignificat. Lineæ aut ea omnia ſigna quæ poſita ſunt
in capitulo de egritudinibus uirge huic capitulo applicari poſ
ſunt diſiunctiue tantum.

ℭ Tricaſſus Mantuanus.

Istud signum quod ipse particulariter ponit est illud quod ẽt posuit in cap. præcedenti. 2. loco. Et quãdo dicit omnia illa signa in præcedẽti cap. posita hoc idem significare falsum est, exceptis. 2. & 4. Nam reliqui ulcera siue plagas connotant.

¶ Capitulum. xxii. De passione matris & uesicæ.

Linea mẽsalis quãdo habet grana pallida & ex ipsis exeãt uirgule pallide aut rubeæ significat ꝙ talis habẽs hoc patitur in uesica, & si sint mulieres patiũtur in matrice, & si nõ patiũtur sunt tamen dispositi ad hmoi passionẽ seu morbum.

¶ Tricassus Mantuanus.

Not. est, ꝙ omnes ille linule sunt in ipsa Mẽsali ueluti illã intersecãtes, & sunt circa principiũ ipsius Mẽsalis, & in ipsam unionem cũ Mẽsali faciunt ueluti iunctura aliquã siue fossulã in ipsa Mensali, & etiã pendẽt magis ex una parte q̃ ex alia. s. uersus Digitos, unde & dicũtur eẽ quasi egrediẽtes ab illis pũcturis.

¶ Capitulum. xxiii. De signis partus cum facilitate.

Habentes robustiores linea, & quæ seruauerũt trinã proportionem atq; ꝓprios terminos dico de mulieribus, cum facilitate & cum modico dolore parient. ¶ Longa atq; lata palma facilitatẽ partus demonstrat. ¶ Triangulus in manu mulierum facilitatem in parturiendo indicat.

¶ Tricassus Mantuanus.

Fundamentũ huius capituli est tẽperãtia caloris naturalis. imo (& melius) habundãtia caloris naturalis. Vnde & in hmõi iuditio semper cõsiderãdũ est, an linea Mensalis sit integra & cõti

nua in principio. ex cuius cognitione facilime percipi potest si/
gnificatum illiusmodi linearum.

¶ Capitulū. xxiiii. De his quæ parent cum difficultate.

Inea mensalis intrans inter indicem & mediū 1
in manu mulieris mortē in partu significat aut
grauiter infirmari. Si exiguitate aliarū linea/
run tenet proportio. ¶ In tuberculo inter mini/ 2
mū & medicum linea crassa & admodū longa in fœmina por
tendit dolores quibus ei rūpētur naturalia & morietur in par
tu ut dicunt aliqui. Ego tamen hoc per experiētiam nunq̄ uidi.
¶ Linea grossa & rubea inter indicem & medium, ut dicunt 3
ostendit ꝙ mulier morietur in partu. ¶ Palma breuis atq; an 4
gusta periculum mortis in partu portendere uidetur. ¶ Linea 5
mēsalis exigua & capillaris atq; intersecta periculum in par 6
tu minatur. ¶ Triangulus defectus in manu mulierum cum
lineis intersectis periculum partus pronunciat.

¶ Tricassius Mantuanus.

¶ Quintum signum huius capituli considerādum est de prin
cipio solum ipsius Mensalis uersus percussionem.

¶ Capitulum. xxv. De signis fluxus.

Vlte ac uarie sunt fluxus species quæ in compre
hensibiles sunt apud chyromanticum, sicut Lyn
teria quæ fit propter catarrum deriuātem a ce
rebro ad stomacum ad intestina. Aut disinteria
idest dissipatio intestinorum per materiam mordicatiuam quæ
ulcerat intestina. Aut ut dicitur melius Lynteria est fluxus uen
tris cum leuitate stomachi, & intestinorum in qua cibus, &
potus indigestus quasi in eadem qualitate qua sumitur per
secessum emittitur. Aut diaria quæ est sola humoris amis/
sio. Aut Fluxus sanguinis narium. Aut propter uulnera illata

aut fluxus spermaticus qui fit duobus modis. Vno modo dici-
tur. Gomorea. Alio modo noctis pollutio. Gomorea secūdū Ga-
lenum nomen est græcum compositum est gomor græcæ latinæ
germen seu semen & rea græce latine fluxus. Vnde Gomorea
græce latinæ inuoluntarius seminis fluxus, & est absq; ueretri
erectione. Pollutio est expulsio proprie spermatis in somno tem
pore noctis, & i hoc actu fit magna spermatizatio. Spēs ergo
fluxus, ut dixi multæ sunt & inconsiderabiles. Chyromantici
ut plurimum intelligunt de disinteria. Aliquotiēs de Diaria ut
1 inferius enucleabo. ¶ Linea grossa & rubea inter indicem &
medium, mortem per fluxum dicunt ostendere, dummodo nō cō
2 tingat mensalem. ¶ Aiunt nonnulli ꝙ linea oriens a tuberculo
medio & ingrediens intra medium & indicem, si fuerit pallo
3 re suffusa fluxum uentris significat. ¶ Dicit Vgo ꝙ quādo li
nea cerebri cum mensali iunguntur simul, inter medium, signi-
4 ficat mortem & magnam fluxus infirmitatem. ¶ Dicunt ali-
qui si linea mensalis fuerit inter medium & indicem signifi-
5 cat mortem ex fluxu uentris. ¶ Lineæ paruæ & inordinatæ in
6 monte manus fluxus uentris denotare dicūtur. ¶ Multæ lineæ
aut unica tantum in fine mensalis si respiciat quadrangulum
fluxum cholericum denotat & quot sunt lineæ, tot sunt fluxus.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ertium & .4. signum huius capituli sunt idem & in uno tantummodo signo deberent poni, immo .4. signum nullam pœnitus ueritatem habet nisi cum naturalis simul cum ipsa Mensali unitur, aut aliqua linea ueniens a superiori parte Montis indicis unitur in fine ipsius Mensalis. Talis autem fluxus cōmuniter prouenit ex aliqua qualitate cholerica.

¶ Capitulum. XXVI. De signis distinguentibus in qua ætate

debent exuberare egritudines.

Cias hoc pro certo. Si quædã lineæ paruæ hñt iuxta radicẽ mẽsalis, istc infirmitates ĩ prima ætate ostẽdunt, Et si tales lineæ sint iusta mediũ mẽsalis easdem significatur in ultima ætate. Cũ diuidatur omnis indiuidui uita in duabus ætatibus. Mensura ergo tota uitæ eius & tempora ut dictũ est in cap. 2. de breuitate uitæ ꝓportionãdo annos & ætates, & sic hẽtur uera uerificatio.

¶ Tricassius Mantuanus.

Aiorem difficultatẽ latet in hoc capitulo q̃ superficietenus appareat. Nam aliter impossibile est intelligere sententiam hac, nec ullo pacto posset sustẽtari. Vnde sciendũ est ꝙ. 3. sunt Etates per quas omnis Vita diuiditur, & iuxta numerum istarum ætatum. proportionaliter etiam quælibet linea principalis diuiditur & maxime Naturalis & Mensalis nam Vitalis habet aliam cõmẽsurationem particularẽ (ut notatum est in Chyromantia mea. 2. parte cap. 2. & figura. 5.) linea autem Epaticha nõ multum in hoc obseruatur In mẽsali autem facilius quis decipi potest quoniã et his omnibus difficilior ad cõmẽsurãdum, q̃uis aliquotiens faciliter comprehẽdi potest, quod tamẽ raro Et ideo Cocles hãc difficultatem (siue ille Doctor a quo ipse Cocles hanc sententiam assũpsit) considerans cõstituit tãtummodo duas partes istius lineæ, Vnam in principio ipsius Mensalis aliam circa finem. s. eo loco quo Mensalis ex sui Natura debet terminari scilicet in opposito Digiti Medii (q̃uis Mensalis ipsa longius abiret) deinde dicit ꝙ talis commẽsuratio debet proportionari iuxta numerum annorũ & Etatum. s. tale spatium in. 3. partes diuidendo, & Etati ultime contribui spatium illud quod est ab Anulari. s. in oppositum

usq; ad finem proprium qui est in opposito Medii, & residuum diuidere secundum alias duas Etates. ¶ Alia quoq; maior difficultas obscurius exponitur quæ tamē uera est scilicet quod quādo repiun tur tales lineæ in ipsa Mensali & tempus agnoscere in quo ta les infirmitates future sunt primo consideranda est ipsa Vita lis, & considerare coniecturaliter tempus siue numerus anno rum Vitæ suæ, sicq; accipere numerum annorum & proportio naliter aptare ipsam lineam mensalem insimul cum ipsis an nis diuidendo scilicet totum tempus Vitæ cum tota linea Men sali, & hoc modo scire potest quo tempore futuræ sint tales in firmitates. Igitur hc sunt ratiōes propter quas hic dicitur, Et cū oīs uita in duas diuidatur Etates, si Vita & āni proportiōnali ter diuidātur, siue cōmēsurētur de facili tēpis ueritas inuēitur.

¶ Capitulum. xxvii. De signis mortis naturalis, & de qua materia debet homo mori.

I quedam parue lineæ secant lineam mensalē aut abundant & procedant a parte superiori erit infirmitas ex cholera. Si autem ab infe riori parte erit ex flegmate. Si autem ex par te media, aut maxime tendat ad superiorem partem tunc erit ex sanguine. Et si magis uersus inferiorem erit, tunc ex melan cholia. Et sic. 1. loco poterit iudicari mors ex cholera, & maxi xime quādo Mēsalis ascēdit ad Mōtem indicis. 2. loco ex fleg ma, & sic de singulis. ¶ De causa autē naturali mortis sic in dicare poterimus. et specialiter in digitis quæ cōplexio naturæ iuncta cōcordabitur, ut in. 2. li. dictum. est cap. 31. ¶ Et ob hoc si quædā lineæ paruæ oriantur ex radice indicis & uadāt trās uerse per ipsum digitum quasi ad superius uersus dorsum digi giti significat cholericum & suas conditiones. ¶ Et si tales li neæ uadāt ad inferius arcuales significant melancholiam &

suas conditiones. ¶ Et si hę lineæ oriātur ex latere indicis & currāt rectæ equædistantes ad aliud latus significant sanguineum & suas conditiones. ¶ Et quædam illarum linearum uadāt ad inferius, & quædam ad superius est signū flegmatis cum suis conditionibus ut dictum est in præhabitis. ¶ Et etiā considera alias lineas quæ ostendunt infirmitates, ut sunt uerbi gratia craticule quæ in medio digito reperiuntur, quæquidē minantur materiam melancholicam ut in suo loco tangitur bene considerantibus, & nota ꝙ hæc ars & regulæ de ea obliuiosis parum prosunt.

¶ Tricassius Mantuanus.

Ocles in suo primo orginali ponit aliud signū in fine huius capituli quod idem est cum primo licet clarius. Ego autem unum ex his duobus perfeci. Et adhuc pro clariori noticia sciendum. ꝙ primum signum huius capituli appa ret quodamodo idē esse cum capitulo præcedenti. attamen sunt diuersa & diuersorum effectuum. Vnde signum capituli præcedentis sunt aliquę lineæ, huius autem capituli, sunt multæ lineæ, & cōfuse apparētes scilicet partim grosse partim subtiles, partim magne, & partim paruæ. Et ex isto signo huius capituli dicitur posse comprehēdi ex qua infirmitate quis sit moriturus, nam tales lineæ ostendunt prædominationem humorum ac qualitatum in corporibus humanis, Et cōmuniter tales qualitates producunt tales effectus infirmitatum propter ipsā intemperantiam ac dominationem super calorem naturalem, siue propter ipsarum maximam exuberantia.

¶ Capitulum. XXVIII. De signis febris acute.

Nquit Gallenus sc͡do afforismorū Acutæ egritudines magne sūt, & uelocē hēnt motū, & necesse est ēt ut uelociter ueniāt ad statū, et maxīe moueātur

1 motu, qui quidē motus crisis uocatur. ¶ Igitur si quædā linea reperitur inter medium & indicem & sit großa & rubea in medio & arcuatur in fine, ille ex febre acuta morietur.
2 ¶ Si linea mensalis sit acuta & pcedat inter duos digitos uersus primam iuncturam indicis, mortem per febrem cōtinuam arguit. ¶ Quāto subtilior & magis acuta erit, tanto illa febris erit acutior. Notaui quēdam qui habebat tale signum, & præcipue in eius manu linea mensalis erat subtilissima & tangebat primam iuncturam indicis interiori parte cum maxima rubedine, Mors sua fuit febris acutißima. Alium notaui habere talem lineam cum maxima exuberantia linearum seu ramusculorum in fine lineæ mēsalis, & talis ex fluxu qui disinteria nuncupatur mortuus est. Et istud ualde intensiue accidit quādo corpus habitudine est cholericum, & quādo alias lineas in manu sua reperies quæ choleræ erunt indicatrices.

¶ Tricassus Mantuanus.

N .1. signo cum dicit ꝙ talis linea debet eße reflexa in fine, intelligendum est ꝙ talis reflexio est uersus montem indicis. ¶ Quo ad .2. signum sciendum ꝙ aliquādo talis linea circa finem uidetur eße ueluti discōtinua aut male apparēs, deinde in ipso fine apparet esse pfundior, & hoc significat maximum periculum mortis pp̄ter talē infirmitatem, sed tamen euadet. ¶ Hoc idem significat quādo ipsa linea ppriam radicis indicem nō attingit, & quædam alia linula aliq̄tulum pfunda ponit se inter indicem & lineam, ita ꝙ quodammodo uidetur illa linea fundari super linulam ipsam. ¶ Quo autem ad id quod dicit se inueniße quendam qui mensalem inclinatam habebat in fine uersus indicem cum quibusdam ramusculis. Hoc est illud idē quod ego dixi in .4. signo .25. cap.

Cap.

¶Cap.XXIX.De frenesia.

Vando linea mensalis est acuta & intrat quasi duos digitos & tangit primam iuncturam indicis, & si fuerit uehemẽter rubea cum maxima acuitate atq; subtilitate, aliquando dicunt chyromantici frenesiam significare.

¶Tricassus Mantuanus.

Otãdum est ꝙ aliquando ista linea est subtilissima uersus finem, & ꝙ̃ primum indicis radicem attingit extendit se per longum digiti in prima iunctura in ipsa inferiori parte, quasi ad dorsum tendens uersus medium, & tunc minuit talem malignitatem. Proprium autem effectum horum habere dicitur quando aliquãtulum per trãsuersum ipsius digiti ascẽdit, nisi esset intercisa aut discontinua, tunc namq; solummodo debilitatem capitis minatur, & de facili influxum cœlestem recipere. ¶Hoc idem significat si per longum quasi in medio ipsius iuncturæ ascendit, magis autem & minus, prout etiam magis & minus extenditur, ac apparentiam habet.

¶Cap.xxx.de signis podagræ.

Rtetica est dolorosa dispositio artuum ꝓpter exuberantiam flegmatis uel aliorum humorum currentium ad iuncturas. Et ſm ꝙ ipsi humores ad diuersas corporis partes currunt, facientes dolorem, ſm hoc diuersis nominibus membrorũ facit speciem artetricæ quæ dicitur chyragra. Si autem tales humores currant ad sciam seu neruum ipsius sciæ & ipsum repleant. (Situatur enim talis neruus inter lacertos & coxas,) faciunt sciaticam lubricare. Vnde dolor fit in coxis & anchis quandoq; in una tantum, quandoq; in utraq;. Et iste dolor per crus ad minimum pedis digitum descẽdit. Et hæc passio scia

tica nuncupatur a ſcia habet ſuum principium. Quando ue-
ro deſcẽdit a genu dicitur genugra. Quando autem ad pedes
peruenit, podagra appellatur. Chyromãticus non diſcernit ſpe
cies artheticæ, neq; auctores ſcribunt hoc, nec habuerunt lõgam
in hac re obſeruationem. Sufficit autem nobis dignoſcere et præ
dicere iuncturarum dolores, & cauſa quæ pedes cruciat, inſi-
dioſiſſimam podagram. Quando igitur in fine lineæ menſalis
exeunt uerſus quadrangulum multæ lineæ uel ipſa ſit obſeſſa a
multis paruis lineis aliquotiens ſicut craticula, ſignum eſt ꝙ
ille laborabit podagra, ut habeo ego Cocles in hora mala in
manu mea. Et illud idem habet Dominicus Fuſcus Ariminen-
ſis in mearum lugubrationum manus fidiſsima, quem ſæpius
in his ſummis doloribus uiſo, & ipſe me cum maximis iocis,
licet riſus ſit ingenti meſtitia & cruciatu annexus. ¶ Quan-
1 do linea menſalis habuerit quædam granula rubra & diſper-
ſa, podagram dicunt minari. ¶ Linea menſalis intrans inter
2 medicum & medium rubea & groſſa, & cum ab ea multæ li
neæ procedunt & ipſa non tangit ſurſum, podagram habitu-
rum ante mortem dicunt ꝙ indicat. ¶ Talis figura. D. in triã
3 gulo manus, dolorem iuncturarum dicitur demonſtrare.

¶ Tricaſſius Mantuanus.

I Coles talem infirmitatem ſuſtinuiſſet in maio
ri digito pedis (ut ꝗplures alii una mecum ali
quando ſuſtinent ac patiuntur) fortaſsis dixiſ
ſet in maiori et non in minori digito talem lu-
bricitatem deſcendere, ſed quoniam uiderat ali-
quos laborare huiuſmodi infirmitate tantummodo in minori,
ideo dixit ꝙ ad minutulum digitum decurrit. Quapropter ef
fectus iſtos pluries obſeruaui, et inuenio ꝙ quãdo aliquis ex in
clinatione quodãmodo naturali talem infirmitatem incurrit. ſ.

ꝙ sit ex complexione flegmatica, aut ualde inclinatus ad flegmam, tunc humores isti ad minutulum digitum decurrunt. Si autem sunt naturæ cholericæ, aut participant, & ex accidente aliquo talem infirmitatem incurrunt, tunc humores ad digitũ maiorem cõfluunt. Verumtamen aliquãdo cum pꝛocessu temporis ad utrunq; decurrũt, attamen raro accidit ꝙ dolores adeo cõualescant ubiq; sicut si in uno tãtũ loco desiuerent. In signum autem huius infirmitatis in manu mea habeo. 2. signum huius cap. ¶ Quo ad. 3. signum Cocles noster (ut reor) nõ reminiscitur eorum quæ dixit in cap. 19. & ideo compatior sibi.

¶ Cap. xxxi. de signis epilensiæ.

LInea media naturalis quãdo est obtusa epilensiã significat. Annis præteritis Iacobus de argelata ciuis noster habebat puerum paruum epilenticũ rogauit me ꝙ uiderem si puer euasurus erat a tali ægritudine. Inspexi puerũ illũ et inueni bonã habitudinẽ et collũ uiuidũ atq; pectus amplũ cũ residua membrorũ ꝓportione. Tñ capilli erãt plani, oculi ualde glauci, tactus superfugiẽs cũ mollicie, qđ est ĩdiciũ caput esse flegmaticũ. Inspexi manus suas & mediã naturalẽ inueni quasi obtusam et aliqualiter circũscriptã. s. uidebatᷓ aliqualiter uestigiũ ipsius lineæ naturalis ac si fuisset deleta. Aliæ uero lineæ bonitatẽ obtinebãt, iudicaui ipsum in incremẽto suo bonã adinuicẽ mẽbrorum ꝓportionẽ liberari a tali ægritudine, & hodie liberatus est. Tñ aliqualitr a scrophis molestatus est, præcipue circa crura, nihilominus cõtinue tẽdit ad bonum, & habitudo quottidie fortificatur. Cõsulo uos o mariti ne patiamini consortes uestras, uti Appio. Nam si mulier prægnans eo frequentius utatur, fœtus erit epilenticus, & hoc est speciale quo insurgit creature, ut testatur Arnaldus de Villa noua in suo breuiario.

¶ Capitulum tregisimumsecundum, De signis apoplesiæ siue mortis repentinæ.

APoplesia est opilatio omnium uentriculorum cerebri ab humiditate flegmatica utplurimum non permittens spiritum animalem diffundi per neruos, unde corpus priuatur sensu & motu, & consueuit accidere ista ægritudo potatoribus & comestoribus qui quottidie stant in ganneis, & ibi inebriantur, uel alibi. Potest etiam accidere aliis qui mensurãtur in cibo. Et multis aliis de
1 causis, ut medici ostendunt. ¶ Linea. C. in monte anularis repẽ
2 tinam mortem uidetur arguere. ¶ Linea parua oriens a fine mensalis tendens ad radicem indicis subitaneam mortem ostendit, presertim quando quædam lineæ uenientes ab angulo sum-
3 mo iunguntur cum ea iuxta radicem prædicti digiti. ¶ Littera quoq;. C. in loco lunæ, arguit ꝙ mors erit repentina in ha-
4 bente illam. ¶ Si in monte manus fuerint quædam lineæ cõcurrentes adinuicem oblique & quasi repugnantes, habens subito
5 in aliquo concursu morietur. ¶ Sciẽdum est ꝙ index, medius, fidus & auricularis habent tres iuncturas. Si igitur in qualibet iunctura non fuerit nisi una linea, ille subito morietur, ut recentiores autumant. Hoc ego tamen per experientiam nunq̃ uidi. ¶ Vgo dicit, Si iunctura quattuor digitorum prope ma-
6 num non sit nisi una linea, ꝙ mors repentina iudicatur. ¶ Si linea mensalis uersus lineam uitæ cito se extendat & cum ea cõ
7 iungatur, ƀm aliquos significat repentinam mortem. ¶ Ali-
8 qui dicunt, ꝙ si duæ lineæ oriantur in fine mensalis, uel plures directe tendentes ad radicem indicis & in ipsa intrent, mors subitanea arguitur, ut in manu mea habeo, si alia euadam infortunia in futurum mortem talem credo mihi euenturam ad
9 annos. 66. uel circa. ¶ Quando media naturalis fuerit breuis

& tangat mensalem & sub medio digito secet ipsam, improbum significat hominem. Et qui sit in iuuẽtute moriturus uiolenta seu repentina morte, ut dicunt chyromantici moderni.

¶ Tricassus Mantuanus.

N isto cap. sciẽdum est q̄ q̃uis Cocles dicat istius modi signa mortem subitam ex appoplesia significare, attamen & aliqua eorum mortem uiolentam ex improuiso autumare possunt. Vnde ipse Cocles qui in manibus suis. 8. signum habebat occisus fuit ab illo Guidone Pisaurensi, quem adeo in cap. 239. iniuste diffamat. ¶ Septimum autem signum uerum esse intelligitur quando mensalis circa oppositum anularis extenditur uersus uitalem. Si autem extenderet se usq; ad oppositum ipsius anularis uersus medium, & deinde ad uitalem ascenderet, significat q̄ talis mors subita non eueniet sibi tam immature ueluti si in principio ipsius montis anularis uersus uitalem ramusculum deflexisse ad uitalem. ¶ Cum autem dicit fortuna hæc siue casus accidere posse etiã hominibus regulatis, hoc uerum est, maxime autem propter studium accidit. s. propter maximam continuationem studii. s. ante & post comestionem immediate acœdendo, aut forte propter aliquam maximam imaginationem aut tedium aliquod. Nam calor naturalis siue uirtus actiua cum succurrere uult cerebro siue uirtuti fantasticæ auxiliari, cibum relinquit & ad caput ascendit, unde et cibus remanet indigestus, ex hac autem indigestione ascendunt uapores frigidi & uiscosi, et spirituum meatus obturant, paulatimq; ex tali obturatione meatuum ac spirituum uitalium remißione, appoplesiam incurrunt quicunq; in huismodi occupantur. ¶ Et ego Tricassus anno ætatis meæ. 29. in tali periculo laboraui. 16. Iunii, hora. 18. 1521. in Patauino gymna-

sio. Et nisi sociorum patrocinio deiq; gratia intus fuissem iam uitæ meæ tempus finieram. Rei autem huiusmodi signum in me est. 9. signum hic ab ipso adductum. Quintum quoq; signum in manibus meis conspiciebam, dempto indice. Lineæ quoq; uitalis in eodem tempore. s. circa. 29. annum inerat punctura quadam inscita. Ego autem in illo eodemq; tempore istius puncturæ effectũ finemq; præmeditans, offensionem capitis ualde prætimescebam. Nonum quoq; signum adhuc simpliciter non persistebat, immo naturalis adhuc proportionaliter extendebatur ad locum suum, in medio tãtummodo ramusculum extendens uersus mensalem, qui tamen in fine flexus erat nec ipsam mensalem attingebat. Vnde hoc intelligitur assequi quãdo tales effectus euidenter apparent.

¶ Cap. xxxiii. de his qui habent ægritudines membrorum.

Vi habent lineam saturninam oriẽtem a rasceta et extẽdẽtem se usq; ad radicem mediũ et exuberantes lineas in medio tuberculo habuerint neruorum ægritudinem patietur ẞm chyromanticos, ut habet Ludouicus uitalis Philippi filius. Illi qui habent caracteres Saturni in manu uel aliquem illorum, ut in. 2. libro patet, in. 4. cap. ægritudinem neruorum patientur. Præterea si trianguli spacium sit rugosum, siccitatem & discrasiam neruorum indicabit.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ciendum est q̃ hmõi infirmitates cõiter proueniunt ex catarro aut aliquo simili humore qui ad neruos decurrunt, ex qua decursione indignati retrahuntur. Et ideo recurrẽdum est ad illa signa quæ huiusmodi aut catarrales materias ostẽdunt, ut dicitur in cap. 27. & ẞm eorum demonstrationem iudicare.

Cap.xxxiiii. de quartanariis.

Inca saturnina ualde longa præcipue ad tuberculum medii, quartanarium morbum promittit, præcipue si intersectam, aut discontinuam, uel malam dispositam reperies. 1
Linea mensalis male conditionata cum tali linea superius dicta, quartanarios ut dicunt indicat, quia in quartanariis splen timescit. & linea mensalis, splenis denotat conditionem. 2
Scalam uel craticulam in tuberculo Saturni, quartanam dicunt significare. 3

Tricassius Mantuanus.

Ffectus isti dicuntur ostendere quartanariam febrem propter uniuersalem regulam quam habemus. s. ꝙ saturnina male disposita, infirmitates significat & eo longiores quo peius est disposita s. intercisa aut tortuosa. Similiter & mons medii, aut linea mēsalis male conditionata. Attamen et quandoq; (immo semper) quando saturnina est nimis tortuosa & duplicata, Morbum Gallicum notat. Sunt etiam alia signa quæ quartanariam febrem nunciant, ut notatur in chyromantia mea figura. 42. littera. O.

Cap.xxxv. de epidimia seu peste.

Icunt prisci partes ægyptii atq; illustres moderni, ꝙ quando linea mensalis se extendit uehementer inter indicem et medium & sit grossa cum uehemēti rubedine lesionem capitis ominatur, & per hāc innumerabiles ego indicaui, & inueni esse uerū, Aliqui recētiores (quorum noīa ignoro, nā eorum libri carēt noīe) obseruauerunt & scripserunt ꝙ linea superius posita aliquotiens epidimia seu peste morituros indicat. Ego usq; ad hāc diē timui de tali pestifero morbo indica- 1

re, nunc aute; per experiētiam uidi hoc esse uerum. ℭMētitur autem quidam obliquus chyromanticus, qui dicit quod quando mēsalis curuabitur & cadet inter medium & indicem semper sanguinis effusionem quoquomodo significabit.

ℭTricassus mantuanus.

Llorum fundamentum qui dicūt morbum Epidimiæ ex tali linea indicari, ē hoc. s. ꝙ ex linea mēsali indicamus offensionem capitis quādo descēdit in medium duorum digitorum Nam non potest dici ꝙ semper uulnera significet, nisi alia linea corroboratiua ut dicitur in cap. 40. signo. 7. quoniam tales effectus non iudicantur per talem lineam. & talis qualitatis ac conditionis Vnde aduertatis ꝙ talis linea debet esse grossa uersus finē, et etiam non est proprie ipsa linea Mensalis, imo est ueluti ramusculus ad ea descēdens. ℭAliud. quoq; signum est quod posui in mea chyromantia figura. 46. littera. H.

ℭCapitulum. xxxyi. De cholericis atq; melācholicis morbis.

inea saturnina incipiēs a rascetta manus uel prope & per medium manus deuenerit usq; ad radicem saturni & sit a paruis quibusdam lineis intersecta arguit cholericos atq; melāncholicos morbos in īdiuiduo prouenire, ut aliqui dicunt. Talem positurā tenet ille ingeniosus astronomie professor Lodouicus filius Philippi uitalis. Et ita teneo ꝙ tale accidens posset cū īfestare temporibus futuris. quia corporis sui hītudo est cholerica tēdens ad adustionē, & est sūmme cogitabūdus atq; studiosus sicut illi qui talia inuestigāt.

ℭTricassus Mantuanus.

Stud capitulum debet insimul esse cum. 27. quoniam uersantur circa eandem materiam. Et ta-

les lineæ intersecãtes Mẽsalẽ debent esse in Triangulo uel circa.

¶ Capitulum.xxxyii. De his qui apostemate moriuntur.

Postema est tumor præter naturam qui accidit in diuersis mem bris in corpore animali. Species uero apostematum sunt multe quarum cognitio nũc ad nos attinet. Si quis habet paruam manum & digitos grossos talis ex apostemate morietur, ut formiæ ualde utili placuit. ¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Manus intelligitur esse parua respectu corporis. Digiti autem dicitur esse grossi respectu ipsius manus.

¶ Capitulum.xxxyiii. De signis lepre.

Icut dicit Auicẽna in Fen.tertia quarti tractatus Lepra est infirmitas mala ꝓueniẽs ex aspersione cholere nigre in toto corpore, quare corrũpitur cõplexio mẽbrorum forma & figura ipsorum. Quattuor autem sunt species quas chyromãticus in specie ignorat in generali autem aliquid potest iudicare. ¶ Si cadunt unguens cum facilitate sine cã manifesta, ut est lesio, aut cõtusio & his similia, lepram denotat. Dicunt quidam ꝙ in superiori parte policis iuxta unguem talis figura. V. apparuerit lepram significat istud ego tamẽ nunq̃ uidi. ¶ Si in principio 1

lineæ uitæ oriantur lineæ tortuose tendente s uersus montem policis, & quædam tortuosa uel tertia linea scindens eas est signum uenture lepre. ¶ Tricassus Mantuanus. 2

X.2. signo huius cap. Ego iudicaui semper Morbum Gallicum, & ita inueni uerum esse attamen habentes talia signa quodamodo semper aliqualiter euadunt ex tali Morbo seu infirmitate ita ꝙ quodamodo non uidentur talem infirmitatem habuisse.

¶ Capitulum.xxxix. De his qui habent genitores stultos, &

qui cito mortem incurrent.

Irum est quod chyromãtico cõcessum sit de stultitia parentum indicare & quod natura in manibus de hac re signa posuerit. Figura ut sic. D. in loco solis male disposita significat aliquem habere patrem stultum & cito mortem incursum.

¶ Tricassus Mantuanus.

Escio quomodo uir iste stultitiam suam tam inutile ac manifeste ostendat, eo autem magis mirandum est, quo aliquali iactantia semper obloquitur, cum falsam aliquam sententiam proponit, ac si talẽ suam bestialitatem huiusmodi suis oblocutiõibus, alii paliatã eẽ nõ agnoscerẽt. Etenim nõ adeo ignarus est, quod se falsum dicere nesciat, cum superius cap. xi. dixerit se nunquam nec minimã experientiam harum litterarum diuinarum habuisse, attamẽ suis cum fabulis quacũque uelle falsificare doctrinã. Dico igitur tale signum nõ esse ueridicum, nulloque pacto talẽ cognitionẽ habere possumus nisi forte ex indispositione corporali ac mẽbrorum deformitate ipsius proprii subiecti in quo reperiuntur tales lineæ hoc demonstrantes similiter ex lineis eandemmet in dispositionem significantibus. scilicet quo ad fatuitatem ipsius qui huiusmodi signa habet prout sunt Anguli disiuncti in ipso Triangulo similiter & naturalis inperfecta aut nimis breuis.

¶ Capitulum. xl. de uulneribus capitis, collo, gula & facie.

Vot lineæ sciderit mediã naturalẽ superius diuidentes circa caput collũ & gulã tot uulnera ostẽdũt. ¶ Si linea mẽsalis cõiungatur cũ linea uitæ & ibi faciat angulũ cũ ea, et nõ sit ibi media naturalis uulnerabitur ex ĩprouiso. Et fortasse cadet in ma

nibus inimici, & abſcindetur caput eius. Aſpice igitur ſi hēt ſignū eſſe ſuperatū ab inimicis, aut nō, ut in ſuo capitulo patebit.
¶ Si linea mēſalis inter duos digitos ſe extēderit, per uulnera 3
ſeu leſionē capitalē moriturū aut grauiter offendi oſtēdit. Et illud intelligitur quādo eſt in ultima ſui parte protēſa groſſa & rubra. Si ſubtilis & inferior circa faciē & gulam leſio erit, ſi maiori cū uigore in dextra, in parte dextra erit offenſio. Si in ſiniſtra manu, in ſiniſtra parte indicabis, ut ego quottidie facio in meis pronoſticis. Si multe rimule fuerint iuxta policem multa uulnera in iuuētute manifeſtātur, ſi iuxta lineā capitis multas 4
leſiones in frōte oſtēdūt. ſi groſſe ſunt capitalia. ſi ſubtiles ī frōte aut facie aut in collo aut gula. ¶ Si q̄dā linea naturalis oria 5
tur ex mēſali & ſcindat recte digitū indicē, & talis linea ſecetur iuxta radicem a quibuſdā lineis uel linea ſignificat plagas uel plagā circa frōtē uel caput, Et hoc idē, ſignificat quādo ipſa linea mēſalis ſe extenderit ad radicē indicis. & fuerit groſſa & interſecta. ¶ Tres uel plures curte lineę deſcēdētes per radicē indicis uulnera capitis uel colli ſignificare uidetur. Quę 6
ſi groſſe fuerint & rubeę futura uulnera denotāt, ſi ſubtiles et pallide pręteritas ut recētiores aiſt chyromantici. ¶ Quādo 7
inueneris quaſdā lineas in indice rectas, lineaſq; inter primū et ſecundum articulum contētas, quot quot ipſe fuerint, tot ictus in capite ſignificabunt, & etiam quando menſalis extendet ſe inter indicem & medium & non attingent, ictus quidem pollicentur ſed mortales non erunt, ſed ſi nō attingerit utranq; iūcturam, ictus capitis, non tamen ferro euenturus ſignificatur 8
ut coruus noſter tenet & pingit.

¶ Tricaſſus Mantuanus.

Linule ī. 4. ſigno ītelligūtur īpricipio ipſius uitalis. uel circa. Et quādo ī capite futuras eē oſtēdit

nō interſecant ipſam Vitalem. Et quādo oſtendunt futuras eſſe circa frontem interſecant ipſam uitalem uerſus. Naturalem. ¶Quo ad. 6. ſignum ſciēdum ꝙ tales lineæ intelligūtur deſcendere uerſus Montē ab ipſa Radice indicis. ¶Sciendū quoq; ꝙ q̄uis in particulari deſcēdit nominatim, ad collū, ad faciē, ad frontem, & ſimilia, attamē ipſius propria ſignificatio eſt ꝙ uulnera in capite notant, & hoc ſm ipſius Chyromātiæ diuiſionē, quæ omnia cōpræhendit ſub unius nominis ſimplici ſignificatiōe, ut dictū ē in Chyromātia mea. 2. ptē. Not. 12. ca. 1.

¶Capitulum. xli. De uulneribus pectoris.

1 SI, in mōte medii ſint ſine lineæ parue ac cōuicine tuberculo. aſcendentes per tuberculum breues et equidiſtātes, uulnera in pectore arguunt ut recētiores teſtantur. ¶Si multe rimule ſubtiles &
2 rubeæ ſciderint lineam mēſalem iuxta radicē multa i pectore uulnera hoc eſt leſiones arguunt. ¶Aliqui ſcribunt ſi linea men
3 ſalis ſe porrexerit ad radicem indicis & fuerit ſubtilis & rubra, & bine lineæ ſciderint, uulnere in pectore ſecūdū Chyromaticos denotat. ¶Omnes lineæ anteſcriptæ per experientiam uſq; ad hanc diē mihi ignote ſunt. Tamen ſemper notaui quod quādo linea mēſalis eſt rubea & ſubtilis in directo duorum digitorū, ſcilicet indicis et medii aut aliqualiter intrauerit inter ambos, aut prope indicis montem aut in radice ipſius interius ꝙ uulnera pectoris indicat ut in multis uidi p experiētiam,

¶Tricaſſus Mantuanus.

CIrca. 1. ſignum huius capituli ſciēdum eſt ꝙ tales lineæ debent eſſe propinque ad, ipſius Medii Radicem & inmōtem inclinantur, et eo magis quo rectius & immediatius in ipſo Monte inclinantur & non aſcendunt ad tuberculum, eo minus nocent, niſi

forte essent tortuose aut male apparentes.s.rectas siue directas per mõtem ascendẽdo. ¶Falsum est signum.2. ¶Quo ad.4. sciẽdum, ꝙ ipse Cocles (ut etiam narat per quoddã exemplũ) uult omnino ꝙ quãdo linea Mensalis ascendit inter medios Digitos ad Radicem indicis, siue sit intersecta siue non, dummodo sit subtilis semper sufficiat percussionem siue uulnus. Et hoc prouenit quia nõ reminiscitur eorũ quæ dixit in cap. pcedẽti.3.signo. & in fine.25.capituli. Ex quo facilime appet ꝗ ueridica sit eius Doctrina.

¶Capitulum.xlii. De uulneribus dorsi & uentris.

Vando linea media naturalis in medio loco scinditur a quadam linea circa uẽtrem & dorsum uulnera indicat. ¶Si quedã lineæ grosse et parue descẽdant a radice medii per mõtẽ ipsius plagas in uẽtre uidẽtur ostendere. Si multæ rimule grosse scinderint lineam mensalem iuxta indicem uulnera seu lesiones circa uentrem significant. Si subtilis sit inferius, idẽ magis infra denotat. Scias tamen ꝙ uulnera possunt intelligi aut a causa primitiua, ut est contusio flagellatio, & casus ab alto. Aut a causa antecedẽte, hoc est humorali, sicut est exempli gratia, apostema seu bottor, excoriatio, ulcera. & similia quæ chyrurgicus aliquãdo incidit, cauterizat seu facit operatiões quæ causant uulnera. Verum physonomus aut chyromãticus ad talem particularitatem non potest deuenire. Ei tamen sufficit, & sat est, si dicere põt lesionẽ licet nõ determinet causã aut originẽ illius lesiõis aut uulneris seu percussiõis.

¶Tricassus Mantuanus.

Ineæ posite in.2.signo debent esse aliqualiter inclinate uersus montẽ Annullaris, aut esse prope Radicem ex illa parte quæ est uersus Annullarem & si contrario

modo se haberent, significant talia uulnera seu percussiones in pectore futuras esse. ¶ Quo autem ad id quod dicit in fine tertii signi. Videatis meam chyromantiam in secunda parte, capitulo primo. Not. 9. & habebitis eius declarationem, & capitulo quinto, Not. penultimo, seu capitulo sexto. ¶ Alias quoq; multas falsitates dicit, quas tamen obmitto, nam in primis libris declaratæ sunt.

¶ Cap. xliii. de uulneribus renum.

SI quædam paruæ & grossæ & rectæ lineæ descendant a radice medici, in renibus uulnera diudicant, secundum multos chyromanticos, ego tamen istud per experientiam nunquam notaui.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Signum hoc uerum est, & eo magis quo tales lineæ sunt breues & grossæ, sicuti dixi in chyromantia mea, in tertia parte figura uigesimanona. ¶ Quo ad alia uideatis figuram. 49. ibidem anotatam littera. D.

¶ Cap. xliiii. de uulneribus cordis.

QVemadmodum scribit princeps Aboali abinsceni, hoc est Auicenna quarta quarti, capitulo secundo. Aliqua membra sunt in quibus quocunq; cadunt uulnera, magnificatur eius nocumentum, & ut aliquando uulnus in talibus locis non interimit, sed hoc est raro. Membra autem sunt hæc, uesica, cerebrum, & renes & intestina minuta, & epar, quamquis ut dixi in talibus locis uulnerati aliquando euadant, cum maxime est quid leue. Si autem in corde uulnus accidat, semper salus ab illo separatur, nam cor est basis & fundamentum uitæ, quo uulnerato quod ita deficiat necesse est. ¶ Ostendamus igitur in hoc loco signa uulnerum quæ restaurari non possunt aliquo medicamine uel artificio, & quæ

sæpissime subito interficiunt. ¶ Dicunt ergo quidam recentiores obseruatores q᷑ quando linea circularis inuenitur in linea cordis siue in uitali uulnera in corde denotat, quod nunq̃ a me obseruatum est.

¶ Cap. xlv. de uulneribus coxæ.

I quædam linea recta & bene colorata ex radice medici oriatur & extendat se per medietatem digiti & secetur a quibusdam lineis s̃m aliquos chyromanticos, uulnera in coxa ostendunt, & hoc ego multotiens expertus sum.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Istud signum uerum est, & multotiens experientia teste ꝓbaui, & indicando uerum prædixi. Videatis quoq; circa huiusmodi signa chyromantiam meam, figura uigesimanona, & 47. & 49.

¶ Cap. xlvi. de uulneribus genu.

Rinceps medicorum scribit quarta quarti, cap. 3. uulnera quæ cadunt ante genu apud rotulam sunt periculosa & insanabilia, & si sanantur illud fit raro & cum difficultate. Et hoc accidit propter sceua accidentia quæ illi loco eueniunt, & huiusmodi sunt etiam uulnera quæ fiunt in extremitatibus lacertorum. ¶ Dicemus ergo signa uulnerum quæ in genu cognoscuntur. ¶ Lineæ grossæ in radice auricularis procedentes uulnera in genubus & deorsum significant. ¶ Quãdo duæ lineæ subintrãt medicum cum auriculari s̃m longitudinem, uulnera in genu uel infra, futura sunt.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Eundem effectum habent etiam si sint duæ lineæ dummodo sint intercisæ, quãdo autem nõ essent intercisæ, siue unam, siue plures, significant ingenii ac intellectus bonitatem.

¶ Circa primum signum sciẽdum est ꝙ talis linea debet esse ad radicem auricularis & inferius inclinata uersus percussionem. Videatis etiam. 49. figuram in mea chyromantia et habebitis ueram solutionem.

¶ Cap. XLVI. de uulneribus genu.

Rinceps Medicorum scribit quarta quarti, cap. 3. uulnera quæ cadunt ante genu apud rotulam sunt periculosa & insanabilia, & si sanantur illud fit raro & cum difficultate. Et hoc accidit propter sæua accidentia quæ illi loco eueniunt, et huiusmodi sunt etiam uulnera quæ fiunt in extremitatibus lacertorum. Dicemus ergo signa uulnerum quæ in genu cognoscũtur.
1 ¶ Lineæ großæ in radice auricularis procedentes, uulnera in genubus & deorsum significant.
2 ¶ Quãdo duæ lineæ subintrant medicum cum auriculari ſm longitudinem, uulnera in genu uel infra denotant.

¶ Tricassus Mantuanus,

Oc quod Cocles dicit in. 2. signo de infortuniis ab anchis usq; ad extrema digitorum, intelligẽdum est etiam de omnibus aliis signis huius cap. & est pars quinta corporis humani, ut dixi in. 2. parte cap. 1. Not. 12. tales autem lineæ sunt a naturali uersus mensalem. ¶ Quo ad. 4. signum sciendum ꝙ faciliter unusquisq; posset decipi, quoniam etiam ibidem, quando aliæ lineæ similes inueniuntur, ut habetur in chyromãtia mea, figura. 15. et. 18. Iste autem (quas hic anotat Cocles) non attingunt proprie radicem auricularis, sed apparent uersus finem primæ iuncturæ & finem secundæ. ¶ Quo ad. 5. signum dico omnia falsa eße, talisq; sententia falsa est, nam contrario modo se habẽt. s. inter anularem & auricularem, ut experientia propria sæpius probaui

haui. Et hoc signum & .2. capituli sequentis falsa sunt, & contra id quod dicit in cap. præcedenti .2. signo, quis s͞m opinionem aliorum loquatur. Et adhuc sciẽdum est q̄ tales lineæ sunt inclinatæ uersus auricularem, significant uulnera ad inferius, si autem magis uersus anularem. uulnera in coxis notant.

¶Cap. xlviii. de uulneribus brachiorum, seu manus magnæ. 1

MAnus magna intelligitur ab humeris usq; ad digitorum extrema. Si igitur quædam lineæ grossæ & rubeæ ueniant a mensali et extendãtur per montem auricularis, & non attingant radicem eiusdem auricularis, uulnera seu plagas in brachiis uel manibus ostendere indicãtur. ¶Quot lineæ erunt inter auricularem 2 & solarem, tot lesiones in manu magna ostenduntur. s. quando sunt in fine pulpe circa principium digitorum. Et in illa parte ubi sunt uigorosiores lineæ, in illa parte sunt lesiones maiores. Et ego lineas habui annis elapsis, & ita fui uulneratus grauiter in manu mea dextra, ut patet per cicatricem, & quia linea minus apparebat in manu sinistra, ideo post primam offensionem paucis diebus cum essem in prælio cum inimicis meis cum plumbea pila fui iterum uulneratus in brachio sinistro cum magna contusione. Resoluuntur aliquotiens tales lineæ effectiue in uulnera cum effusione sanguinis. Aliquotiens fit contusio et hæc sine sanguine, aliquando fit dislocatio & fractura. Aliquotiens per signum carceris habent torturam, funiculum, aut patibulum. Aliquotiens patiuntur apostemata quæ medici incidunt. Aliquotiens significatur ignis combustio, & multos ego uidi ut ita dicam, sturpiatos, seu defectuosos. ¶Dixit pictor chyromãtiæ. Quando rimulas ab auriculari exeuntes inueneris, si 3 quæ a radice ad secundum articulum in uentre digiti uersus domesticam partem tẽdat sintq; boni coloris, percussiones uel im-

pedimenta & infirmitates in brachiis significat. & præci-
pue quando bene colorate & eleuatæ fuerint.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ciendum ꝙ.3.signum reperitur duobus modis, scilicet aliquando tortuose, aliquando autem recte, & hoc s'm eorum propriã dispositionem, omnes enim per transuersum ipsius digiti ascendunt. Si autem sunt tortuose significant ulcera & infirmitates, quando autem directe sunt, uulnera siue percussiones notant. ¶ Secundum signum falsum est (ut dixi in cap. præcedenti) & adhuc.1.signum cap.46. & hoc signum condecens erat locari.5.loco.cap.præcedentis, &.5.signum. cap. præcedentis in hoc loco poni, et hoc modo ueram significationem haberent. Cum autem ipse dicit huiusmodi significationis in seipso experientiam habuisse. Dico ꝙ possibile fuit quo ad effectũ ipsum, sed ꝙ huiusmodi effectus illa fuerit signa, nullam apparentiam habet, immo est. contra regulam omnium Chyromanticorum. Hocq; in meipso & in aliis expertus sum nam in pede dextro siue in tibia percussionem sustinui & secundo disnodationem & alias infirmitates. Et in sinistra similiter & maxime offensionem animalis. Quadrupedis. ¶ De.3.etiam signo, uidere potestis in Chyromantia mea figira.41.

¶ Capitulum.xlix. De his qui cadunt ab alto.

Ittera.C, in quadrangulo ostendit inclinationem
1 præcipitii ab alto. ¶ Si in monte manus uer-
2 sus dorsum reperiantur quædam lineæ uenientes
a percussione manus facientes angulum acutum
in hoc monte ostendunt ꝙ tales a casu uel præcipio peribunt.
¶ Si in principio lineæ uitæ soror in cõcauo manus reperiatur
3 & ibi sit una linea secans ipsum, casum ex alto ostẽdit cum le-

ſione ut ego habui in manu mea & in me huiuſmodi ſenſi effe-
ctum. ¶Dicunt recentiores ꝙ quando in tuberculo ſolis prope 4
radicem digiti reperiuntur duæ lineæ quæ angulum acutum
cauſant uerſus digitum talis ex alto præcipitium patietur. Aliͣ
qui dicunt ꝙ hoc eueniet per alienam uim, quod non obſeruaui.
¶Dicit auctor cuius nomē ignoro ꝙ linea quæ incidit lineam 5
uitæ uerſus reſtrictam præcipitium ex alto denotare uidetur.
Figura. C. in loco matris aliquando caſum ab alto indicat. 6

¶Tricaſſius mantuanus.

N ſecundo ſigno ſciendum eſt, ꝙ quando eſſet aliͣ qua linea quæ ſcinderet talem Angulum in lon-gum ſignificat quidem periculum illud incur-rere, montis tamen periculum euadere, q̄uis & detrimentum aliquod ſuſtineat. Talis quoq; caſus poteſt eſſe uoluntarius, ut, ſcilicet ſeipſum proiciat ab alto propter aliud maius periculum imminens aut maius periculum, per illo tunc apparens. ¶Quo ad quintum ſignum ſciendum ꝙ talis linea, debet eſſe groſſa & profunda, Et etiam ſi adhuc Vitalem incē deret magis uerſus principium, & maxime ſi eſſet inclinata ueluti deſcendens uerſus concauum, eundem tamen retinet ſigniͣ ficatum. Et ſi uitalis in eodem loco uel circa eſſet fracta aut diſ continua ſignificat mortem, & illo in tempore quo per ipſam uitalem percipi poteſt. Et pro clariori ſententia. Dico etiam ta-lem lineam ſignificare percußionem in capite, & a caſu ſiue fortuna ſcilicet aliqua fortuitu cadente. Si autem alia linea cē quaſi econtrario in angulum uniretur ſignificat percuſſionem ſiue uulnus ex intentione cauſatum.

¶Capitulum. I. De his qui cadunt ab æquo, & quorum colla denodantur.

Vando in cacumine uitalis & mediæ natura- lis iuxta policis tuberculum existunt duæ lineæ coniunctæ in angulo super ipsam uitalem, ca- sum ab equo demonstrat, at si transuersalis li- nea eum diuiserit & lineam uitæ, colli denoda- tionem ob talem casum dicunt protendere, præsertim hoc con- firmat auctoritas, & maxime nisi multum se extenderit uer sus policem.

¶Tricassus Mantuanus.

Vamuis Cocles in suo proprio originali nõ expo nat hunc signum iuxta meam expositionem, at tamen sic eße reperitur. Ipse quoq; dicit in pri- mo initio uitalis. Ego autem in opposito anguli supremi, nam ipse est proprius locus talis signi, sicuti et ex ex- perientia percipietis. ¶Hoc etiam quod dicit de casu ab equo similiter intelligitur de quolibet alio animali quadrupede.

¶Capi. LI. de his qui inter feras periclitantur & saluantur.

I prope lineam capitis reperiatur sphærica figu ra completa & bene apparens & circunscepta bene colorata, inter feras periclitabitur, & hoc tamen erit cum euasione.

¶Tricassus Mantuanus.

Sta figura debet esse aliq̃tulum apparens (& nõ unita ipsi naturali) .s. aliq̃tulum ampla et magna & debet eße uersus quadrangulum, & potius de- bet esse ueluti catenula q̃ simplex linea. Hoc autem præmoneo propter alias figuras similes, alterius tamen signi ficationis & qualitatis. Dicit autem ꝙ etiam debet esse circũ scepta .s. quasi duplicata, aut non multum profunda.

¶Cap. LII. de his qui a feris dilaniantur seu læduntur.

Riangulus in summo angulo non cõnexus, sed pa 1
rum distans, a cardiaca et media constitutus, a
feris dilaniari, aut grauitr ledi nonnulli aiunt.
¶ Si media naturalis sit ualde tortuosa & ma- 2
le disposita et non continua, hominem a bestiis
occidi significat, aut mortis magnum sibi imminet pericu-
lum, præsertim si fuerit discontinua non circumscepta & ob- 3
scura. ¶ Si ꝑpe lineam capitis reperiatur sphærica figura ob
scura non circumscepta, habens interficietur a feris.

¶ Tricassius Mantuanus.

¶ Si alicui fortassis delectabile uideretur aliquod istorum si-
gnorum conspicere. s. primum uideat. 23. figuram meæ chyro
romãtiæ q̃uis et talis angulus possit strictius inueniri. ¶ Ter
tium quoq; signum ponit qđ idem est ꝙ capitulum præcedẽs.

¶ Cap. LIII. de morsu canis uel quadrupedis.

Vando prope mensalem uel uitæ lineam triangu
lum inuenies, morsum canis ex improuiso dicitur 1
minari. ¶ Dicunt aliqui ꝙ si reperitur ꝙ lineæ
curuæ sint inter spacium iuncturarum alicuius 2
digiti per rectam positionem, morsum canis uel quadrupedis
dicuntur significare, expertus loquor ac scribo. ¶ Quãdo fue 3
rint duæ paruæ lineæ in percussione manus, hominem a bestiis
morsu affici dicunt significare, & præcipue a canibus.

¶ Tricaßus Mantuanus.

Ocles narrat dispositionem figurarũ. 2. signi.
sed ex defectu impressoris nõ anotãtur. Debent
autem esse ut ego notaui in chyromãtia mea fi
gura. 29. littera. L. Et cũ hmõi lineis uidi quẽ-
dam fortiter morsicari a quodam Catto domestico. ¶ Lineæ
autem ille quas ponit in. 3. signo debẽt eße breues et grossæ, &

ascendere uersus montem.

¶Cap.LIIII.de his qui ab igne cremãtur, ac per eum dam-
num patiuntur, aut cocturam.

1 Icũt aliqui ꝙ tales ca- V ra-
cteres cum fuerint uel una
earum ꝓpe primã iun- ctu
ram policis inter initium lineæ cardiacæ, & ip-
sam iuncturam, igne comburi ostendunt, quod ego
2 nunq̃ obseruaui. ¶Si duo acuti anguli in quadrãgulo reperiã-
tur & transuersa linea eos secuerit, uel per directum tetigerit
& in inferiori parte quadranguli, igne perituri ob hoc iudica-
3 tur. ¶Quidam cuius nomẽ ignoro scribit ꝙ lineæ tres ueniẽ-
tes a prima iunctura policis uel sub police in lineam uitæ, osten-
4 dũt igne periclitari seu mori. ¶Littera.C.in loco Veneris ostẽ-
dit ꝙ habens propter ferrum uel ignem patietur. ¶Si una li-
5 nea transuersauerit angulum supremum quasi in fine, & ma-
ior pars de ea fuerit in inferiori parte, talis habens igne mo-
6 rietur, ut dicunt. ¶Plures lineæ se coniungentes & incipientes
a uitali craßæ & directæ sursum policem uersus ascenden-
tes, tamen ipsum contingentes, mortem in igne significant.
Si uero a police descendant deorsum nec tangant lineam uita-
lem, periculum in igne, et cõmissum facinus aut scelus, & su-
perbiam.iracundiam, leuitatem et fugam minantur, (ut aper-
7 tissime dicit Anthiocus. ¶Dicit Coruus, quando manus ex-
trinsecus infra supremam compaginem habeat lineas duas in-
8 ter se coniunctas, magnum damnum ignis minabit. ¶Di-
cunt aliqui, ꝙ quando inueneris duas lineas adiacentes su-
per lineam uitæ prope radicem policis extra positas inter in-
dicem & policem, hominem significat ab ignea combustione
damnum aliquod substinere uel in rebus, uel in corpore proprio.

¶ Si linea uitæ superius tumescant in multis locis uersus polli cem propter ignem laborantem demonstrat. Nunq̃ tamen ego de combustione usq; ad hanc diem indicaui. ¶ Si autem figu ra. C. fuerit in loco solis lesionem ab igne minatur.

¶ Tricassus Mantuanus.

Rimum signum. & .3. & .6. idem sunt quo ad positionem siue unionem, q̃uis. 1. & .3. descẽdãt uersus uitalem. 6. autem ascendatur uersus po liem, & eandem significationem retinent Ipse namq; scribit ea quæ ab aliis scripta reperit. Ego autem scribo quæ propria experientia percæpi. ¶ Illud autem ꝙ. 5. signo di cit ꝙ. s quando tales lineæ coniungunt se uersus Vitalem signi ficant hominem nequam. falsum est. ¶ Quãuis uero illa figu ra illarum linearum positarum in .1. signo parua sit, nihil ad hoc refert, nam tantummodo modum illarum linearum osten dunt. ¶ Septimum autem & .8. signum idem sunt. ¶ Quo au tem ad. 9. non est intelligẽdum, ꝙ linea Vitalis sit proprie tu mida sicuti ex propsito declaraui (.2. li. cap. 1. 2. partis. Not. ultimo) quid sit linea. Tumida, immo intelligendum est hoc in loco Vitalem tumidam esse quãdo apparet aliquantulum eleua ri uersus Montem Policis, ueluti etiam aliqualiter figuratum apparet in Chyromantia mea figura. 9.

¶ Capitulum. ly. de amputatione capitis aut suspensione.

Ensalis linea si cum linea uitæ coniungatur et fa ciat angulum cum ea. & non sit ibi media natu turalis talis decapitabitur ex improuiso for tasse ab inimicis. Et aliquotiẽs sententia prætoris ẜm correspondentiam aliarum linearum. ¶ Si autem hæc linea non coniungatur sed respiciat mediã na turalẽ erit in periculo & timore mortis attamen euadet. ¶ Si

quædam linea circuit policem iuxta supremam iūcturam eius
3 suspensionem denotat. ¶ Si linea arcualis quæ est in dorso digi
ti uersus iuncturam cōiungatur cum quadam alia arcuali exi
4 stente ex parte ungule suspensionem denotat. ¶ Si in dorso polli
cis apud ungues reperitur forma sphærica completa suspensio
nem minatur. Iterum si reperiatur super dorsum policis in ul-
tima iūctura sphærica forma iuxta unguē & ille circulus rea
liter intersecetur in medio ab una linea per transuersam positu-
ram suspēsionem aut strangulationem minatur. ¶ Quando in
5 prima iunctura policis reperitur linea continua grossa & ru-
bra circuens ipsam iuncturam amputationem capitis signifi-
cat. ¶ Si inter primam & secundam iunctura; policis in par
6 te domestica reperiantur una uel plures lineæ uehemēter arcua
les & sunt rubee & crasse, suspensionem minantur. ¶ Si uero
linea supradicta non ualde circuit pollicem cadet in periculum
attamen bene euadet. ¶ Si figura ut quadrangulus in angulo
7 sinistro aut in triangulo apparuerit, ſm Vgonem habens illam
8 suspendetur. ¶ Raro euadunt a suspensione aut a mala morte il
li qui habent lineas principales tantum cum residuo infortuna
9 tas ut multotiens notaui & præcipue in anotomizatis. ¶ Si li
nea semicircularis iuncta lineæ uitæ fuerit in sinistro angulo
uel in aliis angulis uel in triangulo in cruce esse ponendum ha-
bentem existimant. Antiquiores uocabāt crucem illud quod nos
dicimus furcam & non est uis quam formam habeat dummo
do pro patibulo quodam ponatur.

¶ Tricassus Mantuanus.

D clariorem noticiam habendam. primi signi re-
curēdum est ad ea quæ dixi in capitulo. 40. signo.
3. & in Chiromantia mea. 2. parte. cap. 6. Simi-
liter & omnium signorum huius capituli.

¶ Capitulum.lvi.De his qui sunt faturati seu fascinati.

Cribit auctor quidam cuius nomen ignoro ꝙ hoc signum.I.per transuersum in secunda iun ctura medii significat esse fascinatum siue fa cturatum, & ei data est res uenenosa, & mala in cibo siue in potu. ¶ Tricassius Mantuanus.

¶ Istud idem signum, significat etiam quandoq; uenenari aut etiam aliqu) uenenoso animali offendi.

¶ Cap.lvii.de his qui patiũtur morsũ equorũ.

Vando in secunda iunctura medici inueniuntur bine lineæ tortuose significat morsum siue uulnera ab equis facta dicũt chiromantici.

¶ Cap.lviii.De his quia fratibus ĩterficiũtur.

Vadrangulus in monte manus iuxta ipsã per cussionem significat habentem interfici a fratribus suis ut ait quidam.

¶ Cap.lix.De signis magni seu parui iecoris.

igiti longi lõgitudinem auricularum epatis significant, magnitudo eorum eiusdem declarant magnitudinem paruitas uero paruitatem plumbeitas digitorum discrassiatum epar denotat.

¶ Capitulum.lxii.De qualitatibus ingeniorum.

Ngenium est rectus & uniuersalis discursus ad cognitionem rerum sensibilium siue agibiliũ in una quaq; re. Cuius sunt tres differentiæ. Prima est ingenium equale temperatum. Secunda est ingenium nephandum seu prophanum aut uafrum. Tertia est, ingenium ad omnem partem applicabile. Primo accipiam ingenium tantum in rebus moralibus quæ habent & proximis utiles existunt. Et istud causatur a temperamento spirituum in de.

bito & proportionato organo, applicato, quod per maxime dis-
cernitur a cõditiõe oculorũ qui sunt caprini seu coloris cœlestis,
cecropi, aut qui inter nigrũ & uarium medii sunt, nec multũ
radiosi neq; cũ aliqua macula, aut rubedine, aut citrinitate, &
qui sunt in debita positura idest nõ nimis cõcaui neq; protẽsi ad
exteriores partes sed medio modo se habẽt & tates ĩ manibus
habẽt angulum acutum & plerũq; triangulum. ¶ Secũdum
ingenium nõ applicatur nisi ad malum. utputa ad homicidiu;
uolũtariũ deceptionemq; aliorum et ad crudelitatem & frau
des & falsos contractus & istud est ratiõe caliditatis aut fri
giditatis intense. Si est cum caliditate utitur nimia audacia ce
leritate motus, & multis uerbis & similibus. Si est ratiõe fri
giditatis, hoc fit ex materia melancholica & quicquid facit
cum timore pigritia & blãdis uerbis operatur. Et talis aliquo
tiẽs habet oculos profundos cum maculis, & intuitus eius est
ut ferarum, & plerunq; caret angulo supremo, & aliquãdo in
eo saturnina linea reperitur, & talis est pater fraudis atq; ma
lignitatis, & si angulum sapremum habet reperitur cum li-
neis crassis atq; rubicundissimis. ¶ Tertia uero igenii species
medium tenet in prædictis signis & cõditionibus & applica-
tur ad res congruas & incongruas. Nota ꝙ non reperitur in
diuiduum sine discursu & ingenio nisi comparatiue, cõparãdo
unum alteri uniuersaliter. Quia nõ est homo tam rudis inge-
nii qui in suis negociis non discurrat aliqualiter. Sũt etiam ali-
qui qui sunt dotati a natura in aliqua mechanica arte aut alia
re particulari miro modo quod cognosci nõ potest. ¶ Dicamus
igitur de bono & equali ingenio secũdum signa, ¶ Triangu-
lus penitus equilaterus bonum indicat ingenium. ¶ Si linea ca
pitis fuerit recta & gibbosa & boni coloris & bone latitudi-
nis & sufficiẽtis ꝓfunditatis bonũ intellectũ & clarum signi

ficat præcipue quãdo nõ se extendit per tuberculum lune. ℂLi 3
nea epatis si in superiori parte angulum nõ acut sed rectũ con
stituit acumen ingenii ostẽdit. ℂTactus temperatus & bonus 4
qui magis appropiquat caliditati et lenitati q̃ frigiditati aut
asperitati, & magis carnositati q̃ macillentie arguit bonita-
tem complexionis & optimum ingenium ut manus mea indi-
cat. ℂ Quãdo angulus causatus a linea uitæ & epatis et fece 5
rint crucẽ significat bonitatẽ intellectus & naturaliter ille est
inclinatus ad bonum ut teneo in manu mea dextera. ℂ Quãdo 6
linea epatis & saturnina cũ media naturali, scilicet in fine, cau
sat triãgulum, tũc significat dispositionem ad nigromãticam
stutitatem, incantationes & similia. Et si proportione optima
reperiãtur subtiles indagatores antiquorum negotiorum ac re
rum sublimium ostẽdit, quæ principiis carẽt. similiter & adu
nata. ℂ Qui habẽt palmam longam cum proportionatis digi 7
tis bonum indicãt ingenium in multis operibus. ℂ Vngues la-
ti & longi decẽter tenues & splẽdidi, sub rubentes dãt signum 8
optimi ingeni, ut inueni semper. ℂ Color albus & quasi perspi
cuus clarus & subrubẽs aliqualiter, qualitatem ingenii cõmu- 9
nem ac bonitatem & mores optimos ostẽdit, talis enim color
debet esse in toto corpore bene disposito, imaginamur enim quod
corpus prospicuum album extendatur super corpus sanguineũ.
ℂ Quicunq; pilos decentes indebita quantitate habuerit su- 10
per dorsum manus & specialiter circa partem inferiorem &
circa policem, & super digitos signum est bone cõplexionis &
naturæ, & percõsequẽs bonum ingeniũ repsentãt. ℂ Aliqui sic 11
scribunt, & in hoc uidetur esse aliqua differntia. Pili decenter
parui in dorso manus uersus percussionẽ, & super dorsum quat
tuor digitorum super primas duas iuncturas, si pili sint pauci
& parui & permixti coloris significat ingenium subtile &

12 altum & penetrabilem intellectum. ¶ Tuberculus Mercurii
quãdo reperitur cum bonis & nitidis lineis prope radicem ar-
13 guit bonitatem ingenii dummodo locus sit clarus. ¶ Si in di-
gito minimo reperiũtur lineæ pulchre & clare per lõgitudinẽ
4 ingenium bonum præstant. ¶ Si una ualde lõga linea uel plures
reperiantur in digito minimo oriẽtes a radice digiti extenden-
tes se usq; ad secundam aut tertiam iuncturam bonum & fa-
15 mosum ingenium indicãt. ¶ Si linea in rascetta unica fuerit cõ
tinua & recta brachium circuens bonum ingenium promittit
& moderatum in rebus suis peragẽdis, & denotat hominem
16 boni cõsilii, qui & semper studet bene uiuere. ¶ Color brunus
clarus bonum ingenium & mores indicat Dixit auctor inco-
17 gnitus. ¶ Si in medio spacio inter lineas triãguli sit planicies
bonam complexionem significat maxime si bene coloretur, &
18 ex cõsequenti bonum discursum & igenium. ¶ Si in manu sint
multæ lineæ trãsuersales scindentes lineas naturales cnm subti
litate sui corporis subtilitatem ingenii arguũt. ¶ Linea epatis
91 cum trina sui proportione & situ, & colligãtia nõ in secta &
si sit locus coloratus bonitatem ingenii promittit. ¶ Linea so-
20 laris cum trina sui dimensione in diametro digiti usq; ad ra-
dicem bonum demõstrat igenium. Et si fuerit duplicata aut tri
plicata in radice intẽsum magis dat pronosticum. Valde felix
ingẽium est illius qui habet triãgulum equilaterum cum linea
solis ut notatum est, & si habeat locum mercurii bene cõditio-
natũ, & similiter idicis tuberculum eminẽtem lineatum atq;
coloratum, & tuberculi manuũ eminẽtes colorati atq; lineati
cum suis cõditiõibus igeniũ bonum describũt, fama nãq; istius
ad astra usq; perueniet. ¶ Linea saturnina cum trina sui di-
mẽsione et positura bona ita ꝙ nõ trãsferat se ad mẽsalem sed
ad mediam naturalem igenium in rebus antiquis præstat, &

si habuerit correſpōdētiam bonam hoc idem fortificat, si autē malam habuerit correſpōdētiam ingenium prophanum præſtat. ¶ Si una linea bene conditionata reperitur in mōte Saturni iniicians a mēſali uſq; ad radicis mōtem ſi deuenerit ingenium bonum oſtēdit maxime in agricultura & rebus antiquis
¶ Notaui etiam multotiēs ingenium eſſe ſopitum atq; ſuffocatum a rebus uenereis, ut in luxuria & cū pelicibus. Ex quo uidi tales habētes mōtem ueneris ualde tumefactum clarū atq; coloratum & linearū cū proportione in minimo mōte, & aliis effeminatis ꝓportiōibus ut in iſto. 3. lib. patebit. ¶ Manus con 21
caua cum bona ſoliditate acumē ingenii uidetur oſtēdere, Articuli digitorum proportionati nō tumefacti ingenii præſtātiā denotāt. expertus ſcribo. ¶ Linea cordis ſtricta & ſubtilis & 22
bene colorata & ſpecialiter uerſus mediā naturalem hominem 23
ſani cōſilii atq; ſubtilitatem ītellectus arguit. ¶ Quādo linea 24
uitæ fuerit acuta & ſuperius cōiuncta ſignificat hominē ſubtilis imaginationis & boni cōſilii. ¶ Quando proſperitatis 25
linea ſeu ſaturnina ad mediā naturalē deuenerit et quaſi ſuo curſu uideatur eam offendere probū ſignificat hominem & inge 26
nio magno, & de hoc non eſt dubium, & ortus ſuus debet eſſe a raſcetta aut prope. ¶ Quando linea cardiaca uerſus reſtrictā fuerit craſſa & boni coloris hominem boni arguit cōſilii, ſubti 27
lem & ingenioſum atq; fidelem omnibus, catholicum quoq; indicat, ut dicit niger coruus. ¶ Quando linea uitæ in uertice fuerit inuenta bifurcata et unus de illis ramuſculis faciat acutum angulum cum media naturali bonum ingenium largitur 28
atq; conſilium & uirtutem, amatorem quoq; & uerecundum.
¶ Quando inueneris tres ramos a raſcetta orientes qui uitæ coniungātur, quiq; poſtea cum baſſi trianguli manus foueæ ad 29
hereant, acutum ingenio, animo forti iuſtitiæ amatorē & pro

bium hominem diunt ostendere.

¶ Tricassus Mantuanus.

Misi.60.& .61.capitulum tanq̃ uana & fabulosa. Quo aũt ad.2.signũ huius.62.ca. sciendũ.ꝙ Naturalis dicitur esse recta & gibbosa, quando ex qualitate sua ac propria dispositione recta est ac continua attamen in Angulo supremo est aliquãtulum inclinata uersus quadrangulum, itaq; Angulus supremus est aliqualiter obtusus.i.largus sed tamẽ unitus & cõiunctus, & demum Naturalis ipsa adsuum cursum protendit. ¶ Quo ad.sciendum ꝙ linea.Epatis, dicitur Vitalem seccare in modum Crucis.quando.Angulus Dexter est aliqualiter rectus & ipsa linea Epatis intersecãs uitalem aliquantulum ipsum Montem policis ascendit, sicuti apparet in Chyromantia med.3.parte figura.10. ¶ Quo ad.6.signum sciendum est ꝙ non solum illa Saturnina quam ipse exponit illum effectum significat, sed quælibet alia linea quæ a Monte manus intercæset & Naturalem ascendat. ¶ Cum autem dicit illas scientias ꝑ priis carere principiis. Dico ipsum istiusmodi scientiarum nec minimam cognitionem habere, practicam aut speculatiuam. Nam tales scientie, suis polent pricipiis. sed non cognoscũtur nec intelligũtur. Et si quandoq; quisꝑiam talia principia nouerit, neminem alterum cognoscere desiderat. immo anxius latere cupit. Et qui expertus est testimonium redere potest. Pauci tamen sunt qui simul omnia principia inueniantur habere. immo nec huiusmodi scientiarum habere possimt. ¶ Q uo ad decimum, & undecimum signum. Sciendum ꝙ illiusmodi signa nullam uarietatem aut cõtradictionem habent. Et ipse Cocles propriã uocẽ ignorauit insimulq; & illorum Doctorum auctoritates. ac sensuum expositiones. Et huiusmodi pilositatis declara-

tionem habetis ex secunda parte meæ chyromantiæ, cap. I. Notan. x. ¶ Declarationem quoq; signi. 13. habetis circa quadragesimũseptimũ ca. ¶ Quo ad. 22. uideatis undecimũ signũ capi. 14. & 7. signum cap. sequentis. quoniam istud. 22. falsum est. ¶ Videatis. 27. & 24. signum huius cap. & utrorunq; declarationem habebitis.

¶ Cap. LXIII. de nephando atq; maligno ingenio.

Nephãdum atq; prophanum ingenium causatur a calido & sicco, aut a frigido & sicco. i. a cholera aut melãcholia, ut supra dictum fuit in. I. lib. de physonomia, cap. I. in uersiculis, et est illud quod semper malum operatur saltem appetitiue seu imaginatiue si non potest cum actionibus. ¶ Color ruffus & oculi lucentes & crebra palpitatio oculorum, dolosum atq; diabolicum 1
ingenium nunciat. ¶ Cutis tenuis & suauis & multum frigi 2
da hyemis tempore & calida in æstate, melancholicam qualitatem denotat, & per consequens nephandum atq; malignum
ingenium. ¶ Digiti erecti si flectãtur uersus dorsum manus, 3
subtilitatem ingenii indicare uidentur. ¶ Saturnina si cum li 4
nea uitali coniungatur rectaq; & non intersecata ad saturninum digitum deuenerit, hominem arguit profundi consilii, secretum, & calidum, sed ceruicosum, superbum, & qui ualde dedignatur. ¶ Si summus angulus acutus rectis constituatur li 5
neis, ingeniosum, fraudolentum, atq; mendacem declarat. ¶ Si 6
linea cardiaca in parte superiori habuerit incessum tortuosum & sit rubra, ingenium notat dolosum. ¶ Si in medio spacii, in 7
ter lineas trianguli non sit planicies bona & sit male colorata & ibi sint rugæ aliquæ, siccitatem cordis ostendit, & ex consequenti, malignum atq; rudem ingenium. ¶ Si aliquis habet 8
colorem faciei rubeum ac flammeum, præcipue cum exuberã

tia lẽtiginis, aſtutum atq; ingenii uulpini hominem penitus ar
9 guit. ⅭQuando baſis trianguli paululum fuerit tortuoſa &
palida, ſignificat aſtutiam & ingenium magnum, cum ira-
10 cundia tamen, ut aiunt. ⅭRubedo cutis ſi ſpiſſa fuerit non cla
ra, hominem ſignificat dolos & fraudes continue imaginari
atq; malignum ingenium largitur, ut fuit in nephario. ⅭNi-
gredo autem cutis ſi ſuauis uel fuſca extiterit, ſignum eſt aſtu
11 tiæ & cautelæ, atq; nephandi diſcurſus. ⅭSi per reſtrictam
lineæ ſparſæ inuentæ fuerint ſe inuicem non contingentes, ſed in
diuerſa abeuntes, magnum ingenium ſignificabunt, & homi-
nem malarum cogitationum, & qui multa finget, & ſi id qđ
mente cogitat efficeret, peßimam ſortem incurreret, ut inquit
12 niger Coruus, hoc tamen ſimpliciter non aßero. ⅭQuando
binæ lineæ oriuntur a raſcetta & oblique atq; continue a media
naturali deueniunt, ingenium perfidum, & infortunatum ui-
13 rum oſtendunt. ⅭQuando linea cardiaca fuerit craſſa atq;
14 rubea in fine ſui, aſtutũ atq; calidũ diſcurſum arguit. ⅭQuã
do linea uitæ in uertice ſuo fuerit ſubtilis, torta, & bifurcata,
ingenium acutum, ſed uagantem innuit, & multam aſtutiam
præſtat, & maximam cupiditatem uiſendi uarias regiones.
15 ⅭQuando media naturalis habet ramuſculos ad inferius tẽ
dentes, ingenii hebetudinem ſignificat, ſed aliquatenus aſtutũ
ingenium denotat ad malum perpetrandum, & intellectum
16 ad iniqua & mala procliuem. ⅭFigura. F. in triangulo, homi
17 nem calidum arguit & ingenium acutum. ⅭManus groſſæ
& digiti circa extremitates unguium acuti, cupidum, & fal
ſum, & natura omnino prauum denotant, ut pluries notaui.
18 ⅭQuando angulus ſummus in infima parte formatur, præ
cipue in diametro medii, ingenii prauitatem atq; ſubtilitatem
19 indicat, de quo non eſt confidendum. ⅭQuãdo inueneris men-
ſalem

ſalem cum duobus ramis, unus ſit ad radicem indicis uel prope, alter ſit ad medium acutus, notabis ingenium ad acquirendam rerum copiam idoneum, ſimulatorem tamen, & quo magis in apice tenuis fuerit, tanto magis habens erit peſſimus, ut dicunt recentiores, præcipue Coruus non ualde niger in hoc loco. ¶ Qui habet multas lineas in digito medio p. uſq̃ alibi, & 20
ſpecialiter quando quædam linea .i. ſaturnina oritur in raſcetta & extenditur per palmam uſq; ad digitum mediũ, tales ſunt cogitabandi cum maleſico & prophano ingenio. ¶ Gibboſi, 1
lippitudinariiq; aut ſuperflui in aliquo membro, ingenium maleficum habent. Strabones quoq; fugiendi ſunt quia in nephandis acutum habent ingenium. ¶ Oculi ſi fuerint profundi, ingenioſum, doloſum, atq; malos mores indicant. ¶ Breuitas col 22
li cum carnoſitate, malignitatem atq; doloſam indicant natu 23
ram, & tales referuntur ad lupos methaphorice. ¶ Oculi par
ui atq; rugoſi, malignitatem arguunt, & acumen ingenii, præ 24
cipue in malignitatibus, & referuntur ad ſymias. ¶ Soror li
neæ menſalis ſi in aliquibus reperitur. maleficam naturam pro 25
nunciat.

¶ Tricaßus Mantuanus.

Circa. 4. ſignum ſciendum ꝙ talis linea ſaturnina non aſcendit a raſcetta uniendo ſe uitali, (ut ſuperficialiter littera dicere uidetur) imo egreditur ab ipſa uitali quaſi ramus eius, a parte tamẽ ſuperiori uerſus raſcettam. ¶ Quintum autem ſignum dicitur formari rectis lineis quando non multum large unam ab alia in aſcenſu ipſius anguli extenduntur, ita ꝙ triangulus ſit ſtrictus, aut ꝙ conſtituant angulum ſupremum quaſi in oppoſito medii, ſicut dicitur in decimo octauo ſigno huius capituli. ¶ Quo ad decimumquartum ſignum uideatis differentiam quam ponit inter iſtum & ſextum, & utro

rumq; cognitionem habebitis. ¶ In. 15. signo cum dicit signi ficare ingenium rudem ac hæbetem, intelligitur de ingenii offuscatione, nō q semper sit eodem modo, sed s̄m temporum mutationem, maxime humidi & calidi, ita q sibi impeditur organum uirtutis fantasticæ, et quando aliquis semetipsum custodire negligit, faciliter ad stultitiam deuenit. Et quando tales rami essent intersecati aut discontinui, significant a tali infirmitate periturus.

¶ Capitulum sexagesimumquartum. De hæbetudine & ruditate ingenii.

NVllum indiuiduū reperitur sine ingenio, immo stultus nō caret discursu respectu brutorum. Nemo unquā, ut. A. G. in. 2. cap. . ait, tam efferis est moribus quin faciat aut nōnunquā aliquid qđ laudari queat, Vnde antiquissimus uersus uice puerbii celebratus sæpe etiam est olitor ualde opportuna locutus, dicit etiam Simplicius. 2. de aīa, textu cōmenti. 94. prudentia duplex sequens imaginationem, sequēs rationem rectam, prima brutis & homini cōis est, sc'da soli hōi competit, unde si aliqua aīalia prudētia dicantur & ratione experta, de prudentia primo modo
1 dicta uerificatur. ¶ Dicamus igitur de ruditate ingenii respe
ctu perfecti discursus qui in aliquibus reperitur flegmatica cō
plexio naturam inordinatam ostendit atq; ingenii ruditatem,
& similiter pura melācholia. ¶ Quādo linea uitæ est pfunda
2 & grossa & coloris terrestris, & maxime in fine uersus me-
diam naturalem, naturam rusticanam ac rudem ostēdit. ¶ Li
3 nea uitæ si fuerit grossa, lata, & male colorata, & pallida, ru
ditatem nunciat intellectus. ¶ Linea media naturalis nimis la
4 ta & grossa, defectum prudētiæ & ruditatem ingenii deno-
5 tat. ¶ Linea media naturalis habens in se grossas puncturas

bene coloratas & non terrestres. bonitatem uirtutis apprehen-
siuæ promittit, sed malam indicatiuam. ¶ Si aut grossas & 6
nigras puncturas habuerit, ruditatem ingenii testatur, si autē
fuerit grossa & magnas puncturas habuerit, hæbetis ingenii
est signum. ¶ Angulus dexter obtusus siue grossus est signum 7
malæ dispositionis naturæ, & ruditatem sine ratione dantem,
procliuitatem indicat. Si autem angulus sinister obtusus, rudi-
tatem & incōstantiam arguit. ¶ Si in monte manus reperian 8
tur quædam lineæ rectæ duæ uel tres bene coloratæ, imperitiā
& inscitiam attestantur, & specialiter si quædam parua crux
reperiatur cum eis. ¶ Longa palma cum grossis & curtis di 9
gitis, ruditatem ingenii repræsentat, cum longis autē digitis et
cum crassis articulis conglobatis, flegmaticam complexionē
ostendit cum maxima ingenii ruditate. ¶ Mensa manus ine- 10
quale spacium cōstituens, ruditatem ingenii uidetur indicare.
¶ Vngues in medio profundi & spissi, immundos homines si
gnificant rudes & pauca scientes, maxime cum caro circa di 11
gitos alta atq; grossa fuerit. ¶ Quādo linea mensalis ingre-
ditur ualde inter saturninum digitum & salutarem, rudita-
tem ingenii indicat, atq; paruam sapiētiam præstat, ut dicunt 12
moderni. ¶ Manus grossæ & pingues, hæbetudinem ingenii
demonstrant. Digiti quoq; hæbetudinem intellectus pronun-
ciant. ¶ Linea media naturalis si simul cum linea cordis an 13
gulum strictum efficiat, hæbetudinem, ac ruditatem inge-
nii significare dicemus, tamen bene cælantem & occultantem
consilia arguit. ¶ Si uero in manu penuria fuerit linearum,
hebetudinem & ruditatem ingenii apertissime demonstra- 14
bit, & tales habentes utentur inhonesta atq; beluina natura.
¶ Quando prosperitatis linea oritur a restricta uel prope & 15
peruenit usq; ad lineam sensibilem, & fuerit tortuosa, ru-

ditas ingenii arguitur, & uirtutis contemptiuum demõstrat.
16 ¶Oculi grossi atq; eminentes, ruditatem ingenii atq; belui-
nam naturam ostendunt, & maximos persuasiuos, & stultos.
17 ¶Genæ tumefactæ, & etiam frons ualde magna, bestialem
18 naturam & discursum indicare dicitur. ¶Habitudo curua
ratione carnis cum caducitate membrorum atq; incæßus ual
19 de lentus, ignauiam atq; rudem naturam promittunt, nisi in se
nectute contingat. ¶Mandibulæ oblongæ, os magnum & la-
xum, dentes magni atq; acuti, præcipue canini aut duplicati,
20 bouinum ingenium demonstrant. ¶Quando basis trianguli
paululum fuerit tortuosa et pallida, proximum dolorem signi
ficat, si fuerit cum crispitudine, hominem tardum dicunt ar-
guere, & flegmaticum, & uitiosum cũ ruditate ingenii. ¶Li
21 nea cæphalica si longa extra fossatum fuerit, ingenii rudita-
tem indicabis.

¶Tricassus Mantuanus,

Ropter uarias ac diuersas passiones & accidentia. 2. & 3. signi. s. quo ad positionem & qualitatem eius ac grossitiẽ, quæ pluribus modis potest intelligi remitto uos ad. 49. figuram. 3. partis littera. F. ¶Quo ad. x. signum sciendum ꝙ ungues depreßas esse nõ dicuntur, sed profundas, ita ꝙ ab una parte ad aliam ipsius digiti non uidentur quodammodo arcuales eße, ac ex utraq; parte supereminet caro. ¶Quo ad. 16. sciendum ꝙ oculorum quidem eminẽtium duplex est differentia. Vna est, quando oculi sunt parui & eminentes. Alia quando sunt magni & eminentes. Et primi quidem significant hoiem astutum & tenacem ac iniquum, & eo magis quo sunt rotundi ac ueluti acuti in medio propter maximam eminẽtiam pupillæ oculi. Scđi autem illud significãt qđ in præsenti signo dicitur.

¶ Quo ad.17 ſignum ſciendum ꝙ in hoc loco frons magna intelligitur quãdo eſt multum lata uerſus tempora et depreſſa, ipſaq; tempora ſunt eleuata ſiue eminẽtia. ¶ Quo ad.18.ſciẽdum ꝙ eundẽmet effectum ſignificant quãdo ſtant cum tybiis uincatis ac flexis in curuatione genuũ.ſ.eo loco quo curuãtur.

¶ Cap.LXV.de infidelitate.

Littera.D.in indicis tuberculo indicat infidelita- 1
tem maiorem omnium in ſuo genere. ¶ Littera.F.in 2
triangulo oſtendit uirum falſum,calidum,men-
dacem,& proditorem,ob quam rem malum habe
bit. ¶ Linea cardiaca uel lata & male colorata 3
& pallida,infidelitatem certificat. ¶ Linea cordis ualde ru-
bra uel liuida & tortuoſa uerſus mediam naturalem,decepto-
rem,luxurioſum,atq; animi peruerſitatem oſtendit. ¶ Linea 4
media naturalis interrupta,falſitatem arguit. ¶ Linea epatis 5
ſi in ſuperiori parte facit angulum acutum,deceptorem facit et
fraudulentum cum uafricia atq; maxima caliditate. ¶ Quã 6
do media et cardiaca nõ bene cõiunguntur,ſed notabiliter adin
uicem diſtãt purum ſpacium dimittẽtes, ſignificatur impurus
uir,detractor,& mendax,de quo nõ eſt cõfidendum,immo ab
aliis eſt ſeparãdus. Similiter quãdo & illud ſpacium ſit callo
ſum,aut durum,uel ſiccum,atq; coloratum. ¶ Si angulus de- 7
xter nõ reperitur uel nõ cõiungatur prædictæ lineæ, arguitur
inſtabilitas maxima,& demõſtrat hoĩem cui nulla ineſt fides
neq; cõſciẽtia,nõ enim curat de aliquo,niſi ſolum ꝙ poſſit ad- 8
implere qđ optat. ¶ Angulus ſiniſter ſi fuerit acutus,aſtutum 9
& calidum denotat inſtabilẽ & cauilloſum. ¶ Linea mẽſalis
fracta ſeu pallida,diſcõtinua,ſeu male diſpoſita,infidelitatem
arguit. Et ſimiliter quãdo cum rubedine extẽditur ad mõtem
indicis. ¶ Quãdo linea menſalis fuerit bifurcata in ſuperiori 10

12 parte,infidelitatem præstat.¶ Linea media naturalis quãdo
fuerit bifurcata in parte inferiori, infidelitatem indicat &
13 hypocrisiam.¶ Multæ lineæ in monte policis intercisæ seu glo
14 meratæ & subtiles,infidelitatem ostẽdunt.¶ Si duæ lineæ cin
gant ultimam iuncturam policis sine incisione aliqua,infidum
15 arguit,hoc idem significãt si se mutuo intersecãt.¶ Si inequa
li et angusto spacio linea mensalis a mediã naturali distat,ma
lam.hominis complexionem ostendit, & per consequens infide
16 litatem demonstrat.¶ Angulus supremus rethiculatus et acu
17 tus seu separatus , infidelitatem prænotat. ¶ Quando basis
trianguli finitur in cauea manus & non adheret cardiacæ,in
18 fidelitatem innuit.¶ Grana seu puncta rubra in linea cardia
ca,significant habentem esse proditorem suorum sociorum, et
talis propter immoderatam luxuriam uitam præoccupãt &
19 ante tempus moritur.¶ Si linea cerebri fuerit ualde curta ita
ꝙ nõ exeat concauum manus,hominem modicæ fidei signifi-
20 cat.¶ Figura.F.in loco Martis,infidelitatẽ protendit. ¶ Si li
nea media naturalis fuerit tortuosa & discontinua , astutum
ac detractorem nunciat.Attamen in cõsilio præualentem signi
21 ficat.¶ Quando uitæ linea & media infra & indirecto di-
giti medii coniunctæ fuerint,miseriam animi prauitatem &
ingenii subtilitatem,& in acquirenda pecunia hominem solici
22 tum facit,ac nemini fidum.¶ Angulus dexter inferior si non
cõiungatur & spaciosus fuerit, animi significat malignita-
tem absq; fidei firmitate atq; cõscientia,ut Coruus affirmat
32 & bene dixit.¶ Quando angulus supremus fuerit disiunctus
& paruæ lineæ in eo extiterint,homo deceptor significatur &
detractor , & his qui omnibus uitiis sit repletus , facit etiam
hominem ingenio acutum cum omnibus uerborum blanditiis.
24 ut dicunt.¶ Color liuidus atq; flauus,aut glaucus,sublimem

malignitatem atq; infidelitatem arguit. ¶ Ille qui reperitur 25 —
in debita ætate sine barba & qui habet paucos pilos, fœmineam atq; infidam naturam ostendit. ¶ Oculi in pfundo situa 26 —
ti, malitiosum hominem atq; infidelem oino demonstrant.

¶ Tricassus Mantuanus.

AD intelligentiam huius capituli & sexagesimi quarti supradicti sciẽdum: q quotienscunq; subiectum aliquod esse malæ complexionis inuenitur, scilicet malæ aut intemperatæ naturæ pter frigiditatem aut siccitatem excessiuam, tale dico subiectum potest iudicari iniquum esse, & ingenii uafrii, & infidelitatis nota detineri. Vnde Cocles in hoc capi. multa signa adducit, quæ et in cap. 63. cõtinentur. Et ego etiam multa prætermisi in hoc capitu. recitare, quoniam illic sunt adducta, & etiam omnia alia eandem significationem retinent, significant q; hominem malignum & ingenio peruersum, & infidelem, q̃uis & aliquando alios effectus particulares ostendant & abinuicem diuersis. ¶ Quo ad. 6. signum, ut clariorem noticiam habeatis figuram. 49. littera. G. meæ chyromantiæ. ¶ Quo ad. 9. sciendum est q quando talis angulus esset inclinatus in monte uersus percussionem non habet talem effectum immo submersionem significat, aut suffocationem, put ex euidentia linearum percipi potest. ¶ Quo ad. 11. signum sciendum q hoc intelligitur quando mensalis reflectit ramos uersus angulum supremum. Et etiam tunc significat loquacem & bilinguem. ¶ Quo ad. 15. sciendum q ultra hoc q quadrangulus sit strictus debet etiam esse rectus, & naturalis debet esse aliq̃tulum longa. Significat quoq; hominem litigiosum. ¶ Quo ad. 20. sciendum est, q tunc istud signum uerum est quando uitalis est longa: aut linea Saturnina supplet loco

Vitalis sin autem, breuitatem. uitæ significat. ¶ Quo ad. 22.
sciendum. q si ibi inueniantur aliquæ lineæ per transuersum in
modum crucis intersecatæ, minuunt eius malitiam.

¶ Capitulum. 66, de fidelitate.

Orma perfecta sphærica uel triangulus in lo-
1 co Iouis notāt sapiēti, ā atq; fidelitatē. ¶ Lit
tera. C. in loco Veneris ueridicum atq; fidelē
2 denunciat. ¶ Linea cordis stricta & subtilis
bene colorata specialiter uersus mediam natu
3 ralem hominem sani cōsilii atq; subtilitatem
intellectus & fidelitatem largitur, ¶ Quādo linea uitæ fue-
rit recta bene & acuta & superius cōiuncta significatur ho-
mo subtilis imaginationis & boni consilii, & qui maxime uti
tur fidelitate, & si talis linea omnes bonas cōditiones habuerit
4 quas debet habere præter hoc scilicet q non insit in superiorē
parte cōiūcta, tūc ceteras uirtutes habet, sed non celat. ¶ Linea
5 media naturalis recta sine curuitate significat hominem ue-
racem atq; maxime fidelem. ¶ Angulus dexter rectus uel qua
6 si apparēs & bene coloratus arguit bonam complexionem &
bonos mores & ex cōsequēti fidelitatē. ¶ Lineæ uel rami i pri
7 cipio mediæ naturalis recti similes arbori palmæ sursum aspi-
ciētes fidelitatem indicāt. ¶ Linea mēsalis bene continua satis
lōga profunda lata & recta significat bonam complexionem
8 membrorum radicalium & bonos mores & per cōsequēs fide
9 litatem. ¶ Quadrangulus rectus & bene coloratus rectitudi
nem & fidelitatem promittit. Similiter si. ¶ Quicunq; pilos
decēter in debita habuerit quātitate supra dorsum manus, &
specialiter circa partem inferiorem & circa Pollicem & super
digitos signum est bone complexionis & naturæ, & per conse
10 quēs rectitudinem atq; fidelitatem in habente arguit. ¶ Lineæ

paruulæ lineæ sub ungue policis, si equidistātes fuerint & cōne-nexe fidelitatē promittūt. ¶ Si in qualibet iunctura excepta calli quæ est policis fuerint duæ lineæ æquedistantes bonum signum erit, & significabūt hominem ueridicum atq; fidelem. ¶ Si 12 quis habet digitos in extremitate latos talis erit fidelis & bonus socius. ¶ Binæ lineæ æquitātes se in quadrangulo manus ut 13 crux quando fuerint bene disposite fidelitatem declarāt. ¶ .D. 14 littera in monte indicis fidelitatem ostēdit excepto q̄ causa luxurie decipit omnes. ¶ Qui habuerit lineas subtiles i radice di 15 giti solis plusq̄ alibi erit fidelis, amicus curialis, & sapiens, largus & benignus. ¶ Figura .F. in loco lunæ fidelitatem atq; 16 bonam uoluntatem promittit.

¶ Tricassus Mantuanus.

Resens capitulum in multis signis, correspōdēs est. ca. 62. eorumq; multa prætermisi. illarū iuditio discutiēda ac repetenda his qui chyromātiam profiteri uolūt nam facilime cognosci poterunt, a quocunq;. Et enim huiusmodi signa bonam complexionem significant quæ ex humorum temperata qualitate procedit. Naturaliter namq; quodcūq; signum significat hominem fidelem. hoc idem temperatā qualitatem & bonam complexionem significat, nisi fortassis ex accidēte aliquo effectus aliquos haberet contrarios, ut puta, in aliqua passione, ut ex cholera, siue etiā Luxuria quæ magis mouet affectionem nostram, sicuti etiam naratur, in. 15. signo. Et adduc quādo sunt bonæ naturæ ac complexioni sunt etiam boni ingeni, ac fideles, sed non. econtrario. s. q̄ quando sunt boni ingenii sunt ēt fideles immo aliquando sunt boni ingenii & tamen sunt iniqui & maligni animo, & solum in malum tali ingenio operantur. ¶ In. 4. signo sciēdum q̄ Vitalis dicitur recta in principio,

scilicet ita q per directum cadat/a/Rasccta uersus principiū. Naturalis, aut econuerso, sed intelligitur recta s̄m suam propriam dispositionem. s. s̄m q Mōtem policis circuit inter medium indicis ad Rascetam, integra & cōtinua. ¶ Quo ad. 13. sciēdum q digiti in extremitate inueniūtur esse in triplici differētia. Prima namq; est quādo sunt acuti & habent Vngues strictas, & longas & aliqualiter arcuales siue Tumidas. Et omnes hi sunt naturaliter pigri & negligētes. ¶ Secūda autem est quādo Vngues sunt proportionaliter largi, & caro Vngues nō superexcedit. Vnguesq; sunt in proportione cōmuni, et significat naturam cōmunem ac complexionem temperatam. ¶ Tertia autem est quādo caro supereminet Vnguibus ipsis, ita q Vngues in comparatiōe digitorum depressas esse uidentur licet sint late, et significāt homines rudes ac male cōplexionis in speculatiuis. Hic autem intelligit de. 2. differētia. ¶ Quo ad. 15. signum sciendum q huiusmodi homines, & si in reliquis uideantur esse fideles in luxuria tamē fidem nō seruāt, nec etiam in reliquis est sibi magna fideles adhibēda. Et ex hoc habetis declarationem primi signi. 65. capituli & . 69. ¶ Multa quoq; alia signa pretermisi rōne supradicta in principio.

¶ Capitulum. lxyii. De signis maxime instabilitatis.

Axima instabilitas detestāda est, quia multi multas res incipiunt quas propter eā, postea nō perficiūt, & habēt celeritatem in discursu suo sed imperfecte aut oblique, mediocris autem instabilitas laudatur, quia nō caret discursu & sepius in melius mutatur, ut sapientes faciūt quia instāti boni cōceptus nō perficiūtur sed in tēpore. Hos autem uulgus insipiēs stultos uocat & instabiles, & nō sciūt q sapiētis est mutare propositum, tempore tamē & loco. ¶ Linea cordis discōtinua uel ni-

mis breuis facit hominem nunq̃ aut raro ad finem optatū ali-
quid producere. ¶ Linea cordis bifurcata in parte superiori ua- 2
gabūdū & consilii mutabilē innuit. ¶ Linea uitæ magis gros- 3
sa uersus mediā naturalemq̃ uersus rasœttam signū est uaga-
bundi & mirabilis cōsilii. ¶ Quādo media naturalis est bre- 4
uis & discontinua mutabilitatem & leuitatem significat ani
mi cum incōstantia suorum uerborum. ¶ Si ramu procedāt a 5
principio lineæ mediæ naturalis ut lineæ & sit magne & cur-
ue, & tales rami uadāt ad inferius respiciētes mōtem manus
hominem lunaticū ostēdūt. ¶ Et si epatis linea et cardiaca non 6
cōiungūtur nec faciat dictæ lineæ angulum uanitas atq; insta
bilitas uidetur ostēdere talis positura. ¶ Multæ lineæ subtiles 7
& intercise uel cōglomerate in mōte policis significāt instabi-
litatem maxima ut aliqui scribūt. ¶ Si in regiōe angulus dex 8
ter nō fuerit nec aliquis alius angulus neq; cōiungātur prædi-
ctæ lineæ uarietatem animi & sine stabilitate denotat. ¶ Men 9
sa manus inequalis & male cōditionata maximam lubricitatē
policetur. ¶ Linea quædam oriēs a rasœtta seu linea cardiaca
extēdens se per caueam usq; ad tuberculum mercurii & male 10
cōditionata, præsertim si a pluribus lineis intersecabitur uel ab
unica tantum, & causet signum ut crux, & appellatur uia la
ctea uanitatem cum maxima instabilitate ostendit. ¶ Si linea 11
uitæ superius multas habet plicas hominem immutabilis con
silii facit & propositi. ¶ Figura. E. in loco Lunæ paruam stabi 12
litatem denotat.

¶ Tricassus Mantuanus.

N hoc capitulo Cocles. noster. methas proprii in
genii superexcedit, et ideo non mirum si ueluti
Picca loquax uerba deprobat nominaq; incon-
grua ac in pertinētia adducat. Dicit igitur duas
differentias Instabilitatis repisse quarum altera

inter sapientes uigere asserit, quoniam sapientis est mutare cõsi
lium. Et in ista ultima differentia, arguit insipientiam uulgi di
centis talem Instabilitatem, fatuitatem existere. Et rationem su
biungẽdo dicit, ꝙ in instanti boni cõceptus nõ perficiũtur sed in
tẽpore. ¶ In quibus paucis uerbis multas fatuitates adducit.
enimuero (ut reor.) optimam intẽtionem habebat sed defuit
uirtus. Sciẽdum autem ꝙ illud quod ipse uocat, conceptus pro
prio nomine ac uocabulo dicitur collatio rationis. siue Rationa
tio, & illa quam ipse Instabilitatem autũnat. Electio nuncupa-
tur, quæ proprie ad liberum arbitriũ spectat. quod inter ratio
nem et uoluntatem sistere dicitur, prout. s. hæ duæ cõcurrũt ad
ipsius liberi arbitrii operationẽ actũq; proprium. Vnde philo-
sophus (.3. Ethico.) nominat talẽ electionẽ. desideriũ cõsiliabi
le eorum quæ in nostra potestate cõsistũt. Error, autem Coclitis
propagauit ex ignorato discrimine inter Ellectionem & consi
lium' siue ratiocinationem, & inter Instabilitatem & Obstina
tionem, & Infidelitatem. Vt autem errorẽ suũ obumbret igna
rum uulgum icusat. q̃uis hoc sibi apponat iniustæ, imo Vulgus
talem mutationem. sapiẽtiam uocat & nõ instabilitatẽ. Hi au-
tem qui, ab ipso uulgo fatui nũcupãtur, illi sunt qui ad omnem
motionem uentorum. Vexilla conuolnũt, & communiter dicun
tur esse leues capite, Alii autem quos ipse instabiles uocat Infi-
deles esse, nomine proprio dicũtur. De quibus actu; est cap. 65.
Vnde & in hoc cap. sciẽdum, ꝙ (ut etiam dixi in cap. 65.)
suum significatum trahit/a. 64. Et multa signa exponit quæ
illamet sunt quæ in eodem cap. narrantur & eundem retinẽt si
gnificatum, & pauca sunt quæ illis diuersificẽtur, hæcq; reti
nẽt illasmet significationes. quoniã omnia ab una eadẽq; cau-
sa proueniunt, licet unum altero magis. ¶ Quo autem ad pri-
mum signum sciendum ꝙ talis expositio nõ intelligitur pro-

prie de ipsa uitali(nã aliud significatum haberet ut superius dictum fuit, sed intelligitur, de quadam linea quæ apparet super ipsam Vitalem in principio ipsius Vitalis, & aliquãdo ostẽdit se ac si eßet ipsa Vitalis quæ tamen potius debet dici Soror Vitalis in Monte Policis, licet imperfecta. ¶ Quo ad. 2. sciẽdũ ꝙ hoc intelligitur quando tales rami non uniuntur Naturali, immo progrediuntur inuanum dispersi,

¶ Cap. lxviii. De signis largilatis laudabilis et nõ laudabilis.

SI quadrãgulus fuerit latus & excelsus, largũ ho
minẽ significat & excessiue largum esse. Item si 1
quadrãgulus est latus in principio percussionis in
prima ætate erũt liberales, in ultima uero parsi-
monia utẽtur, & de rebus datis postmodum eos pœnitebit, Si
equalis erit equaliter dispẽsabit largitatem suam. Si finis eius
erit angustus declarat auaritiam in fine ætatis. Si in medio in
media ætate. ¶ Dicũt etiam ꝙ quando digiti bene cõiũgi pos
sunt parcitatem secũdum quosdam significare. ¶ Si quædam
linea naturaliter bene disposita & grossa & bene colorata in- 2
ter medicum & auricularẽ descendat quasi a cadicibus prædi 3
ctorum digitorum & tẽdat uersus mẽsalem largitatem di-
cunt ostẽdere. ¶ Si una linea oriatur a mẽsali & uadat ad ra
dicem auricularis, si obliqua seu grossa fuerit largitatẽ famo-
sam ostendit. ¶ Si media naturalis non tangat in pũcto uita- 4
lem significat hominem largum per uanam gloriam. ¶ Qua
drangulus largus, & planus & bene coloratus largitatem 5
ostendere uidetur. 6

¶ Tricassius Mantuanus.

CIrca expositionem primi signi sciendum ꝙ illa est regula uniuersalis in chyromãtia s̃m, Coclitem, Attamen quando dicit ꝙ æqualitas. Qua-

drangulí in principio, ipsius significat equaliter siue mediocri ter liberalitatis studium exercere hoc falsum est, immo dico ꝗ significat Auaritiam in iuuentute, & eo magis quo perstringi tur, eo amplius in auaritiam animum occupare.

Capitulum sexagesimumnonum, De luxuria & fornicatione & similibus.

Littera. D. in mōte indicis incestuosum uirum ostē
dit, sed cum nobilibus commiscentem. Linea uitæ
1 ualde rubra uel liuida & tortuosa uersus mediã
naturale; luxuriosum deceptorem & animi per
2 uersitatem arguit cum crudelitate. Grana
quædam rubra seu puncture inordinate super lineam uitalem
3 hominem ualde luxuriosum indicare dicũt, & cōtentiosum, qui
sit futurus causa multi litigii. Linea oriēs a mensali & ex
tendens se a radice auricularis obliqua & grossa in mulieribus
4 luxuriam & corruptionem declarat. Lineæ, ut crux in digi
5 to Indico significant. Littera. E. in monte annullaris mulie
6 rum amatores atq; turpem luxuriam ostendit. Linea men
7 salis habens grossas crepaturas & inordinatas nephandam
luxuriã ostendit, specialiter si color eius fuerit intensus. Vn
gues pallidi seu nigri uel asperi et quasi rotundi. luxuriosum ho
minem, & in Venerem pronum dicuntur ostendere. Littera.
8 C. in monte policis inducit concubitus cum nobilibus personis
& cum uxoribus affinium uel cum uxore parentis committet
incestum. Linea uitæ, & media naturalis conuicte haben
tes colorem intensum illicitam luxuriam declarat ut in ca
pitulo, de natura Martis docuimus. libro secundo. Dixit
auctor incognitus. Si linea cerebri fuerit nimis subtilis deno
tat habentem esse lascicuum. E. Figura aut caracter in lo
co Lunæ, Luxuria turpi plenum ostendit.

¶ Si linea uitæ fuerit tumida inter policem & indicem, forni 12
cationem significat. ¶ Si ex tribus lineis triangulus in nulla 13
sui parte coniungatur, luxuriam ostendit & futuitatem. ¶ Si 14
quædam lineæ ueniãt a radice policis usq; ad lineam uitæ a par
te lineæ postremæ, quæ est uersus angulum supremum, dicunt
chyromantici luxuriam exuberantem ostendere. ¶ Multæ li- 15
neæ in monte policis intercisæ seu glomeratæ & subtiles, ma-
ximum fornicatorem ostendunt. ¶ Si in dorso policis iuxta un
guem fuerit figura ut stella, erit luxuriosus ualde, ut sæpius 16
notaui. ¶ Si in digito indice fuerint binæ lineæ et scindant for-
titer digitum usq; ad mediam iuncturam uel iuxta, maxime 17
luxuriosum ostendit. ¶ Intersectio linearum ut crux in monte 18
policis, adulterum esse significat. ¶ Linea oriẽs inter indicem 19
& medium quæ curuetur ut semicirculus per tuberculum me
dii & medici usq; ad minutulum digitum, quam aliqui appel
lant cingulum Veneris. Si fuerit rubra, libidinis impatientiam
attestatur, & circa omne lasciuiæ genus, habentem sollicitum
esse denunciat. ¶ Mulier paruas manus & digitos grossos in 20
extremitatibus habens, luxuriæ signa ostendit, ut aliqui dicũt.
¶ Multitudo linearum rectarum in monte Veneris, luxuriam 21
atq; caliditatem arguit. ¶ Talis figura in monte Iouis. G.
ostendit hominem bonæ famæ, licet ille in ueritate cum mulieri 22
bus libenter commisceatur.

¶ Tricassus Mantuanus.

IN cap. isto, quoniam qoodãmodo ꝑuenit ex eadem cã qua & infidelitas (saltem pro maiori parte) s. ex frigiditate aut siccitate superflua (licet contrariũ ab oĩbus pene indicet̃) ideo et multa signa eadẽ sũt quæ ĩ illo cap. adducũtur. ¶ Quo ad. 2. signũ qđ idẽ est ꝑ. 4. cap. 65. sciẽdũ ꝙ in hoc loco linea uitalis ĩtelligitur

eſſe liuida quãdo eſt ſubtilis & male apparẽs & quaſi formata ex duabus lineis male apparẽtibus. ¶ Quo ad.3.ut melius itelligatur, uideatis.19.ſignum.65.cap. ¶ In.15.ſigno uidere poteſtis figuram.33.&.36.chyromãtiæ meæ & etiam capi.6.2.partis ibidem. ¶ Quo ad.19.ſciendum ꝙ tales lineæ debẽt eſſe in parte ſuperiori montis policis uerſus brachiũ, aut uerſus primam iuncturam policis.

¶ Capitulum.LXX. De his qui cum matribus aut ſororibus concumbunt.

1 I figura ueluti crux, cuius ramus ſit ad intra
flexus in monte policis inueniatur, arguat abuti
2 matribus & ſororibus. ¶ Duæ lineæ orientes a
radice indicis et ſcindentes digitum uſq; ad me
diam iuncturam, matris uiolatorem oſtendũt, ut aiunt quidã.

¶ Capitulum.LXXI, de his qui cum conſanguineis & propinquis coeunt.

Mpla linea rubicunda & directa a cardiaca per
1 medium policis pergẽs, coitum cum cõſanguine
is declarat. ¶ Si autem alique figurarum ſupra
2 ſcriptarum, ut in.2.libro pictum eſt in loco Vene
ris fuerint. Paterni lecti aliquãdo uiolatorẽ oſten
dunt. ſ.cum illa cum qua & pater, aut cum matre propria, uel
cum nouerca.

¶ Tricaſſus Mantuanus.

Vo alia ſigna narrat Cocles in ſuo originali, quorum primum eſt illud quod etiam adducit in.69.cap.ſigno.9. Alterum eſt quod ponit etiã in prædicto cap.1.ſigno. & cap.66.15.ſigno. Hoc autem dico, ut melius eorum ſignificata percipiatis &c.

¶ Cap.

¶ Cap. LXXII. De his qui accipiunt pellices seu meretrices in in uxores.

Vnt etiam qui spreto omni dedecore non dedignatur ducere meretrices in uxores, quod certe mirum est, cum maior sit copia fœminarum q̃ formicarum. ¶ Habens igitur. C. litteram in loco Veneris, sponsalitia cum meretricibus celebrabunt.

¶ Tricassius Mantuanus.

Biicere autē quis nō mihi, alteri autem magis licere sententiam hãc aut opinionem propulsare. Attamen ueritas latebras fugit. Quapropter dico, nō minus mirandum est ex maxima fatuitate huius uiri qui tales homines uelit diffamare(q̃uis ex sua ꝓpria natura ad hoc inclinetur, ut in omnibus & supra omnia illam suam maledicam linguam in aliorum semper infamiam relaxare) quoniam nec ẜm philosophum, nec ẜm aliquam rationem naturalem. Nam dedecus est eorum qui uirgines accipiendo Meretrices offerunt. Et adhuc q̃uis fœminæ magis superarent, attamen & omnes essent mulieres. Dico tamen ꝙ hoc totum & nihil idem sunt. Opus autem & labor in hoc uno consistunt, ut quilibet bono ac sobrio stomacho perseueret. Etenim infirmitas hæc omnibus communis efficitur. His autem obrobrium censendum fore pollicetur, qui sponte ac uoto propris cedunt. Hosq; fatuos esse arbitramur qui proprium nomen honoremq; paruifaciunt. ¶ Sciendum autem ꝙ istud signum non proprie uult esse, ut illa littera. C. immo debet esse linea semicircularis siue arcualis. s. unam ex illis quæ matrimonium, siue coniugium ostendunt. Et hæc est uera descriptio ipsius signi. ¶ Notandum est autem in ratione prædicta, quoniam latet hamus in esca.

Capitulum septuagesimum tertium de his qui concumbunt cum uariis mulieribus, nec eis fidem seruant, sed potius illas decipiunt.

SCribunt Moderni, quod si linea cerebri habuerit multas lineas sibi infixas, tunc cum multis mulieribus habens illam concumbet. Quod si multæ cruces oblongæ ibidem sint, multas mulieres decipiet, & si fractæ & nõ integræ fuerint cruces, quotquot erunt fractiones, totiens mulieribus fidem franget. Scribit auctor cuius nomen ignoro, si linea mensalis habeat plures lineas infixas uersus lineam superiorem trianguli tendentes & eam non omnino tangentes, cum multis mulieribus talis concumbet, & si dictæ lineæ tangunt dictum locum, non habuit effectum. Et si superius & inferius fuerint iste lineæ & sint grossæ, est paratus ad aliud genus luxuriæ.

Tricassus Mantuanus.

Ista duo signa sunt unum & idem & omnia falsa sunt, Videatis. I. lib. quæsito. X. Not. 8.

Cap. LXXIIII. de signis Meretricium.

CAracter. G. aut ut Latini dicunt littera, si in
1 triangulo apparuerit in fœminis, meretricem
2 esse dicunt denotare. Quãdo linea media naturalis habuerit lineas uel ramos curuos et magnos tendentes ad inferius in mulieribus, mere
3 tricium omnimodum esse ostendit. Si prope mensalem et auricularem aliqua linea a mensali porrecta tendens uersus digitum auricularem fuerit obliqua & grossa, meretricem denotat. Si quædam lineæ reperiantur in monte auricularis qua
4 rum quædam sit magna, et quædam parua, quædam uero mediocres, signum est luxuriæ & amoris cum auaricia. Si li-

neæ sint rectæ & bene coloratæ, erit amor iste circa nobiles &
potentes personas, a quibus poterit agens suscipere diuitias &
lucrum. Et si sint inordinatæ & tortuosæ, erit amor circa om
nes personas magis inclinatus. Si dictæ lineæ fuerint uersus su
periorem partem, erunt personæ nobiles, si una, uel duæ, tres,
uel plures lineæ notabiliores aliis, tot homines uel mulieres na
turaliter super alios, uel nobiliores aliis dilexit. Et s̄m ꝙ una
illarum fuerit maior altera sic dilexit unum magis q̃ alium,
uel nobiliorem, aut ditiorem alio. ¶ Littera. G. in mensa mulie 5
ris consistens, illam meretricem esse significat. ¶ Caracter 6
& craticulæ inuentæ in monte manus mulieris in dextra aut
sinistra, multorum uirorum appetentiam expresse ostendunt,
ut ostendunt fœminam quæ se stuprandam innumeris dabit
procis, & magnam deceptionem pollicetur, præsertim si tales
lineæ fuerint uario rubore perfusæ. Est itaq; generale docu-
mentum apud speculatores ægyptios, ꝙ inordinatæ figuræ ex
transuersis lineis sunt malum & pessimum signum, & signi
ficant planetam infortunatum, & sic etiam ipse dant infor-
tunium, ut Moderni aliqui dicunt, & bene. ¶ Manus uiri-
les in muliere, Meretricem esse aperte ostendunt. ¶ Manus 7
grossa & pinguis arguit in muliere ꝙ multum coitum ap-
petit, & per consequens Meretricem esse, & maxime cum ha
beat lineas principales uiriles. ¶ Penuria atq; inopia linea- 8
rum in manibus mulierum, infortunatam ac miseram Mere-
tricem & postribulam esse innuit. Et uitam suam brutis si-
milem peragentem. ¶ Si in medio monte manus sit quæ- 9
dam fossa rubicunda, apertissime significat mulierem quæ ue
hementer cupit amare religionem, & uitam suam degere in
loco sacro, & quanto fossa fuerit et profundior, tãto maiorem
amorem significare ostenditur, Et maxime hominum scientes

simulare & fingere. ¶Puncta rubra in radice minimi, pellicem penitus denunciãt, si unum erit punctum, cum uno solo utetur coitu, si duo cum duobus, si tria cum tribus, & per consequens erunt mulieres postribulo dignæ. ¶Rubedo cutis in facie si spissa fuerit & non clara, luxuriam malam ostendit & lupanariam, & crapulosam arguit fœminam, & si talis color in naso multiplicatur, uino dedita est & inebriatur. ¶Si in monte manus iuxta lineam uitæ prope rasettam reperiatur figura ut crux & duo rami ab alia linea intersecentur, meretricem nequissimam. ¶Linea uitalis si in superiori parte tortuosum incessum habuerit cum rubore, meretricem significat. ¶Soror lineæ uitæ in monte policis longa & rubra in muliere, meretricem credunt significare. ¶Via lactea aut cingulus Veneris in manibus mulieris, meretricem. ¶Mulier si martiales lineas habuerit, meretricem indicat, & eam fore homicidam. ¶Linea mensalis in superiori parte si bifurcata fuerit, pellicem denotat esse uel fore. ¶Linea quoq; media naturalis inferius bifurcata, pellicem significat. ¶Mons Veneris altus atq; eminens cum abundantia linearum, meretricem aliquando arguit. ¶Tuberculus policis atq; auricularis craticulatus, Meretricem protendit. ¶Mensalis atq; sensibilis linea bifurcata, ut dictum est, & mõs Iouis eminens, in cuius radice sint puncta seu pũctus, cum simulatoribus ac secretis personis, concubitum esse declarat, & habitum & indumenta religiosa, ut sunt bighinc atq; melancholice.

¶Tricassus Mantuanus.

Vxuria. infidelitas, mentisq; instabilitas, omnes uia eadem currunt, multaq; signa quæ in eisdem capitulis retinentur, in hoc quoq; cõtinentur, unde & eorum multa prætermisi, multaq; scripsi

ut facilius eorum habeatur noticia, ac effectuum cōformitas.

¶Quantum autem signum hoc modo exposui (q̄uis Cocles 24
non eodem modo adducat,) quoniam istiusmodi est expositio
eiusdem signi. ¶Quo ad.6 sciendum q illę lineę reperiātur 25
in monte policis. Et similiter signi duodecimi, quoniam illud est ꝓprium dominium Veneris. Attamen nec inconueniens esset si etiam huiusmodi significationem habere iudicarentur in dominio Lunę cum & ipsa sit dominatrix humiditatis & frigiditatis, ex quibus & multotiens luxuria causatur ac lasciuia. Vnde & non nulla signa luxurię in eodem loco iudicātur, maxime autem quando proueniunt cum aliquali frigiditate.

¶Quo ad. 9. sciendum illiusmodi siue ament ingredi religio 26
nem uel essē religiosos, unum est q amant personas religiosas, aut similes, siue quę sint sine suspectu, parcendum autem sibi, nam Verecundia, Necessitas, & lasciuia eas attrahit. ¶Quo
ad.17. sciendum q huiusmodi habetis.xi.loco cap.65. 27

¶Cap. lxxv. De illis qui diu sunt extra patriam & raro uisitant parentes & amicos.

Icunt chyromātici q si lineam mensalem scindet quędam linea descendens, & extendens se per longum, facit hominem exire patriam, qui raro uisitabit, uel raro consueuit uisitare parētes & amicos, nec multum curat de eis.

¶Tricaßus mantuanus.

¶In hoc signo Cocles loquitur ex communi eorum opinione. Ego autem hoc propria experientia affirmo. Et si noticiam situs talis lineę uultis habere, uideatis.27.figuram chyromantię meę littera.F.

¶Cap. lxxvi. De cynędis, ubi ponitur nescio quid de colore contra Suetonium.

Omo ante uigesimum annum est effœminatus ex parte complexionis, & uidemus signum in mollicie carnis atq; in moribus, appetitibusq;, & in eorum uocibus. Et post hoc tempus omnia mutantur quando homo crescit. Quia naturalis calor prævalet super humidum incongruum. Propter igitur ætatem istam, ut dixi effœminatam. De cynædis tractare institui, & eorum signa manifestare. ¶ Tuberculus ergo Veneris tumefactus, coloratus, atq; lineatus, aut conglomeratus ex multis lineis, ut scacchorum ludus, cynædi signum est. ¶ Soror lineæ uitæ ualde protensa et rubra in monte Veneris, cynædorum est signum. ¶ Via lactea continua cum sua bona proportione, cynædos esse indicabit. ¶ Qui habuerit effœminatam complexionem atq; cõpositionem & liniamenta, hunc cynædum amabilem & placabilem existimabis. ¶ Color candidus atq; perspicuus cum uenis apparentibus, non est dubium ꝙ cynædum denunciat. In fœminis uero si sit, Meretrices, præcipue quando corpus carnosum existit. Quia talem colorem facit Venus, ut in proprio capitulo tactum fuit in tertio libro de physonomia, & extenditur quasi super complexionem sanguineam, quæ parum differt a natura Iouis. ¶ Plutarchus & alii Hystorici dicunt Cæsarem dictatorem habuisse. Ideo dixit Suetonius illum fuisse omnium mulierum uirum, & omnium uirorum mulierem. Fuit enim maximus adulter & maximus cynædus. Aliqui possent arguere, cynædi sunt effœminati, effœminatus est pusillanimus. Cæsar fuit magnanimus, quod est contra pusillanimitatem, ergo falsum. Respondendum est duabus rationibus. ¶ Prima ratio est. Duplex est effœminatio sicut in secũdo physonomiæ tactũ fuit. Vna ex parte habitudinis. Alia ex parte cordis & ætatis. Quando habitudo est ita carnosa & co-

lorata cum latitudine pectoris & formositate colli, talis est effœminatus quo ad lasciuias, ut in posterioribus agere & pati, & circa gulositates &c. Tamen cum audacia & in ætate lubrica atq; effœminata, & hoc est usq; ad decimum octauum seu uigesimum. Alia effœminatio potest esse cum tali colore & strictura pectoris atq; imbecillitate complexionis, quæ inducit pusillanimitatem & ueram effœminationem, & talis non erat in Cæsare. ¶ Secunda ratio est, quia homo semper incipit in decimo octauo anno, aut uigesimo transmutare complexionem, ut parum superius in isto capitulo dictum est. Nam calidum humido effœminato prædominatur, & fit materia solidior. Et tunc homo incipit erubescere & uerecundari de lasciuiis. Et incipit uti audacia atq; exercere res grandes. Nam caliditas facit eum magnanimum, ut in radicibus primis tactum est. Exposuit autem quidam male textum Suetonii, cum dixit quod luna facit colorem candidum. Nam non intellexit physonomicas radices, nec astronomicas disciplinas, quia luna facit album glaucedine consparsum, modicum decorum, aspectu mollem, faciem rotũdam, ut in tertio physonomiæ dictum fuit in capitulo lunæ. Et dat flegmaticam qualitatem: quia inducit somnolentiam, inertiam, pusillanimitatem &c. quæ qualitates omnes erant contra naturam Cæsaris, ut ex eius gestis & uita comprehenditur. Attamen etiam Mercurius facit hoĩem album intensiue & remissiue secundum applicationem cum aliis planetis propter suam neutralem. ¶ Distinguitur autem color candidus quattuor modis. ¶ Vnus enim est ex albo & rubeo mixtus cum claritate, cui rubedo clara dominatur in habente & maxima apparentia uenarum, & talem colorem facit Iupiter. ¶ Secundus est color candidus ex albo & rubeo admixtus cum ultima sui perspicuitate, & in habente sunt

uenæ quidem apparētes, sed subtiles, huic album perspicuū præ dominatur. Et hunc colorem causat, Venus, quem Cæsar habuit in iuuentute, & ideo ut dictum est fuit plenus omni lascinia. Tertius color candidus est ex albo puro cum glaucedine, & est quasi ut nix, aut aqua non ualde limpida. Et talem colorem facit Luna. Vnde Virgilius in tertio Georgicorū ait. Glauciq; color deterrimus albo. Et giluo, & eximius commētator Seruius inquit. Glauci autem sunt felineis oculis, idest quodam splendore perfusis. Deterimus albo & giluc. Atq; alibi ait. Qui candore niues anteirent. Sed aliud est candidum esse, idest quadam nitenti luce profusum. Aliud album ꝙ pallori cōstat esse uicinum. Quartus color candidus est, quem facit Mercurius, Et hic est medius inter lucilum perspicuum & lucidum glaucum quia non est uere glaucus nec uere perspicuus, intensiue et remissiue, tamen secundum diuersas applicationes ut supra tactum est.

¶ Tricassus Mantuanus.

D noticiam huius capituli sciendum est ꝙ eius principalis consideratio uersatur circa distinctionem huius Vocabuli quod dico. Effeminatio. ¶ Secūdo sciēdum ꝙ (iuxta ueritatem) communiter homines illius Etatis ad hæc similia inclināur tattamē nō omnes sunt eiusdem cōplexionis sed unus altero magis inclinatur, Et adhuc aliqui sunt qui huiusmodi rei aut operatiōis penitus sunt ignari. Et ideo huiusmodi signa sūt signa uniuersalia luxuriæ quibus tamen perpendi possunt qui in illius operatione ac exercitio apti cōmodi ue arbitrantur ut plurimum. Vnde & omnia ista signa, quæ in hoc cap. ascribuntur, etiā in præcedenti sunt exposita. Et ex experientia (fortassis) iam habita. in hoc cap. & in sequēti multū phylateria amplat. ¶ Videatis autē; primū. lib. Quesi. xi. in dilucidatiōe mea.

¶Capitulum.lxxvii. De pediconibus.

I linea mensalis diuidatur prope finem eius et 1
ueniat quasi ad indicem diametraliter, talis
uir erit inimicus mulierum, & amabit pue-
ros. Et si mulierem aliquã amabit talis amor
erit lubricus ut Vgoni placuit. ¶Fouea quæ- 2
dam in mensali, ex opposito auricularis ostendit q̈ habens de
lectabitur puerulis & eius abutetur. ¶Caracter talis. E, i ra- 3
dice annularis concubitus puerorum denũciat, & etiam nephã
dam cum mulieribus utetur luxuria. ¶Quando linea mensa- 4
lis habet quasdãcrassas crepaturas et iordinatas nephãdã lu
xuriam cum pueris arguit præsertim si color eius est intensus. 5
¶Mons policis rotundus decens lenis & bene coloratus, concu
bitus puerorum aliquando significat. & etiam luxuriam cum
mulieribus loco retrogrado. ¶Si soror lineæ uitæ in monte po- 6
licis fuerit ualde intensa maximam inclinatiõem ad puerorum
concubitus denotat & præcipue si rubra fuerit. ¶Si multæ li- 7
neæ prope cardiacam per longum fuerint concubitus cum pue
roris indicantur. ¶Lineæ extense a radice policis per mon-
tem ipsius quando sunt paruæ & furcate quotquot erũt tot pue 8
ros quibus male habens utetur, ostendunt ut dicitur. ¶Scissu-
re in mensali craße & sine ordine colorate signa pedicatio- 9
nis esse asserunt.

¶Tricassus Mantuanus.

Oclis iste omnium iuditio uidetur potius ue-
luti immundus Sus, extitisse q̃ animal rationa
l, solis namq; immunditiis ac turpiloquis ob-
lactrationibusq; delectatur. Et aliquotiens ad
modũ miror, ex uerecundia aliquando seipsum
non refrenasse & ab huiusmodi turpiloquis & oblactrationi-

bus nõ cõstituisse. Et Bestia ista immunda uidetur hoc uitium in principio abbhominari, demum i toto ca. illum attollit, laudat ac magnificat. ¶ Quo autem ad signum. 7. uidere positis figura. 35. in chyromãtia mea. ¶ In, 8. autẽ signo sciẽdum ꝙ quando tales lineæ reperiuntur a medio mõtis uersus uitalem, significantq́;, non solum in aliis tale officium uelle exercere sed etiam peroptat et alios in seipsum etiam huiusmodi uti. Et hoc intelligitur. De omni genere musichorũ. prudenti pauca.

¶ Capitulum. lxxviii. De incestu & adulterio.

Signa Veneris i manibus incestus & adulterii signũ ẽ. ℂ Si quædã crux ꝑua reperiatur iter primã & secũdã idicis iũcturã Luxuriosissimũ dicũt significare. ¶ Tricassus Mantuanus.

Capitulum istud superfluum est multaq; alia signa sunt quæ hoc idem significant (ut etiam superius habuistis. Et etiam hoc significatum est falsum, & proprium significatum est, ꝙ faciliter i huiusmodi accurere. Et ideo in hoc maxime trutinãda sunt signa illa quæ ad maiorem luxuriam inclinant & etiam conditionem persone, euidentiamq; signorum.

¶ Capitulum. lxxix. De stupro & cõcubitu cum feris.

Dicunt aliqui ꝙ ille qui habuerit cingulum ueneris in manibus, si alia linea ibi extendatur ꝓpinquior, stuprum, cum feris cõcubitum & mastrubatorem significat, simpliciter sine aliis correspondentiis, hoc esse nõ assero. Istud accidit utplurimũ i rusticis & pastoribus. ¶ Tricassus Mãtuanus.

Istud etiam cap. patitur eundem defectũ. que; et præcedẽs. ¶ Quando etiã dicit ꝙ adhuc alia linea reperitur ibidẽ, hoc intelligitur de quadã linea quæ ẜm cã

dem positionem cõtinuatur circa medium ipsius. Et tunc dicitur Cingulus duplicatus. Et in hoc defectu etiã multos qui nõ sunt Rustici (sed tamẽ uilla i moribus) ut Cocles asserit. Et non habent illud signum quod Cocles narat omnes dico, sed solum in aliquibus reperi. Et indicãdũ est ut dixi i ca. pcedẽti. Et. I. lib. Quæsi. xi. ℂCap. lxxx. de his qui ppriis manibus luxuriãtur.

Scissure in mensali linea sine ordine coloratæ suis uiriliũ pollutionẽ multi dicũt denotare. ℂ Cingulus ueneris i ambabus manibus præsertim si quædã pũcturæ uel orbiculi ibi extiterint, per se ipsum Luxuriare ostẽdit. ℂSoror lineæ uitæ in loco ueneris ualde protẽsa cũ rubro colore coitũ cũ manibus ppriis denotat. ℂ Plures lineæ in mõte ueneris ppe cardiacam lineã (præ sua lõgitudine) coitum cũ propriis manibus demõstrare uidetur. ℂ Soror lineæ mẽsalis bene cõditionata cũ manibus propriis coitum denunciat. ℂTricassus Mantuanus.

Hoc quoq; ca. sicut & supadicta codẽ defectu laborat unde et codẽ inditio pscrutãdũ est. Et sunt alia q̃ plura signa quæ talẽ effectũ ostẽdãt, principaliora aũt sunt quæ maiorẽ apparẽtiã habẽt. ℂSũt ẽt alia secreta quæ honestatis cã ptermito, ut honor uniuscuiusq; seruetur, q̃uis nõ adeo imunda sint ut ista Bestia rudit. Et s̃m ueritatem omnia hæc, & similia, nil aliud significant q̃ inclinationem ad huiusmodi faciliter operanda.

ℂ Cap. lxxxi. De his qui depdabũtur uel capientur, & tanq̃ exules forte uidẽtur.

Si quædã lineæ ueniãt a rasetta & desup ascẽdãt p mõtẽ policis. Et tales lineæ sint dispse, & tẽdãt uersus policẽ in ultima pte sui a cõsanguineis uel ppinquis depredabitur uel capietur et exul forte uẽdetur. ℂTricassus Man.

Ignum istud clare habetur in.3.parte meæ chyromantiæ figura.xi.Sciendum autem ꝙ tales effectus non sic simpliciter intelligendi sunt ut litteralis sensus ostendere uidetur, sed considerandbm est prout multipliciter talia signa habentes decipi possunt. Nam diuersi queunt diuersimode defraudari. s.aut quo ad honorem aut quo ad corpus proprium ut sunt Mulieres & Iuniores.i.aut propria commoditate, proditorum.aut aliorum beneficio.Itaꝙ multotiens.Et mtltæ Mulieres talem ob causam sunt Meretrices.Potest autem & hoc ꝓuenire quo ad substantiã siue diuitias.s.ꝙ aut ꝓditi sunt per hereditatem aut ut religionem ingrediãtur aut ut nubãt & alia similia ob sui cõmoditatem.¶Aliquando etiam tali de causa per diuersas quoq; patrias uagantur.Ex quibus in dies q̃ plurime conspiciunt.¶Cum autem dicit ꝙ sunt disperse in fine hoc falsum est,immo debent esse integre & apparentes. Videatis quoq; cap.2.libri.2.secundæ partis.signo.7.

¶Capitulum.lxxxii. De his quæ ad finem deducunt leuiter quæcunq; incipiunt,& econuerso.

I quædam linea continua bene colerata descendat a brachiũ in policem producet ad finem leuiter quicquid erit inceptum. Et si hæc linea sit incisa uel dispersa contrarium dicunt significare.

¶ Tricassius Mantuanus.

Alis linea intelligitur a fine Montis Policis uersus Dorsum Manus in Monte tamen inclinata. Et aliquãdo est propinqua Radiæ Digiti ipsius Policis aliquando autem remota aliquantulum inuenitur.Hoc autem peius est quoniam talis effectus in senectute futurus est.

¶Capitulum.lxxxiii. De his qui multã consument substãtiã.

Lli qui habent figuram ut. C. in loco lunæ cõsumptores & prodigi erunt multæ substantiæ & facultatis.

¶Tricassus Mantuanus.

N inditio huius capituli considerandum est cuius conditionis sit Angulus supremus. Signa quoq; Martis (si qua inueniuntur in eius Dominio) insimul consideranda sunt. ¶Quadrãgulus quoq; conspiciendus est, nam tale signum Tribulationẽ, Infirmitates & labores significat.

¶Capitulum.lxxxiiii. De his qui non morabuntur in uno loco sed uitam habebunt uiatoris & serui.

I quædam linea a medio radicis brachii per rasættam transierit. Habens talem lineam non morabitur diu in uno loco sed potius uitam habebit uiatoris & serui. Figura, F. in loco lune facit peregrinum

¶Capitulum.lxxxvi. De nobilitate animi.

I quædam linea decurrat a brachio per rasættam in fine montis policis uel in fine lineæ uitæ uel iuxta, eam nobilitatem animi significat.

¶Capitulum.lxxxvi. De fellatoribus.

Ellatores sunt illi qui accipiunt alienum priapum in ore suo quousq; proiiciatur sperma qd̃ inglutiunt. Vnde dixit Martialis .: Corue salutator quare fellator haberis, cũ caput intrarit mẽtula nulla tuum, & in aliis locis de his mentionem fecit sicut legenti patet. Apud chyromanticos aut physionomos de istis mentionem non inueni huc usq;. Et ideo hanc rem

ignoro. Tamem iam sunt circa tres anni ꝙ ic œpi obseruare decentem apparentiam in ipsis quia intuunt pueros, ut faciunt quando sunt in actu coibili. Et quando de cynedis loquntur figurant labia & oculos ut pueri quando sumunt ubera matrum suarum. Habentq; oculos risiuos & alteratur facies eorum ut illi qui alios de coitu interrogant, tale detestabile uicium inuenitur in multis & præcipue in quadam ciuitate Italie quam taceo. Et nota ꝙ ēt mulieres inueniūtur uitiū tale perpetrantes.

Tricassus Mantuanus.

Vo ad notitiam horum talium sciendum ꝙ ex sua natura apparent mā sueti ac benigni & simplices scilicet his qui non habēt notitiam eorum quæ intrinsecus latent ex eorum conuersatione. Et habent uocem intonantem cum aliquali obtuositade. Et q̄uis hoc in proprio effectu appareat impossibile tamen uerum est, licet non sic ut Cocles narat, sed ipsa operatione peracta.

Capitulum. lxxxvii. de his qui diligunt bonum & malum odio habent.

Vi habent lineas in radice indicis pulchras & specialiter quādo unica linea oritur a medio mōtis aut prope angulum summum & naturaliter uadat ad prædictum digitum, hi tales diligunt bonum & odiunt malum ut Ioniales faciunt, comparando proportionaliter quæ dicta sunt in tertium librum, & postea iudicando phyisonomice sermonem tuum. proferes.

Cap. lxxxviii. De his qui uadunt de loco ad locū cum lucro.

I quædam linea a medio radicis brachii per rasectam transierit & tangat lineam uitæ uel mediān naturalē mutātur de loco ad locum & sunt uiatores cum lucro. Si non tangit aliqua istarum

erunt sine lucro. ¶Ca.89.De his qui hẽnt filios masculos.

Qui habuerit lineas in radice indicis pulchras, et specialiter quando unica linea oritur a medio tuberculo aut ab angulo supremo uel prope tales erunt de natura iouis & si sunt laici filios habebunt duos. 1

¶Angulus supremus rubeus plusq̃ alibi si sit mulier prægnãs habebit filium ut dicit. Vgo. Multi illustres chyromantici cõueniunt in hoc. ¶Quando in angulo dextro reperitur figura ut hic. Y. uel similis, si fuerit ualde rubra impregnationem masculi significat. Aliqui dicunt ꝙ oportet talem figuram esse in loco trianguli & opportet ꝙ triãgulus sit rubeus & planus. Si fuerit intercisa impedimẽtum significat. Si fuerint plures figure, plures erunt fœtus. & fortasse tũc in utero si color sit intensus, sed de hoc experientiam non habeo quia nunq̃ uidi talem figuram. Dicunt ꝙ istud etiam indicatur in manu uiri. 2 3

¶Si quædam pulchre lineæ parue seccẽt lineã uitæ & fuerint bene coloratæ, quotquot lineæ fuerint tot habet seu habebit filios, & hoc ĩ manu uiri. In manu quoq; mulieris idẽ importat. 4

¶Quot sunt lineæ inter primã & secũdam iũcturam digiti minimi ex quãtitate illarum tot filios indicabis, ut sepissime notaui. Si impedite fuerint nullum filium habent. si erunt parue non uiuẽt si oblonge permansuri sunt & si una sit maior altera nobilitatem filii indicat. 5

¶Quot lineæ mediam naturalem diuiserit, siue inferiorem tãgãt siue non, tot pueros nũciãt. 6

¶Si a media ad ipsam mẽsalem fortis uirga transeat secando ipsam mẽsalem, quot erunt lineæ tot erunt partus in muliere, ut tenent aliqui. 7

¶Dixerunt quidam sermonem probabilem. Quod si in manu mulieris plures lineæ meliores & maiores erũt inter mediũ & medicũ q̃ inter medicũ & auricularem significatur aptitudo generãdi, et cõcipiẽdi et gerẽdi masculos. 8

9 ¶Dixerunt quidam inter quos est Anthiocus. Si inter infa-
mem & medicum eminens caruncula, siue carneus nodus cir
ca tuberculum cum lineis crassis & rubeis fuerit & nō sit scis
sa in medio & fœmina sit multum pallida, protendit ꝙ ipsa
10 feret masculum. ¶ Ego nescio unde iste nigerimus Coruus ex
traxerit: dum dicit Quando supra Mercurii mōtem rimulas
uidebis, quot rimulæ erunt, tot erunt filii, & si aliqua fuerit lō
gior & splendidior cæteris, significat sapientissimum filium,
ac ingeniosum, propriumq; parentem superaturum. ¶Di-
11 cit idem Coruus pictor chyromantiæ, ꝙ quando in uiro, aut
fœmina inter secundam digiti medii, tertiamq; iuncturam,
quot lineæ fuerint, tot filios significant. ¶Inquit Vgo, lineas
12 in mulieribus earum secreta indagātes, ita notabis. Aspice triā
gulum si in ea quasi foramina fiunt cum rubedine inserta, præ
gnantes iudicabis.

¶Tricassus Mantuanus.

Rimum signum istius capi. illud idem est quod & in.87. Et ideo in huiusmodi semper consideranda est cōditio personarū et status est. Et hoc ꝙ Cocles in hoc lectores admonet, dicēs. Si sunt layci. ¶Quo ad.x. signum sciendum ꝙ uerius est q̄ illa signa adducta a Coclite in.5. signo. Sed Not. ꝙ tales lineæ sint propinquæ radici ipsius digiti, & sunt uersus percussionem manus magis q̄ in monte. Et lineæ ille quæ maiores esse uidentur significant tales filios uicturos esse. Quæ autem sunt minores aut male apparentes, morituros significāt. Vnde quādo esset aliqua earum quæ aliis multum esset inferior & breuis & male apparens, iudicandum est talem filium mortuum esse, aut moriturum. s. prout ipse iuuenis est aut senex, aut etiā mater. Notandum autem ꝙ est incipiendum (in computatio-

ne) a percußione uersus montem. ¶ Hoc idem circa signum 11. considerandum est. ¶ Notandum etiam quod aliquando necesse est cōnumerare omnia huiusmodi signa quæ in utraq; manu inueniuntur, si quis uult numerum filiorum agnoscere, licet communiter perfectus numerus in una tantum manu inueniatur, similiter & in alia.

¶ Cap. XC. De his quæ filias fœminas generant.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ In hoc cap. nihil aliud affert nisi. 3. signum, & . 5. & . 8. et 9. capituli præcedētis. Et ideo quia superfluus erat prætermisi.

¶ Cap. XCI. de his qui ex improuiso futurum bonum habent.

Liqui sunt, quibus fortuna adeo fauet ut ex improuiso sibi bona eueniant, licet non laborēt in quærendo. Et hos ita cognosces. ¶ Si quædam linea ueniat a brachio, & uadat ad digitum anularem uersus auricularem, bonum uēturum ex improuiso innuit.

¶ Cap. XCII. de his a quibus fugiunt serui.

Inea quædam si oriatur a radice brachii & trāseat per rasecttam & pectus manus ad auricularem, significat liberari seruum per fugam, & si plures tales lineæ fuerint, significant plures seruos fugam suscepturos, aut unum seruum pluries fugientem.

¶ Cap. XCIII. de his qui habent seruos furibundos.

Inea supernotata si fuerit magis lata, profunda, & rubra, significat hominem habere seruum furibundum.

¶ Cap. XCIIII. de his qui susurrant & murmurant ratione seruorum.

I supernotata linea non extendatur ad auriculare rem, sed prope, susurrationem & murmurationem certe significare dicemus, ratione seruorum.

¶Capi. XCV. de his qui semper sunt decepti a seruis.

Inea uitæ si habuerit ramos ad inferiun uersus rasœttam, paupertatem denotat, & talis semper erit deceptus a seruis propriis.

¶Cap. XCVI. de his qui perdunt seruos, & propter illud sunt desperati & uolunt amittere uitam.

Inea uitæ si habuerit sub se quandam paruam lineam arcualem scindentem ipsam & respiciat brachium atq; inferiorem partem manus, iste erit in periculo amittendi seruum, seu amittet, adeo q̄ desiderabit amittere uitam.

¶Tricassus Mantuanus.

Nonagesimosecũdo cap. usq; ad. 96. omnia sub uno titulo collegi, quoniam omnia uersantur circa eandem materiam. Multas autem fatuites ac falsitates dicit in huiusmodi signis. Nonagesimum namq; cap. falsum est, similiter. 93. & 94. Nam tale signum aut quodlibet aliud signũ effectus suos in illis tantummodo subiectis in quibus & ipsa signa inueniuntur, ut etiam dictum fuit cap. 2. huius libri. Talis quoq; linea q̄uis aliqualiter ostendat hominem murmuratorem, attamen non hoc attribuẽdum est ratione seruorum, immo murmuratio nunq̄, quodammodo causa seruorum ꝑuenit, nam ad hoc plurima sunt remedia ne. s. domini causa seruorum murmurent. Et ideo apud sapientes ac ingenio discursuq; uigentes, Cocles ipse

rudis ac ignarus habetur in huiusmodi scientia chyromantiæ. Proprium autem significatum talis lineæ est ꝙ quando in ali-quo subiecto ad seruitutem dedito inuenitur, significat ipsum murmuratorem, cholericum, & bestialem, & ad fugam prō-ptum. Quando autem ille talis non esset seruus, significat etiā effectus aliqualiter similes supradictis. ℭQuo ad. 96. capi. sciendum ꝙ tale signum significat uniuersaliter ammissio-nem alicuius caræ personæ, aut amici. Et quo minus perstrin-gitur uersus uitalem. s. quo magis est arcualis, eo minus dole-ri significat.

ℭCap. XCVII, de prælatis, cardinalibus, papa, & de his qui sunt huiusmodi generis.

Sine fide atq; lege oīa submergētur sine orationi bus & operationibus laudabilibus deus non pla cat. Inter oēs leges lex xp̄iana obtinet principa tū et ueritatē maximā, et est optimus moribus decorata. Lex Mahumeth ꝓpter multas res ne phādas quas cōcedit a multis dānant, Hebreorū lex in aliq̄ sui parte habet cōformitatē cū xp̄iana religione & minus dānat q̄ mahumethana. Dānat aūt Mahumeth Auicēna i. 9. metha. & tn̄ in mahumethana lege nutritus fuit ac genitus. Qui in-quit in præallegato loco, cap. 7. opus est ut certificemus hoc di spositionē aīarum humanarū cū sunt exutæ a corporibus suis, ad quā dispositionem ꝑueniūt. Oportet aūt te scire, ꝙ ꝓmissio alia quæ cum fide reperit, quia nō est uia ad ꝓbādum eam nisi credēdo testimonio ꝓphetæ, sicut illa quæ est de deo qđ habebit corpus post resurrectionē. Tu aūt iam scis delectationes corpo rū & gaudia qd sunt. Lex enim quā dedit Mahumeth ostēdit dispōnem fœlicitatis et miſie, quæ res sunt ſm corpus Et alia ꝓmissio quæ apprehēditur intellectu et argumētatione demō-

stratiua & quod prophetia approbat, & hoc est fœlicitas & miseria animarum, postq̃ sunt exutæ a corporibus suis, quæ ꝓbantur argumentationibus, q̃uis nostræ estimationes debiles sint ad imaginandum &c. Multa etiam contra Mahumeth scripsit Commentator in libro de secretis, ubi omnes fides dānat & laudat Christianam fidem respectu aliarum, ut aliqui scribunt. Item Auicenna in. x. methaphysicæ, cap. I. dicit, Iam autem in hac materia fecimus librum de peccato et de eius opposito. Intellige ergo et attende dispositionem istorum omnium, & quod dicitur in diuinis flagellis quæ descendunt super ciuitates flagitiosorum hominum & super homines iniuriosos, et considera qualiter defenditur ueritas, & præfatus Auicenna x. suæ methaphisicæ. cap. 5. de eligendo successore & summo sacerdote, inquit. Talem eligat qui bene regere possit, et sit prudens, & honestorum morum, audax, mansuetus, et peritus gubernandi, & peritus legis. Ideo antiqui eligebant senes. i. præsbyteros, nam præsbyter dicitur senex. Nostris autem temporibus ad officium sacerdotale eliguntur incommensurati, claudicantes, gibbosi, & melancholici, & homines malæ complexionis, qui non merentur esse serui ad exportandum fimum. Oportet igitur eligere homines bonæ complexionis atq; discretionis, & non rudes atq; bestiales. Sed multum egressi sumus a proposito nostro. Diximus autem hæc propter utilitatem fidei nostræ, nam multum confert ad colendum Christum ut habeatur princeps christianissimus, et ꝙ optimus pastor recte oues suas gubernet & instruat, dicemus igitur,

1 ¶ Qui habent lineas in radice indicis pulchras, & specialiter quando linea naturaliter uadit ad digitum & oritur a medio monte aut ab angulo supremo & non sint intercisæ, dignitatem aut prælationem ostendunt.

2 ¶ Crux bene formata in monte indicis, præla-

turam demonstrat; Et hoc intelligitur quando tuberculus est
nitidus & eminens in omnibus quæ nos dicemus in hoc loco.
¶ Si in monte Iouis sit figura perfecte sphærica, dignitatem 3
cum baculo dicit ostendere. Et si incompleta fuerit, absq; bacu
lo dignitatem ostendit, si uero sit inferius, cum difficultate ob
tinet. ¶ Si aliqua linea a police ueniens uersus indicem se extē 4
dat in ultimo sui & equitetur ab alia linea, adeo ꝙ faciat ut
crux, significat dignitatem baculi ꝭm fortunam aut infortu
nium si cætera correspondeant. ¶ Triangulum pulchrum in 5
monte Iouis, dignitatē sacerdotalē dicunt significare. ¶ Scri 6
bit Hermes Trimigestus ꝙ si duæ lineæ coniungantur adinui
cem & faciant ut crux in monte indicis, honorem significant,
& in medio monte nobilitatem generis personæ, ꝙ ad magnū
statum uenturus sit, & magnam prælaturā denotat. ¶ Quā 7
do in principio anguli supremi oritur una linea & porrexerit
se apud indicem uel eius radicem, prælaturam cum dignitate
ostendit. ¶ Item si una linea pulcherrima sit in mōte Iouis per 8
transuersalem posituram, & præcipue in medio, fortunam in
prælatura, aut propter prælatos indicat. Vidi multos præsby-
teros ualde pingues habere talem licnam procedentem a radi-
ce indicis. ¶ Si duæ uel tres lineæ pulchræ oriuntur a radice 9
indicis usq; ad medium tuberculi uel prope, prælatura demon
stratur. ¶ Multotiens uidi montem Iouis sine aliqua linea cū 10
sola eminentia & claritate, & qui sic inuenti sunt optime fue
runt beneficiati, & aliquotiens apud prælatos bonam habere
fortunā, & maxime si radii sunt in radice ipsius digiti. ¶ Vi 11
di aliquem habētem episcopalem dignitatem & aliquem etiā
prothonotarium, & tamen montem indicis in eis non esse for-
tunatum. Et dato ꝙ mons Iouis esset sine lineis & fuerit op-
pressus & residuū manus fuerit infortunatum, indicaui ipsos

in futurum esse derelictos a fortuna, & mala morte moritu-
ros. ¶Si tu quæras quare habuerunt dignitates. Respondeo
ꝙ hoc euenit a radice parentum qui erant dignitatibus con-
stituti, & easdem facie eis erat posteris suis etiam non ad hoc
destinacis tradere, unde postea talis dignitas in eis tantum du
rat quantum radiu eius, & faciunt sicut lucerna quæ extin-
guitur oleo deficiente, & hoc facile cognoscitur in duce Valen
12 tino, de quo cum sit res notißima dicere non opus est. ¶Possu-
mus etiam dicere ꝙ hi tales habeãt stellas fixas in eorum na
13 tiuitatibus quas chyromanticus non potest cognoscere. ¶Lo
cus Solis & angulus supremus cum suis annexis, dignitates
14 ecclesiasticas ostendunt. ¶Stella aut stellæ in dorso indicis ar
15 guunt honores & beneficia ecclesiastica mulierũ gratia. ¶Si
in principio mediæ naturalis apud cardiacam fuerit tale si-
16 gnum seu caracter. E. episcopum dicunt significare. ¶Si iu-
xta lineam uitæ fuerint rimulæ extensæ uersus summitatem
circa foueam manus signum tale fuerit uersus summi
tatem, ad dignitatem ecclesiasticam ad summum per
uenturam ostẽdit, etiam si eßet rusticus, & si antedi-
ctæ rimulæ non bene correspondent, ascendet quidem, sed non tã
tum. ¶Opinantur aliqui ꝙ linea uel lineæ pulchræ in loco So-
lis protendunt dignitates ecclesiasticas. ¶Exaltationem Io-
uis esse existimabis, cum eius tuberculus fuerit colore rubeo
respersus, & fuerit etiam cæteris aliis eminentior, in quo si-
gnum ut crux aut triangulus rectis lineis, aut radii extite-
rint, & hæc dispositio pollicetur non mediocrem sacerdota-
lem dignitatem, deprimitur autem Iupiter cum tenuuioribus
lineis & cum quibusdam incisuris, & si capillares lineæ ibi
inordinatæ fuerint. Nodus quoq; carneus, uel eminens carun-
cula pallida extra ordinem, infortunium in Ioue per omnia

apertissime minatur, & eundem effectum facit depressio ipsius tuberculi. Et ita in tuberculis imaginandum est, ẽm tamen conditionem monticulorum & planetarum inferendum est, ut Antiqui atq; Moderni obseruauerunt, & ita nunc uidemus obseruare. ¶ Dicunt aliqui qui manus Summi Sacerdotis diligentissime speculati sunt, ꝙ tales habent stellas, radios, aut binas equitantes lineas cum eminentia & colore, & monticulum Iouis collocatum in loco Solis, & cæteros tuberculos aptissime dispositos & loco Martis proportionatos, & hoc tu diligenter respice & considera, tamen ego talia numquam perspectus sum. 17

¶ Tricassus Mantuanus.

MVltotiens Cocles dum transcendit ea quæ suæ professioni propria sunt, in his & in illis cespitare cogitur. Ipse enim dicit ꝙ cœli influunt et disponunt corpora nostra, & ex consequenti animus noster inclinatur ẽm ipsorum influxus, et tales dispositiones possunt cognosci per signa exteriora in physonomia aut chyromantia. Et ꝙ quando aliquis habet aliqua signa in seipso, habet etiam effectus per talia signa significati, & ꝙ tales effectus etiam operantur nisi uelint per seipsos cōtrarias operationes exercere, et hoc dicit in. 1, lib. de physonomia, cap. 1. & etiam ibidem dicit ex auctoritate Auicēnæ, ꝙ dispositiones inferiores & ꝑpinquæ uehemētius & magis in nos operātur q̃ superiores. In hoc autem cap. aliorũ se uestibus induens & cum Zaraldus existeret cōcionatorem se ostētitare uolens, arguit, reprehenditq; electiones prælatorum, in quibus aliquando Gibbosi ac Claudi eliguntur, ueluti obumbrare uolens id qđ tanta assertione ꝓtulerat. Etenim si dignitatis, aut prælaturæ signa hñt, ad prælaturas iclinātur. Ad prælaturas

autem nõ nisi ex tali ellectione assumuntur. Igitur necesse est q tales Gibbosi aut Claudi eligantur ad prælaturas & q dispositiones inferiores conueniant cum superioribus ac cum ipsis cælestibus influentiis. ¶ Volens autem & adhuc se Theologum ostentitare Catholicũq; ac fidei zelatorem se ostendere. Quid sibi condecẽs erat fimbrias dilatare in suaq; phylosophica Bestialitate perdurãdo dicere, q anima recta, i corpore obliquo persistere non potest. Hoc non dicit Theologus, hoc non Catholicus ac fidei zellator proclamat. Vnde hæc omnia sua, fabulas esse clarius dinoscuntur. ¶ Ad notitiam autem omnium suprascriptorum signorum sciendum q semper est considerandum quomodo ipse Mons siue tuberculus Indicis sit Eminens, & eleuatus. ¶ In. 5. autem signo sciendum q istud est primũ signum. 66. capituli. Vnde & diligentius considerare possitis quomodo sint adinuicem correspondentes. s. q ex fidelitate sua. Et hæc est regula uniuersalis omnium signorum adinuicem correspondẽtium. ¶ Quo ad. x. signum (ut pluries etiam dixi) sciendum q in quocunq; subiecto semper considerãdus est eius status ac conditio professioq; siue exercitium. Et quandocunq; quis reperitur in aliqua dignitate & nõ habent aliquod signũ bonum & fortunatum, tunc iudicandum est q talis iacturam aliquam siue infortunium patietur. s. circa diuitias aut honorẽ etiam si ibidem huiusmodi aut signum non inueniatur.

¶ Capitulum. xcviii. De hereditatibus.

Dixit Conciliator, si super radicem brachii in rasecta fuerint quattuor lineæ scindentes brachiũ per transuersum & sint continue & coniunctæ bene honorem & statum significãt & utilitatem ex morte alterius. Dixit coruus si dictæ lineæ habent suprema sui parte duos ramos & fecerint acutum

angulum significant hereditates ratione mortuorũ, & in eius
senectute honores diuitias & quietam uitam pollicentur, eo q;
magis quando in dicto angulo lineæ ut stella aut parua crux
inuenietur, sed postremo paucis egritudinibus subiicietur. ¶ Di 2
xit etiam Coruus. Quãdo inueneris duas lineas infra primam
iuncturã policis magna significatur hereditas. Sed si sola fue
rit & exigua significat hereditatem. Si ualde apparentes fue
rint hereditatem arguunt sed cum lite & controuersia, De hoc
ego experiẽtiam nõ habeo & nescio unde iste coruus hæc extra
xerit, ante compositionem mei libri ego perlegi uiginti tria uo
lumina in chyromãtia & postea usq; adhũc diem perueni ad.
xxvii. Nec hoc uidi, nescio si ipse somniatus est. ¶ Talis figura
scilicet, E. in mõte annularis hereditatẽ causa turpi luxuria ostẽ 3
dit. ¶ Qui habuerit tres lineas orientes a radice ueneris tendẽ
tes ad iouis tuberculum, cum Veneris tuberculo, & sit tumefa 4
ctus & rotundus lenis atq; lineatus, & rubedine decẽti tales
eripient alienas mulieres & quãdoq; hereditates propter ipsas
habebunt, ¶ Lineæ ut crux in principio anguli supremi per mu
lierem hereditatem uenturam demonstrat & quot tale figure 5
reperientur ibi tot hereditates demonstrant. ¶ Figura ut stel 6
la in simili loco uel in aliqua parte trianguli, hereditatem uen-
turã ostendit & quot fuerint ibi lineæ tot hereditates arguit.
¶ Figura talis. C. in triangulo uel angulo supremo hereditatẽ 7
denotat. ¶ Si soror lineæ mediæ sit pulchra significat heredi- 8
tatem uenturam & quanto melior erit, tanto meliorem osten-
dit hereditatem. ¶ Si in rasetta uarie lineæ se intersecauerint 9
debita distantia ad modum ludi scacchorum hereditates futu
ras nunciat. ¶ Stella aut triangulus in rasetta manus heredi 10
tatem futuram denunciat in ultima sui ætate.

¶ Tricassus Mantuanus.

Llud secundum signum (quod est corui) est uerissimum. & miror quomodo Cocles uelit expositionem illam negare hac tantum de causa quia. scilicet non legerat hoc apud quempiam aliorũ Doctorum, cum ipsemet sciat chyromantiæ potius ex practica q̃ ex speculatiua fidem adhiberi. Et Ego simul cum coruo ex experientia illud affirmo, talesq; lineæ debent esse per transuersum apud primam iuncturam uersus Montem, uel uersus ipsum Digitum. ¶ Quo ad, 9. signum, est etiã sciendum ꝙ tale signum non proprie inuenitur in Rascetta sed circa finem Montis manus. ¶ Si autem claram noticiam uultis habere huius signi. x. uideatis, in. 2. partæ meæ chiromantiæ, capitulo, 2. figura quinta.

¶ Cap. xcix. De ætatibus & quãto tẽpore æquis debet uiuere.

Liqui dicunt moderni, quando quattuor lineæ æquales mensure fuerint continue brachium circũ quaq; diuidentes & bene colorate octuaginta annorum ætatem indicabunt. Nunq̃ uidi supradictas lineas Dico tamem ꝙ si reperies istas lineas cum equilatero triangulo & lineam mensalem cum bona proportione ꝙ uerificabitur dictum Andreæ corui & aliorum. sed si proportionate lineæ non auxiliabuntur istæ quidem erunt fabule. Supernotatas lineas si inueneris cum lineis in fronte indicantibus ætatem maximam, ut dictum fuit auctoritate Ptholomei phylosophi in tertio lib. de physionomia longissimam uitam pollicentur atq; solares annos promittunt, ut puto. ¶ Tricassius Mantuanus.

Ico autem Ego ꝙ cum omnibus istis lineis ac signis quæ adducuntur a Coclite & Coruo, consideranda est super oĩa Vitalem Nam si nõ proportionetur oĩa uana sunt, quia si uitalis in fractione ali

quæ non inuetur a sorore siue a Saturnina tales lineæ parum proficiunt. Et quando uitalis solummodo esset aliquãtulum periculosa et tales lineæ adsint significant faciliorem euasionẽ a tali periculo. ℂNot. autem ꝙ communiter tales lineæ inueniuntur continuate ex pluribus lineis lineas aũt huiusmodi non reperi, in aliquo subiecto prouectæ ætatis sed in q̃ pluribus minoribus. 20. annorum habebantq; Vitalẽ ualde periculosam.

ℂCapitulum. C. De illis qui coniunguntur cum uilibus fœminis & raro habent desponsationem optatam.

Igura talis. E. in loco Martis arguit ꝙ habens iunget se cum uilibus fœminis, & raro habebit desponsationem optatam.

ℂTricassus Mantuanus.

ℂIn hoc defectu cõiter incurrũt illi qui ancillas & Seruitrices in cõcubitũ retinẽt & ulterius nõ nubũt aut illas despõsãt.

ℂCapitulum. CI. de his qui sunt bone spei. & bonum habebũt, sed prius malum sustinebunt.

Pes nunq̃ hominẽ deserit, & nulla uirtus est mortalibus magis amica ideo de ea aliquid tractare mihi uisum est, & ostendere quomodo cognoscantur illi qui bone spei esse possunt. Si rami aliqui procedant ex cardiaca & extense uadãt ad mediam naturalem tantum per triangulum, significant hominem bone spei & bonum cum tempore habebit. sed in principio mala sustinebit, & nota tamen ꝙ istud simpliciter non est intelligẽdũ quia si haberent manus fortunatas minus lederẽtur, sed tamẽ respectiue. Si infortunium dominatur intensiue accidit infortunium. ut in pratica actum est pluribus uicibus, necesse est etiam paternas radices speculari.

ℂCapitulum. CII. De signis quæ malum prædicant.

Vædam linea si seccet lineam uitæ tendentes ad montem policis malum prædicant, scilicet infortunium circa diuitias & significant etiam iacturas incomportabiles,

Cap.ciii.de his qui mouebunt lites propter quas multũ sanguinis effundetur uel uita uel hominis membra amittentur.

I supra lineam uitæ quędã grana rubea uel picture sint inordinate significãt uirum contentiosum, & talis mouebit lites propter quas sanguis effundetur, & ipsa uita, uel membra hominis amittentur.

Capitulum.ciiii.De lusoribus.

Ixit Coruus noster. quando inueneris inter primã & secundam policis iuncturam duas lineas ex
1 tensas & bene coniunctas hominem significat lusorem & propter ludum uitæ periculum adhibet fortasse, & raro lucrabitur, sed si fuerint disiunctæ uel flexuose dãnum patientur habentes hæc ille. Mõs quoq; policis ual
2 de eleuatus lusorem ut dicunt arguere uidetur. Angulus ẽt
3 summus ualde separatus hominem significat ad ludum inclinatum. Angulus summus rethiculatus aut in infima parte
4 cum tuberculo ueneris tumidus aut craticulatus hominem inclinat ad ludum.

Tricassus Mantuanus.

Otandum circa. I. signum ꝙ tales lineæ multũ opponuntur. ita. s. ꝙ faciunt angulum amplum siue obtusum, & aliquãdo sunt multũ intersecate ad inuicẽ, & aliquãdo ẽt solũmõ adinuicẽ cõiũguntur quãdo solũmõ iũgũtur siue adinuicẽ se respiciũt, significãt diminutionẽ talis effectus. similiter quãdo essent ex una pte

magis apparentes q̃ ex alia. ¶ Secundum aut & .3. signũ parum aut nihil ualent, sed solummodo ostendunt mentis leuitatem, ut etiam communiter sunt omnes lusores.

¶ Cap. cv. de his qui a lancea seu sagitta uulnerabuntur.

Linea uitæ si prope iũcturam ipsius cum media naturali descendat quædam linea ad mediã naturalem inferius respiciẽs. qui habuerit a lãcea uel a sagitta uulnerabitur. Attamen hanc rem ignoro usq; ad hunc diem.

¶ Capitulum. cvi. De signis temperantiæ boni finis & quæ bonam confessionem significant.

Vædam linea si secet lineam uitæ in sui inferiori parte uersus restrictam faciẽs quãdam paruam crucẽ cũ bono colore temperantiæ & boni finis & bone confessionis signum est.

¶ Capitulum. cvii. De his qui cum matre sua irascuntur & inde accidit effusio sanguinis.

Edia naturalis si fuerit grossa & nimis ꝓfunda & quædam parue foueæ ibidem appareant cum colore intenso cum matre irascetur & inde accidet sanguinis effusio.

¶ Capitulum. cviii. De his qui cum matre etiã irascuntur & mater sua primo morietur.

N supranotata linea nõ fuerint foueæ & duæ lineæ parue curte ipsam secẽt ĩ duobus locis iuxta scilicet pedẽ lineæ uitæ, quasi in opposito spacii qđ est inter indicẽ & mediũ et in fine iũgãtur cum matre iratũ sepius ostẽdit. et ẽt mater sua prius eius morietur. Lineæ equædistãtes ad radicẽ policis descẽdẽtes significãt mortẽ matris suã ꝓcedere. Si duæ lineæ fuerint iacẽtes iuxta lineam

uitæ in fine mõtis policis significat matrẽ suam primo mori.

¶Capitulum.cix.De signis mortis patris.

Postq̃ uidimus signa de morte matris uisu; est nobis ponere signa de morte patris. Igitur lineæ perfecte peruerse ad radicem policis patrẽ primo moriturũ esse minãtur.ut dicũt aliqui.

¶Capitulum.cx.De signis mortis affinium.

Lineæ transuersantes super radicem policis ĩter se æquedistantes uel fere ad superiores partes mortem affinium significat.

¶Cap.cxi.De signis perturbationũ ratione corũ qui affinitate coniunguntur.

Si a Radice policis egrediãtur lineæ super radicem circũuersantes,& si plures fuerint magnas perturbationes propter aliquem de affinitate dicunt significare.

¶Ca.cxii.De his qui ĩtromittũt ĩ diuersis magisteriis.

Signum multarum artium & eius qui inqui-
rit subtilia diligẽdo loquẽdo et tacẽdo,et qđ di-
1 gnitatẽ aut famã arguit, ẽ quãdo duæ lineæ re-
periũtur ĩ mõte medici æquedistãtes ꝑserti si ad
radicẽ ipsius digiti extẽdũtur.¶Si ĩ digito mi-
2 nimo reperitur una linea oriẽs a radice digiti et extẽdatur ad
secũdam uel tertiam iũcturã cũ bona proportione arguit ingenium diuersis facultatibus ac cõmodatũ præsertim quãdo tu-
berculus est clarus.¶Littera.D.ĩ loco lunæ hoiem ad diuersa
3 magisteria disponit.¶Si in manu fuerint multe lineæ trãsuer-
4 sales scindentes lineas naturales significãt applicationẽ ad di-
uersa negocia,& intromissionẽ in multis magisteriis & præ-
cipue quando lineæ sunt graciles.

¶Cap.cxiii.de his qui intromittunt se in negociis & raro in magisteriis & habēt uitam sine discursu.

IN manu si paruæ lineæ fuerint naturā beluinā demōstrāt, & habens nō intromittet se in negociis. ¶Si soror lineæ uitæ uel linea mēsalis ad mediū deuenerit, & si profunde lineæ & breues ibidem fuerint quietā uitā uidentur ostendere. ¶Et quando tuberculus medius inuenitur sine lineis occiosum significat, & hominem sine cura & cum quiete.

¶Cap.cxiiii.De illis qui habēt amicorū copiā et uitā hillarē

QVadrāgulus equilaterus rectus et amplus bonā & morigeratā naturā inuit, cū amicorū copia, & hylaritatē ostēdit. ¶ Si aūt in quadrāgulo nullus triāgulus aut crux aut transuersalis linea apparuerit perseuerantiam & gloriam in operibus & optimum statū usq; ad uitæ finem demonstrabit.

¶ Cap.cxv.De his qui faciunt opera mechanica aut liberalia propter cupiditatem & sui memoriam.

HVinsmodi sūt illi qui hēnt lineas pulchras rectas et fortunatas i loco mercurii. ꝑpinq̄ ꝑportionē et hoc tenēt lineæ i loco solis. ¶Cupiūt ēt memoriā, suorū laborū apud posteros, qn̄ locus Iouis est fortunatus. ¶Similē sniam teneas i illis qui hēnt angulū supmū eminētē et acutū. ¶Ad sūmū desideriū pfectæ mēorie actiōes suas hēnt illi qui habēt triāgulū equilaterū. ¶Tricass.Man.

¶Quo ad cap.istud sciēdū ē ēt ꝙ dn̄iū planetarū nō solū intelligitur quo ad mōtes digitorū sed ēt quo ad ipos digitos, et maxime in auriculari qn̄ tales lineæ ascēdūt usq; ad.3.iūcturam.

¶ Scdꝫ; signū falsū ē imo Angulus supmus debet eē aliquātulū latus et ad rotūditatē tēdē etcōiūctus, ut ēt dictū fuit i 1.c.13

¶ Cap.CXVI.de amicis extraneis.

Quando in monte manus quædam lineæ oriuntur ex parte inferiori montis uersus dorsum manus & uadant ad superius, & earum caudæ flectantur uersus mensalem, quot lineæ fuerint, tot amicos extraneos ostendunt.

¶ Cap.CXVII.de amicis qui sunt ex affinitate ꝓpria.

Tales lineæ quas supra diximus si sint prope rasecttam, amicos de natione aut de parentela propria ostendunt.

¶ Capitulum.CXVIII.de amicis non potentibus.

Prædictæ lineæ si flectantur ad rasecttam, significant impotentes amicos credentes prodesse sibi & nõ possunt. ¶ Ratio quia infima pars manus arguit infortunium, & pars suprema oppositum, ut in radicibus primi libri actum est, ergo inferior flexio denotat amicos infortunatos. ¶ Et nota ꝙ quanto maiores & notabiliores amicos ostendunt, & si secentur prædictæ lineæ a quibusdam lineis transuersalibus non habent amicos, & si habebunt, non erunt fideles, sed erunt amici fortunæ.

¶ Tricassus Mantuanus.

Expositiones quas Cocles in istis tribus capitulis superioribus adducit falsæ sunt. Et ratio similiter quam ponit in cap.118. falsa est, immo quando in infima parte manus inuenitur quædam linea ascendens per directum rasecttæ uersus finem montis policis, significat Iouem sibi fortunari. Proprium autem significatum harum linearum habetur in chyromantia mea, figura.41.&.39.&.35.

¶ Cap.

¶ Capitulum.CXIX.de his qui habebunt inimicos,sed non nocebunt ei.

Go mihi persuadeo ꝙ solus miser non habet inimicos,& nullus uir est magnæ excellentiæ sine inimicis,quoniã in unaquaq; re sunt æmuli,tamen cõparando unum ad alium unus habet pauciores inimicos q̃ alius.Sed si tu non habes inimicos hoc ꝓcedit ꝙ tu es sine uirtute,aut sine aliqua excellentia intellectus & es penitus constitutus in miseria. ¶ Littera. O. siue triangulus in tuberculo indicis,amicos infideles uidetur ostendere, 1
sed tamen non nocebunt. ¶ Si quædam linea in medio brachii 2
ascendat per rascettam manus , talis non habebit fideles amicos,non ex parte sui,sed ex parte alterius,& faciat quicquid uelit semper ꝙ uniuersaliter non habebit amicos , & si habebit erunt ficti , ergo non habeat negocia cum aliis , sed quicquid 3
agit per seipsum faciat. ¶ Qui habuerit lineas in radice Solis 4
plus q̃ alibi,habebit multos inimicos et nõ ledetur ab eis. ¶ Dixit retrogradus pictor chyromantiæ.i.Coruus.Si a radice pollicis oriatur una linea & uadat ad lineam uitæ , inimicitiam magnam cum uiro significat, & si tetigerit, damnum ab eo aliquod significat inferendum . Sed si ibi fuerint duæ rimulæ transuersales,signum est talem odio haberi a quodam potente uiro intus,sed id astute faciet dissimulans amicitiam & alios ad nocendum stimulabit,sed parum nocebit, neq; illum uerebitur,aut sua nocumenta,hæc ille. ¶ Dicunt aliqui Moderni,si li 5
nea mensalis in sui summitate bipartitur,quorum ramus unus uadat ad indicis tuberculum,alter uero ad saturninum deflexerit,inimici potestatem & uictoriam insinuat, et tamen ab omnibus insidiis euasurum ostendit,quod nunq̃ notaui.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ste pauper homo multociens non reminiscitur eorum quæ prius dicit, unde & in eũdem errorem incurrit de quo in principio huius libri Cornum reprehendit, licet iniuste. Nam primum signum huius capituli est illud quod etiam ipsemet exposuit in capitulo. 66. primo signo, & capitulo. 97. signo. 3. & 5. Qualem autem conformitatem hæc adinuicem habeant unusquisq; per semetipsum conspici potest. Unde Dicit ꝙ quandocunq; huiusmodi signa inueniuntur significant habere Dignitates & Honores apud principes & prelatos propter fidelitatem suam. Inuidiari autem ex hoc ab emulis suis, quiq; sibi multa mala procurabunt licet forte secrete, attamen non multum offendi propter hoc nisi fortassis & ex aliis signis sibi malum denunciaretur. Quo ad secundum signum sciendum ꝙ talis linea aliquantulum uersus Montem Manus extenditur aut etiam in mõte policis per directum. ¶ Quo ad. 3. sciendum ꝙ ipse lineæ debent esse aliquantulum grosse ut effectum illum significent, nã aliter significarent hominem amicabilem. Et debent esse recte in monte, nam si essent inclinate significarent uulnera seu Percussiones circa Renes.

¶ Cap. de his qui habent multos inimicos, & propter ipsos patiuntur iacturas & incommoda multa.

1 I inter mediam appareãt lineæ ut cruces tendentes ad quadrangulum & sit uel sint rubeæ & paruæ ab inimicis persecutionibus plurimis opprimetur magis autem si sint inter mediam et
2 cardiacam. ¶ Angulus supremus in concauo manus arguit hominem culpabilis uitæ, & habebit multos inimicos, et fortasse
3 causa eorum patietur uinculum. ¶ Quando media & cardia

et non coniunguntur ex se sed per quosdā baculos hoc est lineas
scindentes tunc significat inuidiam, destructionem, & inimici-
tias & oppressionem. ¶ Dicunt quidam quotquot lineæ inci- 4
dunt mensalem tot uicibus a sicariis habens infortunium,
aut periculum patietur. ¶ Si linea mensalis finiatur inter in- 5
dicem & medium talis uir nunq̄ erit sine controuersiis & an
gustiis siue litigiis (tales notaui aliquotiēs amittere propriam
substātiam) & quanto ingreditur intra digitos ex directo mi
natur tanto maiores oppressiones. ¶ Si in radice Mensalis fue- 6
rint lineæ idem indicabitur, illæ autem si fuerint quinq; aut de
cem seu plures & se coniunxerint equitando ut cruces totidem
inimicos præsentialiter ostendit, si autem acute ualde fuerint
inimicos mortiferos indicabis. Si autem linea eas trāsierit pa-
rentes proximosq; indicabit inimicos. Hæc autem linea amicos
hoc mō pbat, si in pluribus locis a radice itersecetur a quibusdā
lineis in modum crucis amicissimos secundum quantitatem sui
denunciat. ¶ Si quædam linea arcualis sit iuxta lineam mensa 7
lem infideles amicos ostendit & cum difficultate habens illam
omnia acquirit. ¶ Sapientes omnes in unum conueniunt ꝙ pœ 8
nitus triangulus in quadrangulo arguit angustiā, inimicorum
& improsperitatem. nisi conus unius sit supra conum alterius
ut in secundo libro cap, 19. secūdæ partis actum est. Sed si repe
riatur quidam quadrangulus significat bonitatem in uno tem
pore & malum in alio, & si sint ibi duo quadranguli supera-
bit bonum, & si erunt tres superabit malum, & si quattuor su
perabit bonum, Si in Quadrangulo sit triangulus constri- 9
ctus ex una parte a media naturali, & ex altera parte trian
gulus adueniens ex media linea, significat mortales inimi-
cos. Et si tunc linea media tangit lineam uitalem supera-
bitur ab inimicis, si uero non tangit non superabitur ab eis. Et si

prædictus triangulus non tangit Lineam Mensalem habe-
bit inimicos, sed non mortales. Si media tangit lineam uitæ, su-
10 perabitur. Et si nõ tangat, superabit inimicos. ¶ Dixit Anthio-
cus ꝙ triangulus ad modum pinaculi in quadrangulo, dome-
11 sticos & familiares inimicos uidetur indicare. ¶ Quando in
monte manus sunt quædam lineæ & ueniant ad percussionem
manus facientes angulum acutum, cuius initiũ sit uersus dor-
sum manus, mortales inimicos ostendunt. Et quot sunt figuræ,
tot inimicitias denotat. Si autem lineæ facientes prædictam fi-
guram ueniant ex parte superiori, ita ꝙ conus unius uadat su-
per conum alterius figuræ, ut in pluribus locis in physonomia
nostra dictum est. Iste habebitur superior inter inimicos, aut
erit eis equalis. Et s̄m approximationem huius ad lineam mẽ-
12 salem uel ad rascettam, significat inimicos priuatos. ¶ Di-
cunt recentiores & ego cum illis, ꝙ quando duæ lineæ oriun-
tur uersus dorsum manus ascendendo uersus pinguedinem ma-
nus & flectuntur uersus rascettam causando acutum angu-
lum, inimicitias plerunq; litigium cum consanguineis aut af-
finibus promittit, ut millies notaui, sed si super dictum angu-
lum fuerit una de illis lineis ualde extensa, talis aduersarium
suum uincet, & quot sunt anguli, tot inimicitias aut litigia in-
13 dicat. ¶ Si quædam lineæ rubeæ notabiles ueniant ex monte
manus & uadant ad mensalem, inimicos dicunt ostendere, &
s̄m numerum linearum & grossitiem erit numerus & uigor
14 inimicorum. ¶ Si linea cardiaca habet incisiones uel fractu-
ras uersus montem policis, timorem, subiectiones, & insidias
multas patietur. ¶ Dixit Coruus meus pictor chyromantiæ.
15 Quando cruces inueneris super mensalem & sit a rimula in-
tercisa, inimicitiam significat, et quotquot fuerint totidem in-
micitias significabit. At si fuerit intercisa & eius intercisi-

oriatur a linea mensali, affinium suorum inimicitiam significat. Puncta nigra in unguibus, persecutiones & inimicitias 16
significant, ut Aegyptii, Indi, Caldei, Græci, Arabes, ac deniq; Latini affirmant. Cuius rei experientiam testor in dispositis subiectis. Martis quoq; positura quando non est debilis, inimicitias arguere testatur. Linea solaris ualde conglomera- 17
ta in aliqua manu, talis subiectus fugiat a longe iram & ini- 18
micitias principum, aut iudicum, aut prætorum. Linea sa-
turnina oriens a rascetta uel prope, & protensa ad radices me 19
dii, inimicitias, & iacturas penitus promittit, præcipue si in suo monticulo sit protensus ab exuberantibus lineis, præcipue per totum periodum Saturni. Conglomeratio linearum in
monte Saturni, inimicitias & persecutiones significat tibi si re 20
cte cognosces.

Tricassus Mantuanus.

IN hoc cap. circa. 3. signum sciendum quod tales lineæ debent esse aliquantulum eleuatæ quasi ascendendo a parte inferiori per transuersum uersus mensalem. Quo ad. 6. & 15. signum quod idē sunt, & unum ex alio declaratur. Et talis intersecatio non debet esse recta ut crux, sed quasi per transuersum, & quo tales cruces sunt longiores, eo peius significant. Quo ad. 16. uideatis in chyromātia mea, secunda parte, cap. 3. ubi diffuse habentur omnia. Quo autē ad. 12. sciendum, quod quando tales extendunt se etiam ultra primam unionem ita quod alium angulum ex parte superiori, significat quod ipse superabit suum inimicum, immo forte totaliter ruet ipsum, aut morte afficiet, magis autem & minus secundum euidentiam talium linearum superexcedentium. Et sic aduerte quod hæc est propria & uera expositio istarum linearum.

Capitulum.cxxi.De cucullatis.

E cucullatis nullam reperio obseruationem factam apud chyromanticos. Dicũt quidam Astrologi qui obsernauerunt cucullatam sectam ꝙ religiosi habent ut plurimum luminaria infortunata. Et si sciẽtias adipiscuntur asserunt hoc procedere quia Mercurius est in domo Martis, & qui tenent collum obliquum atq; oculos submissos ut plurimum saturinam habent applicationem. Si figura. B. fuerit in monte Iouis & si modicum colorata erit religiosus aut conuersans cum ipsis uel erit homo honestae uitae & magnus. Si erit in Monte lunae erit fortunatus & habebit cõsuetudinem cum religiosis, & forte erit religiosus. Istud signum arguit hominem de natura Lune puta tu de qua naturam est talis religiosus. Obseruari usq; ad hunc diem cucullatos habere lineam Saturninam protensam atq; infortunatam, & ita montem Iouis, tamen radiatum aliquotiens, & solem infortunatum plerunq; ex parte loci aut lineae aut linearum, & angulus supremus infimus seu separatus religionem indicat, & quanto religio est magis libera, tanto minus de loco Saturnus occupabit. Et Iupiter fortunatus & angulus supremus acutus.

Tricassus Mantuanus.

Vic cap. satisfactum fuit (ut reor) in ultimo capit. 2. partis meae Chyromãtiae. Ex hoc autẽ inditio ualde coactor firmiter credere ꝙ iste Cocles eẽt homo malignus et ualde Bestialissimus nullamq; noticiam in ista sciẽtia aut doctrinam siue cognitionem habuisse sed solum prout scriptum ab aliis inuenerat ita decerpisse. Ignorãs tamẽ uerborum significata (ueluti picha loquorũ) sentẽtiam suã proferre. Aut etiam adeo uersus Cucula-

tos maximo ideo afficiebatur ꝙ ueluti cæcus omnem animum ac desiderium suũ in detractiõibus Cucullatorum occubabat. Quauis ex sua naturali propriaq; inclinatiõe nõ nisi in maledictionibus ac iniuriis, uniuscuiusq; cõditionis ac status uirorum & Mulierum illam maledicam linguam laxaret. Hoc autem dico nõ quia exilliusmodi colligatiõe perstrigar sed ut oĩbus patet quæ ipsius principalis uirtutus extiterit. ¶ Quo autem ad. I. signum ubi dicit, ꝙ Figura. B. in loco lunc malam cõplexionem aut naturam significat, falsum est. Nulliusq; chyromanticus hoc unq̃ posuit. ¶ Quo autem ad. 2. signum omnia sunt falule. Reliqua omnia quæ dicit, nequissima sunt. Quamuis enim huiusmodi genus nequam existeret, nullus tamẽ adeo malignissimus est, quin asserat eorum instituta per optima fore, et possibilia, immo Factibilia. ac laudabilia. Et ab ipso deo optimo maximo ac de causa illos instituisse, ut nõ humanum genus ad prophana pœnitus ꝓlabatur. Si qui autẽ mali sunt seculari nequitia asociante contingit. ¶ Id quod de angulo sup̃. dicit falsum est.

¶ Cap. cxxii. De natura Saturni.

Vi sunt de natura Saturni habẽt multas lineas in digito medio plusq̃ alibi, et specialiter quãdo linea ꝓsperitas. i. saturnina oritur a rasetta & extẽditur per palmã usq; ad hũc digitũ recurre ad lib. 3. de physonomia & ꝓportionando ea quæ dixi in capitulo de Saturno plenæ cõsidera, & sic speculatio tua erit cõpleta, & similiter fac de signis aliorum planetarum.

¶ Cap. cxxiii. De his qui sunt de natura Iouis.

E Ioue sunt qui habent lineas in radice indicis pulchras, & hoc intelligitur quando tuberculus est tumidus, clarus, nitidus, et latitudinales ineas habuerit, & specialiter quãdo una linea

pulchra oritur a medio montis aut prope angulum summum & uadat ad prædicti digiti partes, hi tales cōditionati sunt, ut in lib. 3. de physonomia, in cap. Iouis patet.

¶ Cap. CXXIIII. de his qui sunt de natura Martis.

1 E Marte sunt qui habent lineam uitæ & mediam naturalem coniunctas intenso colore, non intelligo quo ad coniunctionē linearū, sed quo ad uniformitatem colorum, Verum est, ꝙ qui habet duplicem cōiunctionem, est melior ac fortunatior. Erunt audaces facientes omnia utilia quo ad se absq; pigritie, & sunt prompti ad bella pro quottidianis. ¶ Alia intelligere oportet, Si supremus angulus fuerit ualde separatus cum equali colore & intensa rubedine sunt de natura Martis, & omnino pessimæ naturæ, & magis infortunati quo ad omnia. Aliqui opinantur ꝙ hoc procedit habere in genituris applicationem Martis cum Saturno. Alii magis lucidi experimentatores dicūt ꝙ Mercurius Marti applicatur, et istud mihi magis placet & cōsentaneū uidetur.

2 ¶ Triāgulus equilaterus, uel non equilaterus cum lineis crassis atq; rubeis, si mensalis ad tuberculum Iouis deuenerit rubra seu liuida, naturam martialem nō negat, ut in multis obseruaui.

3 ¶ Si linea epatica in causando triangulum & pede sui equitat cardiacam uersus mō-

4 tem policis & in ipso intrauerit, martialem naturam ostēdit. ¶ Linea mensalis crassa, cōtinua, rubra: aut in fine liuida extendēs se usq; ad medium indicis mōtem uel prope, martialem atq; crudelem naturam denotat.

¶ Tricaßus Mantuanus.

¶ Quo ad signum. 3, huius cap. sciēdum ꝙ tale signū falsum est. Suum autem significatum illud est quod ipsemet cap. 62. scribit. signo. 5. ubi manifeste sibimet ipsi cōtradicit.

¶Cap.CXXV.de his qui sunt de natura Solis.

Vi sunt de natiuitate solis, hoc est ille qui habuerit Solem almutem in sua genitura, aut qui habuerit Solem in bono loco in sua natiuitate, habet lineas subtiles in radice digiti solis plus q̃ alibi. Intellige ꝙ non etiam caret linea solari in mõte solis & tuberculo tumefacto & colorato. Hi erunt naturales inuentores & imitatores omnium operationum, & operãtur ea quæ nunq̃ dedicerunt nec audiuerunt.

¶Cap.cxxvi.de his qui perdent in seruiendo aliis, & specialiter amicis & proximis, ab extraneis honorabuntur, ideo patria sua est eis inimicitia.

Vi habuerit lineas &c. in loco solis ut superius dictum est, hic est inuẽtor artium & nunq̃ erit pauper. hoc est si radices eius non sunt miserrime. ut est mihi Cocliti, iste talis perdet seruitia, & specialiter quæ faciet amicis & proximis. ab extraneis tamen honorabitur. Ideo extraneis copuletur & seruit.

¶Cap.cxxvii. Di his qui sunt de natura ueneris.

Vicunq; habuerit uenerem dominam horoscopi aut almutem sue natiuitatis aut in bono loco habent tres lineas quæ uaduut uersus digitum Iouis, & ex alia parte terminãtur cũ radice digiti Veneris, talis erit bonæ fortunæ absq; cogitatiõe, & sine cura pp bona, nõ cognoscẽtes de ppriis, delicate uiuẽtes sine conseruatione & sine labore. Vidi istos ualde ueneneos habere, submersum ĩgenium ppter res uenereas, quod habet bonũ discursum, sed tamen discurrendo lubricat, ita ꝙ Venus deportat Mercurium ad lupanaria.

¶Cap,cxxviii. De his qui sunt dulces fortunati large expen-

dentes propter lasciuias,

Vi habuerit tres lineas uersus digitũ Iouis, & ex alia parte terminẽtur cũ radice digiti ueneris et sint in bono statu. Nota tñ ꝙ isti tales habent locũ Veneris tumidũ atq; lineatũ rubeũ et clarũ, Tales sunt ut ĩ rubrica huius cap. dictũ est. Oĩa tamẽ cõpensanda sunt in, 3 .lib. physionomie nostræ in capitulo de natura Veneris.

¶ Capitulum. cxxix. De natura Mercurii.

Vi sunt de natura Mercurii. i. qui habẽt mercuriũ male dispositũ. s. ad malos planetas applicatũ ut Saturnus & aliquãdo Mars, nõ habẽt similes lineas ĩ digito Mercurii. i. nõ equales ad colores seu ad positurã seu colligantiã, que nõ sunt apte sed obscure & partes clare non ad lucidã claritatẽ, sed minus fusce quo ad alia quæ sunt magna fuscedine aut obscuritate. i. quædã eorum sunt obscure quædã clare sed nõ nimis clare. Hi erũt fures leuis fortunæ, hoc est qui aliquãdo leuiter sublimantur a fortuna & leuiter deprimũtur. sunt fastidiosi. i. dure ceruicis, & cũ colloquiis oblongis, & istud accidit quia faciunt res occultas, & talis natura imitatur hypocritas, qui sub ouinam pellem atq; blãdis uerbis uulpinas actiones atq; rabiem & astutiam loco & tempore distribuunt. Præcipue enim ĩ his nostris temporibus, quædam species cucullatorum.

¶ Ca cxxx. Alia declaratio de natura Mercurii ĩfortunata.

V pradicti tales sic q̃ sũt positiõati ut supra p3 sũt inordinati, cõcubinarii mẽdaces, expoliatores, ĩsidiatores, iniusti, oĩ malo pleni ad maleficia parati. Hi. n. licet pluribus pœnis pluries sint dimissi, nõ tamẽ intẽdunt nec cõsiderãt, quæ euenire pote-

runt, sed mouẽtur ad perpetranda mala absq; ratione, ipsi in se neq; stabilitatem neq; fundamentũ habebunt. & sunt audaces ac stulti, & tales homines sunt melancholici.

¶Capitulum.cxxxi. Sequitur declaratio Mercurii bene applicati ac bene dispositi.

SI aũt lineæ quæ sunt ĩ digito mercurii, sint pulchre & clare rubedis, erũt loquaces & musicalia sciẽtes. i. libẽter loquẽtur de musicalibus sciẽtiis, sermocinatores ingeniosi apti nati ad arismetricã facultatẽ & geometriã, erũt ẽt augures & apti ad ꝓnosticãdũ futura interpretãdo per auguria & uaticinia tales ualde cupiẽt laudẽ, cõponẽt libros ad memoriam suam, ut declarẽt scias, nõ cupiẽt pecuniã, nõ uestes sũptuosas aut põpaticas. Sed solum attẽdẽt ad aliorũ instructionẽ, nõ cupient inanes & picti. sed ueri doctrinarũ cultores & docẽdo & ratiocinando posteris memoriã suã relinquẽt. Erũt speculatores & cõpositores rerũ secretarũ, cursum nature atq; cãs idagãtes. Si fuerint mechanici artifices in artibus suis ad sũmã cognitionẽ & famã deueniẽ̃. Nõ erũt sophisticæ res sue, sed centrales ac permanentes ad ultimam perfectionem.

¶Cap.cxxxii. De natura Lunæ,

DE natura Lunæ mẽtionẽ nõ facio quia tales sũt parui pcii & ꝑ nihilo habẽdi. De ea tamẽ uide in. 2. Chyromantiæ in ꝓprio ca. & in isto tertio in pluribus locis aliqua tractantur.

¶Tricassius Mantuanus.

IN istis oibus cap. ubi de natura ipsarũ planetarũ ptractat̃, sciẽdũ ꝙ oĩa hæc nil aliud sint q̃ q̃dã ulis cognitio ex qua unusquisq; cõsiderare pt qs sit eorum modus iudicãdi, et q̃uis q̃plura signa

quæ & cōcurrere dicit ad naturam uniuscuiusq; Planetæ atta men si contigerit (ut & semper sic accidit, uel ut impluribus) ꝙ non omnia autem maiorpars inueniatur, significat etiam ta le naturam sed non adeo intensam ac si eorū multa simul inter essent. Et hoc idem intelligẽdum est circa ipsorum planetarū proprietates. ❡Hæc autẽ sparsim adducta sūt in superioribus capitulis q̃uis ipse, adhuc quasi absq; omni proposito reassu mat. ❡ Primum & quantum signum. Martis idem sunt.

❡Capitulū.cxxxiii. De signis dure ceruicis & superbie atq; simulationis & insatiabilitatis.

Vi habet multas lineas in digito medio plusq̃ alibi, & specialiter quando soror lineæ uitæ ori tur a rasætta & extenditur per foueam usq; ad hunc digitum duram ceruicem ostendit su perbiam & simulationem fuge ab istis sicut inimico, nam sunt insatiabiles & inexplebiles.

❡Tricassus Mantuanus.

Studest idem signū quod superius exposuit. cap. 122. loquendo de his qui ex natura Saturni. Et iō necesse est adinuicem eorum significationes com parare nam huiusmodi effectus proueniunt ex una & eadem qualitate improportionata.

❡Cap.cxxxiiii. De his qui delectantur musica & in lasciuia.

Icunt aliqui. Quando inueneris aliquem qui ha bebat mōtem Veneris tumidum & altum niti dum atq; rotundum cū pulchris lineis significa tur homo luxuriosus, sed qui maxime musica delectetur & instrumentis musicalibus. Si in digito Mercurii sunt lineæ pulchræ & clare hominẽ ad musicam inclinatū de notat. Angulus supremus si sit in magna distantia linearum et

cũ hoc cutis lineis.i.subtilis & sine lineis aut uirgulis aut ru-
gis,inclinationem ad cantum & instrumenta musicalia pro-
pter luxuriam & lasciuiã nonnulli dicunt significare.

¶Capitulum.cxxxv.De his qui sunt audaces in periculis et be
ne morrigerati naturaliter,

Vi habet lineas in radice indicis pulchras & specialiter quando unica linea naturaliter oria-
tur a medio montis aut prope angulum supre-
mum & uadat ad digitum ,hi tales sunt bene
morigerati & audaces in periculis.Videas in.3.lib.physono-
miæ in ca.Iouis proprtionãdo signa ad inuicem.

¶Capitulum.cxxxvi.de his qui sunt misericordes & ueridi
ci,& qui libenter dant elemosinas.

Vi in radice indicis lineas supernotatas ha-
bent cum bona mõtis conditione & liniamen-
tis,hi tales sunt misericordes ueredici & ele-
mosinarum largitores aspicias radices in pri
mo nostræ anastasis ad signa quæ narrantur
in cap.de misericordibus et hic applica,quia usq; ad quintam
essentiam penetrabis.

¶Cap,cxxxvii.de his qui delectantur risu moderato cũ mul
titudine uerborum.& coitu congruo.

QVi habuerit iouiales lineas in radice indicis sicuti
in præcedentibus capitulis dictum est gaudent risu
& multitudine loquutionis & coitu cõgruo tamẽ.
Perlege capitulũ de natura Iouis in tertio Anastasis & hic ac-
cõmoda.Si uis altius ascendere tum tuis speculationibus,

¶Tricassus Mantuanus.

¶Sciendum q̄ ista tria cap.supra posita nil aliud sunt q̃ illa
eadẽsigna superius posita in cap.123.Vnde qui utraq; intelli-

gere desiderat utraq; consideret & utrorũq; effectus adinui cem cõponat, prout talia signa magis apparent.

¶ Cap. cxxxviii. De signis carceris & patibuli.

Vãdo inueneris lineã iter indicẽ & Mediũ quæ nascitur & curuata sit ad Mediũ, significat ꝓpriũ carceris igressum. At si mẽsalẽ tẽderit haud ꝓprium significabit, sed si exigua linea ab idiæ nascẽte fuerit, intercisa eam rimulam carcerem impe dire significat. & egressum ex ipso carcere, ut dicunt aliqui Chyromantici.
2 ¶ Si plures lineæ ueniant mensali & extendat se ad radicem digiti medii, labores, angustias & afflictio nes ostendunt. & talis sustinebit multotiens uincula & captu ras. & si tales lineæ sint quasi nigre tormẽta notant. & si ta les lineæ ueniant a concauo manus secantes mensalem ad radi cem medii & finiatur ultra iuncturam. si dux uel rex totius
3 mundi fuerit, in uinculis morietur. ¶ Si prima iunctura poli cis habet unam lineam continuam quæ circuat digitum ar guit carceres periculosos. Similem sententiã attestatur, si una linea sit in parte domestica digiti policis inter primam & se cundam iuncturam. & quot lineæ reperiuntur tot sunt carce
4 res seu captiones, ut milies notaui. ¶ Angulus supremus infi mus carceres arguit. Angulus supremus ualde separatus mul
5 totiens carcerem denotat. ¶ Scala uel craticula in tuberculo Saturni inducit hominem aliquando diu permanere in car cere significat & aliquando in carcere perire.
6 ¶ Mons Satur ni depressus atq; pallidus & infortunatus, subterraneũ carce rem minatur ut notaui.
7 ¶ Linea Saturnina a rascetta ad ra dicem Saturni tendens, carcerem pronunciat, intensiue quan do in tuberculo Saturni conglomeratis lineis reperitur in fun
8 do seu pede turris, talis carceratur. ¶ Cigulus Veneris pro

tensus continuus scindens lineam principum, carcerem pericu losum denotat ratione uitiorum aut principum diiudicat. ¶ Puncta nigra in unguibus multoties carcerem ingredi de notat si proportio correspondet. ¶ Tricassus Mantuanus.

Otandū est quo ad septimum, ꝙ istud signū ē 19.120. capituli & habent eundem effectum. ¶ Signum autem octauum nō semper carce rem significat, sed etiā aliquādo ruinam siue amissionē amicorū propria iniquitate. ¶ Quo ad nonū sciēdū ꝙ potius ostendit maximas curas seu fastidia in sola opinione habere, q̄ ꝙ in effectu sequatur.

¶ Capitulum, cxxxix. De his qui sunt proni ad cytharizan dum & organizandum.

Alde utilis formica dixit, si quis habet tabulā in manu latā & digitos lōgos & graciles ta lis est subtilis in opere naturali & est disposi tus ad cytharizandum & organizandum, ut dicunt chyromantici. ¶ Dicunt homines īgeniosi arguēdo ꝙ Aristoteles dicit in physionomia metaphorica. quæcūq; passio nes facte aīæ nō in aliquo permutāt signa quæ sunt in corpore quibus physionomon nō erunt utiq; huius cognitionis arti, ut qui sunt circa operationes uel opiniones & sciētias. Medicum enim cytharistam non contingit cognoscere nec adiscentem ali quam disciplinam. Nō enim permutatus est aliquis in his qui bus utitur physionomus. Quomodo nō sit circa omnia, sed cir ca in quibus mansura signa accipiuntur. Idem sentit Auer roys secundo priorum dicens notum est ꝙ accidens non natu ralia nō faciunt uestigium nisi in anima, sicut si quis sciat ar tem musicā habet uestigiū in aīa, sed nō habet uestigiū ex ea ī corpore. Idē sentit primo cāticorū. cōmento. 31. dū dixit. In

poßibile est cognoscere proprietates per modum syllogisticum nisi sciremus præcise quantitates elementorum in quolibet entium, & nisi etiam sciremus operationem egrediente a qualibet proportione generata in quolibet ſm quantitates elementorum in eis existentium, hoc autem nobis est ignotum, neq; possibile est inueniri ab homine cum sit infinitum & siue carens. ¶ Ad oppositam partem sunt astronomi qui astra considerantes predicũt aliquem futurum medicum aliquem cytharistam, aliquem aurifabrum, & sic potest dici de aliis ſm diuersitatem figurarum & diuersum cursum astrorum. & ēt Almansor libro secundo dat signa philosophi, & Conciliator, Ad hoc autem respondet eximius Commentator physionomiæ Aristotelis Gulielmus nutrice, ꝙ per signa physionomie non possumus cognoscere habitum alicuius scientiæ uel artis existentem in aliquo ſm actum, sed per signa physionomiæ possumus cognoscere aliquem ex naturali aptitudine ad aliquam scientiam uel artem dispositum, & quia aptitudo naturalis ad aliquid potest multipliciter impediri. unde per signa physionomiæ arguere possumus naturalem aptitudinem & non actum & existentiam actualem, multi enim inueniuntur ad scientias apti qui sunt bene intelligentes & subtiles, qui tamen artifices non sunt facti. Possumus etiam cognoscere ad aliquam scientiam uel artem aliquem aptum natum, & hoc utebantur prisci physionomi in pueris ciuitatum, & ostendebant eos qui essent apti ad aliquas artes & qui non, & idem de scientiis iudicabant, & sic illi instruebantur expensis ciuitatis uel amicorum & cognatorum, & ita deberent rectores ciuitatum facere pro honore & utilitate patriæ.

¶ Capitulum, cxl. De his qui uiolant pueros & religiosos.

Ensalis quando erit cum exigua fossicula in diametro, uel circa in minimo digito, hominem religiosorum uiolatorem, atq; puerorum significare uidetur.

¶Cap.CXLI.de signis discordiæ fratrum, consobrinorum, seu fratrum uxoris, uel matris.

Oruus noster pictor chyromantiæ dixit. Quando inueneris binas rimulas supra uitæ lineam iacentes inter policem & salutarem uersus siluestrem partem, cum proximis et cognatis discordiam significat, ut sunt fratres & consobrini, aut uxoris, fratris, uel matris.

¶Cap.CXLII.de signis lætitiæ, probitatis, & modestiæ.

Igerrimus Coruus dixit. Quãdo inueneris manum parum longiusculam sintq; digiti crassiunculi, hominem significat, lætum, tardum, pigrũ & flegmaticæ complexionis, uir tamen est probus, & modestissimus. O Corue quando scripsisti ista tu debebas esse occupatus circa aliquam putridam carnem. O arbor sine radice, tu non scis ꝙ lætum esse procedit a cõplexione sanguinea, tarditas atq; ignauia a flegmatica complexione, probitas atq; modestia procedit a bono discursu atq; bonitate complexionis, crassiunculi digiti ab inordinata materia. O caput uacuum uade & disce quæ nescis, postea scribe, sũma debere affici uerecundia scribendo fabulas.

¶Tricassius Mantuanus.

Anta est malignitas istius fatui ꝙ (ex maxima affectione quam in aliorum iniuriis obseruat) ueluti Sus immundus, cum in quocunq; uiridario, aut uirtutum pomeris ingreditur, omni florum

ac herbarum ſpreta ſuauitate grunium ac dentes ad ima declinat, omnia quæq; pulchra ac amena conculcans. Clara namq; luce unuſquiſq; comprehẽdi poteſt quantis obrobriis iſtum pauperimum Coruum maledicat (licet iniuſte) propter talem expoſitionem. Nempe neq; contra quemq; uiliſſimũ ac peſſimum hominem liceret talia proferre. Et ut melius ſuam malignitatem obumbret, ueram expoſitionem talium ſignorum cõticuit. Etenim ex neceßitate cogebatur ueram Corui intentionem ac ꝓprium ſenſum exponere. ¶ Vt autem omnia clare percipiatis, ſciendum ꝙ omnis ius ac ratio Coclitis uerſatur ſuper hoc nomen quod in expoſitione Corui inuenitur. ſ. lætum, & deberet dicere lentum. Nunc igitur quis tam fatuus eſſet ac demens & ſine ingenio qui non perpendiſſent hoc ex defectu ſcriptoris aut Impreſſoris proueniſſe, qui lætum pro lentũ poſuerit. Quis tam rudis, ignarus, & maliuolus qui talem dictionem ſm ꝓprium ſenſum non interpretaſſet. Et maxime propter illa ſynonima quæ ſequuntur. Dicit enim, ſignificat lætum, tardum, pigrum, & flegmaticæ complexionis, quæ omnia ſunt unius ac eiuſdem ſignificationis. ſ. eſſe lentum, pigrum, & tardum. Et pigrum, & tardum, & lentum. Et adhuc tale ſignum. ſ. manus carnoſa & aliquantulum longa ſignificat naturam ac cõplexionem frigidam & aliquantulum temperatam. Vnde ex hoc ſequitur ꝙ talis nõ ſimpliciter exercetur in iniquitatibus, ſed ueluti refrenatus a propriis paſſionibus abſtinet & in bonis operibus occupatur. ¶ Titulus quoq; iſtius cap. falſe appoſitum eſt ab ipſo Cocle omnium linguarum malignarum peſſima. Non enim uult dicere de ſignis læticiæ & probitatis, ſed debet ſic ſcribi. De ſignis probitatis modeſtiæ ac hominis catholici. Et ideo debemus dicere rationem ſuam cõtra Coruum falſiſſimam eſſe.

¶ Capitulum. CXLIII. de signis illorum qui nihil cogitant, atq; gulosi sunt.

Quando inuenictur linea mensalis quæ in fine, aut prope ipsam diuidatur, duosq; efficiat ramos, unum ad digitum indicem, alterum ad medium, hominem significat nihil cogitantem & gulosum.

¶ Capitulum. CXLIIII. de signis hominum bestialium & eorum qui sunt duræ ceruicis & qui manent in mortis periculo, & cum matre, aut patre, aut uxore discordiam habebũt, et ob eam causam ad ultimã declarationem hoiem inducet.

Recentiores dicunt, quando linea uitæ & mensalis coniunguntur faciuntq; angulum, & ibi non sit media naturalis, duræ ceruicis hominem significat, bestialemq;, & sibi mortis periculum imminere, & præcipue usq; ad trigesimum annum, & cum patre, aut cum matre, aut uxore discordiam habebit, & ob eam causam ultimam desperationem incurret.

¶ Cap. CXLV. de animi passione.

Dixit ille Cornus & aliqui Moderni, Quando inueneris aliquem loquentem cum aliquibus & cõsueuit percutere manus, adeo ꝙ ab hoc non potest se continere, talis habebit animum imperfectum & passionibus obnoxium. Et hoc ipsum adeo faciet, quia opinatur animi passionem qua affligetur a se & ab aliis non credetur, est tamen probus uir & amicorum studiosissimus, hoc tamen ego non assero, rationes nõ adducam gratia breuitatis.

¶ Cap. CXLVI, de liberalitate & dãno ex nimia credulitate, & de hoie catholico quiq; deum timeat et iustitiam colat.

Coruus in sua picta chyromantia dixit. Quando mensa manus latior fuerit & spatiosior, hominem significat liberalem, damnumq́; nimia credulitate passurum. Quando fuerit media bifurcata, hominem catholicum significat & liberalem, quiq; deum timeat & iustitiam colat. O Corue ualde niger parum speculasti cum tuis picturis, atq; obliquis, theoricisq; practicis. Ille quem tu appellas catholicum debet dici diabolicus. Quia omnes illustres antiqui, atq; recentiores dicunt, ꝙ talis bifurcatio significat hypocrisiam, atq; uulpes sub ouina pelle latentes. Tu dicis ꝙ latitudo mensæ manus arguit nimiam credulitatem. Credulitas nimia ignorantia atq; ingenii hæbetudinem arguit. Credulitas significat malitiam intelligentiæ. Sed temperata est magis cōueniens, ut dicit Hyppocras in libro secretorum. ¶ Media si bifurcata fuerit, animum duplicatum atq; latentem denotat: & per experientiam hæc omnia magis certificant, ut inferius tractabimus in cap. de signis hypocrisiæ.

¶ Tricaßus Mantuanus.

Ut sapiens ecclesiasticus asserit. Stultis quidem responsio neganda est, ne similes ipsis uideātur. Attamen & eorum rationibus respondendum est, ne se autumment esse sapiētes. ¶ Noster itaq; Cocles in hoc cap. frendit, rudit, multisq; oblatrationibus strepit, Omnia autem hæc absq; proposito aut occasione aliqua. Nam in. 2. signo magnopere arguit Coruum, dicens, expositionem suam non ueridicā existere. s. ꝙ naturalis bifurcata hominem catholicum significet, immo dicit diabolicum hominem significare. Hoc autem probat auctoritate antiquorū, ac modernorum (ut ipse aßerit, licet falso) qui dicunt ꝙ talis

linea significat hypocrisiam & animum cælatum. ¶ Velle̅m igitur ab eo scire quid sibi imaginatio significare afferat hoc q̄d hypocrisia dicit. An fortassis imaginare uelit hoc q̄d dico hypocrisia significare uelle illos cucullatos qui calces ac soleas munimine ligneo struunt. Aut quid aliud imaginari uult. Fortassis ne homines sibi similimos, hypocrisiam uocari existimat. s. homines iniquos, pessimos, blasphemos, luxuriosos, susurrones, detractores, homines inquam qui ipsi Deo & Christo Iesu maledixerent. Et ut reor ni timor cucullatorum sibi frenum imposuisset, & ipsi Deo ac Sanctis iniquius oblatrasset q̄ ipsis cucullatis. Et ni fallor ipse Cocles non adeo ignarus erat, quin Deum ipsum solummodo hominum corda scrutari crederet. Bonarum autem operationum nō nisi bona dicere ualemus. Vnde & in his omnibus iudicandum est in caput suum mentiri. ¶ Vt autem habeatis noticiam ac propriam significationem talis signi, Sciendum q̄ hypocrisia nil aliud significat q̄ simulatio, siue fictio. Hoc autem uocabulū. s. simulatio est quoddam nomen uniuersale ad bonum & ad malum. Et ideo quandocunq; inuenitur naturalis q̄ sit bifurcata in fine, significat hominem simulatorem & secrete multa operantem, & eo magis quo operationes illę male sunt & contra Deum aut proximum. Attamen ista simulatio non est ut causa principalis in tali operatione, sed tantum ꝓut est inhonesta aut non manifestanda, Isti autem non adeo sunt maligni q̄ merito dici possint homines diabolici, quoniam non ꝓpter hoc sunt ad malum aut ad tales operationes malas prompti, immo cōiter illi qui habent talem lineam naturalem bifurcatam sunt aliqualiter coloris citrini, qui & aliqualem dominium significat ipsius caloris naturalis super humores lubricos & aquosos cum aliquali frigiditate et humiditate, quæ quidem complexio significat ali-

qualiter refrenari in ſuis deſideriis ac paſſionibus propriis, amatoreſq; eſſe honoris proprii, ſed tamen cum aliquali titillatione carnis ac laſciuia. Ex quo ſequitur ꝙ in ſuis operationibus ſunt ſecreti & ſimulatores ſiue hypocritas, et etiam iſti tales ſunt multum reducibiles ad cognitionem proprii honoris, facilimeq; ad Deum reducuntur. Et iſta eſt ratio & fundamentum Corui, quamuis (& melius) ipſe Coruus propria experientia hoc approbet, ſicuti & ego in pluribus uerum reperi. Et quamuis iſti in ſua iuuentute diſcole fuerint, attamen facilime mutantur ad bonum. ¶ Verum autem ſi tale ſignum in mulierem reperiatur, peius eſt cauſam autem talē eſt pluribus de cauſis. ¶ Similiter ſi inueniretur in aliquo qui eſſet ſanguineæ complexionis, aut flegmaticæ, ſiue etiam frigidæ & ſiccæ. Tunc namq; infidelitatem præſtat, luxurioſum quoq;. niſi forte uideretur eſſe frigidæ & ſiccæ, aut etiam calidæ & ſiccæ complexionis, eo ꝙ eſſet extenuatus propter iuuentutem, aut infirmitatem. ¶ Quantæ autem falſitatis ſit expoſitio Coclitis quam cōtra Coruū adducit, quātūcūq; uera ſit expoſitio mea contra ipſum Coclitem, facilime dinoſci poteſt ex his quæ ab eo adducuntur in hoc libro, capitulo. 212. & maxime tertio ſigno, & libro. 2. capitulo. 7. ſecundæ partis, ſigno. 8. ubi maximam in ſeipſo oſtendit contradictionem. ¶ Quo ad primum ſignum ubi etiam Coruum diffamat, ſciendum ꝙ omnia inania ſunt & nullius momenti quo ad contradictionem ipſius Corui, immo ex hoc confirmatur ſententia Corui. ¶ Notandum autem ꝙ titulus huius capituli. 146. falſus eſt, & iſta ſigna nullo modo ſimul conueniunt. Ignorantia autem ac inſipientia Coclitis noſtri omnia ſimul admiſcet, immo potius confundit, & nec ſigna, nec eorum ſignificata intellexit.

¶ Cap. CXLVII. de his qui a fortuna adiuuantur, & qui res

acquirunt proprio labore.

Ensalis quando ramum unum indicem uersus habebit & alium uersus medium fueritq; obtusa, hominē a fortuna adiuuandum significat, et qui res labore quoq; proprio comparabit.

¶Cap. CXLVIII. de signis eorum qui libenter litigant.

Ensal s quando inuenietur quæ finiat in tribus locis. s itra minimum & anularem, & alius ramus uadat inter anularem & medium. Tertius uero ramus ingrediatur inter indicem & mediū, hominem litigiosum dicit Coruus ostendere, quod si fuerint pallidæ minuunt significatum. Quando autem boni fuerint coloris, talem effectum demonstrabunt.

¶Cap. CXLIX. de hominibus ecclesiasticis et longeuis, & de his qui ex clericatu bona multa habebunt.

Ensalis quando duos ramos efficiet unum in medio mōtis indicis & alium ad uitam, hominem significat ecclesiasticum, longeuum, et qui ex clericatu bona multa habebit, ut aiunt.

¶Cap. CL. de honoris priuatione, & de carceris aduersitate

Vando inueneris lineam semicircularem quæ intra medium & indicem incipiat desinatq; inter minimum et anularem honorum lineam secet, quæ ab antiquioribus cingulus Veneris uocatur, honorum priuationem significat & aduersitates, præcipue carceris, oēs oratos uolo, ut nullus de istis confidat, quia sunt malefici, ut inferius dicemus in pluribus locis. ¶Si iuxta lineam uitæ talia signa apparuerint. T.V.R. dignitatum & diuitiarum amissionem cum timore dicunt ostēdere. ¶Si angulus supremus sit in infima parte, timendum

4 est de dignitatis & diuitiarum amissione. ¶ Si linea principii uel solis sit infortunata dignitatum & diuitiarum priuatio- nem ostēdit a calumnias aut ratione principis carcerem.

¶ Tricassus Mantuanus.

Vo ad primum signum huius capituli sciēdum q̄ quādocūq; reperitur ista linea siue Cingu- gulus Veneris (aut sit integra aut discōtinua) in Mōte Solis aut saturni semper significat im pedimentum in his quæ sunt ex bona fortuna talis planete in cu ius Monte reperitur. Et quādo talis linea siue Cingulus esset du plicatus in tali monte eo magis impedimētū præstaret. Et istud etiam est signum. 8. capituli. 138.

¶ Capitulum. cli. De neœ. uiolenta.

1 Anus curua in longitudine uiolētæ mortis dicūt esse signum. ¶ Linea digestionis seu iecoralis
2 si uersus brachium fuerit furcata. Illustris ca- terua chyromanticorum uiolētam necesse dicūt hanc positionem significare, in utroq; sexu hoc euenire aliqui putāt alii in mulieribus tantum, Alii scribūt hoc
3 accidere in uiris ratione furti. ¶ Moderni dicunt & præcipue auctor picte chyromātiæ. f. coruus noster. Quando inueneris li neam, quæ oritur a cardiaca & uadit uersus medium & diui det mensalem miserabilem mortem ob sua fortasse facinora si-
4 gnificabit. quod ego pœnitus nego. ¶ Linea mēsalis cōiuncta li neæ uita adeo q̄ angulus fiat ex ea, & ibi non sit media natu- ralis significant hominem illico uel ex improuiso decapitandū seu fortiter & grauiter uulnerandum. ¶ Linea exiēs a mēsali
5 in fine sursum ascēdens inter indicem & medium hominē pro-
6 pter uulnera fortasse moriturum indicat. ¶ Si in fine lineæ mē salis uel circa qui locus dicitur molle finis uel ictus palmæ, ali-

qua transuersa linea uel lineæ intersecantes uel terminantes eã fuerint, & sint longe significant habentem talem posituram mori morte uiolenta etiam si sint ut crux ut tenet Vgo.

¶ Tricaßus Mantuanus.

¶ In hoc cap. circa. 4, signum. Not. est q istud est illudmet signum quod etiam ponitur in cap. 144. Et ideo oportet obseruare proportionẽ quã seruat uitalis in cõtinuatione et lõgitudine.

¶ Capitulum. clii. De his qui alios ad carceres compellunt.

Ixit nigerrimus coruus. Quando inueneris quãdam lineam exiguam, quæ inter medium & indicem oriatur, indicem uersus, hominem alios in carcerem compulsurum significat.

¶ Tricassus Mantuanus.

Rprium significatum huius lineæ est habere Dominationem siue curam gerere super alios, & aliis superior haberi. Et iste Cocles fatuus nescit quid loquatur. Verum etenim est potius signum officii q̃ Dignitates.

¶ Cap. cliii. De his qui amittunt paternas facultates. aut exulant a patria, & cum affinibus litigãt nõ propria tamẽ culpa.

Ixit Coruus quando inuenietur angulus summus ualde apertus, & tres lineæ orientes a cardiaca & mediam tãgẽtes, & q causent uersus mediam naturalem angulum acutum, paternã facultatem amisurum significant aut hominẽ exulare. & cum affinibus litgare, nõ tamen propria culpa nam est talis cui lites & discordie displiceant. ¶ Item angulus supremus separatus. ex quacunq; cognitiõe amißionem hereditatis. paterne & litigia cum affinibus uel consanguineis dicunt significare.

¶ Cap.cliiii. De signis lucri & de fabricandi desiderio.

Vādo inueneris ramum a mēsali abeūtem & ad medium accedētē, & si in capite mēsalis fuerit rami extēsi ad superiorem partē lucra significantur, & fabricādi desideriū, quod ex se tamē facere nō poterit nisi ab aliis adiuuetur, uel pro aliis id efficiet & non prose ratione angustiarum & laborum.

¶ Cap.clv. De morte uiolēta causa suarum diuitiarū, & de eo qui iniuste damnatur paterne hereditatis gratia.

Vādo inueneris lineā quæ oriatur a media naturali per mēsam manus secādo mēsalē & diametraliter tēdat ad radicē infamis & in quadrāgulo ab una linea secatur ut crux. uiolētā significat mortē diuitiarū suarū cā, uel eū qui iniuste dānatur paterne hereditatis causa. ¶ Cap.clvi. De signis probitatis.

Dixit Coruus noster pictor chyromātiæ. Quādo inueneris hominē qui manus supra zonā uel in sinu tenere solcat, aut aliquando ad zonam aut post terga, ac si essent ligatæ aut sub zona aut ante aut retro spaciādo. Hoc adeo probus ē, ut nihil melius dici queat. Ego nescio unde talem sententiā hic extraxerit, illi qui ita sunt figurati potius ostendunt superbiā & inanē gloriam & ambitionem, & desiderium regnādi seu dominandi.

¶ Tricassus Mantuanus.

Regula uniuersalis est in hac sciētia, ꝙ nō ex uno particulari signo nullus indicatur sed ex pluribus simul illi autem qui sunt superbi non solummodo Manus super corrigias retinent uerumetiam uadunt erecta ceruice ac capite eleuato. Dorsumq; uidentur quodamodo curuum habere. Hi autem

qui sunt homines graui ac maturi nõ, solum manus super corrigiam tenent, uerumetiam & caput retinentur inclinatum. & in aspectu sunt humiles atq; benigni. Nec solūmodo Caput humile ferūt sed & oculos aliquantulum depressos ostēdunt Labraq; non sunt asinina seu eminētia. Nec proteruiam aut ambitionem insemetipsos ostētitāt. Ex huiusmodi autē loquitur Coruus quorum quidem nullam penitus ipse Cocles cognitionē habuit. Et ideo non mirum est si ipsi Coruo contradicit.

¶ Cap. clvii. De signis deceptorū maliciosorū atq; cauillatorū.

Angulus sinister quādo scilicet ille qui causatur i media naturali & basi triāguli fuerit protē sus et acutus deceptorē maliciosū et cauillatorē significat, quiq; libēter litibus delectetur cū cognatis & alius hoībus, ut aiūt quidā. ¶ Tricass. Māt.

Quo ad primum signum huius cap. sciendum q̄ talis angulus non multū se extendit uersus montem manus talis autem elongatio & acuitas, causatur propter tortuositatem ipsius Epaticæ magis q̄ ex alio aliquo accidente. Naturalis autē ipsa est quasi per transuersum Palmæ, per directum ipsius palme.

¶ Capitulum, clviii. De his qui improbi sunt & uitiosi atq; male societatis & qui lasciuiis utuntur & postea remittūtur aliquantulum & faciunt tandē bonum exitum.

Angulus summus quādo fuerit separatus atq; multis lineis oppressus ut in forma rethis hominem significat qui lasciuiis utitur, & malam societatem exercet, sed exitus est bonus & fœlix si in fine rethis erit ut crux hominis malitiam diminuit.

¶ Capitulum. clix. De superbis atq; iniquis hominibus sagacibus & laboriosis in suis negociis.

Liqui dicunt. Quando triangulus ſit paruus, & bona proportione diſpoſitus hominem ſignificat ſuperbum iniquitate plenum auarum ſagacẽ lingua celerem, & non nihil rebus inopem, & laborioſum in multis negociis cum tedio, & labore niſi ab aliis lineis adiuuaretur, & hoc tenet etiam ille niger Coruus.

¶ Cap. clx. de ſignis improbitatis & detractionis & de his qui dabunt cauſam effundendi ſanguinis.

Lluſtres dicunt in hac arte moderni. Quãdo angulus ſummus fuerit in medio cum quattuor lineis ſe interſecantibus ut crux unica tantum, arguit hominem diſcordem & ualde improbum. cuius uerba & detractiones effundẽdi ſanguinẽ cauſam præſtabunt. ut etiam coruo placuit.

¶ Capitulum. clxi. De his qui ſunt timidi auari, & ſine ratione & carcerẽ periculoſum patientur,, & fortaſſe ſubito perdent caput aut aliquot aliud membrum.

Oruus ualde niger dixit. Quando linea proſperitatis hoc eſt ſaturnina icipit a raſcetta & per caueam ad radicem medii ſe porrexerit continua & bene cõditionata. & media naturalis ſit breuis ita ꝙ non tangat ſaturninam lineam. Timidum auarũ ſine ratione ſignificat hominem. quicunq; ſit in carcerem cõiiciendus & ad uitæ periculum expoſitus, & periculum incurreret ne a iudicibus pœna ſanguinis damnetur. Deniq; capitis pœnam incurrere erit in periculo, aut ui iuſtitiæ aliquod perdet membrum, hoc tamen nunq̃ uidi & neſcio unde extraxerit.

¶ Cap. clxii, De his qui ſunt dure ceruicis atq; periculum nullum exiſtimant, & damnum patiuntur.

Ediam mẽsalis quando attingerit magnum dã num in diuitiis significat aduersitatem præsertim si alios ramos non effecerit, & dure ceruicis hominem, quiq; per periculum nullũ considerat ut coruus noster pingit.

Capitulum.clxiii.De his qui ex corpore suo spargunt sanguinem cum periculo,

Inea capitis quãdo tẽdit ad mensalem hominẽ significat suum sanguinem sparsurum, & erit maledicus,neq; aberit a periculo mortis sibi inferende ut moderni scribunt & etiam Coruus.

Cap.clxiiii.de his qui semper manent cum periculo,adeo ꝙ uitam cum morte permutare cupiant.

Vando mensalis cum uitali linea & media naturali nec non basis trianguli ad mensalem deuenerit, & sint dicte quattuor lineæ cõiuncte fere in angulo ĩ Veneris tuberculo magnum homini periculum imminere significãt,ut cum uita mortem commutare cupiat sicut aiunt moderni.

Capitulum.clxv. De his qui cum matre irascũtur & de ea causa euenit sanguinis effusio.

Vando quattuor lineæ rubeæ ualde secãt mediã naturalem hominem cum matre irasci.significat & ea causa sanguinis futuram effusionem. Sed si dicta signa pallida fuerint, non sortitur effectum.Hic quoq; erit iracundus et subitus ut moderni scribunt & sentiunt.

Capitulum.clxvi.De his qui habent infidos amicos & ipsi sunt probi atq; fideles.

Vando duæ lineæ egrediuntur a rascetta & obliquantur uersus montem manus amicos fidem nō habere indicāt, ipsum uero probum fidelem & morigeratum, itaq; cum ignotis hominibus nō ineat societatē ut aliquibus placuit

¶ Capitulum.clxvii. De his qui capiuntur & ui ponuntur ad nauigandum.

Na linea quādo egreditur a rascetta, & fuerit crassa atq; continua & obliquatur per montem manus uersus percussionem hominem iturū in seruitutē significat, et ad nauigationē ui cogendum, et maiori tēpore uitæ suæ futurum seruū Coruus noster Chyromāticus pictor sentire uidetur.

¶ Capitulum.clxviii. De his qui frequenter in lucro uersantur & habēt illustre ingenium, & amici eum furantur & ab ipsis deceptionē patiūtur.

Ve lineæ quæ oriuntur a rascetta & oblique uadunt continue per concauum manus secando lineam cardiacam & a radice policis deuenerit uel prope dicunt ꝙ arguunt hominem in lucro frequenter u rsari sed sibi imminere periculum ne futurum ab his patiatur quibus ipse maxime fidit, illustre tamen & magnum ingenium habet.

¶ Cap.clxix. De his qui pecunia mulctati sunt & fortasse ēt patiuntur uincula sine pecuniæ restitutione.

Vando duæ lineæ oriūtur a rascetta & tortuose uersus montē manus inuenerint hominē pecunia mulctarū ostēdit, Et forte in carcerē trudetur sine restitutione pecuniæ, ut niger inquit Coruus.

¶ Cap.clxx. De his qui sunt inobediētes parentibus suis.

SI in restricta lineæ sparse fuerint se inuicem non contingentes sed in diuersa abeuntes pessimum hominem significabunt parentum contemptorem atq; eis inobedientē. Quādo mensalis atq; cardiaca angulum causant, & ibi non sit media naturalis iracundum crudelem parētibus, cuiq; inobedientem hominem indicat, qui est peruerse uoluntatis, & in proprium fuerit sanguinem, ut tenent aliqui.

¶Cap.clxxi. De his qui multū in lucro se ītromittūt, & semper eorum exitus ad infortuniū tendit in suis negociis.

QVando in manu fuerint duæ lineæ obliquæ ad rasc^e^tam usq; ad mediam naturalem continue deueniētes, hominē sepissime in lucro uersari significat. Sed talis perfidus est atq; infortunatus in omnibus suis negociis. Tamē sollicitus est semper quoniam multæ & uariæ imaginationes ei representantur, sed tamē in rebus suis parum & oblique discurrit nulla ratione abhibita, ut aiunt.

¶Tricassus Mantuanus.

SVmmopere aduertendum est circa quædā ex capitulis superioribus nam nullā illarū circa, eādem materiā uersantur. Vnde cap.162.et.163 & cap.164.&,2.signum cap.160.(q̄uis Cocles cōtrariū afferat) oēs sūt circa unam et eādem materiā. Et quādocūq; aliquod eorū accidit oīa cōsideranda sunt. Et sicuti maiorē ꝑportionē habēt cū signo reperto (ex cōformitate aliarū linearum) sic etiā iudicandū est. Considerans semper omnes euentus ac infortunia quæ accidere poßent ad huiusmodi.

¶Capitulum quoq;.166.et.167.&.168.et.169.&.171. omnia ad eundem obiectum concurrunt. Et illud quod Cocles dicit de illis duabus lineis, potest etiam itelligi de una linea so-

la. Et similiter illud quod dicit de una sola in capi. 167. potest etiam intelligi de duobus sm maiorem aut minorem proportionem ipsarum linearum, aut ipsius lineæ & aliorum signorum quæ eosdem effectus significant. s. anguli supremi & aliorum. Hoc idem intelligendum est circa eorum euidentiam.

¶ Cap. CLXXII. de his qui sunt inconstantes, sine uerecundia, & male sociabiles. Et his nullus est defectus, neq; superabũdantia quousq; se possunt adiuuare, nam omnia faciunt ut uiuant per phas atq; nephas.

SVnt autem huiusmodi illi qui sunt de natura Martis & hi habent lineam uitæ & mediam naturalem cum intenso colore coniunctas, hi habent conditiones tales quas supra dixi, & etiam peiores, & si possibile est dicere transcunt ultimum gradũ malignitatis & malitiæ.

¶ Cap. CLXXIII. de his qui percutiunt fratres suos, & sunt destructores paternæ substantiæ.

ALiqua figurarum si fuerit in loco Martis de his quæ positæ sunt in. 2. lib. capitulo proprio, hi tales erunt deuastatores & destructores paternæ substantiæ, & fratrum ac etiam propinquorum suorum percussores. Quærunt a me multi discipuli et scholares, utrum physonomia sit magis uera q̃ chyromantia, uel econuerso, respondetur utrasq; esse ueras, & ꝙ una subalternatur altri, & ꝙ physonomus & chyromãticus nõ differũt nisi ratione loci. Et ꝙ utriq; sunt inuestigatores actionum naturæ atq; normæ, ut in prologo dixi. Tamẽ chyromãtia habet radices magis fixas, & quia principales lineæ a principio etatis indicant intrinsecum naturæ, & induidui, quia dispositio mẽbrorum regalium faciũt uestigia in manu corũ quæ in eis sunt.

Et similiter

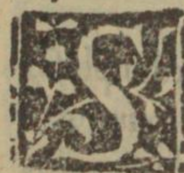
Et similiter conditiones planetarum in natiuitatibus utiq; ue- stigia inueniunt usq; ad ultimū terribilium indiuidui. Physono mia mutat lineamēta & figuras mēbrorū in ætatibus, ita ꝙ uidemus sanguineos fieri melancholicos, & colericos sangui- neos fieri & sic mutatis complexionibus mutātur mores. Ma la tamē cōpositio nunq̄ mutatur, ut caput sphericum seu acu- tum, aut pectus angustum propter habitudinem ossosam. chy- romantia uero non mutatur, chyromātia declarat de diuitiis calamitatibusq;. de fortuna et infortunio. de lōgitudine & bre uitate uitæ, de itineribus & aliis rebus. Sed hic ego intelligo de physonomia de membris & non de planetis. Cōcluditur ergo ꝙ physonomia simpliciter & per se, est inanis, & ita chyro- mantia. Tamē quādo sunt simul iunctæ sunt peroptime. Nihilo minus Chyromantia simpliciter est magis fixa. Multa cogno scuntur per physonomiam, quæ nō potest cognoscere chyroman- ticus & sic ecōuerso, & dico finaliter ꝙ chyromantia subal- ternatur physonomiæ.

¶ Capitulum. clxxiiii. de his qui perseuerant cum malis uiris & latronibus occulte machinando maleficia perpetranda.

I figura. G. fuerit in loco Martis. habens talem erit perseuerans cum malis uiris & latronibus occultæ machinando maleficia perpetrāda.

¶ Capitulum. clxxv. de hominibus qui sunt au- daces, pertina ces, & usurpatores siue dispensatores paternæ substantie

I in loco Martis fuerit aliqua figurarum supra- scriptarum ut in. 2. li, in capitulo Martis habe- tur, erit ille et audax pertinax & ab inceptis nō desistens, usurpator quoq; & paternæ substantiæ dispensator.

¶ Cap.clxxvi. De his qui sunt proni ad geometriam.

I figura. C. erit in loco Martis erit magister perfectus & ingeniosus diligens geometriam aliquando aliquibus iniuriam faciens. Nota ꝙ oportet ꝙ triangulus hēat cōditiones quas diximus in capitulo de natura martis in isto libro. cap. 124.

¶ Capitulum. clxxvii. de his qui sunt doctores atq; scriptores liguarũ, & icogitarũ ēt librorũ expositores.

Viusmodi sunt homines secundum rubricam illi qui habent hunc caracterem scilicet. C. in loco Mercurii,

¶ Cap. clxxviii. De his qui exercent artes falsas cum quibus homines decipiunt suo excellenti ingenio.

Tiam sunt tales illi qui habent caracterem hāc scilicet. C. in loco Mercurii, & sunt alchimiste fascinatores, & qui fingunt se constringere diabolum seu spiritus. & sunt pessimi bari lusores perfidi & similia.

¶ Cap. clxxix. De his qui sunt nobiles, & subtiles scriptores ꝓfundarũ scientiarũ, audaces & in malis operibus pergentes.

¶ Laudātur uirtutes uitiaq; deprimuntur. V de optimũ est ꝓfessores suos cognoscere uirtuosos imitemur, uitiosos uero fugiamus. Qui igitur habent caracterem. C. in loco Lunæ tales erunt quales rubrica suprapposita ostendit.

¶ Cap. clxxx, de his qui sũt cōes amici, & qui utiliter cōsulũt & sunt duri in mente non tamen audaces in factis.

Vi habet multas lineas in digito medio plusꝙ̃ alibi, & specialiter quando linea saturnina oritur a rasctta & extenditur per palmam usq; ad radicem digiti, tales sunt communes amici

utilia consulentes in mente graues & non audaces in factis.

¶Cap.CLXXXI.de his qui sunt pulchri, sapientes, iudices iusti, fideles, religiosi, cum quibus est Dei timor.

Vi habuerit lineas in radice indicis pulchras est specialiter quādo linea naturaliter uadit ad prae dicti digiti partes, hoc est ꝙ oriantur a medio tuberculi aut prope angulum summum, sunt pulchri, sapientes, iudices iusti, fideles, religiosi, & timor Dei est cum illis. ¶Figura ut hic. F. in mōte iouis facit hoīem sapiētē ī causis et iudiciis discutiēdis. ¶G. littera ī mō te indicis denotat bonā famā generaliter in oībus facultatibus.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶Quo ad cap. 180. sciēdū ꝙ multotiēs replicat hoc signum, ut superius cap. 133. & in. 4. sequētibus cap. unde & oīa haec dēnt simul proportionari. ¶ Quo aūt ad hunc. 181. similiter aduertēdum est, nam idem est cū cap. 135. & cap. 123.

¶Cap.CLXXXII.de his qui a filiis uel a cōsanguineis laeduntur uel a proximis, & in his omnibus ingrati uidebuntur.

Lli qui habent multas lineas in digito medio plus q̄ alibi, & linea saturnina oriatur a rasetta & uadat usq; ad radicem digiti: & eorum radices sint de bonis fortunae exhaustis, tales laedentur a filiis uel a cōsanguineis et ꝓximis: et in his oībus ingrati uidebunt.

¶Cap.CLXXXIII.de his qui sunt cōgregatores pecuniae, & habent amicitias cum nobilibus & magnatibus.

Lli qui habent caracteres, seu figuras, uel aliquid quod aßimilatur caracteribus in loco Saturni, ut in. 2. libro dictum est in capitulo de his qui sunt de natiuitate Saturni, Tales erunt congregatores, aut cumulatores pecuniae, & Nobilium, &

magnatum amicitias habebūt & hoc fortius operatur. Si radix sua sit opulenta de bonis fortunæ, quæ a suis antecessoribus ad eos peruenerint. Nullus est tam fatuus qui pecuniam & diuitias non diligat cū sine ipsis nihil fiat, et omnia per ipsas facta sint.

¶ Cap. clxxxiiii. De his qui peregrinantur per longas regiones, & si sunt pauperes patiuntur anxietates labores, & iacturas.

Qui habet a radice sue geniture indigentiam & pauptatis morbū et in manu sua hēat multas lineas i digito medio plusq̄ alibi. Et specialiter quādo aliqua linea oritur a rasetta & extēditur per palmam usq; ad digitum medium quæ saturnina ob optimis ingeniis uocatur. Tales ut peregrini uagātur per multas terras & regiones cum anxietate labore & multis indigentiis. Et hoc est quia Saturnus in sua genitura dominatur & est infortunatus.

¶ Cap. clxxxv. de his qui si sunt a radice diuites longas terras peragrantur negociando & exercendo merces.

Habent lineas qui ut dictum est in præcedenti capitulo & sūt a radice sua diuites, tales per multas regiones iter facient & erūt in continuo exercitio mercium & cum prosperitate negociabuntur & lucro.

¶ Cap. clxxxvi. De his qui leuiter iras sustinebūt, & si erunt a radice pauperes in senectute pingues erūt & sine egestate.

Lineas qui habuerit in digito medio plusq̄ alibi & lineam saturninam, ut dictum est supra, & fuerint a radice pauperes, leuiter iras sustinebūt & erunt in senectute sua pingues hoc est diui-

tes ſine egeſtate, & tales naturam Saturni participant.

¶ Capitulum, clxxxvii. de ſignis prodigalitatis.

Vando linea media & cardiaca non bene coniun guntur ſimul ſed diſtant ab inuicem prædictæ lineæ notabiliter purum ſpacium dimittentes ſignificant prodigalitatem. Angulus dexter obtuſus ſiue groſſus ſignum eſt male diſpoſitionis & prodigalitatis. Dicit Vgo ꝙ ſi angulus ſummus ſit recte ex oppoſito medietatis indicis angulum rectum faciens ſignum eſt ſubtilitatis ingenii, & eorum qui moderate expendũt. Si uero ultra medietatẽ indicis ex oppoſito uel circa, hoc eſt uerſus dorſum manus dictæ lineæ triangulum cauſando, acutum angulum uel obtuſum facient. prodigum abſq; ratione expendentem oſtendit. Martiales lineæ bene conditionate quo ad martialem diſpoſitionem prodigalitatem innuunt, hinc eſt ꝙ ualde calidi in complexionibus ſunt prodigi ut ſunt utplurimum hi, qui militarẽ diſciplinam exercent. ¶ Quadrangulus ualde amplus prodigalitatem denotat ut omnes periti affirmant, & ego cum illis.

¶ Capitulum. clxxxviii. De hominibus nobilibus ac ſapientibus & qui in omnibus diſcreti ſunt. Et habent animum ſublimem & altum, ſuntq; penetrabilis intellectus omniumq; ſcientiarũ interpretatores & expoſitores, & præcipue artium profundarum & occultarum.

Vtem ſi paruus circulus uel triãgulus apparuerit in monte indicis bene conditionatus ex parte ſui & ex parte tuberculi arguit hominem in ſupranotatis conditionibus eſſe ualde notabilem et hoc intenditur ſi proportionatis lineis ac tuberculis cætera correſpondent.

¶ Cap. clxxxix. De hoĩbus qui non habebũt amicos fideles.

¶ Scutū seu sphærica forma ut puiculus triāgulus ī mōte Iouis arguit hoiē ultra modū amabilē. sed fideles ab īfantia usq; ad ultimam iuuētutem non habebit amicos.

¶ Capitulum.cxc. De hominibus sapientibus, & penetrabilis intellectus. Qui in ultima iuuentute summū statū, & nobilem.

Cutū uel puus triāgulus aut sperica forma in mōte Iouis bene disposita atq; fortūata cū aliis pportiōibus. Denotāt hominē usq; ad ultimā iuuētutē uersari cū multis amicis infidelibus. & qui ī iuuētute ultia hēbit sūmū statū & nobilē. Et erit dilectus ab oibus pp diuitias et pp fidelitatē suā et rectitudinē ppriā.

¶ Capitulum.cxci. De his qui propter fidelitatem suam & rectitudinē patieritur dānū maximū seruiēdi cā amicis, & hi tales erūt ī adolescētia apd' reges et pricipesnoti atq; dilecti.

¶ Scutū uel puus triāgulus aut sphærica forma i mōte Iouis bene disposita atq; fortunata arguit omne illud quod in rubrica dictū est. ¶ Tricassus Mantuanus.

¶ In cap.188. & tribus sequētibus ac.193. cōsideranda sunt quæ dixi ī.c.119. signo.1. sūt nāq; oia circa eosdē effectus q̄uis Cocles cōtrariū sētiat. ¶ Sūt ēt ītelligēdi s̄m meā expsitionē.

¶ Cap.cxcii. De his qui habēt uxorē lupanariā seu postribulā.

¶ Dixit Vgo. Si linea cardiaca ī medio sui teneat pūcta rubra ītercisa a quibusdā lineis rubris, q̄ tēdāt uersus foueā mānus et ēt sit diuisa et undiq; cōtinua ī laycis uxorē lupanariā denotat

¶ Cap.cxciii. De his q extra patriā sūt dilecti atq; fortūati.

Cutū uel paruus triangulus aut sphærica forma in mōte Iouis sicut in præcedētibus capitulis tactum est, si sit bene cōditionatus atq; pportionatus ppinquis talis erit in odio, & ab extraneis extra patriā erit dilectus atq; in omnibus fortunatus Qui habēt lineas subtiles in radice digiti solis plus q̄ alibi ex

tra patriam amantur & sunt fortunati.
¶ Capitulum.cxciiii.de his propter iracūdiam sunt libere lingue super se recurrentes, & sunt amabiles ualde & semper cō trarium in suis negociis.

Vi habuerit lineas subtiles in radice solis plusq̄ alibi sunt iracūdi & libere lingue ualde super se recurrētes, hoc est ꝙ ꝓpter iracundiā quā habent quæ habent in corde & quæ sciunt palā ac manifeste publicāt & dicūt. Et tales cogitationes recurrūt super se, quia post damnum patiuntur,
¶ Cap.cxcv.de illis qui sūt inimici religiosis & præ cipue cu
¶ Quādo lica mēsalis trāsgreditur mōtē idicis (cu llatis. cum bona positura significantur homines mali animi & intē tiōis cōtra religiosos præcipue cucullatos qui sūt superstitiosi, ut aūt quidā moderni. ¶ Tricassus. Mantuanus.
¶ Secūdū ꝓpriā expositionē istius lineæ, significat hoiem iniquū, Iracūdū. crudelē. īfortunatū. Biliguē. Et mala morte mori Inimicūq; oiu; uirtutū iuidūq; ac pessimæ naturæ. Et iō nō mirū si ipsis religiosis inimicātur. Et fortassis hæc fuit efficatior linea quā Cocles hūerit i māibus suis, unde et erat ēt Biliguis: Detractor. Maledicus fuitq; semp paup Mēdicus & infortunatus. ¶ Not. autē ꝙ talis linea debet esse sola. s. sine ramusculo aliqu,, & ēt profunda aliquātulum uersus Mōtem indicis.
¶ Cap.cxcvi.de his qui res suas palā faciūt & qn̄q; ad sublimationē pueniūt hoc est apud principes cū honore & fama, & quādoq; deprimuntur a principibus ac regibus cū īfamia et de decore, tamē tales de natura sui sūt fideles atq; (magnanimi.

Vi hūerit lineas subtiles ī radice digiti solis plusq̄ alibi, palā faciūt negocia sua q̄ ab aliis occulte fiūt. & quādoq; a regibus seu

principibus sunt sublimati, quandoq; uero depressi. Sunt tamen hi fideles atq; magnanimi.

¶ Cap. CXCVII. de his qui sunt fortunati, & similiter eorum genitores.

Igura. A. si reperiatur in loco Solis sitq; fortunata, habens erit fortunatus, & similiter eius genitor.

¶ Cap. CXCVIII. de his qui sunt infortunati, et similiter parentes eius.

IN suprascripto loco Solis si reperiatur figura suprascripta male disposita, arguit in habente infortunium, & similiter in genitore.

¶ Capi. CXCIX. de his qui habent sufficientem uictum, cum labore tamen.

LInea ueniens a fossato scindens mensalem uersus medium digitum tendensq; ad radicem, laborem cum uictus sufficientia significat. Talem lineam uoco ego saturninam, quia ante periodum Saturni sic accidit, post ipsum tempus est linea prosperitatis, quia dat diuitias saturninas, & inducit hominem diligere agriculturam, fabricas, et his similia, ut in suo loco dicetur, & hoc multis annis præteritis a me obseruatum est.

¶ Cap. CC. de effœminatis, & de his qui sunt malorum morum, & de phylocaptis.

HAbentes ergo naturam Veneris sunt tales, ut in tertio physonomiæ dictum est, & etiam in isto libro, cap. 127. ¶ Præterea effœminati sunt illi qui
1 habent tres lineas quæ uadunt uersus digitum Iouis,
2 & ex alia parte terminantur cũ radice digiti Veneris. ¶ Paucitas pilorum in manibus & in reliquo corpore, animum ar-

guit effœminatum. ¶ Qui habuerit palmam manus curuam 3
muliebris esse naturæ ostenditur. ¶ Deterrimus autem qui non
habet barbam aut raram, & assimulatur eunucho. ¶ Angu- 4
lus supremus ualde separatus, & quod illud spacium sint lenæ et
ualde molle sine lineis aut uirgulis, muliebrem naturam signi
ficat, & eum qui cantilenis ornamentis pulchris ac odoribus
delectatur. ¶ Si tuberculus Veneris est leuis, & lineatus, &
multum eminens formæ, phylocaptum significat, denotat etiā
ornamenta, & eum qui mulieribus colloquiis frequenter dele-
ctatur, & hi tales non sequuntur uirtutes, nec ingeniosis nego-
ciis uersatur, quia abundantia coitus submergit ingenium si
quod habent. ¶ Quando linea mensalis coniungitur cum linea 5
uitæ & facit angulum cum ea & non sit ibi media naturalis,
tales sunt phylocapti intensiue. ¶ Si in quadrangulo reperia- 6
tur quoddam signum simile stellæ bene coloratum, habens ual-
de diliget mulieres, & forte lædetur ab eis. ¶ Quicunque in- 7
sunt ingreßus fœminei indumentaq; perpulchra, effœminati
sunt & referuntur ad apparentem conuenientiam, & huius-
modi signa in aliquo subiecto percipiuntur, & talis inest præ-
notatus effectus, & fœminis assimilantur, quæ ex artificio se
pulchras faciunt, nam qui sunt effœminati eas imitantur ua
rietate uestium & ornamentorum. Ita fœminæ uiragines seu
uiriles dici poßunt, quæ in multis ac uariis uestigiis uiros imi
tantur, ut in uestibus & in aliquibus aliis moribus aut gestis
respectu sui generis, quod considerabit qui in hac arte uoluerit
indicare. ¶ Color deturpatus pallore, ut est in illis quibus su- 8
bito expauescunt, & qui non procedit ab ægritudine, aut læsio-
ne aliqua, ostendit hominem captum amore mulierum aut cy-
nædorum, & hi tales multum semen amittunt. Et uidetur esse
color quem dicit poeta quidam. Et tinctus uiola pallor aman-

10 tium. ¶ Quando basis trianguli terminatur in cauea manus
& non adheret cardiacæ, facit hominem timidum & in mu-
11 lieribus submersum. ¶ Dixit fur chyromantiæ quando in uitæ
principio triangulus non adhæserit, hominem bonas societates
deserentem, ac malas inire, fœminis delectari ostendit, nec non
pulchras uestes induere, in omnibus deniq; rebus iocundum &
12 prodigum, et nihil paternæ hereditatis amissurum uidetur ho
13 minem indicare. ¶ Via lactea in manibus hominum, effœmi-
14 nationis signum est. ¶ Manus parua & digiti parui & in-
articulati, muliebrem naturam ostendunt. ¶ Capilli plani, ob-
longi & suaues in tactu, muliebrem naturam attestantur. Et
hoc intelligimus in ætate adulta, & permaxime iudicare de-
bes si homo est cum uarietate aut nuditate pilorum. ¶ Cun-
cta signa quæ concurrunt ad fœmininam naturam quæ mul-
tis in locis tacta sunt ad hunc locum potes referre. ¶ In hoc lo
co mouetur ac declaratur pulcherrima quæstio, utrum in amo
re anima patiatur. Respondet eximius atq; excellens physono-
mus commentator Guilielmus Nuriæ textum Aristotelis dum
inquit in physonomia similitudinaria. Et econtrario utiq; cor-
pus compatitur passionibus animæ, manifestum autem sit cir-
ca amoris, & timoris, & tristitias, et delectationes. Dicit præ
fatus Guilielmus in præallegato loco. Et quod corpus patitur
ab amore animæ, ut manifeste patet in Amore Heroes. Est enim
iste amor, ut dicit Auicenna in tertio canone, Sollicitudo melan-
colica est similis melancholiæ in qua homo adducit incitatio-
nem cogitationis suæ super pulchritudinem cuiusdam mulie-
ris, ex qua quidem passione dum anima uehementer patitur in
ter alias passiones quas corpus patitur, ipsum efficitur macrũ,
& oculi profundantur. Ratio autem macredinis corporis est.
Cum enim causa istius passionis sit causa obiecti delectabilis

in uirtute imaginatiua fortiter impressi, ex tali forti impressione sequitur fortis & continua imaginatio de isto obiecto delectabili, secundum autem Auicennam in sexto naturalium ex uehementi & forti intensione unius uirtutis in sua operatione uirtutes aliæ remittuntur, Vt ex intentione uirtutum animalium remittuntur. Et ratio est, quia uirtutes suas operationes explere non possunt nisi in presentia caloris naturalis & spirituum talibus seruientium. Et ergo dum eis orbantur operationes suas minime poßunt exercere, patet clarissime in exemplo. In uigilia enim quia calor naturalis & spiritus species sensibiles deferentes ad exteriora diffunduntur, sensus exteriores sunt in actibus suis. Sensus uero inferiores ab operationibus destruuntur. Econtrario autem est in somno propter reditionem caloris & spirituum ad interiora, ut amplissime patet per Aristotelem & Commentatorem, præcipue in de somno & uigilia. Nunc autem in Amore heroes fantasia siue imaginatio uehementissima & continua operatur circa delectabile sibi impressum, igitur aliæ uirtutes propter priuationem caloris naturalis & spirituum ad fantasiam recurrentium in suis operationibus debilitantur. Et præcipue uirtus nutritiua quæ potissime indiget uigore aut calore naturali, & ad cibum digerendum, & ad merum aut purum ab impuro separandum, & ipsum deputatum ad speciem nutriti terminandum, non tamen in uirtute propria, sed inquantum est ipsius animæ instrumētum, ut dicit Aristoteles secundo de anima, tractatu secundo, cap. 8. Deficiente autem instrumento, aut nulle sunt operationes artis, aut non bene fiunt, que fiunt, ut clarissime dicit idem Albertus eodem tractatu, cap, 3. redens rationē quare in mulieribus frigidis & senibus plus nutriantur membra inferiora q̃ superiora. Et dicit hoc esse propter defectum

caloris. Igitur nutritiua calore naturali destituta, aut non est nutritio in corpore omnino, aut modica, & sic sequitur corporis macilentia, & similiter destructio. Ex eodem etiam patet quare ex tali passione profundantur oculi, cum enim uirtus fantastica sit in anteriori capitis cellula, ut dictum fuit in praecedentibus libris ex calore nimio ibi concurrente, ut iam dictum est, humiditas oculorum exsiccatur, & spiritus oculorum extensiui consumuntur, & ita oculi humiditate ipsorum quae ualde passibilis est exsiccata, & spiritus consumptis, qui etiam ualde sunt delicati ad interius contrahuntur. Et ista est ratio Galeni super pronostica ibi. Nares acutae, oculi concaui &c. Vbi ipsam ponit assignans causam quare oculi infirmantium, & praecipue in acutis profundatur. Haec dixit Guilielmus Nuriae commentator prospicuus. Non credāt igitur aliqui ꝙ ego sim fur aut latro, sed ueri alienarum auctoritatum adductor, ut equum ac iustum est, cum nemini sit honor suus auferendus. Vtrum autem corpus patiatur a timore animae, hic relinquo ne sim nimium prolixus. Fortasse in sequentibus si ad propositum ueniet dicemus.

¶ Tricassus Mntuanus.

Irca. 6. signum capi. huius recurrendum est ad ea quae dixi in capi. 151. signo. 4. haecq; omnia adinuicem proportionando comparare insimul cum quaestione in hoc cap. 200. habita. ¶ Quo ad. 6. sciendum ꝙ tale signum reperitur in opposito spacio inter anularem & auricularem. ¶ Notādum autem circa titulum huius cap. ꝙ in hoc non est simpliciter intelligendum ꝙ accipiat hic effoeminatos illos dici, sicuti in. 1. libro. quaesito. 6. hoc nomen effoeminatum asseruit significare. Pro quo sciendum ꝙ effoeminati sunt in multiplci differentia,

ut etiam ipse dixit in.2.quæsito sed'i libri physonomiæ. ¶ Quidam enim dicuntur effœminati, quia lascivi sunt. ¶ Quidam autem dicũtur effœminati, quia pusillanimes. ¶ Quidam autem dicuntur effœminati, quia sunt imbecilis ac debilis complexionis, ut communiter solent esse mulieres. Horum autem omnium ultimi sunt peiores, & de his est sua principalis intentio, sed in expositione signorum ac in eorum acceptione non mediocriter errat, immo ista signa ostendunt omnes istas differẽtias effœminatorum. s. proportionando singula singulis, non autem quodlibet signum omnibus istis, ut unusquisq; per seipsum aptare poterit, nisi forte ingenio penitus sit uacuus. ¶ Qualiter autem accipiendus sit qui effœminatus dicitur ex lasciuia. Qualiter ue sit accipiendus qui ex pusillanimitate, iam satis ex superioribus dictum eße puto. Quo autem ad tertiam differentiam effœminatorum superuacuum arbitror id enarrare. Nã unicuiq; notum est qua forma aut dispositionem mulieris mẽbra communiter inueniantur complexionata. Eo autem isto cauitandos esse arbitramur, quo summa infidelitate instabilitateq; maxima polẽt. Adeoq; paßionibus ipsis afficiuntur, ut nequius arbitrari queat. In his autem omnibus considerandum est quo colore, quali ue oculorum bonitate præditi sunt. Hæc nãq; sunt per quæ magis eorum natura compensatur. s. prout magis aut minus percipitur naturalis ipsius caloris dominium exerceri, quo quidem passiones ipse naturale reseruari noscunt.

¶ Cap. CCI. de his qui quandoq; surripiunt mulieres a uiris suis, & gaudent coitu & colloquiis.

Habens tres lineas pulchras orientes a radice policis & uadant uersus montem Iouis & habuerit tuberculum Veneris, tumidum, rotundum, nitidum, atq; bene lineatum, a natura inclinatus est:

ut est in rubrica istius capituli.

¶Cap.CCII.de his qui habent pulchritudinem uultus & eloquii dulcedinem & omnia uolunt quæ uident, ut fœminæ.

Ales sunt ut supra in rubrica notatum est. Qui habent tres lineas conditionatas, ut in superiori cap.tractatum est, uide diligenter, & diligentius iudica.

¶Capi.CCIII.de his qui sunt sine fide diligentes mulieres pauperculas & infirmitate detentas, & ab eisdem malum patiuntur.

N loco Veneris talis figura.A.naturalem inclinationem inducit ad ea quæ in superiori rubrica descripta sunt.

¶Cap.CCIIII.de his qui habẽt gaudium ac permixtionem cum nobilibus et proficiunt in dispensatione rerum nobilium mulierum.

Lli qui habent conditiones suprascriptæ rubricæ sunt qui habent caracterem ut.B. in loco Veneris, promiscentur enim nobilibus mulieribus, & proficient in administratione rerum suarum.

¶Cap.CCV.de his qui habent bonum ex causa & fide religionis uel mulieris.

Igura ut hic.B.ĩ loco Veneris & ipse tuberculus correspondeat & cuncta loca fortunata, arguit hominem habiturum bona ex causa & fide religionis uel mulieris.

¶Tricassus Mantuanus.

Sta quinq; capitula superius hic apposita circa eundem effectum uersantur, illeq; tres lineæ in aliquibus ipsorum appositæ, ille eedem sunt quæ in

X.signo cap.200.adducuntur, similiter etiam in capi. Et ideo eorum significationem clarius dinoscere poteritis ipsis capitulis adinuicem proportionatis.

¶Cap.CCVI.de his qui sunt in delectatione cum mulieribus unde uilipenditur, & in aliquibus fortunabitur & bonum adipiscet.

Vi consequuntur quod in superiori rubrica notatum est, sunt illi qui habent talem caracterem.s.E.in loco Veneris.

¶Capi.CCVII.de his qui sunt audaces in scientiis, et tamen sophistici sunt, et plus in apparētia q̃ in existētia.

Go tenet ꝙ duæ lineæ equedistantes bene apparentes & boni coloris a mensali tendētes usq; ad radicem medici uel prope, subtilitatem & audaciam sciendi denotant, unde arrogantes sunt & multum loquaces & amant quidem scientias, ut dialecticam, rethoricam, & huiusmodi, & tamen sunt ut sophistici cupientes magis apparere q̃ existere, & delectantũr honoribus, & habent magnam curam sophisticandi.

¶Cap.CCVIII.de his qui sunt a natura inclinati ad ultimũ acumen ingenii & ad liberales artes.

Vlla est belua adeo atrocissima sine sensu naturaliter inimica hōi tātum q̃tum est ydiota atq; is qui ignorat rationales actiones cui assimilat ignarum uulgus. Est enim hmōi genus sapientibus inimicum. Nam sciētes alta & obscura indagãtur, uulgus infima ac depressa cogitãs ad cœlum caput erigere nequit. Et quoniam sapiens cogitabundus, fantasmata semper speculatur, ab imperito uulgu fatuus reputatur, ideo Socrates, Aristoteles, & multi alii doctissimi uiri, ab imperitis per

secutionem passi sunt. Quoniam quæ sapientibus naturalia sũt
1 uulgo uidẽtur miracula. ¶ Inclinati atq; aptinati ad liberales
artes sunt illi qui habent in digito minimo lineas pulchras &
claras. Et hi sunt indagatores omnium sciẽtiarum speculatiua
rum. Et in isto libro cap. 191. declaratum est, & etiam in tertio
2 physonomiæ & in capitulo de Mercurio. ¶ Scias q̃ fixa ra-
dix ad cognoscendum ingenium humanum est minimus digi-
tus nec non media naturalis, & triãgulus. Forma spherica uel
triãgulus uel clipeus bene dispositus ĩ indicis mõte declarat no
3 bilitatẽ aĩ & acumen ingenii, & interpretẽ omniũ scientiarũ p̃
cipue latentium. ¶ Figura talis. F. in mõte indicis facit homi-
nem sapientem & bone memorie, qui sit uariis sciẽtiis decora-
tus in loco autem Veneris, acquisitionem sciẽtiæ cũ itinere ostẽ
4 dit, & dat uitam & gaudium ad sciẽtias acquirendas. ¶ Si
saturnina linea a uitali oriatur rectéq; ueluti sulculus ad tuber
culum talis deueniat præsertim ad radicem digiti diuturnam
uitam futurorum præsagia diuinandi artem in homine signi-
ficat, ut Anthiocus tubertus in sua fluida chyromãtia scripsit
5 ¶ Triangulus paruus in pede lineæ cerebri denotat appetitũ
6 studendi & dilectionem sciendi ut dicunt. ¶ Si reperiatur qui
dam paruus circulus in quadrangulo perfectionem in scientia
& moribus arguit. Sed si triangulus apponatur illi circulo de
struit illud & inducit appositum, hoc est sine inclinatione ho-
mo ad scientiam reperitur. Tamen si medietas circuli reperi-
tur, mediam positionem innuit. Et duo circuli illud augumen
tant nisi a triãgulo destruantur opposito, quia unusquisq; triã
gulus destruit circulum unius circuli. ¶ Si quædam linea re-
7 cta bene colorata oriatur ex radice medici, & extendat se per
medietatẽ digiti. Sed melior ac altior est ista linea quãdo ori-
tur a mẽsali ad modum sulculi ad radicem digiti deuenerit,

hoc est

Hoc est quãdo a latere dictæ lineæ sint eminẽtie atq; monticuli
tales sunt in ultima acuitate ingenii atq; famæ . Et præcipue
ab externis honorantur propter excellentiam nominis quia ra-
ri sunt qui habeant talem lineam qui non componant libros ex-
celsos in liberalibus artibus.Iterum dico ꝙ suprascripta linea
sciẽtem hominem demonstrat,Et talis est gratiosus & magna
nimus,Et si fuerint duæ lineæ erit effectus fortior.Ego tres li-
neas tales habeo,ideo dãt mihi effectum intensissimum ut ui-
detur.Nam in pueritia mea fui tonsor.Et isto tempore interpre
tatus sum Aristotilem & aliorum opera ad me attinẽtia,ut ui
detur in opere meo.Tamen lineæ ut crux in eius principio intra
mẽsalem antedictorum fortunam perturbant,ut in me, & in
aliis obseruaui.¶Quemadmodum scribit Auicẽna primo de
animalibus cap.1.sunt quædam animalia bone memorie, sicut
camelus & asinus sed solus homo habet memoriam oblitam.
Ratio uidetur esse,ꝙ retẽtio specierum fit a sicco in posteriorĩ
uentriculo cerebri.Multa animalia sunt siccæ complexionis,qđ
patet,quia habẽt rostrũ cornua & ungues quæ omnia sunt ma
teriæ siccæ & melãcholicæ alia habent uirtutem extimatiuã
tãtum & non discurrunt nisi particulariter ad obiectum re-
presentatum,& solummodo habẽt curam uictus ,homines au
tem discurrunt uniuersaliter intellectu, & particulariter sen-
su ad ultimam perfectionem sui obiecti quorum spiritus natu-
raliter dissoluuntur.& ita debilitãtur propter longam imagi
natiõem atq; discursum,& est ratio quia homo habet litteras
in quibus cõfidit ut possit recordari.Videmus.n.illiteratos ha
bere bonam memoriam,quia cõtinue secũ reiterãt species quia
dubitant ne obliuiscantur.Alia ratio homo est ualde concupisci
bilis,& propter uisiuã multa imaginãtur,propter diuersa obie
cta representata.et ita multiplicantur multe species,quæ frã-

gunt prius reseruatas. Hic est quod caeci multa recordantur, ut philosophus tenet si recte memini in libro de bona fortuna. homines flegmatici habent memoriam labilem, & postea sanguinei, etiam pueri quia parum considerant atque multa cupiunt, & praecipue res delectabiles. Cholerici & melancholici sunt memoratiui propter complexionem siccam quo ad totum, & excellentius retinent si ultimus uentriculus est siccus ideo senes qui sunt aetatis siccae multa memorantur. Physonomi uero in hoc inspiciunt partem posteriorem capitis. Si uidetur locus memoriae eminens, & complexio totalis sicca, & collum uiuidum atque proportionatum. iudicamus talia habentem. Si in meis capitulis transgredior ordinem libri, hoc maxime factum est ob legentium utilitatem, nam multa rerum copia breuis esse non possum.
8 Non credant aliqui quod mihi careat acumen ingenii, & bonae memoriae, & uariis scientiis optime decoratus sum. ¶ Si sphaerica figura aut paruus triangulus aut clipeus fuerit in monte solis faciet subtilem ualde, & inuentorem artium speculatiuarum, & hoc itelligitur de mechanicis & de liberalibus
9 secundum subiectum praeparatum. ¶ Triangulus aequilaterus cum solari positura aut fine arguit debitum esse nouis rebus, et nouarum rerum inuentorem & praecipue aptum diuinationi & eius facultati cum perspicua fama. Si mechanicus sit in sua ar
10 te alta exquiret & reliquos superabit. ¶ Caracter ut hic. A. in loco Mercurii facit inquisitorem omnium rerum occultarum. Tamen impedimentum habebitur, & ex ipso nocumenta inue
11 niet. ¶ Caracter ut. D. in minutulo tuberculo facit hominem pronum ad sapientiam, operatorem boni doctorem scientiarum & astro
12 nomum & erit dilectus a parentibus. ¶ Angulus summus acutus in directo indicis. i. amitus bonam naturam protendit ingeniositatem sapientiam rectitudinem & deliberationem proprii

negocii honores & dignitates cum amicitia ratiõe scientiæ et consilium domino gratum & acceptabile. ¶ Linea saturnina in concauo manus bene conditionata cum aliqua supranotata ꝓportione acumen ingenii atq; sublimitatem denotat, & nouarum rerum inuentorem. Caueas tamen ꝙ non sit obsessa ab infortuniis. Sed si cum fortunatis lineis associatur miro modo ad sublimitatem intellectus producit.

¶ Tricassus Mantuanus.

Irca.2.signum huius capituli. Not. est illud qđ dixi in.c.193.quonia; illa est sua propria significatio. ¶ Quo autem ad illam digressionẽ in qua Cocles noster se ipsum tam fluctibus altis extollit. Sciẽdum ꝙ adeo inordinate ac confuse loquitur ꝙ nil peius dicere potuisset. Et si quid boni est in hac digressione (qđ tamen raro) uidentur falsa. Et iuditio meo, parum aut nihil sibi supererat eius de quo in hac Digressione principaliter tractat. s. de memoria. ac etiam discursu rationis siue ratiocinatione ipsa, q̃uis ipse dicat non esse credendum ꝙ sibi careat accumen ingenii & bonæ Memoriæ & uariis scientiis optime decoratus. Vnde & quo ad iuditium suum exositiones iste sibi uidebantur esse mirabiles. & re uera sunt uituperabiles. Dicit nãq; ꝙ Camellus & asinus, ex auctoritate Auicenne sunt bonæ memoriæ. Et ꝙ animalia quæ sunt bonæ memoriæ sunt, siccæ complexiõis. Et per approbationẽ dicit ꝙ talia aĩalia habẽt Rostrũ & Cornua & ungulas. Ex qua quidem probatione sequitur, ꝙ Asinus & Camellus, non sunt in tanta excellentia memoriæ ut ipse asserit. Nam pleraq; alia animalia habent cornua & ungulas plusq̃ camellus aut Nec sibi auxilium affert, ꝙ cornua supplent loco dentium extremorũ aut cõtrario, nã & cũ his omnibus nec adhuc sequitur ꝙ illius aĩalis bones aut alia similia

in memoriam excedant. Vnde approbatio illa nihil ualet etiam posita. ¶ Dicit etiam ꝙ solus homo habet Memoriam oblitã hocꝗ asserit duabus ex causis prouenire. ¶ Prima quidẽ quia Spiritus Vitales qui mediãte calore naturali ad organum uirtutis memoratiuæ decurunt. ex longa imaginatione ac rationis discursu resoluuntur ac debilitãtur. Et ad hoc Exemplũ adducit ꝙ homines propter fiduciam habitã ex litteris aut scripturis eorum (.s. ꝙ quãdocũꝗ; alicuius obliuiscũtur ad libros recurrere ualẽt) nõ multum recordãtur quæ pertractant. Illi autẽ qui sunt illiterati sunt bonæ memoriæ, ꝓpter cõtinuã meditationẽ ac reductionẽ specierũ ꝑcõceptarũ. ¶ Secũda rõ ẽ quia ex multitudie quidẽ fãtasmatũ ac specierũ ꝑcõceptarũ ac superuenientiũ speticrũ multiplicatiõe. ipse spẽs ꝑconcepte aliis superueniẽtibus refranguntur, arbitrãs fortassis huiusmodi species ac fantasmata ueluti uasa uitrea fore, qui si simul constringuntur unus alium frangit. Attamen sibi compatior. Nam Barbitãsor erat. nec alicuius scentiæ professus haberi potest, sed solummodo prout communi sermone illis in locis siue Appothecis habere poterat (uaria ac diuersa auctorum Scolasticorumꝗ; auctoritate) ittidem & inscriptis redigisse. Ita uniuersaliter ac cõfuse sicuti in eorum cõmuni ac familiari sermonizatione percipiebat. ¶ Vellẽ aũt ab eo scire, quid intelligit per longam imaginationẽ ac discursum alicuius obiecti? Et similiter, qđ intelligit per continuam meditationem ac reiterationẽ speticrũ ac fantasmatum cõceptarum? Similiter quam differentiam ponit inter istas operationes? Et uelit nolit dicere, necesse est ꝙ sunt unum est idem. ¶ Dicit autem in cap. 200. ꝙ calor naturalis, & species propter cõtinuam imaginationem siue fantasiã alicuius obiecti, simul concurrũt ad organum ipsius uirtutis fantasticæ, ex quo quidẽ cõcursu. nõ solum causatur siccitas ipsius

organi sed etiam in partibus propinquis. Si igitur siccitas est causa cōfortatiua ipsius organi Memoratiui. & ex longa siue cōtinua meditatione ac imaginatione alicuius obiecti ad talē uirtutem cōcurrunt, sequitur ꝙ cū quis diutius meditatur circa aliquod obiectum. ipsa quoq; Memoria eo magis prōptior fit & ad operandum habilis. Nam nullus ymaginari aut meditari pōt circa aliquod obiectum absq; cōcursu ac recordatione siue memoria ipsarum fantasmatū præcōceptarū ipsius obiecti. Igitur falsa est ista sentētia Coclitis. s. ꝙ propter longam imaginationem siue discursum species uitales dissoluantur ac debilitentur, & ex cōsequenti Memoria oblita fiat. ¶ Nec auxilium afferre ualet quod quis obiciēdo dicere potest. s. ꝙ propter talem continuam imaginationem plurimi uidentur ad fatuitatem deuenire. Ex quo sequitur ꝙ tali de causa species resoluuntur ac debilitantur, & memoriam amittūt. Vnde etiam dicunt & faciunt multas fatuitates & actus inordinatos ac deformes. ¶ Nam ad hanc obiectionem Primo dico ꝙ oppositio hæc ex ignorātia prouenit. Et fortassis hæc ipsa & alios q̄ plures in errorem conduxit, ut. s. propter dissolutionem spiritū et ipsa memoriam oblitam fieri crederent. ¶ Ad cuius tamen euidentiam sciendum ꝙ, ad bonam Memoriam habendam non solum requiritur ꝙ sint siccæ cōplexionis, aut ꝑ organum uirtutis Memoratiuæ siccum esse naturaliter sed adhuc requiritur ꝙ aliquātulū humiditatis insit qua quidē concipere ac species oblatas retinere ualeat ita ꝙ ipsa siccitas (quæ necessario ad uirtutē memoratiuā requiritur) debet esse tēperata aliquali humiditate. Nā ipsa ꝓprietas humilitatis est recipere, siccitatis autem retinere. ¶ Hoc igitur fundamēto posito Dico, ꝙ defectus siue causa principalis ipsius fatuitatis prouenit ab ipsa fantasia siue cogitatiua quæ a propria operatione præ

peditur. Quod quidem impedimentum duobus modis proueni-re potest. s. aut offuscatione ipsius cogitatiuæ, aut dissolutione siue resolutione ipsarum spetierum siue fantasmatum. Et primus quidem defectus accidit hominibus qui inter complexiõis malancolicæ aut aliquo accidēti in malācholicam cõplexionem deueniunt. s. aut Studio plurimo (maxime, autē post comestionē) aut aliqua fascinatione seu immunditia aliqua sibi in cibum data. Aut pp̄ter aliquā indispositionē intrinsecā, ut hominibus accidit pp̄ter retentionem seminis. Et in mulieribus pp̄ter indispositionem matricis aut pp̄ter sanguinem Menstruū & alia purgamenta quæ post partum occurrunt. Qui quidem sanguis mēstruus & alia similia non debite purgantur ut deat. Et hæc offuscatio fit pproptēr humores grossos ac uiscosos frigidosq; siue humidos qui ex supradictis accidentibus causantur. Existente autem fantasia occupata & offuscata talibus uaporibus in propriam operationem exire nequit, nec cõceptus aut fantasmata alterum ab altero discernere ualet. Vnde & intellectus agens (lumine proprio mediāte) nequit illustrare. ex quibus intellectus possibilis propriā operationē attigere possit circa huiusmodi obiecta & fantasmata aprehēsa. ¶ Secūdum autem impedimētū accidit in omnibus sanguineis siue Cholercis aut cuiusq; cõditionis pp̄ter aduersitates aliquas & dolores aut tristē imaginationē, aut ēt maxime iuuenibus pp̄ter amorē. Et hoc pp̄ter cõtinuam imaginationē & occupationem & occupationē ipsius fantasie quæ cõtinue occupatur circa tale quid obiectum sibi oblatū. Nā ex tali uehemēti imaginatione calor naturalis ac species uitales qui semper & cõtinue ipse naturæ sunt subseruiētes in operatiõe qualibet, cõcurrūt ēt ad ipsum organū fantasiæ. Quod quidē, ex superexcedenti caliditate desiccatur deperditq; humiditatē siue qualitatem humefactiuam. Ex hoc aūt (per. 1. fundamētū) siccitas minimū superexcedit

ꝓpriũ terminum siue methã sibi cõgruã, ipsaq; fantasia siue organũ ipsius fantasiæ debilitatur & cõceptus siue fantasmata in cõfuso persistũt. Vnde et ipsa uirtus fantastica ullo pacto formare nequit aliquẽ cõceptũ qui aliqualẽ ꝓportionẽ inseipso cõtineat, ex quo peruenit. ꝙ nec uerbis nec operationibus aliquo pacto regulãtur. sed quæque faciũt ac dicũt fatuitati sunt. Adeo ꝙ (quicquid sit aliquo istorũ duorũ ipeditorum) aliquãdo accidit (quisquis sit ille) ꝙ amittit ꝓpriã cognitionẽ suimet. Hoc aũt nõ ꝓuenit ex deffectu memoriæ. s. ꝙ nõ remiscatur se eẽ Andreã aut Petrũ sed quia ex tali ꝓpeditiõe fantasiæ ꝑsistere nequit in primis cõceptibus siue primorũ fantasmatũ oblationẽ, unde et dicũt se esse aliquid aliud q̃ sint dicũtq; uaria & inaudita de seipsis faciũtq; mirãda ac ridiculosa, uaria quidẽ ac diuersa ꝓut ẽt ex causis illiusmodi tale ipedimentũ cãtur, aut ẽm ꝙ ex naturali cõplexione obducitur. ¶ Quod aũt uerũ sit ꝙ memoriã oblitã nõ habeãt. magis aũt discernere nequeãt, experimẽto hẽtur ꝙ aliquãdo iterrogati iustæ, & ad ꝓpositũ respõdẽt, & multa ꝑterita narrãt, sed i uno rectoq; sermõe ꝑsistere nequeũt ¶ Hoc quoq; Exẽplo ꝓbari põt cũ quis nõ penitus i fatuitatẽ decurit & post ea ad ꝑstinũ statũ reducitur nã multorũ reminiscitur, imo oĩum quæ fecit ac dixit, & aliquãdo in risum ꝓrũpunt reminiscẽdo eorũ quæ sibi i imaginatiõe occurrerãt. maxime. n. (ut ipsimet dicũt) sũma memoria uigẽt sed nequeũt rõcinãdo ea quæ reminiscũtur cõponere. Vnđ quãdo aliqđ fãtasma siue cõceptũ aliqđ formatur nullo pacto ꝑcipe possũt ꝙ i tali imaginatiõe siue cõceptu decipiãtur, sed semꝑ tali imaginatiõe ꝑdurãte ẽt in eodẽ. cõceptu ꝑsistũt. ¶ Quãtũ ad id quod pricipaliter intẽdere uidetur in digestione præsenti. s. homo habet memoriam oblitã in aliis aũt animalibus uigeat. Dico ꝙ falso loquitur, immo homo oĩa alia aĩalia sensu tactus

excellit quo ad ſenſus exteriores. Quo autem ad huiuſmodi interiora ipſa uirtute memoratiua ac ipſo organo cætera animalia præcellit. Quod quidem de facili conſpici poteſt (ex ſecundo fundamento) ꝑpter infinitam multitudinem ſpecierum ac fantaſmatum in ipſa memoria reſeruatarum. ¶Cum autem dicit, ꝙ propter multitudinem ſpecierum ſe inuicem frãgunt, falſum eſt, Et ad probationem quam inconfuſo & obſcure loquitur. Dico ꝙ homo propter multitudinem ſpecierum ac fantaſmatum quæ ſucceſſiue conſiderat aliquãdo (cum opus fuerit) primæ ſpecies non ſibi occurrunt propter imperfectionem habitus talium ſpecierum ac fantaſmatum prius conceptarum. ſ. quia non ea meditando reiterauit, aut perfecte in ipſa memoria locauit, eo ꝙ non multum magnifecit, aut etiam ex longo temporis curſu non reminiſcitur, ſed ex hoc non ſequitur ꝙ ſpecies ipſe frangantur, nec ꝙ in homine ſit oblita memoria magis q̃ in aliis animalibus. Quoniam autem pro ſui defenſione auctoritatem Auicennæ adducit. Sciatis ꝙ falſo loquitur, immo dicit Auicenna. Solus homo memorat oblita, ex qua auctoritate omnia in contrarium clare conſpiciuntur q̃ ipſe exponat, ut conſideranti patet.

¶Cap.CCIX. de his qui ſunt grauis linguæ & artificioſe faciũt, et ſunt peſſimi animi, et ſunt ſeminatores diſcordiarũ.

Omines qui deſcribuntur in rubrica ſunt illi qui habent caracterem ut hic. A. in loco Mercurii et a natura ſunt ſic inclinati. Tamen ego in Chyromantia nunquam tale ſignum obſeruaui.

¶Capitulum.CCX. de his qui ſunt negociato-
1 res fideles habentes multam ſubſtantiam. Eruntq; forte poſi-
tis ſuper gentes ad gubernandum atq; habebit poteſtatem &
2 dominium, ut ſunt prætores, & tales homines.

I in minimo monte reperiatur caracter, ut hic. B. erit aptus natus ad actiones & ad ea omnia quae in suprascripta rubrica notata sunt.

¶Cap. CCXI. de his qui sunt negligentes & ludum amant, & lucrum ex furto & omnibus malis procedentem.

Vi habent ea quae in supranotata rubrica scribuntur sunt, quibus in manu est caracter, ut hic. C. in loco Mercurii si fuerit bene conditionatus quo ad istam proportionem maleficam.

¶Cap. CCXII. de itineribus propter deuotionem, seu ratione notorum.

Vando quaedam linea a media naturali emergit & uadit ad quadrangulum & est parua 1
& in capite sui secetur a quadam linea faciente ut crux, uotum significat, & quot fuerint lineae. tot erunt uota. Et si cum tali positura fuerint lineae aut linea indicantes itinera, plaerunq; hi tales huius
modi itinera facient ratione uotorum seu deuotionis. ¶Quan 2
do una linea emergit a radice policis & sit continua & secatur a cardiaca & media naturali usq; ad locum quadranguli & in fine sui secatur a quadam parua linea ut crux, itinera arguit, & quot sunt lineae, tot itinera indicabis. Et si linea sit oblonga continua & rubiconda, itinera longa denotat, si fuerit in dextra fortior est, si autem in ambabus manibus, fortissima, si in sinistra & non in dextra, exiguum tenet iudicium, et hoc sit generale documentum in omnibus iudiciis, Licet in foemina sit fortius in sinistra q̃ in dextra, ut peritiores existimant. ¶Li 3
nea media naturalis in fine sui bifurcata, deuotionem signifi-

eat si cũ ipsa coniungitur, itinerum signa ostendit, & plærunq; habentes talem posituram itinerantur uotorum gratia aut de
4 uotionum. ¶ Linea saturnina cum una uel pluribus de super notatis lineis. peregrinationem inducit, & plærunq; mendicando, ut faciunt melancholici & bedani, & quanto ad saturninum digitum propius deuenerit, tantundem indica. s. ꝙ erunt itinera melancholica.

¶ Cap. CCXIII. de itinere maris.

Lineæ quædam a medio radicis brachii per restrictam transeuntes & euntes per montem manus, significant maris itinera. ¶ Quando basis trianguli finiatur in cauea manus & nõ adhereat cardiacæ, inducit hominem qui maritimis tempestatibus atq; procellis infestatur.

¶ Capitulum. CCXIIII. & est uniuersale capitulum de itineribus.

Quãdo in angulo dextro inueneris lineas ut crux
1 brachiorum significat fortitudinem cordisq; superbiam, talis regiones multas perquiret, et hoc accidit quando rubra fuerit & huiusmodi anguli in crucis similitudinem sunt. Et si fuerit miles in suo statu augmẽtabitur, ut aiunt aliqui, si bene me mini, etiam istud tenet Coruus ualde niger. ¶ Quãdo exiguæ
2 lineæ apparuerint in fundo manus in restricta uersus dorsum manus in domestica parte, totidem breues peregrinationes absq; lucro arguunt. ¶ Interdum extremitas ipsius obrusticon,
3 idest linea uitæ est bifurcata aut trifurcata, & tales trãsibunt
4 tria uel quattuor climata. ¶ Si in linea uitæ multæ rimulæ apparuerint superius, in præteritum terras circuet, quanto uero
5 inferius erunt, tãtum in futurum circuibit. ¶ Crux inter me

diam & mensalem sub medio, peregrinationes & labores de-signat causa amoris, honoris, deuotionis, & utilitatis ipsius, uel alterius. ¶ Si quædam lineæ rectæ bene coloratæ ueniant 6
quasi a radice policis & scindant lineam uitæ, longas uias et peregrinationes atq; diuersas patrias quærentem notant. ¶ Ali 7
qui sic scribunt. Linea quæ uenit a police & scindit lineam uitæ & mediam naturalem uersus medium, longas uias & mutationes ostendit. Quando uideo istas lineas oblongas, ita quod transeant concauum manus, aut pertingant ad mensam manus, itinera longa pronosticor, & quãdo in fine sui est ut crux, peregrinationem causa deuotionis aut honoris indico. Sed hoc mirum est quod post effectus iste lineæ se remouent, & mutantur in colore suo, seu delentur. Et quando effectus sunt futuri sunt rubeæ & coloratæ, & quando propinquus est effectus deueniunt ad intensum colorem, ut infinitis uicibus notaui, & uidi esse uerum. ¶ Mars cum sua positura diuersa itinera promittit, & 8
similiter angulus supremus ualde separatus. ¶ Lineæ mul- 9
tæ positæ in loco Lunæ ex quacunq; forma, itinera aquatica declarare dicimus. ¶ Figura ut crux conglomerata in qua- 10
drangulo, (ut in libro secundo Physonomiæ) uidere licet, capitulo uigesimo secundo, de monte indicis, itinera multa ostendit 11
cum paupertate & infortunio. ¶ Si linea mensalis sub medio digito foramen cum aliquibus rimulis inter se distinctis habuerit, plurimas regiones ac etiam loca peragrare, tamen sine aliquali utilitate dicunt ipsam aperte ac manifestißime significare. ¶ Linea quædam oriens a Rasetta quasi in loco Lu- 12
næ collocata uersus & se extendens per caueam usq; ad tuberculum indicis, aut si ab ipso digito indice oriatur, & extendatur quasi quousq; ad Rasettam, dicunt quidam sapientes magnam maximamq; uagationem & peregrinationem

13 significare. ℭ Quando duæ lineæ nascuntur a rascetta & uadunt per medium caucæ & in extremitate sint dispersæ, instabilem significant peregrinationem & uagabundum, diuersarum regionum habitatorem & pauperem. ℭ Dicunt etiam ꝙ
14 quædam crux in quadrangulo pulchra ex opposito illius spacii, quod est infra medicum & auricularem, peregrinationes
15 cum labore significat. ℭ Si in inferiori parte lineæ mẽsalis fuerit figura ut hic. X. mori in itinere dicunt significare. ℭ Li-
16 neam saturninam in concauo manus, itinera multa dicũt significare. Si fuerit extensa usq; ad radicem medii & emergens a rascetta, longa itinera significat, tamen cum grauibus iacturis, si radix geniture non obuiabit. Si supranotatæ lineæ sint intersectæ aut non continuæ, impedimentum aut infortunium denunciant in itineribus suis.

¶ Tricassus Mantuanus.

Axima admiratione ducor in expositione huius capituli ac signorum eiusdem consideratione. Ad quid. s. Cocles dixit hæc signa ex deuotione itinera significare, & hoc deuotionis gratia. Sciendum autem ꝙ multa signa huius capituli sunt significatiua itinerum cum offensione Saturni, siue Saturno infortunato. Tale autem impedimentum aut infortunium non potest iudicari ꝙ subito fiat, sed tarde & per cõtinuum tempus, & etiam non cum maximis laboribus aut anxietate. Et ideo potest iudicare ꝙ significent itinera ex deuotione, eo ꝙ sint melãcholica & laboriosa. ℭ Quo ad. 3. signum capi. 212. sciẽdum ꝙ si Cocles hunc signum considerasset, non adeo ipsum Coruum uilificasset. cap. 146. signo. 2. sed tamen sibi compatiendum, nam fatuus & insipiens erat. ℭ Quo ad. 5. signũ. 214. sciendum ꝙ proprium significatum ipsius est connotare labo-

res & itinera propter honorem. ac scias acquirẽdas in locis diuersis similiter et diuitias Not. quoq;, ꝙ talis itersecatio linearũ aliqñ magis uersus nãlẽ aliquãdo uersus Mẽsalẽ. Et qdẽ qñ uersus naturalẽ, significat itinera ꝓpter honorẽ. ac scientias, et ẽt propter duritiem ac capitis obstinationem. Quãdo autẽ uersus Mensalem significat itinera propter honorem ac diuitias.
¶ Circa. 8. signum eiusdem capituli idem possumus indicare propter obstinationem aut capitis duritiem. Nam quotiẽscunq; Angulus supremus separatus est uolubilitatem ac capitis leuitatem significat Vnde & a propria patria Vagi ac profugẽ exulant. ¶ Quartumdecimum idem est cum. 5. signum.

¶ Cap, ccxv. De odio propinquorum.

Vando linea gignitiua seu mẽsalis facit duos 1
ramos quorum alter uadat ad infamis tuber
culum alter ad indicis mõtem propinquorum
odium sub spe bonorum & fortunarum eius
ut dicũt prisci atq; aliqui moderni ostendũt. 2
¶ Talis figura. E. in loco Iouis significat ꝙ quãdoq; parẽtes eius cum odio habebunt. ¶ Si tuberculus Saturni sit cum uber 3
rima copia linearũ, & linea saturnina emergat a rasçetta & extẽdat se ad radicẽ ipsius digiti medii, odium atq; ingratitudinem parẽtum promittit. ¶ Scutum aut paruus triangulus 4
aut sphcrica forma bene cõditionata in loco Iouis a propinquis habebitur odio. ¶ Qui habet lineas subtiles in radice digiti solis plus q̃ alibi inimicitias cum propinquis seu affinibus paren 5
tibus arguit. ¶ C. Littera in monte Iouis, odium parentum in
dicat. ¶ Duæ lineæ emergẽtes uersus dorsum manus, in monte 6
manus causantes angulum acutum quarum extremitates fle 7
ctantur uersus rasçettam. odium propinquorum aut litigium cum affinibus seu parentibus arguunt.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ In isto cap. considerandum est illud quo dictum est in capitulo.119. ¶ Quo ad quartum signum uideatis id quod dixi in capitulo.119. & ista est contradictio quinti capituli primae partis.2.lib.

¶ Cap. CCXVI. de lite cum ecclesiasticis.

Imulae acherentes a media naturali siue superius, siue inferius, si sint arcuatae & nimis apparentes, grauem litem in rebus ecclesiasticis, aut cum ecclesiasticis apertissime dicunt demonstrare.

¶ Cap. CCXVII. de his qui sunt paucorum uerborum ratione magnae cogitationis.

Abens multas lineas in medio plusq̃ alibi, & specialiter quando quaedam linea oritur a rasetta et extenditur ad digitum Saturni, hi sunt paucorum uerborum & cogitabundi, & tales etiam sunt de natura Saturni.

¶ Cap. CCXVIII. de his qui sunt a radice diuites usq; ad senectutem in negociationibus & mercibus degunt, & praecipue in rebus saturninis.

Lli qui habẽt multas lineas in digito medio plusq̃ alibi, & specialiter lineam saturninam orientem a rasetta & terminantem ad radicem digiti medii, Si diuites sunt usq; ad senectutem in negociationibus & mercimoniis semper erunt.

¶ Cap. CCXIX. de his qui sunt a radice paupe res semper erũt laboriosi & in iacturis.

I talis positura, ut in praecedenti cap. dictum est reperiatur in subiecto paupere a radice, illud sẽper erit laboriosum & in iacturis submersum.

¶ Cap. CCXX. de his qui si sunt a radice diuites, laeduntur ab

ægritudine neruorum.

Lle qui a principio suæ natiuitatis nascitur in diuiti-tiis & habet saturninam lineam & digitum Saturni lineatum, ut in præcedenti cap. dictum est, lędentur ab neruorum ægritudinibus.

¶ Cap. CCXXI. de his qui peruenimt ad dignitatem militarē.

Igura ut hic. C. in mōte Iouis ostendit ꝙ habēs illam a Regibus erit dilectus, & erit dux uel rector exercitus. ¶ Figura ut hic. B. in triangulo ostendit ꝙ habens erit diues & familiaris principibus, aliquando quoq; erit ductor exercitus. 1 2

¶ Triangulus equilaterus non tenuis in manu cum linea Solis habens locum solarem fortunatum, dignitates militares ostendit, ut ego obseruaui. ¶ Linea cardiaca & media naturalis cō- 3
nexa cum angulo summo acuto & rubra nō tenuis cum solari positura fortunata atq; liberis monticulis & proportionibus 4
ad disciplinam militarem ascensurum notaui pluries, dummodo habitudo totius nō sit ualde effœminata. ¶ Vidi & iudicaui Illustriss. Dominum Principem Franciscum Gonzagam Mātuæ Marchionem qui manum talem habebat. Erat enim manus solida atq; dearticulata in medio concaua, & mons Veneris tumidus atq; lineatus & lenis. Iupiter satis bene proportionatus. Locus Saturni ex lineis conglomeratis & tenuis. Locus Solis cum pluribus lineis, præcipue in radice intercisis. Mercurius medio modo se habebat. Luna erat sufficienter bene figurata. Linea media naturalis non transiens concauum manus. Et erat cardiaca coniuncta cum quodam angulo acuto aliqualiter, dextra autem erat infima, & non tenues lineæ. Soror lineæ uitalis posita in monte Veneris simul annexa cum linea media naturali in diametro digiti indicis montis, quasi

ad siluestrem partem protensa quasi ad finem cardiacæ cum equali cõditione ut mera soror, præsertim in manu dextra. Etiã soror lineæ cardiacæ in cõcauo manus a iecorali linea constituebatur triangulus. Linea mẽsalis cõtinua crassa & rubra usq; ad indicis mõtem. & habebat quadrãgulum latum cum æquali latitudine.

¶ Cap. ccxxii. De comestoribus & uoracibus.

1
Vi habet multas lineas in digito medio plusq̃ alibi & specialiter quãdo quædam linea oritur a rascetta extendens se ad saturninum digitum, tales sunt comestores magni ut in pluribus

2 notaui. ¶ Comestores magni sunt illi qui habent maiorem distãtiam ab umbilico ad pomum granatum q̃ ab umbilico granato ad furculam gule, quoniam hi habẽt uentrẽ magnum maiusq; receptaculum.

3 ¶ Dentes oblongi & præcipue canini & inequales autsc ad inuicẽ equitãtes & superiores in ordine æqualiter adinferioriores nõ cõiunguntur in claudẽdo, & præcipue quãdo sub naso est eminens ratione ossium. Comestores deuoratores ac gulosus indicãt.

4 ¶ Manus intorte, idest ualde torte et tenues aut curte & gibose uoracitatem promittunt.

¶ Tricassius Mantuanus.

Rimum signum huius capituli quando inuenit communiter inuenitur in aliquo subiecto in fine conditionis, & tales utplurimum uiuunt ex ꝓprio labore & sũt uiles & ignaui, & quicquid habent deuorant. Videatis etiam. cap. 123. & simul eorũdẽ significationem comparare poteritis. similiter & cap. 124.

¶ Cap. ccxxiii. De largitate propter uanam gloriam.

¶ Si linea media naturalis non contingat in puncto uitalem lineam, tunc largitatem significat propter uanam gloriam ut

dicit

dicit quidam auctor cuius nomen ignoro.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Quotienscunq; inuenitur Angulus supremus esse separatus scilicet Naturalis & uitalis distantes & non simul unite significat non multum existimare diuitias tempore iuuentutis suæ, Et hoc magis prouenit ex capitis leuitate q̃ ex liberalitate.

¶ Capitulum.ccxxiiii.De his qui in agricultura & edificiis delectabuntur & ad diuitias saturninas peruenient.

Vi habet multas lineas i digito medio plusq̃ alibi.& specialiter quãdo linea saturnina oritur a rasctta & radium Saturni pertingit, habentes in agricultura & in edificiis delectabuntur & hoc intelligitur quãdo ista linea est bene conditionata. Aliqui appellant talem lineam prosperitatis, sed in rei ueritate mentiuntur, quia ista linea est mater anxietatis, atq; laborum & inimiciarum in totum periodum uitæ. Remissiue autem post complementum annorum saturninorum, Post illud uero tempus dat diuitias fixas, quemadmodum est in domo agris & etiam subterraneas actiones promittit. Aliqui dicunt ꝙ ista linea si non fuerit male conditionata arguit nouarum scientiarum inuentorem, & edificatorem in edificiis struendis liberalem, inaliis autem rebus auarum in agris et hortis instaurandis maxime idoneus existit. Omnino qui habet talem lineã, si bene fuerit Rex uniuersi, habebit inimicias labores persecutiones & etiam coniurationes contra eum. ¶ Quando una linea oritur a mẽsali et extenditur per mõtem medii usq, ad radium digiti medii cũ trinaria proportione sine maximo impedimento post periodum Saturni arguit diuitias in agris & domibus, & talis delectatur in edificiis & similibus. ¶ Quando una linea oritur a linea uitæ, & uadit per medium cauee manus cum trinaria di-

mẽsione, & terminatur usq; ad radicem digiti medii uel circa diuitias saturninas post periodum Saturni arguit, ut pluries notaui. & hoc testantur aliqui illustres auctores.

¶ Tricassus Mantuanus.

N.I. signo huius capituli uideatis capitu. 122. ¶ Sciẽdum autem ꝙ ista mea assignatio capitulorum præcedẽtium semper fit hac de causa ut simul utrorũq; significatio ꝑportiõctur rectius q; uera significatio ualeat haberi, cõsiderãdo tamẽ cõditionẽ ac statũ personæ illius in qua huiusmodi signa repiũtur. quo etiã ad illud quod dicit in hoc. I. signo. s. ꝙ Saturnina signẽ gnificat inuẽtorem nouarum rerum ac sciẽtiartm, sciẽdum est ꝙ qñ ipsa linea talẽ retinet significationẽ nũq̃ trãsit naturalẽ & uersus rascettam semper est grossior & euidẽtior q̃ uersus natiralem. ¶ Cũ autem dicit ꝙ Saturnina semper significat persecutiones inimicorum falsum est cõtra propriam significationem ipsius lineæ tãtummodoq; hoc significat quãdo est tortuosa & male formata. Et etiam aliquãdo tales contrarietates sunt propter accidẽtia naturalia & aduersitates naturales in rebus Saturnalibus, ut in substãtia ac diuitiis. Aut ẽt significat maximos labores ꝑpter anxietatẽ ac maximam Auaritiã ipse quoq; hanc meã expositionẽ cõfirmat in cap. sequẽti. 31. signo. ¶ Quãtũ aũt ad id quod dicit, 3. signo, Sciẽdũ ꝙ aliquãdo accidit ꝙ Saturnina insimul unitur cũ uitali, dicitur lineã esse a uitali egrediẽtem. Vnde ut ipsã Saturninã cognoscere ualeatis qũocunq; inueniatur Not. ꝙ quãdo talis linea egreditur/a Vitali circa Angulum dexterũ uel circa locũ ipsius Anguli dextri (sit quõcunq;) semper & proprie dicitur esse ipsa Saturnina. Illa autẽ quæ dicitur esse ramusculus lineæ Vitalis intelligitur esse illa linea quæ ab ipsa Vitali egreditur uersus concauũ

manus. Et etiam dicitur esse alia linea/a/ Saturnina separata.

¶ Cap. ccxxv. De diuitiis bonis in uniuersali.

Ittera. A. in radice indicis diuitias plurimas ui- 1
detur denotare. ¶ Littera. G. in monte manus si
gnificat homines recipiẽtes bona propter fœmi
nas nobiles & magnas. ¶ Lineæ quædam a me 2
dio radicis brachii per restrictam trãseuntes & attingẽtes li
neam uitæ uel mediam naturalem significant multitudinẽ lu-
cri. ¶ Linea uitæ habens ramos extensos uersus superiorẽ par 3
tem significat diuitias cum honore. ¶ Linea mẽsalis recta &
subtilis in fine sui uersus montem indicis siue in parte superio- 4
ri significat dominationẽ substãtiæ. ¶ Linea mensalis si habue 5
rit ramos rectos & non impeditos uersus supremam partem 6
ascẽsus & honores cum diuitiis arguit. ¶ Soror lineæ uitæ in
monte policis cõtinua cum trina portione & colore ad princi-
piũ lineæ uitæ, usq; ad restrictam diuitias in tota uita signifi-
cat. Et si per totum non fuerit protensa ubi reperitur in nulla
ætate in diuitiis augetur. Et in illo diametro ubi deficit in illa
quoq; ætate deficiẽt lucrum & diuitiæ. ¶ Lineæ quædam par 7
ue bene colorate procedentes a radice digiti indicis ac recte tẽ-
dentes superius augmentum in bonis denotant, & honorem ab
excellẽtibus uiris. ¶ Lineæ coniungentes se in mõte medii respi 8
cientes digitum bonum futurum demonstrat. Idem in indicis
monte promittit, ut aiunt aliqui. ¶ Lineæ quædam orientes a 9
radice manus, & rectæ extendant se in monte eius & sint be- 10
ne colorate, continuum bonum denunciant. ¶ Figura ut stella
super dorsum indicis, luxuriosum uirum ostendit & fore per 11
uenturum ad aliquod beneficium uel honorem mulierum cau- 12
sa. ¶ Linea in rasetta quæ est ex parte manus, si fuerit con
tinua recta & bene colorata tendens ad superius. Si sit di-

ues semper erit & si pauper & infortunatus. emēdabitur eius
fortuna, & specialiter quãdo dicta linea habet ramos rectos et
12 non scissos. ¶ Scutum uel triangulus aut sphærica forma si fue
rit in mõte medici, erit homo honestæ uitæ, & diues omnibus
13 diebus uitæ suæ. ¶ Talis figura. B. in mõte Iouis īducit magnā
14 fortunam & diuitias multas. ¶ Si in linea uitæ iuxta rasce-
tam manus sint lineæ ut crux uel stella diuitias significat in se
15 nectute. ¶ Si in principio lineæ uitæ sint intersecationes ubi for
mantur duo stellæ, talis erit gloriosus ẜm statum in quo est.
16 ¶ Si inter pollicem & cardiacam lineā sint multæ lineæ quā
17 si perpēdiculariter uersus lineā uitæ, talis diues erit. ¶ Si sub
linea capitis fuerit crux, significat ꝙ diuitias acquiret cū pœ
na & labore. ¶ Quādo in linea uitæ aliqua eminentia siue ca-
18 rūcula carnis siue porrū aut nigellus. diuitias significat. ¶ Si
linea mēsalis respiciant digitum medium a latere indicis. iuua
16 bitur a fortuna. Oportebit cū tamen aliquando adulatorē eē, et
unico uti amico ad iuuamētum fortunæ suæ. ¶ Si linea mēsalis
prope pedem uel finem eius uadat inter indicem & medium si
20 gnificat sufficientiam in uictu, & in his quæ necessarie sunt ut
aiunt aliqui. Alii sic scribunt ꝙ si secat digitum medium iuua
bitur a fortuna, & si intrat digitū mediū nunq̄ erit sine angu
stia & labore. & istis magis credēdū est ut experiētia manife
stat. ¶ Si quædam linea cadat inter mediū & medicū ab earū
radicibus & coniungatur in monte medii respiciens medium
21 ut patet in. 2. lib. cap. 24. de monte medii futurum bonum indi-
cat, et hoc idem significat in monte indicis. ¶ Quædam linea
22 naturaliter bene disposita & crassa & bene colorata inter me
dicum & auricularem & descendat quasi a radicibus prædi-
ctorū digitorum, & tendat uersus mēsalem excellētem sta-
tum significat. & hoc bonam fortunam, substantiam aut diui

tias cum largitate indicat. ¶ Si quædam lineæ oriantur a ra- 23
dice manus & rectæ extendantur per montem manus si fue-
rint bene colorate, si quis ad præsens malum habet letetur. quo
niā bonū habebit. ¶ Linea solaris quā aliqui appellāt lineā p 24
speritatis, alii lineā magisterii, alii lineam ingenii, alii lineā re
galē, alii lineā fame alii lineā honoris, alii lineam lucri si oria-
tur a mēsali, & cum trinaria proportiōe ad radicē digiti me
dici aut annullaris deuenerit, diuitias designat maxime si tu-
berculus sit bene fortunatus, ¶ Si triangulus equilaterus fue- 25
rit & in eius summo angulo semicirculu vitali annexus exti
terit, cuius cornua uitalem inspexerint, fortunarū & bonorum
argumenta gradatim denotabit, ut sophisticus chyromāticus
Anthiocus ostendit sibi placere, & ut etiam dicunt aliqui mo-
derni. ¶ Si in primo articulo policis fuerint lineæ ut cruces di- 26
uitias dicunt significare. ¶ Dixit Vgo si lineæ paruæ procedunt 27
a radice indicis bene colorate tēdētes ad inferius bonum signi-
ficant & quāto propinquiores sunt tanto maiora bona ostendūt
& talis in bonis augumētatur & ab excellenti persona honora
tur, & lineæ supradictæ apud physonomos radii uocātur, quod
etiam in clericis dignitatis augumētum præbet. ¶ Sribit Vgo 28
si unica linea uel plures sub radice medii transeat ex transuerso
sine ali quibus lineis, omne bonum & bonam fortunam signifi-
cat. ¶ Miror ꝙ Vgo dicat ꝙ ungues curui, pecuniæ abundan 29
tiam significēt. Tamen credo hanc esse ratio quia metaphori-
zando tales referuntur ad animalia rapacia: quæ propter un-
gues curuos bene rapiunt & melius retinent, sicut colerici qui
sunt rapacissimi, ideo de eis non confidas quoniam eorum abū-
dātia est propter malum. ¶ Quando linea prosperitatis. idest
Saturnina ad restrictam & ad medium deuenerit, & fuerit 30
continua cum bono colore & non intersecta, diuitia cum pro-

31 speritate & fœlicitate usq; ad mortem arguit. ¶ Talis figu
32 ra.D.in loco.Martis aliquando est fortunata. & habentem for
33 tunatum facit. ¶ Linea saturnina emergens a radice manus
uel brachii & extensa cum trinaria proportione usq; ad radi
cem primam medici a latere auricularis prosperitatem desi
34 gnare uidetur. ¶ Si quædam lineæ oriũtur ex linea capitis uer
sus mensalem & faciant triangulum cum linea mensali, futu
ram præbendam notant.

¶ Tricassius Mantuanus.

Circa.4.signum huius capituli sciẽdum q̃ tales rami non solum intelligũtur ut ipse scribit in.secũdo libro.sed etiam hoc idem significari dicuntur quãdo ipsa Vitalis est ueluti trifurcata,aut plures ramos in fine protẽdat i ipsa Rascetta,qui quędem rami ab inuicem sint differentes. ¶ Quo ad.7.signum. Not.q̃ illud quod dicit de illa intersecatione siue interruptione ipsius lineæ s̃m diametrum ad ipsam uitalem falsum est. Et similiter id quod dicit de integritate ipsius lineæ. Non.n. illa est sua propria significatio,immo significat.luxuriam,magis autem & minus quo magis fuerit integra aut minus continua. ¶ In.9.autem signo sciendum est q̃ illud est.4.signum quod ipse exponit.in.22.signo huius capituli,illa tamen expositio est falsa,& talis linea debet esse descẽdens quodãmodo in mensali uersus Digitos siue uersus montem talium digitorũ. ¶ Quo ad.20.signum.Sciendum q̃ faciliter posset hic esse deceptio.s. in cognitione finis ipsius Mensalis quando inter Indicem et medium terminatur . Hoc namq; quod ipse Cocles hoc in loco dicit intelligendum est quando non multum inclinatur uersus ipsum digitum Medium magis autem Indicem uersus demum autem quasi ex subito in ipso inter utrorumq; Digitorum me-

dio reflectititur. Si autem magis inclinaretur uersus Medium (scilicet ꝙ in opposito eius existens, inter Digitorum medium ramusculum extenderet) significat Vitam laboriosam. sicuti etiam ipse Cocles alibi dicit. Et hoc modo potest huius lineæ finis ac significatio haberi. ¶ Quo ad. 21. signum eandem quoq; met differentiam proportionaliter habere poteritis quã superadiximus de signo. 20. et de eodem simile iudicium proferre. ¶ Quo. ad. 28. signnm sciendum ꝙ tales linulæ intelliguntur descendere a radice digiti uersus mõtem ipsius Indicis, aliter uulnera significarent.

¶ Cap. CCXXVI. de homicidiis & malis hoĩbus ĩ uniuersali.

Figura ut. D. in triangulo, hominem paricidam significat, sed fortunatum. Videatis. 2. signum cap. præcedẽtis. ¶ Si in digito Mercurii fuerint lineæ non apertæ, sed obscuræ, habens insidiator erit, & fur, & ad maleficia paratus, & omni malo plenus. ¶ Linea quædam supra lineam uitæ, iuxta inferiorem partem montis policis quasi cadens uel iacens, malum hominem significat & expertus loquor. ¶ Linea media naturalis non extendens se ad pectus manus, sed uniens se uel applicans ex opposito medietatis medii, significat hominem prauæ uitæ. ¶ Linea media naturalis uertens se ad digitos in fine sui nequam & impudentem uirum ostendit. Et si multum tendit uersus digitos, habentem stultum & insipientem iudicare debemus. ¶ Linea media naturalis grossa, & profunda nimis cum quibusdam paruis lineis & signis sibi apparentibus cum intenso colore, uulnerationem ostendere dicemus. ¶ Linea cerebri habens intra se quæda; spacia sicut circuli cõpleti, aut ut semicirculi, quot erunt figuræ, uolo ut scias tot homicidia manifeste ostẽdere, aut aliquam magnam & grauem uulneratio-

nem, præsertim nisi supranotati circuli a martialibus lineis in
8 tensis non habeant auxilium. ¶ Figura semicircularis in qua
drangulo, & quodammodo unita alteri linulæ aliquantulum
tortuosæ & intersecatæ, humani sanguinis ferum designat ef
9 fusorem. ¶ Aiunt aliqui quorum nomina ignoro. Quando li-
nea mensalis cum media naturali facit quasi angulum, dũmo
do nõ claudat ipsam & distat a proportione sua, hominem san
guinolentum significat, qui propter inuidiam homicidium per
10 petrabit, aut effundet sanguinem. ¶ Linea quæ debet facere an
gulum dextrum non coniungens se cum linea uitæ, malignita-
11 tem animi ostendit sine stabilitate, fide, ac conscientia. ¶ Sini-
ster angulus obtusus indicat ruditatem ingenii & malam cõ
12 scientiam. ¶ Multæ subtiles lineæ & intercisæ uel conglome-
ratæ in monte policis, mendacium & fornicationem denotant.
13 ¶ Linea quædam semicircularis & crassa ad anularem, pes-
simum debitorem, male morigeratum, infœlicem, atq; animæ
14 malæ ostendit. ¶ Vngues curui aut ualde breues, maliuolum,
15 & discordem innuunt. ¶ Manus carens pilis, malos mores, ho
minem stultum, prosumptuosum, fatuum, atq; deterrimum in
16 dicat. ¶ Linea media naturalis quando non coniungitur cum
linea uitæ, & notabiliter distat, malum, et uitiosum hominem
17 dicunt arguere. ¶ Linea uitæ grossa inter policem & indicem
significat inclinationem ad homicidium, & ingeniosum ho-
18 minem in actionibus malis. ¶ Si in linea uitæ reperiantur quæ
dam grana rubra uel puncturæ inordinatæ, tales habentes mo
uebunt lites propter luxuriam: unde sanguis effundetur, & ui-
19 ta uel membra hominis amittentur. ¶ Quando inuenitur men
salis quæ in summitate aut prope diuidatur, duosq; efficiat ra
mos, unum ad indicem, alterum ad medium, dicunt deceptio-
20 nem atq; perfidiam significare. ¶ Si linea media naturalis

habeat quasdam puncturas grossas & terrestres, ineptitudinem morum ostendit, & naturam ferinam. ℭ Linea media, profunda & tortuosa, fortis ruboris, iram & conturbationem significat, quasi per occisionem factam, seu fiēdam. ℭ Si in manus caua quasi duo. C C. connexa fuerint, ad interficiendum hominem inclinationem demonstrant. ℭ Linea uitæ quando equa mensura crassa fuerit & ualde rubra, indignabundum, iracundum, & crudelem indicat, exigua ratione, & regimen habet exiguum, ut superius notaui. ℭ Scribit Coruus, quando mensalis cum media naturali innodabitur, hoc est quando linea mensalis in sua summitate flectatur ut semicirculus, cuius caput attingat media naturalis, significat hominem malo ingenio calumniatorem, homicidam, effundendi sanguinis auidum, & eo magis quando linea uitæ equitatur in sui initio a linea cerebri causante angulum in duas partes inter policem & indicem. ℭ Quando inuenris quasdam lineas rectas a media abeuntes & ad mensalem tendentes infra digitum medium, hominem futurum homicidam, ut dicunt, attestatur.

21

22

23

24

25

ℭ Tricassus Mantuanus.

Circa expositiouem. 5. signi huius capituli, sciēdum ꝙ ad huiusmodi significationem talis linea nō multum se debet extendere uersus concauum, immo debet esse breuis. ℭ Cum autem dicit ꝙ si multum flectatur uersus digitos, fatuitatem notat, falsum dicit, seq; hanc doctrinam ignorare ostēdit. Nam huiusmodi effectus ac etiam signa eorumdem significatiua adinuicem cōtrariantur. Etenim quādo naturalis flexa ad digitos, fatuitatem notat, est lōga & aliq̄tulum extēsa. Et etiam nō proprie fatuitatem dicitur significare, sed aliqualem cerebri debilitationem, siue uirtutis fantasticæ ex ali

quo temporis influxu propter humores melancholicos. Et ideo
notanda est ista differentia, quoniam multum iuuat in iudiciis
4 dandis. ¶ Quo ad. 7. sciendum ꝙ tales figuræ non sunt pro-
prie circulares, sed sunt ueluti quadræ aut nō perfecte circula-
res unitæ autem ipsi naturali. ¶ Quo ad. x. sciendū ꝙ quādo
in tali angulo essent aliquæ lineæ intersecantes seinuicem in mo-
dum crucis, minuunt malignitatem ipsius effectus significati
propter disiunctionem ipsius anguli dextri.

¶ Cap. CCXXVII. de his qui infestantur ex catarro, sciatica, & doloribus qui causantur ex reumate.

8 Apud physonomos impoßibile est particulariter &
gradatim discernere effectu & omnes qui causan-
tur a catarris. Nam catarrus aliquando descendit
ad pulmonem & generat ethicam cōsumptionem.
Aliquando descendit ad nares & uocatur brāchos,
aliquando ad fauces, aliquando ad scia, & uocatur sciatica.
Descendit etiam ad alia loca quæ breuitatis causa taceo. Et hæc
ut dixi non possunt particulariter physonomi iudicare, nisi in-
ueniantur particularia signa a peritis obseruatoribus memo-
rata, aut nisi applices multas relationes adinuicem. Et hoc ca-
pitulum est cōnexum cum illo, in quo tractauimus de ægritu-
dinibus capitis, cap. 5. Et sic nota de aliis, ut ingenium tuum
sit intensum cum meris radicibus physonomiæ. ¶ Quando in-
8 ueneris mediam naturalem oblōgam usq; ad percussionem ma-
nus, materiam descendentem a capite denotat. Et per totum suū
periodum nunq̄ est sine materia descendēte ad aliquam partem
sui corporis. ¶ Scias ꝙ uerus terminus huius lineæ est usq; ad
8 finem caueæ manus, & quādo intrat in monticulo, non est sine
mala cerebri fixione cum materia aut sine, & in senectute sunt
4 ægeni. ¶ Multæ rimulæ paruiculæ circa ultimam iuncturam

policis, materiam catarralem aut descensibilem notat. ¶ Li- 5
nea media naturalis non continua & obsessa a multis lineis ca
tarrum aut sinanchiam denotat. ¶ Linea cerebri male condi-
tionata, & locus basis trianguli male dispositus, aut secundum essen
tiam loci, aut catarralem dispositionem promittit.

¶ Tricassius Mantuanus.

¶ Ad notitiam huius capituli sciendum quod per istas infirmita
tes catarrales intelliguntur etiam dolores illi qui in iuncturis
sentiuntur propter mutationem temporum. s. calidi & humi-
di, & frigidi & humidi. Et hoc proprie significat primum si
gnum & etiam secundum.

¶ Cap. CCXXVIII. & est uniuersale, de paupertate, damno, & infortunio.

Signa depicta in monte indicis, ut in lib. 2. cap. 5. se 1
cundae partis actum est, pauperem hominem si-
gnificat, & eum qui damnum patitur. ¶ Linea
uitae habens ramos tendentes ad inferius, pauper- 2
tatem significat, & infortunia, & eum qui dece-
ptiones a seruis patietur. ¶ Linea mensalis si ramusculos ad
inferius tendentes, damnum, miseriam, atque infortunium denun 3
ciat. ¶ Linea media tangens mensalem, maximum damnum 4
& infortunium demonstrat. ¶ Linea mensalis nuda sine ra- 5
mis ueniens ad radicem indicis, paupertatem, damnum, iactu
ras, & calamitates pronosticatur. ¶ Linea semicircularis gros
sa in anulari digito, infoelicem hominem & male animae signi 6
ficat. ¶ Digiti multum dispersi, paupertatem, miseriam, &
loquacitatem demonstrant, ut patet manifeste in mendicanti- 7
bus. ¶ Habentes multas lineas in digito medio plusquam ali-
bi, & specialiter quando linea Saturnina a Rascetta emer- 8
git, & uadit ad radicem medii, in paupertate, & in labori-

bus semper erunt, & non est dubitandum ꝙ sint sine angustiis
etiam si essent Reges. Vidi magnam catervam principum ex-
pulsam a dominiis suis, qui habebant montem Saturni conglo
meratum ex multis lineis, & aliqui habēt lineam saturninam
9 sic extensam. Et hoc intelligitur si est infortunata. ¶ Si linea
mensalis cum linea media naturali claudit angulum, bonorum
10 diminutionem significat, ut persæpe expertus sum. ¶ Si in mō
te policis fuerint multæ parvæ lineæ intersectæ non perpendicu
11 lariter indicant hominem qui multa patitur ꝓ divitiis. ¶ Si
quis habuerit quattuor foveas aut puncta quasi nigra in pal-
12 ma manus, tribulationes & paupertatem sustinebit. ¶ Si quæ
dam lineæ ut crepaturæ reperiantur in monte manus prope me
diam naturalem. Et quædam linea absoluta ab eis lineis seu cre
paturis respiciat inferius ad brachium, significat mutuātem
& semper debitorem esse testatur. ¶ Si quædam linea obliqua
13 sit in digito medio, quicquid habuerit ex bonis fortunæ amit-
tet, & hoc intelligitur de divitiis & honoribus. ¶ Si quidam
14 triangulus reperiatur in digito medio, infortunium maximū
15 ac deterrimum ostendit. ¶ Si quædam linea reperiatur in di-
gito auriculari, & ortus eius sit a radice digiti, & extenda-
tur per medietatem digiti, & sit semicircularis & grossa pes
simum debitorem male morigeratum infœlicem, & eum qui
animam suam malignam habere significat. Et si talis linea re
periatur sub radice ipsius digiti in monte eius, & tuberculus
essentialiter sit bene conditionatus. Talis sua industria & soler
tia evitabit læsiones & damna. Et sermo iste de prædictis dua
bus lineis tenet in omnibus digitis .i. fortuna & infortunium
16 ſm diversas posituras. ¶ Linea in principio cardiacæ exten-
dens se in cava manus, lascivium, inconstantem, pauperem, ac
17 maximum infortunium testatur. ¶ Linea rasettæ manus ob-

liqua non cõtinua et infecta, uagum, miserum attestatur. ℂLi 18
neæ in indicis tuberculo inter sectæ ut craticulæ, miseriam denotant. ℂDigiti grossi & parui ex quacunq; forma cum ar 19
ticulis crassis, miseriam atq; infortunium promittunt. Et qui habet ultimas digitorum iuncturas grossas & euersas, tales si diuites extiterint, giratione temporis & processu depauperabuntur. ℂVgo scribit. Si linea mensalis ueniat directe sub me 20
dio digito, significat contrarium bonorum. Alii dicunt inopiã & ignominiam arguere, ut ego Cocles in manibus meis habeo. ℂSi linea mensalis diuisa fuerit, significat contrarium 21
bonorum, maxime si sit diuisa per lineas aliquas, & hoc erit ratione inimicorum. Et si transierint ipsam lineam, tunc sunt uel fuerũt omnino in actu super ipsum. Et iste lineæ (anteq̃ fiat denunciatio) debent eße profundæ bene apparentes & coloratæ, & econuerso aliter denunciant. Scias ꝙ ẜm antiquos patres ac inuentores, & etiam ẜm Modernos linea mensalis realiter habet demonstrationem super inimicos, & ita mensa atq; quadrangulus manus sunt claues ostensiuæ inimicorũ. ℂQuã 22
do media naturalis concauum manus transierit, rerum inopiam, uitam laboriosam deniq; significat. ℂ Vngues plani et 23
pallidi infortunium dicunt testari. ℂTalis figura. E. in loco 24
Martis, facio ꝙ aliquis non est cõtentiosus, & malum patietur. ℂSi in quadrangulo reperiatur quædam crux male di 25
sposita & male colorata, tortuosa, inequalis, uel discontinua, signum est mali & infortunii. ℂRami in fine cardiacæ respi 26
cientes uersus restrictam, paupertatem ac infortunium minantur, præcipue in senectute. ℂ Si in radice indicis usq; ad se 27
cundam iuncturam eorum, siue circa illa spacia intermedia sit aliquis nodus carnosus, uel pellis, subtilitas suffusa pallore, significat laborem inordinatum quasi continuum, & aduer-

sitatem corporis sui, ut dicunt quidam. ¶ Cuncti tuberculi infortunati, infortunium attestātur s̃m planetas infortunatos, infortunium existima, utputa, Tuberculus Solis est infortunatus ratione loci & essentiæ, & lineamenta, infortunium tenent, ut apud principem, honore, fama, magisterio, studio, si subiectus est adequatus his quæ important in isto loco ratione tuberculo rum & digitorum, quia lineæ quæ diametraliter reperiuntur inter iuncturas digitorum si sint intercisæ, infortunium, & iacturas testantur, s̃m digitos planetis attributos.

¶ Tricassus Mantuanus

IN. 15. signo huius capituli sciendum est ꝙ proprie talis linea primo modo reperta significat infortunium propter ipsius capitis leuitatem ac stultitiam, & maxime in lasciuiis ac inhonestatibus. Quo autem ad animi malignitatem, non est adeo crudelis, ut ipse Cocles exponit. ¶ Quo ad decimum nonum signum sciendum ꝙ digiti intelliguntur grossos esse in iuncturis, paruos autem in articulis, scilicet, inter ipsas iuncturas. ¶ Quo ad uigesimum sextum signum sciendum est ꝙ tales ramusculi debent esse inclinati uersus partem inferiorem ad oppositum illorum qui cap. 225. expositi fuerunt. 4. signo.

¶ Cap. CCXXIX. de morte extra patriam.

1 LIneæ quædam orientes a brachio uenientes per restrictam ad manum, immediate incisæ & discontinuæ, & in extremitate coniunctæ, significant hominem in propria domo nascentem, moriturum tamen extra patriam, & multum per orbem profecturum s̃m quosdam. Et si prædictæ lineæ se respexerint adinuicem, & sit magna inter eas distantia, deno-
2 tant mortem extra patriam in locis extraneis. ¶ Lineæ quæ

ctiam a medio radicis brachii per restrictam transeuntes & euntes per montem manus, significant itinera maris, & hominem in itinerationibus moriturum. ¶ Rami in fine cardiacæ respicientes uersus restrictam, notant pauperem & extra patriam moriturum. ¶ Soror lineæ cardiacæ in monte policis, mortem extra patriam nonnulli dicunt significare, & secundum locum in quo reperitur, sic pronosticandum est. ¶ Quando basis trianguli finitur in caua & non adhæret cardiacæ, facit hominem mori extra patriam cum maritimorum itinerum copia, ut dicunt. ¶ Dicunt aliqui quod quando linea mensalis in suo principio methaphorizando sit ut cathena, extra patriam significat mori. ¶ Angulus summus ualde separatus, aliquando mori extra patriam & uitam finire pronosticat.

3 4 5 6 7

¶ Tricassius Mantuanus.

Vo ad. 4. signum huius capituli sciendum quod tale signum tunc uerum est, quando talis linea multum distat a uitali, & linea uitalis est interrupta & terminata illo in loco in quo ipsa Soror reperitur. Vnde & Cocles dicit, quod sicuti reperitur, ita & eo in loco iudicandum est. ¶ Illud autem quod dicitur de ipsa sorore quod s. adiuuat ipsam uitalem si esset interrupta, intelligendum est quando ipsa soror est prope uitalem, siue propinqua.

¶ Cap. CCXXX. de his qui sunt mali debitores et negant soluere creditoribus.

Vando angulus supremus non bene coniungitur simul, sed distant ab inuicem, prædictæ duæ lineæ notabiliter purum spacium dimittentes, significant hominem fastidiosissimus, qui est malus debitor & sine laude, ut infinitis uicibus notaui.

2 ¶Linea quædam semicircularis grossa ad annularem digitū pessimum debitorem & male morigeratum & infœlicem ostē dit. ¶Sunt aliquæ secte & nationes quæ a radice male soluunt creditoribus & sunt utplurimum lenones. caupones, & qui militiam exercent.

¶Tricassus Mantuanus.

Ro declaratione primi signi ac trium capitulorum sequentium, & alicubi ubi loquitur de separatiōe Anguli supremi. Sciēdū est quod Angulus supremus nō esse coniūctus aut unitus potest intelligi dupliciter. Vno modo est quando tales quidem lineæ. inter separate attamen naturalis uersus policem aut lineam uitalem inclinatur. Alio autem modo est quando. Naturalis contrario modo inclinatur. s. uersus Indicem siue Montem ipsius. Quo autem ad primum modum intelligitur esse. I. signum huius capituli. Et nihil aliud significat q̄ quædam Auaritia superba & ambitiosa. Quo autem ad. 2. modum intelliguntur alia cap. sequentia. Et nihil aliud significant q̄ quidam contēptus ac nilipendium Diuitiarum ac personarum omnium & amicorum inter autē istos duos est alius quidā modus medius. s. quādo Naturalis ipsa in neutram partē declinat, hocq; modo significat diminutionem malignitatis talium effectum. Et similiter quando non est multum separatus talesq; lineænon multum ab inuicem distant.

¶Cap. ccxxxi. De subsanatoribus aut contemptoribus.

Rima radix a qua tale uitium ortus habet, sunt fœmine et effœminati uiri quia omnia negligūt sine ratione propter immensam ignorantiā. Sapientes congrue subsanant & rationabiliter discernendo atq; exclamando. Angulus summus ualde separatus

si spatium

si spacium sit purum facit contemptores atq; mendaces.

¶ Capitulum. CCXXXII. de his qui inanes & inutiles proferunt sermones.

Vnt huiusmodi illi qui habent angulum summum ualde separatum dimittentem purum spacium. ¶ Dicunt quidam, si duæ paruæ rimulæ concurrunt ex linea mensali ad radicem medici, arrogantiam, & eloquentiam, & inanem gloriam denotant.

¶ Cap. CCXXXIII. de his qui sunt detractores, & cauillatores, inuidi, & garrulatores.

Vando angulus supremus est ualde separatus, & tale spacium sit male rugosum, idest, lineatum, habentes a cœlo inclinantur, ut dicitur in rubrica. -

¶ Cap. CCXXXIIII. de his qui habent uarietatem animi, & sunt sine stabilitate & sine fide & conscientia, dummodo possint quæ cupiunt adimplere.

Ales sunt quibus in loco anguli dextri non coniunguntur suæ lineæ, hoc est, ꝙ linea epatis nõ adheret cardiacæ. ¶ Non remouētur etiam a tali uitio illi qui habēt angulum supremū ualde separatum in quacunq; conditione, purum, aut lene, aut lineatum, & quocunq; sit nõ est penitus confidendum de ipsis.

¶ Cap. CCXXXV. de his qui sunt adulatores, bilingues, dolosi, malefici, ꝓphani, & sine ullo opere laudabili.

Lli qui habēt angulum supremum ualde separatum in quacūq; essentia reperiatur, de eis nõ cõfidat. O uos Prætores si iuenietis in manu alicuius

angulum summum ualde separatum pro quocunq; leui indicio ponite reum ad torturam & patibulum, quia experientia manifestissima me docuit in quodam scholare in gymnasio nostro qui est similis naturæ ad amusim & est seminator zinzaniæ, & sæpius inter alios ipsum attente obseruo, & uidi q̄ in manu eius habet talem angulum, & est Guido Pisaurensis, cognomento Posthumus, cuius uafricia non solum extraneis nota est, sed etiam patriæ, & est adulatorum omnium peßimus, qui epigrammata in nostri laudem composuit, non ut laudaret, sed ut pessimi gnatonis officio fungeretur.

¶ Cap. ccxxxvi. de suffocatione infantis, genitricis, seu nutricis causa.

1
Dicunt quidam si ab indicis tuberculi summitate, hoc est, ubi ab articulo uersus policem itur, dependens linea pallidula extiterit, suffocationem geniti filii dicunt ostendere, & hoc affirmat Anthiocus sophisticus auctor, hoc tamen ego per experientiam non habeo.
2 ¶ Si linea uitæ inter policem & indicem tumescat, suffocationem partus seu alterius infantis dicunt significare.
3 ¶ Aliqui dicunt, si linea mensalis in superiori parte fuerit bifurcata et pallore suffusa, infantis mortem significat causa genitricis seu nutricis.

¶ Cap. ccxxxvii. de his qui perueniunt ad diuitias, & postea ægeni deueniunt.

1
Talis figura ut crux in quadrāgulo significat in primeua ætate ægenos nō esse, in secunda uero diuites ultra modum, in senectute uero iterum ægenos.
2 ¶ Linea media naturalis quādo extenditur in giro ultra q̄ trāseat totū mōtem manus usq; ad percussionē uel ultra in ultima ætate ægenos esse significat.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Aduertendum est in hoc signo, ne forte accipiatur ille lineæ se intersecãtes in medio quadranguli circa medium. Nam istę sunt penitus differentes ab illis, inueniunturq; in principio quadranguli uersus finem naturalis & mẽsalis principium.

¶ Capitulum. ccxxxviii. de his qui sunt fortunati mulierum causa.

IN monte policis figura . G . significat mulierum amatores homines, cum quibus bona & gaudia cõsequentur. ¶ Stella in dorso indicis, luxuriosum ui- 1
rum ostendit, & forte peruẽturum ad aliquod bene- 2
ficium uel honorem causa mulieris. ¶ C. littera in mõte indi-
cis inducit diuitias mulierum gratia. ¶ B. figura in loco Ve- 3
neris, aut. E. in loco Veneris, gaudium & dilectionem, & ma- 4
ximam fortunam & officium mulieris causa denunciare di-
cemus. ¶ Linea mensalis in fine sui quando oriuntur bini ra- 5
musculi ab ipsa, quorum unus porrexerit se ad acumen indicis, alter uersus policem declinauerit, significat quod hi tales in absentia sua a fœminis lucrantur, & bonum ex ipsis amplectuntur. ¶ Dicunt quidam Moderni. Si in monte digiti anularis 6
apud radicem ipsius reperiantur quædam paruæ lineæ per longitudinẽ, aut quædã lineæ paruæ secãtes se ut cruces, aut ut stellæ. diuitias mulieris causa ostendere & significare dicemus.
¶ Talis figura. E. in monte Iouis, denotat bonum ratione & 7
causa mulierum. ¶ Figura. F. in loco lunæ significat bonum 8
uenturum propter fœminas magnas & nobiles. ¶ Duæ li- 9
neæ rectæ & ualde profundæ scindentes digitum medicum, diuitias multas propter uxores dicunt apertissime significare. ¶ Quando lineæ quæ sunt inter auricularem & mẽsalem 10
uersus dorsum manus significantes nuptias si sunt fortu-

ne atq; tuberculus Veneris sit per essentiam et rationem lineæ fortunatus & cæteri planetæ fortunati corresp̄odeant, & quæ c̄ocurrunt ad pronostic̄adum de diuitiis, significatur ꝙ hi tales habebunt diuitias & bonum ratione mulierum.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Circa.9.signum huius capituli sciendum est ꝙ tales lineæ debent asc̄edere a radice uersus secundam iuncturam, & s̄m earum maiorem aut minorem ext̄esionem, sic etiam iudicium proferre, & debent esse rectæ ac continuæ.

¶ Cap.ccxxxix.uniuersale de audacia.

1 Inea mensalis si sit prot̄esa a radice indicis, & directe sciderit, audacem, & probum indicat.

2 ¶ Cardiaca linea cum trina proportione & bene disposita indicat securitatem animi, & audaciam, atq; cor optimum, atq; bene dispositum.

3 ¶ Triangulus equilaterus animositatis est signum & Martis naturam representat. Si lineæ sint crassæ atq; rubeæ ualde, si fuerint tenues & nō nimis coloratæ, magis ad temperamentum appropinquāt.

4 ¶ Quādo media naturalis est satis lata & recta & bene colorata, & cum palma ext̄editur & appar̄et in ipsa quædam puncturæ, de latitudine lineæ, probitatem et audaciam, & gignitiua uirtute plenum significat.

5 ¶ Epatis linea dec̄eter longa, & profunda, lata, & decenter c̄otinua & bene colorata, significat bonitatem stomachi & epatis, & lætitiam, & audaciam.

6 ¶ Triāguli spacium si sit magnum et latum, largitatem & audaciam ost̄edit, & specialiter si non sit bene coloratum et planum.

7 ¶ Angulus dexter rectus uel quasi bene appar̄es & bene coloratus, significat audaciam & fortitudinem. ¶ Quadrangulus latus & planus & bene coloratus, audaciam declarat.

8 ¶ Si linea Solaris oriatur a mensali

& ſic cum trina proportione & bene colorata, & recte ſcin-
dat digitum anularem, ſeu medicum, audaciam rectam de-
monſtrat. ¶ Si quædam linea notabilis, recta, & bene colora- 9
ta cum trinaria dimenſione emergit ex radice indicis & ua-
dat uſq; ad mediam iuncturam uel prope, audaciam ſignifi-
cat. ¶ Manus magnæ & debite proportionatæ in quacunq; 10
ſui parte, ſcilicet, qualitate & quantitate, talis erit bonæ natu
ræ et complexionis cum debita audacia ac probitate. ¶ Scias
ꝙ duplex eſt audacia, una eſt cum temeritate, ut euenit iratis
propter ebulitionem ſpirituum aſcendentium ad cerebrum, &
de iſtis in ſupranotatis clauſulis non intelligo, tamen inferius
dicemus. Alia eſt proprie audacia quæ eſt contraria timidita-
ti quæ procedit ex complexione laudabili, ut ſunt magnanimi
& fortes in extremis periculis, de qua ira temperatur, ut pri
mo phyſonomiæ dictum eſt. cap. xxiiii. de ſignis animoſi ſiue
magnanimi, aut de ſignis equalitatis. De ſignis audaciæ cum
temeritate dictum fuit in capitulo. 31. de ſignis hominis ira-
cundi, & etiam iſti ſunt ualde animoſi ſine freno rationis in
ira. Vadunt iſti cum gradibus compoſitis, & ſimilibus beluis
de natura ſui. ¶ Menſalis linea lata, continua, rubra, craſſa 11
uſq; ad tuberculum indicis extenſiua, audaciam furioſam in-
dicat. ¶ Angulus ſummus ualde ſeparatus cum rubeis, groſ- 12
ſis, ac flammeis lineis, in martialibus animoſitatem oſtende-
re uidetur, aut quādo angulus ſupremus coniunctus cum craſ
ſis & rubeis lineis, hoc eſt media naturalis & cardiaca, au- 13
daciam largitur. ¶ Soror lineæ uitæ in monte policis nimis
protenſa, atq; rubra, audaciam intenſam indicare dicemus.
¶ Iecoralis linea emergens a cardiaca, & cum media natu- 14
rali angulum acutum cauſando, in ſiniſtra parte, cum caren-
tia anguli ſummi, ſed reſidum ſit cum lineis craßis & ualde

15 rubris,furiosam animositatem minatur. ¶Soror lineæ men-
16 salis crassa,rubra, naturam ebulientem denotat. ¶Vna linea emergens inter indicum & medium circuens montem medii medici & finiens inter anularem & auricularem cum summa rubedine & continuitate,quam lineam aliqui appellant cingulum Veneris.Talis linea dico denotat,ꝙ cœlum inclinat homines ad omne genus luxuriæ cum masculis aut fœminis in usu masculino,aut cum puellis quæ habent strictissimam uuluam,quia illa strictura incitat uirtutem fantasticam,& sunt ut beluæ imaginantes puerilem coitum ratione stricturæ, & sic etiam inducuntur ad appetitum deflorandi uirgines atq; uiolandi,& eas quandoq; suis genitoribus rapiunt, nam sic a
17 natura disponuntur. ¶Et breuiter omnia signa quæ concurrunt ad nimiam caliditatem hic sunt applicanda, cuiusmodi sunt martiales.Ideo uide capitulum de natura Martis in.2.libro,& in isto libro,cap.124.

¶Tricassus Mantuanus.

Vo ad capitulum istud sciendum ꝙ ista temeritas(de qua mentionem facit noster Cocles)solet ab aliquibus appellari præsumptio, attamen suũ proprium nomen ac uocabulum,Bestialitas nuncupatur.Et huiusmodi homines (utplurimum) sunt ueluti bestiæ.s.absq; aliqua alia consideratione. Sunt nempe fortes ac audaces ex sua propria natura,attamen inconsiderat huiusmodi sua fortitudine ac animositate utuntur, unde & in exterioribus actibus multotiens actus bestiales ostẽdunt & quidem si tales sint natura pusilles sunt ueloces in suis operationibus,& dum pergunt semper calcanea in terram impetu quodam apponunt(licet aliquando grauitatem in huiusmodi motibus fingant)& quodammodo procumbunt siue in an-

teriori parte inclinantur, & maxime ad humeros ac caput. Si autem magni fuerunt statura ac corpore longo, tardi sunt in eorum motibus, lentiq; progressu, nec multum in Genubus curuantur dum ambulant, totoq; corpore ueluti girando com mouentur. Habēt cruras ac coxas ueluti equales, seq; metipsos magnificant, extolluntq; ueluti sapientes ac graues. ¶ Quo ad decimumsextum signum sciendum ꝙ Cocles multum deci pitur in cognitione huius signi, nullam differentiam esse per- pendens inter istum signum ac Veneris cingulum, cum tamen multum sint differentia, non solum quo ad situm aut figuratio nem. sed etiam quo ad effectum aut significationem. ¶ Et pri mo quidem quo ad situm differentia sunt, quia cingulus Vene- ris ortum suum habens inter indicem & medium, magis ta- men medio digito inheret. Istud autem signum indicem uer- sus originem trahit. Et etiam cingulus Veneris in fine inclina tur totaliter in auricularem, & istud autem nō inclinātur uer sus, & si inclinatur, non tamen adeo uti cingulus Veneris: im- mo quodāmodo suspensus remanet, & si inclinatur, attamen uersus auricularem magis, ¶ Secūdo autem quo ad significa tum sunt differētiæ, quādo cingulus Veneris, luxuriam ac be- stialitatem notat. Istud autem iracundiam ac naturam feri- nam ostēdit, & cum hoīem ingeniosum, licet chymericum de- clarat. ¶ Cum autem in eodem signo dicit ꝙ notat stu- prum ac deflorationem, sciēdum ꝙ quo ad proprium signifi- catum, hoc falsum est. Hoc tamen posset aliqualem apparētiā habere quādo eßet duplicatus, aut ille talis in quo inuenitur est persona potēs aut dominium habens, & ideo in oībus iubetur semper considerare subiectum. ¶ Quo igitur ad situm aut fi gurationem huius. 16. signi, hoc modo intelligēdum est, alio- quin oīs expositio ac doctrina rueret.

Capitulum.ccxl. De furibus.

Icunt aliqui quorum nomen ignoro. Si in superio
1 ri parte policis iuxta unguem fuerit talis figu-
ra. Q. si multum extenditur furem denotat.
2 ¶ Linea media naturalis tortuosa discontinua
& diversicolor est signum pravitatis & fur-
3 ti. ¶ Lineæ quædam grosse & rubeæ procedentes a radice au-
ricularis & extẽdentes se per montem eius uel iuxta mendaces
4. homines fures inordinatos & insidiatores facit. ¶ Cuius ocu
li mouentur uelociter. cernentes acute calidum & latronem in
dicant. Nota ꝙ est magna differentia inter uidere & intueri,
uidere absolute est quãdo respicies aliquas res quasi sine consi-
deratione. intueri est quando aliquis aspicit aliquam rem cum
maxima consideratione, et plerũq; cum uirtute appetitiua ual
de intensa. Et isti tales mouent oculos eorum ad omnes partes
positionis, & intuuntur idest ualde cupiunt & considerant res
delectabiles, ut faciũt pueri quãdo appetũt cerasa aut alias res
desideratas. Sed ego semper uidi tales habere celeritatẽ in mõ
tibus suis. Et aliquãdo eorum ingressus est ut pauonũ & gruũ.
Sed istud fit ex arte quãdo sunt in furore appetibili cum uolũt
5 furari. ¶ Lineæ quædam cicatrici similes in auriculari digito
nõ aperte idest clare nec bene colorate, hoc est cum rubedine cla
ra, sed obscure ad nigredinem tendentes homines fures & Mer
curii conditiões ostẽdũt hoc est denotãt Mercurium cum appel
latione ad planetas inclinantes hominem ad furtum, & tales
6 summi ingenii sunt in rebus malis & malorum morum. ¶ Li
nea ualde grossa adeo ꝙ incisio uideatur uel ut longa fouea in
digito auriculari secundum quosdam significat furem obliuio
7 sum. ¶ Lineæ ut crux cum ramis reflexis ex una parte ĩ auri
8 culari digito hominem furem notare uidetur. ¶ Linea quædã

a digito minimo obscura profunda & inspiciēs inferiorem par
tem sui, hominem furem & uitiosum ostendit. Si talis linea re
spicit supra uersus medium fur erit iste, si non furabitur saltē
tormēta patietur propter suspitionem & semper negabit. Et si
talis figura sit rotunda utilem furem & potētem, sed furto ab
stinentem ostēdit. ¶ Alii dicunt quādo in dorso policis apparēt 9
duæ grosse lineæ ueniētes una a parte interiori alia ab exterio-
ri nec se tangentes, & medium dorsi policis transeūtes magnā
infidelitatem & latrocinium significant, nec in his confiden-
dum est. ¶ Dicit Vgo. Si in medio lineæ mediæ naturalis sit una
fossa significat latronem & debet habere oculos profundos. 10
¶ Dicūt aliqui quorum nomina ignoro quādo linea Epatis est
furcata uersus restrictam significat male mori propter furtū. 11

¶ Tricassus Mantuanus.

N. 4. signo huius capituli sciēdum ꝙ uniuersale inditium est in unaquaq; operatiōe, ꝙ quotiēscunq; accidit uirtutem aliquā circa aliquod obiectum occupari & hoc est uehemēti animi affectione prouenire qui tali obiecto permaxime afficitur. Et ideo quādocūq; aliquis magis attētē cōicit oculos ad aliquod obiectum & in eo per maxime animum suum deferri ostēdit, attamē nō propter hoc iudicari potest ꝙ tali in obiecto nō recte deferatur. Vnde conspiciēdo Mulierem pulcherimam, hoc quidē cōspici potest sola sua pulchritudine ac formositate conspecta, & cum hoc accidit, nil aliud perpēdi potest nisi ipsa simplex cōsideratio siue oculorum affixio. Potest quoq; īspici propter amorem aut concupisentiam & tunc insimul cum ipsa consideratione aut oculorum inspectione. labia quoq; ipsa aut oculi quandoq; titillant ac nutant aut aliquando ad refrigerationē amoris intrinseci ex intimo suspiria nequeunt occultari. Hoc idem

inditium haberi potest ex furto. Et inter reliqua hæc sunt, q. scilicet palpebris nutatione, noscuntur, hinc indeq; sepius cir
4 cunspiciunt, ne scilicet ab aliquo ex eorum ocultatione defixa de prehendantur ad tale obiectum declinasse, & communiter ha bent oculos paruos aut demisse. aspiciuntq; ueluti si aliquod obiectum uilipenderent, aut cū timore conspicerēt. ¶ Quo ad. 6. signum sciendum ꝙ tale signum reperitur apud Radicem, & si fouea fuerit erit in ipsa Radice.

¶ Capitulū. ccxli. De his qui sunt officiales & grati apud Re ges atq; principes cum honore & diuitiis.

1 Figura talis. B. in mōte īdicis, īducit maximā for tunā apud reges, Similiter, & . G. i mōte anula
2 ris & . F. in mōte indicis. ¶ Forma sphærica uel triāgulus bene cōditioātus in mōte Iouis, arguit
3 dilectionē apud Reges. ¶ Lineæ recte pulchræ longe in digito anullari aut indicis, diuitias honores & dignitates a princi pibus denotant, præcipue quando cum sua essentia transferun
4 tur ab uno articulo ad aliud. ¶ Quando una linea oritur a car diaca p mediū foueæ manus & sit æqualis latitudinis, et ad ra dicē solis admodū sulculi deuenerit cū bono colore honores exal tatiōes famā atq; dominiū præstat. ¶ Qui habuerit. B. litterā
5 intriangulo erit diues & familiaris principibus. ¶ Lineæ pul
6 chre in principio cardiacæ extendentes se per tuberculum, facit diuitem cum honoribus exuberantibus apud Reges ut dicunt quidam. ¶ Si in primo articulo policis fuerint lineæ ut crux,
7 diuitias & honores apud Reges, Maxime si sint graciles & subtiles innuunt ut aiunt aliqui, ego tamen nunq̄ notaui. ¶ Si
8 linea solis oriatur a mensali & per medium sulculi diametra liter ueniat cum trinaria proportione ad radicem anularis, diuitias honores dignitates officia apud principes indicare ui

aetur. Necesse est quoq; inspicere conditionem tuberculorum & aliarum proportionum circa diuitias ætates, & infortunia, ut puta si ego reperio montem Mercurii ad ultimam perfectionem cum lineamentis in residuo digiti, angulum supremũ eminentem aut triangulum indicabis hominem ratione litterarum aut ingenio suo esse gratum & fortunatum apud principes. Si mons Iouis sit excelsus fortunatus est apud principes religiosos ut sunt Cardinales Papæ & cæteri gaudentes de bonis ecclesie. Et forte etiam causa principum secularium, quia habet locum solis pro essentia & lineæ sunt fortunate.

¶ Tricassus Mantuanus.

D maiorem noticiam secundi signi huius capituli. Videatis capitulũ. 119. signo primo. ¶ Quo autem ad id quod dicit in fine huius capituli. Sciendum q̀ ista est una ex principalioribus regulis obseruandis in hac scientia in omnibus iuditiis. Et illud quod ipse adducit in illis duobus exemplis intelligendũ est etiã in omnibus aliis. Et in Exemplum adduci potest ipsa linea Solaris. Nam quando in fine inclinatur aliqualiter uersus Auricularem aut ramusculũ aliquẽ uersus candẽ partẽ extẽdit significat fortunari cũ magnis ac Nobilibus ex astutia sua ac uirtibus. aut ẽt nobiliũ ac Dominorũ gratia scias adipisci. Et quãdo similiter inclinaret se uersus medium, significat amicorum ac nobilium gratia Diuitias adipisci. Et eo magis quo essent ibi signa Martialia & fortunata, aut significatiua bonum causa mulierum, aut prælatorum.

¶ Capitulum. ccxlii. De crudelitate.

Ittera. A. uel figura similis ei in triangulo notat hominem lapidei cordis sine misericordia plenũ ira & iniquitate. ¶ Linea cordis magna et rubra tam uersus rasettam q̃ uersus naturalem

mediam crudelitatem ostendit. ¶ Quãdo media & cardiaca
3 non bene cõiunguntur sed distant abinuicem notabiliter purum
spatium dimittentes significatur maxima crudelitas, si mar
tialem colorem obseruauerunt. ¶ Linea mensalis ultra medie
4 tatem indicis signum est crudelitatis & magne ire præcipue
si fuerit liuida aut flammea. ¶ Martiales lineæ in manu re-
5 pertæ crudelitatem denotant.

¶ Tricassus Mantuanus.

Ciẽdum pro clariori noticia .2. signi huius capi-
tuli, quod cum dicit Vitalem magnam existere intel
ligendum est quod sit larga, ampla & in superficie
lata ita quod non est profunda multa sed solum dila
tatur in superficie ipsius palmæ. ¶ Quo ad .3. signum sciẽdũ
quod proprie istud signum nõ significat crudelitaten aut natu-
ram crudelem sed potius rudem ac Bestialem naturam, & ho
minem proprii capitis & absq; consideratione alicuius peri-
culi aut mali imminentis, qua de causa dicũtur naturæ cru-
delis existere, hoc autem non ex ira prouenit magis aũt ex be
stialitate.

¶ Capitulum .ccxliii De inauditis ac malignis egri-
tudinibus.

Pparuit in pontificatu Alexandri sexti magni
receptaculi uitiorum, quædam egritudo quæ uul
go dicitur morbus gallicus, quia galli primi ha
buerũt talem egritudinem in prælio partheno-
peo. Inspexi in eorum manibus, & inueni omnes habere lineam
Epathicam male complexionatam aut locum talis lineæ male
conditionatum, cum proportione lineæ capitis cum signis quæ
dicta sunt in cap. de podagrica dispositione. capitulo .30. Et ut
plurimum habẽt Epar magnum aptum natum labi, & caput

humidum & colorem faciei inopum & facies eorum erāt ulcerate & præcipue nasus.

¶Tricassus Mantuanus,

Vlta uana ac inutilia Cocles noster in hoc cap. ponit quæ nostris temporibus nullam efficatiam aut apparentiam retinent. Et ideo illa obmitto. ¶Quo autem ad illa signa quæ ab ipso adducūtur omnes sūt fabulæ, nec aliqualem euidētiam habēt ex qua conici possit ea significari quæ ab ipso narrantur. hoc autem solum ex ipsis percipitur ꝙ s. ꝙ tales homines aut mulieres defacili possent in huiusmodi prolabere. Et hoc ex immoderata sanguinis abundātia. ¶Signa autem quæ ex experientia comperi duo sunt. ¶Primum est quando Saturnina ascendit in Quadrangulo & est tortuosa & uersus finem duplicata. ¶Secūdum est quādo ex cōcauo aliquæ lineæ similiter ascēdunt uersus quadrangulum tortuose ac duplicatæ. ¶Not. autē ꝙ aliquādo tales lineæ sunt discōtinue aut male apparētes & maxime circa finem, & etiam subtiles sunt, & ex hoc significatur ꝙ talis qudem patietur illiusmodi infirmitatē attamē & aliqualiter cōualescet. Et ideo ēt in hac infirmitate notātur omnia illa signa quæ grauem infirmitatem siue incurabilem notant. ¶Sunt etiam & alia signa ex quibus de facili cognoscuntur quando quis actualiter illiusmodi infirmitate occulte laborat, quorum (ut quilibet se custodire ualeat) aliqua enarrare decreui. ¶Primo igitur inspiciendi sunt oculi inter utrorumq; palpebrarum extrema, sunt namq; sicci ac ueluti concaui, ita ut quodāmodo uideatur illa humiditas, siue albedo oculorum corrosa fuisse. ¶Secundo inspicienda sunt labia, sunt namq; pallida ac ueluti citrina, immo nigra, & in extremitatibus sunt ueluti ex salina simul unita cum quadam subtilissi-

ma uiscositate, Et hoc in ipsa loqutione clare dinoscitur. ¶ Tertio uox aliqualiter rauca, & ad subtilitatem siue acuitatem tendens. ¶ Cauendum est autem summopere ab huiusmodi consortio. Nam omnino. Fatuus iudicandus est qui in huiusmodi periculis omni sanitate postposita in sola oblectatione glorietur indies uideamus illiusce mercimoniis ubiq; nundinarum comer[…]tia detegi & ad alterutram partem commorari. ¶ Quo au[…]tem ad istius infirmitatis cām principalē nō est nostri negocii.

¶ Cap. ccxliiii. De his qui percutiunt consanguineos.

Signa picta in loco martis ut patet in. 2. libro in
1 clinant homines ad percussionem consanguineo[…]
rum. ¶ C. Figura in monte medici genitoris in
2 terfectorē notat. ¶ Linea media naturalis gros
sa profunda nimis, & quædam paruæ foueæ ibi appareāt cum
3 colore intenso cum matre malum & inde sanguinis effusionem
pronunciat.

¶ Tricassius Mantuanus.

Secundum signum huius capituli non semper reti[…]net hunc significatum, nisi forte ex aliquo alio co[…]roboraretur. utputa. ex aliquo signo Martis, in[…]fortunato. Verumtamen semper ex suo significa[…]to denotat naturam iniquam. Et infidelitatem. Et siccarium ac pradatorem, & non minus proprio sanguini insidiantem. ¶ Quo ad. 3. signum sciendum ꝙ talis inimicitia intelligitur cū matre, aut cū aliquibus ex affinitate Matris, aut ꝑpter causā ipsius siue occasionē, aut ex rebus sibi ꝑtinētibus.

¶ Capitulum. ccxlv. De his qui sequuntur societates hominum lasciuorum.

Figura. G. in triāgulo significat perseuerare cum malis uiris latronibus, & occulte machinantes

denotat. ¶ Angulus supremus disiunctus si illud spacium sit 2
molle valde significat hoiem dimittētem bonam cōuersatio-
nem, & imitari malam. ¶ Quādo media naturalis & car- 3
diaca cōiungūtur per quasdam cōstātes ad modum rethis, si-
gnificat uitiosam uitam, ad fœlicem tamē finem & ad exi-
tum bonum declinantem.

¶ Tricassus Mantuanus.

IN.2. signo sciendum ꝙ talis emēdatio futura est, post tamen maximam cōsumptionem propriæ aut etiam alienæ substātiæ, ita ꝙ seipsum tūc refrenabit, cum sibi substātiam suppetere cognoscet, Multam quoq; penuriam in seipso sustinebit, magis autem & minus pront locum talis spacii fuerit eminētior aut depressior, & quo eminētior fuerit eo minus ꝓprium errorem cognoscet.

¶ Cap.ccxlvi. de his qui uadunt ad bellum, & aut sunt uulnerati, aut patiuntur iacturas propter socios.

ANgulus supremus non coniunctus, & prædictæ lineæ non distent notabiliter & sint ualde propinquæ, significant migrationem in bellum propter socios, & sunt aut cum eis uulnerati, aut propter eos patiuntur iacturas.

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Aduertatis ꝙ totum istud cap. omnes sunt fabulæ Coclitis ac uaniloquia ipsius, unde & falsum est.

¶ Cap.ccxlvii. de his q perueniūt ad diuitias ex alienis bonis.

LIttera. D. in radice solis bene disposita, diuitias alie- 1
nas seu iopiatas ascēdere prænotat. ¶ Lineæ ut stel- 2
læ in quadrangulo uersus naturalem, arguunt dis-
persionem substātiæ in aliquo tempore, et si ad pau-
pertatem deuenerit & pauper fuerit ditabitur,

& nihil ei deerit, nam alienas diuitias amplectetur.

¶Cap.ccxlviii.de his qui interficiunt uxores.

Igura.E.in triangulo arguit uirum cōtentiosum
1 habētem copulam cum uilibus fœminis, & raro
habebit desposationem optatam, & aliquādo uxo
ris propriæ erit interfector. ¶ Character uel ali
2 quod signum Veneris, ut in suo loco pictum est in
2.lib.interfectorem mulierum aut propriæ uxoris aliquando
demonstrare dicemus.

¶Cap.ccxlix.de his qui sunt infortunati causa mulierum.

Cutum, triangulus, aut sphærica forma in mō
1 te Solis facit diligi a mulieribus, sed ꝓpter eas
damnum patietur. ¶Si in fine lineæ cardiacæ
2 in monte policis reperitur forma ut stella, infor
tunium propter mulieres notat, et quot sunt stel
læ, tot sunt infortunia. ¶Linea quæ dicitur uia lactea si repe
3 ritur cum sectione linearum & in residuo manus sit infortu-
nata. iacturas & infortunium propter fœminas denotare di
4 cas. ¶Cingulus Veneris si est protēsus cum trina portione,
infortunium propter fœminas testatur: præcipue ratione luxu
riæ. ¶Mōs Veneris ualde eminēs, lenis, et ex multis lineis ob-
5 sessus in modum ludi scacchorum infortunium propter fœmi-
nas arguit.

¶ Tricassius Mantuanus.

Vo ad primum signum huius capituli Conside-
randa sunt ea quæ dixi in cap.119. & propor-
tionaliter acōmodanda, ¶ In.4.autem signo
sciendum ꝙ cingulus Veneris per propria signi
ficationem non ostendit Damnum propter mulieres aut propter
luxuriam sed solum hoc indicatur quando in Monte Saturni

inueniuntur

inueniuntur aliquæ lineæ (aut etiam in monte Solis) quæ sint intersecatæ a prædicto cingulo Veneris, siue eius partibus, & talia etiam infortunia non magis iudicātur ex mulieribus prouenire q̄ ex quacunq; specie luxuriæ, sed uniuersaliter propter luxuriam ac eius bestialitatem. Verumtamen & aliquādo potest iudicari particulariter propter mulieres aut aliquo alio particulari, prout aliis quibusdam signis comprehēdi potest in qua luxuriæ specie magis inclinetur. Hæcq; infortunia possunt esse & in substātia propria & in amicis s̄m positionem loci in quo tales lineæ inueniuntur intercisæ, ut dictum fuit in chyromantia mea, figura. 33. & .36.

Cap. ccl. de his qui acquirūt filios nothos seu spurios.

Inea triplicata a radice policis oriēs quæ porrexerit se ad mōtem Iouis, facit q̄ habētes gaudēt coitu, & acquirent filios spurios ex adulterio. 1
Mōs Iouis bene cōditionatus aliquādo et quasi semper filios spurios significat. 2 Dicit chyromāticus in sua exhausta chyromātia quādo inueneris apud radicem in mōte minimi aliquas lineas, tot filios nothos significāt quomodo ipse fuerint, & si tortuosæ fuerint, mortuos aut ignotos arguunt. 3 Si reperitur paruus punctus in radice indicis bene coloratus uersus dorsum in siluestra parte, unum filium nothum arguit. 4 Si tendit ad domestica partem uersus intra filias fœminas arguit. Et quot puncti erunt, tot filios uel filias denotant.

Tricassus Mantuanus.

IVxta opinionem communem ego quoq; iudicaui multotiēs filios spurios propter huiusmodi signa & in aliquibus subiectis, uerum id esse reperi, sicuti hic dicitur in. 4. signo, & in Chyromantia

mea figura.23. Attamen & cum his omnibus non multum ta libus inditiis ascentio. Nam hoc quod dicitur legittimus siue Il legittimus. omnia sunt ex nostra positione ac fantasia. Et enim omnes nati sunt ex uiro & Muliere. Et Vna Mulier ita est Mu lier sicuti & alia tales autem termini sunt termini legales & non phylosophicales, nec ad physonomios aut Chyromanticos spectant qui tantum iudicant s̃m complexionem & naturam hominum, & nõ s̃m originem aut Matrimonium. Attamẽ sciẽ dum ꝙ huiusmodi signa aut similia significant habere filios aut mulieres quæ tamen non amantur amore perfecto, & simi liter in talibus nullam perseuerantiam denotant. Quoniam au tem communiter accidere uidemus in filiis spuriis ac concubi nis, ideo & communiter dicitur talium signorum significatio supradictorum effectuum ostentatiõem cõnotare. ¶ Quo ad. 2 signum nullã pænitus causam inuenio ex qua coniici possit, ut Mons Iouis fortunatus filios spurios significare iudicetur Nisi fortassis non chyromãtiam sed uulgi opinionem imitatus di ceret, ꝙ eo magis quo quis nobiliori gratia ac eminẽtia ꝑdota tur eo et plures rerũ differẽtias cognoscere cupit, siue experire desiderat. Et iõ cũ mõs Iouis fortũatus h̃etur sequitur ꝙ ip̃e ha bẽs ex tali fortuna in dignitatẽ cõscendit, qua quidẽ adepta om nia sibi licere arbitrans, ex curiositate aut pasione, huiusmodi opatiõibus excitus spuriũ ac illigitimorũ, pricipiũ originẽ uc fo re necessitatur. Attamẽ et hæc istiusmõi inditii cã ianis ẽ ac fri uola, & iuxta opiniõis meæ sentẽtiã. ĩ hoc sicuti & in reliquis ex ꝓpria capitis leuitate loquutus ẽ. ¶ Quo ad. 3. signũ sciẽdũ ꝙ si cõsideretur ut ipse exponit falsum est. imo dico ꝙ hmõi signa significãt simpliciter filios, siue filias (s̃m ipsorũ positio nẽ) hoc. s. ĩtelligẽdo tã de filiis spuriis sicuti et de legitimis. Et hoc inditiũ ẽ uerius oĩ alio ĩ hmõi habito (quo ad cognitionẽ fi liorũ) et qñ sũt aliquæ lineæ tortuose fœmias siue filias signifi

cat. si uero breues aut itersecte et male apparētes fuerit abhor
tiuos siue morituros, significant. Et hoc expiētia teste cōpro-
baui. ¶ Cap. ccli. De his qui habēt signum ꝙ sunt spurii.

Icūt aliqui si linea uitæ sit a parte superiori ma-
gis lata quasi si lineæ cōditiones transcēdat si-
gnificat aliquem esse spurium, quod nūquā uidi.
Si minimus digitus cum sua summitate nō at-
tingat usq; ad ultimam iuncturam medici spu
rium esse pentus indicat, ut habeo in manu mea ad amusim, ta
men nō mihi displicet. Habeo diis gratias ꝙ nō me iumentum
formicā seu muscā esse uoluerūt. ¶ Tricassus Mantuanus.

T multos spurios inuen qui tamē nullū horū si
gnorū in se habebāt. Et adhuc aliquos spurios re
peri qui cū digito Auriculari ad mediū. 3. iūctu
re Anularis attigebāt. Enimuero hoc interpreta
ri pōt ꝙ illud met significatū retinet quod ēt quādo est dimi-
nutus. ¶ Primū aūt signū magis ꝓprie ad homicidiū ꝓnū idi
cat, et hoiem Iracūdū significat. Vt tamē ueridica doctria hē
tur, signa, huiusmodi ꝓprie signāt illos filios qui ab alieno uiro
ꝓpagātur, aut ēt muliere. s. qn̄ alterū eorū, aut melius utrūq;
sunt cōiugati. ¶ Cap. cclii. de interpretatoribus sōniorū.
¶ D. figura i loco ueneris iterꝑtatorē sōniorū faciūt et demō
stratorē rerū occultarū. Illa signa quæ diximus i cap. de phylo
sophis & auguribus cap. 208. &c. huc p uiā disiūctā deducē
da sunt. ¶ Cap. ccliii. De his qui sunt occulti animi.

Ineæ pulchre & clare i digito mimo aut i mōte
latētē aim arguunt adeo ꝙ nullus cognoscit in 1
trisecū suū. ¶ Si media nālis simul cū linea cor
dis supius angulum strictum efficiat elatum 2
animum significat et hominem boni cōsilii secundum leophritū

3 & ita ego testor. ¶ Ait Mercurius, si linea mensalis in directo indicis aut medii bifurcata fuerit, cælati animi & occultæ cō scientiæ uirum indicat, alii dicunt, quādo est bifurcata absolu te in quocunq; situ, animum occultum declarat.
4 ¶ Dicunt recē tiores, si a linea mensali emergit una linea subtilis & limpida se extendens per mōtem minimi, consilium bonum & animum occultum testatur, & ita etiam Vgo confessus est.
5 ¶ Non est cō fidendum de his qui habēt animum occultum, quia habēt uul pinos mores, & tales utplurimum sunt saturnini. Ideo linea sa turnina a rasetta ad radicem medii protensa cum equali pro portione, animum uulpinum occultū atq; maleficum denotat.

¶ Tricassius Mantuanus

Vo ad tertium signum huius capituli, sciendum est ꝙ nō semper dicitur mensalis bifurcata quotienscunq; reperitur in fine duplicata. Nam aliud est intelligendum quādo est ramusculosa, & aliud quādo est bifurcata, ramusculosa quidem intelligitur quādo ramos in longum protēdit, bifurcata uero intelligitur quando rami sunt curti, aut unus est breuis, alter longus, omnes tamen ad eandem uiam tendunt. ¶ Quo ad quintum signum sciendum ꝙ multiplex est differentia hominum taciturnorum siue qui sunt naturæ Saturni et secreti. Et ad clariorem noticiam, Not. ꝙ quādo quis reperitur qui sit taciturnitas ex natura sua & habet os paruum, aut labia prominentia, aut supercilia simul iuncta, aut großa non de facili est illi fidem adhibenda, nam utplurimum sunt proditores. Si qui autem habeant frontem mediocriter latam & in aspectu graues, oculosq; habeant aliquantulum magni & labia proportionata, & hi sunt fideles & secreti, & huiusmodi grauitatem in aspectu notant.

¶ Capitulum ducentesimum quinquagesimumquartum. de insania atq; stultitia.

On est dubium quod omnes homines aliquãdo stulti uocari possunt. Et si fiat comparatio, nullus est adeo sapiens, nec tantæ uir excellentiæ qui quandoq; non sit stultus in aliquo casu. Vulgus indoctum eos peritos esse putat, ac sapiẽtes qui bonam habẽt exteriorem fortunam. Aliqui sunt iracundi et qui a passionibus uincuntur, nec iræ frenum imponunt. Hos uulgus fatuos appellat, sunt hi tamẽ post discessum iræ rectissimi discussurus boni cõsilii. Non est meũ hoc in loco distinguere species stultorum, cum infinitæ sint. Fatuos appello illos qui quando quieti sunt carent recto discursu ac ratiocinatione. Aliqui fatuos appellant illos qui sunt nimiæ instabilitatis. ¶ Lineæ igi- 1
tur obscuræ in digito minimo indicãt intellectum malum, & sine stabilitate, nec habent in suis rebus fundamentum, et sunt audaces & stulti. ¶ Si ex tribus lineis triangulus in nulla sui par- 2
te coniungatur, stultitiam ostendit. ¶ Si media & cardiaca li- 3
nea non coniungantur simul, sed distant ab inuicem prædictæ duæ lineæ notabiliter purum spacium dimittentes, tunc significãt uanos ac inutiles proferentes sermones. ¶ Si quædam linea 4
aspera & tortuosa descendat inter medium & medicum, ab earum radicibus stultitiam & temeritatem ostendit, ut antiqui & nostri tenent. ¶ Si mensa manus constituitur ab inequa 5
li spacio, complexionem malam ostendit, & negocia agentem cum fatuitatibus. ¶ Vna linea cum diuiserit infamem, insa- 6
niam dicunt notare. ¶ Digiti grossi & breues quãdo palma manus est curta, stultitiam denotant. ¶ Digiti subtiles plusq̃ decet, stultitiam penitus significant. ¶ G. figura in triangu- 7
lo, dementiam ostendit. ¶ Si linea media naturalis in fine sui 8

9
10 multum ad digitos inclinent, maximam stultitiam arguit.
11 ¶ Si quaedam crux reperiatur in digito auriculari, fatuita-
tem dicunt denotare. ¶ Si in triangulo tale signum. E. appa-
ruerit, in uiris dementiam significat. ¶ Si duae lineae proce-
dant a restricta in fouea manus uersus montem, & in medio
sunt mutilatae seu disiunctae, & postea reuniantur. Ignarum et
obtusum arguunt ingenium, mortem instar fatui in patria obi
12 turum, tamen caret sensu, ut dicunt multi, praecipue Coruus in
13 suis picturis. ¶ Inquit Vgo quod ungues oblongi & angusti, sto
liditatem atque ferocitatem denotant. ¶ Dubitant aliqui super
problema Aristotelis dicentis. Cur ingeniosi melancolici sint,
quia in re platonicum illud quod in libro de scientia scribitur,
confirmauit. Ingeniosos, uidelicet plurimum concitatos furio-
sosque esse solere. Quod idem Plato in phedro apertissime pro-
bare uidetur, dicens. Poeticas fore frustra absque furore pulsa-
ri. Sed hunc forte diuinum furorem uult intelligi. Tamen neque
furore eiusmodi apud phylosophos, nulli praeter quam melancholi-
ci concitantur, ut multi illustres declarant, & praecipue Mar-
silius Ficinus in libro de uita sana, siue de cura ualitudinis co-
rum qui studiis litteralibus inuigilant, capitulo quinto, addu-
cendo multas celeberrimas ac solemnes rationes ut doctissimus,
dicens. Melancholia, idest, atra bilis est duplex. Altera quidem
naturalis a Medicis appellatur. Altera uero adustione contin-
git. Naturalis illa nihil aliud quam densior quaedam, sicciorque
pars sanguinis. Adusta uero in species quattuor distribuitur,
aut enim naturalis melancholiae, aut sanguinis purioris, aut
bilis, aut salsae pituitae, combustione concipitur. Quaecunque
adustione nascitur, iudicio & sapientiae nocet. Nempe dum hu-
mor ille accenditur, atque ardet, concitatos, furentesque facere so-
let. ¶ Quam Graeci apertissime maniam nuncupant, nos ue-

ro iracundiam aut furorem esse dicimus. At quando iam extinguitur, subtilioribus. caloribusq; partibus suis resolutis, solaq; restante fulgine tetra, ignaros, insipidos, stolidos reddit stupidos. Quem habitum proprie melancholicum habitum, amentiam, stultitiam, & uerecundiam ipsi diuulgatissime appellant. Sola igitur atra bilis dicitur illa quam diximus naturalem ad iudicium nobis sapientiamq; cõducit. Neq; tamẽ semper. Sane si sola sit atra nimiũ, densaq;, mole obfuscat uitales spiritus, terret animum, obtunditq; ingenium. Si uero pituitæ simplici commiscatur cum frigidus obstiterit circum præcordia sanguis crassa ex quadam frigiditate, ignauiam, ac signitiem adducit atq; quendam torporem. Atq; ut densissime cuiusq; materia natura est, quando eiusmodi melancholia frigescit, ad summum gradum frigiditatis intenditur. Quo in statu nihil speratur, timentur omnia, tædet cœli connexa tueri. Si uero bilis atra, uel simplex, uel simul admixta putrescit, quartanam gignit febrem, lieni tumores, & multa alia quæ sunt generis eiusdem. Vbi minus exhuberat, siue sola sit, siue coniuncta sit, pituitæ spiritus crassiores facit, atq; etiam facit ipsos frigidiores. Continuo animum afficit tædio. Mentisq; acumen hæbetat, nec salit cardiaco circum præcordia sanguinis. Oportet autem atram bilem neq; tam paucam esse, ut sanguis, bilis spiritus quasi freno careant. Vnde propter hoc instabile ingenium, labilemq; memoriam esse contingat. Neq; tam multam ut nimio pondere, prægrauati, dormitare, atq; egere calcaribus uideamur. Proinde necessarium est omnino eam esse, quod ad eius natura patitur subtilissima. Si enim tenuata pro natura sua maxime fuerit, poterit forsitan absq; noxa etiam esse multa atq; etiam tanta, ut æquare bilem saltem pondere uideatur. Abundet

igitur atra bilis, sed tenuissima. Nõ careat humore subtilioris
pituite circumfuso, nec arescat prorsus durissimaq; euadat. Nõ
tamẽ misceatur omnino pituite p̃sertim uel frigidiori uel mul-
te, ne frigescat. Sed bili sanguiniq; adeo misceatur ut corpus
unum cõficiatur ex tribus dupla sanguinis ad reliqua duo pro
portione compositum. Vbi octo sanguinis partes, duæ bilis duæ
iterum atre bilis portiones existant. Accendatur aliquantu-
lum a duobus illis atra bilis, accensaq; fulgeat nõ urat. Ne quẽ
admodum solet materia durior. Dum feruet nimium uehemen-
tius urat. & cõcitet. Dum uero refrigescit. Similiter frigescat
ad summum. Bilis enim atra ferri instar, quãdo multũ ad fri-
gus intenditur, friget ad summum, quando contra ad cali-
dum ualde declinat calet ad summum. Neq; mirum uideri de-
bet atram bilem accendi posse facile, atq; accensam uehemẽtius
urere. Si quidem uidemus calcem illi similem aqua perfusam
feruere statim atq; exurere. Tantam ad utrumq; extremum
melãcholia uim habet unitate quadam stabilis fixeq; naturæ.
Quæ quidem extremitas cæteris humoribus non cõtingit. Sũ
me quidem calẽs summam præstat audaciam, immo ferocita-
tem, extrema uero frigẽs timorem ignauiamq; extremam me
diis uero inter frigus & calorem gradibus affecta uariæ, affe
ctus producit uarios nõ aliter q̃ merum præcipue potens, bibẽ-
tibus ad ebrietatem uel etiam paulo liberius affectibus inferre
No.3. uarios soleat. Igitur oportũe tẽperata sit atra bilis oportet quæ
cum ita moderata est (ut diximus) & bili sanguiniq; permi-
xta, quia & natura sicca est & cõditione q̃tum ipsius natura
patitur tenuissima facile ab illis accenditur, quia solidaest atq;
tenacissima, accẽsa semel diutissime flagrat. Quia tenacissime
siccitatis unitate potentissima est uehementius incalescit, quem
admodum lignum paleis si utraq; accẽdãtur, magis diutiusq;

calet & lucet. Atq; a diuturno uehemētiq; calori fulgor ingēs motusq; uehemens & diuturnus proficiscūtur. huc tēdit illud heracliti. Lux sic anima sapiētissima. ¶ Cōcludamus igitur ꝫm illustres quod Aristoteles intelligit de melācholia sanguinea, quæ pascitur in materia humida. Vnde Galenus in libello de incantatione adiuratione & colli suspensione. Si quis inquit dixerit humores corporis mutatos immutare actiōem animæ ut animæ actio mutata eosdem non mentitur, quod certificatur quia cum complexio cholerica dominatur, fit īde iracūdus, & ecōtra in sepe irascētibus cholera rubea augmētatur, necesse est complexionem anime corporis complexionem imitari & corpus animam. Iterum Galenus intellectus & scientia in anima ex complexione augmentatur colerica, continentia & studiositas ex melācholia deambulatio uero & delectatio ex complexione sanguinea. Flegma nihil adiuuat uirtutem anime nisi ex prima gustatorum. Intelligas ergo uerba, Galeni quam rē ego propter prolixitatem relinquo. nec explanare curo, quia non cōtradicūt uerbis Marsilii immo ea corrobrāt. De cōditione planetarum effluentium ingenium lucidissimum, dixit præfatus Marsilius in cap. 6. adde ꝙ quemadmodum in superioribus significauimus animus instrumento siue incitamento huiusmodi quod centro mundi quemadmodum cōgruit, atq; (ut ita dixerim) in suum cētrum animum colligit, semper rerum omnium & cōtra petit & penetralia penetrat. Cōgruit insuper cum Mercurio atq; Saturno, quorum alter altissimus omniū planetarum inuestigantem euehit ad altissima. Hinc phylosophi singulares euadūt, præsertim cum animus sic ab externis motibus atq; corpore proprio se uocatus, & quam proximus diuis, et diuinorū instrumentum efficiatur unde diuinis influxibus oraculisq; ex alto repletus noua quædam inusitataq; sem-

per excogitat, & futura prædicit, quod nõ solũ Democritus atq; Plato affirmãt: sed ẽt Aristoteles in ꝓblematũ libro, & Auicẽna in libro diuinorũ, & i libro de aĩa cõfitẽtur hæc ille. Quã
No. 4 do igitur uides effigiẽ habẽtẽ saturnũ cũ cõmixtiõe, Mercurii. Hi tales sunt inuestigatores atq; scrutatores naturalis cursus & futurorũ præsagia amplectũtur. Scias quod istud quod dictũ est superius est per accidẽs. Quoniã ueri phylosophi atq; ingeniosi naturales habẽt cõplexionẽ equalem, quos philosophus in phisonomia appellat bene natos, & nõ facit mẽtionẽ de melãcolicis ingeniosis, & ita scripsit Rasis in secũdo ad almãsorẽ, & Cõciliator in sua physonomia ut i primo physonomie patet. Tamẽ quãdo isti bene nati sunt a natura ꝓni ad phylosophicam acuitatẽ ꝓpter studiũ & cõtinuã imaginationẽ sanguis atq; humores aliquãtulũ ingrossantur præcipue in organo fantasiæ & respectiue appellãtur melãcolici præcipue cõparãdo ad flegmaticam cõplexionẽ & sic habes ueram solutionẽ. s. ꝙ omnino phylosophi habẽt animã nõ imersam materie & a cœlesti numine eleuãtur ad ultimã cognitionem atq; ingenii acumen.

¶ Tricassus Mantuanus.

N signo. 8. huius cap. uideatis. 226. cap. signo. 5. ¶ Quo aũt ad digressionẽ illã i qua multa ꝓponit sciẽdũ circa illã sciẽtiã quã cõfirmat heracliti auctoritate, ꝙ quãdo talis adustio est tẽperata. s. ꝙ nõ est adeo accẽsa ut ẽ ex suꝑflua habũdãtia uaporis thetri & obscuri. aut ꝙ ꝓpter multiplicẽ fantasticationẽ aut cõtinuã imaginationẽ ipsa uirtus fantastica nõ dissoluitur nec spẽs iuicẽ cõfundũtur ꝓpter debilitatẽ ipsius fantasiæ (ut dictũ fuit i. 3. cap. 208.) ex ipsa malãcholia. aut adustione tẽperata i ipsa aĩa siue i ipsa fantasia quædã. abstractio ab hmõi rebus familiaribus ex qua cãtur ueluti lumẽ quodã cũ aliquali

ſpirituū uiuacitate ac igenii pſpicuitate i quacūq; opatiōe aut exercitio cuiuſcūq; ſciæ ac facultatis taliſq; uiuacitas ꝓuenit ex aduſtiōe ipſius atre bilis quæ qdē accēſa exiſtēs ſed nō cū ue hemētia magis autē tēperata ipſi ſpūs uitales calidiores prom tioreſq; i ipſa opōne fantaſiæ reddūtur. Et hoc ē ꝙ Galenus. 2. loco dicit ꝙ ſcia i aia pp cōplexionē colericā augmētat. ¶ Vn de uidemus aliquādo ꝙ aliqui i diſputatiōibus, aut lectiōibus, aut i alio quolibet exercitio qui ad iracūdiā ꝓmoti ab ipſa me moria ſubito uagātur uirtutē ipſius fantaſiæ dep dēt. Et hoc ꝓ uenit quia dū i ira accēdūtur nō ſūt tātæ uigoroſitatis aut uir tutis ꝙ ꝑualere poſſint ad diſcernēdū ſigillatim ipſas ſpēs ab inuicē pp ipſius caloris nālis debilitatē q̄ qdē accēdit ſed qm̄ ſubiectū illd' ē naturæ frigide aut flegmatice nō ꝑualet ipſi hu miditati aut frigiditati Ita ꝙ uapores quidē illi mouētur & aſcēdūt ſed nō ſūt clari et lucidi imo obſcuri humidi, & uiſcoſi qua tenebroſitate ac obſcuritate ipſi ſpiritus uitales remanēt ue luti ſtupidi nec ſollto p meatus ſuos diſcurrere ualēt, et ſpēs ac fantaſmata remanēt diſpſa ac diſgregata. ¶ Alii aūt ſūt qui quotiēſcūq; i diſputatiōibus aut lectiōibus ad iracūdiā ꝓuocā tur prōptiores reddūtur multaq; ſibi fātaſmata occurrūt per optima nulla tamē hita ꝑmeditatiōe. Et q̄uis aliquādo i uerbis iracūdis ꝓrūpāt, ueluti extra ꝓpōſitū, attamē hoc nō ex offu ſcatiōe ipſius fantaſiæ prouenit magis aūt ex animi eleuatione ac ingenii ſublimitate ipſoſq; audiētes idignos eē taliū ſecreto rū diiudicātes, aut eorū ignorātiā cōſiderātes ex hoc ꝙ ea quæ ex ſui igenii pſpicacitate euidētiſſima apparēt eos latēt, dedi gnati illos uiliſaciūt. ¶ Alii quoq; ſunt qui in aliqua ſtimula tione ſcolaſtica ad iracūdiam prouocati ad ſtudium accēdent & in una hora magis proficient q̄ alio tempore in duabus, & 2 hoc quia ꝓpter cholerā ſupradicto modo accēſam calore na

turali in propria uigorositate persistēte tales uapores in materiam subtilissimam resoluūtur proproter quod fantasia uigoratur insimul cum ipsis uitalibus spiritibus ac facillime per proprios meatus decurentibus. ¶ Quo autem ad id ꝙ dicit in principio. 4. Not. s. ꝙ prædicti effectus (quo ad sapiētiam cōsequēdam) dicūtur esse per accidens. Sciendum est ꝙ non omnes illi qui sunt talis nature aut talia accidētia incurrunt possunt nec debēt dici sapiētes immo q̄uis talis natura aut accidētia causent supradictos effectus attamen pauci sunt qui in se habeant talem temperantiam aut talem perfectiōem attingāt. Et hoc pluribus de causis quæ non solum impediunt tales effectus, immo & omnia in contrariū operantur. s. ꝙ faciūt homines in fatuitatem ac stulticiam prouenire. ¶ Prima namq; est ꝙ homo nō cognoscit seipsum, & quando accidit sibi talis abstractio nescit a nociuis aut cōtrariis abstinere utpote, ab aliqua graui fantasia, siue tristitia aut ab aliqua uehementi imaginatione debent quoq; proficuis uti ut potē aeris mutationem, aut habitatiōis transmigratione, & cum sociis in iocis cōmorari. Et hoc per maximæ obseruandum in principio nā post permittunt se regi nisi uiolenter. ¶. 2. est ꝙ quādo iam sunt in huiusmodi infirmitate prolapsi Medici multotiēs nō cognoscuntur qua infirmitate grauētur et sic dāt medicinas improportionatas primum autem remedium est caput purgare ac fantasiam adiuuare q̄uis aliqui cum suis fabulis obloqutionibusq; dicāt primo deberi stomachum purgare quoniam ab ipso mali humores ad caput ascendunt. Ego autem dico ꝙ primo debent iuuare ac purgare caput, non ꝙ totaliter possit purgari nisi prius euacuato stomacho, sed dico primo caput purgari inquantum euacuari ab huiusmodi humoribus thetris & obscuris, & si nō in toto saltem in parte. Postq̄ autē aliqua

liter caput eleuatum fuerint purgandus est stomachus & caput simul ratio autem huius est quoniam ubi maius periculum imminet ibi & maior cautella est adhibenda.et primo. Maius autem periculū imminet ab ipso capite q̄ a stomacho, quia stomachus semper potest iuuari nō autem caput nisi cum maxima difficultate, Igitur primo inuādum est caput. Et enim & si caput non possit iuuari nisi purgato stomacho potest tamen coroborari ne deterius fiat, sicq; simul facilius & caput et stomachus liberantur. Et hoc ex experientia percepi anno domini.1522.in quodam qui grauiter in huiusmodi infirmitate laborabat, & si bene recordor. Sebastianus uocabatur. Medici nāq per.3.menses cōtinuos nil aliud dicebāt nisi stomachū fore purgādū, nihilq; ꝓficiebāt, nec ī aliquo minimo. Tādē aūt desperati dederūt sibi potionē quādā quæ dicitur hāc uirtutē habere ut mirabiliter cærebrum clarificet, qua accepta paululum dormiuit surrexitq;, & sicuti a somno ita & a tali fatuitate quodāmō uidebatur liber, sicq; paulatim cōualuit. ¶ .3.autem causa est ꝙ aliquando hi qui talibus accidentibus prægrauantur, nec patrociniū aut auxilium habēt quo liberari possint nec per semetipsos ualēt adiuuari. ¶.4.uero & ultima causa est quia cōiter ex huiusmodi accñtibus ac hūoribus generat quædā timiditas ītrinseca, & qui uidēt se tali īfirmitate prægrauari timent ne sibi deterius aliquid contingat sic studium dimittūt. Et reuera fortassis sibi melius cōtingit saniusq; uiuunt. ¶ Alias quoq; multas fabulas Cocles ipse scribit quas tamen obmitto tanq̄ inutilia.

¶ Cap.ccly. De depredatoribus uiarum.

Lineæ obscure in monte aut radicæ in digito minimo & circumcirca obscure, arguunt mendacium, & tales sunt expoliatores & insidiatores

& ad omnia maleficia parati. Ego puto q ipsi habeant cõue- niētiam cum duabus infortuniis. s. marte & saturno. Plures no taui angulum supremum ualde infimum habere cum tubercu- lis infortunatis. Aliquãdo tres lineas principales tantum. An- gulum etiam supremum ualde separatum cum lineis crassis nõ
2 circumscriptis idest sine equali colore. ¶ Cardiaca & media non coniuncta adeo q spacium sit callosum, aut durum uel sic
3 cum obsessores, & insidiatores uiarum arguit. ¶ Crasse quidem manus digitos si breues habuerint ultra mensurã ter- giuersatorem & furẽ insidiosum denotat. Vniuersaliter enim isti tales sunt adusti melanholici. Adustio enim iuditio & pru- dentiæ nocet. Ideo tali malefica & nefaria actione utuntur.

¶ Cap. cclvi. De his qui exercent opera demoniorum.

I inueneris in mõte auriculari. D. figuram turpẽ & male coloratam seu non crcumscriptam indi cat quandoq; opera demoniorum. Quando linea Epatis & saturnina cum media naturali in fine causat triangulum significat dispositionem ad opera demonio rum & nigromanticam facultatem.

¶ Tricassius Mantuanus.

Ecundum signum huius cap. non est pefecte ex positum, immo & alia linea requiritur quæ. s. intersecando lineã Epatis ipsi Naturali unitur Et adhuc omnia hæc ex suo proprio significa- to non declarant Nigromãtem esse, magis autem hominem ad omnes scientias idoneum. Enimuero si ad Nigromantiã accesse rit aut ad quãcunq; aliarũ sciẽtiarũ mirabiliter euadet critq; perscrutabilis ingenii in omnibus quæ ad huiusmodi scientias contingere possint.

¶ Cap. cclvii. de his qui diligunt paruã puellã stricte uullue.

I.D.littera pulcherrima atq; bene conditionata fuerit in minimo tuberculo significat inclinationem ad paruas puellas similes pigmeis & etiam ad mulierculas paruas mamillas habentes & strictam uuluam.

¶ Cap.cclviii.de his qui destruunt maternam substantiam.

Ittera.A.in loco lune denotat eos uel eas qui maternam substantiam consument.

¶ C.cclix.de his q̃ uexãtur ab ĩfirmitate lõga

Ittera. C. in loco Lune declarat hominem ab infirmitate longa uexari.

¶ Capitulum.cclx.de his qui patiuntur infamiam aut certamen propter fœminas & quãdoq; ex tali causa perueniunt ad inopiam.

I in radice brachii prope montem policis iuxta lineam uitæ reperiantur tres uel plures stellæ accusationes & diffamationes propter mulieres ostendunt. Multum cum conabuntur mulieres aggrauare finaliter euadet ut expertus sum. ¶ Stella in 2
monte policis risum & letitiam cum mulieribus significat interdum concubitus ꝑpter quod in certamen in uilipensionem et ludibriũ habẽs incurrit ut ego sepe expertus sum. ¶ Tubercu 3
lus policis si sit craticulatus paupertatẽ & inopiã mulierũ cã indicat ut prisci atq; moderni autumãt. Similiter & Tuberculus minimi craticulatus. ¶ Linea quædã inciãs a rasetta uel 4
a lĩea cardiaca extẽdẽs se p caueã usq; ad tuberculũ mercurii si a pluribus lineis ĩtersecabitur uel unica tãtũ ut crux mulierũ cã maximũ dãnũ iacturas ĩcõmoda & ĩfamiã ostẽdit, & forte habẽs incarcerabitur ut milies notaui. Antiqui uero p̃cipue. Arabes & Alpharabius talem lineam uocant uiam lacteam.

5 ¶ Quando inuenies mensalem quæ in fine aut prope ipsam diuidatur, duosq; efficiat ramos, unum ad indicem, alterum ad medium deuenientem, arguit infortunium propter fœminas, uerum est nisi frāgeretur, sed si recte iret ad medium, periculum in uita significat. ¶ Qui habuerit lineas subtiles in radice Solis plusq̄ alibi, a muliere, uel per mulierem læsionem patietur. ¶ Duæ lineæ equedistantes bene apparentes & boni coloris a mensali tendentes usq; ad radicem medici uel prope, significant eum qui habent curam magnam de mulieribus, et damna occasione earum habebit, ut tradunt aliqui. ¶ Figura sphærica, aut scutum in monte anularis, significat aliquem esse dilectum a mulieribus, & tamen ab eis damna patietur.

¶ Tricassus Mantuanus.

Irca. 4. signum huius capituli sciendum q̄ Cocles male exponit talem figuram siue lineam, nec eius propriam positionem describit. Nam s̄m ipsius proprium situm aut positionem non egreditur a uitali, immo a rasetta, & aliqualiter uersus montem manus, sicuti etiam ipse Cocles dixit alibi. Vnde ipsius lineæ principium est a rasetta. ¶ Quo ad. 7. signum sciendum q̄ illa expositio est diminuta, quoniam tales lineæ debent esse intersecatæ, & hoc a cingulo Veneris.

¶ Capitulum. cclxi. de his qui perueniunt ad seruitutem & captiuitatem.

Vædam linea si oriatur a radice brachii et uadat per rasettam manus, & sit tortuosa, & male disposita, talis libertate priuabitur, et ad seruitutem redigetur, & fortasse condemnabitur. ¶ Quando linea media & cardiaca non bene coniunguntur simul, sed distant ab inuicem prædictæ duæ

lineæ

lineæ notabiliter purum spatium dimittentes significāt proni
tatem ad captiuitatem. Et si captus fuerit nunq̄ liberabitur ex
quacunq; radice fuerit. Si tuberculi fuerint īfortunati & alia
eis cōnexa. ¶ Mensa manus inordinate stricta & inequalis ad 3
seruitutem captiuitatem inducit. ¶ Dicunt quidam quorum 4
nomina ignoro linea in rasccta obliqua & incōtinua secās triā
gulum miserum seruum uel captiuum inducit cum obtusitate
ingenii. ¶ Quadrangulus aut figura quadrata & oblonga 5
cum utrisq; lineis in capitibus extensis in loco saturni captiui-
tatem & seruitutem dicit anthiochus denotare. ¶ Scala uel 6
craticula in loco Saturni seruitutem & captiuitatē minari pu
tant aliqui. ¶ Si binæ lineæ a rasccta oriuntur & ad radicem
minutuli peruenerint seruum peregre proficiscētem, sed ualde 7
seruituti atq; captiuitati subiectū eē existimāt aliqui. ¶ Quā 8
do una linea procedat a rastcta in concauo manus, & se extēde
rit, & curuetur secando lineam uitæ per mōtem policis signifi
cat seruum propria uita chariorem aliquem amisurum ut scri
būt aliqui. Scias q͂ usq; ad hūc diem de seruitute & captiui-
tate nunq̄ pronosticaui excepto. Quādo angulus supremus est
in concauo & residui tuberculi sunt infortunati, atq; articuli
crassi ad seruitutem et captiuitatem multos peruenire notaui.
Et multos a captiuitate liberos factos qui tale signum habue-
runt, propter tuberculos fortunatos, & residuam correspōden-
tiam annexam, ex quo liberati fuerūt sed semper locum saturni
isti tales habent infortunatum.

¶ Tricassus Mantuanus.

N. 6. signo sciēdum q͂ proprie tale signū signifi
cat inimicitiam cum Nobilibus ac dominis. Dā-
num quoq; in substantiam ostendit. Vnde & car
cer. hac de causa ēt ostēditur affuturus. ¶ Quo

ad.7.signum sciẽdum ꝙ tales lineæ nõ debent habere pricipiũ ab ipsa rasætta uersus uitalem, immo uersus mõtem manus. ¶ Circa.8.uero.Not.ꝙ talis linea debet habere principium. circa medium brachii & fiecti in uitale. ¶ Secundo sciẽdum ꝙ nõ solũ Cocles nõ exponit hoc signũ ut decet.sed nec ẽt eius significatum declarat.Non.n.hoc signũ significat amissionẽ seruitoris carissimi sed uniuersaliter significat amissionem personæ carissime sicut etiam superius dixi.Et miror quomodo hũc signum huc apposuerit cum non conueniat. ¶.3.sciẽdum ꝙ hæc linea pluribus in locis reperitur, sed cõius iuxta Angulum dextrum quo autem magis talis linea uersus ipsam Rasættam reperitur eo adolesentior talem personam amittet, & econtrario quando est uersus concauum.Et eo magis significat minorem affinitatem siue consanguinitatem sibi fore cõiunctũ quo in illa circumflexione a uitali elongatur.Quo autem uersus ipsam uitalem restringitur.significat sibi in affinitate aut parẽtela coniunctum.Ita ꝙ talis potest esse aut Pater aut Mater, aut etiam alter aliquis ab eo amatus, aut etiam sibi utilis.

¶ Capitum.cclxii.De illis qui in ꝓpria patria sunt morituri.

NOn reperio apud antiquos nec apud modernos magnam obseruationem de illis qui in propria patria moriuntur, sed ego quando uellem hoc ꝓnosticari cogitarem utrum sint signa significantia exilium aut mortem extra patriam.si non inuenirem talia signa in propria domo & patria esse morituros pronosticarer.Notaui plures habentes signa significantia itinera et in illo anno & etate habere signa magna egritudinis, præsertim linea cardiaca ualde fracta.Et itinera fieri in illo tempore & extra patriam aliquem infirmari, & de tali infirmitate mori.Tamen dicunt aliqui.quando linea uitæ continua sine inter-

sectione fuerit arguit in propria patria mori.

¶ Tricassus Mantuanus.

Vamuis superficialiter uideatur istud cap. nihil aut parum in hac scientia afferre, attamen si recte cōsideretur. est magnæ utilitatis ac corroborationis In ipso. n. demonstratur quædam regula uniuersalis ī omnibus istiusmodi iudiciis obseruāda. s. ex una significatione unoq; effectu alium etiam effectum cognoscere. enimuero multi alii effectus sunt per quos etiam hanc significationem habere possumus. Et hoc est quādo s. ostenderet aliqua signa quæ ipsum indicarent hominem proprii capitis esse, aut hominem in indagandis perquirendisq; scientiis curiosum diuersas peragrare prouincias. Et etiam quando esset homo malignus & iniquus ut fur & latro, q̄uis etiam multotiens in propria patria puniantur. Quo autem ad id quod in fine dicit de ipsa uitali, falsum est Nam pleriq; sunt qui in sua senectute moriuntur, & tamen extra patriam.

¶ Capitulum. cclxiii. De auaritia.

Varitia est radix & mater omnium malorum. Diues auarus semper miserrimus existit quia nō utitur diuitiis pro se sed posteris seruat. et sibi indigentiam retinet. Dicit enim Ysidorus in decimo ethimologiarum. Auidus dicitur ab auendo, auere enim est cupere hinc & auarus. Nam ꝙ est auarum est progredi ultra q̄ sufficit auarus ex eo dictus est ꝙ sit auidus auri, & nunq̄ opibus expellatur, & ꝙ quantū plus habuerit tantum plus cupiat. Flacci super hoc concordante sentētia qui ait. Semper auarus eget. & Salustius ꝙ neq; auaritia copia neq; inopia minuatur. ¶ Si pollex uersus alios digitos & alii uersus policem inclinantur auaritiā cū uersucia arguit. ¶ Digiti collecti adeo

ut per eos coniunctos aer nõ trãspareat & sint conglobati auaritiam cum malignitate declarant. ¶ Si linea uitæ in superio-
3 ri parte incessum habet tortuosum cum rubore auarum osten-
dit illum et uitiosum. ¶ Si linea media naturalis sit ualde cur
4 ta ita ꝙ non exeat medium concauum manus hominem pauidum & auarum & modicæ rationis ostendit. ¶ Si spatiũ triã
5 guli fuerit paruum & specialiter si non sit coloratum auaritiam arguit & male naturæ & infames cum rigiditate suæ
6 naturæ ¶ Quando angulus supremus situatur in concauo manus quasi ex opposito illius spatii quod est inter indicem & medium significat miseriam & auaritiam circa cumulationem
7 pecuniæ cum maxima sollicitudine. ¶ Quando angulus dexter fuerit acutus significat auarum. Et quanto acutior & tanto magis auarum significat. ¶ Si prope mensalem & auricu
8 larem sit aliqua linea a mensali porrecta tendens uersus digitum auricularem recta & subtilis in uiris auaritiam & scælus uel scæleris alieni conscium significat & secundum Vgonẽ hominem scientem dare consilium indicat. ¶ Si quadrangulus
9 sit arctus & strictus uel inequalis significat auaritiam et deceptionem omnino ut per chronicã obseruationẽ uisum est. ¶ Si
10 quis ab assidua consuetudine habuerit quod teneat policem clausum inter alios digitos auarus est ꝙ hoc ego milies notaui.
¶ Si linea mensalis cum media naturali clauditur adeo ꝙ an
11 gulum causet auaritiam maximam denunciat ut dicunt quidam. ¶ Digiti grossi & parui & curua palma, & curta. s.
12 ipsius palmæ aut si digiti in extremitate flectuntur uersus dorsum manus auaritiam designant. ¶ Dicunt quidam quo-
13 rum nomina ignoro. Quando inuenitur in mensali aut prope ipsam diuidatur duosq; efficiat ramos unum ad indicem alterum ad medium tendentes auaritiam deceptionem & perfi-

diam significari. ¶ Quando linea saturnina oritur a rasetta & extenditur per palmam usq; ad radicem medii auaritiam designat præsertim si mõs medii abundat multis lineis, ut qua si semper notaui & præcipue in quodã magno præcipue. Scias ꝙ auaritia procedit ab imperfecto discursu & a complexione frigida, aut a complexione ualde calida in organo imperfecto, utputa cum caput est sphericum aut pineatum. Sũt tamen ali qui, qui propter discursum bonum non abiiciunt diuitias, discur rendo & suspicando de decrepitate aut de filiis, ne in futurum careant bonis aut indigeãt, & isti mensurãtur in suis negociis & istos ego tenaces appello ut multos notaui, uniuersaliter ue ro ad auaritiam sunt inclinatæ mulieres, immo in speciæ sua sũt auarissime. Auari sunt melancholici adusti & etiam naturali ter melãcholici. & effeminati uiri. Si aliquæ fœminæ sunt splẽ dide (quæ tamẽ rare sũt) nõ sunt propriæ formæ sed uiragines & multe ex his sunt prodige.

¶ Tricassus Mantuanus.

T si impertinaciter sit materiã istã declarare in huiusmodi scientia scilicet quid sit Auaritia & quomodo dicatur esse mater omnium malo rum Attamen ex quo materiam hãc ab ipso Co clite expositã inuenio (, & falso) ideo ne sibi con sentiens esse uidear, & hanc prouinciam aggredi cõpellor. un de sciendum est ꝙ propria auctoritas apostoli nõ dicit ꝙ Aua ritia sit mater aut radix omnium malorum sed cupiditas, Et est. 1. ad. Timot. 6. cap. Satio autem huius est quoniam Cupidi tas est nomen siue uocabulum commune ad omne desiderium si ue appetitum cuiuscunq; sit rei, siue obiecti. s. siue in Honore siue in Diuitiis siue in Dignitate. non tamen ideo quia. s. omnis cupi ditas sit uitiosa & mala sed solum quãdo non est cũ debito mo

do aut fine, aut ordine regulata, Nā naturale est unicuiq; appe-
tere quæ alta sunt ac sublimia, & in omnibus datur regula ac
proportio propria scilicet ꝙ merito appetantur, modoq; debi-
to, ac fine congruo. Et quotiēscunq; contrarium accidit talis cu
piditas dicitur uitiosa. ¶ Quoniam autem sicuti dicimus sciē
tias diuidi quemadmodum & res. similiter etiā dicitur de ui
tiis, s. ꝙ denominationem ab ipso proprio obiecto sumunt. Inde
est ꝙ cupiditas Diuitiarum quæ maximæ in pecuniis consistit
dicitur Auaritia, quasi Auiditas siue cupiditas eius. Et Auarus
dicitur quasi auidus eris non quia simpliciter talem cupidita-
tem in se habeat, sed quia inordinate ac fine incongruo unde &
ipsa propter talē inordinationem, est postea multorū malorum
causa & origo. ¶ Quo autem ad intelligētiam istorum signo
rum. Sciendum ꝙ propter ista signa nullus iudicare debet Aua
ritiam istam iniquam alicui inexistere, nisi tunc, cum etiam isti
usmodi signa animi malignitatem maximam ostendunt, ut po-
ne, Angulus supremus in cōcauo, siue ipse triāgulus paruus. &
alia similia quæ nā iniquā ac malignā ostendunt. Aut ēt simul
cū istis sunt signa significātia furta aut latrocinia. ¶ In signo
aūt. 9. cōsiderādū est. 2. signū capituli pœdētis & utrorūq;, co
gnitionē habebitis. s. ꝙ significāt seruitutē ꝑpter lucrū ac cu-
piditatē Auaritiæ in oibusq; se submitterēt ꝑpter maximā cu
piditatē lucri. ¶ Quo ad. 11. signū sciēdū ꝙ tale signū signifi
cat Auaritiā post ꝓdigalitatē. s. post iuuētutē, & ēt talis expo
net seipsum siue seipsam turpitudini & īhonestati pp cupidita
tē & Auaritiā, & hoc nō ꝑpter miseriā sed ut cōmodus uanita
ti operā exibere ualeat. ¶ Quo ad. 12, Not. ꝙ talis reflexio in
telligitur in. 3. iūctura. ¶ Circa. 13. signū sciēdū ꝙ tales ra-
musculi debēt esse unus ad radicē Medii, et alius uersus mōtem
Indicis. Et cū multū inclinātur uersus tales digitos. s. imedio.

significat et labores maximos per talē cupiditatē et Auaritiā.

¶Cap.cclxiiii. De illis qui sunt potentes in coitu.

Edia naturalis recta & bene colorata & si cum palma extenditur apparēt puncture eiusdem latitudinis, uirtutis gignitiuis homines potentes esse significat. ¶Linea mensalis si fuerit bene continua satis longa profunda lata & recta. significat bonā cōplexionem, & uirtutem in membris generatiuis, & potētiam coitus denotat, quia uirtus generatiua ibi declaratur. ¶Triāgulus equilaterus cum bona dimēsione linearum & cum coloribus ipsarum uirtutem generatiuam preparatā esse significat. Notate quod ea omnia quæ cōprehēduntur sub documēto caliditatis & humiditatis in habitudinibus & lineamētis hic possunt accōmodari, ut in primis radicibus dicūt fuit. Tamen hic accidit magna distinctio quia ꝓprie coitus in actu est qualificatus ex calido & humido ut parum ante dictum est, alia distinctio est quo ad appetitū, & non in re, prout sunt melancholici propter materiam uentosam euaporatiuam incitātem coitū. Errant illi qui leguminibus cepis aleis & multis aliis cibariis uescuntur, dicentes ꝙ faciūt abstinētiam ut prohibeant coitum quoniā carnes oua & cibaria multi nutrimenti sunt causa multi sanguinis, & per consequens multi coitus. Iterum dico ꝙ isti uehementer errant & loquuntur tāꝗ insensati. Tamen uerum est ꝙ cibaria quæ multum nutriunt causant materiam cohibilem. Attamen legumina cæpe, & alia similia parum nutriunt, sed ad uentosam materiam habilitantur. & multum molestant & incitant uirtutem fantasticā ad appetēdū coitū, & supra modum faciūt arrigere. Videmus rusticos & generaliter pauperes omnes, qui oleribus leguminibus cepis & similibus utuntur, habere plures filios ꝗ diuites. Quia post exer-

citium & labores non habent aliquod remouibile, sed tantummodo libenter coeunt, quia in coitu solum ponunt unicum gaudium & uoluptatem, nec aliquid amplius curant, & hoc eis euenit, ut supra diximus, quia cibariis uentosis utuntur, quæ uẽtositatem commouentia coitum incitant. Ideo laudandus est ille qui optimis uescitur cibis. Vnde Plutarchus in problematibus, problemate. 93. ait, Cur moris est ut qui castimoniam colunt, leguminibus abstineant. An quemadmodum pythagorici fabas ob eas quæ uulgo dicuntur causas abhominabantur quasi lethes & herebi cognomines. An ꝙ ad concenationes & manes prouocandos leguminibus maxime utuntur, An illud magis quod ad sanctitatem ac castimoniam pura ac tenuia corpora habere oportet, An eo ꝙ sunt legumina maxime uentosa, & ea gignunt, quæ cum superflua sunt multæ purgatiõis indigent, An ꝙ cum uentosissima sint legumina ad res Venereas maxime incitent.

¶ Tricassius Mantuanus.

SEcundum materiam sermonis sic & proportionandus est sermocinatio. Et ideo ad ueritatem huius capituli capescendam, sciendum ꝙ Cocles in narratione huiusmodi distinctionis utitur quodam uocabulo ac nomine, quod nullo pacto modulum huius doctrinæ capescere potest, nec aliqualem usum, aut intelligentiam exponere ualet iuxta ipsius Coclitis intentionem ꝓpriam. Quapropter cum dicit, ꝙ legumina & alia ciborum similia propter ipsorum uentositatem mouent uirtutem fantasticam ad appetẽdum coitum, non debet dicere uirtutem fantasticam, sed uirtutem concupiscibilem aut sensualitatem. Hoc autem nõ est propter uentositatem simpliciter, sed propter uentositatem talem. s. cum caliditate & humiditate, ex quibus ipsa mem-

bra genitalia prouocantur ac excitantur in eorum operationi-
bus propriis.ſ.in libidinem. Vnde & multotiens experientia te
ſte comprobatur, ꝙ in ex repletione Vrine in ueſicam propter
ipſam caliditatem ac humiditatem generatur maxima com
motio carnis. euacuataq; urina ceſſat immediate talis commo
tio carnis. ¶ Quo autem ad id quod dicit enarrando cauſam
quare Ruſtici filiis abundant, ciues autem ac Nobiles (ut plu-
rimum) non adeo cætu filiorum gaudent, q̃uis iſte ſit error cō
munis, multiq; ſapientum hanc opinionem affirment, attamen
ego contrarium ſentio, & hoc non irrationabiliter. Ad appro-
bationem autem rationis meæ, (ad præſens) non alia ratione
utar niſi quam ipſe Cocles in hoc capitulo adducit. Ponit nāq;
diſtinctionem unam, dicens, ꝙ in coitu duo poſſunt conſidera-
ri. ſ. ipſe actus proprius ſm propriam ſubſtantiā & operatio
nem excitus, & deinde ipſe appetitus talis actus & operatio
nis. Dicitq; primum ex uirtute calidi & humidi prouenire.
cuius quidem uirtutis carnes. oua, ac alia ciborum præpara-
menta cauſa ſunt materialis ac nutritiua, quoniam ſunt mul-
ti ſanguinis, & ex conſequenti multi coitus. Secundum autem
dicit prouenire ex uētoſitate euaporatiua quæ incitat mouetq;
appetitum ac deſiderium concupiſcibilitatis ad coitum, cuiuſ
quidem uentoſitatis legumina ac alia ciborum ſimilia, mate-
riam ac nutrimentum ſubminiſtrant, parum autem nutriunt,
ac ad ſubſtantiam nutritiuam & ſpecificam conferunt. Si igi
tur carnes & oua aliaq; ſimilia ſunt cauſa magni nutrimen-
ti ac ſubſtantiæ quæ cauſant actum principalem ac ſubſtātia-
lem ipſius coitus & generationis, legumina autem ſunt pauci
nutrimenti ac ſubſtantiæ, ſolummodoq; mouent appetitum, ac
deſiderium actus uenerei, ſequitur falſum exiſtere, ꝙ hoc de
cauſa Ruſtici cætu filiorum multiplicentur: non autem Nobiles

qui cibis delicatis utuntur. Immo ex hoc totaliter cōtrarium habetur.s. ꝙ nobiles sunt ipsis Rusticis aptiores in generatione filiorum, eo ꝙ nobiles utātur cibis substantialibus, Rustici autem leguminibus, & aliis similibus cibis. Nam ad ꝓpagationem filiorum requiritur de necessitate emissio seminis, qđ quidem ex superfluo alimenti ꝓuenire necesse est, hāc autem substātiam superfluam conuenientius dicitur ex cibis delicatis procedere qui causa sunt multi nutrimēti ac multi sanguinis (sicuti etiam ipse asserit) q̄ ex leguminibus qui pauci nutrimenti causam subministrāt. Sequitur igitur ꝙ Rustici filiis nō abundant propter comestionem leguminum. ¶ Sed adhuc ista dubitatio insoluta persistet, quare.s. Rustici filiis affluant, nō autem nobiles. ¶ Dico igitur ciues ac nobiles in multiplicatione filiorum deficere propter irregulationem in ipso coitu ac operatione uenerea exhibitam, nam ita coeunt post cibum immediate sicuti & ante, & ita in die, sicuti in nocte. Et tamē in his qui utūtur coitu immediate post cibum, non solum corrumpitur cibus sumptus in stomacho, uerum etiam & simul impeditur digestio, & adhuc amplius illa quæ peroptime fuerat digesta diminuitur ac debilitatur, calorq; naturalis qui per sumptionem cibi reductus est in ipso stomacho (dimittēdo illam substātiam primam ac perfectam) q̄uis difundatur iterum per corpus ex tali exercitio ac coitu, attamen nō persistit in sua ꝓpria uirtute ac uigorositate calefactiua quæ est prima ac principalis uirtus in semine ac embrione ipso, ut dictum fuit in. I. lib. physonomiæ. Volunt igitur in meridie uegetem retundere ne dissoluatur, Et post cœnam immediate uinatias in tinabulis inundare. Demū & post sōnum ac digestionem habitam cum opus perfectum cōplere deberēt, accidit sibi ut persæpe ipsis rusticis contingit tempore penuriæ qui frumēta colligūt comedūtq; anteq̄

maturescat, tempore aūt meßis nō sibi suppetit, ut uel saltē domino suo partem cōtribuere ualeāt. Dū etenim et sibi spermatis ac seminis opus esset nō suppetit ad generādum, & si aliquādo ꝓ maiori parte sunt mulieres. Rustici aūt sūmo mane ad destinatum laborē cōsurgūt, nec usq; ad uesperas reuertūtur, cœnati aūt dormitum pergūt, eorūq; mulieribus diuersis occupationibus præpeditæ ad eorū cōsortium usq; ad horā nō accedunt, istoq; interim ipsi Rustici repausant, dormiūt, digestionēq; aliqualiter disponūt et digesta corroborāt. Post aūt simul reducti in duplo opus suum perficiūt. ¶ Vnde & præpositæ quæstionis solutio patet, qua. s. de causa ipsi rustici multiplici gaudeāt propagatione, non autem ciues aut nobiles.

¶ Ca. cclxv. de his qui sunt uulnerati aut grauiter læsi, siue. s. cognitione, in quo loco & membro eis acciciat læsio illa.

Quādo quædā linea diuidat lineā capitis & hēat duo capita, uulnera & paßiones ostēdūt. ¶ Si iuxta lineā capitis in fine ipsius sint duæ paruæ lineæ cōiūctæ, uulnera indicāt. ¶ Quādo angulus supremus nō cōiungitur & distat, ita ꝙ dictæ lineæ sint ualde ꝓpinquæ, significat migrationē in bello cū aliquo aut ex improuiso ꝓpter societatem, aut ꝓpter socios pati aliqd' aliud detrimētum. ¶ Quando linea mēsalis fit nuda sine ramis ueniens ad radicem indicis, grauiter uulneratum esse demōstrat. Nota ui pluries uulneratos esse in q̄titate aut qualitate cum magna iactura. Curaui ego in quodam Rustico tredecim uulnera cum trūcatione etiam manus &c. & euasit. Vidi aliū in quo curaui unicū solūmodo uulnus cū magna solutione cōtinui. Multos alios etiā curaui habētes tres aut quattuor uulnera tātum. Ex his aliqui euaserūt, aliqui uero mortui sunt, & hoc fuit intensiue & remissiue ſm bonitatem monticulorum & aliarum li

1 2 3 4

earum quæ arguũt penitus cuncta infortunia in suis negociis.
5 ¶Si quædam linea uenerit ad lineam uitæ intersecãs mẽsalem significat hoĩem misera morte finiẽdum, & forte propter ni-
6 miam culpã, ut aliqui tradiderũt. ¶Si linea subtilis uenit ad ultimam partem radicis policis & descẽdat per mõtem ad lineam uitæ & mediam naturalem, plagas, & læsiones ostẽdit,
7 ut aliqui cõfitentur. ¶Si linea mẽsalis ad radicem indicis peruenit & scinditur ab aliis lineis, uulneratum ab inimicis denotat, uel ꝙ in futurum ab eis uulnera suscepturus est, ut aliqui te-
8 stãtur. ¶Si autem talis figura. C. fuerit in loco solis, percussio-
9 nem ex ferro minatur. ¶Si una linea oriatur a uitali & extẽdat se usq; ad digitum auricularem, uel ꝓpe, et sit quasi flexa uulnerabitur uel periclitabitur, ueluti multi auctores affirmãt & præcipue Albertus summus theutonicus, & Cõciliator, & alii qui nuncupãt talem lineam uiam lacteam. Et talia uulnera utplurimum accidunt in brachiis, uel in manibus, ut sæpissime
10 notaui. ¶Si quædam linea emergit a linea uitæ & iungat cũ media naturali, uel uulnerabitur, aut periclitabitur uulneratus ut aiunt aliqui, sed hoc ego per experiẽtiam nunq̃ cognoui.

¶Tricassius Mantuanus.

N.2. signo huius cap. sciẽdum ꝙ ꝓprie hmõi uulnera sunt in capite, ut dictum fuit in cap. 40. signo.1. ¶Quo ad.5. signum sciẽdum ꝙ talis linea debet esse aliq̃tulum flexa & arcualis & cõtinua, & egreditur a mõte policis. Et quãdo esset intercisa aut discõtinua, minuit a malitia sui significati. ¶Similiter & .4. signum. ¶Quo ad.6. sciẽdum ꝙ illa linea debet esse subtilis in fine, & quo magis subtilis, eo maius periculum imminere significat. ¶Vulnera autem per ultimum signum demõstrata semper in capite iudicantur.

¶Cap.cclxvi.de his qui sunt interfecti sine cognitione membri,pro quo debet mori.

Vi autẽ carebit linea media naturali, subito percussus morietur. ¶Quãdo in triangulo oritur una linea & uadit ad quadrãgulum & in capite sui sit unica linea intersecãs ut crux, uiolẽtem mortem denunciat, ut nõnulli aiunt, & ego etiammilies notaui. ¶Si quædam linea obliqua reperiatur in digito medio, ĩ pugna habẽs illam succumbet, aut erit interfectus, ut dicunt, qd ego ignoro. ¶Si ex trãsuerso ante finem trianguli linea trãsierit & ab illa linea usq; ad finem dirigatur, armis mori denotat, ut dicunt aliqui chyromãtici. Ego tamen hãc lineam ignoro. ¶Linea exiens a mẽsali in fine sursum ascẽdens inter indicum & medium, hoiem uulneribus fortasse moriturum ostendit, ¶Si reperiuntur principales lineæ tãtum in aliqua manu & residuum fuerit infortunatum, mors uiolẽta habenti accidet. ¶ Si iecoralis linea in fine bifurcata fuerit, dicunt moderni malam mortem denunciare.

1 2 3 4 5 6 7

¶Tricassus Mantuanus.

Irca.4.signum sciẽdum ꝙ triangulus tunc dicitur in finem recte ascẽdere, quando naturalis uidetur aliqualiter in cõcauo tortuosa aut discõtinua, & postea ascẽdit recta et cõtinua uersus angulum superiorem, siue uersus locum ipsius anguli supremi, quãdo ipse angulus non est unitus siue coniunctus. ¶Quo ad.5.sciẽdum ꝙ illa linea ſm suum ꝓprium situm oritur in concauo, & debet esse aliquantulum intercisa, et quo subtilior est, eo periculosius habet significatũ suũ sortiri.

¶Capitulum ducentesimum sexagesimum septimum, de his qui claudicant.

Iror ꝙ apud physonomos de claudicãtibus magnam nõ reperio obseruationem, quia claudicãtiũ magna reperitur copia. Tamẽ dicũt multi. Quãdo linea media naturalis habet duo capita in inferiori parte, talis erit clandus, aut a primitiua, aut antecedẽti causa cõtingat, & nõ explicatur a qua causa uel in quo membro accidat. Ideo ignoro.

¶ Tricassius Mantuanus.

Ira qdẽ res est prudẽtiã huius hoĩs cõsiderare se ipsum nãq; laudat & extollit, dicẽs, peroptimũ ingeniũ habere, solaq; ingenii sui perspicuitate textus Aristotelis exposuisse (ut hẽtis cap. 208.) q̃uis barbitõsor extiterit, demum aũt suis fabulis ac obloquutionibus aliis cõuitari, cũ sit ꝙ apud sapiẽtes chyromãticos ac physonomos in oĩbus accidẽtibus quæ cõtigere solẽt regulas uniuersales, hẽant sicuti in uniuersali oẽs effectus suos determinãt. Vnde quotiẽscũq; ex aliquo signo iudicatur de periculo aut offensione pedis (iuxta diuisionẽ chyromãticam. s. ab anchis usq; ad digitos) põt adeo grauis existere, ꝙ fortassis põt iudicari de periculo claudicationis, immo quotiẽscunq; in aliquo signo dicitur iminere periculum pedis magni, põt etiã & aliquãdo iudicare de claudicatione, put. s. periculosius existeret. ¶ Magis aũt mirãdum est qũo adeo ignarus ac rudis sit ꝙ expositionem istã uelit intelligere ac interpretare de claudicatione pedũ, nõ magis aũt doctorũ intẽtionem trutinare uelit. Vnde sciẽdũ est ꝙ ista expositio adducta ab antiquis chyromãticis optima est ac perfecta, et solũ (usq; ad hodiernũ diẽ) apud sapiẽtes ueritas huius significati innotuit Idẽ autem significat hoc qđ dico quãdo naturalis est bifurcata in fine ostẽdit hoiem claudum, ac si diceretur significat hoiem claudica-

re.s.nō esse fidelem, uel significat hoiem claudum. s. duplicem & instabilem & ꝓditorem. Quod aūt hoc uerum sit ex pluribus locis habere poßumus, maxime aūt in. 1. signo cap. sequentis, & in cap. 146. signo. 2.

¶ Cap. cclxviii. de hypocrisia.

Rimi in ordine deceptionum sunt hypocritæ, quia sub specie bonitatis & deuotionis hoiēs latenter decipiūt. Signa ergo sunt ponēda. ¶ Si linea me 1
dia est bifurcata in fine habēs illam duas uitas deducet, unam secularem alterā uero religiosam. 2
¶ Digitus medius intus craticulatus, ingenium melācolicum denotat. præsertim in actionibus factiuis, et aliquādo hypocrisiam denūciāt. ¶ Si saturnina linea in caua manus fuerit ual de extēsibilis seu ꝓtēsa, hypocrisiam denotat, ¶ Dicit auctor 3
īcognitus. Si linea media naturalis cū linea cordis superius an 4
gulum strictum efficiat, aīum cœlatum atq; hypocrisiam denotat. ¶ Si linea mensalis fuerit bifurcata in directum indi- 5
cis, aut ex parte digiti medii, aperte denotat latentem hypocritam, & specialiter uersus parentes & amicos, quia non diligit ipsos.

¶ Cap. cclxix. de timidis & melancholicis.

I media naturalis ultra manus fossatum paulatim profundauerit timidi cordis signa ostēdit, & melācholicum denunciat, atq; hominem profundarū cogitationū. ¶ Triangulus paruus in pede mediæ naturalis denotat metū ubi nō opportet. ¶ Quādo media naturalis habet duo capita in inferiori parte defectū mētis innuit atq; timiditatē. ¶ Si prope lineā cardiacā fuerint grana rubra & ꝓtendatur extra uersus mōtem pollicis melancholiā significant & hominem profundarū cogitationū

ut aliqui scribũt. Si linea media cũ linea cordis superius an gulũ strictum efficiat pusillanimem dicunt arguere.

Tricassus Mantuanus.

Vo ad primum signum huius capituli sciendũ ꝙ proprius situs ac positio talis lineæ est ascẽdẽdo in Montem manus & inclinando se uersus rascettam & quo magis extendit se uersus Rascettam eo magis significat talem timiditatem ex melancholia procedere. Et quando esset intersecata ab alia linea uersus finem autem esset discontinua significat seipsum in tali infirmitate deprehensum agnoscere ac ueluti redarguendo semetipsum corripere. Ita ꝙ talis quidem erit timidus in primo motu post autem audatiam summens fortis ac uirilis efficietur. Et etiam post primum ingressum in omni negocio arduo persisteret.

Quo ad.3.signum sciendũ ꝙ illi duo rami debent esse inclinati in fine uersus. Digitos (ut dictũ fuit cap.226 signũ.5.) & quãdo sunt discõtinui aut intercisi minuũt talẽ.malignitatẽ siue debilitatẽ capitis. Hoc idẽ, significãt quãdo nõ sunt multum inclinati, aut nõ multum extenduntur siue non sunt multũ arcuales aut reflexi. Quo ad.5.signũ. Sciẽdum ꝙ istud signum nõ significat timiditatẽ propter melãcholiã, imo nec proprie potest dici timiditas, magis autem respectiuus siue timidus propter respectus q̃plurimos ac finis proprii cõsiderationem, & esse amator pacis ac quietis, attamen si signa melancholiæ inuenirentur, & hoc quoq; maiorem efficaciã præbere.

Cap.cclxx.de uerecundia.

Lli qui uerecundãtur sunt bonæ complexionis atq; discursus, & illi qui cõtrarium faciunt, sunt fatui aut propter nimiam & furiosam caliditatem, aut propter nimiam frigiditatem, et sunt similes asinis &

nis & mali moris & præcipue sunt effeminati. ¶ Si in fine li- 1
neæ capitis sit paruus triãgulus bene dispositus uerecũdie bone
status & studii signum est. Hoc est studet in decorãdo & ornã
do se moribus. ¶ Si in quadrãgulo reperiatur signũ cuiusdam 2
stelle bene coloratũ uerecũdiam & bonã demonstrat naturam
cum morigeratiõe. ¶ Si a linea cerebri exeat alia linea uersus 3
auricularem uerecũdum significat hominem ut aliqui dicunt,
quod ego ignoro. ¶ Linea mensalis bene colorata cũ trina pro- 4
portione cuius finis erit quasi in principio tuberculi Iouis, signũ
est uerecundie & bone naturæ. ¶ Linea cordis bene colorata cũ 5
trinaria proportione cuius initium sit inter indicem, & policẽ
uersus dorsum manus, & finiatur ppe rasettã honestatẽ et ue
recũdiã declarat. ¶ Manus cõcaua cũ bona dearticulatiõe et p 6
portionata ex partæ palmæ atq; digitorum. & quod articuli
sint boni cum unguibus latis & longis cum rubedine clara ue-
recundiã & honestatẽ uitæ denotat.[1] ¶ Tricass. Man.

Irca. 1. signum sciẽdum q proprius locus aut
posito talis signi est apud Mensalem in opposi
co finis ipsius Naturalis, sicuti etiam ipse hoc
confirmat in aliis locis omnia in cõtrariũ. 2. si
gni capituli præcedẽtis. ¶ Quo ad. 3. signum
Sciendum q nõ propria egreditur ab ipsa naturali, immo ali-
quotiẽs uidetur uelutiq intersecãs ipsã naturalẽ, & etiã aliquã
do nõ est unita simul cũ ipsa naturali ĩmo distãs ĩ quadrãgulo.

¶ Capitulum. cclxxi. De his qui sunt impotentes in coitu præ-
cipue in uirtute gignitiua.

Anus debilis & mollis carens linea Epatis ar-
guit defectũ uirtutis generatiue & digestiue.
¶ Linea mẽsalis est radix significãs uirtutem
ginitiuã. Ideo sapiẽtes uocant ipsam lineã gene-

rationis, si ergo fuerit facta dicōtinua aut pallida aut ē uariis punctis seu fossiculis aut semicirculis obsessa, debilitatem coitus denotat & fortasse gignitiuā impotētiam declarat. ¶ Si in medio spatio inter lineas triāguli nō est planicies & male coloretur defectum caloris dicūt arguere, & per cōsequēs impotentiam coitus. Nota ꝙ multotiēs impotētia coitus est qualitatiue aliquādo quantitatiue. Igitur cōsidera annexiones signorū atq; cōcordantiam. aut contra operantiam aliter iudiciū tuū est inanitum. Vnde vidi iuuenē habentē lineam mēsalē fractā & capillarem & quasi omni die coibat, tamē quando erat cū re delectabili non poterat coire nisi semel, & in nocte ad plus bis coibat. Et accepit uxorem & habuit filios.

¶ Tricassus Mantuanus

D clariorē noticiā habēdā huius capituli ac omniū ad hāc materiam pertinētiū, sciēdum ꝙ huiusmodi natura siue uocabula. s. potētia siue impotentia uirtutis generatiuæ. aut potētia siue ipotētia ad generationē prolis eādemmet significationē retinēt & unum sine alio stare non potest. ¶ Quo autem ad illud Not. quod in fine subiungit. sciēdum ꝙ ipsemet ꝓpriam uocē ignorabat, & quod peius est illationem sermonū suorū nō cōpensarat. Nam uerborum suorum sensus talis est ꝙ. s. in coitu duo sunt considerāda. s. ipsa qualitas uirtutis coitus quæ in ipso seminæ cōsistit (prout est calida & fortis aut debilis) & quātitas. s. numerositas talis actus aut operationis Veneræ. s. quotiēs quis in eodem actu aut operatiōe exire ualeat. ¶ Quod autem iste sit sensus uerborum coclitis manifeste apparet ex adducto exēplo quē ponit de illo Iuuene qui tantū semel in Die & bis in nocte poterat coire (fortassis parum arbitrās aut uilificiēs ut quis solū ter, i die ac nocte simul coiret) qui tamē sen-

sus falsus est nā id qđ cōiter dicitur philosophos ac chiromāti cos quo ad qualitatē siue quātitatē aut potētiā coitus uel ipotē tiā aut ēt generationis nō ita intelligēdū est ut ipse exponit. Im mo maxima Bestialitas esset ea ipsa experiri uelle quæ ipse imū dus ac Bestia fœtida narat (quæ honestatis gratia obmisi) & nō cōsiderat differētiā quā seruāt Sapiētes ac phylosophi iter Lasciuiā & luxuriā nec adhuc cōsiderat distinctionē positā in cap. 264. Vnđ sensus ac ueritas illiusmodi Not. talis est, ꝙ nō simpliciter iudicare possimus aliquē habere potentiā siue apti tudinē procreandi filios ex hoc ꝙ lasciuus est aut Luxuriosus nec similiter, ecōtrario debet quis ex impotētia iudicare ex hoc ꝙ .s. non est Lasciuus aut Luxuriosus. Nam Lasciuia non con- currit principaliter ad generatiōem filiorum sed Luxuria nec tamen ex hoc ꝙ aliquis est Luxuriosus sequitur ꝙ potentiam siue aptitudinem habeat ad prolis generationem. Nam pleriqꝫ sunt qui q̈uis Lasciui ac Luxuriosi existant attamen filiorum gaudio priuari uidemus. Ratio autem huius est quia Coitus. La sciuia. Luxuriaqꝫ ex diuersis causis ꝓuenire posse conspicimus prout ēt in diuersis subiectis reperiuntur nulla tamen aptitudi ne ad prolis generationem in existente. Etenim ipsa habitudo si uc potētia generatiua persistit in debita ꝓportiōe siue tēperātia caliditatis ac humiditatis cui proportiōi iexistere dicitur sub stantia ac ipsa perfectio actus Venerei. Dico autem actus Ve- nerei nō illius qui cōmuni uocabulo dicitur Coitus (qui ex Lasci uia siue Luxuria ꝓgreditur) sed illius qui cātur ex organica ꝓportiōe ab ipsa q̄litate tēperata ꝓueniēs, quæ quidē ꝓportio est pria ac pricipalis causa ipsius uirtutis ac potētiæ generati uæ, & dicitur substātia ac pfectio eiusdēmet uirtutis ac potē- tiæ gn̄atiuæ. Et iō ueri phylosophi ac chyromātici dicūt. ꝙ sē- per consideranda est. Qualitas ipsius uirtutis generatiuæ. s. si

ex sua propria de naturali cōplexione ostēdit aptitudinē ac po tētiā ad prolis generationē, & ēt Quātitas. s. ipsorū filiorum. Nam licet aliqui nō habeāt filios nō tamē pptr hoc sequitur ꝙ sint habiles ad filios procreandos. Vnde quidā duos tātū filios habēt alii. 8. Alii. 6. Et usq; ad. 24. filios Virū ex duabus uxoribus habuisse cognoui successiue. s. post mortē unius altri nubēdo. Et istorū poterat dici aptū quēlibet extitisse ad prolis generationem nec eorū quispiā dici poterat īpotēs ad propagationē nisi forte cōparatiue loquēdo, unius ad alterū. Et quo ad hoc opinioni illorum inhereo qui ex defectu mulieris id prouenire dividicāt. s. ꝙ ipsa (quādo defectus prouenit ex interiori parte uirilitatis) est nimis calidæ & siccæ cōplexionis. Vnde et Cocles cōcludit ꝙ ille accepit uxorem & filios procreauit.

Capitulum. cclxxii. De cognitione diuersarum complexionū seu humorum.

Color albus & quasi perspicuus clarus & subrubeus equaliter qualitatē cōem ostēdit. Talis enim color debet esse quasi in uniuersum corpus naturaliter bene dispositū. Tria sūt loca in quibus ostēditur potētia colorū primo in facie secūdo in manibus, tertio uero in pectore, si talis color sit flāmeus ociosum dicunt ostēdere, & maximæ si ei insit mobilitas oculorum ut dicūt. Si talis rubedo sit fusca signū est grossi sanguinis & denotat deceptorē. Talis color dicitur inopos ab Alberto & est color rubeus flāmeus obscurus, sed melius posset dici color diabolicus. Si autē talis color rubeus appropinquat uiriditati uel quasi glaucedini plusꝙ albedini nigrā coleram & suas conditiones ostendit. Si autem citrinitati subtili quasi albedini qualis solet esse in conualescentibus, & hoc sine magna materia signū est emissionis spermatis & spirituū & specialiter si

eius oculi sint profundi & mobiles, tales detinētur amore he-
roes siue illisci idest passio amoris. Alii dicūt amore equorū.i.
ut equi habet furiam iufrenatā & irrationabilē in furia amo-
ris, et ita isti, sed talis. expositio nō mihi placet, quia passio amo
ris nō est in potestate nostra nā ea in ueritate est egritudo. Si au
tem albedo superet & rubedo sit in tātum diminuta ꝙ uix ap
pareat signū est flegmatis & sue cōditionis. Talis enim color
solet a priscis nuncupari gliscus. Et si huic colori sit admixta
uiriditas mali flegmatici signū & suarum cōditionū. Et ille
color dicitur color plūbeus cōmixtus cum fusco & uiridi ulti-
mus gradus maliciæ cōplexionis hoc est mortificationē natu-
ralem calor ostēdit. ¶ Tactus tēperatus & bonus consistit in
debita proportione primarū qualitatum & magis appropin-
quat caliditati & lenitati q̄ frigiditati aut asperitati, & ma
gis carnositati q̄ macilentiæ. Talis.n. tacitus bonitatem cōple
xionis idest equalē cōplexionē cum bonitate ingenii & intelle-
ctus arguit. ¶ Venæ multum latæ & apparētes colericum &
suas cōditiones ostēdunt. Subtracte idest quasi cōpresse & ali
quotiēs in colore plumbeæ melancholiā denotāt. Profunde uene
in corpore flegmaticam naturam ostendere uidētur. Vene in de
bita proportione apparētes et notabiles sanguineā naturā deno
tant. ¶ Linea Epatis alba in colore & grossa in substātia mul
tum potest super propriatate flegmatis. Et si fuerit subtilis &
mali coloris.s. plumbei & citrini uel rubei attestatur super co
leram. Quāuis basis trianguli in pluribus manibus nō inuenia
tur nisi in senectute propter exercitia operum quia si in iuuen-
tute cessante labore, & causa legittima, nō apparuerit, calorem
designat & cutis subtilitatem & cū hoc colerā & eius pro-
prietates ut sit agilitas corporis &c. Nam uelox est cito loqui
tur. amat uina fortia, & cibos calidos. Si uero manus debilis,

& mollis fuerit carens hac linea frigiditatem & flegmati-
cam complexionem significat, & eius proprietates. s. pigrum
tardum in loquēdo & īpeditū, libenter dormiētē & somniātē.
5 ¶ Si locus triāguli sit rugosus & mollis, flegmaticā cōplexio
nē ostēdit, et eo magis quo Angulus dexter obtusus siue grossus
inertiam arguit & somnolentiam ratione solum flegmatis do
minantis. ¶ Siquædam lineæ paruæ capillares inordinate fue
6 rint in mōte manus in iuuētute pfectionē naturæ ostēdit. hoc est
bone, & temperate complexionis & potentiam ostendunt, hoc
est sunt apti nati perficere operationes laudabiles, ut insurgit
ex temperata qualitate & specialiter si sint inordinate mul-
te, & hoc intelligendum est si sint conditionaliter colorate.
Et si tales lineæ parue sint uersus rascettam, signum est fri-
gide & flegmaticæ naturæ, & hoc intelligitur quando non
sunt rubeæ. Et si tales lineæ sint rubeæ alium morbum indi-
cant, idest morbum, ex commixtione humorum cum multi
tudine, Si pars illa sit lenis et mollis erit morbus ex flegma-
te. Si sit aspera, & sicca moribus erit ex melancholia uel
7 cholera. ¶ Si quædam crepature idest lineæ similes crepa-
turis reperiantur in monte manus prope mediam naturalem
distinctionem naturæ ostendit hoc est diuturnitatem uitæ in
diuersis etatibus usq; ad senectutem perficitur tēpus, tamen
frigidam complexionem denotat. Si quædam lineæ paruæ
oriantur ex radice indicis et uadant transuerse per ipsum di-
gitum quasi ad superius tendentes uersus dorsum digiti. si-
gnificant colericum & suas cōditiones. Et si tales lineæ uadāt
ad inferius arcuales significant melancholicum & suas con-
8 ditiones, & si hæc lineæ oriātur ex latere indicis & currāt re
ctæ æquedistantes ad aliud latus significant sanguineum &
suas conditiones. ¶ Et si quædam illarum linearum uadant

ad superius, & quædam ad inferius est signum flegmatis & suarum conditionum.

¶ Tricassus Mantuanus.

D clariorem noticiam huius primi signi. Videatis tertium capitulum tertiæ partis secundi libri, signo primo. ¶ Quo ad sextum signū sciendum ꝙ tales lineæ non proprie debent esse capillares, immo pro maiori parte sunt simul unite, & magis dicuntur esse concurrentes, attamen in fine simul iunguntur scilicet uersus concauum. ¶ Quo ad. 7. autem signum. Aduertatis ꝙ tales crepature aut lineæ debent esse subtiles aliter namq; significarent naturam malancholicam, & adustam cum prædominatione cholerae. Si autem essent multum grosse significarent adustionem in summo gradu, & ex consequenti futuitatem sicut dictum fuit in capitulo. 254. in solutione illius problematis. ¶ Quo autem ad octauum signum si recte consideretur eædem lineæ inueniuntur etiam in prima iunctura.

¶ Capitulum Ducentesimumseptuagsimumtertium. De diuitis & opulentiis in diuersis ætatibus.

1 I in principio lineæ capitis oriatur quædam linea recta bene colorata, & extendatur usq; adinuicem & finiatur ibi habens habebit multa bona fortuna sibi denegantæ, & hoc erit in prima ætate. Si autem talis linea uadat ad digitum medium, habebit bonum in media ætate. Si uero ad medicum uel 2
auricularem uadat, habebit in ultima ætate. ¶ Si prope lineā uitæ iuxta receptam manus sint lineæ ut crux uel stella, diuitias 3
significāt in senectute. ¶ Lineæ quattuor æquedistātes in latere mōtis policis uersus brachium uel in restricta ueniētes uersus

partes eminentiores mõtis ipsius, signum est diuitiarum & ho
norum in prima ætate. Si prope iuncturam policis, in secunda
4 ætate. Si uero iuxta unguẽ, in senectute. ¶ Si in rasctta uariæ li
neæ se intersecauerint in debita distantia ad modum cuiusdam
ludi scacchorum, bona & diuitias in senectute demonstrant.
5 ¶ Stella uel triangulus bene dispositus in rasctta, diuitias in se
6 nectute denotat. ¶ Dicunt Moderni & etiam Coruus. Quan-
do in manu in rasctta fuerint quattuor lineæ, quarum duæ supe
riores fuerint latæ. Tenues uero inferiores ad mediã usq; æta-
tem, uitæ fortitudinem & diuitiarum copiam significabunt.
Vltra uero ipsam ætatem mediam & diuitiarum diminutio-
nem, & uitæ indicabit debilitatem. Dicũt etiam, si quattuor li-
neæ in restricta supernotatæ fuerint, & duæ inferiores sint la-
tæ, & superiores exiguæ aut tenues. 80. annorum ætatem signi
ficãt, & in prima & secũda ætate paupertatem significabũt.
Sed ultra mediam ætatem & rerum fortitudinis augmẽtum
significabũt. Verum si prima crassa & secũda subtilis, tertia
crassa, quarta subtilis inuẽtæ fuerint, in prima ætate fortitudi
nem & diuitias significãt. In scd'a utriusq; rei diminutionẽ,
& hoc modo si lineæ crassiores latiores fuerint, bonum indica
bunt, tenues uero malum. Vnaquæq; tamẽ linea uiginti ætatis
annos pollicẽtur. Quãdo in restricta prima linea de illis quat
tuor supranotatis discõtinua et tortuosa fuerit inuẽta, r eliquæ
uero insequentes cõtinuæ in angulo recto & acuto super lineas
exiguas antedictas, uitæ nõ rerum debilitatem in prima ætate
prima significabit. Postea cæterarum linearũ inferiorum etiã
in uita multo magis ꝓsperabitur. Verũ si angulus inuenietur,
& uitæ & rerum debilitatem significabit. Nõ erit laboriosus
7 absq; honore, modico ingenio, & uitiis plenus, hæc ille. ¶ Scu-
tum uel paruus triãgulus, aut sphærica forma in mõte indicis

bene cõditionata, ab infantia usq; ad ultimam iuuẽtutem ẽm qualitatem sui faciunt ægenum, postea uero diuitem. ℂ Stella 8 subrubra in quadrãgulo existẽs, in prima ætate inopiam atte- statur, ultra uero diuitias ꝓnunciat. ℂ Figura. A. uel. B. uel. C. 9
uel. D. in mõte auricularis si fuerit male colorata, pauperem usq; ad medium uitæ denunciat, ultra uero diuitias ostendit.
ℂ Quãdo principio linea mẽsalis fuerit ramosa & uadat ad 10
superius, pauperem rerum affluẽtiam attestatur, & quo ma- gis extẽduntur rami, eo magis in senectute abũdabit, sed si nõ extẽdatur, cessabit, quãdo in fine mẽsalis fuerint tenuæ, rerum dominium significat, & quãdo bona radice bonoq; colore fue- rit, rerum in sc̃da ætate restauratione indicat, ut legitimi spe- culatores autumãt. ℂ Dixit fur chyromãtiæ pictæ, quãdo mẽ 11
salis bifurcata in superiori parte fuerit, hoĩem anxium signifi cat & laboriosum usq; ad annos. 20. postea res suæ augmẽta- bũtur, & eius cessabũt molestiæ, hoc inueni in pluribus libris au ctorum, licet noĩa ignorem. ℂ Si a rasætta oriatur linea satur 12
nina recta & cõtinua bene colorata, & extẽdatur usq; ad me diam naturalem in principio, competẽtem uitam significat, in fine uero meliorẽ, cõtrariam habeo ego in manibus meis, quia ipsa se extẽdit usq; ad mẽsalem, & ita semper retrogradatus fui a fortuna in hora nõ bona. ℂ Dicũt quidam ꝙ quãdo basis 13
triãguli flexuosa fuerit angulusq; uitæ altior, pauperem rebus & aĩo debilem ostẽdere uidetur. Et quãdo senectuti appropin- quabit ab aliis ab inopia & rerum penuria adiuuabitur. ℂ Di 14
xit Coruus quãdo duo rami inueniãtur a linea uitæ nascentes, & per triãgulum trãseuntes, etiam si lineam mediam secaue rint post res aduersas, ꝓspera uẽtura esse significãt. Notãdum uero est ꝙ hmõi rami sunt partes lineæ prosperitatis quãdo- cunq; lineæ uitæ uniũtur, & in ramorum specie egrediuntur.

15 - ¶Cruces seu stellæ in monte manus, significant quod habentes acquirent diuitias cum magno labore, in senectute uero cum honore.

¶ Tricassus Mantuanus.

N,1.signo huius cap.sciẽdum quod multotiens istæ linea uidetur esse,ueluti dictum est in mea chyromãtia,figura.47. & ideo iudicandum est secundum regulam quam ibidem exposui i.2 parte.cap.5. ¶Quo ad.3.signum sciẽdum quod illud bonum futurum est ex morte alterius qui uolũtarie legata cõstituent,aut etiam hereditarie succedẽt. ¶Quo autem ad.6.sciẽdum quod Cocles insimul cum aliis multis in maximum errorem prolapsi sunt.Vnde primum dico quod iste quattuor lineæ sunt illæ quæ in.3.signo exponũtur. Secũdum dico quod quo ad significatum oĩa significãt cõtrario modo exposito,& tale infortunium futurum est quãtum ad hoc quod talem hereditatem cõsequetur,sed cum litigio. ¶Cum autem dicit quod habẽs illas quattuor lineas ætatem.80. annorum significat,falsum est.Nam illæ lineæ quæ hoc significatum retinẽt reperiuntur per trãsuersum brachii apud rasetta tam,sicuti figuratum est in chyromãtia mea apud figurã.9. ¶Cum autem dicit quod si.1.&.2.sunt crassæ & apparẽtes significãt bonam fortunam in.3.ætate, & similiter quãdo formãt quẽdam angulum.Dico quod ille lineæ quæ istiusmodi retinẽt significatum differentes sunt ab ipsis lineis prædictis. s.ab illis quæ sunt in mõte policis & ab illis quæ brachium trãsuersaliter secant.Tales autem lineæ inueniuntur in rasetta in fine mõtis policis uersus mõtem manus,& uidentur quodammodo ex brachii radice ortum habere.

¶ Capitulum.cclxxiiii.de cauillatoribus & solertibus mechanicis.

Anus craticulata, cauillatorē hoiem ostendit, sca in his quæ manu fiunt, solertem & ingeniosum dicūt. ¶ Obseruatū est apud me ꝙ angulus summus acutus, aut ualde separatus cum lineis martialibus, solertem & ingeniosum mæchanicum ostēdit. Dicunt quidam recentiores ꝙ si quis habuerit manus nō nimis magnas aut manus paruas. Verum ꝓportionatas corpori suo, talis est magis cōueniens & aptus in oibus accidentibus suis, hoc est magisteriis quæ acquiruntur accidētaliter & nō mere naturaliter. ¶ Digiti longi & subtiles & adinuicem bene ꝓportionati, bonum ingenium ostendunt, maxime in rebus mæcchanicis. ¶ Tricassius Mantuanus. 2

Ecūdum signum huius cap. quo ad figurationem primam uerum est (.s. quo ad angulum acutum) nō autem quo ad residuum. hoc autem euenit, quia angulus supremus acutus, significat hoiem callidum, astutūq;, & cum timiditate. Quapropter cum in operationibus suis exire oportet, in rebus magnanimis se exercere nequit, unde & in seruilibus occupatur. Quādo angulus supremus separatus, significat caput uolubile & fantasticum in martialibus, aut lasciuiæ operam dare.

¶ Cap. cclxxv. de his qui nō contentantur in animo suo.

¶ Grossa & callosa manus uidetur denotare illum hoiem qui nō cōtentatur in animo suo, sicut placuit Ptholomeo.

¶ Capit. cclxxvi. de his qui sunt curiosi in rebus agendis, & quicquid agunt faciunt pro aliis.

I linea saturnina triangulum transeat & ultra, & alia linea a cardiaca ad mensalem lineam ꝓueniat quasi equalis & con inua usq; ad digitum medium deueniens, talis qui-

cunq; habẽs curiosus est in negociis peragẽdis, & in uariis rebus se intromittet. Si uero sit inequalis & discõtinua, erit in negociis ꝓ aliis quæ minime ad se pertinebũt, significat ꝙ res agẽtur ẜm maiorem & minorem eius diligẽtiam, ut scribunt quidam, sed ego nõ intelligo quid uelint dicere, puto ꝙ textus est corruptus, & credo ꝙ intelligãt de linea saturnina simpliciter qñocunq; inueniatur.
2 ¶ Linea recta & ꝓfunda ueniens a mẽsali & tendẽs ad digitum medium siue ꝓpe, in negociis curam magnam, & laborem denunciat, ut egomet habeo in manu mea dextra. Si duæ fuerint uel plures, tãto fortior & ualentior est dicta significatio. Si uero lineæ huiusmodi multum graciles appareãt seu subtiles, hoiem de negociis parum curare denunciãt, & si super ab aliqua linea ex transuerso secentur.
3 talis in suo labore impedimẽtum patietur. ¶ Si linea quæ est inter brachium & manum in restricta fuerit recta & cõtinua, hoiem in suis negociis magis q̃ in alienis sollicitum esse ostendit, si fuerit tortuosa uel discõtinua, in alienis negociis erit magis sollicitus q̃ in suis.

¶ Cap.cclxxvii. de his qui habent uitam quietam.

1 NVllæ lineæ in tuberculo medii, uitam quietam denotat, & hoc intelligitur quãdo tuberculus est
2 tumidus & bene coloratus. ¶ Quando mensa manus est ualde bene cõditionata & quasi sine
3 rugis, uitam quietam denotat. ¶ Quando angulus summus coniungitur recte ex opposito medietatis indicis, significat rationabilem fœlicitatem et inculpabilem uitã.

¶ Cap.cclxxviii de mulieribus quæ sunt inclinatæ ad faciendum filios abhortiuos.

1 DIcunt aliqui ꝙ si mulier habet manus uiriles cito poterit concipere, sed partum nullum tamen pro-

duæt. ¶ Si linea mensalis fuerit debilis fracta seu capillaris, 2
aut cum semicirculis, difficultatem arguit in retinendo fœtu.
Similiter quando esset punctuata & debilis, difficultatem re
tinendi fœtum denotat. ¶ Lineæ ualde paruæ aut intersectæ in 3
ter primam & secundam iuncturam digiti minimi, quot sunt
lineæ, tot filios abhortiuos arguunt.

¶ Tricassius Mantuanus.

¶ Istud tertium signum communiter est falsum, immo penitus falsum est. ¶ Videatis cap. 208.

¶ Cap. cclxxix. de his qui sunt potentes in coitu & apti ad generationem.

Manus uiriles & musculosæ, potentiam coeundi 1
& generandi testantur. ¶ Triangulus equilate 2
rus cum lineis quæ habeant trinariam propor
tionem, facit aptos ad generãdum. ¶ Linea mẽ 3
salis cum trinaria proportione & si sit boni co
loris, uirtutem prolificandi denotat. ¶ Linea media naturalis 4
cum bona fixione & latitudine, cum bono colore, & quãdo pal
ma est aperta quasi parua puncta posita sunt in eius latitudi
ne, signum est ꝙ habebit bonam uirtutem gignendi atq; filiã
di. ¶ Omnia quoq; signa quæ concurrunt ad dominium cali 5
ditatis & humiditatis his conueniunt, & huic loco possunt
applicari.

¶ Cap. cclxxx. de inuidia.

Quando linea capitis & cardiaca nõ bene coniunguntur simul, sed distãt ab inuicem prædictæ duæ lineæ notabiliter purum spaciũ dimittentes, maximam inuidiam attestari uidẽtur. ¶ Linea mẽsalis ueniẽs ultra medietatem indicis, signum est inuidiæ & detractionis, maxime si in fine

3 eius sit pallida uel liuida. ¶ Si angulus summus nõ coniungi-
tur & illud spatium sit male rugosum, inuidum, & deceptorẽ
4 testari dicitur. ¶ Quando digiti sunt parui & tenues, stulti-
5 tiam & inuidiam demõstrant. ¶ Quãdo etiam digiti flectũ
tur in ultima iunctura, inuidiam quoq; demonstrant.

¶ Tricassus Mantuanus.

Duertẽdum circa .1. signum ꝙ angulus supremus tali modo figuratus non ꝑprie significat hoĩem inuidum, quia inuidia ꝑprie est cum dolore boni alterius. Hi aũt qui hmõi signum habẽt nõ tristãtur bonis aliorum, sed solum æmulãtur, ut & ipsis similibus bonis perfrui mereãtur, & hoc potius ex uanitate q̃ auaritia, & in isto cap. melius fortassis ponerentur signa auaritiam, significatiua q̃ huiusmodi signum. ¶ Videatis cap. 263.

¶ Cap. cclxxxi. de his qui habent uitam sine cogitatione, & alii lucrabuntur pro eo.

Icunt chyromãtici. Si linea generationis diuidatur prope finem eius et duos efficiat ramos quorum unus uadat ad tuberculum indicis, alter uero ramus uadat ad medium. Talis habebit uitam sine cogitatione, & tamen alii lucrabuntur pro eo.

¶ Cap. cclxxxii. de Regibus, Principibus qui male finiunt & amittunt regnum seu dominium.

1 Ngulus summus ualde infimus, aut ualde sepa-
2 ratus, amissionem status demõstrat. ¶ Linea saturnina nõ bene cõditionata & ualde ꝑtẽsa cũ uberrima copia linearũ in medio tuberculo, ammissionem domini minatur. ¶ Linea mensalis

protensa & usq; ad indicis tuberculorum nuda sine ramis, infortunium maximum, & amittere statum suum denunciat. ¶ Quãdo una linea emergit a cõcauo manus & usq; ad radicem medii ptẽdat. Oẽs in hac arte periti cõueniunt in unum q talis positura significat ammissionem dominii & etiam in uinculis mori. ¶ Hmõi rei exẽplum tibi dabo. Si in manu sit linea cordis mediaq; naturalis, & linea mẽsalis & sint nudæ sine ramis, & tuberculi sint illineati atq; depressi. Et insuper linea saturnina sit male cõditionata cum exuberãtia linearũ in saturnino loco. Et sit disgregatio digitorum cũ articulis crassis, dicas tũc q penitus ẽm inclinationẽ naturalẽ, ille amittet regnũ & uitam. ¶ Alia manus sit bene mõticulata, & angulus supremus separatus ualde, et linea mẽsalis nuda sine ramis & ẽt articuli sint crassi. Dicas tũc ipsum amittere regnũ & mala nece mori. Alia manus sit bene lineata atq; mõticulata et hẽat angulũ supremum ualde infimũ cum linea quæ dicit mater carcerum quæ est illa quæ initiat in concauo manus, & extenditur usq; ad primum articulum medii digiti aut ad secundum. Dicas tunc q ille Rex, Dux, Princeps, uel Dominus in uinculis morietur, & amittet Regnum, Ducatum, uel Principatum suum. 4

¶ Tricassus Mantuanus.

Ro maiori noticia huius capituli, sciendum est q hoc quod Cocles noster dicit de ammissione principatus, & id etiam quod ipse dixit in capitulo. 229. de infortuniis. & capitulo. 287. sunt unum & idem, quo ad effectus suos, uidentur autem apud aliquos magnam differentiam facere, maxime, inquantum dicitur q conditio personarum seruanda est in iudiciis dandis. Nam illud quod de Ciuibus, ac etiam de

Nobilibus in diuitiis indicatur. hoc idē de principatu (quo ad Dominos) pronūciādū est. Et similiter de omni alio subiecto ꝓportionaliter, ¶ Quo autē ad. 1. signū Aduertatis. ꝙ Angulus supremus deprimi aut esse depssum pōt dupliciter itelligi. Vno modo est quādo uitalis & Naturalis uniūtur in opposito Digiti medii. Alio modo quādo uniuntur in mōte indicis aut in tuberculo ipsius uerus ꝓpter digitorū, itaꝙ multum inclinatur uersus ipsos digitos. & quodlibet horū retinet eundē effectum aut significatum, & omnes mali sunt, secundū autē modo est deterius ac periculosius primo.

¶ Capitulum. cclxxxiii. De his qui ueneno moriūtur aut propter res uenenosas aut ex percussione.

Vādo angulus supremus nō cōiungitur et parū distat, & quedā linea sit inter duas lineas cōstituētes angulū, & prædicte lineæ sint ita ꝓpinque quod utraq; se tāgat superius, & se extēdat ad inferius significat mori ex ueneno aut percussione.

¶ Cap. cclxxxiiii. De his qui inebriātur & ganeis utūtur.

Vnt aliquę nationes apud quas nullū est dedecus inebriari. aut uti ganeis. Et quædā est genitiuū species quæ est ex inclinatione naturali ꝓna & declinis ad ebrietatē, ut sunt homines martiales lenones lusores caupones, & illi qui a uulgo nominātur brēptatores, qui præcio conducti uina ferunt ad alienas domos. inter istos pono ēt pistores. Si reperies in istis signa aliqua ebrietatis intēsiue poteris indicare. ¶ Si ergo media & cardiaca nō sūt
1 cōiuncte, & notabiliter distāt, Et colliguntur ab uno uel duobus baculis utrinq; se tāgentibus dicas significare hominem pœnitentem expensarum & largitatis factæ aliquādo autem talis

baculus uel baculi oriuntur ex una & dabunt prope aliam Li-neam tūc significatur Vinosus & ebrius. Valde quoq; ad ebrie tatem sunt inclinati & proni illi qui martialem lineam habēt quemadmodum diximus in suo loco, & præcipue illi qui ha-bent angulum supremum ualde separatum ex quacunq; causa aut modo aut lineatus sit aut non. Dicunt quidam, & præcipue Anthiochus. Si in specie arcus media naturalis deflectat men-sali, ita quod nullum uel arctissimum in medio spacium derelin quat temulentum atq; cauponarium ostendit. ¶ Scribit etiam Anthiocus noster de angulo supremo ad istud propositum di-cens. Si in summo angulo reperiātur duæ lineæ equedistantes et una ex duabus lineis non tetigerit ebrietatem cum uoracitate prætendere uidetur, sed ipse antiochus non intellexit nec potuit bene exponere oportet dici ut præcedenti clausula actum est.

¶ Cap. cclxxxv. De infortunio circa domum & familiam.

I linea semicircularis sit in triangulo prope angu lum summum, & eius cornua respiciant uersus partes digitorum turbationem familiæ atq; do-mus eius significat.

¶ Cap. cclxxxvi. De his qui perueniunt ad honores seu ad offi cium & sunt fortunati apud Reges uel res publicas.

E maximis rebus quæ desiderantur in hoc seculo sunt honores diuitiæ exaltationes officia & bona fama. Congruum igitur est de his pertractare. ¶ Linea mensalis cum ramis rectis ad superius tendentibus uersus indicem signum est exaltationis, & deno-tat honores officia & dignitates. Et si tales fuerit pauper ascē det gradatim ad prædicta. ¶ Quando linea mensalis sic figu rata ut superius dictum est uadat ad radicem indicis & in fine eius firmetur & ex altera parte quidam ramus eius aspiciat

radicem policis significat exaltationes & honores aut officia.
3 & talis erit dulcis animi & morigeratus. ¶ Si quædam li-
neæ ueniant a radice policis usq; ad lineam uitæ postremã. quæ
est uersus angulum supremum, cupidum honoris & laudis &
inanis gloriæ denotant, si aliqua connexa habent significant ho
4 nores & diuitias apud principem seu senatũ. ¶ Dicunt quidã,
quãdo duæ lineæ oriantur a rasetta cõtinue et ad radicem anul
laris deueniunt seruitutem principum significant & talẽ for
tunatũ, quippe eũ principes amaturi sunt & muneribus dona-
turi. ¶ Vide cap. 141. quia idem sunt, & alia signa habebis.

¶ Cap. cclxxxvii. De infortunio in diuitiis atq; negociis

1 SI linea mensalis sit connexa cum linea capitis &
Linea uitæ, ita quod angulus causetur infortuni-
um maximum minatur, ita ꝙ desiderabit se nun
quam uenisse in mũdum. ¶ Linea mensalis recta
2 & subtilis in fine ius uersus montem indicis in-
fortunium & substantiæ diminutionem promittit. ¶ Si linea
3 mensalis nõ firmetur iuxta digitos sed tantum terminet se ad
digitum medium habentem ducere uitam suam sicut auis. hoc
est ꝙ permanent in continuo timore quemadmodum aues in ra
musculis & nidis suis occultantur, cum periculo ne recipiant
alienas insidias. Ita ꝙ habentes talem posituram sic se habent
uniuersaliter in uita sua & in negociis suis ita ꝙ arguit uni-
uocum infortunium. Alii dicunt, quod si dicta linea mensalis in
fine sui fuerit subtilis & rubra omnia prædicta minuuntur.
Si uero fuerit grossa & rubra augmentat. ¶ Quando linea
mensalis est bifurcata uersus indicẽ uel medium signum est la
4 boris in tota uita sua. ¶ Si linea mẽsalis mãdauerit unicum ra
musculum inter mediũ & medicũ labores & angustias osten-
5 dit si sit subtilis et rubra omnia prædicta minuũtur, si au-

tem sit grossa & rubra auget significatum. ¶ Si linea mensalis in pluribus locis intercisa fuerit labores siue requie denotat. Alius textus dicit quod labores & angustias cum rigibus significat utraque sententia a me est experta. ¶ Tenet Mercurius quod quando linea mensalis in ultima sui parte ascendit uersus indicem arguit infortunium quod a me obseruatum est, & hoc intelligitur in omnibus negociis. ¶ Si linea quæ dicitur pricipiū reperiatur in monte solis, & si fuerit obsessa ualde a multis lineis, habens fugiat a societate Regum, quoniam ratione eorum patietur iacturas angustias & maximū infortuniū et fortasse carceres cū mortis periculo. ¶ Tricassus Mantuanus.

IN.4. signo huius cap. aduertatis in indicio taliū ramusculorū nā tales rami nō proprie ad indicem ascēdunt imo inter ipsum & mediū reflectūtur. nec de se proprie multū extēduntur, sed tātūmodo in pricipio ostēdūt inclinationē uersus digitos ipsos. ¶ Quo ad. 7. sciēdū quod hoc intelligitur quādo ipsa linea nō proprie ascēdit in indicem imo inter ipsum & medium uersus indicem tamen. Et quo magis proximatur ipsi Indici eo minus est nociua. Huiusmodi autem infortunia non multū comprehendi possunt, cuius. s. spetialitatis sunt. ita ut quodamodo indicemus de unaquaque reimpedimentum aliquod consurgere.

¶ Capitulum. cclxxxyii. de his qui sunt bilingues adulatores atque mendaces.

QVādo mēsalis linea uel rami eius uadūt ad lineā capitis superius certa sibi proficua talis capiet, adulator erit, & in uerbis mendax eritque placens gentibus, & in absentia pungit ut uenenosus scrorpio & de aliis murmurat ut manifestum est. ¶ Multæ lineæ in monte policis intercise seu conglomerate & subtiles defectum

3 mentis & mendacium ostendunt. ¶Si quædam linea fere ut
centura iuxta supremum angulum sit & respiciat indicem ta
4 lis est bilinguis & propria lingua ledetur. ¶Manus paruæ ar
guunt mēdatia adulationes dolos & fraudes. & eo magis quo
fuerint. Digiti concaui & indispositi adinuicem non bene se cō
5 iungentes. ¶ Scribunt quidam quod si linea mensalis in cauca
manus habuerit plures ramos riuulosos significat hominem
fellitum & concipientem in negociis peragendis diuersa pro-
posita & uaria & pauca ueritate ea prosequetur. ¶Quando
6 media naturalis sit nimis breuis & discontinua inconstātiam
uerborum arguit. ¶Si in principio mediæ naturalis sint lineæ
7 similes arbori palmæ, & tales lineæ sint ualde magne & cur
uæ, & tales rami uadant ad inferius respicientes montem ma-
nus inconstantiam & mendacium demōstrant. ¶ Angulum su
8 premum ualde separatum dicunt aliqui mendaciū & linguā
serpentinam significare. ¶ Quando inueneris mensalem effi-
9 cientem duos ramos unum ad indicem alterum ad medium di
gitum deuenientem adulatorem atq; mendacem dicunt signi-
ficare. ¶Si autem talis figura. F. fuerit in loco martis falsum
10 mendacem proditorem propter quod malum habebit denotat.
¶Raro est ꝙ Claudi strabones lippitudinarii gibbosi aut di-
11 minuti in aliquo corporis membro & in commensurati sint re
cte naturæ, & ꝙ sint sine mendacio & fraudolentia & ꝙ nō
habeant serpentinam naturam. Aliqui dicunt ꝙ diminuti acci
dentaliter non sunt huiusmodi naturæ. Ego aūt dico & affirmo
hoc esse falsum. Quia complexiones habent terminatam com
mensurationem membrorum. Deficiente autem propria latitu
dine deficit etiam talis complexio. Vidi plures qui per accidēs
fuerunt diminuti in aliquo membro. qui prius fuerant comple-
xionis laudabilis qui post excessum facti fuerūt melancholici.

Dicant illi quicquid uelint pœnitus sunt incommensurati, sunt tamen tales ingeniosi in suis negociis. ¶ Color rubeus obscurus mendacium dolum & fraudes significare dicitur, Color autem liuidus flauus aut cineritius facit hominem qui non eui tabit uti mendacio.

¶ Tricassus Mantuanus.

Irca signum.8. sciendum ꝙ istud est illud idem de quo superius capitulum.235. constituit per quod facilime percipi potest quantæ bestialitatis sit ista lingua maledica. Ita ꝙ (ut melius malignitatem exercere ualeret in Guidum Pisaurensem) ex unico signo totum capitulum constituit (quod tamen signum etiam ex sua propria significatione eandem malignitatem non sustinet quam ipse narrat, immo non proprie significat hominem iniquum, magis autem hominem lætum ac ac leuem capitis, & sine respectu benæ & male prout sibi occurrit, ita in sermone sicut & in reliquis operationibus exire) demum autem in hoc capitulo ex sola aliorum operatiõe ipsum exponit. Quod ideo fecit quia re uera seipsum errasse cognouit in tali expositione superius habita capitulo.235. ¶ Sciendum quoq; ꝙ Cocles propter illud capitulum ab ipso Guidone pisaurensi occisus fuit, ut uindicaret infamiam sibi iniuste illatã. Quia reuera ipse Guido erat Vir optimus & Doctus & inter sapientes honoratus, & adhuc ipsum uiuere credo. ¶ Quo ad.x. sciendum ꝙ illud quod dicit de his qui ex accidenti diminuti sunt in aliquo membro sunt iniqui ac maligni. falsum est. Quo autem ad experientiam quam ad coroborationem adducit. dico ꝙ hoc prouenit, non quia in aliam naturam mutentur sed uidentes se impeditos existere in operationibus solitis, seipsos refrenant ac deprimunt. Et in hoc exemplum habemus de

aliquibus qui prius quidem erant peruerſi & mali poſt huiuſ-
modi autem infortunium quieti eff ecti ſunt. Q uo autem ad il-
los qui naturaliter in aliquo membro deficiunt. Dico ꝙ non
poſſunt proprie dici maledici ſed ſolummodo quia calidi ſunt
& aſtuti ingenioſiq; unde. & non adeo peruerſi ſicuti iſte
obloquitur.

¶ Capitulum.cclxxxix. De ſignis bone morigerationis & ſocietatis.

1 Vando linea menſalis eſt bene conditionata et re
cta ſub indice ac in palma extenſa ſignū eſt bone
morigerationis ſecretarum perſonarum & bo-
2 norum morum. ¶ Lineæ conglomerate ut ſtella
bene colorata in quadrangulo arguit bonitatem morum et lau-
3 dabilem conuerſationem. ¶ Menſa manus perpulchra & equa
lis cū decenti latitudine ſine linearū interſectione bonos mores
4 atq; ſocietates laudabiles præſtat. ¶ Lineæ procedētes a me-
dia naturali uerſus lineā mēſalem ſi ſint bene apparētes & bo
ni coloris bonos mores atq; naturam præſtāt. Et ea omnia quæ
diximus in cap. de æqualitate ingenii huic loco applicāda eſſe
uidentur. Rex morū atq; honeſtæ uitæ eſt Iupiter. Ideo mons Io
uis inſpiciēdus eſt, poſtea ſolaris locus & poſt ueneris locus qui
præſtat etiam mores tamen cum aliquali laſciuia, & ſi mini-
mus digitus & eius tuberculus eſt bene lineatus. Saturnus &
Mars ſunt peſſimi, Luna uero conuertibis ad utranq; & fœmi
na flegmatica & ſic conſiderabis.

¶ Capitulum.ccxc. De ſignis iracundiæ.

1 I linea menſalis ſit ualde extenſibilis ita quod
egrediatur palmam uerſus indicem iracūdiam
ſignificat ſi a multitudine ruboris ſit obſeſſa ꝓ
2 cipue in ſui fine. ¶ Si clauſum pugnum ſemper

quis teneat impetuositatem & iracundiam significat. ¶ Li- 3
nea arcualis inter indicum & medium existens & per tuber-
culum pertingens usq; ad minutulum quæ dicitur cingulus ue
nereis iracundiam feriam uidetur ostendere. ¶ Tremor ma- 4
nus in iuuene sano ostendit quod talis est facilis ad uehemen-
tem iram. ut ego habeo in manibus meis, & si uero tremor fue
rit multum fortis signum & uitiose complexionis, & talis de
facili irascitur. Melancholicus multiuolus, & malignus est.
¶ Si cutis manus maxime palme grossa & dura fuerit natu
raliter cum rubore principalium linearum iracundiam denun 5
ciat. ¶ Dicunt aliqui ꝙ si linea cærebri sit nimis grossa, &
rubicunda iracundiam declarat. ¶ Dubitant aliqui dicentes, 6
si ira est accensio sanguinis circa cor, & ꝙ procedit a calidi-
te, & ergo falsum uidetur dicere ꝙ fœmina est uehemens ad
iram ut actum est in radicibus nostris de diuisione sexus quo-
niam fœmine sunt masculis frigidiores. Respondetur quod
duæ sunt diffinitiones ire una est materialis altera uero for-
malis. Prima tangitur a phylosopho in libro de animali-
bus. Et etiam ab Alberto in eodem loco, quod est accensio
sanguinis circa cor. Altera est in libro ethycorum, dum di-
citur. Ira est appetitus ad uindictam, Prima est materialis,
alia formalis, & utraq; tangitur ab Auerroe si bene me-
mini in. 2. de aĩa. Ira quæ accensio sanguinis circa cor est uehe
mentissima in masculino sexu, & præcipue in callidis indiui-
duis. Secunda quæ est appetitus ad uindictam est magis in fœ
minis & in indiuiduis frigidis, et præsertim in melãcholicis,
& quãto aĩal est magis uile & abiectum, tanto eius appeti-
tus est intensior. Homo post recessum inflãmationis si est bene
natus minus retinet species uindictæ, præcipue ꝓpter bonita-

tem intellectus & rationabilis discursus, & ob hoc est magis placabilis. Fœminæ uero propter imperfectionem materiei sunt implacabiles, maleficæ, quoniam ita euenit in frigidis indiuiduis non bene natis.

¶ Tricassus Mantuanus.

SI quis ad oẽs falsitates ac fatuitates huius bestiæ respõdere uellet necessario dimittẽdum esset intentum principale. Sciẽdum autem ꝙ ꝓposita dubitatio nullo modo ex uerbis ipsius solui potest, & ratio in cõtrariũ adducta magis corroboratur. ¶ Ratio autem in cõtrarium talis est. Tu dicis ꝙ fœmina est iracundior masculo. Ego autem dico cõtrarium. Ratio autem est, quia Ira ꝓuenit ex accensione sanguinis circa cor. Cum igitur masculus sit calidioris naturæ q̃ fœmina, sequitur ꝙ masculus iracundior sit ipsa fœmina. Quoniam cum sit callidioris naturæ, facilius ac uehementius accenditur sanguis circa cor ipsius masculi q̃ fœminæ quæ est frigidioris naturæ. ¶ Ipse autem ad hãc rationem respõdit dicens, ꝙ quo ad causam materialem masculus est iracundior, quia callidioris naturæ, ira autem (quo ad materiam) est accensio sanguinis circa cor, quo autem ad causam formalem fœmina est iracundior masculo, quia fœmina est frigidioris ac uillioris naturæ ipso masculo, & intensius in operationibus suis existit. Ira autem (quo ad formam) est appetitus uindictæ, In qua quidem respõsione q̃uis multa enarrentur, attamen pro solutione nihil ad ꝓpositũ conferunt, & ad rationem in contrarium quæ fundatur super hoc. s. ꝙ ubi est maior caliditas ibi est ira uehemẽtior, nam ira est accensio sanguinis circa cor. Et illa distinctio causæ formalis et materialis nihil ualet, nam impoßibile est ꝙ alicubi causa formalis inueniatur absq; accensione sanguinis circa cor, et

quo maior est accensio sanguinis eo maiorem appetitum uindictæ pducit qui est pprius effectus talis accensionis. ¶ Et adhuc amplius ipse etiam dicit ꝙ hõ post recessum inflãmationis si est bene natus minus retinet species uindictæ, & hoc ex discursu rationis ac complexione naturali. Et ecõtrario fœmina quæ est complexionis imperfectæ magis retinet species uindictæ. Ex quibus sequitur ꝙ & masculo & fœminæ similiter sanguis accenditur, & oẽs uindictam appetunt, q̃uis fœmina magis. Et iterum immediate sequitur pposita dubitatio. s. cur fœmina sit iracundior, cum tamen sit callidior & calliditas sit causa talis appetitus uindictæ, pptr accẽsionem sanguinis, Quapropter necessario oportet adducere aliquam respõsionem, quam ad ppositam dubitationem satisfaciat. ¶ Respõdendo autem dico ꝙ hõ magis accenditur in iram q̃ ipsa fœmina, et fœmina est magis uindicatiua q̃ uir & minus accenditur in ira q̃ hõ. Causa autem qua uir magis accẽditur in iram q̃ fœmina (. s. ipsa calliditas) est etiam cã ꝙ uir minus appetit uindictam q̃ fœmina. Et causa per quam fœmina minus in iram accẽditur q̃ uir (. s. ꝙ ipsa frigiditas complexionis) est etiam cã ꝙ fœmina est magis uindicatiua. ¶ Vnde sciendum ꝙ sicuti dictum est superius in cap. 54. quotiẽscunq; accidit accẽsio siue ebulitio sanguinis, immediate sequitur ꝙ q̃to maior est ebulitio, magis etiam uapores ad caput exhalãtur, & ſm ipsorum grossitiem ac tenebrositatem, ita etiam & fantasmata impediuntur, ac incõfuso persistunt, & ecõtrario quãdo subtiles sunt & clari, fantasmata quoq; remanẽt clara ac disiuncta, dictum etiam fuit ꝙ calor naturalis ex uigorositate sua pducit uapores, siue purificat illos ex cõsumptione frigiditatis ac nimiæ humiditatis eorum, ex quibus talis cõfusio ac tenebrositas causatur. Et ecõtrario quãdo calor naturalis est de-

bilis illiusmodi uapores thetri ac confusi ad caput ascendunt. Et ideo cum ira sit accensio sanguinis (ita in uiro, sicuti etiam in muliere) sequitur etiam ꝙ in quolibet eorũ sit maxima ebulitio ac multiplicatio uaporum ac fantasiam accedentium, (in cuius etiam signum rubescunt in faciem) & etiam sequitur ꝙ ubi calor naturalis dominatur, ibi etiam tales uapores sunt clari & subtiles, & ecõtrario, ubi dominatur ipsa frigiditas, ibi etiam illius uapores sint grossi & obscuri, ex qua grossitie fantasmata ipsa cõfunduntur ac uirtus fantastica impeditur, & etiam sequitur ꝙ ratio & intellectus eorum cõfusione offendũtur in ꝓprio iuditio. Et ideo hõ qui est callidus naturaliter dicitur esse minus iracundus, (& re uera sic est,) quia ꝗuis in eo fiat maior ebulitio accẽsio sanguinis, attamẽ ex quo uirtus fantasiæ, ac fantasmata ipsa nõ impediuntur ab ipso suo discursu ac collatione naturali, ideo nõ dicitur iracundior ꝓpter dominium rationis ac intellectus qui dominãt tali appetitui uindictæ. Et in cõtrarium fœmina quæ est naturaliter frigida dicitur esse iracũdior ipso hoĩe, quia ꝗuis minorem accẽsionem sanguinis patiatur, attamẽ nõ ꝓpter hoc sequitur quin ipsa fantasia ac fantasmata confundantur, immo tales uapores magis abundant (quia palea supposito minori igne maiorem fumum ꝓducit ac nebulosum,) & ex tali grossitie ac multiplicatione uaporum species ipse ac fantasmata quæ circa obiectum uindictæ occurrunt sunt cõfusa & obscura, quo fit ut ratio ipsa impedita a ꝓpria operatione siue collatione, necessario ipse appetitus in prima apprehẽsione uindictæ persistit, & ex cõsequenti oĩ conatu suo ꝓpositam uindictam appetit. Et hoc est ꝙ dicitur cõiter. s. fœminam esse magis iracundam, quia obiectum ꝓprium ipsius iræ est uindicta, & iuxta sententiam phylosophi, unũquodq; denominatur ab obiecto. ¶ Et ideo cum quæri-

tur, quare fœmina est iracundior ipso hoie, dicendum est ꝙ hoc prouenit ex dominatione appetitus sensitiui in obiectum uindictæ propter uapores excellentes, & imperfectam accensionem, inualidam accensionem sanguinis circa cor impeditiua rationis ac intellectus discursum siue collationem.

¶ Cap. ccxci. de numero nuptiarum & uxorum.

On nulli celeberrimi auctores dicunt ꝙ tot lineæ quot sunt iuxta auricularē in latere manus ꝓpe mēsalē, et quot lineæ apparebūt uenientes ex dorso manus, tot uxores manifestāt, si obliquæ fuerit, præteritas, si uero rectæ futuras, et quot paruæ lineæ inuētæ fuerint, tot pellices manifestāt, si uero antedictæ lineæ sint intercisæ, utplurimū, uir accipiet uxorē corruptā, si obliquas lineas reperies, malā mulierem accipiet, si magnæ erūt lineæ, lōgeue uiuēt, si uero paruæ, parua uita indicanda est, si autem fuerint dictæ lineæ cū trinaria sui ꝓportione et magnæ, cū bono colore, & tuberculus Veneris & alii montes fuerint fortunati, denotant magnas diuitias ꝓpter uxores, & præcipue si tales habuerint signa quæ ostendunt diuitias, aut ostendunt hereditates mulieris gratia, ut ante iā dictum fuit. 1

¶ Lineæ extensæ a radice policis per mōtem ipsius, quot lineæ fuerint, tot mulieres uxoribus similes dicunt ostēdere. Et in manu mulieris, tot hoies uel amicos maritis similes denotant. Si sint rectæ, extensæ, & pulchræ, tot prædictis mulieribus aut uiris copulabūtur. Et si infra prædictas lineas sit aliqua maior altera, signum est habere talem mulierem aut talem hoiem maiorem in diuitiis ꝗ fuerit genus suum. 2

¶ Dicunt etiam quidam ꝙ quot lineæ secāt primam iuncturam medici, tot uiros accipiet mulier, & talem intersecationem dicūt chyromātici esse per lōgitudinem iuncturæ, nō autem per latitudinē. 3

¶ Di- 4

xit pictor chyromātiæ quot lineas in fœmina inueneris a pri ma anularis iūctura ad secūdam & illæ sint rectæ & pulchræ, totidem maritos significat fœminam habiturā, hoc uero fal sum & erroneum est. Nam sunt aliqui qui in tali loco habēt ui ginti lineas, aut decem. Et nunq̄ inuētus est uir qui habuerit in suo periodo sex uxores. ¶ Dixit auctor cuius nomē nō bene me mini, q̄ quādo linea saturnina oritur a radice brachii & extē datur ad anularem digitum, & tamen nō tāgat ipsum digi tum, denotat q̄ uxoribus, uel amasiis copulabitur.

¶ Tricassus Mantuanus.

Rimum signum huius cap. ubi dicit q̄ tales li neæ intercisæ significāt accipere uxorem corru ptam, falsum est. Pro quo sciendum q̄ tales li neæ duobus modis possunt eē intercisæ. Vno modo directæ per transuersum, Alio quasi per longum. Et primo qui dem modo significāt per interualla temporum cum uxore con uersari. aut aliam magis amare, aut simul. Secundo uero mo do significat cælibem uitam ducere, aut uxorem uel amicam nō accipere, aut acceptā dimittere. ¶ Quo ad. 2. signum. scien dum q̄ si quis obseruaret iudicium expositum in chyromātia mea. 3. parte, figura. 12. littera. B. posset insimul cognoscere tē pus nuptiarum, aut coniugii, aut copulæ carnales per tales li neas significatæ. ¶ Quātum uero ad. 3. & . 4. signum scien dum q̄ idem sunt. Et in hoc etiam percipi potest ignorātia ac malignitas huius Bestiæ, qui propria passione obcecatus ac in aliorum detractionem penitus intētus. 3. concedit, demum au tem negat. 4. eo q̄ sit expositio Corui. Attamen (secūdum propriam ueritatem) istæ lineæ sunt pauci roboris propter eorum multipli cem significatum. Et etiam hæ quæ sunt huius significationis sunt claræ profundæ & apparentes. Nihil etiam officit q̄. s. in

ueniantur in magno numero, nam aliqui inueniuntur qui ad septenarias nuptias trāsierunt. Et aliquos ego noui. Et ulterius in hac scientia maritus & amicus pro eodem considerantur, & etiam uxores & amicas.

Cap. ccxcii. de signis castitatis.

I spacium mōtis auricularis sit purum & bene coloratum, stabilitatem animi, atq; castitatem & cōtinentiam demōstrat. Alii uero dicunt ꝙ si talis mōticulus fuerit sine signis purus et nitidus: significat uirginitatem, & ꝙ nunꝗ talis corrumpetur. 1 Si quędam linea notabilis recta subtilis et decenter colorata oriatur a mensali & uadat ad radicem auricularis, significat in muliere uirginitatem, seu castitatem. 2 Dicit auctor incognitus, si uenerit una linea subtilis et equa a linea capitis & trāsierit lineam mensalem & ueniat ad auricularem, uirginitatem & castitatem significat. 3 Et quanto magis grossa & magis equa fuerit talis linea, tāto minus casta mulier denotatur. Si uis cognoscere uirginitatem mulieris. Videas manum mulieris stomacho eius ieiuno. Et si habuerit lineas graciles & pallidas, Tunc illa mulier est uirgo, sed si fuerint lineę latę & rubre uel fracte infallibiliter talis est corrupta ut aliqui testantur. 4

Capitulum. ccxciii. De signis eorum qui sunt patricide uel fratricide.

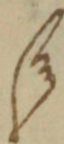
Emicircularis figura prope mediam naturalē in ascensu manus patricidam dicunt significare. 1 Similiter si figura ut stella reperiatur in supradicto loco signum est incrementi malitię et malignitatis ut dicunt huius artis auctores. Si in monte manus iuxta lineam uitę prope rasceitam reperiatur figura 2

ueluti quadrangulum cum linea aliqua circumflexa, patrici-
3 dam siue sacrilegum dicunt denunciare. ¶ Dicunt quidam re-
centiores, quod quādo a mensali oritur notabilis linea in directo
auricularis prope percussionem, & perpendiculariter tendat ad
montem Lunæ, occisorem proprii genitoris denunciat. De hoc
usque ad hunc diem indicaui neminem.

¶ Cap. ccxciiii. de his qui patiuntur damnum, infamiam, aut persecutionem apud Reges.

1 Linea solaris si sit obliqua & male positionata ra-
tione essentiæ loci, & sit cōglomerata, aut obses-
sa a multis lineis, infortunium præcipuum apud
principes denotat. Et quādo aliquis talem habet
posituram fugiat præsentiam & conuersatio-
nem principum, & Regum, & si tales lineæ oriātur a mensa-
li seu a mensa manus, tale infortunium euenit propter inimicos.
qui infamāt ipsum apud Regem. Si linea principum habet ma-
iorem uigorem quam habeāt lineæ quæ secant ipsam, ab infortunio
tali bene euadet. Et quot fuerint lineæ supradictæ, tot etiam ini-
micos ostendunt & maiores & minores secundum præsentiam ipsa-
rum linearum. ¶ Aliqui autem scribunt, quod illud quod dictum
est sub istis uerbis, quādo honorum linea intercisa fuerit & dis-
cōtinua, & quod nōnullæ rimulæ eam intercidunt, tales habentes
hoc aufugiant dominos, subibunt namque uitæ amittendæ peri-
culum, & eo magis quando dictæ lineæ pallidæ fuerint, quod
etiam Coruus noster in suo picto opere describit. ¶ Scala uel
2 gradus in indicis tuberculo si fuerint eius cacumina annexa
& scissa supra modum trāsuersalibus lineis, odia, damna, per-
secutiones & insidias magnorum principum arguit, ut dicūt,
& credo quod sit Anthiocus inter alios. ¶ Si quatuor uel quinque
3 lineæ intersecant lineam mensalem in diametro medii digiti,

labores, angustias, & anxietates cum principibus & Regibus scribunt significare, adeo quod partem substantiæ sit faciliter ammissurus. ¶Cap.ccxcv.de tyrãnica natura.

Raciles & longæ manus naturam tyrãnicam 1
demõstrant. ¶Linea mensalis extensa usq; ad 2
tuberculum indicis cum liuore aut rubedine, tyrãnicam & crudelem naturam denotat. ¶Lineæ naturales ualde extensæ, tyrãnicam naturam penitus arguunt. Efficiũtq; corpus cholericum, & pariter complexionem & aiam indicant rapacem, atq; etiam tyrãnicam naturam dilucidãt, & eundem effectum facit nasus aqlinus & assimilatur aquilis. ¶Color rubeus obscurus, tyrãnicam ac rapacissimam naturam designat. 4

¶Cap.ccxcvi.de penitentia largitatis.

Inea trãsuersalis uel duæ si i summo angulo sint utranq; lineam anguli pertingentes & nõ egredientes, sed equedistantes, factarum expẽsarum & largitionis pœnitentiam dicunt ostendere.

¶Tricassus Mantuanus.

¶Ad significatum huius angulus supremus debet esse disiunctus, sicuti pluries dictum est. ¶Videatis.1.signũ cap.284.

¶Cap.ccxcvii.de loquacitate.

Enues & curtæ manus, aut si digiti manuum
immoderato spacio inter se distent, aut manus 1
intortæ & tenues, loquacitatem uidẽtur osten
dere. ¶Quãdo etiã digiti sunt dispersi loqua 2
cẽ ostẽdũt. ¶Quãdo basis triãguli finitur in 3
caua manus & nõ adhereat cardiacæ, facit hoiem timidum,
incõstantem, et loquacẽ. ¶Quãdo duæ lineæ initiãt a rasetta 4
& uadãt ad radicẽ minutuli, loquacitatẽ et psũptionẽ testant.

¶Tricassus Mantuanus.

Irca illud quod de digitis loquitur in primo si gno sciendum ꝙ hoc intelligitur in apertione manuum sicuti figuratum est in chyromãtia mea parua.3.parte figura.46.

¶Capitulum.ccxcviii.De cogitationibus ua riis & malis.

Vicunq; percutit digitos ac si uellet timpaniza re quando cogitat signum est uariarum & ma larum cogitationũ ſm aliquos chyromãticos.

¶Capitulum.ccxcix.De his qui perueniunt ad dignitatem regalem seu ad coronam.

Tella in loco solis uel Iouis coronam uel regiãm
1 dignitatem pronunciat. ¶Circulus uel forma
2 sphaerica in loco Iouis ad coronam uel regiam
dignitatem ascensum indicat ut autumant an
tiqui partes egyptii atq; aliqui recẽtiores. ¶Si
3 linea saturnina a uitali oriatur, rectaq; ut sulculus ad tubercu
lum solis deueniat Regiam dignitatẽ cum summo honore chy
romantici dicunt denunciare. ¶Si una uel binæ lineæ oriantur
4 cum eorum trinaria proportiõe a linea mensali nec in aliquo lo
co intersecetur. Et etiam deuenerit ad tuberculum solis in duas
partes uelut sulcus, & porrexerit se ad radices digiti ad prin
cipatum uel regiam dignitatem talis habens deueniet. Præte
rea scias quod oportet aliarum linearum ac tuberculorum pro
portio talis præstari. ¶Si autem figura.B.erit ĩ loco solis aut.
5 D.in loco Solis ostẽdit hominem diuitem & fortem, & qui for
tasse adipiscetur ab alienis diuitias. Et aliquãdo talis exaltabi
tur ad regias dignitates. Et si fuerit rusticus aut uilioris pro
geniei & habuerit bonam posituram secundum qualitatẽ suã

augebitur

augebitur eius status, & habebit imperium super gentes sui generis & status.

¶ Cap.ccc.de his qui patiuntur persecutiones & fugas propter prælatos aut sacerdotes.

Vadrãgulus aut figura quadra sed oblõga: cũ lineis in capitibus extẽsis in loco Iouis, sacerdotũ persecutiones & detrimenta eorũ causa manifestant, ut Anthiocus pinxit, atq; alii moderni. ¶ Scala uel craticula ualde implicatæ in indicis tuberculo, persecutiones & fortasse carceres præbent sacerdotis causa, ut aliqui tenent. ¶ Lineæ quæ sunt in specie acuti anguli se adinuicem secantes inter indicem & policem, iacturas & persecutiones sacerdotum causa demõstrant, ut antiquẽ Aegyptii tenent, & etiam aliqui alii moderni.

1

2

3

¶ Capi.ccci.de his qui sunt ueridici in suis promissionibus.

Mpla linea sola & profunda inter indicem & policem si extiterit, ueritatem & promissorum fidem præstat. ¶ Lineæ procedentes a linea cerebri uersus generationis lineam si fuerint bene apparentes & boni coloris, ueritatem ꝓmissorum significant. ¶ Binæ lineæ equitantes se ut crux quando sunt bene conditionatæ in quadrangulo. Et quando crux a media naturali sit remotior, tanto magis promissorum adimplet complementum. ¶ Dixit Vgo, Si inter principium mediæ naturalis & indicem plures lineæ transuersales uideantur equedistantes satis apparentes & non secentur per lineas aliquas in longum posituras, ueritatem promissorum significant. ¶ Figura talis. C. in loco Veneris, ueridicam promissionem denunciat. Et nota ꝙ ea omnia quæ scripsimus in capitulo . 62 . de equalitate ingenii hic referri possunt. Et econtrario de ingenio

1

2

3

4

5

nephando atq; prophano.

¶ Capiulum. cccii. de his qui in pecoribus habent fortunam & lucrum.

Ecentiores dicunt, quod si mons policis plenus rimulis fuerit, in pecoribus fœlicitatem pollicetur. Et hoc intelligitur si residuum manus fuerit fortunatum. Si per contrarium paucæ fuerint rimulæ, in pecoribus infortunium ostēdunt. ¶ Si autem uolueris altius considerare de fortuna & infortunio in animalibus. Oportet quod tu legas atq; diligenter speculeris omnes libros astronomorum & aliorum doctorum, & præcipue picatricem summum & ingeniosum uirum in uariis doctrinæ generibus, & considera animalia quæ reguntur sub uariis planetis, ut uerbi gratia Equus regitur a Marte. Asinus a Saturno. Aues ac uolatilia a Venere. Pisces & Ranæ a Luna &c. Et etiam est habenda consideratio. De animalibus quæ habent communionem commixtionemq; cum planetis eis dominantibus, & proportionare animalia ad tuberculos digitorum & ad fortunam indiuidui, & ex figura faciei, & postea poteris pronunciare sermonem tuum, & sic similiter poterunt cōsiderari magisteria natorum & merces. Et etiam hæc corroborantur cum astronomicis figuris & geomanticis, cum quibus talibus facultatibus uoluerit uti, & sic ad ultimum finem penetrabis. Possumus etiam uidere per anguria & alia uaticinia, si tu scis pronunciare secundum inclinationem naturalem & nō necessitatem, & latrent ignorantes quicquid uelint.

¶ Tricassus Mantuanus.

T si aliquando prolixius loquor, hoc tamen accidit præter intentionem, magis autem coactus ab istius Coclitis bestialitate ne. s. tacendo uidear as-

sentire. Et fortassis quidem (ut dubito) cum præsens hoc cap. dictauit nuperrime uenerat e uallibus Ferrariēsibus, et ea quæ cum Opilionibus ac Pastoribus loquutus fuerat in hoc uolumine pertractauit. Sciendum autem ꝙ illud signum est falsum quo ad significatum hic expositum, & nullo modo potest hoc in aliquo uerificari. ¶ Quo autē ad id qđ dicit de libris astronomiæ, miror ualde quomodo adeo cæcus extiterit ꝙ suam cōfusionem non considerarit. Demum quoq; cum loqueretur de animalibus quadrupedibus sermonem de piscibus ac Ranis habitus sit. Nec excusatione opus est, ꝙ. s. ex ioco hoc dixerit, quoniam ipsa sua uerba hoc negant, immo & ad confirmationem Geomantiam, auguriaq;, ac sortilegia, ut uel sic fabulis suis fides adhiberetur.

¶ Capi. ccciii. de his qui habent maximam sitim acquirendi diuitias, & propter hoc sunt in continuis maximis laboribus, & nunq̄ ad eas possunt peruenire.

I in quadrangulo rubea stella extiterit, & quadrangulus in medio sit angustus & habeat amplitudinem in extremitatibus iste homo cōtinue laborauit in exquirēdis diuitiis, & tamen nunq̄ ad eas perueniet.

¶ Cap. ccciiii. de his qui sunt fugiendi propter exhuberātiam uitiorum.

Vando media naturalis, cum cardiaca est nimis diuisa, inequalis, & obliqua fuerit, in homine calliditatem dicunt uelle ostendere ac etiam significare, & eum qui sibimetpsi placuerit. Liuorem quoq; denotare uidemus, crudelitatem, immanitatem, sermocinatorem, detractorem, & stultum. Denotat quoq; luxuriam, prodigalitatem, mendacium, & in-

ſtabilitatem. ambitionem, malignitatem, infidelitatem, & hominem ſine religione. ¶ Et in ſeruo qui ſit in captiuitate difficilem recuperationem. ¶ In principe, calamitatem & miſeriam cum miſero & deteſtabili fine, & raro eſt ꝙ a nulla ꝓportione ſubiiciatur talis poſitura. Caueatis uos principes a ſeruis qui habent talia lineamenta. ¶ In milite uero ſupradicta poſitura non eſt mala, tamen non ſunt fortunati, & ſi aliqualem habent fortunam, eam lubricam eſſe teſtor, & raro euenit ꝙ iſti tales habeant bonum exitum.

¶ Cap. cccv. de numero & nobilitate fratrum.

Vando in digito policis reperiuntur quædam lineæ rubeæ notabiles integræ quæ ſcindãt fortiter primam iuncturam policis, & uadant uerſus ipſum digitum denotant ſm̃ numerum nobilitatem fratrum, aut ſororum, & ſi ſint fractæ, aut deletæ, mortuos fratres uidentur denotare.

¶ Capitulum. cccvi. de his qui ſunt proni ad bellum, ſeu ad artem militarem.

1 Otabilis quædam linea ſi ſit ad pedem digitĩ medii, talis habens hanc poſituram erit ſufficiens in agibilibus, & maxime ad bella promptus, tamen erit duræ ceruicis. ¶ Lineas mar-
2 tiales ſi quis habuerit, ueluti antea declarauimus in capitulo de natura Martis, capitulo .124. pronos facit homines ad militarem diſciplinam, & cum hoc tamen ſi angulus ſupremus ſit ualde ſeparatus non euadet infortunium aliquod, ſeu carceres, & fortaſſe non poterit effugere miſerabilem mortem. ¶ Lineæ principales rubeæ craſſæ ma-
3 gis q̃ tenues & continuæ, ad militiam, & ad bellum pronitatem & inclinationem inducit. Et hoc maxime, ſi linea menſa-

lis cum trinaria sui proportione ad indicis montem deuenerit.
¶Triangulus non cum tenuibus lineis si reperiatur cum ru- 4
bore, animum inclinatum & procliuem facit ad bella, & ad militiam militarem. Si lineæ erunt bonæ & quæ ad augmentum fortunæ pertinent. ad dignitates talis habens deueniet, ut ante notaui in cap. 286. de illis qui ad dignitates deueniunt.

¶Tricassus Mantuanus.

¶In primo signo huius capituli sciendum ꝙ talis linea debet esse per longum ipsius digiti, & principium sumit a radice, & continuatur integra & profunda in secundam iuncturam uersus tertiam.

¶Cap. cccyii de his qui sunt proni ad submersiones aquarum aut propter res liquidas.

Iebus istis quidam famulus eudeuabat stercoream latrinam, casu accidit ꝙ famulus una cum domino ceciderũt in stercus. Dominus auxilio multorum euasit incolumis, famulus autem in stercoreo liquore submersus est. Alii passi sunt submersionem in uase magno, in quo erat pix naualis liquida in maxima quantitate. Aliqui in amplis agris ob grandinem & uentum suffocati sunt. Alii ex fumo carbonum nõ exhalante in locis clausis sunt suffocati. Alii dum faciebant nouos puteos a uapore putrido & uenenoso in ipsis submersi sunt. Et istud accidit Bononiæ in hospitali quod nuncupatur Dala uita, Alius ut notaui tempore meo dum esset in carcere uoluit comburere paleas ut una cum ipsis combureret pediculos qui in magna multitudine erant in eis, & fumus suffocauit ipsum. Refert Plinius, ꝙ quidam acino uuæ passæ strangulatus est, & alius paruula piscis spina. Alius dum lac sorberet pilo paruulo in ipso existẽte seipsum suffocauit, ut in romana habetur hysto-

ria. Alius dum biberet uinum quædam uini pars iuit ad pulmo
nem, & ſuffocatus eſt. De hoc chyromanticus non poteſt aliquã
præbere diſtinctionem. Dicas ergo ꝙ utplurimum in aquis ſuf
focabuntur, & aliquotiens ex catarro, aut ſquinantia, aut ſimi
libus morientur. Dicamus igitur de his qui propter aquas ex
1 tremum claudunt diem. ¶ Si in monte manus multiplicabun-
tur in aliquo multæ lineæ ut ſtella plena radiis, habens in aquis
peribit, præcipue ſi in ambabus manibus talis poſitura extite-
2 rit. ¶ Si linea interior in ultima iunctura policis ſit arcualis
& coniungatur cum dorſi linea, dicunt ſubmerſionem in aquis
3 minari. ¶ Si reperiatur forma ſphærica ſuper dorſum policis
iuxta ſupremam iuncturam, in aquis talis habens ſubmerge-
4 tur. ¶ Si una linea tranſuerſauerit angulum ſupremum in fi-
ne & ſe extenderit ad aſcenſum, in aquis habens illam morie-
tur. Et hoc maxime intelligitur quando maior pars dictæ li-
5 neæ iuerit ſuper angulum ſupremum. ¶ Vncus ſub Sole uel tor
6 tuoſa linea, hominem in aquis ſubmergi dicunt declarare. ¶ Si
duo anguli acuti extiterint in quadrangulo & tranſuerſaliter
ſecauerint lineam uel directim tetigerint, habentem in aquis
7 perire exiſtimant ſi ſint in ſuprema parte quadranguli. ¶ Si
in indicis tuberculo fuerint lineæ intricatæ, tot pericula in aqs
pro linearum numero indicabunt. Si uero articulum tetigerint,
8 mortem etiam in aquis minari referunt. ¶ Si in medico mon
te fuerit caruncula carnis, multa infortunia in aquis habens
9 patietur. ¶ Dicunt recentiores & ego cum illis affirmo, ꝙ ſi
in ultima poſitura digitorum. ſ. interius in ultimis articulis
fuerint lineæ ualde obliquæ & tortuoſæ per latitudinem digi-
torum, ſubmerſionem in aquis denotare dicuntur ſm diuerſas
ætates ſi erunt in auriculari, in pueritia, ſi uero in medio, in me
dia ætate. Si in indice, in ſenectute, ſi uero in police inueniantur,

in decrepitis annis. Aliqui dicunt quidem importãt si bene sunt
inter primam & secundam iuncturam. Gradus autem ætatis
esse sex. Infantia, pueritia, adolescentia, iuuentus, senectus, & de
crepitas. Prima ætas .i. infantia porrigitur usq; ad septimum
annum. Secunda uero ætas quæ est pueritia usq; ad decimum
quartum annum. Tertia ætas adolescentia, ad gignendum por
rigitur usq; ad uiginti octo annos. Quarta iuuentus quæ om-
nium ætatum est firmissima clauditur anno quinquagesimo.
Quinta ætas quæ est senectus uel dicitur grauitas quæ est de
clinatio a iuuentute in senectutem, quæ tamen nondum est peni
tus senectus, sed adhuc iuuentus. Et senior apud Græcos præ-
sbyter uocatur, hæc ætas a quinquagesimo anno incipiens in se
ptuagesimum terminatur, sexta ætas est senectus quæ nullo an
norum tempore finitur, sed post illas quinq; supradictas æta-
tes quantumcunq; uitæ est: senectuti constituitur ac etiam de-
putatur. Senium autem pars est ultima senectutis dicta, eo quod
sit perfectus terminus sextæ ætatis. Hæc uero sunt quæ claris
sime narrat Isidorus in ethymologiis suis. Tamen in hoc ca-
su Chyromanticus accipit hac tres ætates, infantiam, pueri-
tiam, & adolescentiam pro prima ætate. ¶ Aliqui autem di- 10
cunt, quod si in pulpa digitorum clare apparuerit una linea obli-
qua, quod submersionem dicunt manifestare in aqua, si uero linea
profunda fuerit, in profunda aqua submersionem significa-
bit. Si autem multum rubea in mari submergere ostendit. Et si
fuerit equalis & rubea transibit mare sine submersione. Si fue
rit in articulari, in pueritia. Si uero in medico, in iuuentute. Si
autem in medio, in media ætate. Si in indice, in senectute. Si in
police, transibit in decrepita ætate, ueluti antea per me declara
tum fuit amplissime.

¶ Tricassus Mantuanus.

DIcit hic Cocles ꝙ indicãdum est utplurimum ꝙ in aquis suffocabuntur. Ego autem dico ꝙ in huiusmodi iudiciis seruãda est illa regula quam exposui in. 2. parte paruæ chyromãtiæ cap. 5. de interpretatione significationis linearum. Est. n. propria & uerissima regula huiusmodi signorum. ¶ In. 1. autem signo sciẽdum ꝙ tale signum iuenitur uersus partem inferiorẽ, & uersus percussionem Manus. ¶ Quo ad. 9. signũ. Not. ꝙ ea, quæ dicit de illis Etatibus significatis omnes sunt fabulæ Similiter, & de aliis particularitatibus quas adduxit. Et multotiẽs illa signa quæ Etates illi particulariter indicant reperiuntur in omnibus digitis. ¶ Ad. x. similiter dicendum est.

¶ Cap. cccviii. de De nobilitate & ignobilitate affinium.

SI infra primam & ultimam iũcturam policis reperiãtur quædam lineæ parentelam seu affinitatem magnam & multam, aut paruam, & paucam secũdum multitudinem & magnitudinem seu paucitatem aut paruitatem linearum, hoc tamen ego nunq̃ obseruaui neq; cogitaui usq; adhunc diem.

¶ Cap. cccix. de his qui recipiunt ingratitudinem pro beneficiis factis. seu fiendis.

PLures lineæ incomplete in medici mõte & si articulum tetigerint, & ex transuerso linea secauerit antedictas nunq̃ pro beneficiis ei reddẽtur grates aut merita, q̃uis obsequentissimus fuerit, ut aiunt aliqui.

¶ C. cccx. De magnitudĩe et amplitudĩe uuluæ.

MEnsalis mõtem indicis scindens magnã naturæ hoc est uuluæ capacitatẽ in muliere dicunt protẽdere. Longa & lata palma manus amplitudi-

nem & longitudinem uulue demonstrant.

¶ Cap.cccxi. De his qui peregrinantur honoris causa, seu est legatus regis cōstitutus uel ad aliquod officium ordinatus.

Rux si fuerit sub tuberculo minimi, & prope mēsalē peregrinationes legationes aut officia honoris causa designat. ¶ Aliqui dicunt quod si stella in illo loco fuerit cum bona cōditiōe ad honorē, aut ad officiū extra patriā habētē itu rum insinuat. ¶ Si lineæ incipiūt a rascetta & obliquantur & uersus indicis tuberculū radicē porrexerint honorifica signifi cantur itinera, Et peregrinationis amatorem demonstrant, cui magistratus honorifici & lucrosi dabūtur. si huiusmodi in lo cis manere uoluerit ut dicunt recētiores quidam, & etiam Co cles noster. Ego autem hoc nunq̄ uidi neq; notaui,

1 2 3

¶ Cap.cccxii. de mendacio uaniloquio & insipientia.

Ingulum ueneris quicunq; habuerit in manibus suis uaniloquus insipiens insatiabilis homo erit ut dicunt chyromantici. ¶ Si quis ut dixi supe rius habuerit digitos cauos in dispositos, & ad inuicē se nō bene cōtingentes talis est mendosus in locutiōe leuis & cū factis minie cōcordans. ut pluries notaui

1 2

¶ Tricassus Mantuanus.

¶ Quo ad noticiam effectus huius signi Cinguli Veneris sciē dum ꝙ hoc nō est suū proprium significatū, sed tāte maligni tatis est, ꝙ quæq; uitia sibi atribuere possent, et cōiter sunt ho mines rudes & naturaliter bestiales.

¶ Capitulum.cccxiii. de clericis qui habēt plu res ordines ecclesiasticos.

I linea uitæ habuerit in medio uersus cauea ma nus rubedinē cū diuersis itesectionibus ēt ordi-

nes in uiro ecclesiastico ostendere uidetur, ut ugoni placuit.

¶ Capitum, cccxiiii. De signis illorum qui sunt capiti ab obsessoribus uiarum.

Licet signa, quæ denotat carceres absolute resoluātur aliquando ab istis qui sunt capti ab obsessoribus uiarum. Et aliquando propter alias res. Tamen dicunt aliqui, quod quot lineæ fuerit incidentes seu intersecantes lineam mensalem sub medio digito saturni tot uicibus a siccariis & obsessoribus uiarum talis habens impetum patietur.

¶ Cap. cccxv. De his oībus qui non sunt grati nec reuerendi.

Quando linea media naturalis habuerit paruulas fossulas in medio & plures in ambabus manibus & sint inequales & rubeæ, ita ꝙ una sit profundior altera. talis non est gratus homo nec reuerendus.

¶ Capitulum. cccxvi. De fuga & persecutione ex quo aliquando exiliū pꝛędet carceres & accusationes et cōfiscatio bonorū.

Linea saturnina quando oritur a rasætta per medium caueæ ad saturni tuberculū deuenerit præsertim ad primam iuncturam, & aliquę lineæ ipsam intersecauerint significat euentum bonū & prosperum destruere. & omnium malorum est mater anxietates inducit & fugas & persecutiones carceres accusationes & deniq; id omne quod miseram reddit uitam, ut patres prisci caldei atq; græci arabes atq; latini omnes aiunt. Et ego cum illis, quemadmodum immensam multitudinem uidi et de hoc indicaui.

¶ Cap. cccxvii. de hominibus proditoribus & malignis qui propter suos malos mores patiuntur fugam & carceres.

Inea saturnina oriens a rascetta, & habens in sui fine crucem uel furculam, si fuerit prope radicem saturni, carceres. accusationem persecutionem, & fugam minatur. Tales.n. sunt proditores ac maledici & uniuersaliter malorum morum & referuntur methaphorice ad symias & cyrcopithecos quod animal potest dici simia caudata, & credo esse illud quod uulgo dicitur gatto maimon.

¶ Tricassus Mantuanus.

Votiensćunq; reperiũtur aliqua capitula quæ aliquod signum habent in alio etiam cap. expositũ semper reducẽda sunt (ꝓportionaliter) & adinuicẽ cõparãda, et similiter eorum significata. Et quotiẽscunq; reperitur Saturnina bifurcata in Mõte Medii significat infidelitatem, & maxime in rebus Magnatorum ac Nobiliũ. Et quãdo esset oppssa abliquibus aliis lineis significat dãnum ꝓpter huiusmodi suam infidelitatem ac iniquitatem.

¶ Cap.cccxviii. De segnis illius qui est amator uirtutum

Cribit Vgo quod unguis habens albedinem in principio hoc est penes carnẽ eũ qui amator est uirtutis denotat. ¶ Dicũt nonnulli quod si in fine lineæ cerebri paruulus triãgnlus extiterit facit studii appetitorem & eum, qui diliget utilitatem laudabilem, & uirtutem, & honorem, sed tamen pecuniæ deficient.

¶ Quando saturnina linea habet initium suum a rascetta & ad mediam deuenerit adeo ꝙ offendere appareat hominem probum arguit & suas res in dies fœlicius agentem, & ad mortem usq; amatorem uirtutis & ingenio magno, dummodo sit recta & continua.

¶ Capitulum.cccxix. De ioculatoribus.

On prætermittēdi ſunt in opere noſtro ioculares
qui multū cōferūt melācholicis, & illis qui ſūt
letæ naturæ gaudiū augēt & letitiā. & ſibi ip
ſius nō nocēt cū aliquid lucrātur. Manus igitur
curte & gibboſe & tenues ioculares declarāt. ¶ O Cocles fa-
tuus quantas fatuitates dicis.

¶ Capitulum. cccxx. De temperantia.

1 Icūt chyromātici quod quando lineæ uita fuerit
diuerſa per unā uel plures lineas ad modū crucis
in extremitate eius uerſus raſcettā manus tēpe-
2 rātiā ſignificat. ¶ Linea generatiōis æqualis cō
tinua & ꝓfunda ſatis uniformis ſine diuiſione
ſatis lōga bene colorata nec pallida uel ualde rubea, talis ſic exi
ſtens ꝙ tēperatus ſit ſignificatur. Et ſi cōfirmatur a bona ſi-
gnificatione aliarū linearū principaliū de ſe ſignificat bonā na
turā & naturalē ſanitatem totius & uirtutē & tēperātiā ex
parte illius perſone. Sed cauſa ſocietatis poteſt eſſe incontinens.

¶ Capitulum. cccxxi. De conſtantia.

1 Inea uitæ bene proportionata & lōga & bene co-
2 lorata conſtantiam dicunt ſignificare. ¶ Linea
mēſalis trinariā ꝓportionē tenēs & bene colora-
ta & ſatis longa bonā quoq; cōſtātiā dicūt ſigni
3 ficare. ¶ Triangulus equilaterus bene conditionatus bonam cō
ſtantiam ſignificat quæ laudabiliter ab omnibus recte iudican
tibus laudatur. Quomodo enim uir probus eſſe poteſt qui in ſuis
rebes inconſtans iudicatur.

¶ Capitulum. cccxxii. De iuſtitia.

1 Inea mēſalis cū trina & optima dimenſione be-
ne colorata ac cōditionata iuſtitiam ſignificat.
2 ¶ Linea cordis cū trina ſui proportiōe & lon-

ga usq; ad rascettã & bene colorata significat talem hominẽ esse iustum ac ueracem. ¶ Si in quadrãgulo reperiatur signũ simile cuidã stelle bene coloratũ hominẽ iustũ denotat. ¶ Quadrãgulus eminẽs & clarus equalis nõ intersecatus ac cum debita distantia hominem significat iustum ac liberalem.

¶ Capitulum . cccxxiii. De dignitatibus & fortuna extra patriam.

Ineæ ut stella in quadrangulo in directo minimi monte honores & dignitates extra patriam arguunt magis q̃ in patria. ¶ Duo triãguli quãdo inueniũtur ita ꝙ conus unius sit super conũ alterius inter primam & secũdam iuncturam digiti medii nec alicubi incipiens nec finiens signum est subiti honoris extra patriam ut dicunt.

¶ Capitulum . cccxxiiii . de infidelitate non seruando res promissas.

Lures lineæ trãsuersales non æque distantes & non bene apparẽtes in principio mediæ naturalis uersus indicẽ quasi ad extra , & ab aliis in longum positis intersectæ. lubricitatẽ ꝑmissorũ in non seruando res promissas dicitur ostendere.

¶ Capitulum, cccxxxv. Contra Plinium.

Orte Plinius ex fundamentis phylosophi credit phylosophos irridere. ac cõturbare se ipsum exultãs. Nãcutis subtilitas cũ tactus nobilitate, actũ sciẽdi arguit, arguitq; sensus acumẽ cõtra hoc insurgit Plinius, qui magis plenus est alienorum q̃ suorũ uerborũ. Phylosophi auctoritate ex libro nono de natu

ra animalium capite. 36. Vbi mētionem facit de ingenio & sagacitate elephātis. Hæc. n. sunt uerba phylosophi. Elephas omnium ferrarum mitissimus, & placidissimus est quippe qui per multa officia, & erudiatur & intelligat. Quoniam etiam regem adorare condiscit. ualet sensu, & reliqua ingenii sagacitate excellit &c. Et tamen elephas habet pellem seu cutim crassam ac duram. Et sic etiam habent serpentes, qui sagacissimi sunt ut crocodillus & huiusmodi species animalium. Et ob hoc ꝙ talia animalia, sunt sagacitatem habentia, & habent cutim duram aut squamosam uult inferre. Plinius (qui merito candela male lucens appellandus est) in dictis phylosophi contradictionem esse. Verum nequadā inani gloria pliniistæ ac humani

No. 1. stæ depascantur, istis uerbis solutionem dabimus. Diuisionem talem præmittendo. quod animatium alia habent duram cutim, alia non ex habentibus duram cutim aut tegmenta dura alia sunt squamosa, alia non. Ex habentibus squamositatem alia sunt disciplinabilia alia non, ex habentibus duram alia sic alia non sunt disciplinabilia idest disciplinam suscipientia. Ad propositum igitur stante diuisione dicimus Aristotelem intelligere, ꝙ inter animalia habentia duram cutim elephas cætera ingenii sagacitate excellit. Inter uero animalia squamosa crocodillus, nam huiusmodi tegmenta dura uel squamosa ipsis data sunt ut a nocumentis exterioribus defendantur, & magis ipsis quam homini. Nam plurimorum philosophorum auctoritate. & maxime philemonis, & Vgonis in sua Chyromantia. Cutis est ex neruis multis ac uenis contexta capillaribus, in quibus epar & intestina inuoluta sunt, ut ea a nocumentis exterioribus defendantur, Et propter hoc in brutis spissa est multum & pilosa uel squamosa & aspera, quia non habent aliud protectura qua defendantur. In omnibus enim est subtilis & sensibi-

lis, & ob hoc uestibus indiget, ut a uentis caumatibus, & frigoribus defendantur, & cum ita sit, sequitur, ꝙ inter omnia animalium genera solus homo nobilissimus factus est. Et cum No.2. cutis ex neruis componatur & sit naturaliter alba & perspicua extendens se per pinguedinem, sequitur ꝙ sit subtilis & tenuis. Nam phylosophi ex carnis claritate arguunt neruorum subtilitatem, ex subtilitate spirituum ac humorum penetrationem ac subtilitate, quod in brutis non reperitur. Immo ex humorum grossitie, insequitur grossitudo cutis, & per consequẽs spiritum, qui spiritus satis indispositi sunt in operibus peragendis cum non habeant cibaria spiritibus deseruienti.

¶ Quamuis autem homo habeat duplicem cutim nullam tamen habet superfluam imo nec sunt sufficientes quoniam si, sic tunc non indigeret tegmentis exterioribus quẽadmodũ & bruta. & isti sententiæ astipulatur Auicenna quinto de animalibus & bene dicens, ꝙ cutis est duplex est.n. cutis spermatica in qua est nerus, & sensus, & est illa in qua est pinguendo, & alia huic omnino opposita quæ est sicut quoddam accidentale nunc fluens occurrensq;, ſm causarum diuersitatem, sic apparet in scabiosis in quibus talis cutis fere deperditur, & in uenenatis omnino euadentibus, & sub ista non continetur pinguedo. Prima namq; cutis in brutis intensior est propter causas tactas, & in homine quasi non reperitur. Sed secunda excellentior, & perspicatior & ista habet sensus tactus perfectissimus propter primarum qualitatum sub debito ordine refractarum in homine. Vnde ex uerbis Auicennæ ac certorum phylosophorum manifeste patet bruta non habere homine sensum perfectiorem cum cutim cutis impediat, & hoc contra humanistas ac candelam male lucentem dictum sufficiat.

¶ Tricassus Mantuanus.

N isto cap. circa responsionem Coelitis sciendum ꝙ omnia sunt fabulæ, q̃uis superficietenus aliquam colorationem uideãtur habere. & maxime ꝓpter illam distinctionem quã adducit ex diuersitatibus aĩalium. Et re uera nec Plinius, nec Coeles intellexerunt mẽtem phylosophi, immo nec significata uerborum suorum perceperunt. Quod autẽ hoc uerum sit (loquẽdo primo de Plinio) hoc apparet ex dictis ipsius ex fundamẽto assumpto per auctoritatẽ phylosophi. 9. de aĩalibus. Quo autem ad Coelitem, hoc apparet in responsione sua quam adducit in. 1. Not. in illa distinctione in qua asserit aliqua aĩalia squãmosa (ut Cocodrillus) disciplinabilia existere. Et adhuc dum uult occurrere falsitati ipsius Plinii, in eandem bestialitatem incurrit, faciẽs comparationem inter ingenium & intellectum hoĩum & astutiam ac sagacitatem aĩalium irrationalium. ¶ Breui itaq; dilucidatione sciẽdum pri-
No. 1. mo ꝙ maxima differẽtia est in hoc ꝙ quis dicatur ingeniosus & aliquid dicatur disciplinabile. Nam cum quis dicitur ingeniosus, aut aliqđ aĩal ingeniosum, intelligẽdum est ꝙ talis hõ, aut aĩal habet quãdam uirtutem aut potẽtiam innatã qua per semetipsum in effectum talis uirtutis aut potẽtiæ. s. ingenii & sagacitatis. Cum aũt aliquid dicitur disciplinabile, intelligendum est ꝙ tale aĩal habet in se talem uirtutẽ siue potẽtiam ac mãsuetudinem ꝙ addito exteriori exercitio ac alterius ingenio & sollicitudine regulari põt exerceri in aliquibus operationibus, quæ tamẽ ẜm ꝓprietatem suæ naturæ sibi nõ cõpetunt. s.
No. 2. ex suo instinctu naturali. ¶ Scđo sciẽdum ꝙ cum dicitur aliqđ aĩal irrationale ingeniosum, aut prudẽs, hoc intelligit̃ comparatiue & similitudinarie ẜm aliqualem uirtutẽ, aut naturalem

ralem instinctum quo uidētur quodāmodo discursum de col-
lationem habere. Vnde Ouis uiso Lupo imediate fugit: cum ta
men amplius Lupum nō uiderit. Similiter Murex fugit Cattū,
Et similiter Canis aßuetus prædæ, uadit & accipit sagittas, p
iectas a domino suo, non alia de causa, nisi ut domino compla-
ceat, a quo ex naturali instinctu sperat uictum habere, & si sa
gittas nō affert timet baculum. Hoc autem ꝓuenit ex partici-
patione quam habet cum aīalibus rationalibus. Sicuti namq;
nos rationales qui in ordine creaturarū sumus itellectiui parti
cipatiue. s. inq̄tum cōtigui sumus ipsis substātiis separatis ac
spiritibus angelicis qui ꝓprie sunt intellectiui natura, ita &
ista aīalia quæ sunt cōtigua nobis qui rationales sumus ex pro
pria natura habēt aliquam participationem cum ipsa natura
rationali. Et sicuti nos imperfecte participamus ipsam natu-
ram intellectualem, sic & isti magis imperfecte participant
naturam rationalem, ex quo sequitur ꝙ cum hmōi aīalia di-
cuntur esse prudētia & ingeniosa, intelligēdum est comparati
ue. ¶ Tertio sciēdum ꝙ (iuxta sentētiam Grāmatici ac Logi
ci ac uulgare ꝓuerbium) semper comparatio fieri debet in his
quæ sunt eiusdem generis siue naturæ. Vnde hæc comparatio
(Nix est albior Coruo) est compartio incōgrua, Igitur & fa
tua est comparatio quam Plinius & Cocles ponunt inter aīalia
rationalia & irrationalia, quo ad grossitiem, aut cutis subtili
tatem, & similiter inter eorum ingeniositatem et astutiam aīa
lium. ¶ His itaq; præmissis faciliter apparet nullam cōtradi
ctionem inueniri in dictis phylosophi, Pliniumq;, ac Coclitem
uerba phylosophi nō penetrare. Ipse namq; phylosophus lib. de
aīa. comparationem facit inter hoīes. in lib. autem de aīalibus
comparationem facit inter irrationalia. ¶ Attamen cum his
oībus sciēdum est ꝙ q̄uis rationes iste ipsius ueritatis sint in-

dicatiue ac ignorãtiæ Coclitis manifestatiue.ipsius tamẽ Plinii adhuc stare uidetur sentẽtia,nec uerba Coclitis ei in aliquo contradicunt.Sensus autẽ uerborum Plinii talis est Iuxta sentẽtiam phylosophi Carnes molles apti mẽte sint et sensus tactus perceptibilior est ex subtilitate Cutis.Igitur quodcunq; ingeniosum est carnes molles et tactus cum subtilitate cutis retinet et cõmune est omnibus animalibus.Videmus autẽ ꝙ Elephas cutem habet crassam ac duram,et tamẽ(ut ẽt ipse phylosophus dicit)ingenio ac sagacitate reliqua animalia ꝓcellit, similiter & Cocodrillus habet cutim squamosam ac durissimã & tamen est sagacissimus.Iigitur phylosophus sibimet contradicit.
¶ Pro quo sciẽdũ.primo ꝙ sentẽtia phylosophi põt esse uniuersalis ad omne genus aĩalium,nam ẜm uiuacitatem ac subtilitatẽ spirituum uitalium sequitur nobilitas ac uirtus potẽtiarum & uirtutũ sensitiuarũ.et ex cõseq̃nti organorum corporaliũ.
¶ Secũdo sciẽdum est ꝙ quælibet creatura ornata est ab ipsa natura uniuersali cõtra omne nocumẽtum quod exterius accidere possit,iuxta eorum naturã ac cõplexionem.Vnde cõiter uidemus ꝙ animalia q̃ãto maiora sunt ac grandiora,tanto maiorẽ grossitiem ac duritiem in cute seruãt. ¶ Tertio sciendum ꝙ non solũ carnes moles aptos mẽte indicãt sed ẽt pili moles et subtiles,quæ omnia ad seinuicẽ cõsequũtur.s carnes & tactus moles,& pili moles & subtiles.Hoc aũt prouenit quia(ut etiã ipse Cocles asserit ex auctoritate Philemonis)Cutis cõponitur ex neruis & uenis subtilissimus ac capillaribus, quæ insimul cõtexta causant talẽ superficiem & ẜm subtilitatem spirituũ ac uaporũ,necessario ẽt sequitur ꝙ cutis mollis sit ac subtilis. Dico autẽ mollis et subtilis nõ superficialiter sed intrinsece.s.ꝙ mollis sit ac delicata q̃uis grossa & crassa,& ex cõseq̃nti pili qui egrediũtur ab ipsa cute(aut humores,qui postea sentiẽ-

tes aerẽ dura efficiũt) sũt ẽt ipsa subtiles eo ꝙ cũ facilitate penetrãt cutẽ illã mollẽ ac delicatã. ¶ Quãto sciẽdũ ꝙ quãdo huiusmodi similitudo accipitur de aialibus in rationalibus (ꝗuis ista sentẽtia oibus possit esse cõis) tamẽ semper est iperfectissima (ut ẽt dictũ fuit in Not. 2.) ppter ruditatẽ naturæ ipsorũ. Et ẽt (ut dicit Cocles) ppter ciborũ grossitiẽ, qui postea cãnt humores ac spiritus grossos & uiscosos, ex quo sequitur ꝙ Pili eorum sunt asperi & duri, & Cutis illorũ & crassior humana. ¶ Dico igitur ad rationẽ Plinii, ꝙ cõsequẽtia sua nõ ualet. s. Elephas hẽt cutẽ crassã & tamẽ est aial ingeniosum ac disciplinabile. Igitur falsum est ꝙ tactus mollis et subtilitas cutis significat animal ingeniosum & discipliabile. Nã grossities cutis nõ debet simpliciter cõsiderari sed pportionaliter ẽm ipius aialis naturã ac cõditionẽ. Insimul. n. cũ grossitiæ cutis põt stare (ut dictũ est. No. 5.) ꝙ sit mollis & delicata. Et in signum huius uidemus ꝙ pili sunt lucidi et subtiles ut patet de ipso Elephãte, & eius caude uidẽtur esse ueluti Capilli. Vnde sequitur existẽtibus pilis subtilibus. Cutis ẽt sit mollis & delicata, ꝙ & spiritus siue humores uiuaces sint ac subtiles, ex quibus prouenit uiuacitas sensuũ uirtutũq; sensitiuarũ. ¶ Hoc idẽ dici potest pportiõaliter de Cocodrillo nã ipsius uiuacitas & astutia ex luciditate squãmarũ perpẽdi põt. Et ꝗuis oia ista aialia dicãtur igeniosa & astuta siue prudẽtia, attamẽ talis prudẽtia ẽ ipropria. quoniã prudẽtia pprie iportat collationẽ rõnalẽ & discursiuã, quæ tamẽ nullo pacto cõuẽire põt aialibus irrõnalibus, ꝗuis dicãtur talẽ gradũ ac nobilitatẽ aliquãtisp pticipare ut dictũ ẽ i Not. 2. Et talis prudẽtia ex suo ppria denõinatiõe dicitur istictus nãlis, quo i pprio uictu ac gñatione egrediũtur. ¶ Vnde appet cõsequẽtiã Plinii falsã existere, & phy sñiam ueridicã fore, et i nullo sibi cõtradici, ut ipe Plinius cõat exposere

¶ Capi. cccxxvi. de his qui libenter mutuo accipiunt, ingrati tamen sunt.

Ineæ multæ grossæ & inordinatæ si reperiantur in monte policis, ingratum amicum, & libenter mutuantem dicunt ostendere.

¶ Cap. cccxxvii. de dolore aut apostemate in mamillis mulierum.

1
Inea saturnina quãdo emergit a cardiaca et trãsierit per caucam manus secãdo mediam et mẽsalem & inter medium & indicem deuenerit directe usq; ad ultimum locum, & linea mensalis ad hunc locum deuenerit superequitando antedictam lineam extendẽtem se uersus radicem indicis, apostemata aut læsionem mãmillarum in mulieribus denotãt. ¶ Linea mẽ

2 salis ueniẽs inter indicem & medium & in fine sui sit subtilis & rubra, aliqãdo in mulieribus apostemata mãmillarum arguit, quia in hoĩe uulnera pectoris denotat, et ita accidit q̃ mulier uulnerabitur a chyrurgico ad incidẽdum seu cauterizandum istum locum. Non obstante q̃ fœmina cum gladio potest quoq; uulnerari in isto loco & interfici si habuerit malam cor

3 respõdentiam. ¶ Accidit aliquãdo in uberibus mulierum ragadias seu scissuras uenire in papillis eorum quæ maximum dolorem causant, & medici laborãt in corũ cura. Quãdo ego exercebam chyrurgicam, multotiẽs eas statim liberaui liniẽdo cum liniamento liquido recenti facto ex farina amili & aqua rosacea qđ mirabilia facit et ad excoriationem calciamẽtorum cã & in infantibus quãdo urina excoriat nates et coxas eorũ, & ẽt ꝓpter nimiã ambulationẽ factã.

¶ Tricassius Mantuanus.

N. I. signo huius cap. aduertatis q̃ illa expositio

falsa est, & illa linea nõ est saturnina (ut a Coclite nostro exponitur) sed est alia linea particularis. ¶Et ne in errorem aliquẽ incidatis in iudicãdo, sciendum est ꝙ nõ quælibet linea eo modo figurata, nõ est semper ꝓ simplici linea accipiẽda, quoniam & aliquãdo ipsa epatica eodem modo situatur & uersus eundem locum, & significat ethicam infirmitatem. Ad maiorem eorum noticiam, Not. ꝙ quãdo uultis cognoscere si est epatica uideatis an in angulo dextro uel circa sit unita uitali. s. uersus finem ipsius & montis policis. Quando autem unitur ipsi uitali in concauo (uel etiam si non perfecte uniatur) tunc est alia linea particularis & minorẽ malitiam ostẽdit cum nõ unitur.

¶Cap. cccxxviii. & ultimum, de modo temporibus indicandi in generali.

Cuncta quæ alterantur atq; patiuntur in hæc inferiora tam in minimis q̃ in maximis dependent a cœlo & sunt tanq̃ magneti ferrum, sed sententia Platonis in Tymeo, ꝙ cœlestia corpora non sunt causæ, sed instrumenta Dei. Cum igitur corpus humanum habeat inter cætera animalia materiam leuissimam spirituosam & aeream, & ideo ad superiora eleuabilem atq; alterabilem aut passibilem est, ut uidemus ex sanitate corporis atq; ægritudinibus, tristitia, gaudio, & huiusmodi, cœlum agit corpus & organa uirtutum sensitiuarum, quæ sunt ipsius animæ instrumẽta, præcipue agit in uirtute fantastica & alterata deportat species congruas aut incõgruas ad intellectum. Et istud magis accidit in brutis quæ carent intelligẽtia, sed habent extimatiuã tãtum, hõ autem qui est princeps & dominus creaturarum inferiorum dominus intellectu dotatus ex mera sui liberalitate operatur. Tamẽ pauci sunt qui nõ sequãtur appetitum sensualem & naturalem inclinationem. No.1.

No.2. ¶ Ideo sapiētes physici obseruatores cursus naturæ cuncta sua negotia tam ampla q̄ stricta sub diuersas imagines cœli cōstituebāt, hac de causa Hyppocras scripsit librum de hora & crisi recūbētium secūdum lunam. Dicēs primū luna quādo est plena luminis, tū crescit sanguis & medulla in homine & bestiis omnibus secūdum augmētum, & in mari & in cunctis rebus humanis. Necesse est igitur ꝙ alterato organo animæ, et uirtutes ipsius alterētur. Ideo chyrurgici in craneis fracturis præcipue. Guido euitat plenilunium in manualibus operationibus. Caueas de plenilunio, quia in eo cerebrum augmentatur. Et est scientia Galieni, tertio de creticis diebus quia cerebrum ad

Not.3 craneum appropinquat. ¶ Igitur fatui atq; insensati sunt illi, qui non sciunt ꝙ suprema corpora præparant in humanis negociis tam bonum q̄ malū generaliter in specie animalium & indiuiduorum particulariter quia cōprehēdit multa īdiuidua eiusdem speciei. ut in naturalibus affectionibus miram disconuenientiam pariāt. Spiritus & organa uirtutum, ita & uirtualiter disponēdo quod intēsiue & remissiue effectibus accidat.

No.4 ¶ Igitur chyromāticus dies infœlices ualde euitare debet quia organa uirtutū sensitiuarūalterantur ita ꝙ aīa pronosticantē patitur. Quēadmodū etiā dicitur amor & odiū & proprium cōmodū, remouent iudices a rectitudine iudicii, quia sūt īfirmitates animæ. Ita anima patitur ab alteratiōe cœli atq; in organo apto nato suscipere alterationes elemētales atq; cœlestes. Quas res maxīe patiturin diebus quoq; cōiūctionū et oppositionū luminariū hoc estsolis & lune, Et incipit malicia cōiūctiōis ꝑ horas. xxiiii. ante et terminatur usq; ad horas. xyiii. post. In oppositione uero incipit per horas. xyiii. ante & terminatur ad horas. xii. post Caueas ꝙ luna non uadat ad coniunctionem martis atq; saturni aut ad oppositionem ex quadrato

aspectu aspiciat quia sunt infortunia. Venus autem & Iupiter
sunt fortuna. Retrogradatio Mercurii i initio operum est pessi-
ma, quia retrogradat igeniũ speculantiũ. E. ¶ Quãdo uis aspi Not. 5
cere manus alicuius facias ipsum ablui cũ aqua calida deinde
sicetur, & fricetur cum panno lineo, & fiat aliquantulum resi-
dentiæ, quia lineæ melius apparebunt. Ambe manus aspiciende
sunt. Dextra uiri pricipatũ obtinet. Sinistra uero mulieris. Non
est firmiter inspiciendũ in annis nutritionũ qui sunt in pueris
usq; ad quartũ annum quia gubernantur a luna. Ideo quia ma-
teria puerorũ est fluida incõpacta alterabilis, & susceptibilis
præparata ad uarias egritudies. ¶ Liceat mihi de hoc gloria No. 6.
ri, ꝙ Hermes, Aristoteles, Albertus, Conciliator, Ptholomeus,
Helenus, Priami filius Iulianus, Vgo, & formica, cæteriq; illu
stres. Non fuerunt tam magni obseruatores in abundantia in-
diuiduorũ sicut ego. Ideo propter ordinem quẽ nos ponimus in
his Anastasis libris omnia sunt uana, & inanita. Aspice utrum
indiuiduum habeat ingenium uafrum aut æquale. Et post
hoc lineas principales proportione, numero, situ & colligan-
tia. Nec obliuiscaris formam unguium colorem & qualita-
tem & post hoc digitorum & manus proportionẽ, & articu
lorum formam. An mercibus uti debeat an non, & qua quali-
tate mercis, an Mercurialis an non sit belicosus an non habeat
copiam amicorũ an non, an uictus ab inimicis an non. Si est pel-
lex an nõ. Si est fatua an nõ, licet in specie sint uniuersaliter pri
mo prosperas ifortunia, & post hoc fortunas & ea quæ in quar
to & in quinto anastasis diximus in capit. de modo iudicandi.
¶ Oportet pri quẽuis desiderãtẽ peruenire ad sũmã doctrinã
istarũ facultatũ sic & in aliis speculatiuis facultatibus facere No. 7
hoc. Multa studere. Multa cõferre. Multa imaginari, & mul-
ta audire atq; exercere. neq; obliuiscaris radices scientiarum. No. 8.

Tādem Christo optimo maximo cōcedente librum.6.una cum toto opere in portum duximus. Cuius libri principium per me factum est anno.1500.sub Alexandro Pontifice Maximo.Finis autem fuit anno.154.sub pontificatu Iulii secundi, Die.28.Iunii.Vale Lector.

¶Tricassus Mantuanus.

Ota ꝙ quantum ad istud ultimum cap. in quo multa Not.cōtinentur, multa quoq; consideranda sunt.Primo autem circa.I. Not.sciendum ꝙ hæc regula est principium in oī scientia, practica,ac speculatiua, cuius est considerare futurorum effectus ſm influxus cœlorum ac planetarum. Et solum (in his inferioribus)ipsa uoluntas humana ab istorum dominio exempta est.s.quo ad cōsensum & determinationem,nō autem quo ad inclinationem.¶Quo ad.4.Not.cum loquitur de diebus fœlicibus, sciendum ꝙ ignorātia horum uocabulorum s.dies fœlices siue infœlices multorum errorū occasionem præbet.Nam ex hoc multi garruli ac maledici murmurant, detrahuntq;,ac ipsam ueritatem persequuntur,ignorātes ꝓpriæ uocis significationem.Dicunt nāq; ꝙ huiusmodi dierum opinio ab ipsius fidei catholicæ ueritate discedit.Pro quo Notā. ꝙ Astrologi cum dicunt aliquem diem infœlicem existere,nō intelligitur ꝙ ipse dies ex se sit infœlix, aut ꝙ ipse Deus peiorem aliis cōstituerit(ut isti parabolani uidentur asserere) sed intelligēdum est ꝙ dies ille infœlix est, eo ꝙ ex aspectu planetarū, aut eorum influxu inferiora quæq; (aut aliqua) sunt in maxima alteratione, maxime autem ipsa humana corpora quæ propter influxus huiusmodi male disposita reperiuntur, sicuti & in Not.2.exemplum ponitur.s nō esse bonum caput medeRi in Plenilunio.Existentibus autem corporibus alteratis, se-

quitur de necessitate ꝙ potētiæ uirtutum sensitiuarũ(& etiã ipsius animæ)cum affixa sint organo corporali ipsæ etiam sint indispositæ. Et hoc uelint nolint, ut fateant necesse est. Ipsi. n. asserunt ꝙ quotienscunq; aliqua persona(siue uir siue mulier)aliqua passione præocupatur. s. aut amoris, aut odii, aut aliquibus humoribus, tunc ab illa nihil expetendum est. Et hoc maximæ experiuntur in Nobilibus ac dominis, & etiam in omni quaq; persona, a qua quodcunq; beneficium expetere cupiunt. Vulgo namq; dicitur, nõ esse tunc oportunum aliquod interpellare, differendum autem magis quoad ab omni passione semoueantur. Asimili igitur dico ꝙ quando corpora nostra alterantur in aliqua qualitate cholerica(ex ipso cœlorum ifluxu), quæ quidem qualitates ad iracundia defacili prouocandum indicant. aut ad quosq; effectus similes, istos dico dies(in quibus huiusmodi dispositiones accidere contingit)merito infœlices sunt nuncupandi ꝓpter illas malas dispositiões ex quibus humana corpora alterantur, et nõ ꝙ ex seipsis mali sint Ignis quidẽ ex natura sua bonus est, nõ est aũt bonus respectu eorũ qui cõburũtur, ex applicatione ipsius. Et ideo cum huiusmodi dies infœlices occurunt quæ malã dispositionem causant, dicunt Astrologi ꝙ cauẽdum est ab omni exercitio iracundo aut ad iram prouocatiuo, nam faciliter unusquisq; in iram accẽditur mala dispositione præuia. Et etiam quando quis male dispositus est, non debet se in speculationibus occupare. Et hoc est quod dicit Cocles in hoc. 4. Not. s. ꝙ quãdo Chyromãticus est male dispositus euitare debet ne aliquem iudicare uelit, quia tũc anima patitur, eo ꝙ organa uirtutum sensitiuarũ sint male disposita. Quo autem ad i. lʼ qdʼ dicit de coniunctione siue appositione Lunæ, intelligẽdum est magis & minus ꝟm aspectum aliorum planetarum cõcurrentiũ, aut ad seinuicem cõsideratorum. ¶ Quãtum uero ad

5. Not. Videatis ultimum quæsitum primi libri. Nam exposi-tio illa de manu Dextra & sinistra falsa est. Et cum dicit quod aliquis nō est aspiciēdus in annis nutritionū, sciēdum est, quod nō propter hoc negatur quin etiam possint et ipsi iudicari quo ad Vitam aut lineas principales. ut etiā dixi in Chyromantia par ua. 3. parte figura. 47. ¶ In. 6. autem Not. timens quod facili a sapientibus uilipendi posse seipsum laudauit, idcirco laude pro-pria sibimetipsi satisfactum puto nec ulterius ipsum laudan-dum censeo.

¶ Si quid insulsum in Dilucidationibus istis inuentum fuerit, nec ut decet elimatum ac expositum hoc ignauiæ meæ ac ua-riæ fantasmatum occupatiōe. Cum autem aliqua (ut cōuenit) exposita accipiatis, ab omnium Datori habitum est in cuius no mine. 1523. hæc incæpta quidem fuere & eodem anno. 18. Octo bris perfecta sunt. Cui Laus & gloria per infinita seculorum secula, Amen.

¶ Expliciunt. Dilucidationes Tricassi Cerasariensis Matua-ni. Super Chyromantiam Coclitis. Ad. Illustr. Dominū. D. Fœdericum Gonzaga. Mantuæ Marchionem.

Venetiis impresse per Dñam Helisabeth de Ruschonibus. Regnante. Inclito Prin cipe Andrea Gritti. Anno. Dñi. 1525. Martii.